

ATHARVA VEDA
OF THE
PAIPPALĀDAS

Books 1-13

Prof. Dr. Raghu Vira

Sarasvati Vihara Series

EDITED BY

Raghu Vira, M. A., Ph. D., D. Litt. et Phil.
*DIRECTOR, INTERNATIONAL ACADEMY OF
INDIAN CULTURE, LAHORE
IN COLLABORATION WITH
OTHER SCHOLARS*

Volume 1

**ATHARVA VEDA OF THE PAIPPALĀDAS
Books 1-13**

Ruppes 30/-

Shillings 45/-

November 1936

Published by the Director

for

**The International Academy of Indian Culture,
Lahore, India**

*Printed by Mr. Sadhu Ram, M. A., at the Academy's
own printing works, the Arya Bharati Press
LAHORE*

सरस्वती-विहार-ग्रन्थाः

१

अथर्ववेदीया

पैप्पलाद-संहिता

काण्डाः १-१३

आचार्य-रघुवीरेण परिष्कृता

मूल्यं—रुप्याणां त्रिंशत्

विक्रमाब्दाः १९९३

प्रकाशिता—सरस्वती-विहारः, लवपुरम्

एषा संहिता सरस्वती-विहार आर्यभारत-अभिधे मुद्रण-गृहे मुद्रिता

S/O
294.59215
V 414 0 p. 8
v. 1

*Introduction and appendices
appear as another
volume*

अस्मिन् ग्रन्थे सर्वत्र पृष्ठेषु त्रयः कोष्ठाः कल्पिताः । तत्र प्रथमे टिप्पणम् । तच्च च संहिताप्राकरणकल्पानां सदृशवचोनिर्देशभूयिष्ठम् । द्वितीयस्मिन् कोष्ठे यथाशक्यं परिष्कृता पैप्पलावसंहिता । मन्त्रकाण्डानुवाकाङ्का यत्र कश्चिद् एव कोशो दृश्यन्ते । अध्येतॄणां सौकर्यं यथा भवेत् तथास्माभिर् एकैकं मन्त्रा विभक्ताः संख्याङ्काश् च दत्ताः । तृतीयस्मिन् कोष्ठे कोशापपाठा निवेशिताः । मन्यामह एषा कोष्ठत्रययोजना सर्वेषां विदुषां रुचिकरा भविष्यति ।

इह ये केचिद् अभिनवाः संकेताम् तान् व्याचक्षते ।

प्रथमे तावत् कोष्ठे— सूक्ष्मः पाठः परिष्कर्तुम् टिप्पणं स्थूल उद्धरणम् ।

तृतीयस्मिन् च अन्यथा । सूक्ष्मः कोशापपाठः स्थूलश्च परिष्कर्तुर् वचनम् ।

[एका दक्षिणाभिमुखी यष्टिर् अधस्तन्या उपरितन्या वा पङ्क्त्याः संतानस्य वृत्तिः । एवम् इतरयोर अपि कोष्ठयोः ।
१' इत्यादिभिः शिरस्यैर् अङ्कैर् मन्त्राणां पादसंख्यानिः ।

ग्रन्थनिर्देशाश् चान्ये—

भाष म }
आ म }

आपस्तम्बगृह्यमन्त्रपाठः
(Oxford, 1897)

आश्व श्री

आश्वलायनश्रौतसूत्रम्

ऋ

ऋग्वेदः

ऋ खि

काश्मीरदेशीयः खिलग्रन्थः (Die Apokryphen des Rgveda, herausgegeben und bearbeitet von J. Scheftelowitz, Breslau, 1906)

का

काठकसंहिता (कृष्णयजुर्वेदीया चरकाध्व-
युगाम्)

का अश्व

काठकानां पञ्चमो ग्रन्थो ऽश्वमेधी नाम
(Herausgegeben von Leopold von Schroeder, Leipzig, 1909)

काण्व

काण्वसंहिता (बृहस्पत्युर्वेदीया)

कोशः । कोशाः

कौ

ते

ते आ

ते वा

वे

मा गृ

मा औ

मै

वा

वै

शा औ

शौ

सा वा }
सा म }

सायणः

दि गृ

प्रतिसंस्कृत्य मुद्रितानां ग्रन्थानाम्

आधारभूता हस्तलिपयः

कौशिकसूत्रम्

तैत्तिरीयसंहिता (कृष्णयजुर्वेदीया)

तैत्तिरीयारण्यकम्

तैत्तिरीयब्राह्मणम्

पैप्पलादसंहिता

मानवगृह्यसूत्रम्

मानवश्रौतसूत्रम्

मैत्रायणीसंहिता (कृष्णयजुर्वेदीया)

वाजसनेयिसंहिता (शुक्लयजुर्वेदीया)

वैतानसूत्रम्

शाङ्खायनश्रौतसूत्रम्

शौनकसंहिता (अथर्ववेदीया)

शामनमन्त्रब्राह्मणम्

सायणकृतं शौनकसंहिताभाष्यम्

हिरण्यकेशिगृह्यसूत्रम्

द्वितीयस्मिन् कोष्ठे—

× × ×

[.....]

[ ]

८ ?

१

ना म ज सं स्व यं ज सं न् ? इत्येवमादीनां स्वरकाशानाम् अक्षराणां पदबन्धो न शक्यते ।

स्वराणां संकेता यथा—

अ

अ

अ

अ

अ

उदात्तः

अनुदात्तः

उदात्तात् परः स्वरितः

जात्यः स्वरितः

एवं तृतीयस्मिन् कोष्ठे

तृतीयस्मिन् कोष्ठे—

•	एका तारा द्वितीयकोष्ठस्थाम् एकाम्
•	अक्षरसंहतिं प्रतिनिधायति । द्वे तारे द्वे
•	अक्षरसंहती । एवं तिलम् चतस्रः पञ्च वा ।
...	बिन्दुत्रिकं द्वे अधिका वाक्षरसंहतीः प्रति-
	निधायति ।
•	शून्यम् अक्षरसंहतिसंक्षेपयति ।
अधः } उपरि }	= कोशे { पङ्क्त्या अधः { पङ्क्त्या उपरि

अथर्ववेदीया

पैप्पलादसंहिता

श्री १.१.१.०

श्री ३

श्री बिष्कले

आम २.१.१.१०

श्री ४.१.१.१.१०.२.१.० आम २०

श्री ४.१.१.१.१.० (अपपाठः) आम २

श्री ४.१.१.१.१.० [१.१.१.०]

श्री १.१.१.१-४

मे ४.१.१.१

श्री तन्वो अघ, मे तन्वो ऽघ

मे उपग्रेहि [न्यथा तु मे

श्री मय्येवास्तु मयि श्रुतम् । अ-

श्री हहेवाभि वि तन्मे

श्री वाचस्पतिर्नि यच्छतु मय्येवा-

[स्तु मयि श्रुतम्]

श्री २.१.१-५

श्री एक एव नमस्यः सुशेवाः

श्री २.३.१

श्री २

श्री ५ अरुणाणम्

श्री ४.१

श्री १.१.०.१-४

श्री वषा हि

श्री उग्रस्य मन्योरुदिमं नयामि

१.१
 × × × × ×
 × × × × ×

[चतस्रो] दिवः प्रदिशथ चतस्रो भूम्या उत ।
 देवा गभे सम् पेर्यन् ते व्य ऊणुवन्तु सूतये ॥२॥
 मृगा व्य ऊणोतु वि योनिं हापयामसि ।
 श्रथया सृषण त्वम् अव त्वं पुष्कले? सृज ॥३॥
 नेव स्नावसु न पर्वसु न कशेषु न नखेषु च ।
 अवेतु पृश्नि शेषले शुने जगद्य् अत्तच ॥४॥
 नेव मांसे न पीवसि नेव कस्योश्चनायुतम्? ।
 अव जरायु पद्यताम् ॥५॥ [काण्डः ५॥ अनुवाकः १॥]

१.६

ये त्रिपमाः परियन्ति विश्वा रूपाणि विभ्रतः ।
 वाचस् पतिर् बला तेषां तन्वम् अध्य आ? दधातु मे ॥१॥
 पुनर् एहि वाचस् पते देवेन मनसा सह ।
 वसोऽ पते नि रम[य] × × × ॥२॥
 × × [त]नूमे आर्त्नी इव न्यया? ।
 वाच[स्] × × × × ॥३॥
 उपहृतो वाचस् पतिर् उपहृतो ऽहं वाचस् पत्युः ।
 सं श्रुतेन गमेमहि? मा श्रुतेन चि राधिधि ॥४॥ [काण्डः १॥]

१.७

दिव्यो गन्धर्वो [भु]वनस्य यस्य पतिर् एक एव नमस्यो? विश्व ईड्यः ।
 तं त्वा यौमि ब्रह्मणा देव दिव्य नमस् ते [अ]स्तु दिवि ते सधस्थम् ॥१॥
 दिवि स्पृष्टो यजतस् सूर्यत्यग्र [अव]याता हरसो दैव्यस्य ।
 एकायसो मनसा सुशेवो? मुडाद् गन्धर्वो भुवनस्य यस्य पतिः ॥२॥
 अनवद्याभिस् सम उ जग्म आभिर् अप्सरास्? अपि गन्धर्व आसीत्? ।
 समुद्र आसां सदनं म आहुस् ततस् सध आ च परा च यन्ति ॥३॥
 अभ्रिये दिद्युन् नक्षत्रिये या विश्वावसुं गन्धर्वं सचध्वे ।
 ताभ्यो वो देवीर् नम इत् कृणोमि ॥४॥
 याः कृन्दास् तामिषीचयो अक्षकामा मनोमुहः ।
 ताभ्यो गन्धर्वपत्नी[भ्यो अप्सराभ्यो] ऽकरं नमः ॥५॥ [काण्डः २॥]

१.८

× × × × ×
 × भेषजं सुभेषजं तद् उ कृणोमि भेषजम् ॥१॥
 आद् अङ्गा तं यद् भेषजानि ते सहस्रं वा च यानि ते ।
 तेषाम् असि त्वम् उत्तमम् अनाम्नावम् आरोहणम् ॥२॥
 अरुस्पाम्? इदं महत् पृथिव्या अध्य उद्भूतम् ।
 तद् आम्नावस्य भेषजं तद् [उ] रोगमनीनशत् ॥३॥
 उपस्वीका उद् भरन्ति समुद्राद् अधि भेषजम् ।
 अरुस्पानो? ऽस्य आथर्वणो रोगस्थानम् अस्य आथर्वणम् ॥४॥ [काण्डः ३॥]

१.९

अयं देवानाम् असुरो वि राजति विशाय? सत्या वरुणस्य राक्षः ।
 ततस् परि ब्रह्मणा शाशदान? उग्रस्य मन्योर हृदं मन्त्रयामि ॥१॥
 नमस् ते [रा]जन् वरुणास्तु मन्यवे विश्वं यद् देव निचिकेषि द्रुग्धम् ।
 शतं सहस्रं प्र सुवाम्य अर्भा अयं नो जीवा? शरदो व्यपाये? ॥२॥
 यद् उवक्थानृनं जिह्या वृजिनं बहु ।
 राक्षस् त्या सत्यधर्मणो मुञ्चामि वरुणाद् अहम् ॥३॥
 अमुञ्चं त्वा वैश्वानराद् अर्णवान् महतस् परि ।

{ × × × × देववी तन्म वस्मे ता पुनः
 { प्रजयामवी × × × × × × }

* दिश
 * गभा * इयन् * * उणुवन् *
 मृष्टा न्युणीषु
 * शृषण
 * पृष्टि * * तगायुतं
 * पीमे
 * * वपचनाम

* * पर्यन्ति * * विभ्रता

उपेनह वानम् ..
 असोच्यते .
 नू उमे वरुणी यस्य उजया
 .. पत्यु
 मां स्तेन राधमि माम्नेन वि राधमि

...एका यव नोमसा वक्षवीक्यः
 * * योमि...
 दिव * * * ताना .
 * * * मुडद
 युवनथाभिस्समजग्माभिर्गमराभिर्गपि गन्धर्वांसु
 समुद्रास * माहुस् * मथा उपाचर्यन्ती
 * दिशर .. मन्त्रे
 * * देवीकमेतु *
 * * * अक्षि *
 * * * कर नुमः

त भेषजं सुभेषजं यत् * *
 आदगाश्चत
 अरोहणम्
 अरुस्पानम् * * पृथिव्याभ्युदभूतम्
 * अम्ना...
 अरुस्पानस्याथर्वणो...

राक्ष
 उदस् * * शासजने उग्रस्य मन्यो हृद *
 * * * वरुणस्त मन्यवो * ययद् * नृचनेषु द्रुग्ध
 * * * खवास्तु ..
 * उक्ता अनृतं * व्रजिन *
 * * * अकावां

श्री १.१६.२,३,१,६

अमीवायास्तु चातनम् इति वा

श्री १.२५.१,२,३,५,६

क १०.१७४.१

क २

क ३

क १०.१५५.१,१

क १०.१७४.५

क ५

क ५.१

श्री २.२८.१,२,४,३

श्री २.३.१४.६ जनिमा विवक्ति

श्री गुपितः

श्री २.२९.४-७

पुतं वा छावापृथिवी इति स्यात्

श्री अग्र ऊर्जा स्वधामजरां मा त
[पृष्ठा]

श्री १.३०.१-४

श्री सचेतसो मे मृणुतेदम्
श्री परि द्वाग्येतं स्वस्थेनं
जरेसे वहाथ
श्री दिवि ह ये पृथिव्यां ये
अन्तरिक्षं

सजातान् उग्रेहा [वद] ब्र[ह्म चाप विकी]हि नः ॥४॥ ॥का०४॥

१.१०

सीसायाम् आह वरुणस् सीसायाग्निरुपावति ।
सीसं म इन्द्रः प्रायच्छद् अमीवायातुचात[न]म् ॥१॥
इदं विष्कन्धं सहत इदं बाधते [अ]ग्निः ।
अनेन विश्वा सासहे या जातानि पिशाच्याः ॥२॥
ये [अ]मावास्यां रात्रिम् उदस्युर् वाजम्? अग्निः ।
अग्निस् तुर्यो यातुहासां नः पातु तेभ्यः ॥३॥
यदि हंस्य अश्वं? यदि गां यदि पुरुषम् ।
सीमेन विध्यामस् त्वा यथा नो ऽसौ [अ]वीरहा ॥४॥ ॥का०५॥ ॥अनु०२॥

१.११

अभीषतेन मणिना येनेन्द्रो अभीषावृते ।
तेनमं ब्रह्मणस् पते [अ]ग्नि राध्याय वर्तय ॥१॥
अग्नि वरि सपलहा? अग्नि या नो अगतयः ।
अग्नि पृतन्यन्तं तिष्ठाग्नि यो नो दुरस्यति ॥२॥
अग्नि त्वा देवस् सविताग्नि सोमो अवीवृतत् ।
अग्नि त्वा विश्वा भूतान्य अभीषतो यथात्मसि ॥३॥
उद् असौ सूर्यो अगाद् उद् इदं मामकं वचः ।
यथाहं शत्रुहासान्य असपलस् सपलहा ॥४॥
सपलक्ष[य]णो वृषाभिराध्यो विषासहिः ।
यथाहम् एषां वीराणां विराजानि जनस्य च ॥५॥ ॥का०१॥

१.१२

तुभ्यम् एव जग्मिन् वर्धताम् अयं मैत्रम् अन्ये मृत्यवो हिंसिषुस् त्वाम्? ।
मातेव पुत्रं प्रमना उपस्थे मित्र एनं मित्रियात् पात्व अंहसः ॥१॥
मित्रश्च च त्वा वरुणश्च च रिशादौ जरामृत्युं कृणुतां संविदानौ ।
तद् अग्निर् होता वयुनानि विद्वान् विश्वानि देवो जनिमानि वक्ति ॥२॥
द्यौर् दे पिता पृथिवी माता जरामृत्युं कृणुतां दीर्घम् आयुः ।
यथा जीवा क्रत्या उपस्थे प्राणापानाभ्यां गुप्तेषु? शतं हिमान् ॥३॥
त्वम् ईशिये पशूनां पार्थिवानां ये जाता उत वा जनिन्त्वाः ।
मेमं प्राणो हासीन् मो [अ]पानो मैत्रं मित्रा वचिषुर् मो अमित्राः ॥४॥ ॥का०२॥

१.१३

[इन्द्रेण दत्तो वरु]णेन सृष्टो मरुद्भिर् उग्रः प्र[हितो न आगन्] ।
× × [द्यावापृ]थिवी परि द्वामि स मा [क्षुधन् मा तृपत् ॥१॥
ऊर्जम् अस्मा ऊर्जस्वती धत्तं पयो अस्मै पयस्वती धत्तम् ।
ऊर्जम् अस्मै द्यावापृथिवी अघातां विद्वे देवा मरुत ऊर्जम् आपः ॥२॥
शिवास् ते हृदयं तर्पयन्त्व अनमीवो मोदमानश्च चरेह ।
सवामिनौ पिबतां मन्थम् एवाश्विनो रूपं परिधाय मायाम् ॥३॥

तस्य पातारे सजाता पुरीषम् ऊर्ज स्वभा संजताम् एतम् एषा? ।

इन्द्र एतां ससृजे विद्वो अग्रम् ऊर्जं स्वधाम अजिताम् एतम् एषा? ।
तया त्वं जीव शरदम् सुवर्षा मा त आ सुन्नोद् भिषजस् ते अकन् ॥४॥

॥का०३॥

१.१४

विद्वे देवासो [अ]ग्नि रक्षतेमम् उतादित्या जायुत यूयम् अस्मिन् ।
मेमं समान उत वाग्यनाभिर् मेमं प्रा[पत् पौ]रुषे[यो वधो यः] ॥१॥
ये वो देवाः पितरो ये च पु[त्रास्] × × [भृणु]तेदम् उक्तम् ।
सर्वेभ्यो व × परि × × × × [जर]से नयाथ ॥२॥
ये देवा दि[वि] × × × × [अ]स्तरेषु ओषधीषु अप्सु ।

* उग्रह ... ह न

... ०सी

... अमीवायस्तु

* विष्कन्धं माते ...

* * सासही * * मिशाच्य

* वस्यां * उजस्कु चाजमग्निः

यद्यहंस्वदेव ...

* विषामस् * यथायथ * * *

* इ' ... 'तु

अभीषृता

... अयं * *

... वृषामहि

* * जरिमं * * * मन्यनर्हिमिषम् *

* मित्रं प्रमिना * मित्रेन मित्रयात् मात्वंहसा

... रिषादौ * * से०

* * * वयोनानि * विश्वादि ...

... हिमां

... जनिन्त्वा

... वचिषमो मित्र

... यधोस्मा * *

शिवस् ...

* * सत्त्वम् ...

* * * विषोयमूर्जस्वधामजताम् * *

... सुवर्षा सा ता शुभो * * *

... जायतं ...

सेमं ...

... त्वमुग्धम्

... नयाथा

१ शौ ते कृणुत जरसमायुरस्मै }
२ शौ वृणक्तु सायणस्तु वृणक्तु }

३ शौ येषां वः पञ्च

शौ १.१४.१-४

१ शौ अधि वृक्षादिव स्रजम्

२ शौ वधूर्नि धूयतां यम

१ शौ नक्तकोशेषु सर्वत्र शमोप्यात्
[सायणस्तु समोप्यात्

शौ १.२३.१-४ तैत्ति २.४.४.१, २

शौ तै मा इदं रजनि रजय
किलासं पलितं च यत् }

शौ तै मा किलासं च पलितं च
मिरितो नाशया पृषत् }

१ शौ तै मा परा शुक्लानि (तै मा इवे-
तानि) पातय }

१ शौ तै मा आस्थानमसितं तव

१ शौ तै मा अमिक्षयस्योषधे

१ शौ तै मा अस्थिजस्य किलासस्य

शौ १.१२.१ [रजन्

१ शौ स नो मृदाति तन्व ऋजुनो

शौ २.१४

१ शौ २

शौ ३

शौ ४ तै ५.२.१२.२ वा २३.४४
[का अहव १०.६

शौ ३.८.१-४

शौ अथास्मभ्यं वरुणो वायुर-
ग्निहोत्राष्टं संवेद्यं वधातु }

शौ धाता रातिस्सवितेदं जुष-
न्तामिन्द्रस्त्वष्टा प्रति हर्षन्तु }

१ शौ हुवे देवीमदिति धारयन्नाम्

१ शौ हुवे सोमं सवितारं

ते कृणु[त] × × [श]तम् अन्यान् परि वृ[ण]क्तु मृत्युन् ॥३॥

येषां प्रयाजा उत वायुयाजा हुतभागा अहुतादश्च देवाः ।

येषां वयः? पञ्च प्रदिशो विभक्तास् तान् वो अस्मै सप्तसदः कृणोमि ॥४॥

॥का० ४॥

१.१५

अहं ते भगम् आ ददे ; अधि शीर्षण्य अव स्रजम्? ।

महामूल इव पर्वतो ज्योक् पितृष्व आसातै? ॥१॥

यत् ते राजन् कन्या ; नयून् वि? धूयते यम ।

सा मातुर् बध्यतां गृहे अथो भ्रातुर् अथो पितुः ॥२॥

यत् ते केतपा राजन् इमां ते परि दधसि ।

ज्योक् पितृष्व आसाता आ शीर्णसं समोप्यात् ॥३॥

असितस्य ब्रह्मणा कश्यपस्य गयस्य च ।

अन्तःकोशम् इव जामयो अपि नह्यामि ते भगम् ॥४॥

॥का० ५॥ ॥अनु० ३॥

१.१६

नक्तजातास्य ओषधे गमे कृष्णे अमिक्षि [च] ।

× × × × × [॥१॥]

किलासं च × × × ×

[आ] त्वा स्वो अघनुतां वर्णः × × [॥२॥]

[असि]तं ते प्रलयनम् आ[स्थानम्] × ।

× × × निरु इतो नाशया पृषत् ॥३॥

× × × तनूजस्य च यत् त्वचि ।

दूष्या कृतस्य ब्रह्मणा लक्ष्म इवेतम् अनीनशम् ॥४॥ ॥का० १॥

१.१७

जरायुजः प्रथम उस्त्रियो वृषा वातभ्रजास् स्तनयन्न् एतु वृष्ट्या ।

स नो ; मृतात त्वगो भजे? य एकम् ओजस् त्रधा विचक्रमे ॥१॥

अक्ने[अ]क्ने शोचिषा शिश्रियाणो ; यो ऽप्रहीत् पर्वस्य प्रभीता? ।

अङ्गान् समङ्गान् हविषा यजामि इदि श्रितो मनसो यो जजान ॥२॥

मुञ्चामि शीर्षक्या उत कास एनं परः परः आविषेशा यो अस्य ।

यो ऽभ्रजा वातजा यश् च शुष्मो धनस्पतीन् सचतां पर्वतांश् च ॥३॥

शं ते परस्मै गात्राय शम् अस्त् अपराय ते ।

शं ते पृष्टिभ्यो मज्जभ्यश् शम् अस्तु तन्वे तव ॥४॥ ॥का० २॥

१.१८

आ यातु मित्र ऋतुभिः कल्पमानस् संवेशयन् पृथिवीम् उस्त्रियाभिः ।

तद् अस्म[भ्य] × × × दधातु ॥१॥

× × × प्रति गृह्णन्तु मे व[चः] ।

× × × [स]जातानां मध्यमेष्टा [यथास्तानि ॥२॥]

× × [सवि]तारं नमोभिर् विश्वान् देवी [अ]हम् उत्तरन्त्वे ।

अयम् अग्निर् वीदायद् अहंनम्? एव सजातैर् इहो ऽप्रतिगुवद्भिः ॥३॥

इहेद् असाथ न परो गमाथेयो गोपाः पृष्टिपतिर् व आजन् ।

अस्मै ; वः कामा? उप कामिनीर् विश्वे देवा उप सत्याम्? इह ॥४॥

॥का० ३॥

१.१९

अस्मिन् वसु वसवो धारयन्त् इन्द्रस् त्वष्टा वरुणो मित्रो अग्निः ।

इमम् आदित्या उत विश्वे च देवा ; उत मे देवा? ज्योतिषि धारयन्तु ॥१॥

अस्य देवाः प्रदिशि ज्योतिर् अस्तु सूर्यो अग्निर् उत वा हिरण्यम् ।

... अन्यान * * सूर्य

* प्रयाथ * 'याथ

... तां नो स्मै सप्तसप्त. क्षणोमि

... धि वेष्ठा यव मृज

महामूलैव * ज्योगपतिरिष्वासासहि

* * राजन्. यमः

* * व

यन्ने केतमा * * उ * दधमि

ज्योगपतिरिष्वासाता शीर्णैस्समोप्या

... गयमस्य *

'कोशविभ जामयोप * * *

* * मोष्णतां *

... नाशयाभि

* * यत्वाचि

पृष्या. अनेनशम्

... वातभ्रज * * वृष्ट्या

... ये कम् * * 'कय

* शोचिषा शुश्रियायानो यो गृहीत परस्व गृभीति

अहो नमङ्को. मनभा * *

* शीर्षक्या उद काश * पनुः पभर 'श'स्यः

* व्रजा ... सृजतां * *

... गात्राय शमस्तु पराय *

* गृह्णन्तु * *

... सजातेरुदो प्रतिगुवद्भिः

इहेदमाध्र पुरो गमाथेयो * * वाजन्

... धारयन्त

अस्मिन् * प्रदिशा ...

शौ १.९.१

शौ २.१२

श्री २.२५.३^१ ते ३.२.८.५ इत्यादि
श्री १.०.३ मे १.८.३ ते ३.५.
[४.२ का ५.६
श्री ४ वचो ददेऽहं रायन्पो-
[वसुन विताम्यमे

उत्तरेण ब्रह्मणा वि भाहि कृष्णानो अन्यान् अधरान् सपत्नान् ॥२॥
येनेन्द्राय समभरन् पर्यास्य उत्तरेण ब्रह्मणा जातवेदः ।
तेन त्वम् अग्न इह वर्षयेमं रायस् पोषं ध्रैष्ठ्यम् आ धेह्य अस्मै ॥३॥
परां यज्ञम् उत वचो वनेयं? रायस् पोष[म्] × × ।
[सप]त्ना अस्मद् अधरे भवन्तुत्तमे देवा ज्योतिषि दधत् एनम्? ॥४॥

॥का०४॥

१.२०

श्री १.१.१
श्री १.१.२
श्री १.१.२
श्री १.१.२

मा नो विदन् विव्याधिनो मो [अ]भिव्याधिनो विदन् ।
आराधू छरव्या अस्मद् विषूचीर् इन्द्र पातय ॥१॥
विश्वञ्चो अस्मच्च छरवः पतन्तु ये [अ]स्ता ये चास्याः ।
देवा मनुष्या ऋषयो? [अ]मित्रान् नो वि विध्यन्तु ॥२॥
यस् समानो यो ऽसमानो [अ]मित्रो नो जिघांसति ।
रुद्रश्च शरव्यया तान् अमित्रान् नो वि विध्यतु ॥३॥
सबन्धुश्च चासबन्धुश्च च यो न इन्द्राभिदासति ।
देवास् तं सर्वे धूर्वन्तु ब्रह्म वर्म ममान्तरम् ॥४॥ ॥का०५॥ ॥अनु०४॥

१.२१

श्री ७.७६.१ आ सुत्तसः सुत्तसो
श्री ६.८३.१
श्री २
श्री ३

नाम असंस्वयं ससं न? असतीभ्यो असत्तराः ।
सहोर् अरस्तरा लवणाद् विह्वीयसीः ॥१॥
अपचित् प्र पतत सुपर्णा वसतेर् इव ।
सूर्यं कृणोतु भेषजं चन्द्रमा यो [अ]वोच्छतु ॥२॥
एन्य एका इयेन्य एका कृष्णैका रोहिणी द्वे ।
सर्वासाम् अग्रमं नामावीरघ्नीर् अपेतन ॥३॥
असूतिका रामायण्य अपचित् प्र पतिष्यति ।
ग्लौर् इतः प्र पतिष्यति सकलं तेन शुध्यति ॥४॥
अपनो [अ]पचि[त्] त्वरीर् इन्द्र पूषा तु चिक्यतुः ।
अपत्वं अस्य प्रीषाभ्यो अप पद्भ्यां विजानता? ॥५॥ ॥का०१॥

१.२२

श्री १.१.१-४

आशानाम् आशापालेभ्यश्च ऋतुभ्यो [अ]मृतेभ्यः ।
इदं भूतस्याध्यक्षेभ्यो विधेम इविषा वयम् ॥१॥
य आशानाम् आशापालाश्च चत्वारस् स्थन देवाः ।
ते नो निर्ऋत्याः पाशेभ्यो मुञ्चन्तां हसो [अ]हसः ॥२॥
अधोणस् ते इविषा विधेयम् अध्रामस् ते घृतेन जुहोमि ।
य आशानाम् आशापालस् तुर्यो देवस् स नस् सुभूतम् एह वक्षत् ॥३॥
स्वस्ति मात्र उत पित्रे नो [अ]स्तु स्वस्ति गोभ्य उत पूरुषेभ्यः ।
विश्वं सुभूतं सुविद्वन् अस्तु ज्योग एव इशये सूर्यम् ॥४॥ ॥का०२॥

१.२३

श्री १.३०.१-४

इदं जनासो विद्वं महद् ब्रह्म वदिष्यति ।
न तत् पृथिव्यां नो दिवि यतः प्राणन्तु वीरुधः ॥१॥
अन्तरिक्षम् आसां स्थानं भ्रान्तसदाम् इव ।
आस्थानम् अस्य भूतस्य विदुषुर्देव भेषतोदनः? ॥२॥
यद् रोदसी रेजमाने भूमिश्च निरतक्षताम् ।
आर्द्रं तद् अद्य सर्वदा विदुरस्सेव वर्तसी? ॥३॥
विश्वम् अन्याभि वधार विश्वम् अन्यस्याम् अधि भित्तम् ।
त्रिवे च विश्ववेदसे पृथिव्यै चाकरं नमः ॥४॥ ॥का०३॥

१.२४

श्री १.१.५.१^२
श्री ३.५.५.५
श्री ४

सं सं ऋवन्तु सिन्धवस् सं वाता दिव्या उत ।
तेभिर् मे सर्वस् संस्वावैर् धनं सं स्नावयामसि ॥१॥
ये संस्नावास् संस्नवन्ति क्षीरस्य चोदकस्य च ।

*** धाहि ...
आ यं * पर्यास्य ...
* त्वगिरिह ...
*** [व]रय ...
नास्मद् *** ज्योतिषधनुनम्

* * विदन् ...
* छव्यास्मिद् ...
विश्ववो * * * * * स्था * चास्या
... विदतु
... जिघांसति
* नव्यो * * * * * विदतु
... समात्तर

... वसत्तरा
मेहोरसत्तरा ...
... वामतेर् *

येन्येका स्यन्येका कृष्णीका * *
* * नाम वीरघ्नीरुपेतन
* रामायत्यपचित् * *
* इति ...
अपीनो ... ०तु

*** विधेमम् ...
... सुभूतम् * *
* सुतो * * योग * वृषभ *

अन्तरिक्षसम् * * शान्तमवाम् *
... इदं *
* रोदसी रेजमाने * चानरक्षतां
आध ...
... भुतं .

श्री १

श्री २

श्री १.३३.१-४ तै ५.६.१.१ मे
[२.१३.१]

तेभिर् मे सर्वैस् संक्रावैर् धनं सं क्रावयामसि ॥२॥
ये नदीभ्यस् संक्रावन्त्य उत्सासस् सदम् अक्षिताः ।
तेभिर् मे सर्वैस् संक्रावैर् धनं सं क्रावयामसि ॥३॥
इदं हव्या उपेतमेदं संक्रावणा उत ।
इहेतु सर्वो यः पशुर अस्य वर्धयत रयिम् ॥४॥ ॥का°५॥
१.२५

हिंरण्यवर्णाश् शुचयः पावका [या]सु जातः कश्यपो यास्व इन्द्रः ।
या अग्निं गर्भं दधिरे सुवर्णास् ता न आपश् शी स्योना भवन्तु ॥१॥
यासां राजा वरुणो याति मध्ये सत्यानुते अवपश्यन् जनानाम् ।
या अग्निं गर्भं दधिरे सुवर्णास् ता न आपश् शी स्योना भवन्तु ॥२॥
यासां देवा विधिं कृण्वन्ति भक्षे या अन्नरिक्षे बहुधा भवन्ति ।
या अग्निं गर्भं दधिरे सुवर्णास् ता न आपश् शी स्योना भवन्तु ॥३॥
शिवेन [मा] बभ्रुषा पश्यतापश् शिवया तन्वोप स्पृशत त्वचं मे ।
घृतश्चुतश्च शुचयो याः पावकास् ता न आपश् शी स्योना भवन्तु ॥४॥
॥का°५॥ ॥अनु°५॥

१.२६

श्री १.२४.१

श्री २

श्री ३ तै जा २.४.४.२

१ तै जा

श्री ४

सुपर्णो जातः प्रथमस् तस्य त्वं पितम् आसिथ ।
तवासुरी जिघांसिता रूपं चक्रे वनस्पतिः ॥१॥
आसुरी चक्रे प्रथमेदं किलासमेवजम् इदं किलासनाशनम् ।
अमीनशत् किलासं सुरुपाम् अकरत् त्वचम् ॥२॥
सुरुपा नाम ते माता सुरुपो नाम ते पिता ।
सुरुपकृत् त्वम् ओषधे सा सुरुपम् इदं कृधि ॥३॥
यत् तनूजं यद् अस्थिजं? चित्रं किलासं जज्ञिषे ।
तद् अस्तु सुकृतं तन्वो यतस् त्वापनयामसि ॥४॥
इयामा सुरुपं करणी पृथिव्या अभ्यर्भयम्? ।
इदम् ऊ पु प्र साधय पुना रूपाणि कल्पय ॥५॥ ॥का°१॥

१.२७

श्री ६.४०.१

[११]

श्री १.६.३.२ आचवंगु १.१०.

अभयं सोमस् सविता कृणोत्व अभयं घावापृथिवी उमे ।
अभयं स्वर् अन्तरिक्षं नो [अ]स्तु सप्तर्षीणां हविषाभयं नो [अ]स्तु ॥१॥
अभयं घावापृथिवी इहास्तु नो [अ]ग्निनामित्रान् प्रत्योषतां प्रतीचः ।
मा हातारं मा प्रतिष्ठां विदन्त मिथो विमाना उप यन्तु मृत्युम् ॥२॥
पञ्च देवा अभयक्षेपेयताम् इन्द्रस् त्वहा वरुणो मित्रो [अ]ग्निः ।
मायं प्रामो दुरितम् एन अनाद्? अन्यत्र राक्षाम् अभि यानु मृत्युः ॥३॥
अस्मै प्रामाय प्रविशथ चतस्र ऊर्जं सुभूतं सविता दधातु ।
अशत्रुम् इन्द्रो अभयं कृणोतु मध्ये च द्विषां सुकृते स्याम् ॥४॥ ॥का°२॥

१.२८

श्री ६.४०.२ अभि यातु मन्त्रुः

श्री २.१

श्री २.१

श्री १.२२.१-४

अनु सूर्यम् उद् अयतां हृद्योतो हरिमा च ते ।
यो रोहितस्य गोर् वर्णस् तेन त्वा परि दध्मसि ॥१॥
परि त्वा रोहितैर् वर्णैर् दीर्घायुत्वाय दध्मसि ।
यथा त्वम् अरपा असो अहरितो भव ॥२॥
या रोहिणीदेवत्या गावो या रोहिणीर् उत ।
रूपं रूपेण यो वयस् तेन त्वा परि दध्मसि ॥३॥
शुकेषु ते हरि[मा]णं रोपणाकासु दध्मसि ।
अथो हरिप्र[वे]षु ते हरिमाणं नि दध्मसि ॥४॥ ॥का°३॥
१.२९

याः पुरस्ताद् आचरन्ति नीचैस् सर्वाद् अथो दिवः ।

* * * उच्छ्रामस्सरमक्षिका

... उपेतनेदं

इहेतु ... वर्धयतो *

ओ हि°

... शं ...

... यातु ...

... शं ...

... शं ...

... पश्यतापश् * तन्वोप स्पृशत् * मे मे

... आसित

दुषा° ...

आसुर्व * प्रथमे इदं * * * नाशनं

अनेनशत ... अकर त्वच

सुरुपो हृत्त्व ...

* * * अग्निजं * किलासु *

* * * सुकृतस्तन्वो यतस्त्रापि°

... हविष्याभ्यर्भयं

... साधय * * *

* वरान्तरिक्षं ... ॥२॥

... मिनासितान् प्रत्योषथ *

* * * प्रतिष्ठा मिदं मथो ... ॥३॥

* * * अभयक्षेपतम् ...

... आवद् * * * अभ यातु मृत्युं ॥४॥

* * * चतत् ...

... विषां * * * ॥५॥

* * * उदेतां ... हृदिता * *

* * * अरपापो अथो हरितो *

... रोहिणीदत्त

... प्रपणाकाश *

* * * नीदैस् ...

श्री का ८.१४ रूपं रूपं वयोवयः

का १.५०.१२

श्री १०.१०.४

एतम् अप्सरसां रातुं ब्रह्मणाच्छा वदामसि ॥१॥
 या× पश्चाद् आचरन्ति जिह्वा मुषा कनिच्छति? ।
 अहत× पतायतो नम्यं ततस् सुतन्वति? ॥२॥
 या× कुल्या या वान्यथा उचोमादयिष्णवः? ।
 सर्वास् ता मृष्टपाकरं दृषदा खल्वा इव ॥३॥
 चेतन्तीम् अहमलां पलां तासां वो नमो ऽर्चिषे? ।
 आगद् यक्ष्म नि धत्तास्मान् नो [अ]धि पौरुषम् ॥४॥ ॥का०४॥
 १.३०

मे २.७.७ मृष्टपा कुरुते ४.१.
 [१०.३ मम्ममा कुरु

श्री १०.१०.१-५, ३.२०.७

श्री १०.१०.४

कामस् तद् अग्रे सम् अवर्तन् मनसो रेत× प्रथमं यद् आसीत् ।
 स काम कामेन बृहता सयोनी रायस् पोषं यजमानाय धेहि ॥१॥
 त्यां काम सहसासि प्रतिष्ठितो विभुर् विभावा सुषन्ना सखीयते ।
 त्वम् उग्र× पृतनासु सासहिस् सह ओजो यजमानाय धेहि ॥२॥
 दुराष् चकमानाय प्रविषाणायाक्षये ।
 आस्मा अशृण्वन् आशा× कामेनाजनयत् सहः ॥३॥
 कामेन मा काम आगन् इदयाद् धुवयं परि ।
 यद् अमीषां कामदो मनस् तद् ऐतूप माम् इह ॥४॥
 यत् काम कामयमाना इदं कृण्वसि ते हविः ।
 तन् नस् सर्वं सम् ऋष्यताम् अथैतस्य हविषो वीहि स्वाहा ॥५॥
 क इदं कस्मा अदात् काम× कामयादात् ।
 कामो दाता काम× प्रतिग्रहीता कामस् समुद्रम् आ विवेश ।
 कामेन त्वा प्रति गृह्णामि कामैतत् ते ॥६॥ ॥का०५॥ ॥अनु०६॥

श्री ५.४.६, ८-१०

इमं मे कुछ पूरुषं तम् आ वह तं निष् कृधि ॥१॥
 उदङ् जातो हिमवतस् स प्राच्यां नीयसे जनम् ।
 तत्र कुछस्य नामास्य उत्तमानि वि भेजिरे ॥२॥
 उत्तमो नामास्य उत्तमो नाम ते पिता ।
 यत× कुछ प्रजायसे तद् एह्य अरिष्टतातये ॥३॥
 शीर्षहत्याम् उपहत्याम् अक्षयोस् तव्यो रपः ।
 कुछो नो विश्वतस् पातु देवं समह वृण्यम् ॥४॥ ॥का०१॥

श्री १.२५.१-४, ५.२२.१२

यद् अग्निर आपो अदहत् प्रविश्य यत्राकृण्वन् धर्मधृतो नमांसि ।
 तत्र त आहु× परमं जनित्रं स नस् संविद्वान् परि वृहृधि तक्मन् ॥१॥
 यद् अर्चिर यदि वासि धूमश् शाकल्येषु यदि वा ते जनित्रम् ।
 हुङ्गर् नामासि हरितस्य देवस् स नस् संविद्वान् परि वृहृधि तक्मन् ॥२॥
 यदि शोको यद् अतीशोको रुद्रस्य प्राणो यदि [वा] वारुणो ऽसि ।
 हुङ्गर् नामासि हरितस्य देवस् स नस् संविद्वान् परि वृहृधि तक्मन् ॥३॥
 नमश् शीताय तक्मने रुराय कृण्वो वयं ते ।
 यो अन्येषु उभयेषु चागतस् तृतीयकाय नमो [अ]स्तु तक्मने ॥४॥
 तृतीयकं वितृतीयं सन्दिमन् उत हायनम् ।
 तक्मानं विश्वशारदं प्रेम् नाशय वार्षिकम् ॥५॥ ॥का०२॥

श्री १०.३०.१०

श्री १.८.६, १०.३४.१०

श्री १.२२.२२ श्री ७.८९.१

श्री ० क २४। श्री ६.५.१

श्री ७.८९.३

१.३३
 आपो अद्यान्व अवारिषं रसेन सम् अगन्महि ।
 पयस्वान् अग्न आगमं तं मा सै सृज वर्चसा ॥१॥
 सै माग्ने वर्चसा सृज प्रजया च बहु कृधि ।
 विष्टुर् मे अस्य देवा रद्रो विद्यात् सृष्टिभिः ॥२॥
 इदम् आप× प्र बृहतावधं च मलं च यत् ।
 यच्च च दुद्रोहानृतं यच्च च शोपे [अ]भीरुणम् ॥३॥

... ब्रह्मणोच्छा वरामसि
 यदहनाद्...

* त्वा मृत्तिसागरं पृषदा * *

* * * दत्ता * * पौरुष

... रेतः * * *

* * * बृहदा सयोनि ...

* * साहसासहि ...

... सहोजो * *

अत्रानु * प्रविषाणायाक्षे

आरमाश्व * कामेनाजनाजनयत् सह

... तदीभूप * *

... कृण्वस * *

... विह * *

* * करमादात् ...

* धाता * गृहीता ...

कामेन त्वा प्रति गृह्णामि ते

* * * पौरुष ...

... प्राच्यं निहमे *

... उत्तमान * * ॥१॥

... तातय ॥२॥

... अक्षयस्तन्धो रप

* ने * * देवं समाह वृष्टिं

* * * दुहृत् ...

* ताहुः ... तक्मम्

* * हरि वास ...

हुङ्गर्नामास्वरितस्य ... तक्मम्

* * * अदीशोको ...

* नामास्वरितस्य ... तक्मम्

... दुरायकृण्वा * *

* न्येषुदुभयेभ्यश्च हतस्तृतीयकाय ...

* तृतीयकं सन्नत आत *

* * प्रीम् ...

... रसेन अगन्महि

* अग्न ... वर्चसम्

... रद्रो विद्यात्सृष्टिभिः

यश् * * यश् ...

श्री १६.१.१२
श्री १३
तैमा १.७.१२.६

को ७८.१०

को ७८.१०

श्री १.९०.३

श्री १.२१.१-२, १३७.३

तै २.४.५.१

शिवेन मा चक्षुषा पश्यतापशु शिवया तन्वोप स्पृशत त्वचं मे ।
शिवात् अग्नीन् अप्सुषदो हवाम[हे] मयि क्षत्रं वचो धत्त देवीः ॥४॥
यद् आपो नक्तं मिथुनं चचार यद् वा दुद्रोह दुरितं पुराणम् ।
हिरण्यवर्णात् तत् पुनन्तु मा प्र मा मुञ्चन्तु वरुणस्य पाशात् ॥५॥ ॥का०३॥

१.३४

अग्निर् जनविन् मह्यं जायाम् इमाम् अदात् ॥१॥
सोमो वसुविन् मह्यं जायाम् इमाम् अदात् ॥२॥
पूषा ज्ञातिविन् मह्यं जायाम् इमाम् अदात् ॥३॥
इन्द्रस् सखान् मह्यं जायाम् इमाम् अदात् ॥४॥ ॥का०४॥

१.३५

अग्नये जनविदे स्वाहा ॥१॥
सोमाय वसुविदे स्वाहा ॥२॥
पूष्णे ज्ञातिविदे स्वाहा ॥३॥
इन्द्राय सखसे स्वाहा ॥४॥ ॥का०५॥ ॥अनु०७॥

१.३६

याः पुरस्ताद् आचरन्त्य आ वा पश्चात् सदान्वाः ।
अस्मान् अनुच्छन्तीर् यस्ति यूयं स्वादावनाद्यः ॥१॥
याः पश्चाद् आचरन्ति पुरस्ताद् वा [सदान्वाः ।
[अस्मान् अनुच्छन्तीर् यस्ति यूयं स्वादावनाद्यः] ॥२॥
या उत्तराद् आचरन्त्य अधराद् वा सदान्वाः ।
अस्मान् अनुच्छन्तीर् यस्ति यूयं स्वादावनाद्यः ॥३॥ ॥का०१॥

१.३७

उभयीर् अहम् आयातः पराची[र् अ]करं त्वत् ।
देवेभिर् अन्यास् त्वा बहीर् अन्या अथो दिवम् ॥१॥
नमस् ते रुद्रास्यते नमः प्रतिहिताभ्यः ।
नमो विस्तृज्यमानाभ्यो नमो निपतिताभ्यः ॥२॥
हिरण्यैर् मौलिवर्णात् षट् सहस्राणि षट् शता ।
ताभिः परि भ्रयामहे ता नो रक्षन्तु सर्वतः ॥३॥
अयस्मयान् मे विमतं युष्मभ्यं महत् कृतं नमसा नमसेन्यम् ।
तेना परि भ्रयामहे तन् नो रक्षतु सर्वतः ।
बह इदम् अन्यद् विष्टितं तस्य कामं वि विध्यत ॥४॥
अयस्मयं वर्म कृण्वे द्वारं कृण्वे अयस्मयम् ।
बीलान् अयस्मयान् कृण्वे ते नो रक्षन्तु सर्वतः ।
बह इदम् अन्यद् विष्टितं तस्य कामं वि विध्यत ॥५॥ ॥का०२॥

१.३८

इमा यास् तिक्काः पृथिवीस् तासां ह भूमिर् उत्तमा ।
तासाम् अधि त्वचो [अ]हं सम् उ जग्रभं भेषजम् ॥१॥
अष्टम् अस्ति वीरुधानां वसिष्ठं भेषजानम् ।
यज्ञो भग इव यामेषु देवेषु वरुणो यथा ॥२॥
देवतीर् अनाधृष्टास् सिंहासन्तीस् सिंहासत ।
एतास् स्थ केशवर्धनीर् अथो स्थ केशवर्धणीः ॥३॥
हंह मूलम् आग्रं यच्छ मय्यं यामयीषधे ।
केशवर्धनम् अस्य आथर्वणं केशवर्धनम् अस्य आथर्वणम् ॥४॥ ॥का०३॥

१.३९

अग्ने गोभिर् न आ गहीन्वो पुष्टया मदस्व नः ।

* मान् ...
... दत्त देवि

हिरण्यवर्णस्य ततत्...

* जनमिदं महीयं जायमिमासता
{ * वसुविन् * जाया सिसमता ॥२॥
{ सोमो वसुविन् मह्यं जाया सिसमता ॥२॥
* ज्ञातिविन् * जाया सिसमता
* सखा * * इमामता

* विदे *

* ज्ञातिविदे *
* सखसेवा

यः * आचरन्त्य वा * सदानम् ।
* अनुच्छन्तीर् ... ॥२॥
{ यः पश्चादाचरन्ति पुरस्ताद् वा ॥३॥
{ यः पश्चादाचरन्ति पुरस्ताद् वा ॥३॥

... न्वा
* अनुच्छन्तीर् ... ॥४॥

* * * तन्वो ...
... विहता
अयस्मयं वत्स ...
खिलान् * कृण्वे ...
... विहता

* * * * बहवो मरुतामा
* अस्ति ... जवभ *

* * एव ...
देवतीर्नापिष्टा शि० *
एता स्व * * तु णी
* मूलमताग्रं यत्ता मदं यमरूपे

* गोभिर्नाशहीनो रथ्यासदस्वि नः ।

वा १३.२०^४ इत्यादि
श्री ७.१७.१

कौ १३३.३

कौ ७२.१४ ते ४.२.१.२-३ वा
[१२.७-१० मे १.७.१ का १६.८

वा ११.७७-८० ते ४.१.१०.२-३
[मे २.७.७ का १६.७

श्री २.१६.६^१

वे ८.२.४^१ श्री ५.१.३.६^१

इन्द्रो धर्ता गृहेषु नः ॥१॥
सविता यस् सहस्रियस् स नो गृहेषु रण्यतु ।
आ पूषा पत्न्य आ वसु ॥२॥
त्वष्टा यो वृषभो युवा स नो गृहेषु रारणत् ।
सहस्रेण शतेन च ॥३॥
धाता दधातु नो रयिम् ईशानो जगतस् पतिः ।
स नः पूर्णेन यच्छतु ॥४॥ ॥का^१४॥

१.४०

ममोभा मित्रावरुणा ममोभेन्द्रावृहस्पती ।
मम त्वष्टा च पूषा च ममैव सविता वशे ॥१॥
मम विष्णुश्च सोमश्च ममैव भरतो भवन् ।
सरस्वांश्च भगश्च विह्वे देवा वशे मम ॥२॥
ममोभे द्यावापृथिवी अन्तरिक्षं स्वर् मम ।
ममेमास् सर्वा ओषधीर् आपस् सर्वा वशे मम ॥३॥
मम गावो ममाश्वा ममाजाश् चावयश्च ।
ममैव पुरुषा भवन् ममेवं सर्वम् आत्मन्वद् एजन् प्राणद् वशे मम ॥४॥
॥का^१५॥ ॥अनु^१८॥

१.४१

अग्ने ऽभ्यावर्तिन् अभि न आ ववृत्स्व ।
आयुषा वर्चसा सन्या मेधया प्रजया धनेन ॥१॥
अग्ने जातवेदश्च शतं ते सन्व आवृत्स्व सहस्रं त उपावृत्तः ।
अथा पुष्ट्येशानः पुनर् नो रयिम् आ कृधि ॥२॥
सह रय्या नि वर्तस्वामि पिन्वस्व धारया ।
विह्वस्व्या विह्वतस् परि ॥३॥
पुनर् ऊर्जा ववृत्स्व पुनर् अग्न इपायुषा ।
पुनर् नः पाण् अहसः ॥४॥ ॥का^११॥

१.४२

यास् स्तेना अभीत्वरिर् आव्याधिनीर् उगणा उत ।
यास् स्तेनो यश्च तस्करस् तास् ते अग्ने ऽपि दधाम्य आसनि ॥१॥
वि जम्भैर् मलिम्लान् अग्ने दध्याभ्यां तस्करान् उत ।
इन्द्राभ्यां स्तेनान् मघवस् तास् त्वं खाद सुखादितान् ॥२॥
ये ग्रामेषु मलिम्लवस् स्तेनासस् तस्करा धने ।
ये क्लेश्व अघार्यवस् तास् ते ऽग्ने परि दधाम्य आसनि ॥३॥
यो अस्मभ्यम् अरातीयाद् यश्च नो द्वेषद् विजम्भा ।
आमादः क्रव्यादो रिपूस् तान् अग्ने स्तं दद त्वम् ॥४॥ ॥का^१२॥

१.४३

आ क्रन्दय धनपते उदेनमदतासुतः ।
अर्वाञ्च पुनर् आ कृधि यथाहं कामये तथा ॥१॥
परिमन्तः? परि धाव अकन्तः? पुनर् आ कृधि ।
अथो असीन्द्रश्च चाग्निश्च वामुम् आ नयताद् इह ॥२॥
एकात्क? एककामायास्मै कामाय इयसे ।
तेन मे विह्वधावीर्या सम् आ नयताद् इह ॥३॥ ॥का^१३॥

१.४४

असितस्य तैमातस्य बभ्रोर् उपोदकस्य च ।

अपुष्टेभ्य रवावसु

*** यवा *** गृहेष्ट *

ममभा * ममोभे इन्द्रा^१

*** सोमश्च सोमश्च *** भुवं ।

*** भवं *** एतत्...

अभिभ्यां वर्तित्वमि ना ववृत्स्व

... च *

* पुष्ट्येशानः ...

वि[ह]वस्व्या * *

... अग्नि विपायुषा

पुनर् नः पाण्डसः

स्तेनाभीत्वरिर्... युणा *

यदेवेनो... अग्निवि दधाम्यासि

वी जम्भैर्मलिम्लानेभः * * उभ

इन्द्राभ्यां स्तेनामघव * * * खादतां

* * म्लव स्तेनामास

... ते मे परि दधास्यासिनी

* * अरातीयाभ्येन नो द्वेष विज्जन्म

आमादः क्रव्यादो * * अग्ने सं दद *

* * धावा...

* सिन्द्रश्च... नयतान् *

* एककामाभ्य अस्मै * दायसे

* तयिमातस्य * उपोदकस्य *

सर्वा विषस्य धामानि ब्रजेवाग्निसमीवरे? ॥१॥
 इषीकादन्त दुर्लभ किं मे सखायम् आ तुवः ।
 नमामि शच्यागतं सचीनं? विषदूषणम् ॥२॥
 यत् तालव्योजति? संसिसिधे विषं त्वम् ।
 त्रयस् तुवा नुदामसि बभ्रुको नकुलस् त्वत् ॥३॥
 त्रयो वै अस्मत्सखायो बभ्रुको नकुलस् त्वत् ।
 ते सर्वे अस्य वातयन् आह्वयम् अरसं विषम् ॥४॥ ॥का०४॥

१.४५

सारस्वतं वृषणं बभ्रुवज्रश्च शीतकरे तन्वं पश्यन्ती? मे ।
 अन्येद्युष्कं सदास्मि त्वा तृतीयकं हुवे नमस्यं महादेवम् अन्तुजम् ॥१॥
 यो अन्तुजो अरुणो मानुषे जने विवेश बभ्रुर् हर्षयिष्णुर् अक्षतः ।
 शीतकराय तरुषयिष्णवे जुषे शीर्षं मा ते भ्रमन् नमो [अ]स्तु देवाः ॥२॥
 यो हर्षयन् जज्ञाभ स्वेदनो वशी ऽवशप्रहारः शीतकरा? शिषेम नु ।
 सो ऽस्मभ्यं सृत्वेन? प्रेहि शोषितो यं वयं द्विष्मस् तम् अभि प्र जनम् ॥३॥
 नमस् ते विघ्ने कारानाय यतोयतस् सुरभेस् संबभूविथ ।
 स नो मा हिंसीन् नमो [अ]स्तु तुभ्यं शीर्षक्याद् इह पारया नः ॥४॥

॥का०५॥ ॥अनु०९॥

१.४६

अस्य त्वं ददतस् सोम राजन् वमैव तं त्वं परि पाहि विषवतः ।
 यो ब्रह्मणो राधो विज्ञो ऽवदात् तस्य सोमः प्र त[र]द् दीर्घम् आयुः ॥१॥
 अस्य सोमः प्र त[र]द् दीर्घम् आयुर् अहानीव सूर्यो वासराणि ।
 सास्यात्सुधून्? नाशयाद् वेदमनो विषं बहिश्च शन्यश्च चरति रोगोऽस्मात् ॥२॥
 दानं तृष्णायाः परि पात विज्ञं दानं भुधो दानं ऽसंवेवा मृत्याः? ।
 अविष्कन्धो भवति यो ऽवदाद् आ प्यायते पपुर् दक्षिणया ॥३॥
 आ प्यायतां पपुर् दक्षिणया वमैव स्यूतं परि पातु विषवतः ।
 बहिर् विषं ऽतन् मे तस्य क्रोषतां? शन्या उद् धारयास्मात् ॥४॥
 ब्रह्म शरण्याम् अप बाधताम् इतो दध्यात् कूलान् नावम् इवादि सुम्बी? ।
 तस्मै ददद् दीर्घम् आयुः कृप्राक्? शतं जनश्च शरदो जीवताद् इह ॥५॥
 यदा [द]दाति प्रददाति यदा ब्रह्मा प्रतिगृह्णाति राधो अस्य ।
 आ ददुर्विन्ध्या दुपदहत्या रानिस्? सर्वे यन्ना उप तिष्ठन्तु साकम् ॥६॥

॥का०१॥

१.४७

व्याघ्ररूपस् सुरभिस सिंहस्य रेतसा कृतः ।
 मध्ये पृथिव्यां निष्ठितस् सम अगच्छद् यातुधान्या ॥१॥
 अभिप्रेतम् आप व्यक्तम् अगृभायम् आपदे ।
 अत्रैव सर्वा जम्भय याः काश्च च यातुधान्यः ॥२॥
 प्रतीबोधश्च चतुरभस् अफस्यो क्रमेव? वीडुभूत् ।
 प्रतीचीः कृत्या आकृत्याम् कृत्याकृतो जहि ॥३॥
 कृत्याकृतं बलनिर्गं मूलिनं शपयेष्यम्? ।
 इन्द्रस् तु सर्वास् तान् हन्तु ऽसर्वभिन भवाम् इव? ॥४॥ ॥का०२॥

१.४८

अरसस्य कर्कोटस्य नीचीनस्योपसर्पतः ।
 विषं हि सर्वम् आविष्य अथो एनम् अजीजभम् ॥१॥
 न ते बाहो रसो [अ]स्ति न शीर्षं नोत मध्यतः ।
 किम् इदं पापयामुया पुच्छे विमर्ष्य भर्भकम् ॥२॥
 यत् ते स्कन्धान् उपतस्थौ विजाज्ञि यश्च ते परौ? ।
 जषामित्युमिवाहर्तं मलं? ते प्रति दध्मसि ॥३॥
 अदस्ति त्वा पिपीलिका वि बृहन्ति मयूर्यः ।
 सर्वे मल ब्रवाथ शाकौटम् अरसं विषम् ॥४॥ ॥का०३॥

* * धामां ...
 * दुर्लभा ... तुवा
 ... विषदूषणम्
 * * मे ...
 * * रुदामसि ...
 * * * वातयं आह्वयसरसं *

* * * वक्षो सीतं तन्वा पश्यती *
 अन्वेद्युक् सदात्... सदेवम् *
 ... बभ्रु * अक्षत
 * * णिग जुष शीर्षं मा ते भ्रं ...
 * * जंजभ ...
 * * सृत्वेन * शोषितो य वयो वयं...
 * * * काशनाय * सुरभे * बभ्रुवज
 ... ना

... राजं वदेव ...
 * * * पिबो ...
 * * विष्मनो ...
 ... दान संदेव मर्याः
 अविष्कन्दो * * ददाता * * *

... शन्योद्धारयस्मात्
 * शन्यामुप ...

... स्या
 ... यश्च * * *

* * सिंहेस्य * कृत
 ... दान्या
 * * व्यक्तपदे गृभायम् * [०धानः]
 * * जम्भया वः कश्च यातुधान्यः (प्राप्ते)
 * * वक्तियो * वेडुभूत्
 * कृत्याकृत्या अम् * कृत्याकृतं *
 * बाहुधिनं मूलिनो शपयेषं

* का० नीचीनस्योपसर्पत
 विषो * * आविषययोधेनम् *
 * * बाहवो * * नि ...
 * * पाप (प्राप्ते पाप)यासया प्रसे विमर्ष्य *
 * * यस्कन्धान् * * जाज्ञि ...

इदं भित्वा * * इत्यन्ति मयं
 शन्ये तर ब्रवाथ शाकौटम् * *

॥का०१०॥

श्री १.७६.४
 श्री १०.१.६.१५
 श्री ५.३१.१.२

श्री ७.५६.५

श्री ६

श्री ७

श्री ७.५०.८

श्री ९

श्री ९.३.०१५

श्री ४.२

क्र १.३१.१६

श्री ५.७.४.३

श्री ३.४

श्री १०.४१.१ श्री ३

श्री ४

क्र १०.१०१.३ श्री ६.६४.२

१.४९

कृतं मे दक्षिणे हस्ते सव्ये मे जय आहितः ।
 गोजिद् भूयासम् अश्वजित् कृतंचयो? हिरण्यजित् ॥१॥
 अश्वाः फलवतीं द्युवं दत्त गां क्षीरिणीम् इव ।
 सं मा कृतस्य धारया धनुस् स्नात्वेव नद्यत ॥२॥
 उभौ हस्तौ प्रतिदीप्तौ ब्रह्मणा रोम्भामसि? ।
 कलिर् एनं यथा हनद् आस्य वेदो भरामहै ॥३॥
 आ भद्रं द्वापरम् उत त्रतां परा कलिम् ।
 कृतं मे हस्त आहितम् अमू सौमनसो सदा? ॥४॥ ॥का०१॥

१.५०

यद् पथ परेथ यत् ते तन् मे नीयते ।
 ततस् त्वा पुनर् अर्वाञ्च भूतस्याजीगमत् पतिः ॥१॥
 आ त्वा नयाद् भूतपतिर् आ देवो बृहस्पतिः ।
 आदित्यास् सर्वे त्वा नेषन् विश्वे देवास् सुवर्चसः ॥२॥
 अन्नपतिस् सरस्वती भगो राजास्या नयः ।
 शाला मानस्य पत्नीर् इषास्य नमस् करत् ॥३॥
 यस् त्वा निनाय नेषत् स उ त्वेहा नयात् पुनः ।
 मनो हि ब्रह्माणो विदुर् विश्वकर्मा मनीषिणः ॥४॥ ॥का०५॥ ॥अनु०१०॥

१.५१

गातोर् हविर् जनयन्तस् स्थ इन्द्राग्रं ज्येष्ठं पर्य अगामेह देवाः ।
 सुगातो गातोत? स पन्था अपि सो ऽस्मभ्यम् इन्द्रं ददाति प्रचेताः ॥१॥
 अग्निर् नः पुरणता त्व ओजसा बृहस्पतिस् सन्यो अस्तु नस् सखा ।
 इन्द्रं द्रुवे? वृत्रहणं पुरन्वरं भगेनाभ्य अ[गाम] भगवन्तस् त्वाम् ॥२॥
 त्वं सोम दिव्यो नृचक्षास् सुगी अस्मभ्यं पथो ऽनु गच्छ ।
 अभि नो गोत्रं विदुषीषः नेपो अरुद्धा नो वाचम् उशतीं जिगासि ॥३॥
 इमाम् अग्ने शरणि मीमृषो न इमम् अध्वानं यम् अगाम दूरम् ।
 अपिः पिता प्रमतिस् सोम्यानां भूमिर् अस्य अषिकृन् मर्त्यानाम् ॥४॥ ॥का०१॥

१.५२

ये पुरस्ताद् आस्यन्वेते गावौ स्तृषभे? यवकृणो म्यर्वाणी अहस्य इव
 वारादनीयसी? ॥१॥
 ये [अ]धराद् आस्यन्वेते [गावौ...] ॥२॥
 ये पश्चाद् आस्यन्वेते [गावौ...] ॥३॥
 [य] उत्तराद् आस्यन्वेते गावौ स्तृषभे? यवकृणो म्यर्वाणी अहस्य
 दृषवा वारादनीयसी? ॥४॥ ॥का०२॥

१.५३

अग्ने यशस्विन् यशसं वर्धस्वमम् इन्द्रावतीम् उपचितिम् इहा वह ।
 अयं मूर्धा परमेष्ठी सुवर्चास् समानानाम् उत्तमहलोको अस्तु ॥१॥
 धाता विधाता परमोत संहृक् प्रजापतिः परमेष्ठी विराट् ।
 स्तोमाश् छन्दांसि निविदो माम् आहुस् ते अस्मै राष्ट्रम् उप सं नमन्तु ॥२॥
 भद्रम् इच्छन्तु ऋषयस् स्वर्षिणस् तपो वीक्षाम् उप नि वेवुर् अग्ने ।
 ततो राष्ट्रं धलम् ओजश् च जातं तद् अस्मै देवा उप सं नमन्तु ॥३॥
 उपा वर्तध्वम् उप न इत सर्वे अयं च यत्ताम्? अधिपतिर् वो [अ]स्तु ।
 समानं मन्त्रम् अग्नि मन्त्रयध्वम् इमं पश्चाद् उप जीवाथ सर्वे ॥४॥
 समानो मन्त्रस् समितिस् समानी समानं मनस् सह चित्तम् पषाम् ।
 समानं मन्त्रम् अग्नि मन्त्रये वत् समानेन [वो] हविषा जुहोमि ॥५॥ ॥का०३॥

... जयाहित

गोजित...

अश्वाः * दिवं... (ग्राम्ने क्षीरवती गां दत्ता)

* * * धारय * स्नात्वेव नद्यता

* * * श्रीशो

... वेदो भगवति

* * * त्वापरम्...

... हस्ताक्षिणीमी * *

... म *

... अधाञ्च भूतस्याजीगमुत्पति

* * * नया ...

... नेष...

अनुप(अनुम इति वा)तिस् ... नया

... नेषस्...

* * * जनयन्त * * * ज्येष्ठ...

* * * सा पथा * मास्मभ्यम् * ददति *

... अजसा * सत्या...

* हविर् * ० रां ... त्वाम्

... सुगमस्तन्व * * *

... नेषु * * * उषष्टी जिघासि

* अग्ने शरणि मी० ... अगाम *

आपिः * * * सोम्यानां भूमिदस्यशिकृन् *

...

... स्वरिषभे...

... स्वरिषभे...

... उपचितिम् इहा वह

... सिद्धि...

स्तोमश् * * * इम्...

* * * सविदस्...

* * * नेतु...

... सर्वे ... अन्येहच ॥

समानु * समेति समाने... इषां

समानु * * * मन्त्र इव...

१.५४

त्वं अग्ने प्रमत्तिस त्वं पितासि नस् त्वं संखा याज्यो ऽसि जातवेदः ।
 त्वं विश्वविद् गातुर्वित् कविर् विश्वपा उभयास् सन्त्वं अस्मै ॥१॥
 इदं वर्चो [अ]ग्निना दत्तम् आगन् भगो यशस् स[ह] ओजो वयो बलम् ।
 त्रयस्त्रिंशद् यानि वीर्याणि तान्य अग्निं प्र ददातु मे ॥२॥
 वर्चो देहि मे तन्वां सह ओजो वयो बलम् ।
 इन्द्रियाय त्वा कर्मणे वीर्याय प्रति गृह्णामि शतशारदाय ॥३॥
 ऊर्जे त्वा बलाय त्वौजसे सहसे त्वा ।
 अभिभूयाय त्वा राष्ट्रभृत्याय पर्य ऊहामि शतशारदाय ॥४॥
 ऋतुमिषं दधार्तवेर् आयुषे वर्चसे त्वा ।
 संवत्सरस्य तेजसा तेन संहनु कृणमसि ॥५॥ ॥का०४॥

१.५५

इदम् आज्ञनम् आनजे वौल्लुम् आकनिकदम् ।
 अभि मा चक्रन्द् भग ऋभो वाशिताम् इव ॥१॥
 अश्वं कनिकदं यथा प्रत्यक्ष मा भग आगमत् ।
 तम् आह प्रेणा पुत्रम् इवोपस्थाधिकम् ॥२॥
 अश्व्यौ मे मधुसंकाशे जिह्वा मे मधुसूदिनी ।
 नसोर् अघि प्रमन्दनं दत्तु मे सारघं मधु ॥३॥
 मधुमन् ममान्यो सने जघनं मधुमन् मम ।
 माम् अतिकृत्वं वायनश् शाखां मधुमतीम् इव ॥४॥ ॥का०५॥ ॥अनु०११॥

१.५६

प्र याता जयता नर उग्रा वस् सन्तु बाहवः ।
 इन्द्रो वश शर्म यच्छत्य अनाधृष्या यथासथ ॥१॥
 उद् धर्षन्तां मघवन् आयुधान् उद् सत्यनां मामका[नां मे]नांसि ।
 उद् धर्षन्तां वाजिनां वाजिनान् उद् वीराणां जयताम् एतु घोषः ॥२॥
 पृथग् घोषा उलुल्य केतुमन्त उद् ईरताम् ।
 देवा इन्द्रज्येष्ठा मरुतो यन्तु सेनया ॥३॥
 अश्वसृष्टा परा पत शरव्ये ब्रह्मसंशिते ।
 जयामित्रान् प्र पद्यस्व मामीषां कं चनोच् छिषः ॥४॥ ॥का०१॥

१.५७

दृष्या इषिर् असि हेत्या हेतिर् असि मेन्या मेनिर् असि ॥१॥
 कृक्त्यो ऽसि प्रतिसरो ऽसि पुनश्चरो ऽसि प्रत्यभिचरणो ऽसि ॥२॥
 प्रति तम् अभि कर यो ऽस्मान् हेष्टि यं च वयं द्विष्मः ॥३॥
 सूरिर् असि वर्चोधास् तनूपान आयुः कृत्यादूषणः ॥४॥
 शुक्रो ऽसि भ्राजो ऽसि ज्योतिर् असि स्वर असि ।
 आप्नुहि श्रेयांसम् अति समं काम ॥५॥ ॥का०२॥

१.५८

विष्कन्धस्य काष्ठस्य कर्दमस्योलूक्या ।
 अपस्फानस्य कृत्या यास् तेषां त्वं रधुगिले जहि ॥१॥
 प्र मरणीष्युषहभ्यां कर्दमं नीलशाक्यम् ।
 अघासारम् इव दारुणम् आयुः कृणोम्य अन्तरम् ॥२॥
 विविदस्या विकर्णस्य ऋतस्य च ।
 त्रिपर्णी विश्वमेपञ्चदं कृणोतु मेपजम् ॥३॥
 काष्ठस्य विष्कन्धस्यावस्थापनमेपजम् ।
 इदं कृणोमि मेपजं यथायम् अगदो ऽसति ॥४॥ ॥का०३॥

... संखं यज्यो * *

* विश्वविद् गात्रं कविर् विश्वमा * * अस्मे

* * * पतभाग ...

* देहि ...

* * * वीजसे ...

... पयुषामि *

... मोहन *

* सा * भगर्भो ...

* * प्रेण्या ...

अश्वो * "मङ्गशे

माम् * * शाखा

* यता ... बाहवाः

... यधामता

उद्धर्षन्ता मघव ध्यातुदान्य * * * नोमि

... अद् वीराणां * * घोषाः

* * उलुल्य * केतुमन्तु ...

अश्वसृष्टा परा पत * "ममिने

* * * मामीषां * चनोच् * ॥ ॥ एकादशा-

[नुवाके प्रथमस्मृक्तः ॥

दृषा इषिर्

अकितयो (प्राप्ते सकितयो) ...

प्रथमममि ...

सर्वेद * * तनूपानाय * "दूषणा

आपुनिह श्रेयांसिमति ध्रुवं काम ॥ ॥ द्वितीय-

[स्मृक्तः ॥

विष्कन्धस्य (प्राप्ते विष्कन्धस्य) * कर्दमस्य

[उलूक्या

* "भेषजी इदं ...

* विष्कन्धस्य अप°

... मति ॥३॥

१.५९

यद् अस्माद् अङ्गात् संसृज्याय यद् बभूव गलत्तल्ल ? ।
 गावो वत्सम् इव जानानात् ? तद् उपैति यथायथम् ॥१॥
 नासृगस्य ? पतङ्गस्य तस्मै स्यमथगायः ? ।
 वेणोः पौतुमोऽस्ति सृन्मास्य ? ग्लौः माः पश्चिदत्तवत् ? ॥२॥
 अहं वेद यद् आसिथ गित्विका ? नाम वासि ।
 अमुं तं त्वम् इतो गच्छ यम् अहं द्वेष्मि पूरुषम् ॥३॥
 तस्यापि मभ्य आ सीद नीलप्रीवासु सीदत ।
 घातस्यानु प्लवानमव ? कस्यानु संविदम् ॥४॥
 अपेतो यन्त्वं अग्रुवो निर् अतो यन्त्वं अग्रुवः ।
 अधराची क्रतः परा प्राहं ग्लावमधुमासम् ? ।
 निर् अहं ग्लावमधुमासम् ? अधराची क्रतः परा ॥५॥ ॥का०४॥

१.६०

अभि त्वाम् अहम् ओजसेन्द्रो दस्यून इवाभुवम् ।
 सपत्नी नश्यताद् इतो दूरं गच्छात् ओकसः ॥१॥
 सासहा इदं पत्योस् सासहीषु सुराबुभू ? ।
 अथो सासहो सासहीर ? नश्यतात् ओकसः ॥२॥
 अभिभूर अहम् आगमं विश्वकर्मा महो मे अदात् ।
 अहं मित्राणि कल्पयन्वेषु गृहेषु रुर्युष्टरः ? ॥३॥
 उत् तिष्ठ मम वा इदं न तवेहापि किं चन ।
 मां चैव पश्यन् ? आयत् अमुं च दिवि सूर्यम् ॥४॥ ॥का०५॥ ॥अनु०१२॥

१.६१

यस् त्वा मृत्युर् अभ्यधत् जायमानं सुपाशया ।
 तं ते सत्यस्य हस्ताभ्याम् इदं मुञ्चतु बृहस्पतिः ॥१॥
 अभि त्वा जरिमाहितं गाम् उक्षणम् इव रज्ज्वा ।
 व्य अन्ये यन्तु मृत्यवो यान् आहुर इतराश् छतम् ॥२॥
 प्र विशतं प्राणापानाद् अनङ्गाहाव इव व्रजम् ।
 शरीरम् अस्याङ्गानि जरिम्णे नयतं युषम् ॥३॥
 युवं स्तं प्राणापानौ मे सोऽहमिष्टं ? मृत्यवे ।
 अयं जरिम्णश् शेषधिर् अरिष्ट इह वर्धताम् ॥४॥
 जरसे त्वा परि दध्मो जरसे निर् ऊहामसि ।
 जरा त्वा भद्रा नषद् ? ।
 व्य अन्ये यन्तु मृत्यवो यान् आहुर इतराश् छतम् ॥५॥ ॥का०१॥

१.६२

मुञ्चामि त्वा हविषा जीवनाय कम् अङ्गातयस्माद् उत्त राजयस्मात् ।
 प्राह्या गृहीतो यद्य एव यतस् तत इन्द्राग्नी प्र मुमुक्तम् एनम् ॥१॥
 यदि क्षितायुर् यत्रि वा परेतो यदि मृत्योर् अस्तिकं नीत एव ।
 तम् आ हरामि निर्ऋतेर् उपस्थीद् अस्वार्यम् एनं शतशारवाय ॥२॥
 सहस्राक्षेण शतवीर्येण शतायु[षा हवि]षा हार्यम् एनम् ।
 इन्द्रो यथैनं जरसे नयाति विश्वस्य दुरितस्य पारम् ॥३॥
 शतं जीव शरदो वर्धमानश् शतं हेमन्ताश् छतम् उ वसन्तान् ।
 शतम् इन्द्राग्नी सविता बृहस्पतिश् शतायुषा हविषा हार्यम् एनम् ॥४॥

॥का०२॥

१.६३

यत् ते अन्नं भुवस् पत आक्षितं पृथिवीम् अनु ।
 तस्य नस् त्वं भुवस् पते संप्रयच्छ प्रजापते ॥१॥
 व्याप्ते परमेष्ठिनो ब्रह्मणापीपदाम तम् ।

... शुभाव * * *

* * यथासित ...

... पीरुषं

* मध्या * * * सेरता

पीतो ... योत्स्वभाः

* * * प्रहं ...

... ओजसे इन्द्रो ...

... गच्छाम्योषसा

... नश्याम्य *

* * आसमे विश्वकर्मा महामदात्

* * पश्यन्त्यायम् ...

... जायमानो सुपाशया

... इवजं

नित्ये * * * * इतरा वो *

* * * पानामनङ्गाहम् * *

* * जरिम्णे ...

* जरिम्णे ...

... उहामसि

* * भद्रया *

विन्य * * * * इतरा यो *

... यस्मा

... अयनं

यद् क्षरायु बन्दि ...

... अस्वार्यम् * *

* शतं वीर्येण ... अयनं

* * * नयात ...

... अयनं

... आक्षीत् * *

१.१०.१६६.४

श्री १.११.८१

श्री ८१

श्री ५३.५

श्री ५३.७.५३.५१

श्री १.११.६१

श्री ६१

श्री ७.५३.५३.५

श्री १.११.७१

श्री ७१ जरा त्वा भद्रा नेष्ट

श्री ७१

श्री १.११.१-४, २०.९६.६-९,

[१.१०.१६१.१-४]

श्री १०.५.४५

श्री ४२.५

शो ४३

शो ४४

का ३७.१३

का १३

संवासरस्य दंष्ट्राभ्यां हेतिस तं सम अघाद् अभि
इयं तं प्लात्? आहुतिस समिद् देवी सदीयसी ॥२॥
राक्षो वरुणस्य बन्धो ऽसि । सो ऽमुम् आमुष्यायणम् अमुष्याx पुत्रम्
अहो राश्यै बधान ॥३॥
मृणो ऽसि देव सवितर् गायत्रेण छन्दसा मृणामुष्य पशन् द्विपदश्
चतुष्पदः ॥४॥
यो ऽस्मान् द्वेष्टि यं च वयं द्विष्मस् तं जहि ।
तं मृड तस्मै सा मयि मृड तस्मै दुराहाः? ॥५॥ ॥का०३॥

१.६४

नि ते पदं पदे मम नि चित्ते मे त निष्कृतुः ।
अद्वास्x केवलो मम अहिंसा धारणी तव ॥१॥
परदेन गा मर्दयन्ति पदेना शम्बरा रथम् ।
पदेन मर्या मत्तं न एषो नो ह त्वत् ॥२॥
माप मृपो मा मा परा मृपो मान्यत्रास्मि मनस् कृता ।
यं त्वा हिरिषभोगैर्नाकुलेन परीमसि ॥३॥
न त्वा कृण्वे सं नृहने न कुरीरित्यौपशेन ।
त्वा दमस्मि लोक्षि न त्वा पुष्टकयोस्तुजे? ॥४॥ ॥का०४॥

१.६५

घृताहुतx पृथिवीम् आ नयैतो अस्मान् प्रधाध्वोचति? कित्विषाणि ।
अनन्तरास् सुमनसस् सुवीरा ज्योग जीवन्तस् तव सख्ये स्याम ॥१॥
अन्तरेमे यातुधाना अन्तरेण किमीदिनः ।
नद्यामसि त्रयान्? वयं सरस्वत्या वरामसि ॥२॥
मा ते रि[षन्] खनिता यस्मै च त्वा खनामसि ।
द्विषाश्च चतुष्पाद् अस्माकं मा रिषद् देव्य ओषधे ॥३॥
अन्या वो अन्याम् अषत् अन्त्यस्यस्या उपावत ।
सभीचीस् सुमता भूत्वास्या अवत वीर्यम् ॥४॥ ॥का०५॥ ॥अनु०१३॥

१.६६

भुवस् तिष्ठ भुवनस्य गोपा मस? व्यक्ता वनस्पते ।
अत्रैव त्वम् इह वयं सुवीरा विश्वा मृधो ऽपि महतीर् व्यस्य? ॥१॥
यो वानस्पत्यानाम् अधिपतिर् बभूव यस्मिन् इमा विश्वा भुवनान् अर्पिता ।
तम् अनज्मि मधुना दैव्येन यस्मान् मणि निर्मेमे विश्वरूपम् ॥२॥
इमं मणि विश्वजितं सुवीरम् अस्माद् अश्वत्थात् पर्य उद् भ्रामि ।
येन विश्वाx पृतनास् संजयाम् अथो युमत् समितिम् आ वदामि ॥३॥
सबन्धुश् चासबन्धुश् च यो न इन्द्राभिदासति ।
बृहचाम् आ? तस्याहं मूलं प्रजां चक्षुर् अथो बलम् ॥४॥ ॥का०१॥

१.६७

देवी देव्यां जातासि पृथिव्याम् अभ्य ओषधे ।
तां त्वा नितलि केशेभ्यो दंष्ट्रणाय खनामसि ॥१॥
इन्द्रस् त्वा खनतु प्रथमो वरुणस्य दुहितृभ्यः ।
दंष्ट्र जताम् जनयाजातान् ये जा[ता]स् तान् वर्षीयसस् कृधि ॥२॥
यस् ते केशो [अ]वततस् समूलो यश् च दृश्यते ।
सर्वं तं विश्वभेषज्यामि विश्वाभि वीरुधा ॥३॥
अभीशुना मेयो अस्तु व्यामेनानुमेयः ।
केशो न न त्वैर्? वर्धतां शीर्ष्णस् ते अक्षितस् परि ॥४॥ ॥का०२॥

१.६८

यथा नडं कशिपुने स्विष्यो भिन्दन् अश्मना ।

* * हेतिसव ममुदादिभिः हेतिसव ममुदा-
यं त्वं क्रमुस्वाहुतिस * * * [दिभिः ॥
* वरुणो सि बन्धो सि सो मपामनुष्यायणम-
मुष्यः पुत्रमहने रात्रीये बधानाः

...ते *

हृताx * * नयेनो ...
अनात्तरा * सुवीर ज्योग ...
अन्तरेम यातुदानान्तरेण किमीदि
* त्रिया ...
... अस्मै * * *
द्विपदश् ...
... वषावत
* सुमता भूत्वा अस्माकं ति वीर्यं

... भुवनाधारिता
... यस्मा * * *
इमां ...
... षमितसमितुम् * *

बृहन्वान्य * * * * *

* देव्या...
तं * नितलि * दंष्ट्रणाय *

* जातां जातां ...

* * ज्यासि ...
अभीशुना मेयो स्त विजामेनानुमेय
केयो * * शीर्ष्णस् * * ॥३॥

* नत्वं * यस्तवो * *

शो ३३.९ क १०.९७.२० इत्यादि

शो ४ क १४.१.२ इत्यादि

पे १.२०.४.१ शो ६.१५.२.१,
[५४.३.१]

शो ६.१३६.१

शो २

शो ३

शो ६.१३७.२

शो केशा नडा इव वर्धन्ता

शो ६.१३८.५

श्री ५.२५.२५

श्री ६.१३८.१

श्री २

श्री ३

श्री ४

एषा भिनन्नि ते मुष्को तस्मै त्वाम् अवसे हुवे ॥१॥
 त्वं वीरुधां श्रेष्ठतमामिभ्रुतास्य ओषधे ।
 इमं मे अद्य पूरुषं ह्रीवम् ओपशिनं कृधि ॥२॥
 ह्रीवं कृष्य ओपशिनम् अयो कुरीरिणं कृधि ।
 उभाभ्याम् अस्य प्रावभ्याम् इन्द्रो भिनस्व आण्डौ ॥३॥
 ह्रीव ह्रीवं त्वाकरं वधे वधि त्वाकरम् अरसे त्वाकरम् अरसारसो ऽसि ।
 कुरीरम् अस्य शीर्षणि कुम्भं चाबनिधम्मसि ॥४॥
 ये ते नाड्यौ देवकृते ययोश् तिष्ठति वृष्ण्यम् ।
 ते ते भिनन्नि [श]भ्ययामुष्या [अधि मु]ष्कयोः ॥५॥ ॥का०॥

१.६९

॥ जायमानो निवृजत् सपत्नान् नो दत्तो भयम् ।
 ॥ स वै सपत्नानां सभा अवालिप्सो अनाशयत् ॥१॥
 आराद् अरानि कृणुते यशस् तमो ऽव बाधते ।
 अवालिप्सस् स यो मणिस् सहस्वान् अभिमातिहा ॥२॥
 इमे मणिम् अवालिप्सं यस्मिन् आरोहयामसि ।
 स वै सपत्नान् आ दत्ते स एनं पातु विद्वत्स स एनं जरसे नयात् ॥३॥
 ॥का०॥

१.७०

यानो जीवेभ्यो न पिबन् उपैति न मानुषे दुष्कृतं दैधिषव्यम् ।
 अयन्नियः प्रथमो यो विवेश कृच्छ्राभिर् ज्योतिर् अभ्यनुवाते ॥१॥
 नास्यौषधीष्व अप्य अस्तु नाप्स्व अन्तरं नास्य सूर्यो ऽसंहशम् पति चक्षुः ।
 भूमिर् द्रेष्टि तरन्तम् एनं यन् मानुषे दुष्कृतं दैधिषव्यम् ॥२॥
 त्रिते देवा अमुजतैनो यतस् त्रित एनं मानुषेषु अमृष्ट ।
 त्रिते तद् उ मैयारक्षे दते? प्र मुमुक्तं ज्योतिर् अधि दूरम् पति ॥३॥
 एभिः पाशैर् दधिषूपतिर् विबद्धः परांपराद् आपितो अङ्गेअङ्गे ।
 वि ते कृत्यन्तां विवृतो हि सन्ति भूणन्नि पूषन् दुरितानि मृक्ष ॥४॥
 ॥का०॥ ॥अनु०॥

१.७१

अग्निर् दे विषाणि नयाद् इन्द्रो वा[युर् इ]हस्पतिः ।
 स ते धर्मम् अदीधरद् धाने? बभूव × × ॥१॥
 पुरपता विषम् अग्निः पश्चाद् अभि नुदत्य आयती ।
 वायुर् एनं दक्षिणतः पूषोत्तराद् अपानुदत् ॥२॥
 आ सहस्रीष? तरथ आरे अवाक् पेतु नो विषम् ।
 एन्द्रो वामेन विहस्पतिर् आ रूपेण वृहस्पतिः ॥३॥
 स्वर्जुष्टः कश्यपस्य सुराष्ट्रो जागरत् स्वे ।
 ऋषभस्याथ मा नुवः स्वे दत्ता विहृतो देवान् यज्ञेन बोधयः ॥४॥ ॥का०॥

१.७२

महाजनाः प्रथमा ये विदिविरे धनाय संगत्य महति द्विराजे ।
 एषां वरयः? प्रथमो जिगाय तस्यां लोकम् उद् भिदेयम् ॥१॥
 मेदिनस् ते वैभीतकास् तस् त इन्द्र उपावतु ।
 अग्न्या वृक इव संरभ्य जिगीवान् अस्तम् आयसि ॥२॥

१.७३-७५

× × × ×
 × × × ×
 × × × ×

१.७६

× × × ॥ धनुर् भोजस्वान् आ तर्क्य? ।
 प्रतिदृष्टार्कह? स × × × × ॥१॥

* भिनन्नि * मुष्को ...
 ... अहतमामिभ्रुतस्वीपधे
 * माम् * वीरुषं ह्रीवसोपशिनं *
 * कुक्षोपशिनम् * कुरीरिणं *
 * * प्रावभ्याम् * * *
 ... अरसे * * *
 कुरीरस्य शीर्षणि कुम्भं *
 ए ते नाड्यौ ... इष्टिर्
 * भिनन्नि [श]भ्ययामुष्या * [मु]ष्कयोः

... अवलिप्सो *
 * अरानि * * पूषव *
 ... मणि * सातिह

यतो जीवेभ्यो * * अपैति ...
 अयन्नयः प्रथमो ... णुवाते
 नास्यो ...
 * * * अयनं ...
 * देवाहृततन वात त्रितनं मं *
 * * दधुषीपतिर् ...
 * * * नृता * * भूणन्नि पूष * सट्

* * विष नावाद् * * *
 * * * अदीधरद् * * बभूव = × × ×

... नुदा
 ... वाज्ञेयु * *
 एन्द्रो ...

... विदिविरे धनय संगत्य महति *
 ... अग्निदेयं
 * * वैभीतका * * इन्द्र उपावतु
 * वृकैव ... आयसी

वे १.४७.१.१

शो ७.८४.२, ३ का १०.१८०.३, २

को ८२.१३ । मे ४.१४.१४

शो १.३५.२

शो ३ [बामो
शो इन्द्र इवेन्द्रियाण्यधि धार-

शो ४.१.२

को ९६.३, ९७.६

का १०.५८.४

का ३

का १

प्रत्य एनं याहि प्रति भक्ष्य एनं विविचं नो ऽग्ने वित॥ × × ।
 प्रत्यङ्ग एहि बर्त्मना जह्वाण॥ कृत्याकृतं दुष्कृतं माधि वोचः ॥२॥
 × × हाव धृदयं नाभि वस्ते यश्च कक्षुषा मनसा यश्च वाचा ।
 प्रत्यङ्ग अ॥ × × भ्याम् अभि तं बुभुषु कृत्याकृतं दुष्कृतं निद्र दहामे ॥३॥
 प्रतीबोधश्च चतुर[क्षो] × × अमेव वीक्षुभुत् ।
 प्रमज्जन् छत्रं प्रति याह्य अग्ने कृत्याकृतं विध्य हृदये मर्मणि ॥४॥ ॥का० १॥

१.७७

इन्द्र भक्षम् अभि वामम् ओजो ऽजायथा वृषभ क्षयणीनाम् ।
 अपानुवो जनम् अभिप्रयन्तम् उहं देवेभ्यो अरुणोर् उ लोकम् ॥१॥
 मृगो न भीमं कुचरो गिरिष्ठा[॥ परावत ओ जगम्यात् परस्याः ।
 [च]क संशाय पविम् इन्द्र तिग्मं विं शत्रुं तादि विं मृधो नुदस्व ॥२॥]
 ॥का० २॥

१.७८

× × × ×ीत् पृथिवी उन द्यौर् अधिद्रुत॥ पुष्णिमातरः ।
 × × × मि॥ पविर् इव नैमिर् अधरस् सो [अ]स्तु ॥ ॥
 यस्य त्रया गत[म् अनु]प्रयन्ति देवा मनुष्या॥ पशवश्च च सर्वे ।
 तं नो देवं मनो ऽधि ब्रवीत सुनी[तिर् नो] नयतु क्षिपते मा रधाम ॥ ॥
 ॥का० ३॥

१.७९

वर्चस्वान् असि देवेषु वर्चस्वान् ओ[॥]धीष् असि ।
 अथो वर्चस्विनं कृधि यम् अक्षरथाधि × × × ॥ ॥
 × × × × × ×

१.८०-८२

× × × × × ×
 × × × × × ×

१.८३

× × × × × ×
 × × × × × ×

[नैनं रक्षांसि न पिशाचांसि सहन्ते देवानाम् ओज॥ प्रथमजं ह्य एतत् ।
 [यो बिभर्ति वा]क्षायणा हिरण्यं स जीवेषु कणुते दीर्घम् आयुः ॥२॥
 अपां रेतो ज्योतिर् ओजो बलं च वनस्पतीनाम् उत वीर्याणि ।
 इन्द्र इव ऽइन्द्रियमवीरुघसो? [अ]स्मिन् सुवक्ष्यमाणो बिभरद्
 धिरण्यम् ॥३॥
 समान[ि मासा]म् ऋतुभिश्च द्वादं संवत्सरस्य पयसा पिपामि ।
 इन्द्राग्नी त्वा ब्रह्मणा वावृधानाव् आयुष्मन्तम् उत्तमं त्वा कराथः ॥४॥
 ॥का० ३॥

१.८४

यत् ते चतस्र॥ प्रविशो मनो जगाम दूरकम् ।
 तत् त आ वर्तयामसीह क्षयाय जीवसे ॥१॥
 यत् ते भूमि चतुस्कारि मनो [जगाम दूरकम् ।
 [तत् त आ वर्तयामसीह क्षयाय जीवसे] ॥२॥
 यत् ते यम वैवस्वत मनो [जगाम दूरकम् ।
 [तत् त आ वर्तयामसीह क्षयाय जीवसे] ॥३॥

* एन * * भक्षेनु * नमे ...
 [प्र]त्यङ्ग * जह्वाण ... वोच

... बभूव ...
 ... वीक्षुभुता
 प्रमज्जनि शत्रुन ...

... वषभा *
 अपानुवो ...
 * न भीमं * ...
 * * पविर्

* * * यन्त ...
 ... ब्रवीत पुनी ... मः

... भीष्मा

°क्षायणा ...
 अपो ...
 ... विभर *
 ... ति

* * * वावृधानाम् ... °ध

... प्रविशो ...
 ... जीवसे
 * * भूमि चतुस्कारिमनो

* * यम वैवस्वत मनो

क ५

क २

क ८

क ७

क ११

यत् ते वायुर् अन्तरिक्षे मनो [जगाम दूरकम् ।

तत् त आ वर्तयामसीह क्षयाय जीवसे] ॥४॥

यत् ते समुद्रम् अर्णवं मनो [जगाम दूरकम् ।

[तत् त आ वर्तयामसीह क्षयाय जीवसे] ॥५॥

यत् ते दिवं यत् पृथिवीं मनो [जगाम दूरकम् ।

[तत् त आ वर्तयामसीह क्षयाय जीवसे] ॥६॥

यत् ते सूर्यं यद् उपसं मनो [जगाम दूरकम् ।

[तत् त आ वर्तयामसीह क्षयाय जीवसे] ॥७॥

यत् ते चन्द्रं नक्षत्राणि मनो [जगाम दूरकम् ।

[तत् त आ वर्तयामसीह क्षयाय जीवसे] ॥८॥

यत् ते अपो यद् ओषधीर् मनो [जगाम दूरकम् ।

[तत् त आ वर्तयामसीह क्षयाय जीवसे] ॥९॥

यत् ते परा परावतं मनो जगाम दूरकम् ।

तत् त आ वर्तयामसीह क्षयाय जीवसे ॥१०॥ ॥का°४॥

१.८५

यं गृह्णन्त्य अप्सरसो यं ब्रूयति बृहस्पतिः ।

त्वां कश्यपस्य ब्रह्मणा सविता पुनर् आ भरत् ॥१॥

सविताग्निर् ब्रह्म सोमस् त्वष्टा बृहस्पतिः ।

पते मरुद्युतं त्वां ब्रह्मणा पुनर् आ भरन् ॥२॥

भद्रं वादं शिवं चक्षुर मरुद्युताय कृण्वसि ।

इमां ह्य अस्मा ओषधिम् आ हरस्य अरुन्धती ॥३॥ ॥का°५॥ ॥अनु°१७॥

१.८६

त्रिभ्यो रुद्रेभ्यः प्रवचन्त्य जा मि? ज्येष्ठः कनिष्ठ उत मध्यमो यः ।

ज्योतिर् अकारः? कश्यप् सोमपा ये कण्वा यजन्ति निद्र अतो वधेन? ॥१॥

इन्द्राग्नी वीतं हविषस् संविदानौ समिद्धो ऽग्निस् समिद्धो गीर्भिर् इन्द्रः ।

नुद्रेथां कण्वा निद्र अतो अरातिम् आराद् रक्षांसि त प तो ण्य? अस्मत् ॥२॥

वास्तोष् पते सुप्रजासस् सुवीरा वष्ट्यांशानि शरदश् शतानि ।

द्रुहस् तु कण्वाभि निद्र नुदस्व शिवस् त्व अस्मान् उप सं विशस्व ॥३॥

या नं वषट् खल स द्या? ख गोष्ठे या जाता शकधूमे सजयाम्? ।

प्रपायां जात उत यस् सु मि द्धु ता आ त य? स शिवो नो ऽस्तु ॥४॥

दुद्रा च नुदती च स्थ[स्] त द्रा ह्य म त द्रा हं? नामधेयम् ।

रुद्रप्रेषिते स्थो वेना म प तो स्स न? वृहं यो नो व्रेष्टि स भिद्यताम् ॥५॥

नीची नामास्य अघारा? नौम नमस् ते ऽस्तु वातके ।

अन्यतो ऽस्मद् अघां? रुधि ॥६॥

ऋजीते परि णो नमाप्रेण परि णो नम ।

अह्मानं तन्वं कृण्वहे अभ्य आ नस् सोम मृडय? ॥७॥ ॥का°१॥

१.८७

ऽत्वं वभौ ऽसि पतिर् ओषधीनां विभिन्दान् यासि कन्या यवैरान् ।

भिन्नसिर् रुमे जायां न्यस्य शरीरं भिन्दति भिन्द्यस्ति ॥१॥

यः कीकसास्तो विरजः परंषि यस्योद्भार उष्णीषस् ता हि वब्रे ।

हनिष्यामि वां निद्र अतः परेतं तृणान्य अत्तम् अविशीरि वाम् इव ॥२॥

यां यस् ते जठरेष्व अस्तः कस्मै वशं निरक्षं मर्त्यम्यम् ।

* * वायुर् अन्तरिक्षे मनो

* * समुद्रमर्णवं मनो

* * दिवं यत् पृथिवीं मनो

* * सूर्यं यदुपसे मनो

* * * नक्षत्राणि मनो

यत्ते आप ओषधीमनो

यत्ते परा परावतं मनो जगाम दूरकं

तत्त ... जीवसे

य ... बभ्रातु *

त्वं ...

सविताग्निः * * त्वष्टा *

... मर

भद्रां * सिवं ... कृण्वसि

इमा ...

... ज्येष्ठ ...

... इविमस् * * * समिधा * इन्द्र

दुद्रास् ... शिवास्तु तस्मान् * * *

... सविशवता * *

* स्थो ...

अन्यतारमद् * *

रुचीते ...

... अघा (प्राप्ते अभ्या) * * मृडय

* * * परितोषधीनां विभेदम् * * यवैनां

... परंषि * उष्णीषस् * * *

क ६.७५.१२

॥ हनिष्यामि वां निद् अतः परेतं स्तायते तु प्रति वामतुत्सि ॥३॥
 ॥ ये नेयथुस् तेन पथा परेतं स्तायते तु प्रति वामतुत्सि ।
 ॥ ब्रह्मणा वा न परिवृज्य समन्तं वृक्षस्यामि नकुल इव सर्पम् ॥४॥ ॥का० २॥

१.८८

यज्ञपतिम् ऋषय एनसाहुर निर्भक्ता भागाद् अनुतप्यमानाः ।
 यद् एनश् चक्रवान् बद्ध एष ततो विश्वकर्मन् प्र मृमुग्ध्य एनम् ॥१॥
 अनन्यान् सोमपान् मन्यमानो यज्ञस्य विद्वान् समये न धीरः ।
 मधव्यान् स्तोकान् अप यान् रराध सं मा तेभिसु? सृजद् विश्वकर्मा ॥२॥
 ये भक्षयन्तो न वसन्त्य आनुधुर यान् अग्नयो अन्वतप्यन्त धिष्ण्याः ।
 या तेषाम् अवया दुरिष्टा स्थिष्टं तद् विश्वकर्मा कृणोतु ॥३॥
 भीमा ऋषयो नमस्त तेभ्यश् चक्षुर यद् एषां मनसश् च संदृक् ।
 बृहस्पते महिषाय दिवे नमो विश्वकर्मन् नमस्त ते पाह्य अस्मान् ॥४॥

॥का० ३॥

१.८९

सर्वा इमा ओषधयः पृथिष्याम् अधि निष्ठिताः ।
 अथैव भद्रके त्वाम् असुरेभ्यो अजायत ॥१॥
 शतम् अप्सरसां शते सुन्वतीनां गन्धर्वपत्नीनां शत स्योन्द्रो? ।
 ॥ अपकृतश्छिरयः पतन्ति परोवतं पतन्ति रेण्वमभिस्सह? ॥२॥
 चेतन्तीम् अहमलां पलाम् इन्द्रो अप्सरसो अरत्? ।
 वि वो यशो भजामहे वि वो हविष्यं मोदनम् ।
 अपावरीर् अपो न्नु ता म स्स घ क्षम स पो ज्ञ त या त स्ने? जने यथा ॥३॥

॥का० ४॥

१.९०

असितस्य विद्वधस्य लोहितस्य वनस्पते ।
 विकल्पकस्योषधे मोच्छि[षः] पिशितं चन ॥१॥
 उन् ते बलास तिष्ठतः कश्च मुष्काव् अपाकृतौ ।
 वेदाहं तस्मिन् भेषजं शीपुद्राव्? अभिचक्षणम् ॥२॥
 निर्बलासं बलासिनो विमलम् उत विद्वधम् ।
 परेपद्व्यां ते धयं परा यक्षं सुवामसि ॥३॥
 शीर्षरोगम् अङ्गुरो गं क्त्विल्लं विलोहितम् ।
 परा ते ऽज्ञातं यक्षम् अधराञ्च सुवामसि ॥४॥ ॥का० ५॥ ॥अनु० १८॥

१.९१

पयो देवेषु पय ओषधीषु पय आशासु पयो [अ]न्तरिक्षे ।
 तन् मे धाता सविता च धत्तां विश्वे तद् देवा अभि सं गृणन्तु ॥१॥
 पयो यद् अप्सु पय उस्त्रियासु पय उत्सेषु? पय उत पर्वतेषु ।
 तन् मे धाता सविता च धत्तां विश्वे तद् देवा अभि सं गृणन्तु ॥२॥
 यन् मृगेषु पयो विष्टम् अस्ति यद् एजति पतति यत् पतत्रिषु ।
 तन् मे धाता सविता च धत्तां विश्वे तद् देवा अभि सं गृणन्तु ॥३॥
 यानि पर्यासि द्विष्व आपर्षितानि यान्य् अन्तरिक्षे बहुधा बहूनि ।
 तेषाम् ईशाने वशिनी नो [अ]द्य प्र दत्तां द्यावापृथिवी अहणीयमाने ॥४॥

॥का० १॥

१.९२

आगन्धेमां सुमतिं विश्वरूपां यस्यां पूर्वम् अनु तद् देव एकः ।
 सा नस् सुक्तैर् जुहुषाणा शमीभ्यस् सा नो वृणीतां सुमनस्यमाना ॥१॥
 इयं देवी सुमतिर् विश्वरूपा शिल्पं कृण्वाना वरति चरेषु ।
 तां राजानः कवयो ह्यस्तु केतैर् अराजामश् च वदनैः पुनन्ति ॥२॥
 ॥ अग्निर् या मामित्यम् उप सं सदेम वाचप्रिये मधुमत्या वदन्तः? ।
 सोमो राजा वरुणो मित्रो धर्मा मयि श्रीयमाणा उप सं नमन्तु ॥३॥

... स्तायदे ...
 येनेतुस्तेन * * स्तायदे ...
 ... परिवृज्य ... वकुलेव * * ॥३॥

* ऋषयेन आहुनिर्भक्ता * ना
 * * चक्रमा ... मृमुग्धेन
 नान्वान सोमपा * * विद्वान् ...
 मधव्या * उप या रराधम * * तरैस् * *
 * भक्षयन्तो * विपुलवानग्री * * अज्ञतप्यं च
 * तेषाम् * * स्मिष्टं ... [धृष्या
 भीम ... एषा * * *

* इमां उपधयः * अवि ...

चेतन्तीम् * पयलाम्
 * * यमो ... हविष्य *

* विद्वधस्य ...
 ० रयोपध * पिशितं *
 तत् * * तिष्ठत कः के * ० कृतं
 विदाह तस्मिन्नि * जीप *
 ... विद्वत
 ० हभ्यां ...

... अधरान्तं *

... पयाशासि * *

* * वाता ...

... उक्तेषु * ० ० *

धन्म * * द ...

... पद * * * *

* * * * द ...

... रिश्व * *

... अहणीयमानो

... देव *

... समीभ्यस् * न * ० मानाः

... चनेषु

... मित्र * * श्रियमाणा ...

[मै २.३.८
 शौ २.३.५.२.१ मै ३.२.८.१, २
 शौ ३.१.५ ते २, ३
 शौ ३.१.२ ते २ मै
 शौ २.३.५
 मै, ते ३

शौ ४ मै २ मा औ २.३.७.४

पै १.२९.४

शौ ६.१२.७.१

शौ विसवकस्योषधे

शौ २

शौ शीपुद्राव्

शौ ६.१४.२

० का १०.१३.७.४ शौ ४.१३.५, ५
 [७.५३.६]

शौ ६.१२.७.३.५

कौ ११५.२

कौशिकसूत्रकोशेषु उत्थेषु, उत्थेषु,
 [उत्थेषु]

कौ ईशानं, प्रदत्ता, अहणीयमाना

श्री ६.७३.२'

यो वथ शुष्मो हृदये यो बाह्वो यथ च चक्षुषि ।
जिह्वाया [अ]ग्ने यो वो मन्थुस् तं वो वि नयामसि ॥४॥ ॥का°२॥

१.९३

त्रि × कुष्ठासि वृत्रहा जातस् त्रिर् उद् दिवस् परि जह्मिषे ।
त्रिस् सोमाज् ? जह्मिषे त्वं त्रिर् आदित्येभ्यस् परि ॥१॥
जीवलां नद्याणि जयत कामपराजिताम् ।
उतामृतस्येशानो राजन् कुष्ठा वदामसि ॥२॥
अन्तरा यावापृथिवी अन्तरिक्षम् इदं महत् ।
तन्नामृतस्यासिक्तं कुष्ठं देवा अबध्नत ॥३॥
कुष्ठो ऽसि देवाकृतो हिमवद्भ्यो निराहतः ।
तीक्ष्णाभिर् अग्निभिर् वातस् स चर्कारसं विषम् ॥४॥ ॥का°३॥

१.९४

यास् ते शतं धमनयस् सहस्राणि [च] विंशतिः ।
बभ्रौ अश्वस्य वरिणापि नह्यामि ता अहम् ॥१॥
शतस्य ते धमनीनां सहस्रस्यायुतस्य च ।
तृते × पादम् ? इव सारथिम् अपि नह्यामि यद् बिलम् ॥२॥
परमस्यां परावतश् शुष्को अभ्य अरुणश् च तिष्ठतु ।
ततश् शुष्कस्य शुष्मेण तिष्ठन्तु लोहिनीर् अप ॥३॥
परि वस् सिकतामयम् अरुबिले ? वपामसि ।
अकशदश्ववैत्पु रातकश् च दशमीम् इदम् ? ॥४॥ ॥का°४॥

१.९५

रुद्र माताक्षीहतामुमुषुभ्याम मघवन् भ्रामहृत्याभि शन्सं ।
तामिषजंभृणोस्यन्नो वीरां वीरे भेषजेभि ? ॥१॥
रुद्र यत् ते गुह्यं नाम यत् त इन्धाम तयोर् इदुः ? ।
शिवा शरव्या या तव तया नो मृड जीवसे ॥२॥
अग्नि त्वाहुर् वैश्वानरं सदनान् प्रवहन् अगात् ।
स नो देवत्राधि ब्रूहि मा रिषामा वयं तव ॥३॥
या देवी प्रहृतेषु तस्थे वाम् अहम् अवाव सृष्टा ? ।
सोमस् त्वाम् अस्मभ्यं वेतु विद्वान् अबन्तु न पितरो देवहृतिषु ॥४॥
॥का°५॥ ॥अनु°१९॥

१.९६

रायस् पोषं धेहि नो जातवेद ऊर्जावद् अग्ने वसु सृनुतावत् ।
दधाम भारं सुनवाम सोमं यज्ञेन त्वाम् उप शिक्षेम शक् ॥१॥
वयम् अग्ने धनवन्तस् स्यामालं यज्ञायोत दक्षिणायै ।
प्रावा वदेद् अग्नि सोमस्यांशान् इन्द्रं शिक्षेमेन्दुना सुतेन ॥२॥
ईशानं त्वा शुश्रुमा वयं पुरो[हि]त धनानां धनपते ।
गोमद् अग्ने अश्ववद् भूरि पुष्टं हिरण्यवद् अजवद् धेहि मेष्टम् ॥३॥
दुह्यो मे द्यौ × पृथिवी पयो ऽजगरो मा सोदको वि सर्पतु ।
प्रजापतिना तन्वम् आ प्रीणे अरिष्ट × पातु मा ॥४॥ ॥का°१॥

१.९७

अस्मान् जुषध्वं वसव उष्यमाना × पुराजरसो वसवो हि ष्टः ।
पाका मृणीमस् तव वीर्याय शतं हिमा अधिपतिर् न पदि ॥१॥
उन्मृणो गाद् आर्जुनम् ? अगात् सुवद् भगो गोपाय मा ।
अद्वेभ्यातुमानं ? परि दधे सूर्य × प्राणो मयामि ॥२॥

... शुष्मो * * बाह्वो ... °वी
* * य व ... ॥ ॥ ओतं वो वि नयामसि ॥३॥

... जह्मि
* सोमाज् ...

* गुजन ...

... बभ्रुत
* * देवकृतं ... °वृत्
* अग्निभिः * * जगर्था° *

यम ...
... ताह

* * अब ... निह्यासि * बिलं
... भ्यक्ण्डश * तिष्ठत

* विसु मिक्ता° ...

... यत्तेभ्याम् * *
* शर्प्या ... मृडा *
... सदनान् प्रवहन् *
* ने * ब्रूहि ...
* * प्रहितेषु तस्तपमे * * * *
* * अस्मभ्या ...

* * धेहि ... अनु *

* भारं शृणुनाम् ... शिक्षेम शक्

... यज्ञायोत *

* वधेद् * °सूत इन्द्र शिक्षेम इन्दुना *

... पुरोते * *

... पुष्टो ...

दुह्यो ... जगरो मा * सुवि *

प्रजापतिना तन्वमां प्रेरितो मातु मा

अस्मां जुषध्व मसवो यमानः ...

... अधिपतिर् * *

... भोगो * *

म्यन्मृणोन्मृणो गाद् आसितम् अगात् सुषद् भगो गोपाय मा ।
 रात्रयेभ्यानुमानं परि दधे अग्निं प्राणो भवामि अनातुरस्य ना भगो
 ना भगो भूयस्त्व ? ॥३॥
 स यत्र द्वयं प्रजापते त्रिर् एकस्याद् प्रजास् सं पश्यसि ।
 तत्र माम् अग्निं सं पश्यारिष्टपशुर् भुवनस्य गोपाः ॥४॥ ॥का०२॥

१.९८

यथा मृगो गोपयसि तिरश्चिन् मा तु विन्यसि ? ।
 या वा त्वम् उग्रौषधे असुरो पयसा सुभगे ॥१॥
 बन्धुमे माम् अपभुश च मधुमन् नो समं जनम् ।
 हारो भगस्ये मातरौ मृगस्य प्यन्न इवाचरः ॥२॥
 अग्निं त्वाधाम् अभिदत्ता जालेनेव महारधकम् ।
 यथा समक्रतावसो समश्चिन्ते सखावहि ॥३॥
 अहैन् तद् उत्तरा अस्मथ त्वसुपधिर मम ।
 स नो बभ्रामि संबन्धनेन यथासावा वि वृत्त्या वा मृत्योर् अपरायता ? ॥४॥
 ॥का०३॥

१.९९

अपोच्छन्ती दुस्स्वप्नम् अप दुर्हार्दम् उच्छताम् ? ।
 अपोष्टं सर्वं क्षेत्रियं सर्वाश् च यानुधान्यः ॥१॥
 उद् अगातां भगवती विवृतौ नाम तारके ।
 वि क्षेत्रियस्य मुञ्चतां संग्रन्थ्या हृदयस्य च ॥२॥
 नमो ऽस्तु वृत्रहाभ्यो नम एषां युगेभ्यः ।
 मृगायारण्ये तिष्ठते क्षेत्रियायाकरं नमः ॥३॥
 आषो ? हृदं क्षेत्रपत्यं मनोश् च मानवस्य च ।
 ममस् सर्वस्यापश्यत इह भूयम्यादिदिति ॥४॥ ॥का०४॥

१.१००

उद् पहि देवकन्या या जाता वसुना सह ।
 न त्वा तरस्य ओषधयो बाष्ठा पर्वत्या उत ॥१॥
 यथा त्वा परि उत्सक्त पन्त्य ओषधम् आद्यनं करणीवसी ।
 यद् एषु यन् निषीदसि तत्र त्वाहं समभ[र]म् अश्वम् इवाभ्वाभिधान्या ॥२॥
 यथा कुमारस् तरुणो मातरं प्रतिनन्दति ।
 एवास्मान् प्रति नन्दन्तु या वयं कामयामहे ॥३॥ ॥का०५॥ ॥अनु०२०॥

१.१०१

त्रीणि पात्राणि प्रथमान्य आसन् तानि सत्यम् उत भूतम् उत दक्षः ? ।
 ऋतस्य मानि धिया भुषाण्य एभिर् देवा अमृतं भक्षयन्ति ॥१॥
 स्वरं यद् देवा विभजन्त आयन् त्रीणि पात्राणि प्रथमान्य आसन् ।
 आदित्या एकं वसवो द्वितीयं तृतीयं रुद्रा अधि सं बभूवुः ॥२॥
 धाता वेदं सवितैतानि सर्वा बृहस्पतिः प्रथमो देवो अग्निः ।
 एभिर् इन्द्रो जठरम् आ पूर्णीते त्रिभिः पात्रैर् उत विश्वे च देवाः ॥३॥
 ऊर्ध्वास तिष्ठन्ति न तु जिह्वा भवन्ति नोनं बभूव कतमश्च खनैवाम् ।
 देवानां पात्राणि निहितानि यानि तानि सं पात्स्व ऋतस्य गोपाः ॥४॥
 ॥का०६॥

१.१०२

पौर्णमासी प्रथमा यज्ञियासीद् अह्नां रात्रीणाम् उत शर्वरेषु ।
 ये त्वां यज्ञियैर् यज्ञैर् बर्धयन्त्य अमी ते नाकं सुकृतं परेताः ॥१॥
 पूर्णा पश्चाद् उत पूर्णा पुरस्तात् पौर्णमासी मध्यत उज्ज जिगाय ।
 तस्यां देवैस् संवसन्तो महित्वा नाकस्य पृष्ठं समं इषा मयेम ॥२॥

... स्याद्वाः * मय *
 ... पश्यानिष्ट * गोपा

* * * उग्रौषधे ...

प्यन्न (प्राग्ने प्यन्न) *

च्छन्ती दक्ष[व]प्रमपि दृष्टान्दमुत्पन्नं

* अगातं ...
 मुक्षत्रियस्य * संग्रन्थ्य ...
 नमेषा *

... जता * *
 * * चरन्त्य ... पर्वता *

* * * आसन् * * * * न दक्ष
 ... देवामृतं *

* * * भक्तन्तार्य * * * आसम्

* * जठरोग ...
 * * * जिह्वा ... कतमश्च *
 * * निहतानि ... अरितस्य गोपा

॥का०७॥

पूर्णमासि * * अह्ना ... शर्वरेषु

* * * यज्ञे त्वोद्यन्त मे * * * *

पूर्ण * * पूर्णा पुरस्तात्पौर्णमासीमध्यत * *

तस्य ... मय इषा *

शो २.८.१०१, ६.१२१.३१.२
 शो २.८.११, ३.७.४

शो १९.४४.६१.४

शो ४.३६.१०१, ५.१४.६४

शो ७.८०.४

शो १

मे ४.९.२७, १२.२ ते २.४.१४.१
[का १०.१२ शी ७.८१.६]

शी ७.७५.३

शी ३.१०.७^१

शी ७.७५.२

शी ३.१०.१-४

मे २.१३.१० का ३९.१० ते
[४.३.११.५]

आप म २.२०.२७

का ४०.२

मे, का ३९.१० ते १

शी ३.१०.५, ६, ११, १०

शी ३.१०.८^१

[अरिष्टास्त्रं चरेमहि

१भा म १.६.१४^३ आप म २.३.१^३

शी ६.५५.२ का १३.१५^१

शी ३.१०.१२ ते ४.३.११.३
[का ३९.१०]

चतस्रो दिशः प्रदिशो ह पञ्च पङ्क उर्वारि आह रजसो विमाना ।
द्वादशान्तर्धा कृतवत् च ते मा प्याययन्तु भुवनस्य गोपाः ॥३॥
यथादित्या [अंशुम्] आप्याययन्ति यथाक्षितम् अक्षितयः पिबन्ति ।
एवा माम् इन्द्रो वरुणो बृहस्पतिर् आ प्याययन्तु भुवनस्य गोपाः ॥४॥

॥का^१२॥

१.१०३

आगन् रात्री संगमनी वसूनां विश्वं पुष्टं वस्व आवेशयन्ती ।
अमावास्यां हविषा विधेमोर्जं वसाना पयसा न आगन् ॥१॥
मा त्वा रात्रि पुरो दमन् मोत पश्चाद् विभावहि ।
आयुष्मन्तस् सुप्रजसस् सुवीरा इद्यात् सत्वा[नस्]? सुवर्चसः ॥२॥
यस्य देवस्य सुमतौ सुमति गृहाणाम्? ।
आ मा पुष्टि च पोष्यं च राज्य आ देवानां सुमतौ स्याम ॥३॥
अहम् एवास्म्य अमावास्या मा[म् आ] वसन्तु सुकृतो मयीमे ।
मयि देवा उभये साध्याश् चेन्द्रज्येष्ठास् सम् अगच्छन्त सर्वे ॥४॥ ॥का^१३॥

१.१०४

प्रथमा ह व्य उवांससा धेनुर् अभवद् यमै ।
सा नः पयस्वती बुधा उत्तरामुत्तरां संमाम् ॥१॥
यां देवाः प्रतिनन्दन्ति धेनुं रात्रिम् उपायतीम् ।
संवत्सरस्य या पत्नी सा नो अस्तु सुमङ्गला ॥२॥
संवत्सरस्य प्रतिमां ये त्वा रात्रिम् उपासते ।
तेषाम् आयुष्मतां प्रजां रायस् पोषेण स सृज ॥३॥
इयम् एव सा या प्रथमा व्यौच्छत् सांस्व अन्तश् चरति प्रविष्टा ।
वधूर मियाय नवगज्ज जनित्री त्रय एनां महिमानस् सचन्ते ॥४॥ ॥का^१४॥

१.१०५

वानस्पत्या प्रावाणो घोषम् अकृत हविष कृण्वन्तः परिवत्सरीणम् ।
एकाष्टकायै हविषा विधेम वयं स्याम पतयो रयीणाम् ॥१॥
इद्यात्स पदै घृतवत् सरीसृपं जातवेदः प्रति हव्या गृभाय ।
ये ग्राम्याः पशवो विश्वरूपास् तेषां सप्तानां मयि रन्तिर् अस्तु ॥२॥
इद्या जुह्वतो हविर् देवान् घृतवता यजे ।
गृहान् अलुभ्यतो वयं सं विशेमोप? गोमतः ॥३॥
यजुर् ऋत्विगभ्य आर्तवेभ्यो माद्रथस् संवत्सराय च ।
धात्रे विधात्रे समृधे भूतस्य पतये यजे ॥४॥ ॥का^१५॥

१.१०६

आयम् अगन् संवत्सरः पतित् एकाष्टके तव ।
तस्मै जुहोमि हविषा घृतेनासौ नश् शर्म यच्छतु ॥१॥
एकाष्टकायै हविषा विधेमर्तुन् पञ्चानुप्रविष्टा ।
सस्येन सस्यम् उप सं चरताम् अरिष्टास् सन्त? उप सं चरेम ॥२॥
वसन्तो ग्रीष्मो मधुमन्तो वर्षाश् शरद् धेमन्तः कृतवो नो जुषन्ताम् ।
आ नो गोषु विशम्ब आ प्रजायां शमेष्व एषां त्रिवरुधे स्याम ॥३॥
एकाष्टका तपसा तप्य[मा]ना जजान गर्भं महिमानम् इन्द्रम् ।
तेन देवा व्य असहन्त शत्रून् हन्तासुराणाम् अभवच्च छवीपतिः ॥४॥

... आहु * *

यथादित्या ... पिबन्ति

आगन् रात्रीस् ... ण्ति
अमावस्या ... वसान * नागं
... दमे मोत * *

... देवानां * स्याम
... सुकृतो मैमे

* * व्यास सा * अभिवद् *

... उत्तरामुत्तरां ममा

... रात्रिमुपायती

संवत्सरस्य या पत्नी सा नो अस्तु सुमङ्गला

संवत्सरस्य प्रतिमां * त्वा रात्रिमुपासते

... पोषेण सं सृज

... अन्तश्चरति प्रविष्टा

वधूमिमां नवगज्जनित्री त्रित एनां * *

वानस्पत्या * घोषमत्रात हविष्ण्वन्तः परिवत्सरीण

एकाष्टकायै ...

* * * सरीसृपं जातवेदः प्रति हव्या गृभाय

ये ग्राम्याः पशवो विश्वरूपास्तथा सप्तानां मयि
... युजे [रन्तिर् *

गृहान् अलुभ्यतो * वृधे सोप गोमत

* * * माभ्यस ...

* विश्वे ... यज

* अगं ...

* * * घृतनशौ ...

एकाष्टकायै * विधेमो ऋतु पंचानं

सस्येन * * * चरन्तः अरिष्टा स्यन्तुम् * * मा

वसन्तो ग्रीष्मो मधुमन्तः * * धेमन्तः * * *

* * * विशम्ब * * शिशुमन्वेषां * *

एकाष्टका तपसा तप्यना ...

* * विश्वन्तः शत्रून् हन्तासु * छवीपतिः

श्री ७^{१-१} वा ३.४९^{१-२} इत्यादि

पूर्णा इव परा पत सुपूर्णा पुनर् आ पत ।
सर्वान् यन्नान् संपृचतीषम् ऊर्जं न आ भर ॥५॥
इडा पशुभिस् सह सरस्वति त्वम् अस्मासु रायस् पोषं नि यच्छ ॥६॥
॥का^०६॥ ॥अनु^०२१॥

१.१०७

श्री १०.१६८.१

वातस्य तु महिमा[नं] रथस्य भज्यन् एति स्तनयन् अस्य घोषः ।
विषस्पृग् यात् अरुणानि कृण्वन् अथो एति पृथिव्या रेणुम् अस्यन् ॥१॥
सं प्रेरते अनु वातस्य विद्या ऐनं गच्छन्ति सुमना इव योषाः ।

श्री २

ताभिर् विद्वान् सरथं देव इयते पतिर् विश्वस्य भुवनस्य गोपाः ॥२॥
आत्मा वै देवानां भुवनस्य गोपा यथावशं चरति देव एकः ।
घोष इद् अस्य श्रूयते न रूपं तस्मै वाताय हविषा विधेम ॥३॥
अन्तरिक्षे पथिभिर् इयमानो न नि विशति कतमञ्च चनाहः ।

श्री ४

श्री ३ गो मा १.२.८

अपां योनिः प्रथमजा कृतस्य कृ स्विज् जानः कुत आ वभूव ॥४॥
अन्तरिक्षे पतयन्तं वात त्वाम् आशुम् आशुभिः ।
पश्यन्ति सर्वे चक्षुषा न सर्वे मनसा विदुः ॥५॥
उपत्रिकं सं च विचत्रत्रिये मे चतुरेकजं ।
तं मातरिद्यानं देवं दिषो देवा अवास्तुजन् ॥६॥ ॥का^०१॥

श्री १०.८.१४^{१-४}

श्री १९.२०.१-४

१.१०८

अप न्यधुः पौरुषेयं वर्धं यम् इन्द्राग्नी धाता सविता बृहस्पतिः ।
सौमो राजा वरुणो अश्विना यमः पूषस्मान् परि पातु मृत्योः ॥१॥
यानि चकार भुवनस्य यस् पतिः प्रजापतिर् मातरिद्या प्रजाभ्यः ।
प्रदिशो यानि वसते दिशश् च तानि [मे] वर्माणि बहुलानि सन्तु ॥२॥
यत् [ते] तनूष्व अनहन्त देवा विराजो योधिनाः ।
इन्द्रो यस्व चक्रे वर्म तद् अस्मान् पातु विश्वतः ॥३॥
वर्म मे धावापृथिवी वर्माहर् वर्म सूर्यः ।
वर्म मे विश्वे देवाः कृण्वन् मा [मा] प्रापत् प्रतीचिका ॥४॥ ॥का^०२॥

१.१०९

श्री ७.४२.१ श्री ६.७४.२

सौमारुद्रा वि बृहत् विवृचीम् अमीषा या नो गयम् आविवेश ।
बाधेयां द्वेषो निर्वर्ति च पराचैः कृतं चिद् एनः प्र मुमुक्तम् अस्मत् ॥१॥
तिग्मायुधौ तिग्महेती सुतोवा सौमारुद्राव इह सु मुहृतं नः ।
प्र णो मुञ्चतं दुरिता[व] अ[व]घाद् गोपायतं नस् सुमनस्यमानौ ॥२॥
सौमारुद्रा धारयेथाम् असुर्यं वि वाम इष्टाव अरम् अस्तुवाते ।
युव नो धत्तम् इह भेषजानि प्र यच्छतं वृषणा जेत्यानि ॥३॥
सौमारुद्रा युवम् अस्मास्व अस्तस् तनूषु विश्वा भेषजानि धत्तम् ।
अव स्यतं मुञ्चतं किं चिद् एनो अङ्गेषु बद्धम् उत यन् सुशते ॥४॥ ॥का^०३॥

श्री ४ श्री ५.६.७

श्री ८

श्री ११.२

श्री ७.४२.२

श्री १९.५८.१-४

१.११०

घृतस्य जूतिस सुमनास् सुदेवा संवत्सरं हविषा वर्धयन्ती ।
श्रोत्रं चक्षुः प्राणो अचिच्छन्नो नो [अ]स्व अचिच्छन्ना वयम् आयुषो वर्चसः ॥१॥
उपास्मान् प्राणो हयताम् उप वर्धं प्राणं हवामहे ।

* इत्ये ...

सर्वाण्यज्ञान संपृचती इधमूर्जं ना मृत्यु (प्रान्ते
[इधमूर्जं नामर इ पाठः])

... भर्जयन् * * * घोषा

दिवस्पृग्भ्यर्णानि * * * एभि * * * अस्यन्

* * * अनु वातस्य * नैनं * सुमनेव योषा

ताभिर्विद्वान् ...

* * * * गोप ...

घोषेदस्य * * * नग्मे ... मा

... न * कतमश् *

... मिन् * कुत्र * *

... मि

... देवावास्तुजं

अपां निदुः पौरुषेयं * सदिन्द्राग्नी * सविता *

* * वरुणो अश्विना यमः पूषस्मान्परि * मृत्योः

यानि चकार भुवनस्य यस् * * * मातरिद्या प्रजाभ्यः

प्रदिशो यानि वसते दिशश् * * * वर्माणि बहुलानि *

* * तनुष्वनहन्ति * विराज योधिना

* यश् * * * तरमाव * *

* से * वर्माहर् ...

* * * * कृणवा ...

* * * विवृचीर्समीषा ...

बाधेयां द्वेषो * * * कृतं * * * मुमुक्तमस्मत्

... इह सु मुहृतं नः

* णो मुञ्चतं ... मानौः

* * असुर्यं जि वासिष्ठं वरमण्यवाते

* * धत्तमिह * * यच्छतं वृषणा जेत्यानि

* * अरमास्वन्तस्तनूषु विश्वे * *

* स्यतं मुञ्चते * चित्तेनो अङ्गेषु बद्धम् * यद् इषते

घृतस्य जूतिस्सुमनास्सुदेवास्संवत्सरं हविषा वर्धयन्ती

* चक्षुः प्राण * * * अचिच्छन्नो नो [अ]स्व अचिच्छन्ना वयम् आयुषो वर्चसः

अपां * हयताम् उप वर्धं प्राणं हवामहे

वर्चो जग्राह पृथिव्य अन्तरिक्षं वर्चस् सोमो बृहस्पतिर विमर्ति ॥२॥
वर्चसो द्यावापृथिवी संप्रहणी बभूवधुर वर्चो गृहीत्वा पृथिवीम् अनुसंचरेम ।
यशसा गावो गोपतिम् उप तिष्ठस्य आयतीर यशो गृहीत्वा पृथिवीम्
अनुसंचरेम ॥३॥

वर्जं कृणुष्वं स हि वो नृपाणो वर्मा सीव्यष्वं बहुला पृथुनि ।
पुरं कृणुष्वम् आयसीर अष्टा मा वस् सुबोधं वमसो बृहता तम् ॥४॥

॥का०५॥

१.१११

न्यग्र वातो वाति न्यग्र तपति सूर्यः ।

नीचीनम् अचन्या दुहे न्यग्र भवतु ते विषम् ॥१॥

नि गावो गोष्ठे असदन् नि वत्सटितांघां ? ।

न्य ऊर्मयो नदीनां न्य उच्छुष्मा रसानाम् ॥२॥

अहीनाम् एकानां सं हि शीर्षाण्य अग्रमे हवं सहस्रबाहुः ।

परी द्रव्या नि जमहे विषं तुराणा विषाम रुक्षतामुत ? ।

कृणोमि विश्वं भेषजम् आह्वयम् अरसं विषम् ॥३॥ ॥का०५॥

१.११२

इमातरौ सवासिनौ वर्चसाञ्जे अहं समनामहेनयोर्बद्धौ ? ।

यथा नो बहवो विदुः ॥१॥

वर्चसा पीना पृथिवी सूर्येणोत्तमिता यौः ।

त्विषीयां पद्यासो वा ते तान्यच्छे समीर्षा ? ॥२॥

वेद वै वां नामधेयं जिगीवद् अपराजितं प्रजां च बह्वीम् आ शासे ।

राष्ट्रं चेन्द्राभिरक्षितं विदूषी वां नामधेयम् अभिना सारघं मधु ॥३॥

सूर्यो वै चक्षुर् भूतानां प्रजां धारयतं मयि रयि धारयतं मयि ।

शत्रूणा व्यतनोम्य ऋभ्यां जघनेन च ? ।

तस्मिन् यो बध्यते बन्धे स मे अस्तु नियक्षकः ॥४॥

॥का०६॥ ॥अनु०२२॥

इत्यथर्ववेदे पैपलादशाखायां प्रथमकाण्डसु समाप्तः ॥

२.१

अरसं प्राच्यं विषम् अरसं यद् उदीच्यम् ।

अथेदम् अधराच्यं करम्मेण वि कल्पते ॥१॥

करम्भं कृत्वा तुरीयं पीवस्पाकम् उदाहृतम् ? ।

ध्रुवा किल त्वा दुष्टनो जक्षिषीष्यस्य ? न रुधः ॥२॥

वि ते मद् सारयति ? शरम् इव पातयामसि ।

परि त्वा उर्वमेव शम्भं वक्षसा स्थापयामसि ॥३॥

परि ग्रामम् इवाक्षितं परि त्वा स्थापयामसि ।

तिष्ठा वृक्ष इव स्थापयामस् अग्निजाते ? न रुधः ॥४॥

पयस्तैस् त्वा पर्य अकीणन् दूरोमिद् अजिनैर् उत ।

प्रकीर् असि त्वम् ओषधे अग्निजाते ? न रुधः ॥५॥ ॥का०१॥

* पृथिव्यान्तरिक्षं * सोमो बृहस्पतिर्विमर्ति

वर्चसा द्यावापृथिवी संप्रहणी * * * * अनु०

* गोपतिस् * ति तिष्ठन्त्यायतीर * * पृथिवीम्

* कृणुष्वं * हि * * * सीव्यष्वं *

पुरं कृणुष्वम् आयसीर अष्टा मा वस् सुबोधं वमसो बृहता तम्

न्यग्रवातो वाति न्यग्रतपति *

* * दुहे न्यग्रभवतु ते *

न्यन्मयो ...

* न ...

... जिगीवा ...

* चेन्द्रा ...

सूर्य * * * धारयितं * रयि ...

... म मे अस्तु * * ओ स मे अस्तु नियक्षकः ॥॥

* पेष्यं ...

ओ नमस्तिष्ठोतमावै ॥ ओ रसं ...

यथेदम् ...

... पिवस्पाकम् *

* कृत्वा दुष्टनो * न रुधः

... सरवति क्षम्यमिव *

... वमिषे शन्तं वक्षसा *

* प्राग्निजातितं ...

तिष्ठा वृक्ष इव स्थापयामस् अग्निजाते * रुधः

पयस्तैस् त्वा पर्य अकीणन् दूरोमिद् अजिनैर् उत *

... ओषधी अतिपात * रुधः

क १०.१०१.८

श्री ६.९१.२ क १०.६०.११

श्री ६.५२.२ क १.१९१.४१.२

शतपथशाखा

श्री ४.७.२-६

श्री तिर्य पीवस्पाकमुदाहरयिष्य

श्री जक्षिष्यामस्

श्री मदावति

श्री चरुमिव येषन्तं

सायणः अग्निजाते (अग्निजननेन
[कथं ओषधे])

२.२

आवेद्य द्यावापृथिवी आवेद्य भगम् अश्विना ।
 आवेद्य ब्रह्मणस् पतिं कृणोम्य अ[र]सं विषम् ॥१॥
 वसो हे दद विषं यद् एनद् अहम् आशियम् ।
 उतैर दद्यात् प्ररुणो भवादि जगद् पुनः ? ॥२॥
 मा विभेद् न मरिष्यसि परि त्वा पामि विश्वतः ।
 रसं विषस्य नाविदम् ऊभ्रं फेनम् अदन्नं इव ॥३॥
 अपावोचद् अपवक्ता प्रथमो दैव्यो मिषक् ।
 सम उ गच्छासीन्द्रजा यवयावा च विषदूषणः ॥४॥
 यच्च च पिष्टं यच्च चापिष्टं यच्च च गृहं यच्च चादेहम् ? ।
 देवस्य सर्वस्य विद्वान् सो ऽरसं कृणुतां विषम् ॥५॥ ॥का०२॥

२.३

क्षेत्रियात् त्वा निर्कस्या जामिशंसाद् द्रुहो मुञ्चामि वरुणस्य पाशात् ।
 अनागसं ब्रह्मणा त्वा कृणोमि शिवे ते द्यावापृथिवीह भूताम् ॥१॥
 शं ते अग्निस सहामिद् अस्तु शं गावस् सहाषधीभिः ।
 शम् अन्तरिक्षं सहवातम् अस्तु ते शं ते भवन्तु प्रदिशश् चतस्रः ॥२॥
 या देवी × प्रदिशश् चतस्रो वातपत्नीर् अभि सूर्यो विचष्टे ।
 तास्व एतं जरस् आ दधामि प्र यक्ष्म एतु निर्कानि × पराजैः ॥३॥
 सूर्यम् कृतं तमसो प्राप्ता यथा देवा मुञ्चन्तो असृजन् परेतासः ? ।
 एवा त्वां क्षेत्रियान् निर्कस्या जामिशंसाद् द्रुहो मुञ्चामि वरुणस्य
 पाशात् ॥४॥

अमोषि यक्ष्माद् दुरिताद् अवधाद् द्रुह × पाशाद् प्राह्याश् चोद् अमोषि ।
 अहा अवर्तिम् अविदत् स्योनम् अप्य अभूद् भद्रे सुकृतस्य लोके ॥५॥ ॥का०३॥

२.४

निस्सालां धिष्ण्यां धिष्णाम् एकवाचां जिघ्रन्स्वम् ।
 सर्वाश् चण्डस्य नप्यो नाशायामस् सदान्वाः ॥१॥
 यवि वा घ ? क्षेत्रिया यदि वा पुरुषेषिताः ।
 यदि स्थ दस्युभ्यो जाता नश्यतेतस् सदान्वाः ॥२॥
 परि धामाम्य आताम आशुः गाष्टाम् इवासरम् ।
 अजैषं सर्वान् आजीन् वो नश्यतेतस् सदान्वाः ॥३॥
 निर् वो गोष्ठाद् अजामसि निर् योनेर् निर् उपानसात् ।
 निर् वो मशुन्या दुहितरो गृहेभ्यश् चातयामसि ॥४॥
 अमुष्मिन् अघरे गृहे सर्वासं सम्ब मराय्यः ।
 तत्र पाप्मा न्य उच्यतु ? सर्वाश् च यातुघान्यः ॥५॥ ॥का०४॥

२.५

द्यावापृथिवी उर्व अन्तरिक्षं क्षेत्रस्य पम्प्य [उरु]गायो ऽकृतः ।
 उतान्तरिक्षम् उरु वातगोपं ते [अ]नु तप्यन्तां मयि तप्यमाने ॥१॥
 इदम् इन्द्र शृणुहि सोमप यत् त्वा इदा शोषता जोहवीमि ।
 इहामि तं कुलिशेनैव वृक्षं यो [अ]स्माकं मन इदं हिमस्ति ॥२॥
 इदं देवाश् शृणुत ये यज्ञियास् स्थ भरद्वाजो मह्यम् उक्थामि शंसतु ।
 पाशे स बद्धो दुरिते ऽमि युज्यतां यो [अ]स्माकं मन इदं हिमस्ति ॥३॥
 अंशीतिभिस् तिष्ठंभिस् सामगेभिर् आदित्येभिर् बभुभिर् अङ्गिरोभिः ।
 इहोर्पुर्तम् अबतु न × पितृणाम् आसुं वदे हरसा दैव्येन ॥४॥

आविषद् * आविष ...
 आविष ...

... मरिष्यसि * * मासि *

... दैव्य *
 समगच्छमिन्द्रगा यवयाव चो विषदूषणिः
 यद् * * यद् * यद्यगृहं यक्ष देहं
 देवाम् * विदं * * कृणुता *

क्षेत्रिया * * जहासि शंस द्रुहो मुञ्चसि वरुणस्य
 * ब्रह्मणा * * शिव ... [पाशात्]
 * * * सह बीभिर् * मं * सहो
 ... प्रदिशश्चतस्रः
 ... वातपत्नीर् ...
 * एरं * * ददमि * क्षमेत * चः
 * * चमतो * * * मुञ्चन्तु * * तसः
 एवा * क्षेत्रियां निर्कस्या जामिशंसा द्रुहो
 [मुञ्चामि * * पाशा]

अहो मौषि यक्ष्मा दुरिता ददधाद् द्रुहः पात्र ...
 जुहारिर्विम् * स्युनाम् * अभूत ...

* धिष्ण्यां * एका *
 संबंध्यम् नपतियो * दात्वा
 या देवाश् क्षेत्रियाद् ... ता
 यदस्तु दक्षिण्यो ... दात्वा
 * * * आशगाष्टाम् *
 अजीवो * आजिन्यो * दात्वा
 निर * * * योनिनृपानश

* * * सर्वास्वन्तराशः
 * * नि यच्छतु सर्वश ...

... क्षेत्रस्य पत्निगांयोऽकृतः
 उतान्तरिक्षमुवातगोपं तेनु तप्यन्तां मयि तप्यमाने
 यदम् * शृणुहि * व ...
 इहामि ...
 * * शृणुते * * स्त * * उक्थामि *
 * * * शृणुतां ...
 ... आदित्येभिर्विष्णुभिर्अङ्गिरोभिः
 इहोर्पुर्तम् नः पितृणां मासुं वदे हरसा दैव्येन

क खि २.१.१.१ शौ ५.३०.८

सा म २.१.१८

बा १.६.५.१ ते ४.५.१.२.१ मे
 [२.९.२.१ का १७.१.१.१]

शौ २.१०.१

[शौ २.१]

ते मा २.५.६.२ दिगृ २.३.१०

शौ १.१

शौ ४ ते मा, दिगृ २.४.१

शौ ८-१ ते मा १ दिगृ २.३.१०

ते मा २-३ शौ १.१

शौ ७.१

शौ २.१४.१,५,६,२,३

शौ शृणु धिष्णं

शौ असरन् । सायणः ग्लाहाम्
 [(... काष्ठापरपयोः)]

शौ २.१२.१,३,२,४-६,८,७

श्री दीधीधाम्

क ६.५२.२

श्री अमुं वागपि गच्छतु

कतिपु चिन् छैनककोशेषु ग्रन्थः
[इत्यपपाठः]

श्री २.१.१

श्री २

श्री १.२

श्री ५.४

श्री ५.१.१ श्री ४.१

श्री ४.४

श्री ४.१.१ श्री ५.१

श्री २.५.१

श्री ४.१.२

श्री २

श्री १

श्री ४.४

श्री ४.१.१

श्री २

श्री १

श्री ७.१.१

श्री ६.१.१

श्री ४

श्री ७.१

द्यावापृथिवी अनु मा दीप्यायां बिभ्वे देवास्तो अनु मा रमन्ध्रम् ।
अङ्गिरसः पितरस् सोम्यासः पापम् आर्च्छस्व अपकामस्य कर्ता ॥५॥
अतीव यो मरुतो मन्यते नो ब्रह्म वा यो निष्पिषत् क्रियमाणम् ।
तपूषि तस्मै वृजिनानि सन्तु ब्रह्मद्विषम् अभि तं शोचतु द्यौः ॥६॥
आ दधामि ते पदं समिद्धे जातवेदसि ।
अग्निश् शरीरं वेवेष्टु इमं गच्छतु ते वसु ॥७॥

सप्त प्राणानद्यौ मज्जस तांस् ते वृक्षामि ब्रह्मणा ।
यमस्य गच्छ सादनम् अग्नि[दु]तो अरंकृतः ॥८॥ ॥का०५॥ ॥अनु०१॥

२.६

वेनांस तत् पश्यन्त परमं पदं यत्र बिभ्वं भवत्य एकनीडम् ।
इदं धेनुर् अदुह्यु जायमानास् स्वर्षिवो अभ्य अनूषत वाः ॥१॥
प्र तद् बोचेद् अमृतं नु विद्वान् मन्धर्वो धाम परमं गुहा यत् ।
त्रीणि पदा[नि] निहिता गुहास्य यसं तानि वेद स पितुष पितासत् ॥२॥
स नो बन्धुर् जनिता स विधर्ता धामानि वेद भुवनानि बिभ्वा ।
यत्र देवा अमृतम् आनशानास् समाने धामान्य अभ्य पश्यन्त ॥३॥
परि बिभ्वा भुवनान्य आयम् उपातिष्ठे प्रथमजा कृतस्य ।
वाचम् इव वकरि भुवनेष्ठां धास्युर् एष नन्व एषो अग्निः ॥४॥
परि द्यावापृथि[वी] सद्य आयम् कृतस्य तन्तुं बिततं इदो कम ।
देवो देवत्वम् अमिरक्षमाणस् समाने बन्धुं वि पर्य ऐच्छद् एकः ॥५॥ ॥का०१॥

२.७

इन्द्र जुषस्वा याहि शूर पिबा सुतस्य ।
मधोश् चकानश् चारुर् मदाय ॥१॥
आ त्वा विशन्तु सुतास इन्द्र पूणस्व कुक्षी ।
विद्वान् अशत्रो धियेष्ट आ नः ॥२॥
इन्द्र जठरं पूणस्व मधोर अस्य सुतस्य ।
उप त्वा मदास् सुवाचो अस्थुः ॥३॥
इन्द्रस् तुराषाद् जघान वृषं ससहे शत्रून् ।
ममुब्ध वज्री मेवे सोमस्य ॥४॥
धुषी हवं मे गिरो जुषस्वेन्द्र स्वयुग्मिर् मत्स्य ।
मदाय मेहे रणाय ॥५॥ ॥का०२॥

२.८

उक् इतो ये ऽक्रमन् त्रयो व्यात्रः पुरुषो वृकः ।
हिरण्य वेवस् सूर्यो हिरण्य वसुस्वसिर् हिरण्य मे नमस्तु शत्रवः ॥१॥
परमेण पथा वृकः परेण स्तेनो अर्षतु ।
ततो व्यात्रः परमेण ॥२॥
अक्षयौ च ते हनू च ते व्यात्र जम्मयामसि ।
आत् सर्वांश् विशति नवान् ॥३॥
यत् संनमो [न वि नमो] वि यत् नमो न सं नमः ।
मूर्णो मृगस्य दन्ता उपशीर्णो उ पृष्टयः ॥४॥
व्यात्र दत्ततां वयं प्रथमं जम्मयामसि ।
माद् इत्थं स्तेनम् अहिं यातुधानम् मथो वृकम् ॥५॥
मैवरस्यसैव गृहः परस्य वरः ।
द्विपाद् वतुष्यान् नो मा हिंसीद् इन्द्रजास् सोमजा नसि ॥६॥ ॥का०१॥

* अनु मा दीप्यायां बिभ्वे देवास्तो अनु * रमन्ध्रम्
अङ्गिरसः पितरस्सोम्यासः * आर्च्छस्व...
...निष्पिषत् *
* व्रजनानि * ब्रह्मद्विषमभि तं शोचतु द्यौः
* दधामि ...
अग्नि ...
* * महस्तीस् * वृहशासि *
* * मादनम्...

वेनांस * पश्यन्त परमं पदं * * * * नडां
* * * * * मयुक्तिविराट्
पृथग् * * न ...
* * निहता गुहासु वसु * वेद ...
* नो ... धामानि वेद ...
* * अमृतामानशानां समाने धामान्य अभ्य
परि * * * * उपातिष्ठे प्रथमजा कृतस्य
वाचसिवाक्ति * धार्म नेषणत् * *
* * सचायम् * * * * इकेर्ष
... परिच्छद् *

* जुषस्व * * पिबा सुतस्य
* चकान चारुमदधः
... सुतास * पूणस्व *
विद्वान् अशत्रु वेष्ट * *

* * मधेपु वाजो स्तु
... सासदा शत्रु
* वज्रीर् * * त्वा
भुति इव * किरौ जुषस्व इन्द्रस्ययुग्मिस्त

* इत् * क्रमं ...
इन्द्रेण सूर्यो हव्येनो * इन्द्रजगन्तु *
* * वृक * * रण्डु
... परमा
अहो ... व्यात्र *
* सर्वा विषतिनवान्
* संनमो ... नमो * * नस
पूर्वो ... परिच्छः
* वृष्टतां ...
आहि * अर्ष ...

... सोमजासि ॥ मे इन्द्रजस्तोमजा नसि

२.९

श्री १.१४.१ । श्री मधुना

श्री २.१

श्री २.१०.१५.५ । श्री ५.१ । श्री २

श्री ५.१

इयं वीरु[न] मधुजाता मधुने त्वा क्कनामसि ।
मधोर् अधि प्रजातासि सा नो मधुमतस् कृधि ॥१॥
जिह्वाया [अ]मे मे मधु जिह्वामूले मधुलकम् ।
यथा मां कामिन्स् अस एवा? माम् अन् आयसि ॥२॥
परि त्वा परितत्तुनेधुणागामविद्धि ।
यथा न विद्धिषावहे न वि भवाव कया खन ॥३॥
राक्षे ब्रूहि वरुणायाभ्याय पुरुषाय च ।
पथा मे पत्ये रेवति जायाम् आ वह साधुना ॥४॥
जायां मे मित्रावरुणा जायां [मे] देवी सरस्वती ।
जायां मे अभिनाव उभा धत्ता पुष्करस्त्रजा ॥५॥ ॥का०४॥

२.१०

श्री २.९.१.५.४.२.३

वरावृक्ष मुञ्जेमम् अहिंसो? प्राह्याथ च ।
अथो एनं वनस्पते जीवानां लोकम् उन् नय ॥१॥
यथ चकार स निष् करत् स एव सुमिषकम् ।
स एव तुभ्यं भेषजं चकार मिषजा शुचिः ॥२॥
घातं ते देवा अविदन् ब्रह्माण उत वीरुधः ।
घातं ते अभ्युत्तमम् अविदन् भूम्याम् अधि ॥३॥
आगाद् उद् अगाद् अयं जीवानां घातम् अप्य अगात् ।
अभूद् उ पुत्राणां पिता नृणां च भगवत्तमः ॥४॥
अधीतिम् अप्य अगाद् अयं अधि जीवपुरा [अ]गात् ।
घातं ते? [अ]स्य वीरुधस् सहस्रम् उत भेषजा ॥५॥ ॥का०५॥ ॥अनु०२॥

२.११

श्री उभयत्र वीरि

श्री ५.१०.१५

श्री २.४.१-५

श्री वक्षमाणाः सावणस्तु रक्षमाणाः

श्री मणिं विष्कन्धवृषणं जङ्गिन्धं
विन्नुमो वषन्श्री जङ्गिन्धो जम्भान्धिशराद्विष्क-
न्धादमिशोचनात्

श्री सर्वत्र जङ्गिन्ध

श्री राणः

श्री २.२६.१-५

वीर्यायुत्वाय बृहते रण्यारिष्यस्तो रक्षमाणास् संदेव ।

[... .. ॥१॥

[... .. ॥१॥

मणिस् सहस्रवीर्यं परि ण पातु विश्वतः ॥२॥
अयं विष्कन्धं सहते अयं रक्षान् अप बाधते ।
अयं नो विश्वभेषजो जङ्गिन्ध पातु अंहसः ॥३॥
देवैर् वृत्तेन मणिना जङ्गिणेन मयोभुवा ।
विष्कन्धं सर्वा रक्षांसि ध्यायामि सहामहे ॥४॥
कनश् च त्वा जङ्गिन्धश् च विष्कन्धाद् अमि मुञ्चताम् ।
अरण्याद् अन्य आधुतं कृप्या [अ]प्यो रसेभ्यः ॥५॥ ॥का०१॥

२.१२

श्री सं धाम्यस्य वा स्फात्रिः संका-
[व्येण]

एह वन्तु पशवो ये [परे]युर वायुर येषां सहचारं जुजोष ।
त्वह्य येषां रूपधेयानि वेदास्मिन् तान् गोष्ठे सविता नि यच्छात् ॥१॥
इमं गोष्ठं पशवस् सं अवन्तु बृहस्पतिर् आ नयतु प्रजानन् ।
सिनीवाली नयत् आग्रम् एवाम् आजग्मुषो अनुमतिर् नि यच्छात् ॥२॥
सं सं अवन्तु पशवस् संम् अम्भ्य उत पूरुषाः ।
सं धाम्यस्या स्फात्रिस् संकावेण? इविषा जुहोमि ॥३॥
सं सिञ्चामि गवां क्षीरं सम आज्येन बलं रसम् ।
संसिका [अ]स्माकं वीर मवि गावश् च गोपती ॥४॥
आ इरामि गवां क्षीरम् आहार्यं धाम्यं रसम् ।
आहार्यम् अस्माकं वीरान् आ पक्षीम् एदम् अस्तकम् ॥५॥ ॥का०२॥

यं ... पनामसि
** प्रजातोसि ** मधुमधस्तुधिः
... मधुलकं
*** अमो यं वा वा ** आवसी
** परितत्तुनेधुणागाम **
** विद्वावहि ...
राक्षि ब्रूहि ...
** पत्ये ...

जायान् * अश्विनोमा ... सृज

* मंचेमन् ...
* येन ... उनत्रया
** सु ... सुमिषकमा
... मिषजातिश्च
** देवाविदं ब्रह्माणमुदीरुष
** भ्योत्तमामविदं **

अभूत् पुं ... वत्तमा
अधीतम् ...
... भेषजः

वीर्यायुत्वाय बृहते रणाय ऋष्यभ्यो रक्षमाणा-
[संदेव]

... पतु *
इदं विष्कन्धं साते * रक्षोप *

... शुभः
... ध्यायम सहमहे

* अत्याधत * * *

येह ... यषां महतारं तुजोष
** रूपधेयानि वेदा अस्मिन्ती ...
... नेतु प्रजानाम्
सिनीवाली * अग्रम् * आजग्मुसे ...
सं * पशवस् * आधवा इत पौरुषाः

... आज्यन * *

अहामि * * अहर्ध ...
अहरिषम् ...

श्री १.१४.२,४,६,१,१

२.१३

सं वत् सृजात् अर्यमा सं पूषा सं वृद्धस्पतिः ।

सम् इन्द्रो यो धनंजय इह पुष्यति यद् वत्सु ॥१॥

इहैव गाव एतनेहो शका इव पुष्यत ।

इहो अद्य? प्र जायध्वं मयि सञ्जानम् अस्तु वा ॥२॥

मया गावो गोपतिना? सञ्जध्वं मयि वो गोष्ठ इह पोषयाति ।

रायस् पोषेण बहुला भवन्तीद् जीवा जीवन्तीद् उप वत्सु सदेम ॥३॥

सं वो गोष्ठेन सुषवा सं रम्या सं सुपुष्टया ।

अहर्जातस्य यन् नाम तेना वत्स सं सृजामसि ॥४॥

संजग्माना अविहृता अस्मिन् गोष्ठे करीषिणीः ।

विभ्रतीस् सोम्यं हविस्र स्वावेशा म एतन् ॥५॥ ॥का१॥

२.१४

उद्यन् आदित्यः किमीन् इन्तु सूर्यो निम्रोचन् रश्मिभिः ।

इन्तु ये [अ]न्तः किमयो गवि नः ॥१॥

यो द्विशीर्षो बतुरक्षः किमिस् सारङ्गो अर्जुनो हतः ।

हतभ्राता किमिद् हतमाता हतस्वसा ॥२॥

हतो राजा किमीणाम् उतैषा स्वपतिद् हतः ।

हतासो [अ]स्य वेशासो हतासः परिवेशासः ॥३॥

प्र ते शृणामि शृङ्गे याम्या वितुदायसि ।

अथो भिनधि तं कुम्भं यस्मिन् ते निहितं विषम् ॥४॥

अत्रिचत् त्वा किमे इस्मि कण्ववज् जमदग्निचत् ।

अगस्त्यस्य ब्रह्मणा सर्वे ते किमयो हताः ॥५॥ ॥का२॥

२.१५

इन्द्रस्य या मही दृषत् किमेद् विश्वस्य तर्हणी ।

तया पिनय्मि सं किमीन् दृषदा सखी इव ॥१॥

दृष्टम् अदृष्टम् अद्भुतम् अथो कुरीरम् अद्भुतम् ।

अलाङ्गन् सर्वाङ्गं छलूलान् किमीन् वक्षसा जम्भयामसि ॥२॥

अलाङ्गन् इस्मि महता वधेन दुना अङ्गना अरसा अभुवन् ।

सृष्टान् असृष्टान् नि किरामि वाचा यथा किमीणां नकिद् उच्छिषाते? ॥३॥

अम्बान्यं शीर्ण्यम् अथो पाह्यं किमीन्? ।

अवस्कृषं व्यध्वरं किमीन् वक्षसा जम्भयामसि ॥४॥

ये किमयः पर्वतेषु ये वनेषु ये ओषधीषु पशुषु अण्डः ।

ये [अ]स्माकं तन्वः स्थामिन्द्र इन्द्रस तान् इन्तु महता वधेन ॥५॥

॥का५॥ ॥अनु१॥

२.१६

या शत्रून् संजयात् सहमानामिभूः अस्मि ।

सामून् प्रतिप्राशो जयारसान् कण्वं ओषधे ॥१॥

सुपर्णेस् त्वान् अभिन्दत् सुकरस् त्वान्मन् नसा ।

इन्द्रस् त्वा वक्त्रे बाहाव् अतुरेभ्यः स्वपीतये ॥२॥

पाटाम् इन्द्रो व्य आभाद् धन्तवा अतुरेभ्यः ।

तयाहं शत्रून् साधयं इन्द्रस् साकावृकी इव ॥३॥

दद्म अकाषमेवज नीलशिकण्ड कर्मकृत् ।

प्राशं पुरत्यतो जहि यो [अ]स्मी अग्नि दासति ॥४॥

* वत्... सं *

* इन्द्रं वो धनञ्जय * पुष्यति * वत्सु

* गाव वेनेहो शका ...

* यद्य...

* * गोपत्वास्...

... वा सदेमा

* अतम * * तेन मत्सृजामसि

संजानानां विहृताम्... * जी

* सोम्य ... स एतनः

उद्यन् आदित्यः किमीन्... निम्रोचं *

... गवी *

... किमिदृशागो *

हतभ्राता किमिन्द्रतमहता हतवक्षसा

... स्वपतिर् *

* * वेपुलो...

प तेषु * * यान्मा यत् वितदायसि

* भिनदि... निहतं *

* * इमे...

अगस्त्यं...

इन्द्राद् * मही...

* विनयम् * कुमी दृषदा सखात्रि

... अद्भुतं

अलाङ्गन् सर्वाङ्गं सखलान् किमण वक्षसा जम्भं

अलाङ्गन् * * वदेन दुनादुनारसा भुवं

सृष्टान्सृष्टान्यकिनासि वाचान्यथा * न्यत्रिण्डि

अलाहोत्सवं शीर्ण्यम् * पाह्यं कुमी [वातेः

* वरं किमीण वक्षसा जम्भं

* * ततो * * यत्किं...

यद्यपुन्...

... जवत्सा * ओषधे ।

* त्वानिन्दितस्वसत्त्वासाजं *

... वक्त्रे हो * * ।

पावस् * * यान्माहन्ता *

* सुतुन्सृष्टी इन्द्रशालावृकानि

* यजान् नीलशिकं *

प्राशं...

श्री इहैवोत

मे ४.२.१०

श्री २.१२.१

श्री ५.२१.९

श्री २.१२.४१.४

श्री ४.१.२

श्री ५.१.२

श्री ६

श्रीनककोशेषु कुबुम्भम् इत्यादयः
पाठाः । सावणः कुकम्भम् }

श्री १

श्री २.११.१-५

श्री उभयत्र अतुहन् । श्रीनकको-
शेषु कुकम्भम्, कुकम्भम् इत्यपि }

श्री शलुकाद्

श्री शिष्टानशिष्टान् मि तिरामि

सावणः पाण्येवम्

श्री २.२७.१

श्री २.१

श्री १.१

श्री ४.१.२

श्री ५.१.१ श्री साके

श्री १.१

श्री ७

श्री २.१०.१, ५, २, ४, १

दे २.९.२.४

श्री वत्सुपर्णा विषयवो भवमीवा
[विषयवः]श्री १.१८.१ का १६.१५ तैत्रि
[२.७.७.१]

श्री २ तैत्रि १, २ का

श्री ४ तैत्रि १ का

श्री १ तैत्रि २ का

तस्य प्राशं [स्व] जहि यो न इन्द्रमिवास्तति ।
अधि नो ब्रूहि शक्तिमि० प्राशि माम् उत्तरं कृधि ॥५॥ ॥का०१॥

२.१७

यथेदं भूम्या अधि वातस् तृणम् मथायति ।
एवा मथ्यामि ते मनो यथा मां कामिन् अस् एवा माम् अम्ब आयसि ॥१॥
एयम् अगन् पतिकामा जनिकामो ऽहम् भागमम् ।
अम्ब० कनिकृद् यथा भगेनाहं सहागमम् ॥२॥
सं चेन् नयाथो अश्विना कामिना सं च नेषथः ।
सं वा मनास् अगमत् सं चक्षुषि सन् उ ब्रता ॥३॥
यद् अन्तरं तद् बाह्यं यद् बाह्यं तद् अन्तरम् ।
कम्यानां विश्वरूपाणां मनो गृह्यद् ओषधे ॥४॥
यास् सुपर्णा ऽरक्षणा वा न वक्षण वा ? ।
तत्र त अप्रितं मनश् शस्य इव कुस्मलं ? यथा ॥५॥ ॥का०२॥

२.१८

सिंहं व्याघ्रं उत यां पृथाकौ त्विषिर् अङ्गौ ब्राह्मणे सूर्ये या ।
इन्द्रं या देवी सुभगा ववर्ध सा न ऐतु वर्वसा संविदाना ॥१॥
या इस्तिनि द्वीपिनि या द्विरण्ये त्विषिर् अश्वेषु पुरुषेषु गोषु ।
इन्द्रं या देवी सुभगा ववर्ध सा न ऐतु वर्वसा संविदाना ॥२॥
या राजन्ये दुन्दुभाद् आयतायां त्विषिर् अश्वेनायां ऽस्तनयिलोर् घोषे या ।
इन्द्रं या देवी सुभगा ववर्ध सा न ऐतु वर्वसा संविदाना ॥३॥
रथे अक्षेषु वृषमस्य वाजे पर्जन्ये वति वरुणस्य शुष्मे ।
इन्द्रं या देवी सुभगा ववर्ध सा न ऐतु वर्वसा संविदाना ॥४॥
या वज्रेषु या वसुष्व आदित्येषु मरुतु या त्विषिर् विश्वेषु देवेषु ।
[इन्द्रं या देवी सुभगा ववर्ध सा न ऐतु वर्वसा संविदाना ॥५॥ ॥का०३॥

२.१९

यदि गाथानां यदि नाथ्यानां नदीनां पारे नृपतिस् सखा नः ।
विश्वे देवासो अग्नि रक्षतेमं यथा जीवो विदथम् आविदासि ॥१॥
यद् अवारे यदि वा य पारे यदि धन्वनि नृपतिस् सखा नः ।
[विश्वे देवासो अग्नि रक्षतेमं यथा जीवो विदथम् आविदासि] ॥२॥
यद्यस्तु हत्यां ? यदि समृत्यां नृपतिस् सखा नः ।
[विश्वे देवासो अग्नि रक्षतेमं यथा जीवो विदथम् आविदासि] ॥३॥
अथ स्वर्ग्यतां मधने भवान्धेन सूर्यं मघवानं पूतम्याम् ? ।
विश्वे देवासो अग्नि रक्षतेमं यथा जीवो विदथम् आविदासि ॥४॥
इमं ब्रूवो मैत्रं हिंसीद् यो मां हवींश्चनुसाच गोपा ? ।
यो मां विपतिं वद् अहं पिपतिं सुप्रजसां मघवान् हरिद् अस्तु ॥५॥ ॥का०४॥

२.२०

इमां नावम् आ रोहताञ्छिद्रां प्राप्तिष्युषम् ।
नराशंसस्य यां पृथे शतारिषा मंगस्य च ॥१॥
उपधो ? गुल्गुलान्यश्मास् सन्स् अग्नयाः ।
वदस्येष्वा वातुधानान् अधो राको मघस्य च ॥२॥

* एष्वा...ते ।
अधि नो ब्रूहि शक्तिमि० ...

* भूम्यादि * * महायधि
एव मथ्यामि ... कामित्यसो * ममत्वायसी
वेमगं * * * आगमाम्

स ... नेषितः
सबोहनास् * मं * * अ *
* अन्तरं तद्बाह्यं यद् बाह्यं तदन्तरम्
... गृणाष् *
यस् * रक्षणा वा ...
त्रातान्पित मनः शस्येव कुस्मलं *

... त्विषिरनौ ब्राह्मणे * *
* वा * * * आ नैतु वर्वसा संविदाना
* * * द्विरण्ये ...
* या * सुभगा ववर्ध सा आ नैतु वर्वसा संविदाना
* * * आयताया * * स्तनयिलोर् गोषु *
* वा * सुभगा ववर्ध सा आ नैतु वर्वसा संविदाना
* अक्षिषु परिभस्व ...
... आ नैतु * संविदाना

सा नैतु * संविदानाम्

* गाथानां ...

... धन्वनि * * *

* * मिरक्षतेमं * जीवो * आविदासि

* वृषु * हिं ...
* मघं पिपति योम् * * * सा वा मघवां हरिस्तु
[[माम्बे अन्ध ? पुस्तके मघवां हरिनास्]]

इमां * * रोहता अञ्छिद्रां *

नराशंसस्य वा ...

* वदस्य * * अग्नया

रुद्रो वा ईशाते द्विपदां चतुष्पदां तयोर् वयम् अनुवाके? स्याम ।
पत्नीर्विष्णी? प्रतिभूषन्ती नो वयं देवानां सुमती स्याम ॥३॥
प्रतीची नाम ते माता शतवारो ह ते पिता ।
ततो ह जज्ञिषे त्वम् अमृरित्? ॥४॥
अरुन्धती माता नामासि मालुती अमृतस्यैव वासि ।
अरुन्धति त्वां सर्वम् अभिजीवम् अधायुधम्? ॥५॥ ॥का°५॥ ॥अनु°४

२.२१

आ नो अग्ने सुमति ऽस्कन्दलोके इवमां कुमार्यां मा? नो भगेन ।
जुष्टा वरेषु समनेषु बलुर ओषं पत्या भवति सुभगेयम् ॥१॥
[इ]यम् अग्ने नारी पति विदेष्ट सोमो हि राजा सुभगां कृणोतु ।
सुवाना पुत्रान् महिषी भवासि गत्वा पति सुभगे वि राजः ॥२॥
सोमजुष्टं [ब्रह्मजुष्टम्] अर्यम्णा संभृतं भगम् ।
धातुर् देवस्य सत्येन कृणोमि पतिवेदनम् ॥३॥
यथाखरो मघवं[श] खातु एष प्रियो मृगाणां सुवदा बभूव ।
इयं बभूव जुष्टा भगस्यास्तु संप्रिया पत्याविराधयन्ती ॥४॥
भगस्य नावम् आ रोह पूर्णाम् अनुपदस्वतीम् ।
तयोपप्रतारितो? य× पति× प्रतिकाम्यः ॥५॥
इदं हिरण्यं गुल्गुल्व अयम् औक्षो अयो भगः ।
एते पतिभ्यस् त्वाम् अनु× प्रतिकामाय वेत्सवे ॥६॥ ॥का°१॥

२.२२

युनक्त सीरा वि तु युगा तनोत कर्ते क्षेपे वपतेह बीजम् ।
विराज्य ह्युष्टिस् संभरा असन् नो नैदीय इत् सृण्य× पक्षम् आ युवन् ॥१॥
सीरा युज्जन्ति कवयो युगां वि तन्वते पृथक् ।
धीरा देवेषु सुज्ञर्यौ ॥२॥

अनङ्गाह× पुरुषा ये कृण्वन्ति ऽलाङ्गलं फालं सुमनजि स्फात्था? ।
शुनं कीनाशो अन्व एतु बाहाव् शुनं फालो भिन्वन् एतु भूमिम् ।
शुनासीरा हविषा यो यजातै सुपिप्ला औषधयस् सन्तु तस्मै ॥३॥
शुनं नरो लाङ्गलेनानङ्गिर् [भग× फालैस् सीरपतिर् मङ्गिः] ।
पर्जन्यो बीजम् ईर्यानो हिनोतु शुनासीरा कृणुत धान्यं नः ॥४॥
इन्द्रस् सीतां नि गृह्णात तां पूषा मघं रक्षतु ।

सा न× पयस्वती दुहाम् उत्तरामुत्तरां समाम् ॥५॥
उद् अस्थाद् रपजिद् गोजिद् अक्षजिद् धिरण्याजिद् सन्तया परीकृतः ।
एकचक्रेण सविता रथेनोज्ज्वलान् पृथिवीम् एत्प आपुर्जन ॥६॥ ॥का°२॥

२.२३

गवां गृहाणां रसम् ओषधीनाम् अन्नज्येष्ठं वर्ध आयुर् विकल्पयः ।
मा मा? हिंसिषु× पितरो वर्धमाना भद्रा गच्छांशम्? अग्निं लोकम् एहि ॥१॥
यदीदं भक्तं यदि वा विभक्तं क्षेत्रं देवानां यदि वा पित्राणां ।
इद् उ सूर्य? उदिते दिवा मनुष्यवश? हिंसां नो [अ]स्तु पृथिव्य उत घीः ॥२॥
ऊर्जो वा मागो वरा पृथिव्यां देवैर् दारो? ब्रह्मणा वा भारयामि ।
शिवं शम्भम् अवसानं नो ऽस्तु रातिर् देवेभिः पितृभिर् मनुष्यैः ॥३॥
विधावलो ऽस्त्व आसादनं कुलाय गन्धर्वास् सुवेदसो मघम् ऊचुः ।

रुद्रा वैशाते ...
... देवानां ...

... सुमनेषु ... भवति सुभगेयं
... विदेष्ट ... सुभगे
... राजा
सोमो जुष्टो अर्यम्णा संभृतो भग
... पतिवेदनम्
यथाखरं ... एतु ...
यं वयं ...
... रूहं ... परस्वती
त्रयोपः पूषाहितं ... पतिकाम्यं
... गुल्गुल्वयस्रसो ... भग
... अनु× पति°

... तनोतु ... वपतेह बीजं
विराज्यस्तिष्ठस्संभरादिष्ठो नैदीय ... सृण्यः
... युजन्ति ... [आ युवं]
... सुज्ञर्यौ
अनङ्गाह× ... कृण्वन्ति ...
... केनाशो ... बाहां शुनं ... विनयवयुः
शुनासीरा ... यजातै (प्रान्ते ते) सुपिप्ला
शुनं नरो लाङ्गलेन अनङ्गिः
पर्जन्यो बीजमिवदो ... शुनासीरा कृणुत धान्येन
इन्द्रः सीतां नि गृह्णात ...

... धिरण्याजिद् ...
एकचक्रेण ... पृथिवीम् ... आपुर्णं

... विकल्पयस् [* लोकमेहि
स मा हिंसीः पितरो वर्धमानो * गच्छांसि
यदीदं भक्तं यदि वा * क्षेत्रं * यदि ...
... पृथिवी *
... रूहं देवेभिः *
... आसादनं कुलाय गन्धर्वा सोवेदसो * ...

शो २.२६.१,२,४,५,७

शो सुमति संभलो गमेदिमां कु-
[मारी सह नो भगेन

शो तयोपप्रतारय

शो ३.१७.२ क १०.१०१.३

शो १ क ४

शो ५ मै २.७.१२ वा १२.६९

मे

शो ४ क ४.५७.७

का ३८.१४ मै

का एतचक्रेण

नक्षत्रकल्पान्ते पञ्चमो मन्त्रः । तत्र
अपस्कन्द्य नो विदुर्मस्मात्, समु-
च्छात् तस्मै प्रसुवामसि

श्री ८.५.५.१

श्री १४.२.५.१

श्री ७.१५.१, ४.१९.७

श्री ४.१७.८

श्री १९.१६.१-४, ६

॥ मा मा हिंसीश शिवा धीयन्त हेतो शतं हिमाः परि ब्रह्मो मनुष्यम् ॥४॥
ठग्रा उत्से सवम् अक्षीयमाणे देवा मदान्ति पितरो मनुष्याः ।
यं भागो भागपतिश्च देवा उर्वीरस्तर्थाः शरदस् तरेम ॥५॥ ॥का०१॥

२.२४

यो अस्मिन् यक्षम् पुण्ये प्रविष्ट इषितं दैव्यं सहः ।
अग्निष् टं घृतबोधनो अप स्कन्दयन्त् अतिदूरम् अस्मात् ।
सो' [अ]न्येन समं कृच्छतां त्वाम् अस्मै प्र सुवामसि ॥१॥
यत् त्वा यक्षमो देवेषित इषितः पितृभिश्च च यः ।
तस्मात् त्वा विष्टे देवा मुञ्चन्तु पर्यं अंहसः ।
ते ते यक्षम् अप स्कन्दयन्त् अतिदूरम् अस्मात् ।
[सो अन्येन समं कृच्छतां त्वाम् अस्मै प्र सुवामसि] ॥२॥
यत् त्वाम् एनो [अ]न्यकृतं यदा त्वम् अकृतम् आहृतः ।
तस्मात् त्वा विष्टा भूतानि मुञ्चन्तु पर्यं अंहसः ।
तानि ते यक्षम् अप स्कन्दयन्त् अतिदूरम् अस्मात् ।
[सो अन्येन समं कृच्छतां त्वाम् अस्मै प्र सुवामसि] ॥३॥
यद् वा ददर्श यद् वा चकार निष्ठयम् ।
तस्मात् त्वा पृथिवी माता मुञ्चतु पर्यं अंहसः ।
सा ते यक्षम् अप स्कन्दयन्त् अतिदूरम् अस्मात् ।
[सो अन्येन समं कृच्छतां त्वाम् अस्मै प्र सुवामसि] ॥४॥
अपस्कन्द्येन इविषा यक्षम् ते नाशयामसि ।
तद् अग्निर् आह तद् उ सोम आह बृहस्पतिस् सविता तद् इन्द्रः ।
ते ते यक्षम् अप स्कन्दयन्त् अतिदूरम् अस्मात् ।
सो अन्येन समं कृच्छतां त्वाम् अस्मै प्र सुवामसि ॥५॥ ॥का०४॥

२.२५

॥ अग्ने अग्रा इन्द्र बला आवित्या य इदो इदुः ।
॥ युधो इधि प्रतिष्ठिताय होता जैत्राय जुहोति ॥१॥
॥ अभियुक्तस्य प्रधने नय बोधार्थम् इच्छताम् ।
॥ हवींष्य अग्ने विद्यतां प्रति युक्तात् जुहताम् ॥२॥
जैत्रा राजा वरुणेन जैत्रा रुद्रेण केशिना ।
भवेन जिष्णुना जयेत पर्जन्येन सहीयसा ॥३॥
अस्मा तां ग्रेण? बृहतास्मा सर्वेण युध्यता ।
गन्धर्वेण त्विषीमता रथेनोपयोधिना ॥४॥
सिनीवात् अनुमतीन् बाह्याभ्यान् निषङ्गिणः ।
जयन्तो ऽभि प्रथतामित्रान् साकम् इन्द्रेण मेदिना ॥५॥ ॥का०५॥ ॥अनु०५॥

२.२६

यत् स्वप्ने निजगन्ध यद् वा शेषिणे [अ]नृतम् ।
अग्निष् द्वा तस्माद् एनसो ब्रह्मा मुञ्चत् अंहसः ॥१॥
यद् अक्षेषु बुद्धोद्दिष्ट यद् वा मित्रेभ्यस् त्वम् ।
सोमस् त्वा तस्माद् एनसो ब्रह्मा मुञ्चत् अंहसः ॥२॥
यत् कुमारः कुमारेषु यद् वा ज्यायास् तुरेषु ? ।
निमेत? कृत्वा शेषिणे तशत्कृण्वो? अगदं शिवम् ॥३॥
प्रतीचीनफलो हि त्वम् अपामार्गं बभूविथ ।
सर्वां मन्त्रं छपथी अधि वरीयो यावयास् त्वम् ॥४॥
अपामार्गं ओषधीनां विश्वासात् एक इत् पतिः ।
तेन ते मुञ्जम् अस्थितम् अथ त्वम् अगदश्च खर ॥५॥ ॥का०१॥

२.२७

शतवारो अमीनशब्द यक्ष्माद् रक्षसि तेजसा ।

मं मा हिंसीष्टेव * * सन्तं ...

* * भागपतेश्च ... तेरेमा

यं ... सह

* * घृतबोधनो ...

* * समुच्छतां त्वमस्मै प्र सुवामसि

... स्कन्दयन्त्वधि

य त्वम् ...

... स्कन्दयन्त्वधि

* * माहृश * * * निष्ठया

... स्कन्दयित्वाधि

... स्कन्दयन्त्वधि ...

* * त्वेन समुच्छतां त्वम् ...

... जुहुति

जयत्रा * * जयत्रा ...

... बृहता अस्मा सम्मेनि *

... रथेना उप

* * अनुमति बाह्या * *

* * मित्रा ...

* * निजगन्ध ...

अभिष्टात् ...

* * बुद्धोद्दिष्ट ...

यद् ... ज्यायस्तेषु

प्रतीचीनफलो हि त्वाम् * वभूव्यधः

सर्वो गच्छ पथात् * मर्षो यावया *

प्रा अपा ... उपति

* * यजुम् ... चरः ॥१॥

* * रक्षमा ...

शो ये च शब्दिनः

आरोहन् वर्षसा सह मणिं दुर्णामन्त्रातनम् ॥१॥
 शृङ्गाभ्यां रक्षो नुवते मूलेन यातुधान्यः ।
 मध्येन यक्षं बाधते नैनं पाप्माति तरति ॥२॥
 ये यक्ष्मास्तो अर्भका भद्रान्तो ये च शपयिनः ? ।
 सर्वान् दुर्णामहा मणिश्च शतवारो अनीनशत् ॥३॥
 शतं वीर्याण्य् अजनयच्च छतं यक्ष्मान् अपावपत् ।
 दुर्णान्तस् सर्वान् तद्वाप रक्षांस्य् अक्रीत् ॥४॥
 शतम् अहं दुर्णास्त्रीनां गन्धर्वाप्सरसां शतम् ।
 शतं [च] भवन्वतीनां शतवारेण धारये ॥५॥ ॥का०२॥

२.२८

विश्वं विव्यज्मि पृथिवीव पुष्टम् अन्यद् आयत् प्रति गृह्णाम्य् अन्नम् ।
 वैश्वानरस्य महतो महिष्नामिषं तद् विश्वं सुदुतं कृणोतु ॥१॥
 यद् अन्नम् अग्निं बहुधा विरूपं वासो हिरण्यम् अक्ष्वम् उत गाम्
 अजाम् अविम् ।
 यद् अन्नम् अक्ष्वम् अनुतेन देवा [वास्यन्] अदास्यन् उत वा करिष्यन् ॥२॥
 यन् मा दुतं यद् अद्भुतम् आजगाम यस्माद् अजान् मनसोद्गारजीमि ।
 यद् देवानां चक्षुष्य आगो अस्त्व् अग्निषु तद् धोता सुदुतं कृणोतु ॥३॥
 जमदग्निः कश्यपस् साध्व एतद् भरद्वाजो मध्व अन्नं कृणोतु ।
 प्रतिप्रदीत्रे गोतमो वसिष्ठो विश्वामित्र नः प्र तिरन्स्व आयुः ॥४॥ ॥का०३॥

२.२९

अग्ने यज्ञस्य चक्षुर एव विदामि यथेव भविष्यति स्वाहा ॥१॥
 अग्ने यज्ञस्य श्रोत्रम् [एवं विदामि यथेव भविष्यति स्वाहा] ॥२॥
 अग्ने यज्ञस्य प्राण [एवं विदामि यथायं भविष्यति स्वाहा] ॥३॥
 अग्ने यज्ञस्यापान [एवं विदामि यथायं भविष्यति स्वाहा] ॥४॥
 अग्ने यज्ञस्यात्मा [एवं विदामि यथायं भविष्यति स्वाहा] ॥५॥
 अग्ने यज्ञस्य सर्वम् एवं विदामि यथेव भविष्यति स्वाहा ॥६॥ ॥का०४॥

२.३०

देवानां भद्रां सुमतिरु कृज्यतां देवानां रातिरु अग्निं नो नि वर्तताम् ।
 देवानां सख्यम् उप सेविमा वयं देवा न आयुः प्र तिरन्तु जीवसे ॥१॥
 तान् पूर्वया निर्विषा ह्रमहे वयं भगं मित्रम् अक्षितिं वक्ष्म अक्षिधम् ।
 अर्यमणं वरुणं सौमम् अश्विना सरस्वती नस् सुमगा मयस् करत् ॥२॥
 इदं पितृभ्यो नमो अस्व् अद्य ये पूर्वासो ये उपरासः परेयुः ।
 ये पार्थिवे रजस्य आ निवस्ता ये वा नूनं सुवृजनास्तु विभुः ॥३॥
 प्रत्यञ्चो अग्ने सर्वाः पतन्तु कृष्णाकृते रिपवे मर्त्याय ।
 कृष्या देतुणः सा मे सुवृक्षिणिणो मा वेहि निर्जले उपस्थे ॥४॥
 ज्यायसश्च शंसाद् उत वा कनीयसस् सजातशंसाद् उत जामिशंसात् ।
 अनाधुष्टम् अन्यकृतं यद् एनस् तन् नस् तस्माज् जातवेदो मुमुग्धि ॥५॥ ॥का०५॥

२.३१

इमौ पादौ हराम्य् आ गृहेभ्यस् स्वस्तये ।
 [इन्द्रः पश्चाद् इन्द्रः पुरस्ताद् इन्द्रो नः पातु मध्यतः] ॥१॥
 इन्द्रं भयं विश्वतश्च शत्रा चानार्या च ।
 इन्द्रः पथिभिर् आ व्रवद् असमृद्धा अवाधिवः ॥२॥

आरोहं ... मणिदुनामशातनं

... पप्माति तत्रति ।

* * * महंचो ...

* दुन्नामहा ...

* वीराणि जनवश्च * यक्ष्मान् *

दुर्णास्त्रिस्तर्वास्त्रिद्वौ अप * अपक्रमीम् ।

... दुन्नामणीनां ...

* * * सुन्वतीनां ...

* विजिम् पृथिवश्च * आयदायतु * * *

... विश्वा सुहिते *

* * * अक्षिर * * * वासु ...

* * * आनुतेन * * * उदास्यन् ...

... अन्न *

* * * चक्षुषाकशीनामिषं ...

* कस्यपस्ताद् ...

* श्रुतिरे ... तिरन्त्यु * ॥ पाठेन प्रतिराषायुः

* * * चक्षुरेदं विदामि यथेव भविष्यति *

अग्ने ...

* * * त्वं

* * * सर्वे इदं ...

(प्रत्ये अग्निं कृत्वा)

* * * कृज्यतां * रात्रिर् ...

... देवानाम् * * * *

... ह्रमते * भगं * अक्षितिर् * * शि

अर्यमणं ...

... परासः परेयुः

* * * रजस्य * निवस्ता * * * सुवृजिनास्तु विभुः

प्रत्यञ्चो अग्ने सर्वेः ... मर्त्यायः

* * * वृष्ट क्रिविणु ...

ज्यायसश्च शंसाद् * * * सजातशंसाद् * जमिशंसा

अनाधुष्टम् ...

... त्वास्तये

... च नार्यो *

* * * अद्रव * दामार्यवः

मे ४.११.१

शो ६.७१.३१, १५

शो ११.९

ते आ २.६.२१.९ शो ३१.९

शो २१.९

ते आ २३ शो १५

क १.८९.२

क ३

क १०.१५.२

मे ४.१४.१७

श्री १४.२.८१

इन्द्रं इष्यतां विधिर् वि नः पाशान् इवा चरत् ।
 एमं पश्यान् अवक्षामं द्रुगं स्वस्तिवाहनम् ॥३॥
 यच्च विश्वान् परि द्विषो वृणक्ति निन्दितेष्व् आन्तम् एत्स् अनाहतः ।
 परा व्रजत् किं तत् तच्च कां वक्षन् इव ॥४॥
 विश्वञ्चो यन्मु शफलाः विश्वञ्च परिपन्थिनः ।
 विश्वञ्च पुनर्मुवा मनो असमृद्धा [अ]वायवः ॥५॥
 स्वस्ति व्यवाकशं स्वस्ति प्रत्युवाकशं स्वस्ति परिविण्मं न्य अप
 स्वस्त् अप्स् अन्तः ।
 परि व्रजं स्वरिज स्वस्तेन स मे मरद्वाजं स्वस्ति पुनर् आयणम् ॥६॥
 ॥का०१॥ ॥अनु०१॥

२.३२

य उत्तराद् आजायते मधुघो मधुघाद् अधि ।
 वेदा[म]हे तत् मेवजं जिह्वा मधुमती पिब ॥१॥
 मधुमती पौर्णमासी मधो[श] भृङ्गो अथ पुष्पकम् ।
 मधुमान् पर्वताम् अस्ति यतो जातास् ओषधे ॥२॥
 गर्भो ऽस्त् ओषधीनाम् अपां गर्भं उतासिथ ।
 अथो सोमस्य आतासि मधुना प्राव मे वधः ॥३॥
 ओषि? वधं मधुघस्य पितृणाम् एव जग्रम ।
 यो मा हिरण्यवर्चसं कृणोति पूरुषं प्रियम् ॥४॥
 प्रियं मा कृणु देवेषु प्रियं राजसु मा कृणु ।
 प्रियं सर्वस्य पश्यत उत शम् उताये ॥५॥ ॥का०१॥

२.३३

ऊमा वन इवा वन मुलेन जिह्या वन ।
 प्रपीना पयसा वन ॥१॥
 वाष्प मे पादौ तन्वं वाष्पाक्ष्यौ वाष्प सकथ्यौ ।
 वीक्षिन् अनु प्र ते मनो निजं वाद् इव धावतु ॥२॥
 ऊर्ध्वानि ते लोमानि तिष्ठन्त्य् अक्ष्यौ कामेन शुष्येताम् ।
 शिमीषता वत्सेन गौद् इव ऊमा सुरैव पश्यताम् ॥३॥
 इमा गावस् सवम्भवस् समानं वत्सम् अकत ।
 हिङ्गुति कनिकती राज्ञा रा निरविज्ञसा ॥४॥
 भृङ्गोपशा गलभूषा अक्ष्याथ चर्मवासिनीः ।
 गावो घृतस्य मातरस् ता वत्स इवा नयामसि ॥५॥ ॥का०२॥

२.३४

यच् च वर्षं कन्यासु यच् च हस्तिष्व् आहितम् ।
 हिरण्येषु यच् वर्षस् तस्य भक्षीह वर्षसः ॥१॥
 यच् च वर्षो राजरथे यच् च राजस्व आहितम् ।
 निष्के वसे यच् वर्षस् तस्य भक्षीह वर्षसः ॥२॥
 यच् अस्तु यच् वनस्पतौ यच् अग्नौ यच् च सूर्ये ।
 यच् दक्षिणायां वर्षस् तस्य भक्षीह वर्षसः ॥३॥
 वर्षस्त्वन् मे मुक्तम् अस्तु वर्षस्त्वद् उव मे शिरः ।
 वर्षस्त्वान् विश्वतः प्रत्यङ् वर्षस्त्वान् वणौ ऽस्तु मे ॥४॥
 सुभगं मे मुक्तम् अस्तु सुभगम् उत मे शिरः ।
 सुभगो विश्वतः प्रत्यङ् सुभगो वणौ ऽस्तु मे ॥५॥ ॥का०३॥

२.३५

उद् अलौ सूर्यो भगाव् सहस्रं तन् नाम म[म] ।
 अहं ते मधुमती मधुघान् मधुमतरा ॥१॥
 यद् गिरिषु पर्वतेषु गोच अश्वेषु यन् मधु ।

* इष्यतां विधि...
 इदमं * अनुक्षाम द्रुगो *
 * विश्वा * * * निन्दितेष्व्...
 * वन्तश्चफला * परिपन्थिनः
 * पुनर्मुवा...
 (प्राप्ते स्वत्यक्त्वा)
 * अप्स् *

वे उत्तरादजायते मधुघो मधुघाद् *
 ...पिब
 मधुमत्ये पौर्णमासि...
 ...जातस्य *
 ...उतासितः
 * * जातासि मधुना * * वध
 मुर्णं वधं मधुघस्य... जग्रमः
 ...कृणोमि पौषधं *

ऊमा * * वन...
 ...वनं
 वाष्प से पादौ तन्वं वाष्पाक्ष्यौ * वसे
 वीक्षन् * * दे वनो...
 ...भक्षौ * शिष्यतं
 सिमिद्... उमा * *

*पता... *सिनी
 ...वत्सेना *

यच् * * * वर्ष...
 ...भक्षी ह *
 यच् * * * तेष्व् यच्...
 ...भक्षी ह *
 ...यच् * *
 ...भक्षी ह *
 वर्षस्त्वान्...वर्षस्त्वान्तां * *
 वर्षस्त्वां * * * र्वा...
 ...सुभगम् * * *
 सुभगो * * * सुभगी...

...त * *
 ...मधुघां *
 * गिरिषु...

वे २.१०.२१ श्री १.१.११

श्री १.१८.११

श्री १.१.११

श्री १

'न १०.१५१.१' श्री १.११.५१

श्री १.१४.१

श्री १.१.१८

श्री ६.६९.११.५

श्री ६.७०.११.२

श्री ६.१०२.११

श्री ४.३६.१०१, ५.१४.६५

श्री ६.८९.३ वै २.९०.५१.२

सुरायां सिध्यमानायां कीलाले मधु तन् मयि ॥२॥
 यथा सुरा यथा मधु यथाक्षा अभिदेवने ।
 यथाह गम्यतो मन एवा माम् अमि ते मनः ॥३॥
 यथा ते पदं पदेनर्प्यतां मनसा मनः ।
 प्रत्यक्षम् अग्रमं त्वाश्चम् इवाश्वाभिधान्या ॥४॥
 मद्यं त्वा घावापृथिवी मद्यं देवी सरस्वती ।
 मद्यं त्वा मय्यं भूम्या उभाद् अन्तो सन् अस्यताम् ॥५॥ ॥का०४॥

२.३६

या वैश्वदेवीर् इषवो या वसूनां या रुद्रस्य सोमस्य या भगस्य ।
 विश्वे देवा इषवो यावतीर् वस् ता वो अग्निना शमेणा शमयामि ॥१॥
 या आदिदेवीर् इषवो या वसूनां या रुद्रस्याश्विनोर् यावतीस् ताः ।
 विश्वे देवा इषवो यावतीर् वस् ता वो देवस् सविता शमयाति ॥२॥
 यास् ते ऽग्र इषवो वात वा[स्] ते अपाम् उत्सृष्ट्याम् उत वा मरुतु ।
 इन्द्रस्य साक्षा वरुणस्य राक्षस् ता वस् सूर्यो बृहता शमयाति ॥३॥
 मा बिभृम आदिस्थाप वसुभ्यो मा रुद्रायानये पार्थिवाय ।
 इन्द्रस्य शुक्रो वरुणस्य या शुचिस् ता वो देव्य अदितिश् शमयाति ॥४॥
 याश् च वाते विश्ववाते याश् च रुद्रस्य धन्वनि ।
 अग्निष् टा वसोर् ईशानस् तास् सर्वा भिषजः करत् ॥५॥ ॥का०५॥ ॥अनु०॥

२.३७

चिप्ति यक्कासि? मनसा चिप्ति देवी कृताकृधः ।
 जातवेदः प्र णस् तिर अग्ने विश्वामरुद्भिः? ॥१॥
 यवयास्मद् द्वेपांसि यवमयेन हविषा ।
 यस् ते मृत? दुष्प्वप्रस्य भावस् स ते तुदस्त एतं प्र द्विष्मः ॥२॥
 यथा कलां यथा शफं यथर्षं संनयन्ति ।
 एषा दुष्प्वप्स्यं सर्वम् अग्रिये सं नयामसि ॥३॥
 अररो हीश्? शतम् अथ गवां भक्षीय शतम् अजानां शतम् अवीनाम् ।
 शतम् अश्वानां गुरुषाणां शतानि? भक्षीय ॥४॥
 अमुम् आमुध्यायणम् अमुध्याः पुत्रं तम् अहं निर्जतये प्रेष्यामि ।
 तं मृत्योः पीशो बभ्रामि स बभ्रो हतो ऽस्तु स ततो मा मोक्षि ॥५॥ ॥का०१॥

२.३८

ये नश् शपन्त्य अप ते भवन्तु वृक्षान्व? वृक्षणी अपि तान् जयाम ।
 द्राघीय आयुः प्रतरं दधाना वयं देवानां सुमतौ स्याम ॥१॥
 कृत्याकृतं पयस्वान् अवर्शत अग्नेः? ।
 प्रत्यस्य नु युध्यस्व प्रति स्म रैवतं वृहः ॥२॥
 यस् त्वा कृत्ये प्रतिघाय? विद्री अविदुषो गृहम् ।
 पुनस् त्वा तस्मै दध्मो यथा क[ृत्या]कृतं इनत् ॥३॥
 पुनः कृत्यां कृत्याकृते हस्तगृह्य परा णय ।
 उतो त्वम् उत्तमा पुनस् त त म् ईक्षु द न् ईस्व? ॥४॥
 कृत्या यन्तु कृत्याकृतं कृत्वा विमतो गृहम् ।
 स्तोत्रं पाकस्य वर्धतां संहृष्टा मोक्षणीर् इव ॥५॥ ॥का०२॥

२.३९

यत् ते प्रावा बाहुच्युतो अचुच्योन करो यद् वा ते हस्तयोर् अचुक्षन् ।
 तत् त मा व्यायतां तत् ते मि ष्ट्यायतां सोम राजन् ॥१॥
 यत् ते प्राणा चिच्छिदुस् सोम राजन् मियाण् अन्ना कृकता पुकणि ।
 तत् सं धत्स्वाज्येनोत वर्धयस्वानागसो यथा सवम् इत् संक्षियेम ॥२॥
 यां ते त्वं विमिदुर् यां च योमि यदि वा स्यान्नात् प्रच्युतो[र्] वि वासुतो ऽस्ति ।
 तस्मै ते सोम लुप्तम् अस्माकम् एतद् उप नो राजन् सुकृते क्रयस्व ॥३॥
 सं प्राणायानाभ्यां सं वधुषा सं ओमेण गच्छस्व सोम राजन् ।

या * * पदेन कथ्यते...

... त्वा वयम् *

... रुद्रस्यविनो * *

वस् * ... उच्छिष्ट्याम् * * *

* * * राजा * वत्...

* वृक्षादित्यो मा * * * पाकिवाव

यश् * * * यश्...

* द्रु * ईराजानस्त्वा * भेषजः *

यवयायवयास्तद्...

* * * द्विष्मिष्यस्व...

... यवणो लोन्नवन्ति

* दुस्त्व * ... वृत् *

... तत्रापि भक्षय

... प्रेष्यामि

* * पाशये वक्ष्यामि... मोषि:

... वृक्षा * ता *

भ्राजी(प्राग्ने देवा)श्च * प्रतिरं देवानां ...

प्रत्यस्व * पुत्रवत्...

* * तस्मा दधिमो * * इनः

* कृत्यो * हस्तिगृह्य ...

* पाकस्व * कुरुवृह * *

* * * चको ... * *

* ताप्यायतां उप...

* * * चिच्छिदुस् * राजन्... परोणि [मिच्छिद्विषम]

* संजत्स्वाज्येनोत ... । ओ अनागसो यथा सव-

* * * विदुर् तां त योनिर्दधां स्नाता ...

... गच्छस्व * *

श्री १९.५७.३५

श्री १.६.४६.३ क ८.४७.१७-५

उतापि भक्षीय वा

श्री ५.१४.४५

श्री ४.१२

श्री ६.३७.१५

वै २४.१ ते मा ३.७.१३.१-६

३ त्वया सोम वृक्षमस्माकम्

यत् ते विरिहं सत् उ तत् त एतज् ज्ञानीतान् नत् संगमने पथीनाम् ॥४॥
महात् शरीरं पयसा समेत्याम्योऽन्यो भवति वर्णो [अ]स्य ।
तस्मै त इन्द्रो हविषा विधेम वयं स्याम एतयो रयीणाम् ॥५॥
ममिसरस्ति जुहो घृतेनाङ्गा पङ्क्ति तव वर्षयन्ति ।
तस्मै ते सोम नम इव वषट् चोप नो राज[न] सुकृते ह्ययस्य ॥६॥ ॥का१॥

२.४०

इहैत देवीद् अयम् अस्तु पन्था अयं वो लोकश्च शरणाय साधुः ।
इदं हविर् जुषमाणा उदितः ? सिमा [रा]ज्ञा वरुणेन प्रसूताः ॥१॥
इहैत राजा वरुणो ददाभिर् ? देवो देवेषु हविषो जुषताम् ।
कृणुष्व पन्थाः । मद्यान् दुर्विभिर् ? अनेन बभ्रो महता पृथिव्याम् ॥२॥
। प्रियद् भ्रियद् व मद्यान् अभुज तीरोकोषानाम् इह राणीतु ।
। अनेमेवे गां मृजत क्षिपीमतो जङ्घोसां शभुं अजनां अधृण्णतः ? ॥३॥
ये पारतो मध्यतो ये च यस्ति ये अप्सुषवो निहितास् तीरे अग्नयः ।
ते देवजा इह नो मृवन् न आपस् त आ जिवन्न् उभये सवन्धवः ॥४॥
इदं व आपो ह्वयम् अयं वत्स क्रतावरीः ।
इहेत्यम् एत शकरी[र] यत्रैवं वेद्यामसि ॥५॥ ॥का४॥

२.४१

उद् असौ सूर्यो अगाद् उद् अयं मामको भगः ।
तेनाहं विद्वला पतिम् अम्य असाक्षि विवास्तहिः ॥१॥
अहं केतुर् अहं मूर्धाहम् उमा विवास्नी ? ।
ममेव अप क्रतुं पतिस् सेहानाया उपाचरात् ॥२॥
मम पुत्राय शत्रुहणे अथो मे दुहिता विराद् ।
उताहम् अस्मि संजया पत्युर् मे श्लोक उत्तमः ॥३॥
येन देवा असुरेभ्यो भवन्ति मर्मतरा ?
इदं तद् अकि देवा असपत्ना किलाभुवम् ॥४॥
असपत्ना सपत्नी जयन्त्य अभिभूवरी ।
मुष्णाम्य अन्यासां भगं बर्षो अस्तेयसाम् इव ॥५॥ ॥का५॥ ॥अनु०८॥

२.४२

शेरभृक् शेरभ पुनर् वो यन्तु यातवः पुनर् हेतिः किमीदिनः ।
यस्य स्थ तम् अत्त यो वः प्राहैत् तम् अत्त स्वा मांसान् अत्त ॥१॥
शेवृधक् शेवृध [पुनर् वो यन्तु यातवः पुनर् हेतिः किमीदिनः ।
[यस्य स्थ तम् अत्त यो वः प्राहैत् तम् अत्त स्वा मांसान् अत्त] ॥२॥
सर्पालुसर्प [पुनर् वो यन्तु यातवः पुनर् हेतिः किमीदिनः ।
[यस्य स्थ तम् अत्त यो वः प्राहैत् तम् अत्त स्वा मांसान् अत्त] ॥३॥
क्रोकालुक्रोक [पुनर् वो यन्तु यातवः पुनर् हेतिः किमीदिनः ।
[यस्य स्थ तम् अत्त यो वः प्राहैत् तम् अत्त स्वा मांसान् अत्त] ॥४॥
जूर्णि [पुनर् वो यन्तु यातवः पुनर् हेतिः किमीदिनः ।
[यस्य स्थ तम् अत्त यो वः प्राहैत् तम् अत्त स्वा मांसान् अत्त] ॥५॥
भक्रुजि [पुनर् वो यन्तु यातवः पुनर् हेतिः किमीदिनः ।
[यस्य स्थ तम् अत्त यो वः प्राहैत् तम् अत्त स्वा मांसान् अत्त] ॥६॥
अर्जुनि [पुनर् वो यन्तु यातवः पुनर् हेतिः किमीदिनः ।
[यस्य स्थ तम् अत्त यो वः प्राहैत् तम् अत्त स्वा मांसान् अत्त] ॥७॥
उपन्ने पुनर् वो यन्तु यातवः पुनर् जूर्तिः ? किमीदिनः ।
यस्य स्थ तम् अत्त यो वः प्राहैत् तम् अत्त स्वा मांसान् अत्त ॥८॥ ॥का१॥

२.४३

यावापृथिवी उपभुतेर् मा पातं स्वाहा ॥१॥
वनापसुवे प्रजायै मा पातं स्वाहा ॥२॥

॥ विरिहं ॥ तन्ववत्त ॥ मनी ॥
अहम् ॥ समेत्य ॥ वरुणो ॥
तस्मै ॥ दो ॥ विधेमः ...
अम्य ॥ जिहो ॥ नागा पङ्क्ति त वर्षयन्ती
॥ नत् वरिहट् वप ...

इहैत ॥ पन्थ ...
॥ जुषमाणा ...
इहैत ... जुषताः
॥ पन्था ...

... यन्त ॥ अप्सुषवो निहितास् ॥
... मृजयन्त्या जिह(उपरि न्व)जुमवे ॥
॥ बापो ॥ वरुणितावरी
इहेत्याम्...

...मासको ॥

... सूर्यो अहम् ॥ नि
नमेद् ॥ क्रतुं ॥ उपचरा
॥ वो ...
... तत्पार ॥
॥ देवास्तुरेभ्यो ...
॥ उत्तक ॥ सपत्ना ॥
सपत्ना सपत्नी जयत्य् ॥
॥ नामो वस्तेयसाम् ॥

परमक वेरुधम् ॥ सो वान्ति वाववः ॥ इति ॥
॥ दम् ॥ न प्राही तमुत्त म्मासांसामन्वता
शेरुक् ...

सर्पास्तर्प

लोकान्नो

ज्यर्ध्वशेवृजुन्वप्रप्रदो पुनर्वो वान्ति वाववः
पुनर्जूर्तिः किमीदिनः

॥ दम् ॥ न प्राही ॥ उत्त स्वा मांसान्वा

श्री २.११.७

श्री २.१५.१-५ आ म २.१६.
[२-५]

॥ न, आ न विवास्नी

॥ आ न कोषेषु सपत्निनी

श्री २.२४.१,२,४,५,६,७,८,९

श्री २.१६.२

श्री २
श्री ३
श्री ४, ५

अजापानौ मृत्योर् मा वातं स्वाहा ॥३॥
सर्वं बध्नुषी मा पश्हि स्वाहा ॥४॥
अग्रे विश्वंभर विश्वतो न पश्हि स्वाहा ॥५॥ ॥का० २॥

२.४४

आयुर्दा अग्न आयुर् मे वात स्वाहा ॥१॥
वर्चोदा अग्ने वर्चो मे वात स्वाहा ॥२॥
तेजोदा अग्ने तेजो मे वात स्वाहा ॥३॥
सहोदा अग्ने सहो मे वात स्वाहा ॥४॥
बलदा अग्ने बलं मे [वात] स्वाहा ॥५॥ ॥का० ३॥

२.४५

श्री २.१७.४

आयुर् अस्म आयुर् मयि धेहि स्वाहा ॥१॥
वर्चो ऽसि वर्चो मयि धेहि स्वाहा ॥२॥
तेजो ऽसि तेजो मयि धेहि स्वाहा ॥३॥
सहो ऽसि सहो मयि धेहि स्वाहा ॥४॥
बलम् असि बलं मयि धेहि स्वाहा ॥५॥ ॥का० ४॥

२.४६

श्री २
श्री ३

पिशाचक्षयणम् असि पिशाचजम्भनम् असि स्वाहा ॥१॥
यातुधानक्षयणम् असि यातुधानजम्भनम् असि स्वाहा ॥२॥
सदान्वाक्षयणम् असि सदान्वाजम्भनम् असि स्वाहा ॥३॥
सपत्नक्षयणम् असि सपत्नजम्भनम् असि स्वाहा ॥४॥
आवृष्यक्षयणम् असि आवृष्यजम्भनम् असि स्वाहा ॥५॥ ॥का० ५॥ ॥अनु० १॥

२.४७

आ ते सौवीर्यं वदे मयि ते सौवीर्यम् ॥१॥
आ [ते] सौवर्चो वदे मयि ते सौवर्चः ॥२॥
आ [ते] सौतेजो वदे मयि ते सौतेजः ॥३॥
आ [ते] सौमृगं वदे मयि ते सौमृगम् ॥४॥
आ ते सौशुकं वदे मयि ते सौशुकम् ॥५॥ ॥का० १॥

२.४८

श्री २.१९.२
श्री २
श्री ४
श्री ३

अग्रे बलं ते तपस् तेन तं अग्नि तप को ऽस्मान् हेहि यं न कथं क्षिप्यः ॥१॥
[अग्ने यत्] ते हरस् तेन तं अग्नि हर [को ऽस्मान् हेहि यं न कथं क्षिप्यः] ॥२॥
[अग्ने यत्] ते शोचिस् तेन तं अग्नि शोच [को ऽस्मान् हेहि यं न कथं क्षिप्यः] ॥३॥
[अग्ने यत्] ते ऽविस् तेन तं अग्नि अवि [को ऽस्मान् हेहि यं न कथं क्षिप्यः] ॥४॥
अग्ने यत् ते ज्योतिस् तेन तं अग्नि बह को ऽस्मान् हेहि यं न कथं क्षिप्यः ॥५॥
॥का० २॥

२.४९

प्राची दिग् गमयन् देवता यद् देवेभ्य पिबतु मनुष्येभ्य नय चकारापयत्?
तस्यावेदनम् अग्निः ॥१॥
सं वेमम् अस्माद् यच्छ? तस्माद् आमयतु? स्वाहा ॥२॥
दक्षिण दिग् रथन्तरं देवता [यद् देवेभ्य पिबतु मनुष्येभ्य नय चकारापयत्?
तस्यावेदनम् अग्निः ॥३॥
[सं वेमम् अस्माद् यच्छ? तस्माद् आमयतु? स्वाहा] ॥४॥
प्राची दिग् गमयन् देवता [यद् देवेभ्य पिबतु मनुष्येभ्य नय चकारापयत्?
तस्यावेदनम् अग्निः ॥५॥
[सं वेमम् अस्माद् यच्छ? तस्माद् आमयतु? स्वाहा] ॥६॥
उदीची दिग् यज्ञायज्ञिन् देवता [यद् देवेभ्य पिबतु मनुष्येभ्य नय चकारापयत्?
तस्यावेदनम् अग्निः ॥७॥

आयुर्मा अग्नि * * * पा *
वर्चोदाग्ने * * * पा *
तेजोदाग्नि * * * पा *
* * * अग्नि * * * पा *
* अग्नि...

* अस्मान् * मे * *

वहन्...वेहि *

* क्षीणम्...

* क्षीणम्...

* क्षीणम्...

सपत्नक्षीणम् * सपत्न * *

* क्षीणम्... (प्राग्ने रक्षामन्त्रं वा अग्निः)

श्री अग्ने...

* वो:...

सं * * * वक्ष * आमयतु *

* * * आमयतु...

[सं वेमम् अस्माद् यच्छ? तस्माद् आमयतु? स्वाहा] ॥४॥
ऊर्णा विद् दृष्टं देवता वद् देवेभ्यु पितृभ्यु मनुष्येभ्यु मद् यच्छयच्छं?
तस्यावेदनम् असि ।
सं वेमम् अस्माद् यच्छ? तस्माद् आमयतु? स्वाहा ॥५॥ ॥का० १॥

२.५०

अग्निं वयं ज्ञातारं हवामहे [य] इमं प्रायते ऽस्माद् यस्मात् तस्माद् आम-
यत ।

जुषाणो अग्निर् आज्यस्य ज्ञाता प्रायतां स्वाहा ॥१॥
मित्रावरुणौ वयं ज्ञातारौ हवामहे याद् इमं प्रायेते ऽस्माद् यस्मात्
तस्माद् आमयत ।

जुषाणौ मित्रावरुणाद् आज्यस्य ज्ञातारौ प्रायेतां स्वाहा ॥२॥
मरुतो वयं ज्ञातृन् हवामहे [य] इमं प्रायन्ते ऽस्माद् यस्मात् तस्माद्
आमयत ।

जुषाणा मरुत आज्यस्य ज्ञातारस् प्रायन्तां स्वाहा ॥३॥
अग्नय गृहपतये स्वाहा । अग्निनाग्निं गृहेभ्य स्वाहा । वाक्स्य नग्निने स्वाहा । अग्निं वयं स्वाधय
स्वाहा । तेन ब्रह्मणा तेन षण्डस्ता तथा देवतयाग्निरसद् देवेभ्यस् स्वाहा ॥ इति अग्निहोत्रम् ॥
विष्णुं वयं ज्ञातृन् हवामहे [य] इमं प्रायन्ते ऽस्माद् यस्मात् तस्माद्
आमयत ।

जुषाणां पितर आज्यस्य ज्ञातारस् प्रायन्तां स्वाहा ॥४॥
बृहस्पतिं वयं ज्ञातारं हवामहे [य] इमं प्रायते ऽस्माद् यस्मात् तस्माद्
आमयत ।

जुषाणो बृहस्पतिर् आज्यस्य ज्ञाता प्रायतां स्वाहा ॥५॥ ॥का० १॥

२.५१

अग्निं वयं ज्ञातारं यजामहे मेनिहन् वलगहनम् ।
जुषाणो अग्निर् आज्यस्य मेनिहा वलगहा ज्ञाता प्रायतां स्वाहा ॥१॥
इन्द्रं वयं [ज्ञातारं यजामहे मेनिहन् वलगहनम्] ।

जुषाण इन्द्र आज्यस्य [मेनिहा वलगहा ज्ञाता प्रायतां स्वाहा] ॥२॥

सोमं वयं ज्ञातारं यजामहे मेनिहन् वलगहनम् ।

जुषाणस् सोम आज्यस्य मेनिहा वलगहा ज्ञाता प्रायतां स्वाहा ॥३॥

विश्वान् वयं देवीस् ज्ञातृन् यजामहे मेनिहो वलगघ्नः ।

[जुषाणा विश्वे देवा आज्यस्य मेनिहनो वलगहन]स् ज्ञातारस् प्रायन्तां
स्वाहा ॥४॥

बृहस्पतिं वयं ज्ञातारं यजामहे मेनिहन् वलगहनम् ।

जुषाणो बृहस्पतिर् आज्यस्य मेनिहा वलगहा ज्ञाता प्रायतां स्वाहा ॥५॥

॥का० ५॥ ॥अनु० १०॥

२.५२

ये केशिनः प्रथमास् सन्नम् आसत येभिर् आशुतं यद् इदं विरोच[ति] ।

तेभ्यो जुहोमि हविषा घृतेनाश्वाभान् गोमान् अयम् अस्तु वीरः ॥१॥

मते ब्रह्मणस् तपसो मुच्यते द्विजसन्नीयं दीक्षा वशिनीर्यं ह्य पतत् ।

प्र केशास् सुवते काण्डिनो भवन्तु तेषां ब्रह्मे[द् र]शे वपनस्य नाम्नः ॥२॥

येनावपत् सविता शीर्ष्णो अग्ने धुरेण राक्षो वरुणस्य केशाद् ।

तेन ब्रह्माणो वपतेदम् अस्यायुष्मान् दीर्घायुर् अयम् अस्तु वीरः ॥३॥

मा ते केशान् भद्रु माद् वर्यं पठत् तथा धाता दधातु ते ।

तुज्यम् इन्द्रो वरुणो बृहस्पतिस् सविता वर्णो ऽवधन् ॥४॥

आ रोह प्रोहं विषहस्व शत्रून् महाकायं दीक्षा वशिनीं ह्य उग्र ।

देहि दक्षिणां ब्राह्मणेभ्यो अथो मुच्यस्व वरुणस्य पाशात् ॥५॥ ॥का० १॥

२.५३

ये देवाः पुरस्त्वहो ऽग्निनेना रक्षोहन्त ते नः पान्तु [ते नो ऽवन्तु] तेभ्यो

... अनुषेय * *

॥ ॥ वयं ... ॥ इमे रक्षामन्त्रं दिग्व्यनन् ॥ ॥

... प्रायतास्माधस्मा * *

... प्रायतिमं प्रायते * वस्म

मरुताद् * प्राचीन् ... प्रायान् * * *

जुषाणो मरुताज्यस्य ...

... प्रायन्तास्माधस्मा * *

* पितराज्यस्य ...

... प्रायतास्माधस्मा * *

... ज्ञातारं * *

... देव वलाहण

... मेनिहन् * *

... मेनिहन् * *

* * * असित ...

... इतेन अश्वानोममान् * * वीरः

नन्ते रानास् * * पुष्टिताम्नीयं दीक्षां विच्छनीयं ...

प्राय * तुवते काण्डिनो ... नाम्ना

* * * वस्याश्वामो ...

* * केशमनुगवन्त * तथा ...

... वर्यं

* * * विषहस्व शत्रूनाजलादीक्षा ...

* * ब्रह्मणेभ्यो ...

नामन्त्रो ऽयं पाठः

तैत्रि २.७.१७.१,२

० २.१८.१०

श्री ३

मे २.१.३ का १५.१

नमस् तेभ्यस् स्वाहा ॥१॥
 ये देवा दक्षिणात्सवो यमनेत्रा रक्षोहणस् ते न० पान्मु [ते नो ऽबन्मु]
 तेभ्यो नमस् तेभ्यस् स्वाहा ॥२॥
 ये देवा० पश्चात्सवो मरुनेत्रा रक्षोहणस् ते न० पान्मु [ते नो ऽबन्मु]
 तेभ्यो नमस् तेभ्यस् स्वाहा ॥३॥
 ये देवा उत्तरात्सवो सोमनेत्रा रक्षोहणस् ते न० पान्मु [ते नो ऽबन्मु]
 तेभ्यो नमस् तेभ्यस् स्वाहा ॥४॥
 [ये देवा विवस्सवो अवस्सवनेत्रा रक्षोहणस् ते न० पान्मु ते नो ऽबन्मु]
 तेभ्यो नमस् तेभ्यस् स्वाहा ॥५॥
 ये देवा अन्तरिक्षात्सवो बृहस्पतिनेत्रा रक्षोहणस् ते न० पान्मु ते नो ऽबन्मु
 तेभ्यो नमस् तेभ्यस् स्वाहा ॥६॥ ॥का०१॥

* * दक्षिणात्सवो ...

* * अन्तरिक्षात्सवो ...

का १५.३ मे २.१.१

२.५४

अग्नये पुरस्सदे रक्षोमे स्वाहा ॥१॥
 यमाय दक्षिणात्सदे रक्षोमे स्वाहा ॥२॥
 मरुद्भ्य० पश्चात्सद्भ्यो रक्षोहभ्यस् स्वाहा ॥३॥
 सोमायोत्तरात्सदे रक्षोमे स्वाहा ॥४॥
 अवस्वद्भ्यो विवस्सदे रक्षोमे स्वाहा ॥५॥
 बृहस्पतये ऽन्तरिक्षात्सदे रक्षोमे स्वाहा ॥६॥ ॥का०१॥

सोमाय उत्तरात्सदे ...

अवस्पते विवस्पते ...

* * अन्तरिक्षात्सदे ...

२.५५

विषो जातो विवस् पुत्रो अस्माज् जातं सहस् सहः ।
 ॥अश्वत्थम् अग्ने जैत्रायात् सहदेवं वामसि? ॥१॥
 तं त्वाम् आ यथा रथम् उप तिष्ठन्तु राजानः ।
 सुमतिभ्यो वि वभुवे? ॥२॥
 त्वया वयं देवजात सर्वा० प्र शोचयामसि ।
 उत सत्या उतानुताः ॥३॥
 यो अश्वत्थेन मित्रेण सुमतीर? इव गच्छति ।
 जयंश्च व सर्वा० पृतना याथ च सत्या उतानुताः ॥४॥
 अघराजो नि प्रवन्तु सुमत्या उलुकाकृताः ।
 अश्वत्थमित्रं पुरुषं ये ऽवाता० पृतम्यन्ति ॥५॥ ॥का०४॥

... सह

* * देवजातस् * मा *

... तः

जयश्च सर्वा० ... पृतः

... हुक्नु * उलुकाकृत

... वाता पृतम्वा

२.५६

उग्रा नाम स्थ तेषां व० पुरो गृहा० प्राची विक् तेषां वो अग्निर इववः ।
 ते नो मृडत द्विपदे चतुष्पदे तेषां वो यान् आयुधानि या इववस् तेभ्यो
 नमस् तेभ्यस् स्वाहा ॥१॥
 कम्प्या नाम स्थ तेषां वो दक्षिणात् गृहा दक्षिणा विक् तेषां व आप इववः ।
 [ते नो मृडत द्विपदे चतुष्पदे तेषां वो यान् आयुधानि या इववस् तेभ्यो
 नमस् तेभ्यस् स्वाहा] ॥२॥
 विराजो नाम स्थ तेषां व० पश्चाद् गृहा० प्रतीची विक् तेषां व० काम इववः ।
 [ते नो मृडत द्विपदे चतुष्पदे तेषां वो यान् आयुधानि या इववस् तेभ्यो
 नमस् तेभ्यस् स्वाहा] ॥३॥
 अवस्था नाम स्थ तेषां व० उत्तरं गृहा उत्तरीची विक् तेषां वो वात इववः ।
 [ते नो मृडत द्विपदे चतुष्पदे तेषां वो यान् आयुधानि या इववस् तेभ्यो
 नमस् तेभ्यस् स्वाहा] ॥४॥
 उत्तरे नाम स्थ तेषां व० उपरि गृहा ऊर्ध्वी विक् तेषां वो वर्धम् इववः ।
 ते नो मृडत द्विपदे चतुष्पदे तेषां वो यान् आयुधानि या इववस् तेभ्यो
 नमस् तेभ्यस् स्वाहा ॥५॥ ॥का०५॥ ॥अनु०१॥

* * गृहात ... वा *

... काम *

* * नाम ...

* * वरु(उपरि व)त ...

२.५७

यवीवं विषो यथ अवाजगाम यथ अन्तरिक्षाद् यदि पृथिव्याः ।
 यदि यज्ञो वक्षपतेस् सर्गस् तेभ्यस् सर्वेभ्यो नमस् विधेम ॥१॥

... पृथिवी वः

* * ००ते ... मनसा *

ते ५.५.१०.४

ते अवस्थावानो नाम स्थ

श्री १९.११.५। श्री १०.४.२३

यम् इन्द्रम् आहुर् यं मित्रम् आहुर् यं सोमम् आहुर् यम् अग्निम् आहुः ।
यं [वरुणं बृहस्पतिम्] आहुस् तेभ्यस् सर्वेभ्यो नमसा विधेम ॥२॥
यदिन्द्रिया जल्प्याः प्रोर्भवन्ति स्वप्नं दुर्भूतम् अभि ये विनन्ति ? ।
ये वेदानाम् अत्विजो यज्ञियानां तेभ्यस् सर्वेभ्यो नमसा विधेम ॥३॥
ये शाश्वतानां नमसा निपन्ति सूर्यस्य रश्मीन् अनु सं वरन्ति ।
ये वेदानां धर्मधृतो बभूवुस् तेभ्यस् सर्वेभ्यो नमसा विधेम ॥४॥
स्वर्गिंसि येरभि ये भायन्ति येभ्यः कृष्णान्ति यो रोदयन्ति ? ।
ये वा स्त्रीणां प्रतिकृपा बभूवुस् तेभ्यस् सर्वेभ्यो नमसा विधेम ॥५॥ ॥क०१॥

२.५८

व्यावृत्तौ पर्यौ गावौ विश्वौ विज्ञातत विज्ञेयणम् ।
किलासि तयतैनौ व्यत द्विषः ॥१॥
विकिलीनावत द्विषत् वासतीभ्यस् समाभ्यः ? ।
अथोष्मुकम् इव काविरम् अग्निर् वाम् अस्त्वं अन्तरः ॥२॥
सिंहस् ते बभूवो व्याघ्रः परिषु ? जने ।
अग्निर् वाम् अस्त्वं अन्तरो यथा वा नशासति ? ॥३॥
वि घौर् व्यत तद् वयास्तत कपट्यवः ? ।
व्या ओषधे प्ररस्पस् ? अग्निर् इव तं दह ॥४॥
व्यवयन्तु हृदयानि वि चित्तानि मनांसि च ।
अथो यत् तन्वो संगतं तद् वाम् अस्तु विधुलकम् ॥५॥
अस्ति वैवा विद्विषम् उभौ सजेतरा ? ।
विश्वश्चौ पर्यावर्तयेत यथा वा नशासति ? ॥६॥ ॥क०२॥

२.५९

अयं पोषास् त्रिवृतश्च अयन्ताम् अनक्तु पूषा पयसा घृतेन ।
अन्नस्य भूमा पुरुषस्य भूमा भूमा पशूनां त इह अयन्ताम् ॥१॥
इमम् आवित्या वसुना सम उक्षतेमम् अग्ने वर्धय वावृधानः ।
यस्मिन् त्रिवृत् कृततां पोषयिष्युर् इमम् इन्द्र सं सृज क्षीर्येण ॥२॥
भूमिष् टा पातु हरितेन विश्वभृद् अग्निः पिपत्वं अयसा सजोषाः ।
वीरुजिस् ते अर्जुनं संविदानं वचो दधातु सुमनस्यमानम् ॥३॥
ब्रेशा जातं जन्मनेद् हिरण्यम् अग्नेर् एकं प्रियतमं बभूव ।
सोमस्यैकं हिंसितस्य परापतद् अपाम् एकं वेधसो रेत आहुस् तत् ते
हिरण्यं त्रिविद् अस्त्वं आयुषे ॥४॥
त्रियायुषं जमदग्नेः कश्यपस्य त्रियायुषम् ।
ब्रेशानृतस्य वक्ष्णं त्रीण्य आयुषि नस् कृधि ॥५॥
अयस् सुपर्णास् त्रिवृता यद् आयन्न् एकाक्षरम् अभिसंभूय शक्राः ।
प्रत्य औहन् नृ[त्युम्] अमृतेन साकम् अमर्तवधाना दुरिता नि विश्वा ॥६॥
विषस् त्वा पातु हरितं म[ध्यात्] त्वा पात्वं अर्जुनम् ।
[भूम्या अयस्]यं पातु प्राहर्द् देवपुरा अयम् ॥७॥
इमास् ति[क्रो] देवपुरास् तास् त्वा रक्षन्तु सर्व[तः] ।
तास् त्वं विश्वद् आयुष्मान् वर्धस्वान् उत्त[रो] द्विषतां मय ॥८॥
[पुरं] देवानाम् अ[मृतं] हिरण्यं य आवेधे प्रथमो देवो अग्ने ।
[तस्मै] नमो वरा प्राचीः कृ[णो]म्य अनु मन्यतां त्रिवृद् आवेधे मे ॥९॥
नव प्रा[णान्] नवमिस् सं मिमीते वीर्यो युत्वाय शतशारदाय ।
हरिते त्रीणि रजते त्रीण्य मयसि त्रीणि रजसाविद्धितानि ॥१०॥
आ त्वा वृतस्व अ[र्धमा] पूषा बृहस्पतिः ।
[अ]हर्जातस्य यम् नाम तेन ते ऽसि वृ[त्तामसि] ॥११॥ ॥क०३॥

२.६०

यत् यन्तं तपसा बृहन्तम् अम्बारोहामि मनसा सवो निः ।
उपहृता अग्ने अरस्य परस्तात् तृतीये नाके सधमार्द मदेम ॥१॥

* * * * * आहु वम ...

...स्वपुनं ...

येदसशानान * * * रश्मीर ...

...तरा

* वस्त्वन्तेरा ...

व्यवयन्त ...

* य तनो ...

* वतयेतां ...

* पोष ...

अन्यस्य भूमा पुरुष भूमा * * * दहि *

* * * समक्षतेसम् * वर्धयामावृधानः

यस्मिन् त्रिवृत्कृतां पूषयिष्युर् ... सृजा *

... विश्वमिर् * पिपतु पयसा मजेषा

* * अर्जुनो ...

देवा ... प्रियतं बभूवः

... वेधसो रेतोऽहुस् * *

* त्रिवृतास्व *

* * त्रिवितीयम् * * शक्रा

प्रत्यह सृ × × न विश्वा

× × य * प्रहरोदेवपुरायं

तास् * त्रिवृतायुष्मान् ...

... यामेदेः * * *

... त्रिवृता वधेन

अत त्रितस्य

जातस्व * * * * विश्व

वधेन्तं ...

उपहृताभि ...

श्री ५.२८.३-११,१,१२

श्री १.१४.१

श्री १.१२.४

[तं प्रजानन्] प्रति गृह्णाति विद्वान् इ[हस्पति] प्रथमजा कृतस्य ।
[अस्माभिर् वृत्तं जरत्स पर]स्ताद् अ[च्छिन्नं तन्मुम् अनु सं तरेम] ॥२॥

२.६१

× × × × × ×
पस्पार विद्वा भुवनानि गोपा अन्तरिक्षस्य [महतो] वि[मानः] ॥
×ना भिलं ते घृतश्चुतं नदीनां पथे? सुभुतं जुहोमि ।
प्रविद्वान् × मुमुग्धि पाशान् अस्य पत्नी विधवा यथासत् ॥
अनातुरेण वरुण × ×थे नो स्वस्तिभिर् अति दुर्गाणि वेप्यत् ? ।
तम् अभिना प्रतिगृह्णा स्वस्त[ये] दोषवेन? पूषा मे सं प्र यच्छात् ॥
॥का०५॥ ॥अनु०११॥

२.६२

ये पिशाचा इमां विद्याम् आकृति मोहयन्तु नः ।
तेषां त्वम् अग्ने नाशय वर्ष[श्च] त्वम् अथो प्रजाम् ॥१॥
नाशयाग्ने पिशाचानां वर्ष[श्च] त्वम् अथो प्रजाम् ।
यथाशां मह्यं धारय यथा इ कामयन्तु मे ॥२॥
आशां मह्यं धारयत् इन्द्रियेण × × ताम् ।
त्वम् अग्ने कस्यावत् सर्वान् पिशाची अर्षिषा वृह ॥३॥
प्रति वृह [यातु]धानान् सूर देवान् विष्वर्षणीन् ।
यो नो वुरस्याव् वेपणं यथाशां × × नः ॥४॥
ये न × पशून् अन्न इच्छन्त्य आशायां पुरुषेषु च ।
तांस् त्वं सहस्र[चक्षसः] पि[शाची] अर्षि[षा] वा [वृ]ह ॥५॥ ॥का०१॥

२.६३

× × × × × ×
× × × × × ×

२.६४

× × × × × × ×
× मि रेक्षति देवानां सर्वेषां सजाताना × द × व × निर्मतिर् इ × ? ॥
[क]श्यपस्य प्रतिसरो घीष् पिता पृथिवी माता ।
यथाभिचक्र देवास् तथाभि कणुता पुनः ॥
या × कृत्या नीलवतीर् या × कृत्या × पद्मवती ? ।
कृत्या याश्च चक्रुर् लोहिनीस् ता इतो नाशयामसि ॥
यदि वा यद् इमा जादुर इमे भद्रासि सुम्बति ? ।
कृत्यासि कस्याण्य असि सामुं कर्तारस्वं ? जहि ॥ ॥का०१॥

२.६५

वृहत् ते वर्च × प्रथताम् अमि धां मित्रो ऽभ्य एति सुदुभित्? सुवर्चाः ।
कृते राजा वरुणो ब्रवीतु तस्मात् त्वं इविषा भागधा असः ॥१॥
शतं हेमन्तान् दमया सपत्नान् विशात् त्वा सर्वा गुह्यो भवन्तु ।
यस्तोतिपानां प्रत्य उर्ध्व[स्त्व] त्वा सुजातो विलहा त्वं नि च ॥२॥
इन्द्रस् त्वं योक्ते अधि मे शिर्षकस्य अस्मै यस् त्वा यच्छन् प्रत्युं सि ×
× × स्मा जिगीषां घृत नस्त पयं वृह स्त म च जं व नी × ×
× रास्य ते बलि सोम सुजातानु प स्रुं × × × ×
× × × × × × × ×
× × × रो अभ्य प्रयुज्ज दमया सपत्नान् ?
कृते राजा वरुणो ब्रवीतु तस्मात् त्वं इविषा भागधा असः ।
शतं हेमन्तान् दमया सपत्नान् विशात् त्वा सर्वा गुह्यो भवन्तु ॥ ॥का०५॥

२.६६

भगाय राक्षे प्रथमं जुहोमि विध्वे देवा उत्तरे आदयन्ताम् ।

पतिगृह्णाति विद्वान्
स्ताद्

पस्पारि...

...पाशान्...

...पूष से * * *

* * * विषम्...

...प्रजानां

* * धारयथाई * *

* स्वहं राभत्...

...पिशाचा * *

...दानां * देवां विचर्षण

* * * वेपण वधायां ...

एन × पशुगिमत्सत् * * *

'क १.१८९.२' दुर्गाणि विधा

'शो १९.३५.३'

[कस्व
शो १.९.१ । 'शो कर्षकस्व विश-

अस्य मन्त्रस्य पुनरुक्तिमीमांसा

उशान् पत्नीभ्य उशतीभ्य आभ्य × पतिम् अग्न आ वह रातह्वय ॥१॥
 पतिं वृणीष्व हविषा वृणाना तम् आ वहत् सविता ते ते अग्निः ।
 ॥ तम् इन्द्रम् अस्मि ? शतशारदाय भगवता भगवती सुवीरा ॥२॥
 यमर्षा ? सं पतिम् अस्यै विदेशिथ जने धित्सन्तं तम् इहा बहसि ।
 सुमङ्गस्य अपतिम्नी सुवेवा रायस् पोषेण सम् इहा सुजस्व ॥३॥
 यत् ते पतिम् अर्यमा जायमानं यं धाता च कल्पजम् इहावहसि ।
 अग्नि वरेण हविषा जुहोमि प्रजां नयतु सुमनस्यमानाम् ॥४॥
 पतिं ते पाषाणुधिषी आ धातां पतिं मित्रावरुणा वातो [अ]ग्निः ।
 सप्तर्षयो ऽदितिस् सोम इन्द्रस् ते त्वा देवा × पतिवतीं कृण्वन्तु ॥५॥
 ॥का० ५॥ ॥अनु० ११॥

२.६७

यस् त्वाराय × प्रविशेश जानु जानिवाहुत ? ।
 अथो तन्वं पस्परी तम् इतो निर् नयामसि ॥१॥
 निष् द्वायाय ? नयामसि य इमां प्रविशेशिथ ।
 आत्मानम् अस्या मा हिंसीद् अन्यत्र चर मेह भूः ॥२॥
 येजरायेमाम् ? उपायसि धेह्य अस्यै रायस् पोषणम् ।
 प्रजां च तस्या मा हिंसीद् अन्यत्र चर मेह भूः ॥३॥
 येजराये ? भ्यायसि हनामि वीरधा त्वा ।
 अथो कनित्रमीस् ? त्वा वरेण यथा भगम् ॥४॥
 येजरायास्यं स्तु पुत्रमावतो क्यम् ? ।
 यत् पीत्रसद्यं दौर्भाग्यं तम् इतो निर् नयामसि ॥५॥ ॥का० १॥

२.६८

अग्नेर् वो बलवतो बलेन मन्युं वि नयामसि ॥१॥
 इन्द्रस्य वो [बलवतो बलेन मन्युं वि नयामसि] ॥२॥
 सोमस्य वो [बलवतो बलेन मन्युं वि नयामसि] ॥३॥
 वृद्धस्पतेर् वो [बलवतो बलेन मन्युं वि नयामसि] ॥४॥
 प्रजापतेर् वो बलवतो बलेन मन्युं वि नयामसि ॥५॥
 यत् ते सूर्यं विवि देवेषु वर्चस् तस्य नो धेहि तमसि प्रचेताः ।
 अहं च विप्रस् ? त्विषितस् त्विषीमान् इमां वाचं वि वक्षीय ॥६॥ ॥का० २॥

२.६९

वात × पुरस्तात् ऽपव मे ? नभस्वान् नमस् ते विष्ण ते नामधेयं मां नो
 हिंसीः ॥१॥
 तपोवा × पुरो दक्षिणत × ऽपव मे ? नभस्वान् नमस् ते विष्ण ते नामधेयं
 मा नो हिंसीः ॥२॥
 विश्वायुर् विश्वजनीन × प्रतीच्या विश × ऽपव मे ? नभस्वान् नमस् ते विष्ण
 ते नामधेयं मा नो हिंसीः ॥३॥
 शिवो वैश्वदेव उदीच्या विश × ऽपव मे ? नभस्वान् नमस् ते विष्ण ते
 नामधेयं मा नो हिंसीः ॥४॥
 अतिष्ठावा बार्हस्पत्य ऊर्ध्वाया विश × ऽपव मे ? नभस्वान् नमस् ते विष्ण ते
 नामधेयं मा नो हिंसीः ॥५॥ ॥का० ३॥

२.७०

अपघोरपाउतनद् ? अपस्कन्ध वधेद् अहिम् ।
 ॥ कस्याण्य आयताः स्मृतं ? सुमन[सि]स् सन्तु विद्युतः ॥१॥
 यत् पर्जे[न्यस्] स्तनयिन्तुस् सं सं व्यथते जगत् ।
 पतन्तु द्वितीया त्रयावती ? पृथिवी प्रति मोदते ॥२॥
 एष नाभ्य कं दी दृक् काभ्ये धेनुं काम् ? इव ।
 अहीस् त्वं विद्युतां जदि मास्माकं पुत्रवान् बधीः ॥३॥

उदी ... अग्नि * * * इन्द्रा
 * * * वृणानस् ... सवित * * *
 ... सुवीराः
 ... अस्मै विदेशित * दिच्छन्तं * इवा *
 ... उविषा सुतस्व
 * * * जायमानां वा ...
 ... तैषु *
 ... पतिवती *

यस्त्वाराय ...
 * * पस्परी * * निन् *
 ... इमान् प्रविशेशतः
 * अस्य ...
 ... वेहस्यै रवि *
 * विशावसि ...
 * पीत्रस्य ...

... मन्युं व्य *
 ... मन्युर्व *
 * * सूर्यं ... देहि * प्रचेतां
 ... श[उपदि मां] शीय

[पुरस्तात्]
 ॥ इतिवदत सक्तम् ॥ ॥ (ग्राम्ये वदत सक्तं वाता

... अपस्कन्ध वधेद् *
 ... विद्युतः
 * * सविन्दुरस् * * व्यथते *
 अहिस् ... पुरसा *

अभिकन्दस् स्तनयिजोर् अवास्फूर्जद् अशन्या उत ।
देवा मरुतो मृडत न० पान्तु नो दुरिताद् अवघात् ॥४॥
वीचिते? परि णो नम अविद्याश् शर्म यच्छत ।
युयोत पणिनि शरम् उतापणं रिशावसः ॥५॥ ॥का०४॥

२.७१

कृतव्यधनि विध्य तं यश् चकार तम् इज् जहि ।
न त्वाम् अबक्रुये वयं वधाय सं शिशीमहि ॥१॥
यथा ऽत्वा देव्य ओषधं प्रतीचीनं फलं कृतम्? ।
एवा त्वं कृत्येन कृतं हस्तयुष्ट परा णय ॥२॥
पुन० कृत्यां कृत्याकृते गौर धेनुका वडुंसु? नयत् ।
शकुर्व्यशकुपेक्ष्य? प्रतीची० प्रति तद् वसत् ॥३॥
यां ते चक्रुर् वर्तनेषु वस्ताकृषुर्वतासु? च ।
मण्डूके कृत्यां यां चक्रुस् तथा कृत्याकृतो जहि ॥४॥
अग्निर् इवेतु प्रतिकूलम् अनुकूलम् इवोदकम् ।
सुखो रथ इव वर्तता कृत्या कृत्याकृतं पुनः ॥५॥ ॥का०५॥ ॥अनु०१४॥

२.७२

अग्निर् युज्जेन सूर्यो ज्योतिषा धीर् महिमान्तरिक्षं व्यवस्ता ।
दिश आशाभि० पृथिवी पयोभिर् इदं राष्ट्रं वर्धयन्तु प्रजावत् ॥१॥
त्वष्टा रूपेण सविता सवेनाहर् मित्रेण वरुणेन राजी ।
पूषा पुष्टिभिर् भागधेयेन भागधा इदं राष्ट्रं वर्धयन्तु प्रजावत् ॥२॥
यानि विश्वकर्मा निजघान सेविम् अन्तरा घावापृथिवी उमे ।
तस्याहु० क्षत्रियं गर्भं परि मा वपथा मूर्धनि धारयस्व ॥३॥
छन्दांस्य अभितो मयूक्षास् स्तोमात्तमायजरस्याः? ।
पुत्रीषं तस्याहु० क्षत्रियं निर्मितं परि मा वपथा मूर्धनि धारयस्व ॥४॥
पराणि तस्य ऽवतथा यापि महति मदस्पर्धं? कणुष्व दुर्धराय वा ।
मा त्वा दमन् सपत्ना विप्लवतस् तव राष्ट्रम् उत्तमं युज्जम् अस्तु ॥५॥ ॥का०१॥

२.७३

इदं तन् मित्रावरुणा इविर् वां येनाग्ने देवा अमृतत्वम् आपन् ।
येनास्मै क्षत्रम् अधिधारयोजो असपत्ना० प्रविशस् सन्ध्व अस्मै ॥१॥
घृतस्य धारा मित्रावरुणा दुहे वां धेनुर् अनपस्फुरन्ती ।
देवस् सवितोत वायुर् अग्निर् भूतस्य पतिर् इह शर्म यच्छात् ॥२॥
शं नस् तन् मित्रावरुणा गुप्तीतां त्रेधा मित्रा बहुधा वशेरात्? ।
जयते सेना अप घोष एतत् पृथक् सत्त्वानो बहुधा भवन्ताम् ॥३॥
हनाम मित्रावरुणा अभिजान् भवाम मग्ने सुकृतस्य लोके ।
पारयान्? नस् सविता देवो अग्निर् जयामेदं इविषा कश्यपस्य ॥४॥
घातो यन् मित्रावरुणा तद् अह इविष्य अमतरं निर्मितं कश्यपस्य ।
अध्वर्यवो मरुतो यस्यासन् तेन देवेभ्यो वरिमाणि चक्रुः ॥५॥ ॥का०२॥

२.७४

अधिकवत् स्वपा इह अग्ने दम्भ[य] रोवसी उरुची ।
आमुं नय नमसा रातह्वयं युजन्ति सुप्रजसं पञ्च जनाः ॥१॥
दूरे चित् सन्तम् अरुणास इन्द्रम् आ क्याचयन्तु सख्याय विप्रम् ।
यद् गायत्रीं ब्रूहीम अर्कम् अस्मै सौत्रामण्या वधुषन्त देवाः ॥२॥
अङ्गयस् त्वा राजा वरुणो जुहाव सोमस् त्वायं ह्वयति पर्वतेभ्यः ।
इन्द्रस् त्वायं ह्वयति विद्भ्य आभ्यश् ह्येनो भूत्वा विशा आ पतेमाः ॥३॥
ह्येनो इविर् नयत् आ परस्माद् अभ्यक्षेत्रे अपदक्षं चरन्तम् ।
अश्विना पन्थां कणुतां सुगं ते गर्भं सजाता अभिसंविशम्भम् ॥४॥
ऽह्येनो इवि० कश्यपस्योप शिखे इन्द्रं वात० प्रहितो दूता वा ।
ऽविधिय शशून् सेनाग्रे विगो वृषणानो अघराकासी? ॥५॥

अभिकन्दाः... अबस्फूर्जद् * *
* * मृड(उपरि डा)त * पातु...
... आदित्यश् * *
युयोत पणिनो * * पणो कचारस

०भ्यवन विह...

दू * इचक्षिरे * * शं समीपे

* त्वा कृत्येन * हस्तिग्रीह * घनः (उपरि नयः)
* * * प्रतिचीनं फलं कृत एवा त्वं कृत्येन कृतं
[हस्ति ग्री परा नयः पुन० कृत्या कृतांकृती
* * * वस्तनेषु... [गो धेनुका वडुंसु नयत्

* वेतु० प्रतिकूलम्...

शुक रवं * कृत्ये * ताः

... महिमा अन्तरिक्षं *

दिशाशाभिः...

त्वाष्टा * * सवेन अहर्...

* पुष्टीभगंसन भगदधिर्...

* * विजघान मेदिम् * वाका० *

... चारवस्व

च्छन्दांस्वामितो...

... वपत्वा * *

* * दमं सपत्ना विप्लवतम्...

* तं...

... भारयोजो सपत्ना०...

... दुह * * अनु०

देव...

* * तं...

* सेनो...

* * समित्रां...

* वं * तदाह...

[वरिमाणि चक्रुः

* मरुता... वरुणानि * * आ तेन देवेभ्यो

असिकर...

* * * रातह्वयो...

* दिवछन्तमशोस... इवाय० * रिपुं

यदि गावभियं... ददुशन्तु *

* * * विद्भ्याम्भ्यः... विशा पतेमश्

* इविन्... अपदक्षं *

अश्विना * * सजन् * * * अभिसंविशम्भं

शो ५.१४.९

शो ४१

शो ४१

शो ४.१७.४५

शो ५.१४.१३

शो ३.३.१.क ६.११.४ मे ४.१४.

[१५]

शो २

शो ३

शो ४

श्री ६

श्री ५

यस् ते ह्यं प्रतिनिष्ठत् सजात उत निष्ठः ।
अपाञ्चम् इन्द्र तं मीत्वायेमम् अब गमय ॥६॥
इयन्ति त्वा पञ्च जनाः प्रति मित्रा अनुषत ।
इन्द्राग्नी विश्वे देवा[स् ते] विशि क्षेमम् अदीधरन् ॥७॥ ॥का०१॥

२.७५

प्रजापतिर् अनुवर्तिस् स प्रजाभिर् अनुवर्तिः ।
स मानुवर्तिर् अनुवर्ति कृणोतु ॥१॥
इन्द्रो अनुवर्तिस् स वीर्येणानुवर्तिः ।
[स मानुवर्तिर् अनुवर्ति कृणोतु] ॥२॥
सोमो अनुवर्तिस् स ओषधीभिर् अनुवर्तिः ।
[स मानुवर्तिर् अनुवर्ति कृणोतु] ॥३॥
आपो [म]नुवर्तयस् ताः पर्जन्येनानुवर्तयः ।
ता मानुवर्तयो अनुवर्ति कृण्वन्तु ॥४॥
देवा अनुवर्तयस् ते ऽमृतेनानुवर्तयः ।
ते मानुवर्तयो अनुवर्ति कृण्वन्तु ॥५॥ ॥का०४॥

२.७६

पयो मद्यम् ओषधयः पयो मे वीरुघो दधन् ।
अपां पयस्वद् यत् पयस् तन् मे वर्षन्तु वृष्टयः ॥१॥
पयो मद्यं परस्वस्तो हस्तिनो मे पयो दधन् ।
पयः पतत्रिणो मद्यं वीणया मे पयो दधन् ॥२॥
पयस्वन् मे क्षेमम् अस्तु पयस्वद् उत [मे] धाम ।
अहं पयस्वान् भूयासं गावो म उत पयस्वतीः ॥३॥
पयो मद्यम् अप्सरसो गन्धर्वा मे पयो दधन् ।
पयो मे विश्वा भूतानि वातो दधातु मे पयः ॥४॥
पयो मद्यं द्यावापृथिवी अस्तरिक्षं पयो दधत् ।
पयो मे विश्वा भूतानि वाता दधातु मे पयः ॥५॥
पयः पृथिव्यां पय ओषधीषु पयो दिव्य अस्तरिक्षे पयो धाः ।
पयस्वतीः प्रविशत् सन्तु मद्यम् ॥६॥ ॥का०५॥ ॥अनु०१५॥

२.७७

अहं विमर्षि ते मनो अहं चिन्तम् अहं व्रतम् ।
ममेद् अहं कताद् असौ मामासन्नेदसीदपि ।
आज्ञासैव्याः मयि ते रमतां मनः ॥१॥
आञ्जनस्य मनुष्यस्य कुष्ठस्य नलदस्य च ।
वीरो वीकस्यः मूलेन मुलेन मर्दनं कृतम् ॥२॥
मधु मे अस्तद् आस्ये मुलेन मर्दनं कृतम् ।
तत्र त्वं वि वर्तस्व नराणां इव वर्तसि ॥३॥
यथा नेमी रथवक्रं समस्तं परिवस्वजे ।
एषा परि ष्वजस्व मां यथासन् मयि ते मनः ॥४॥ ॥का०१॥

२.७८

यथेदम् अभिना तृणं वातो वहतु भूम्याम् ।
एषा वयं वहामसि यां वयं कामयामहे ॥१॥
उत् त्वा माता स्थापयतु प्र त्वा नुदताम् अभिना ।
दाश्वशुर् इव मातरं माम् एकोजोतु ते मनः ॥२॥
यथा क्षीरं च सर्पिश्च च मनुष्याणां हवे म्रियम् ।
एषाहम् अस्मा नार्या इवो भूयासम् उत्तमः ॥३॥
अग्निर् द्वा तपस् तपतु वातस्य आग्निर् मा स्पृशत् ।
तानि वदमानि साधाय उत् तिष्ठ प्रेष अग्निवत् ते कृणोमि ॥४॥

* * * प्रतिनिष्ठत्वात् * * * निष्ठत्वा ॥१॥

अपात * * * मीत्वायेमम् * * * गायः

* * * जन्ताः * * * मित्रावर्षत

...अपीधरं

...अनुवर्तिः

* * * वति अनुवर्ति * * *

* * * नुवर्तिस्...

* * * नुवर्तिस्...

...कृणोतु

देवानुवर्ति...

* * * तयोर् * * * कृणोतु

...दधं

* * * पयस्वाद्...वे * * * (प्राप्ते पयः पृथिव्या)

...दधं

...दधं

* * * इ * * * ननु वा

...मोत *

* * * अप्सरसं...दधं ।

...विश्वन्तरिक्ष * * * धः

...अहं म व्रतं

* * * अप...

* * * सीहि * * * । मयि ते रमतां मनः

* * * मनुष्यस्य * * * नक्तस्य * * *

...मन्दनं *

तयो...

* * * पयस्व मा यथासं पयि * * *

* * * विणं * * * इवतु *

उ...

...एषाजोतु * * *

...इवे *

* * * नारीवा...

अग्नेर्...त्राणि * * * स्पृश

ताति * * * मापय...

वा २.८.१६ मे २.१२.१

वे २.९०.११.५ १ श्री २.१४.२१

श्री ६.१०२.११.२

श्री ६.८.१११

सूर्यस् त्वा तपस् तपतु वातस्य भ्राजिद् मा स्मृक्षत् ।
तामि वदामि साधाय उत् तिष्ठ मेहि सूर्यवत् ते कुजोमि ॥५॥ ॥क०१॥

२.७९

हिरण्यपुष्पी सुभगा रूपय चायं सुमङ्गलः ।
ताव् पनां भद्रया दत्ताम् अमृताव् अमृते भगे ॥१॥
हिरण्यपिण्डं हरितं तत् ते अङ्गेषु रोहति ।
तेनेमाम् अभिना नारीं भगेनामि विश्रुताम् ॥२॥
यथा रूपसुधुतस् त्वय्यस्तो यन्ति कामिनः ।
एषा त्वा सर्वे देवराः पेतयो! यस्तु कामिनः ॥३॥
हिरण्याक्षो मधुवर्णो हिरण्यपरिचरन्तः ।
अङ्गो हिरण्यो यस् तव तेनास्मै पतिम् आ बह ॥४॥
यदि वासि तिरोचनं यदि वा नयस् तिरः ।
[६]यं त्वा मद्यम् ओषधिर् अङ्गेन मे न्यायवत् ॥५॥ ॥क०१॥

२.८०

पुनः प्राणं पुनर् अपानम् अस्मै पुनर् ध्यानम् उत सोम देहि ।
आत्मानं चक्षुर उदिते समानत् तम् अनु पाहि तम् अनु जीव
जागवि? ॥१॥
त्वया रूपेण सविता सवेनाहर् मित्रेण वरुणेन रात्री ।
इन्द्रो ज्येष्ठेण ब्रह्मणाय बृहस्पतिः पूषस्मै पुनर् अक्षं वदातु ॥२॥
यथादित्या वसवो ये च दद्रा विश्वे देवा अदितिर् या च राज्ञी ।
यदो भगस् सविता ये च देवा यमो ऽस्मै पुनर् अक्षं वदातु ॥३॥
सोमो राजा वसुविद् ते पुनर् दातु ।
इन्द्रो मरुद्भिर् अश्विना ते भिषग् यद् अग्नी दद्रो वसुविद् ते पुनर् दातु ॥४॥
पुनर् सौर् देवी पुनर् [६ अ]न्तरिक्षम् अग्निर् वातः पवनानो भिषज्यतु ।
प्राज्ञाः पाशान् निर्ऋत्याः पाशान् मृत्योः पाशाद् वाक् च देवी पुनर्
वदातु ॥५॥ ॥क०१॥

२.८१

इदं चक्षुर कृतावरी मा हिंसीत् पुर आयुषः ।
यद् वां तमो यत् किञ्चिदप्यप वाचा नि दध्मसि ॥१॥
इदं श्रेष्ठं अद् गणं ययोर्मांसि रोहति ।
नयम् अयस्तदाकुशो अक्षौररक्षन् पुच्छं पतु ॥२॥
यमो ह्य आभ्याम् उज् जयन् नृचक्षा यं शंसिष्य ।
शक्रं निर्यं सुपर्णो उज् आयुषं चक्षुर उदितेर् अमन्तम् ।
सोमो नृचक्षा मयि तद् धर्मं वधातु ॥३॥
यथा चक्षुस् सुपर्णस्य यथा श्वस्य यथा मुनः ।
एषा मे अभिना चक्षुः कुजुतां पुष्करजम् ॥४॥
यत् सुपर्णस्य प्रपातम् चक्षुषा चक्षुर आवधे ।
तस्याहं समुद्रं जेतवे चक्षुषा चक्षुर आ दधे ॥५॥ ॥क०५॥ ॥ननु०१॥

२.८२

अग्निं ते हारस् सिषकु यातुधान् स्वाहा ॥१॥
वातं ते प्राणस् सिषकु [यातुधान् स्वाहा] ॥२॥
सूर्यं ते चक्षुस् सिषकु [यातुधान् स्वाहा] ॥३॥
अन्तरिक्षं ते भोगं सिषकु [यातुधान् स्वाहा] ॥४॥
पवनं ते परावतां मनस् सिषकु यातुधान् स्वाहा ॥५॥ ॥क०१॥

२.८३

अपस् ते रक्षस् सिषकु यातुधान् स्वाहा ॥१॥

...अग्निः * सूर्यः
वातः * माधवः...

...सुमङ्गलः

हिरण्यपिण्डं...

* * नारी * * तं

हिरण्याक्षः...

अङ्गं हिरण्यं * पुनर् तेनास्मैः...

* वास्य दिरोचनं * * नभस्तिरः

...म न्यायवः

* * * अपानम्...वेदि

* * * सवेन अहर्...

* * * ब्रह्मणाय...अते वधातु

...अते वधातु

* * * अक्षुषिते पुनर्मां

* * * * भिषज्...त * *

* पाशां * पाशां * पक्षां...

* * * पतावरी * * * पुरायुषः

* * * चक्षुषिणं * वाचं...

यमः * * * उज्ज्वलः...

...दर्शनं वातु

* * * सुपर्णस्य * * * यम्...

...कुजुतां पुष्करजम्

यत् सुपर्णस्य प्रपातम्...

तस्याहं समुद्रं जेतवः...

अग्निम्...

परमं * परावतं...

ओषधीस् ते लोयानि विनङ्गन्तु [शातुधान स्वाहा] ॥२॥
अमुद्रं ते वाक् सिन्धु यातुधान स्वाहा ॥३॥ ॥का१॥

२.८४

इदं ते शिरो भिनधि यातुधान स्वाहा ।
इदं ते मस्तिष्कं नि[तर्हणेन भिनधि? भूस्याम् ॥१॥
[इदं] ते हृन् भिनधि यातुधान स्वाहा ।
इदं ते जिह्वा नि[तर्हणेन भिनधि? भूस्याम्] ॥२॥
[इदं] ते ग्रीवा भिनधि यातुधान स्वाहा ।
इदं ते स्कन्धान् नि[तर्हणेन भिनधि? भूस्याम्] ॥३॥
इदं ते हस्तौ भिनधि यातुधान स्वाहा ।
इदं ते बाहू नि[तर्हणेन भिनधि? भूस्याम्] ॥४॥
[इदं] ते हृदयं भिनधि यातुधान स्वाहा ।
इदं ते पक्षौ नि[तर्हणेन भिनधि? भूस्याम्] ॥५॥
[इदं] ते भ्रूणी भिनधि यातुधान स्वाहा ।
इदं ते क्लोम नि[तर्हणेन भिनधि? भूस्याम्] ॥६॥
[इदं] ते पूष्ठे भिनधि यातुधान स्वाहा ।
इदं ते ऽवस्थं नि[तर्हणेन भिनधि? भूस्याम्] ॥७॥
इदं ते ऊरु भिनधि यातुधान स्वाहा ।
इदं ते जङ्घे नि[तर्हणेन भिनधि? भूस्याम्] ॥८॥
इदं ते गुल्फौ भिनधि यातुधान स्वाहा ।
इदं ते पादौ नि[तर्हणेन भिनधि? भूस्याम्] ॥९॥
[इदं] ते त्वचं भिनधि यातुधान स्वाहा ।
इदं ते प्राणं नि[तर्हणेन भिनधि? भूस्याम्] ॥१०॥
इदं ते पङ्क्तिं भिनधि यातुधान स्वाहा ।
इदं ते मञ्जा नि[तर्हणेन भिनधि? भूस्याम्] ॥११॥ ॥का१॥

२.८५

ऽनन्दसोदलमन्तकजिष्णुहा पराजित अमुं भुजाम् अर्पय स्वयं
पाशान् वायती भक्तः ॥१॥
येतु सहकतुर् येतु मा प्राणो जयो वक्रः ।
मनो वधातु भद्रयागिद विम्बाहसुद्र सा स्वस्वये ॥२॥
वक्षिण्य मा वक्षिणतो वक्षिण्य प्राप्तु सन्धयः ।
पश्चात् पनं प्य अघात् पातु सर्वज्ञा उद्वेगः ॥३॥
सतम् आपो विष्या मित्रज्ञं च इक्षिण्यः ।
धाता सविता वक्रत् ते नो भुजाम् अहसः ॥४॥
शानं पाशात् तु वक्रपञ्च मञ्जुपः ।
ऽज्ञते माम्सात् पाशां नो विदय शतात् पारीष्यो वक्रपञ्च ॥५॥ ॥का१॥

२.८६

प्राचीं विशम् आस्थाम् अग्निं मावत् ओजस्ते वलाय ।
विद्यां प्रियो भूयासम् अतु मित्रा मे विद्यां भद्रातु सुखमयीकाः ॥१॥
वक्षिणां विशम् आस्थाम् इन्द्रो मन्त्रात् ओजस्ते वलाय ।
[विद्यां प्रियो भूयासम् अतु मित्रा मे विद्यां भद्रातु सुखमयीकाः] ॥२॥
प्रतीचीं विशम् आस्थाम् अतु मित्रा मे विद्यां भद्रातु सुखमयीकाः ।
[विद्यां प्रियो भूयासम् अतु मित्रा मे विद्यां भद्रातु सुखमयीकाः] ॥३॥
वक्षिणां विशम् आस्थाम् अतु मित्रा मे विद्यां भद्रातु सुखमयीकाः ।
[विद्यां प्रियो भूयासम् अतु मित्रा मे विद्यां भद्रातु सुखमयीकाः] ॥४॥
भुजां विशम् आस्थाम् अतु मित्रा मे विद्यां भद्रातु सुखमयीकाः ।

३.६ वाक्... (प्राणो रक्षामन् ६४)

*** नितरणनरि *

* * हनो...

* * जिह्वा...

... भिनधि * *

* * स्कन्धा...

* * सौ...

... भिनधि * *

* * पक्षिणि

... भिनधि * *

* * क्लोमा...

* * क्लोमा...

... भिनधि * *

* * * भिनधि यातुधान स्वाहा

... भिनधि * *

... भिनधि * *

* * पङ्क्तिं भिनधि...

* * मञ्जो नितरणनरि *

* * वातु... वायो *

* * भद्रा नक्षिर्विवादात्...

* * इन्द्रं...

* * प्राजा...

* * * मित्रा... टीका

... ओजस्ते *

... ओजस्ते *

इन्द्रं... ओजस्ते *

[विशां प्रियो भूयासम् अनु मित्रा मे विशो भवन्तु घृतप्रतीकाः] ॥५॥

ऊर्ध्वा विशाम् आस्थां बृहस्पतिर् मावत् ओजसे बलाय ।

विशां प्रियो भूयासम् अनु मित्रा मे विशो भवन्तु घृतप्रतीकाः ॥६॥

॥का०५॥ ॥अनु०१७॥

२.८७

मनायै तन्तुं प्रथमं पश्येद् अन्या अतन्वत ।

तन् नारीः प्र ब्रवीमि वत् साप्तीर् वत् सन्तुर्वीः ॥१॥

साधुर् वत् तन्तुर् भवति साधुर् ओतुरेतुः वृत्तः ।

अथो होर्वीर् यूयं प्रातर् बोदेव धावत ॥२॥

कर्गला इव पत्नरीर् अपाम् उग्रम् इवायनम् ।

पतन्तु पत्नरीर् होर्वीर् साधुना पथा ॥३॥

अवाच्यौ ते तोतुयेते तोदेनाभ्यतराद् इव ।

प्र स्तोमम् उर्वरीणां शशयानाम् अस्ताविषम् ॥४॥

नारी पञ्चमयूखं सूत्रवत् कृणुतं वत्सु ।

अरिहो [अ]स्य वस्ता प्रियं ददासिततौतिर? ॥५॥ ॥का०१॥

२.८८

शास इत्या मही अस्य अमित्रकावो अव्युतः ।

न यस्य इम्यते सखा न जीयते कदा चन ॥१॥

वि रक्षो वि मृधो जहि वि वृत्रस्य इन्द्र वज्र ।

वि मय्युम् इन्द्र वृत्रहन् अमित्रस्याभिदासतः ॥२॥

वि न इन्द्र मृधो जहि नीचा यच्छ घृतम्यतः ।

अधमं गमया तमो यो अस्मी अभिदासति ॥३॥

स्वस्तिदा विशां पतिर् वृत्रहा विमृधो वशी ।

वृषेन्द्रः पुर पतु नत् सोमया अमर्यकरः ॥४॥

अपेन्द्र श्रितो मनो [अ]प जिज्यासतो वधम् ।

वि महश्च कर्म यच्छ वरीयो यवय वधम् ॥५॥ ॥का०२॥

२.८९

[देवो] यो ऽतितरो मणिस्र तेनाति तद्वत् श्रिः? ।

सपत्नान् श्रितो मणे प्र पुवत्स घृतम्यतः ॥१॥

प्र पुवत्स प्र वृहत्स सपत्नान् श्रितो मणे ।

तराति महत्त्वं श्रिषां वचो अकृन्धि घृतम्यताम् ॥२॥

वचो जहि मय्युं जग्म आकृतिं श्रिषां मणे ।

देवो यो ऽतितरो मणिस्र तेनाति तर धूर्वतः ॥३॥

ये धूर्वन्ति ये वृद्धन्ति ये श्रिषन्ति घृतम्यतः ।

सर्वान् सपत्नान् तान् मणिर् निर्मय्युर् श्रितस् करत् ॥४॥

तव श्रिषे तव व्रते तवैवाधत्स पर्व करम् ।

देवो यो ऽतितरो मणिस्र तेनाति तर दुष्मता? ॥५॥ ॥का०३॥

२.९०

आ ते मनश्च वधुश्च वा ते इदं ददे ।

पादोर् डे पद्यम् आ ददे यथा तिष्ठसि मे वरो ॥१॥

वाञ्छ मे पादौ तन्वं वाञ्छास्यौ वाञ्छ सक्थ्यौ ।

अस्यौ वृषम्यस्यः केशा ओझौ मां ते कामेन शुष्येताम् ॥२॥

मयि त्वा दोषमिष्युः कृणोमि इदम्यस्युः ।

ममेद् मह कृताद् असौ ममास मेदस्योदसीदयि? ॥३॥

यास्तौ नाभिर् आरोहणं इवि संवर्णनं कृतम् ।

गावो घृतस्व मातरो अमं सं वीजयन्तु मे ॥४॥

...जीवसे *

* प्रिव भूयासां ... तीका

...

प्रनावी तंतु * पश्येदं म्यातन्वत

तं नारी * ब्रवीमि च शादीनां सन्तुर्वी

साधुर्वस्तन्तुर् * साधुनोद्धरितो वृत्तः

...प्रातर् * धावता

* युवं पत्नरीया अग्रम् *

* पत्नरीर्...

अव्यु तोतुयेते तेदेवाभ्यतराद् *

* * * वृषयानामस्तवाविषं

* पञ्चमाधोर्ध्वं ...

* * * वस्ता ...

* * * मई * आमित्रसाधातो *

वृद्धो वि मृधो ...

* * * अयु * तति

* नीन्द्र वि वृधो * नीदा वत्स प्रथन्वतः

...तसो * अला *

* * * पति * वि वृधो जहि

* महश्चर्म * वधवा *

...सः

सपत्नां * * * घृतम्यतः प्रदन्वतः

घृतम्यतः * * * सपत्नां ...

तरामि महत्तं दुष्मतां वचो मणिं प्रदन्वतां

...पूर्वता

...प्रतन्वतः

सर्वो सपत्नास्ते मणिर्गमन्तुं * *

...वरो

* * * न्यतरो...

* * * च वा मा * *

पादोर्...वधे । वधे

* से * तन्वा वाञ्छाधूर * सक्थ्यु

अस्यो...अम्यतां

मे * वृषमिषां गोमि 'सुगन्

* अप...

...अडु * *

को १०७.२

*केचित् को कोशाः साप्तीर्नः

*को साधुरेत् (रौतु वा) रथो वृत्तः

*को बोदेवे [(कोशेपु वृत्ता, वृत्ताः)

*को मेन्द्र (मेन्द्रा, व्मेन्द्र वा)
बास उत्तोरि (उत्तोरि, उ-
त्तोरि, उत्तोरि वा)

का १०.१५२.१,२,४,२,५

श्री १.२०.४

श्री १.२१.३

श्री २

श्री १

श्री ४

*अथस्तात् ३१,५१

वे २.३३.२१.२ श्री १.९.१

श्री २

वे २.७७.१२.५ श्री १.१४.२१

श्री १.९.३ श्री आरोहणं

वे २.२५.५१

वे २.४२

महं त्वा घावापृथिवी महं देवी सरस्वती ।
महं त्वेन्द्रश्च अग्निश्च बाहोरात्रे नि यच्छताम् ॥५॥ ॥का०५॥

२.९१

भूलि मूल्यं भर्तुनि पुनर् वो यन्तु यातवः पुनर् जूतिः किमीदिनीः ।
यस्य स्थ तम् अत्त यो वः प्राहैत् तम् अत्त स्वा मांसाभ्य् अत्त ॥१॥
अच्छवो जिघत्सवः [पुनर् वो यन्तु यातवः पुनर् जूतिः किमीदिनीः ।
[यस्य स्थ तम् अत्त यो वः प्राहैत् तम् अत्त स्वा मांसाभ्य् अत्त] ॥२॥
हविष्यवः पाण्यवः [पुनर् वो यन्तु यातवः पुनर् जूतिः किमीदिनीः ।
[यस्य स्थ तम् अत्त यो वः प्राहैत् तम् अत्त स्वा मांसाभ्य् अत्त] ॥३॥
स्फातिहारि रमहारि [पुनर् वो यन्तु यातवः पुनर् जूतिः किमीदिनीः ।
[यस्य स्थ तम् अत्त यो वः प्राहैत् तम् अत्त स्वा मांसाभ्य् अत्त] ॥४॥
वातजूते मनोजवाः पुनर् वो यन्तु यातवः पुनर् जूतिः किमीदिनीः ।
यस्य स्थ तम् अत्त यो वः प्राहैत् तम् अत्त स्वा मांसाभ्य् अत्त ॥५॥
॥का०५॥ ॥अनु०१८॥

इत्यथर्ववेदे* पैप्पलादशाखायां द्वितीयः* काण्डम् समाप्तः ॥

भूलि * भर्तुनी * * यन्ति यातवः... नी
* * दम् * * व प्राहीत् * उत्त म संसान्त्वतः
* जिघत्सवः

*हारी रमहारी

* * * * यन्ति यातवः... नी
* * दम् * * व प्राहीत् * उत्त ... अत्तः ॥ अर्धे त्वमुत्त
[स्वा मांसाभ्यः (द्विरुक्तिः काण्ड-
[समाप्तिपूरिका)
इति अथर्वणि पिप्पलाद* ...

श्री ३.५.१-७ न १०.१७३.६

*श्री प्राक् सायणस्तु प्राक्

श्री हविः सजाता अग्निर्दत्तो
[अजिरः सं चरति

वे ३.२३.५१

*श्री स उपेक्षयेहि

श्री ७.९४.१

श्री ३.७.१

श्री २

श्री ३

श्री १.८.१

श्री वि श्रेष्ठियस्य सुवतामभमं
[पाण्डुरामभमं

३.१

आ त्वा गन् राष्ट्रं सह वर्षसोऽहं इहि प्राग् विशां पतिद् एकदा त्वं वि राज ।
सर्वासु त्वा राजन् प्रविशो ह्ययन्तुपसद्यो नमस्यो भवेह ॥१॥
त्वां विशो वृणतां राज्याय त्वाम् इमाः प्रविशः पञ्च देवीः ।
वर्षन् राष्ट्रस्य ककुवि अयस्तातो वसुनि वि भजास्य उग्रः ॥२॥
अच्छ त्वा यन्तु भुवनस्य जाता अग्निर् दूतो ऽव जरसे वधाति ? ।
जायाः पुत्रास् सुमनसो भवन्तु बहू बलिं प्रति पश्यात्सा उग्रः ॥३॥
अश्विना स्वाप्रे मित्रावरुणोभा विश्वे देवा मरुतस् त्वा ह्ययन्तु ।
सजातानां मध्यमेष्टा इह स स्यात् स्वे क्षेत्रे सविते [व] वि राज ॥४॥
आ प्र द्रव परमस्याः परावतश्च शिवे ते घावापृथिवी बभूताम् ।
तत् अयं राजा वरुणस् तथाह स त्वायम् अहत् स एनम् पदि ॥५॥
इन्द्रेन्द्र मनुष्याः प्रेदि सं ह्य अह्नास्था वरुणेन संविधानः ।
स त्वायम् अहत् स्वे सधस्ये स देवाश्च यक्षत् स उ कस्ययाद् विशः ॥६॥
पथ्या रेवतीद् बहुधा विरूपात् सर्वास् संगत्य वरीयस् ते अक्रन् ।
हास् त्वा सर्वास् संविधाना ह्ययन्तु दशमीम् उग्रस् सुमना वशेह ॥७॥
यद् अजरेण हविषाधि त्वा गमयामसि ।
अत्रा त इन्द्रः केवलीद् विशो बलिहृतस् करत् ॥८॥ ॥का०१॥

३.२

हरिणस्य रघुप्यवो [अ]धि शीर्षणि भेषजम् ।
स क्षेत्रियं विषाजया विषुचीमम् अनीनशत् ॥१॥
अनु त्वा हरिणो ब्रुवा पञ्चिश्च वतुभिर् अक्रमीत् ।
विषाजे वि प्य शुषितं यत् किं क्षित् क्षेत्रियं इदि ॥२॥
अदो यद् अवरोचते वतुष्यसम् इह च्छदिः ।
तेन ते सर्वे क्षेत्रियस्य अक्षेभ्यो नाशयामसि ॥३॥
उद् अगतां अगवती विषुतौ नाम तारके ।
विः × × × × ॥४॥

ओ नमो गणाधिपतये ॥ ओ * * मि * *
[वत्सोधि * * * * * राजा

* * वृणतां ...
वर्षन् * ककुवि ... भजाम्यप्राः
अश्वि * वतु * जाताभिर् ...
... पश्याम उग्र
अहना ...
* मेष्टा म त्वा ...

... इव * * *
इन्द्रो इह मनुष्य * * दि यद्विवात्सा * *
... वशस्यो * दिशः
... वरिषम् * *
... वशेत्
यदि जरेण हविषाद् ...

* रघुप्यवो ...
सु * * विषुचीमम् *
* * य शुषितं यदि ...
... च्छति
तेन ...

श्री ३.७.६ । 'श्री वदामुतेः
[क्रियमाणायाः]

श्री ७

श्री ५

श्री ३.६.१

श्री २ । 'श्री शत्रुन् वैबाध-
'श्री वृत्रघ्ना मेदी

श्री ३.१.१

श्री ३.१.५

श्री ४ । 'श्री कोशेषु प्रायशः चरसि

श्री ५

श्री ७

'श्री न वैबाधप्रयुक्तानां

श्री ८

श्री ३.१३.१-६ ते ५.६.१.२-४
[मे २.१३.१ का ३९.२]

'सायणोऽपि गन् श्री गमेव

'श्री बाक् मासां तै बाक् न आ-
सां का ३५.३ बाक् न आसां
मे बाक् मासां (कोशेषु नाना)

'श्री तै मे मन्वे का मेने । 'अन्यत्र
[संहितासु अतुषं]

श्री ३.२.१-६

वे ३.६.१

एकस्मिन् श्री कोशे वि वो, वो धमतु

वे ३.६.५.१.५

का १०.१०३.१२

[.....] क्षेत्रियं त्वाम्यामशे ।
वेदाहं तस्मिन् भेषजं क्षेत्रियं नाशयामि ते ॥५॥
अपवासे नक्षत्राणाम् अपवास उतोपसाम् ।
अपास्मन् सर्वम् आमयद् अप क्षेत्रियम् अक्रीम् ॥६॥
आप इद् वा उ भेषजीद् आपो अमीवच्चातनीः ।
आपो विश्वस्य भेषजीस् तास् त्वा मुञ्चन्तु क्षेत्रियात् ॥७॥ ॥का१२॥

३.३

पुमान् पुंसः परिजातो अभ्यथः खदिराद् अधि ।
स इन्तु शत्रुन् मामकान् यांश् चाहं द्वेष्मि ये च माम् ॥१॥
तान् अभ्यथ निर्य शृणीहि शत्रुन् मयि बाध दोषतः ।
इन्द्रेण वृत्रघ्ना भेमयाद् अग्निना वरुणेन च ॥२॥
यथाभ्यथ निर्य शृणासि पूर्वान् जालान् उतापरान् ।
एवा पृतन्यतस् त्वम् अग्नि तिष्ठ सहस्र च ॥३॥
यथाभ्यथ वि भिनत्स्य अमर्त्तः [म] हृत्य अर्णवे ।
एवा मे शत्रोश् चित्तानि विष्वग् भिन्निह सहस्र च ॥४॥
यस् सहमानश् चरति सासहान इवर्षभः ।
तेनाभ्यथ त्वया वर्य सपञ्चान् सहिषीमहि ॥५॥
सिनात् एनान् निर्कृतिह मृत्योः पाशैर् अधिमोक्ष्यैः ।
अभ्यथ शत्रुन् मामकान् यांश् चाहं द्वेष्मि ये च माम् ॥६॥
[ते] अधराञ्च प्र पुषन्तां छिन्ना नौद् इव बन्धनात् ।
न निर्बोधप्रयुक्तानां पुनर् अस्ति निवर्तनम् ॥७॥
प्रेषान् नुवामि मनसा प्र चित्तेनोत ब्रह्मणा ।
प्रेषान् वृक्षस्य शाखाभ्यथस्य नुवामसि ॥८॥ ॥का१३॥

३.४

यद् अदस् संप्र[य]तीर् अहाव अनवता इते ।
तस्माद् आ नद्यो नाम स्य ता वो नामानि सिन्धवः ॥१॥
यत् प्रेषिता वरुणेनाब् छीमं समवस्नात ।
तद् मामोद् इन्द्रो वो यतीर् अस्माद् आपो अनु वृत्र ॥२॥
अपकामं स्यन्दमाना अधीवरत वो हि कम् ।
इन्द्रो वयं शक्तिमिद् वेवीस् तस्माद् वाद् नाम वो हितम् ॥३॥
एको न देव उपातिष्ठत् स्यन्दमाना उपेत्य ।
उद् अनिपुर् महीर् इति तस्माद् उदकम् उच्यते ॥४॥
आपो वेवीर् धृतम् इद् आप आहुर अग्नीषोमी बिभ्यत् आप इत् ताः ।
तीव्रो रसो मधुपुष्पाम् अरंगम आ मा प्राणेन सह वर्धसा गन् ॥५॥

आद् इत् पश्याम्य उत वा शृणोम्य आ मा घोषो गच्छद् वाद्य आसाम् ? ।

मेने भेजानो [अ]मृतस्य तर्हि हिरण्यवर्णा अस्वदं ? यदा वः ॥६॥ ॥का१४॥

३.५

अग्निर् नो वृत् प्रत्येतु वृत्तं प्रतिवहन् अभिशस्तिम् अरातिम् ।
स चित्ता[नि] मोहयतु परेण निर्हस्ताश् च कृण्वन् जातवेदाः ॥१॥
अयम् अग्निर् अमुमुहद् यानि चित्तानि वो इवि ।
वि वो धमस् ओकसः प्र वो धमतु सर्वतः ॥२॥
इन्द्र चित्तानि मोहयार्वाग् आकृत्या अधि ।
अग्नेर् वातस्य भ्राज्या तान् विषूचो वि नाशय ॥३॥
व्य एषाम् आकृत्य इताथो चित्तानि मुञ्चत ।
अथो यद् अथैषा इवि तद् देवाः परि निद् जहि ॥४॥
अमीषां चित्तानि प्रतिमोहयन्ती शुद्धाणाङ्गान्य अन्ये परेहि ।
अग्नि मेहि निद् वह इत्तु शोकैर् प्राणामित्रास् तमसा विष्य शत्रुन् ॥५॥

* नक्षत्राणा अपास्ततोपसां
अपस्तव...

* इतु शत्रुन्...
* * निष्पीडि शत्रुन् * बाध तोषत

* निष्पासि...
* पृद...ता
...मिनश्छेत * *

* * शन्तो * * निधि महस्य ता
...सासहानैव कृपभा
...संविषीमहि
* देनां निर्कृति...
* शत्रुन्...
अधराश्च * पुषतां छिन्ना नोर् * बन्धनां
* नुबोधप्रयुक्तानां...
* नवामि * * मृत्वेन ब्राह्मणा
* * शाखाया अधवाथस्य *

...इवे
* * न नुषो...
* * "मेनात् सीमं समवस्नातः
* आपुनोरिद् * * यतीः...पुना
अपकामां सिन्दमाना अवेवत...
* वस्तुजुमिदैवै तस्मार * * दिके
...सिन्धमाना उपेत्यः

* * * इतापाहुर * * * इत्या
* * "इशामरङ्गमा * * सा * गृहं

यादिक * * * शृणु...वास्यानां

...अर्णस्वमं * वा

* * * प्रत्येतु शत्रुन्...
* चित्तां मोहितु * निहस्ताश् * * वेदः

* वो वमात् * * वो वमात् सर्वता
...वोहवावाङ्गाकृषाणि

वि वामाकृत्यवतातो * मुञ्चता .
* * अग्नेर्वा इत तर् * * विद् *
* * "मोहयन्ती...
...निष्पासपसा * शत्रुन्

वा १७.४७

असी या सेना मदतः परेषाम् अस्मान् अभ्य ऐत्य ओजसा स्पर्धमाना ।
तां गृह्यत तमसापन्नतेन यथेषाम् अभ्यो अभ्यं न जानात् ॥६॥
॥का०५॥ ॥अनु०१॥

श्री ३.२.१-१

३.६

१ ३.५.१

अग्निर् नो विद्वान् प्रत्य एतु शत्रून् प्रतिवहन् अभिशक्तिम् अरातिम् ।
स सेनां मोहयतु परेषां निर्हस्तांश्च कृण्वज् जातवेदाः ॥१॥
यूयम् उग्रो मदत इहो स्वाभि प्रेत मृणत सहष्वम् ।
अमीमृणन् वसवो नाथितेभ्यो अग्निर् येषां विद्वान् प्रत्येतु शत्रून् ॥२॥
अभिप्रसेनां मधवन् अस्मात् छत्रयतीम् अभि ।
तां त्वम् इन्द्र वृत्रहन् अग्निश्च वहतं प्रति ॥३॥
प्रसूत इन्द्र प्रयता हरिभ्यां प्र ते वज्रः प्रमृणन् याहि शत्रून् ।
जहि प्रतीचो [अ]नूचः पराचो विश्वं विष्टं कृणुहि सत्यम् एषाम् ॥४॥
सेनामोहनं कृण्व इन्द्रामिन्नेभ्यस् त्वम् ।
अग्नेर् वातस्य धाज्या तान् विषूचो वि नाशय ॥५॥
इन्द्रस् सेनां मोहयन् मदतो प्रम्व ओजसा ।
चक्षुष्य अग्निर् आ वक्तां पुनर् एतु पराजिता ॥६॥ ॥का०१॥

१ श्री तान् (अपपाठः)

१ ३.५.१

[मेषाम्]

१ श्री विष्णु सत्यं कृणुहि विष्णु-

१ ३.५.१.१

श्री ३.२.६, १-५

३.७

१ ३.२.४ द्वितीया पद्धतिः । १ श्री क-

[सौम्य विष्णुसत्य]

१ श्री कोशेषु अभिप्रमाणो अपि

१ श्री कोशेषु अवस्थं, अवस्थं

१ श्री कोशेषु भत्स्यामि अपि

१ श्री उदाशयो

श्री ३.२.६, १-६

१ श्री कोशेषु मत्स्यान् अपि

१ श्री कोशेषु वन्धुसु, विश्वव्याः अपि

१ ३.५७.१५

१ श्री कोशेषु असत्त्व, अपवन्त, }
अवचन्त अपि । १ श्री पुण्यमायुः }

१ द्विषेमिर् वा

एकशतं विष्कम्भानि विष्टिता पृथिवीम् अनु ।
तेषां च सर्वेषाम् इवम् अस्ति विष्कम्भवृषणम् ॥१॥
कर्षभस्य विषभस्य योष पिता पृथिवी माता ।
यथा[मि]चक्र देवास् तथाप कृणुता पुनः ॥२॥
अग्नेष्माणो [अ]धारयन् तथा तन् मनुना कृतम् ।
क्षिणोमि वग्नि विष्कम्भं मुष्कावहो गवाम् इव ॥३॥
सूने विशाङ्गे वृगलं यद् आबभङ्गु वेधसः ।
अवस्थुं शुष्मं कावर्षं वग्नि कृण्वन्तु वन्धुरः ॥४॥
येना अवस्थवश्च वरथ देवा इवासुरमायया ।
शुनां कपिर् इव वृषणो वन्धुरा कावर्षस्य च ॥५॥
पुष्टयै हि त्वा भत्स्यामि वृषविष्ट्यामि कावर्षम् ।
उत्तराक्षयो? रथा इव [श]पथेमिस् सरिष्यथ ॥६॥ ॥का०२॥

३.८

यमस्य लोकाद् अभ्य आ वभूविथ प्रमदा मर्तान् प्र युनक्ति धीरः ।
एकाकिना सरथं यासि विद्वान् स्वप्नं मिमानो असुरस्य योनौ ॥१॥
वन्धस् त्वाग्ने विश्वव्या अव पश्यत् पुरा राट्या जनिताद् एके [अ]ङ्कि ।
ततस् स्वप्नम् अभ्य आ वभूविथ मिषज्यं रूपम् अपगृहमानः ॥२॥
ब्रह्मावासुरेभ्यो ऽधि देवान् उपावर्त महिमानम् क्रूञ्चन् ।
तस्मै स्वप्ना[य] वधुरा आधिपत्यं त्रयस्त्रिंशसत् स्वर् आनशानाः ॥३॥
नैतां विदुः पितरो मोत देवा वेषां जप्तिश्च वरस्य अन्तर् पश्यम् ।
जिते स्वप्नम् अवधुरा आप्ये नर आदित्यासो वरुणेनानुशिष्टाः ॥४॥
अथ अथ वरम् अमजन्त दुष्कृतो [अ]जमेन सुकृतः पुण्यम् आपुः ।
स्वर् आ सजसि परमेण वन्धुरा तप्यमानस्य मनसो ऽधि जङ्घिषे ॥५॥
विष्ट ते सर्वाः परिजाः परस्ताद् विष्ट स्वप्न यो [अ]धिपा इहा ते ।
यस्योदितो नो यशस्तेह पाप्म आरुद् विषेभिर् अप याहि वरम् ॥६॥ ॥का०३॥

३.९

१ अस्मा स्म पुषा त्वत्त वज्र त्वत्त सत्ययज्ञियेवं च आ मि हव्य ता न् ।
अस्मे विषाय हस्तवे वाद् उग्रम् अरसं विषम् आह्वयम् अरसं विषं
निर्विषम् ॥१॥

श्री ३.०.४.१ अहीनामरसं विषं
[वाक्यम्]

मत्... अभ्यः * *

* गृह्यत तपसां अभेषाम् * * स्व जानात्

* * मोहितु * निहस्तांश्च ...

यूयम्... प्रति मृडात *

अमीमृडां... शत्रून्

* मधवान्यस्मान् शत्रुवताम् *

* त्वाम् * वृत्रहन्...

* इन्द्रः... प्रमृणन् * शत्रून्

* कृण्व...

* * भाज्यास् * विषूचो...

इन्द्रस्येनान्सोहिन् * भिस्व *

चक्षुष्य... जितः

... विष्टिता * *

* * योः ...

* देवस्तथापि ...

अवलेषमाणो ...

अग्नेमि वग्निच * * वहो ...

* पिचुङ्गे सुगिर्षं ...

* अवस्थं शुष्म कावर्षं ...

* अवस्थो वरत देवायवासुरमाय

... वृषणं * कावर्षस्य *

जुष्टी त्वा कांश्छामि जोषयिस्वामवन्

उत्तरामवो रथायव * * व्यत

... वभूवथ * मन्ता * पुनश्च *

एकाकिना ... स्वप्न * असुरस्त *

* वभू * विश्वव्यावपश्यन् ...

* स्वप्नम् * * वभूवथ मिषज्य * अपि *

* ब्रह्मावा * मि * उपावन्तु * क्रूञ्च

... शास * आनिशान

... जल्पय * * *

* * अरिदिह्यप्रते नरा * * सिष्टा

* * * अभिजंत दुष्कृते ...

* अ * * वदिना ...

विष्टे त ... यो *

* * वशसोहि ...

इन्द्रम् अहम् इयं इवे सोमपम् उभयाधिनम् ।
 अस्मै [विषाय हन्तवे वाऽ उग्रम् अरसं विषम् आदेयम् अरसं विषं
 निर्विषम्] ॥२॥
 धरुणम् अहम् इयं इवे उग्रो राजन्यस् सासहिः ।
 [अस्मै विषाय हन्तवे वाऽ उग्रम् अरसं विषम् आदेयम् अरसं विषं
 निर्विषम्] ॥३॥
 अदितिम् अहम् इयं इवे शरपुत्रां कनीनिकाम् ।
 अस्मै [विषाय हन्तवे वाऽ उग्रम् अरसं विषम् आदेयम् अरसं विषं निर्विषम्] ॥४॥
 बृहस्पतिम् अहम् इयं इवे यो देवानां पुरोहितः ।
 अस्मै [विषाय हन्तवे वाऽ उग्रम् अरसं विषम् आदेयम् अरसं विषं
 निर्विषम्] ॥५॥
 आ णाञ्चा णाञ्च ण्डामर्कान् ।
 अस्मै विषाय हन्तवे वाऽ उग्रम् अरसं विषम् आदेयम् अरसं विषं
 निर्विषम् ॥६॥
 नवानां नवतीनां विषस्य रोपुषीणाम् ।
 सर्वासाम् अग्रमं नाम वीतापेतारसं विषम् ॥७॥ ॥का०४॥

३.१०

मृत्युर एको यम एकस् सर्वेषु शर उद् भव ।
 ते नः कृष्णन्तु मेवजं देवसेनाभ्यस् परि ॥१॥
 पुनर् नो यमः पितृभिर् ददातु पुनर् मित्रावरुणा वातो [अ]ग्निः ।
 अघमारो अघशंसः पुनर् वात् पुनर् नो देवी निर्ऋतिर् ददातु ॥२॥
 या देवी प्रहितेषुः पतात् तपसे वा महसे वाचस्पति ।
 सोमस् त्वाम् अस्मद् यावयतु विद्वान् पितरो वा देवहता नृचक्षसः ॥३॥
 सहस्राक्षो अमर्त्यः पुनरूपः इहावतु ।
 प्रक्येद् उग्रम् आहारं सहस्रसु सहस्रकृषः ॥४॥
 यस् ते मन्युस् सहस्राक्ष विषेण परिचिह्यते ।
 तेन त्वम् अस्मभ्यं मृड शिवो नथ शंभुर् आ खर ॥५॥
 मा ते मन्युस् सहस्राक्ष भामेत् तन् मामर्कं जगत् ।
 यो नो द्वेष्टि तं गच्छ यं [वयं] विप्रमस् तं जहि ॥६॥ ॥का०५॥ ॥अनु०२॥

३.११

रक्ष । ये स्थास्यां प्राच्यां दिशि हेतयो नाम देवास् तेषां वो अग्निर् इषवः ।
 ते नो मृडत ते नो [ऽधि] ब्रूत तेभ्यो नमस् तेभ्यस् स्वाहा ॥१॥
 रक्ष । ये स्थास्यां दक्षिणायां दिश्य अविष्यवो नाम देवास् तेषां व आप इषवः ।
 ते नो मृडत ते नो [ऽधि] ब्रूत तेभ्यो नमस् तेभ्यस् स्वाहा ॥२॥
 रक्ष । ये स्थास्यां प्रतीच्यां दिशि विराजो नाम देवास् तेषां वः काम इषवः ।
 ते नो मृडत ते नो [ऽधि] ब्रूत तेभ्यो नमस् तेभ्यस् स्वाहा ॥३॥
 रक्ष । ये स्थास्याम् उदीच्यां दिशि प्रविष्यन्तो नाम देवास् तेषां [वो] वात इषवः ।
 ते नो मृडत ते नो [ऽधि] ब्रूत तेभ्यो नमस् तेभ्यस् स्वाहा ॥४॥
 रक्ष । ये स्थास्यां ध्रुवायां दिशि बिलिम्पा नाम देवास् तेषां वो [ऽध]म् इषवः ।
 ते नो मृडत ते नो [ऽधि] ब्रूत तेभ्यो नमस् तेभ्यस् स्वाहा ॥५॥
 रक्ष । ये स्थास्याम् ऊर्वायां दिश्य अषस्वन्तो नाम देवास् तेषां वो वर्षम् इषवः ।
 ते नो मृडत ते नो [ऽधि] ब्रूत तेभ्यो नमस् तेभ्यस् स्वाहा ॥६॥ ॥का०१॥
 रक्षोहण वाजिनम् आ जिघमि मित्रं प्रथिष्व उप याभि धर्म ।
 शिक्षानो अभिः क्रतुमिह समिहस् स नो दिवा स रिषः पातु नक्तम् ॥
 प्रत्य् अग्ने हरसेति जेपत् सर्वम् ॥ इति रक्षामन्त्रः ॥ ॥

३.१२

यो अपस्व अमर्तः अग्निर् यो बृवे अमर्तः यः पुरुवे यो [ऽध]मनि ।
 य आबिषे शीषधीर् यो घनस्पतीस् तेभ्यो [अ]ग्निभ्यो हुतम् अस्व पतत् ॥१॥

..सोमपा *

...राजन्यो मामहि

...पुन *

नवानं...

...वीतापेतारसं *

अघमान्ये अपशंसः ... दधातु
 * दीवी * पतात् ... सुहस्र
 * * * विषान् ...
 * मर्त्याः ...
 ... वीरवाः

... शस्तु * *
 * * * मन्यु * अमिह * *
 ये ... अग्ने यन्दिमस्वजहि

अथ रक्षामन्त्रः ॥ अग्ने ...
 * * * सुहात तो * * * ब्रूत ...
 ... अविष्यवो * * * वो प * *
 * * * सुहात * * * ब्रूत तेभ्यः ...

* * * सुहात * * * ब्रूत ...
 * * * सुहात * * * ब्रूत ...

* * * सुहात * * * ब्रूत ...
 * * * * अविष्यन्तो ...
 * * * सुहात * * * ब्रूत ...
 * * * वाजिनमा जिघमि * प्रतिष्वम् ...
 शिक्षानो * क्रतुमिहसमिह * * * दिवास् रिषा *
 * * * हरं इति ... [नक्तः]

...रमनि
 यो विषेण ओष...

क १.१९१.१३-१

१ ते ३.३.८.२

२ १.९५.४

१ शौ ३.२६.३

शौ ३.२६.१-६

आदिस्व रक्ष-पदं बाधं भाति

रक्षोहणमिति प्रतिपद्य प्रत्यये हर-
 सेत्यवसानमृगवेदे दशममण्डले ८७
 -तमं सूक्तम् । नायमन्त्रः पाठः

शौ ३.२१.१-९

यस् सोमे अन्तर् यो गोष्व अन्तर् य आविष्टो वयसि यो मृगेषु ।
 य आविष्टो हि पदो यश् चतुष्पदस् तेभ्यो [अग्निभ्यो हुतम् अस्व
 एतत्] ॥२॥
 य इन्ध्रेण सरथं संबभूव वैश्वानर उत विश्वदायः ।
 यं जोहवीमि पृतनासु सासहि तेभ्यो [अग्निभ्यो हुतम् अस्व एतत्] ॥३॥
 यो देवो विश्वाद् यम् उ कामम् आहुर् यं वातारं प्रतिगृह्णन्तम् आहुः ।
 यो धीरश् शक्रः परिभू अवाभ्यस् तेभ्यो [अग्निभ्यो हुतम् अस्व
 एतत्] ॥४॥
 यं त्वा होतारं मनसाभि संविदुस् त्रयोदश भौवनाः पञ्च मानवाः ।
 वचोषसे यशसे स्रुतावसे तेभ्यो [अग्निभ्यो हुतम् अस्व एतत्] ॥५॥
 उक्षाभाय वशाभाय सोमपुष्टाय वेधसे ।
 वैश्वानरज्येष्ठेभ्यस् तेभ्यो [अग्निभ्यो हुतम् अस्व एतत्] ॥६॥
 विषं पृथिवीम् अ[म् अ]न्तरिक्षं ये विपुतम् अनुसंहरन्ति ।
 यो विश्व अन्तर् यो वाते अन्तस् तेभ्यो अग्निभ्यो हुतम् अस्व एतत् ॥७॥
 बृहस्पतिं वरुणं मित्रम् अग्निं हिरण्यपाणिं सवितारम् इन्द्रम् ।
 विश्वान् देवान् अन्निरसो हवामह इमं कव्यादं शमयन्स्व अग्निम् ॥८॥
 शान्तो अग्निः कव्याद् अथो पुरुषरेषणः ।
 अथो यो विश्वदायस् तं कव्यादम् अशीशमम् ॥९॥ ॥का०२॥

३.३३

आयम् अगन् पर्णमणिर् बली बलेन प्रमृणन् सपत्नान् ।
 ओजो देवानां पय ओषधीनां मयि राष्ट्रं जिन्वतु प्रयच्छन् ॥१॥
 मयि राष्ट्रं पर्णमणे मयि धारय राष्ट्रम् ।
 अहं राष्ट्रस्याभीर्गो यजा? भूयासम् उत्तरः ॥२॥
 यं निवधुर् वनस्पतौ वाजं देवाः प्रियं निधिम् ।
 तं म इन्द्रस् सहायुषा मणिं वधातु मर्तवे ॥३॥
 सोमस्य पर्णस् सह उग्रम् आगन् इन्ध्रेण वत्सो वरुणेन शिष्टः ।
 तम् अहं बिभर्मि बहु रोचमानो दीर्घायुत्वाय शतशारवाय ॥४॥
 आ मारुक्षत् पर्णमणिर् मग्ना अरिहतातये ।
 यथाहम् उत्तरो ऽस्तानि मनुष्या अधिसंशतः? ॥५॥
 पुनर्-मैत्स्व इन्द्रियं पुनर् आत्मा द्रविणं ब्राह्मणं च ।
 पुनर् अग्नयो धिष्ण्यासो यथास्थाम [क]स्पयन्ताम् इहैव ॥६॥
 ये तक्षाणो रथकाराः कर्मादा ये मनीषिणः ।
 सर्वोस् तान् पर्ण रन्ध्रयोपस्तिं कृणु मेदिनम् ॥७॥
 उपस्तिर् अस्तु वैश्य उत शूद्र उतार्यः ।
 सर्वोस् तान् पर्ण रन्ध्रयोपस्तिं कृणु मेदिनम् ॥८॥ ॥का०३॥

३.३४

येन वेह[... ..] दध्मसि ॥१॥
 आ ते गर्भो योनिम् एतु [... ..] ॥२॥
 पुमांसं पुत्रं जनय तं पुमान् अनु जायताम् ।
 भवासि पुत्राणां माता जातानां जनयाश्च [यान्] ॥३॥
 यानि भद्राणि बीजाण्य ऋषमा जनयन्ति [च] ।
 तैस् त्वं पुत्रं विन्दस्व सा प्रसू धेनुका भव ॥४॥
 कृणोमि ते प्राजापत्यम् आ गर्भो योनिम् एतु ते ।
 विन्दस्व [त्वं] पुत्रं मारि [यस्] तुभ्यं शम् असत् छम् उ तस्मै त्वं भव ॥५॥

वेस् ... यो विष्टो * * *

येन्ध्रेण ... दध्यः

इ * * सासहो...

* * * अ ... वातारं प्रतिगृह्णन्तम् *

* धीर शक्रः * इवाभ्यस् *

... भुवना * वः

उक्षाभाय वशाभाय * वेधसे

य वक्ष ...

* * मित्र अग्न्यां पाण्यं ...

... अन्निरसं * इन्द्रं ...

... रविणः

... कव्याधमपीषमम्

* अगं पूर्णं (उपरि पर्ण) ... णं *

... ओषधीरा मेयि * जिन्वन् प्रयच्छं

... महि * *

अहो ... तरा

* निदिधिर् * वाजि ...

* * * आगम् ... सख्यः

* मारुक्षतु ...

* मयिस्व * * आत्मा ...

पुनर्-मैत्स्वो धिष्ण्यासो ... इहैव

यत् ... मणीषिणाः

* त्वान् ... नां

... उतार्यं

* त्वान् ...

याव ...

* * जा (उपरि ज) नव त्वं ...

... जनयासि (उपरि मि) ...

... जनयति

* * * नार्य * * समसख्यम तस्मै * *

श्री ३.५.१

श्री २ । 'शो मयि धारयताम्वयिम्

श्री निजो

श्री ३

श्री ४

श्री ५

श्री ७.९.७.१

श्री ३.५.६

श्री ३.३.३.१ येन वेहभूविध
 नाक्षत्रामसि तत्त्वत् । इव तत्-
 त्वत्त्वत्त्वं वरं नि दध्मसिश्री २ । 'श्री पुमान् वाण इ-
 वेनुधिम् । आ बीरो ऽग्र
 जायता पुत्रस्ते दध्मास्यः

श्री ३

श्री ४

श्री ५

श्री १

श्री देवीः सायणस्तु देवीः

यासां पिता पर्जन्यो भूमिर् माता बभूव ।
तात् त्वा पुत्रविधाय देवीः प्राबन्ध् ओषधीः ॥६॥
यत् ते योनिम् उद्विज्या[द्] वृषभो रेतसा सह ।
स त आ सिञ्चतु प्रजां दीर्घायोश्च शतशारदम् ॥७॥ ॥का०४॥

३.१५

यां त्वा वातो वरयारिद्रनाभा? महर्षभः ।
तस्यास् ते विश्वधायसो विषदूषणम् उद् भरे ॥१॥
यां त्वा वराहो अन्नान् एकस्मिन् अधि पुष्करे ।
[तस्यास् ते विश्वधायसो विषदूषणम् उद् भरे] ॥२॥
यां त्वादितिर् अवपद् बीजवापम् अधि पुष्करे ।
[तस्यास् ते विश्वधायसो विषदूषणम् उद् भरे] ॥३॥
यस्याः कुलायं सलिले अन्तर् महत्स्य अर्णवे ।
तस्यास् ते विश्वधायसो विषदूषणम् उद् भरे ॥४॥
उत् ते भरम् उत्तमाया अधमायास् तद् भरे ।
अनु मध्या मध्यमे तव विषदूषणम् अग्रमम् ॥५॥
[मध्यं भूम्यास्] सम् अग्रमम् उमाद् अन्ती सम् अग्रमम् ।
दिवश्च पृथिव्याश्च विषदूषणम् उद् भरे ॥६॥ ॥का०५॥ ॥ननु०१॥

३.१६

पैत्रो ऽसि वृतनायुस् स्वाहा ॥१॥
सोम हिंसीस् सोम हिंसितो ऽसि स्वाहा ॥२॥
ब्रह्मणम्? हिंसीद् ब्रह्म हिंसितो ऽसि स्वाहा ॥३॥
।नाभूद् अहिर् भूजमान्महिर् अग्निम् अरस्तावधी ।
।विषस्य ब्रह्मणाम् आसीत्? ततो जीवन् न मोक्ष्यसे ॥४॥
उद्यो ऽहि[त्] समुद्यो ऽहि[त्] निवीतो ऽरसः कुतः ।
।विषस्य ब्रह्मणाम् आसीत्? ततो जीवन् न मोक्ष्यसे ॥५॥
पुनर् ददाति मे विश्वं पूर्वपथम् उवाहृतम् ।
मां ददध्वान् मन्यसे मया दद्यो न मोक्ष्यसे ॥६॥ ॥का०१॥

३.१७

एकशतं भेषजानि तेषां मातास्य ओषधे ।
समुद्रम् इव गच्छसि पृथिव्याम् अधि मिथिता ॥१॥
यस्यां वेदादिभेषजं दद्याशीर्षो दद्याजिह्वः ।
ते प्रथमा दधे सं आवंत्? ओषधे यमराक्षीरयद्? मिषद् ॥२॥
पुनश्च बभूव पुनः प्राणः पुनर् आयुर् न आ गमत् ।
निष् टाकरं निष्कृत्या निष् टानिष्कृत्याकरम् ॥३॥
मुञ्चामि त्वा शपथ्याद् अथो वातवाद् उत ।
अथो यमस्य पट्टीशाद् विश्वस्माद् देवदुष्कृताद् ॥४॥
सं ते शीर्ष्णः कपालानि रुद्वस्य च यो विदुः ।
उद्यन् सूर्य आदित्यो भूभुवोर् अनीनशात् ॥५॥
हिमवतः प्र स्रवत सिन्धौ समग्र संगमः ।
ता आपस् सर्वास् संगत्व बभूव प्राणं दधतु नः ॥६॥ ॥का०२॥

३.१८

इस्तिवर्षसं प्रथतां रुदद् यशो अदित्या यत् तन्वस् संबभूव ।
तत् सर्वं सम् भुवद् ममाम् एतद् विश्वे देवासो अदितिश्च सजोषाः ॥१॥
मित्रश्च व वरुणश्च वेन्द्रो रुद्रश्च च वेतनु ।
देवासो विश्वधायसस् ते माञ्जनु वर्षसा ॥२॥
यत् ते वर्षो जातवेदो रुदद् भवत्य् आयुतम् ।
तेन माम् अद्य वर्षसाग्ने वर्षसिन्धो रुजिः ॥३॥

...दान्

यास् * * * पनर्...

* * * मर...

...मोक्षसे

...निवीतो * *

...मोक्षसे

...मोक्षसे

...तः

* * * प्राणं * आयुगमत्

...निष्कृत्याकरं

...कुत

* * * पत्रि(उपरि वि)शादिशास् *

सं...विदुः

उद्यं द्योदित्यो अहोतमनीस्य

* * * स्रवतस्सिन्धु समग्र *

तापस्तपस् * * * चषट् *

* * * वृषतां * विदुः * व...

* * * सवित्रं ममाम्...

...वेतनु(अथः सः)

...मातन्तु *

* * * मम...

श्री २.८९.१.४

श्री ४.९.१

श्री १.९९.२

श्री ९.८.२२

श्री १.२४.१.२

श्री १.२२.१

श्री २। श्री वेतनुः सायणस्तु वेतनु

श्री ४.१

श्री १

श्री १.१.१.१ मनुष्यैश्चकृतः }
इत्थं मनु-पदक्षेपोऽपार्धः }

श्री १.१.१.२७

श्री १.१.२.५१

श्री ५

[७ इत्यादि

श्री १.१.१.१ मे २.७.७ का १६.

श्री जिष्णुः इतराद्यं संहिताद्यं जिष्णु

श्री २

श्री ४

श्री १

श्री ५

श्री ७.५

श्री १.१.२.१-५,७

श्री वृत्तिशान्ता

[सावणः परिश्रुतः

श्री श्रीकृष्ण परिश्रुतः, 'भुजः पयः ।

श्री ४.१.२.१, १, २, ४, ५, ६ ते मा

[२.४.७.७-९

श्री श्रीकृष्ण वर्यं, कर्णम् अपि

श्री ते मा पुनश्चिन्तय । 'ते मा येन
[जवालि न परा जवालि

येन हस्ती वर्चसा संवभूव येन राजा मनुष्येषु मन्तः ।

येन देवा ज्योतिषा याम् उदायन् तेन माग्ने वर्चसा सं खजेह ॥४॥

यावद् वर्चस्त् सूर्यस्यासुरस्य च हस्तिनः ।

तावन् मे अभिना वर्चः कृणुतं पुष्करज्या ॥५॥

यावद् चतस्रः प्रदिश्या बभूव यावत् समस्तुते ।

तावत् समैत् इन्द्रियं मयि तद् धस्तिवर्चसम् ॥६॥ ॥का'३॥

३.१९

संशितं म इदं ब्रह्म संशितं वीर्यं मम ।

संशितं क्षत्रं मे जिष्णु येषाम् अस्मि पुरोहितः ॥१॥

सम् अहम् एषां राष्ट्रं इयामि सम् ओजो वीर्यं बलम् ।

बुद्ध्यामि शत्रूणां बाहुन् सम् एषाम् अम्भान् अहम् ॥२॥

तीक्ष्णीयांसः परशोरं अग्नेस् तीक्ष्णतरा उत ।

इन्द्रस्य वज्रात् तीक्ष्णीयांसो येषाम् अस्मि पुरोहितः ॥३॥

अधस् पद्यन्ताम् अधरे भवन्तु ये न इन्द्रं मघवानं पूतम्यान् ।

क्षिणामि ब्रह्मणामित्रान् उन् नयामि स्वान् अहम् ॥४॥

एषाम् अहम् आयुधा सं इयाम् एषां राष्ट्रं सुवीरं वर्धयस्व ।

एषां क्षत्रम् अजरम् अस्तु जिष्णूग्रम् एषां चित्तं बहुधा विभक्तयम् ॥५॥

अग्निं प्रेत जयत प्रसूतास् सं इयामि निदं आयुधानि ।

तीक्ष्णेष्वोऽवलघ्नन्वो हतोऽप्रायुधा [अ]बलान् उग्रबाहवः ॥६॥ ॥का'४॥

३.२०

इहैव भुवां नि मिनोमि शालां क्षेमे तिष्ठसि धृतम् उक्षमाणा ।

तां त्वा शाले सर्ववीरास् सुवीरा [अरिहवीरा] अग्निं सं खरेम ॥१॥

इहैव भुवा प्र[ति] तिष्ठ शाले अम्भावती गोमती सुवृतावती ।

ऊर्जस्वती धृतवती पयस्वत्य उच्च कूर्यस्व महते सौमगाय ॥२॥

धरन् अग्निं शाले बृहच्छन्दास् सूतधाम्नाः ।

आ त्वा वत्सो गमेद् आ कुमार आ धेनवस् सायम् आस्यन्मानाः ॥३॥

इमां शालां सविता वायुर् अग्निस् त्वद्वा होता नि मिनोतु प्रजान् ।

उक्षन्तुः मरुतो धृतेम सौमो नो राजा नि कृषिं तनोतु ॥४॥

मानस्य पक्षि शरणा स्थोना [देवी] देवेभिर् निमितास्य अग्ने ।

तृणं वसाना सुमना असत् त्वं रयिं नो धेहि ? सुमगे सुवीरम् ॥५॥

आ त्वा कुमारस् तरुण आ वत्सो जगता सह ।

आ त्वा परिश्रितः ? कुम्भ आ वज्रः कलशश्च यः ॥६॥ ॥का'५॥ ॥अनु'४॥

३.२१

इमम् इन्द्र वर्धय क्षत्रियं म इमं विशाम् एकवृषं कृणु त्वम् ।

निदं अमित्रान् अक्षुण्णं अस्य सर्वोत् तान् रन्धयाहमा [अ]इमुत्तरेषु ॥१॥

अयम् अस्तु धनपतिर् धनानाम् अयं विशां विषयतिर् अस्तु राजा ।

अस्मिन् इन्द्र महि वर्चसि धेय् अर्चसि कृणुहि शत्रुम् अस्य ॥२॥

एवं भज प्रप्ते अभ्येधु गोषु निष् टं भज यो [अ]मित्रो [अ]स्य ।

वर्चस् क्षत्राणाम् अयम् अस्तु राजेन्द्र शत्रुं रन्धय सर्वम् अस्मै ॥३॥

अस्मै दावापृथिवी भूरि वामं संवृथायां वर्मवृषेय धेनुः ।

अयं राजा प्रिय इन्द्रस्य भूयात् प्रियो तवाम् ओषधीनाम् उतापाम् ॥४॥

पुनश्चिन्तय तम् उत्तरावन्तम् इन्द्रं येन [जयन्ति न परा] जयन्ते ।

यस् त्वा करद् एकवृषं जनानाम् उत राजम् उत्तमं मानवानाम् ॥५॥

उत्तरस् त्वम् अधरे सम्भू अग्ने वे के च राजन् प्रतिशत्रवस् ते ।

* इतो ... मनुष्यम् *

* * * भ्यामुदायं ...

... 'सजः

* मवीरं ...

* * * राष्ट्रं पदवामि ...

* शत्रूणां वद् * अश्वाम् ...

* कर्षोरं * तराद् *

* वजस् * एषामस्मिन् *

... भवन्तेन * मघवानां 'न्वा

क्षणामि ब्रह्मणामित्रान्नायाम् आम् *

येषामाम् आयुधा ...

{ येषां ... जिष्णु उग्रमेषां राष्ट्रं सुवीरं वर्धयस्व दे-

{ वां क्षमजरमस्तु जिष्णु उग्रम् * * * 'कृपा

* प्रवत् * प्रसूता ...

तीक्ष्ण इषवो * इतो उग्र * 'इवावः

* भुवा म्य ...

तं ...

... गृहच्छन्दा *

* * * मयि भेदा कुमार धेनवस्सावमात्यन्ध-

... स्तोतु प्रजानां [माना

उक्षन्तुना ... कृष *

सानस्त * शरणा ... देवीभिर् * ओष

कन्नं * * * वजस् * * * वि ...

* * * तरण ...

* * * परिश्रुतः ... या

... एकविष * *

नि मित्रानस्यु तस्य * ता रथवत्सा *

... विरूपपतिस्तु *

* इन्नु मयि ...

इदं * * * धेनु गोष ...

वर्मत् ... शत्रु * * *

* * * भूवांसं संवृथायां वर्मवृषेय धेनुं

वर्मं * प्रिये * भूवाः ...

* * * इन्द्र ...

... राजम् * *

... प्रतिशत्रवस्

श्री ७.७३.१०^४

एकधृष इन्द्रसखा जिगीषान् छत्रयताम् अग्नि तिष्ठा महांसि ॥६॥ ॥का०१॥

३.२२

विषाणास्य आक्रिंसी देवजा प्रतिचक्षिणी ।
 दिवस् पृथिव्यास् संभूता सहस्राक्षी [विष्या]धि नः ॥१॥
 सहस्राक्षी यद् गृभाति [तेन?] पद्यास्य ओषधे ।
 सदान्वाग्नी रक्षोघ्नी भवेद् प्रतिचक्षिणी ॥२॥
 ये हरन्त्य आसुतेयं? पयस्स्फाति चौषधे ।
 सदान्वाग्नी रक्षोघ्नी भवेद् प्रतिचक्षिणी ॥३॥
 यातुधानान् रन्धयन्ती रुष्यन्तं? च विदुतम् ।
 तांस् त्वं सहस्रचक्षो गृभाय कृतवीर्याय? ॥४॥
 यथा भ्वा चतुरक्षो रात्रि नक्ता पश्यति ।
 एवा सहस्रचक्षो त्वं प्रति पद्यास्य आयतः ॥५॥
 गोभिर् अश्वैर् वसुभिर् अपक्रीतास्य ओषधे ।
 इयावाभ्यस्य चक्षुषा प्रति पश्य किमीदिनः ॥६॥ ॥का०२॥

३.२३

सं शुन्धध्वं सं पिबध्वम् अन्नं वो मधुमत् सहः ।
 व्रतं वस् सर्वं सध्वयक समानं कुतो [अ]स्तु वः ॥१॥
 सं जानीध्वम् इन्द्राय चित्ता वो ऽस्व अयं वो ऽग्निर् नि हरः शमयाति ।
 यद् वैरहृत्यम् उ भीमम् आसीद् विश्वे देवा उत् प्राचयन्तु ॥२॥
 शं वश्य अस्तु बृहस्पतिश् शं यावापृथिवी उमे ।
 शम् अन्तरिक्षम् उत वो मरुत्वान् शं वशिन् अस्व अदितिर् देवपुत्रा ॥३॥
 कस्पेतां यावापृथिवी कस्पस्ताम् आप ओषधीः ।
 कस्पस्ताम् अग्नयस् सर्वे असौ श्रेष्ठयाय सर्वदा ॥४॥
 सं वस् सृजामि इदयं संसृष्टं मनो अस्तु वः ।
 संसृष्टा वस् तन्वस् सन्तु संसृष्टं प्राणो अस्तु वः ॥५॥
 सं वः पशूनां इदयं सृजामि सं पुत्राणाम् उत या बुधितरो वः ।
 सं जायानां मनसा मनांसि सं पतीनाम् उत बभ्रुषा सृजामि ॥६॥ ॥का०३॥

३.२४

प्राची दिग् अग्निर् अधिपतिर् असितो रक्षितादित्या इषवः ।
 तेभ्यो नमो ऽधिपतिभ्यो नमो रक्षितुभ्यो नम इषुभ्यो नमो वो ऽस्तु ।
 यो ऽस्मान् द्वेष्टि यं च वयं द्विष्मस् तं वो जम्मे दध्मस् तम् उ प्राणो जहातु ॥१॥
 दक्षिणा दिग् इन्द्रो ऽधिपतिस् तिरश्चिराजी रक्षिता वसव इषवः ।
 [तेभ्यो नमो ऽधिपतिभ्यो नमो रक्षितुभ्यो नम इषुभ्यो नमो वो ऽस्तु ।
 [यो ऽस्मान् द्वेष्टि यं च वयं द्विष्मस् तं वो जम्मे दध्मस् तम् उ प्राणो जहातु] ॥२॥
 प्रतीची दिग् वरुणो ऽधिपतिः पूवाक् रक्षिता मित्र इषवः ।
 [तेभ्यो नमो ऽधिपतिभ्यो नमो रक्षितुभ्यो नम इषुभ्यो नमो वो ऽस्तु ।
 [यो ऽस्मान् द्वेष्टि यं च वयं द्विष्मस् तं वो जम्मे दध्मस् तम् उ प्राणो जहातु] ॥३॥
 उदीची दिक् सोमो ऽधिपतिस् स्वजो रक्षिता वात इषवः ।
 [तेभ्यो नमो ऽधिपतिभ्यो नमो रक्षितुभ्यो नम इषुभ्यो नमो वो ऽस्तु ।
 [यो ऽस्मान् द्वेष्टि यं च वयं द्विष्मस् तं वो जम्मे दध्मस् तम् उ प्राणो जहातु] ॥४॥
 ध्रुवा दिग् विष्णुर् अधिपतिः कस्मात्प्रीवो रक्षिता वीरव इषवः ।
 [तेभ्यो नमो ऽधिपतिभ्यो नमो रक्षितुभ्यो नम इषुभ्यो नमो वो ऽस्तु ।
 [यो ऽस्मान् द्वेष्टि यं च वयं द्विष्मस् तं वो जम्मे दध्मस् तम् उ प्राणो जहातु] ॥५॥
 ऊर्वा दिग् बृहस्पतिर् अधिपतिश् अन्नो रक्षिताशनिर् इषवः ।

एकधृषा * जिगीषां शत्रू ...

* रति ...
 * * संभूतस् ...
 सहस्राक्षि वाद् ...
 सदान्वाग्नी ...
 ... पयस्स्फाति च ओषधे
 सदान्वाग्नी ...
 वातुनो रंभवन्ते रक्षतं ...
 * एवा सहस्रचक्षो * कृतवीर्ये

... आयत

... वशी

इयावत्याभ्यस्य ...

* शुद्धध्वं * पिबध्वम् ... सह
 * * सध्वयक ...
 * * चेता ...
 * वेर ...
 सं * आस्तु बृहस्पतिस् * *
 ... मरुतां सं वश्य * * *
 ... भी
 ... अघ्राय *

* वो जायानां ... चक्षुषस् *

अथ रक्षामन्त्रम् ॥ ओं ... रक्षतां *
 ... रक्षतुभ्यो नमो कविभ्य * * *

... तिरश्चिराजे रक्षता * *

* दिग् * * प्रजाक् रक्षता * *

... रक्षता * *

... कस्मात्प्रीवो रक्षता वीरवो *

... शक्ती * *

श्री ७.१४ ते ४.४.११.१ मे १.

का ७.१२

श्री ३.२७.१-६

तेभ्यो नमो ऽधिपतिभ्यो नमो रक्षितुभ्यो नम इत्युभ्यो नमो वो ऽस्तु ।
यो ऽस्मान् द्वेष्टि यं च वयं द्विष्यस् तं वो जम्हे दध्मस् तम् उ
प्राणो जहातु ॥६॥ ॥का०४॥

३.२५

अनङ्गान् वाधार पृथिवीं याम् उतामूम् अनङ्गान् वाधारोर्ध्वं अन्तरिक्षम् ।
अनङ्गान् वाधार प्रविशद् पद् उर्वारं अनङ्गान् इदं विश्वं भुवनम् आ विवेश ॥१॥
अनङ्गान् दुहे सुकृतस्य लोकं पेनं व्याययेत् पवमानः पुरस्तात् ।
पर्जन्यो धारा मरुत ऊचो अस्य यद् यद् पयो दक्षिणा दोहो अस्य ॥२॥
अनङ्गान् इन्द्रस् त पशुभ्यो वि वहे ज्ञयान् यश् शक्र आमिमीते अभ्वनः ।
भूतं भविष्यद् भुवनं दुहानस् सर्वा देवानां विभंश् चरति व्रतानि ॥३॥
यस्य नेशो यज्ञपतिर् न यज्ञो नास्य दातेशो न प्रतिग्रहीता ।
यो विश्वहर्य विश्ववृद् विश्वकर्मा धर्मो नो ब्रूत यतमश् चतुष्पात् ॥४॥
इन्द्र एव मनुष्येष्व् अन्तर् धर्मस् ततश् चरति संशिशानः ।
सुप्रजास् सन् स उदारो ण सर्वद् यो नास्मीयाद् अनङ्गो विजानन् ॥५॥
येन देवास् स्वर् आरुह्युर् द्वित्वा शरीरम् अमृतस्य धाम ।
तेन गेष्म सुकृतस्य लोकं धर्मस्य व्रतेन यशस्ता तपस्यवः ॥६॥
द्वादशैता रात्रीरु मत्या आहुः प्रजापतेर् मत्या रात्रीर् द्वादश ।
तद् वापि ब्रह्म यो वेद तद् वा अनङ्गो बलम् ॥७॥
दुहे वा अनङ्गान् सार्यं दुहे प्रातर् दुहे दिवा ।
दोहा ये [अ]स्य संयमिन् तान् बिभ्रानुपदस्वतः ॥८॥
यो वेदानङ्गो दोहान् सत्तानुपदस्वतः ।
प्रजां च लोकं चाप्नोति तथा सत्सर्वयो विदुः ॥९॥
मध्यम् एतद् अनङ्गो यज्ञैश्च बह आहितः ।
एतावद् अस्य प्राचीनं यावान् प्रत्यङ् समाहितः ॥१०॥
पङ्क्तिस् सेवि समाक्रामन् इरा जहामिर् उत्खिद्वन् ।
अमेणानङ्गान् कीलालं कीनाशश्च बोप गच्छतः ॥११॥
इन्द्र एव मनुष्येष्व् अनङ्गान् इत्यं उच्यते ।
शक्रस् सोम्यः पार्श्वं सर्वा याश्च चास्य कुडिकाः ॥१२॥
इन्द्रो बलिनास्य परमेष्ठी व्रतेन येन गौस् तेन वैश्वदेवाः ।
यो ऽस्मान् द्वेष्टि यं च वयं द्विष्यस् तस्य प्राणान् अप वहेत् तस्य प्राणान्
वि बर्हः ॥१३॥ ॥का०५॥ ॥अनु०५॥

३.२६

गृहान् पेमि मनसा मोदमान ऊर्जं बिभ्रद् वस् सुमतिस् सुमेधाः ।
[अ]धोरेण चक्षुषा मिश्रियेण गृहाणां पश्यन् पय उत् तरामि ॥१॥
इमे गृहा मयोभुव ऊर्जस्वन्तः पयस्वन्तः ।
पूर्णा वामस्य तिष्ठन्तस् ते नो जानन्तु जानतः ॥२॥
सुसुतावन्तस् सुभगा इरावन्तो हसामुदाः ।
अधुभ्या अतुष्यासो गृहा मासुर् बिभीतन ॥३॥
येषाम् अभ्येति प्रवसन् येषु सौमनसो बहुः ।
गृहान् उपह्वयाम यान् ते नो जानन्तु आयतः ॥४॥
उपह्वता इह गाव उपह्वता अजावयः ।
अथो अजस्य कीलाल उपह्वतो गृहेषु नः ॥५॥
उपह्वता भूरिधनास् सत्वायस् स्वस्तुसुमुदः ।
अरिष्टास् सर्वपूरुषा गृहा नस् सन्तु सर्वदा ॥६॥ ॥का०१॥

३.२७

इत्तायमस्वप्रतिपात्यता सं वाम् इन्द्र पूतनावृष्टिः ।
प्रजापतिर् आवाद् ओजो ऽसौ गृहद् धविर् हविषा वर्धनेन ॥१॥

*** नम रक्षितुभ्यो * क्षत्रिभ्यो ...
*** द्विष्टि ...
प्राण *

अनङ्गां दधार पृथिवीं यामुतामूम् अनङ्गां दधारोर्ध्वं *
अनङ्गां ... भुवनम् * *
अनङ्गां * * * लोकं पेनं पोषेत् ...
... मरुतोभो त्व * * * द्रवो त्व
* इन्द्रस्य ... त्वां व शक्रो अभि * *
... विभ्रस् * *
* नेष यज्ञपतिभि * * दातेशव * गृहीता
* * इन्द्र * धर्म * ब्रूत वामस् *
... तपतश् * *
सुप्रजासस्त * * सरिषभो नास्मीयाद् ...
* * दुवाकर्तृद्वित्वा * * *
... तपस्व्या
* * वर्याहुः * * वर्या रात्री *
... वानुद्वयो *
* वानङ्गान् ...
* * * सवन्ता * * स्वतः
वे देवानङ्गो * * अस्वप्राणुपदस्य च

... यत इव वाहितः
* * प्राचीनं यावाद् ...
* सेवि ... उत्खिद्व
* * * जान * कीनाशस्य उप गच्छत

शक्र सोम्य पार्श्वं ... कुडिभिः
... वतेनै * * *
... अस * * *
* बर्हः

* अभि * मोदमानोर्ज * व * सुमेता
... पश्यं * * *

... हसामुदा
अधुभ्या अतुष्यासो गृहा मासुर् बिभीतनः * *
एवामप्येतु प्रवनेष सोमनस्तो *
* उपह्वयामय ...

* न्यस्य ...
* भूमिना * संनर
* सवापूर्णा * गस् * सर्वदः

* अदराद् ...

श्री ४.११.१

श्री ४

श्री २

श्री ५

श्री ३

श्री ६

श्री तपसा यज्ञस्वयः

श्री ११

श्री १२

श्री ९

श्री ८

श्री १०

श्री ७.६०.१ वा ३.४१.१०

श्री २

वा ४२

श्री ६

श्री अनुभ्या अनुभ्या स्त

श्री ६ वा ४२

श्री ५ वा ४३

श्री ४.११

दि गृ १.२९.१ इत्यादि

वा ८.४६ ते ४.६.२.६ मे २.१०.
[२ का १८.२

अप्रस्तात् ६

श्री ७.५३.२

प्रजापते इविषा वर्धने[न] हन्तारम् इन्द्रम् अकृणोद् अवध्यम् ।
तस्मै विशो देवकृता नमस्त सद्यस्तस्? स हि इव्यो बभूव ॥२॥
प्रजापते अमि नो नेवि वसुर्वी गव्युतिम् अभिमातिषाहः ।
वर्धयन् इन्द्रं बृहते रणाय देवं वैवेन इविषा वर्धनेन ॥३॥
यथा विद्वाः पृतनात् संजया यथा शत्रून् सहसा मनसा ।
मही यथासत् सन्नद्धः सुसन्नद्ध देवस् त्वेन्द्रो अप्रतिवर्धं कृणोतु ॥४॥
अयं वीरो प्रति हन्तु शत्रून् विश्वे देवा उवसदस्कराय ।
नास्य प्रजां रीरिषन् नोत वीरान् इमांश्च इन्द्रः ॥५॥
जहि शत्रून् प्रति रण्यस्वामिषि टे गोपा अधिपा वसिष्ठः ।
शर्म ते राजा वरुणो नि यच्छा[द्] देवस् त्वेन्द्रो अप्रतिवर्धं कृणोतु ॥६॥
॥का०२॥

३.२८

सं स्पृशेथां तनुभ्यां सं मुखाभ्यां सम् आत्मना ।
सं वां ब्रह्मणस् पतित् सोमस् सं स्पर्शयातु वाम् ॥१॥
अभ्यस्य न इमि? वाचा वधामि न हस्तोक्षसे ।
[उ]प मे दाहिन् कामे लभे कृष्णम् इषाखरे ॥२॥
यः प्रेमा प्रेण्याम् आसीद् वसत् सोमेन बभूवा ।
तस्माद् अधि भूते मनो मण्ड्र अस्य मन आहितम् ॥३॥
यं पुमांसं कामयते यस्मिन् आ भगम् इच्छते ।
इच्छोकम् अस्मिन् आ वधो यथा शुष्याति त्वाम् अनु यथास्य
हृदयं शुष्यात् ॥४॥
अपिच्छंनेष शंगुणी? बभ्रुर् आकाशं भीमं मांपश्यम् अभिरोरुवम् ।
प्रियंकर[ण]म् उत्तमं मनुषेन तद् आभूतम् ॥५॥
त्वं हासि वर्षस्यो अथो हासि सुमङ्गलः ।
अथो सर्वासां वीरुधां प्रियंकरणम् उच्यसे ॥६॥ ॥का०३॥

३.२९

प्रतीची सोमम् अस्व ओषधे प्रतीच्य अनु सूर्यम् ।
प्रतीची विद्वांश्च देवांश्च तथा त्वाच्छावदामासि ॥१॥
इमां वनाम् ओषधिं वितन्त्रीम् अनुतन्तुनाम्? ।
आयतः प्रतिरन्ध्रमी? परायतो निवर्तनाम् ॥२॥
अमुष्याहं परायत आयतो मनो अप्रमम् ।
अप्रमे हासि? मनो अथो हृदयं मनः ॥३॥
मयि ते मन आहितं मयि चित्तं मयि व्रतम् ।
ममेद् अप कताद् अतो ममासञ्चेदस्तीदपि? ॥४॥
अहं वदानि माह त्वं सभायाम् [अ]ह त्वं वद ।
ममेद् असत् त्वं केवलो नाम्यासां कीर्तयाश्च वन ॥५॥
यदि हासि तिरोवनं यदि वा नयस् तिरः ।
[इ]यं त्वा मद्यम् ओषधिर् बद्ध्वेव न्यानयत् ॥६॥ ॥का०४॥

३.३०

यथा कलां [यथा शफे यथर्षे संनयमि ।
[एवा दुष्पच्यं सर्वम् अप्रिये सं नयामसि] ॥१॥
सं राजानो [अ]गुत् [स]म् ऋणाम् अगुत् सं कृष्ठा अगुत् सं कला अगुः ।
सम् अस्मात्तु दुष्पच्यं? निर द्विषते दुष्पच्यं? सुवाम ॥२॥
देवानां पत्नीनां गर्भे यमस्य करण यो भद्रस् स्वप्न ।
स मम यः पापस् तं द्विषते प्र द्विषम् ॥३॥
वृद्धामा नामासि कृष्णशकुने मुक्तं निर्जतेर मुक्तं तं त्वा स्वप्न तथा विज ।
स्वप्नोस् स्वप्ना? अभीव कावम् अभीव नीमाहम् ।
सास्मार्कं देवपीयुं पिपादं वप ॥४॥

श्री ६.८९.१

श्री ७.३८.१

श्री ७.३८.३

प्रतिनन्दनीं वा (श्री १)

वे २.७७.१.५, १०.३.५

श्री ७.३८.४

वे २.७९.५ श्री ५

श्री १९.५७.१-६

वे २.३७.३

श्री मातृहा

प्रजापतेर... हंतावत् * * अगार्ध
* विषो * निमन्तस्...
... वसोवो * *
* * वृहत् रेणाय * देवेन...
* * पृतनात्... मानसा
... सुसन्नद्ध देवासे इन्द्रो * *
... वसुन्वदे * *
* * रीरिषं * * इममिन्द्र
... देवा * * *

* * ब्राह्मणम्... स्पर्शबाहु *
* * दहिन्...
* * प्रेमा... बभूवा
... मनाहितं
* * कामयते...
हरछो * * * * शिष्याति...
* * शिष्याद्
... भीम * अभिनोरुनं
* * मधुघेन...
... हास्य *

* * रंघनी * निवर्तनं

* * मनाहितं...

* * मह...

* अशस्ति * नाम्यासां * चिन

* वास्य तिरोवनं...

* * महम् * वधेव न्यानयः

यथा कलामितेका (एवं साकम्वेनाधीतत्वाद्
[अत्र प्रतीकेन निर्वेसा])

... शुभायुस् * कलायुस्

* * दुष्पचि * द्विषते दुष्पचि *

स्व मुम... द्विषम्

वृद्धामा...

* * अभीवा...

* * पिपादस्वप्न

* सो निर्वचामसि

यद् अस्मात्तु दुष्कर्म्यं यद् गोषु यद् च नो गृहे ।
सास्माकं देवपीयुं पियावं निष्कम् इव प्रति मुञ्चताम् ॥५॥
नवारहीन् अपमायास्माकं तन्वस् परि ।
दुष्कर्म्यं सर्वं दुर्मूर्तं त्रिचते निः त्रिचामसि ? ॥६॥ ॥का०५॥ ॥अनु०६॥

३.३१

देवा मदतः पृथिमातरो अपो दत्तोदधिं मिन्त ।
दिवस् पृथिव्या उरोद् अन्तरिक्षात् तस्मै क्षत्राय न इत ब्रह्मणाभ्यः ?
प्रजाभ्य आभ्य ओषधीभ्यस् स्वाहा ॥१॥
देवा अन्न इन्द्र सूर्यापो [दत्तोदधिं मिन्त ।
[दिवस् पृथिव्या उरोद् अन्तरिक्षात् तस्मै क्षत्राय न इत ब्रह्मणाभ्यः ?
प्रजाभ्य आभ्य ओषधीभ्यस् स्वाहा] ॥२॥
देवाश्च कोजो ? मित्रावरुणाव्यमन् अपो [दत्तोदधिं मिन्त ।
[दिवस् पृथिव्या उरोद् अन्तरिक्षात् तस्मै क्षत्राय न इत ब्रह्मणाभ्यः ?
प्रजाभ्य आभ्य ओषधीभ्यस् स्वाहा] ॥३॥
देवाः पितरो वसव्याः ऋष्यादो ऽपो [दत्तोदधिं मिन्त ।
[दिवस् पृथिव्या उरोद् अन्तरिक्षात् तस्मै क्षत्राय न इत ब्रह्मणाभ्यः ?
प्रजाभ्य आभ्य ओषधीभ्यस् स्वाहा] ॥४॥
देवा अप्सुवदो ऽपां नपात् तनूनपां नराशंसपो दत्तोदधिं मिन्त ।
[दिवस् पृथिव्या उरोद् अन्तरिक्षात् तस्मै क्षत्राय न इत ब्रह्मणाभ्यः ?
प्रजाभ्य आभ्य ओषधीभ्यस् स्वाहा] ॥५॥
देव बृहस्पते अपो देह्य उदधिं मिन्धि ।
[दिवस् पृथिव्या उरोद् अन्तरिक्षात् तस्मै क्षत्राय न इति ब्रह्मणाभ्यः ?
प्रजाभ्य आभ्य ओषधीभ्यस् स्वाहा] ॥६॥
देव प्रजापते अपो [देह्य उदधिं मिन्धि ।
[दिवस् पृथिव्या उरोद् अन्तरिक्षात् तस्मै क्षत्राय न इति ब्रह्मणाभ्यः ?
प्रजाभ्य आभ्य ओषधीभ्यस् स्वाहा] ॥७॥
देव परमेष्ठिन् अपो देह्य उदधिं मिन्धि ।
दिवस् पृथिव्या उरोद् अन्तरिक्षात् तस्मै क्षत्राय न इति ब्रह्मणाभ्यः ?
प्रजाभ्य आभ्य ओषधीभ्यस् स्वाहा ॥८॥ ॥का०१॥

३.३२

प्रजापतेर् जायमानाः प्रजा जाताश्च च या इमाः ।
ता अस्मै प्रति वेद्य चिकित्सी अनु मन्थताम् ॥१॥
येषाम् ईशे पशुपतिः पशूनां वतुष्वदाम् उत वा ये त्रिपादः ।
निष्कीतात् ते बभ्रुवं यन्तु लोकं रायस् पोषा यजमानं सचन्ताम् ॥२॥
प्रमुञ्चन्तो भुवनस्य गोपा गातुं देवा यजमानाय चत्त ।
उपाकृतं शशमानं यद् अस्थात् मियं देवानाम् अप्य् एति पाथः ॥३॥
ये बभ्रुमानम् अनु वीष्याना अन्वैक्षन्त मनसा वधुषा च ।
अग्निं दान् अग्रे प्र मुमोक्षु देवः प्रजापतिः प्रजामिस् संविदानः ॥४॥
येषां प्राणं न बभ्रुमि बर्हः ? गर्वा पशूनाम् उत पौरुषाणाम् ।
इन्द्रस् तां अग्रे प्र मुमोक्षु देवः प्रजापतिः प्रजामिस् संविदानः ॥५॥
य आरण्याः पशवो विम्बरूपा [विकृपा] उत च एककृपाः ।
वायुश्च दान् अग्रे प्र मुमोक्षु देवः प्रजापतिः प्रजामिस् संविदानः ॥६॥
प्रजानन्तः प्रति गृह्णन्तु देवाः प्राणम् अग्नेभ्यस् पर्य् आचरन्तम् ।
द्यां गच्छ प्रति तिष्ठा शरीरैस् तस्मै धाहि पथिमिश् शिषेभिः ॥७॥ ॥का०२॥

३.३३

समात् त्वाग्न कृतवो अर्धयन्तु संचत्सरा कृतवो यानि सत्या ।
तं युक्तेन वीदिहि योक्तेन विद्वा आ माहि प्रदिशय्य चतस्रः ॥१॥
तं वेध्यस्वाग्ने प्रति बोधयैन् यद् च तिष्ठ महते सौमगाय ।

* * दुष्कर्म * * यद् ...
* * देवपीयुः पियावं ...

दुष्कर्म्यो ... दिवसेर् * * । दिवसोऽत्रिचामसि

* * पृथि० * * दत्तोदिति *
... क्षत्राया नेत *
* * आभ्य ...
* * अग्नी * * सर्व अपः

* * मित्रावरुणा वरं तपः

* * मान्वाः कृन्वायः

देवोऽप्सुवदो * * तनूनपां नराशंसपो दत्तोदिति * *

... अदितिं मिति

* * परमेष्ठिनापो * * अदितिं मिति

देवस् ... क्षेत्वायानेन प्रहणभ्यः

* * मानः * * जायस् * * व *
* * * * * देवा चिकित्सा * * मन्थतं
एषाम् ... दिपदः
* * बभ्रुवा बन्ति ... मजन्तां
... चत्तः
* * शिशुमानं वज्रस्वार ...
* * मानाम् * * वीष्यानां नीक्षन्त ...
* * * * * मुमुक्षु देवाः ... दानां
* * प्राणो ...
* * तां ...
... विम्बरूपा * * च एककृपाः
* * दान् * * मुमुक्षु ... दानां
... चरन्ता
भ्यां ...

... संकस्तर * * वायु सत्त्वा
* * वीदिहि ... माभिः * *
* * * * * बोधयैन् ...

मे २.४.७ तै २.४.८.१ का ११.
[९ देवाः कर्मेभ्यः]

का ३०.८ तै ३.१.४.१

का तै १,२ शी २.३४.१

का तै २,३ शी २

शी ३ का तै २

का तै शी ४

शी ५ का तै १

तै ४.१.७.१,२ वा २७.१-७

शी २.६.१ [मे २.१२.५]

शी २

श्री ३ । 'अन्यत्र संवरणे अवा नः

'अन्यत्र स्वे गवे

श्री ७.८२.३

'अन्यत्र ते अनिष्टुतः

श्री २.६.४ । 'अन्यत्र मित्रधेये

वे ३.१.४^१ [(श्री मित्रधा)यतस्व

श्री ५

श्री ७.८४.१

श्री ३.२०.१

श्री १.७.१३.४^१

श्री २

श्री ३

श्री ७

श्री ४

श्री ६

श्री ५

'श्री देव दातवे

श्री ८

श्री ९

श्री १०

'श्री ३.१४.१.१^१

श्री १९.१५.२-६

मा ते रिषन् उपसत्तारो अग्ने ब्रह्माणत् ते यशसत् सन्तु भ्राम्ये ॥२॥

त्वाम् अग्ने वृणते ब्रह्मणा इमे शिवो अग्ने प्रभुणो मे दिहि ।

सपत्न्याग्ने अभिमातिजिद् उ भव स्वे क्षये] दीदिह्य अग्रमुच्छन् ॥३॥

इहैवाग्ने अधि धारया रयि मा त्वा दमन् पूर्वविष्ठा निकारिणः ।

क्षत्रं सुयमम् अस्तु तुभ्यम् उपसत्ता वर्धतां ते अनिष्टुतः ॥४॥

क्षत्रेणाग्ने स्वेन सं रभस्व मित्रेणाग्ने मित्रधेयं कवस्व ? ।

सजातानां मध्यमेष्टा इह स स्या राज्ञाम् अग्ने विहृष्यो दीदिहीह ॥५॥

अति निहो ऽति निहर्षतीह अत्य् अरातीह अति द्विषः ।

विश्वो ह्य अग्ने दुरिता चर त्वम् अथास्त्रभ्यं सहवीरं रयि दाः ॥६॥

अनाधृष्यो जातवेदा अनिष्टुतो विराट् अग्ने क्षत्रधृद् दीदिहीह ।

विश्वो अमीषाः प्रमुञ्चन् मनुष्येभ्यश्च शिवेभिर् अथ परि पाहि नो नयैः ॥७॥

॥का^१॥

३.३४

अयं ते योनिर् अस्थियो यतो जातो अरोचथाः ।

तं जानन् अग्न आ रोहाथा नो वर्धया रयिम् ॥१॥

प्रवातारं हवामहे अग्निम् उग्रम् ऊतये ।

शुचिर् यो वृत्रहन्तमः ॥२॥ :

अस्मै [अ]च्छा वदेह नः प्रत्यक् नत् सुमना भव ।

प्र णो यच्छ विशां पते धनदा अस्ति नत् त्वम् ॥३॥

प्र णो यच्छत् अर्यमा प्र भगः [प्र वृहस्पतिः] ।

प्र पूषा प्रोत स्रुता रयि देवी दधातु नः ॥४॥

अर्यमणं वृहस्पतिम् इन्द्रं दानाय चोदय ।

वातं विष्णुं सरस्वतीं सवितारं च वाजिनम् ॥५॥

सोमं राजानम् अवसे [अ]ग्निं गीमिर् हवामहे ।

आदित्यं विष्णुं सूर्यं ब्रह्माणं च वृहस्पतिम् ॥६॥

[इन्द्रवायु उभाव इह] सुहवेह हवामहे ।

यथा नत् सर्व इज् जनत् संगत्यां सुमना असत् ॥७॥

त्वं नो अग्ने अग्निभिर् ब्रह्म यक्षं च वर्धय ।

त्वं नो देवतातये रयि दानाय चोदय ॥८॥

वाजस्येवं प्रसवे सं बभूव यः इमा च विष्वा भुवनान् अन्तः ।

उतादित्सन्तं दापयतु प्रजान् रयि धेहि सर्ववीरं नि यच्छताम् ॥९॥

तुङ्गां मे पञ्च प्रविशो तुङ्गाम् उर्वीर् यथाबलम् ।

प्रापेयं सर्वा म आकृतीह मनसा हृदयेन च ॥१०॥

गोसनि वाचम् उदेयं वर्धता माभ्यर्ण्यहि ? ।

आ रुन्धां सर्वतो वा[युस्] त्वष्टा पोषाय भ्रियताम् ॥११॥ ॥का^१॥

३.३५

यत इन्द्र भयामहे ततो नो अभयं कृधि ।

मघवन् छग्धि तव त्वं च ऊत्तिभिर् वि द्विषो वि वृधो अहि ॥१॥

इन्द्रं वयम् अनूराधं हवामहे अनु राध्यास्म^१द्विषा वतुष्यदा ।

मा नत् सेना अरुषीह उपेक्षुर् विषुचीह इन्द्र दुहो वि नाशाय ॥२॥

इन्द्रस् त्रातोत वृत्रहा परस्या नो वरेण्यः ।

स रक्षिता चरमत्स स मभ्यत्स स पश्मात् स पुरस्तात् नो [अ]स्तु ॥३॥

उदं नो लोकम् अनु मेवि विद्वान् सर्वज् ज्योतिर् अभयं सति ।

उग्रा त इन्द्र] स्वविरस्य बाहू उप सिन्धेन शरणा वृहन्ता ॥४॥

अभयं नः कर्तव्य अन्तरिक्षम् अभयं पावापृथिवी उमे ।

अभयं पश्माद् अभयं पुरस्ताद् उत्तराद् अक्षराद् अभयं नो [अ]स्तु ॥५॥

अभयं मित्राद् अभयम् अमित्राद् अभयं कालाद् अभयं पुरो कः ।

अभयं नक्षत्रे अभयं दिवा नत् सर्वा आशा [मम] मित्रं भवन्तु ॥६॥

॥का^१॥ ॥अनु^१॥

*** उपसत्ताते * ब्रह्मणात् *** पान्ये

** वृणते ब्रह्मणा ** मे ...

सपत्न्याग्ने अभिमातिजिद् भवः ...

... दमं **

क्षत्रमग्ने सुयमम् * उतसत्त ...

* स्वेन ...

* मध्यमेष्टा ... दीदिह

* नुहो * * अन्वतातीह ...

... स्मभ्यां * * *

* * अनिष्टतो * भागै क्षत्रिमिदीदिह

विमीषा प्रमुञ्च * * अभ्य(प्रान्ये व) * * *

[गन्धैः

... रोहथा * * *

* * इत्तवत्तमां

(प्रान्ये सोमं राजानं आशेर्वचन)

... धनदासि * *

मा ...

* * * स्रुताः ...

... दानया *

* * सर्वम् * * सङ्गसत्यां सुमाना इत्य

* * अग्न * ब्रह्माणं * *

उतादित्सन्तं दापयतु प्रजानां ... तम्

इराय् * * * इरायुषी *

* * माकृतिर् ...

... वर्धत *

आयु... पूषाव श्रीयतां

मघवं सक्ति * * * वृद्धिर् ...

* * अनूराधं * अनूराध्यास्तद् द्विषाश् *

* * न सोनारुषीरम् (उपरि प) ...

* त्रातोतु ... वरेण्यः

च रक्षता * स्व * स्व * स्व ...

स्वं ... स्ववं * * *

... बाहुः * * केम * *

... उत्तराधा * * *

... अभित्तामी * * * *

... सवीर्या * * *

३.३६

मा मेहि माप कामथ शत्रूणां वेद आ विद ।
 इन्द्रस् सपत्नहा भीमस् संजयस् ते सम् आबुधक् ॥१॥
 त्वं जयासि न परा जयासा अमेष् आजा मघवन् महत्सु च ।
 उग्रं चित् त्वाम् अवसे सं शिशिमहे स त्वं न इन्द्र इवनेषु वृड ॥२॥
 गोजिता बाहुसमक्रदूयत् कर्मकर्मम् कृतम् ऊतिः अजंकरः ।
 अकल्प इन्द्र प्रतिमानम् ओजसा स त्वं न इन्द्र इवनेषु वृड ॥३॥
 वेदाहम् इन्द्र प्रियम् अस्य शेषार्थि यद् अस्य नाम गुह्यं समीके ।
 संयज्जयापि मघवा समान् प्रत्य अस्माकं विध्नो विह्वे इव गमत् ॥४॥
 वयं जयेम त्वया युजा वृता वृधो अस्माकम् अंशम् उद् भवा भरेभरे ।
 अस्मभ्यम् इन्द्र वरिवस् सुगं कृषि प्र शत्रूणां मघवन् वृष्ण्या कृज ॥५॥
 त्वां देवेषु प्रथमं सम् आ रमे त्वं बभूविथ पूतनासु सासहिः ।
 सोमं न कादम् उपमन्युम् उन्निवम् इन्द्र करासि प्रसवे रथं पुरः ॥६॥
 ॥का१॥

३.३७

सर सरो ऽसि देवैर वृत्तो ऽसि सर ।
 अमुष्य मनस् सर यथाहं कामये तथा शोचयास्य हृदयम् ॥
 काम गच्छन्ना ज्वरो दहतु शोचतु त्मना ।
 । स हृत्पास्य सरन्ता धीमिदं यमै वास्य विध्नो
 । इ न मन्या न रा न स्वाः प्रमुष्यतो मनुमहो नैवो नहकर्त अर्णवः
 । आवेशिनीः प्रमुषो रोपयिष्णुः पतास् त्वाद्य प्रा हिणोमि मङ्गणा
 । कृतु कस्तु नी कृत्वि दा प्र मा भ्यासि नी स्वप्न यच्छतु युभा मनोमुह
 । आवेशिनीः प्रमुषो रोपो रोपयिष्णुरेतास्त्वाद्य प्रा हिणोमि मङ्गणा
 । इन्द्राग्नी मित्रावरुणा वेभ्योतयत दावापृथिवी मातरिभ्यो अग्निना
 । देवस् सविता भगथ च मनस् तूभ्र यन्तु न र मा सा वृ त्रयार्थिहास त्वा
 । भूभंतु देवाग्निश्चिद् यम् उप ते मरुताजय च मुत यस् विशतांश्च छिन्ने
 । वनोर्ध्व धना प्र भूवस्वः ॥
 पताः पतन्त्य आभ्यो वार्षिकीद् इव विधुतः ।
 तासां प्र तिप्रहो भव सायं गोष्ठो गवाम् इव ॥
 निशीर्षो निपातिताभ्यो वेदायामि ते ।
 । तास् त्वास् मुत्तस्तीद् बोधयस्तीद् उपा सभाम् पतास् त्वाद्य प्रा हि-
 जोमि मङ्गणा ॥
 । सिः प्रा पुरोगवाः तास् त्वा वृणम् इव शोकयाम् ।
 अयो त्वा रोदवा बहूः ॥ ॥का२॥

३.३८

अजो इ अग्ने अजनिह शोकात् सो अपश्यज् जनितारम् अग्ने ।
 तेन देवा देवताम् अग्र आयन् तेन रोहान् करोहन् उप मेधीयांसः ॥१॥
 कृत्वा अग्निमिदं नाकम् पसां इस्तेषु विभ्रतः ।
 विभ्रत् पुष्टं सद् गत्वा मिथा देवेभिर् आध्वम् ॥२॥
 अग्ने मेहि प्रथमो देवयतां बहूद् देवानाम् उत मत्यानिम् ।
 इयममाणा वृणुमिह सजोषसस् सद् यन्तु यजमानास् स्वस्ति ॥३॥
 सद् यन्तो नापेक्षन्त आ धां रोहन्तु राधसः ।
 यद् ये विश्वतोधारं सुविद्वांसो वितेनिरे ॥४॥
 अग्निं पुनर्हिं शवसा वृतेन विष्यं समुद्रं पयसं दहन्तम् ।
 तेन गेष् सुकृतस्य लोकं स्वो वहाणा अधि नाकम् उत्तमम् ॥५॥
 इमौ ते पसा अजरी पतविजौ याभ्यां रसांस् अपहंस्य ओदन ।
 ताभ्यां पत्यास्मि सुकृतस्य लोकं यत्रैव्यः प्रथमजाः पुराणाः ॥६॥
 यद् अतिष्ठो दिवस् पुष्टं व्योमम् अग्र ओदन ।
 अन्व आयन् सत्यधर्मां प्राक्कणा राधसा सह ॥७॥

मे * * * शत्रूणां वेदाविद
 * सपत्नह ...
 ... अमेष्वातो * * *
 * * ताम् * * * सिशी * ... वृषा
 * * कर्मकर्मा कृतवृषीरंकरा
 ... वृषा

* * ममां प्रत्यया(प्राप्ते रमा)कं...
 * * त्वा ... अंशमुतवा *

... बभूव * *

* मनास्सर ...
 * गच्छांग ...

... त्वाभ्य(उपरि च) * * *

* पतन्त्याभ्यो(उपरि वो) ...

... पश्येज् * *
 * * * आग्रायन् ... करोहन् * *
 ... विभ्रत
 * रपं ...
 * * * देवयतां ...

* * नापेक्षन्तानां * *
 अग्निं विभ्रतो सविदांसो *

... स * * *
 ... ओदनः

यदि तिष्ठो दिवस् * * अजो(उपरि च)दनः
 अन्वायं धर्मजो मङ्गला...

क १.१०२.१०

क १. 'क बाहु अमितक्रतुः सिमः

क ४ खी ७.५०.४

क ९

खी ४.१४.१

[काव्

खी २ । खी उक्त्वात् तावतः अ-

[१०.१ का १८.४ खी ५

वा १०.६९ ते ४.६.५.२-मे २.

खी ४ 'दशरथ संहिताय रोहन्ति

[रोहसी

ते ४.७.११.१ मे २.१२.१ खी ६

[ओदनः

खी १८.२१वा १८.५२ ते । खी कोषेषु

खी पथ्यास्म अन्वयः कसेव

श्री १

श्री १.५.१६

श्री १७

श्री १७

श्री १८

पृष्ठात् पृथिव्या [अह]म् अन्तरिक्षम् आकाशम् अन्तरिक्षाद् दिवम् आकाशम् ।
 दिवो नाकस्य पृष्ठात् स्वर्गो ज्योतिर् अगात् अहम् ॥८॥
 अजो ऽस्य अज स्वर्गो ऽसि त्वया लोकम् अक्षिरसः प्राजानम् ।
 तं लोकम् अनु प्र वेष्टम् ॥९॥
 येन वा सहस्रं वहसि येन वा सर्ववेदसम् ।
 ते[नि]मं यत् नो बह स्वर्ग वेदेषु गन्तवे ॥१०॥
 अजं च पश्यत पञ्च बौदनाम् ।
 अजं पञ्चौदनाम् पञ्चा देवा लोकाश्च सप्त आनयुः ॥११॥ ॥का१॥

३.३९

॥या ते प्रजा विहता पराभू[व] भूवेणाश्रितास्व भराभि ।
 ॥अग्निं दे ताम् आधमः पुनर् [व]दाद् वैभानरः ॥१॥
 परमस्मान्यो ऽस्मत् तां पतिशु शिवो ऽस्मिन् द्वितीयं मे प्रजां जरदहि स्वतस्व ।
 मुञ्चैनं प्राह्य निर्गतिर् यद् अजप्राद् अग्ने प्रजां प्रजाकामाय धेहि ॥२॥
 त्वम् अग्ने वृषभं ॥वाशितेयम् आभ्यजात् पुत्रकामास्तु पर्य एति ।
 ताम् आ रोह सुमनस्यमानः प्रजापते प्र णय रेविणीनाम् ॥३॥
 तुभ्यं नारी पुत्रकामा यद् अग्ने शुद्धं पूतं घृतम् आबुहोति ।
 ॥तामनि तामनि ऋधः ॥वील्यस्व रेतोधा उग्रः प्रजया सं सृजैनाम् ॥४॥
 पर्यताद् दिवो योनेर् गात्रागात्रात् समाश्रितम् ।
 ॥रेतो देवस्य देवसः सरो पर्यम् इवाधात् ॥५॥
 इन्द्रस्य जातस्य प्र पयात् नानिस् ताम् एकोदेनः प्रति जग्राह कामी ।
 त्वया वयं ॥ब्रह्मणात् सोमपात् सुपयात् सुतयान स्वयते ॥६॥ ॥का१॥

३.४०

स्यजनात् स्यजनं जातं स्यजनं जायते शरः ।
 नैवति न शोचति यस् त्वा विमर्ति तेजन ॥१॥
 पवित्रम् अस्ति तेजन पवित्रं ते प्रमज्जनम् ।
 पवित्रो [अ]स्तु स कामो येन मूर्ध्नि आधामहे ॥२॥
 ॥वा दोषश्च शरो ऽस्तु ओवेनेभ्यः कृषचक्रयाम् ।
 ॥ताव दोषस् त्वं तेजनः स्यजनं मरुतो दधन् ॥३॥
 स्यजनं मे विभ्वे देवात् स्यजनं पितरो दधन् ।
 ॥तेनाहम् अन्वेष्टां स्त्रियो त्यासं पुरा मर्षयिनाद् उतः ।
 पुरा सायित्यादिः त्यासं तेजने यन् महद् बिलम् ॥४॥
 अस्याद् घोर अस्यात् पृथिव्य् अस्याद् विभ्वम् इदं जगत् ।
 अस्याद् विहरित एव तिहात् कामो अयं तव ॥५॥ ॥का१॥ ॥अनु१॥

सर्ववेदे वैष्णवादिहितायां एतीवः कम्बत् समातः ॥

*** आर्धमन्तरिक्षा * आर्

...तवा ***

...वेष्टम्

* * सहस्रं * * वा *

अज त * * बौदना

* पञ्चौदनं * देव ...

* * तं ... मि * * नी * जरदही *

* प्राह्य * * अजप्राग्ने ...

...त्यात् ... अति

* * * * प्रजापते * *

* * * * वयम् ...

...नेतोषा * * * सृजिना

* * येने ... * मुत्तम्

नेतो * * मरो * इवाधा

...जग्राह * *

त्वजनाम् ... शर

न पति ...

पौत्रम् * तेजनः पौत्र ...

पौत्रो * सो ... आधामहे

* दोष * तेजनस् * * दधन्

...दधन्

...व * विहं

* आरस्तात् ...

* विहरितेवास्तित्यात् ...

इवाधवेदिकपैपकारं ... ताः

श्री ५.२५.८ अथ स्कन्द वीर-

श्री १

[यत्स]

श्री ६.४४.११, ७७.११

४.१

हिरण्यगर्भत् सप्त अवर्ततामे भूतान् जातः पतिर् एक आसीत् ।
 स वाचा पृथिवीं धाम् उतेमां कस्मै देवाय हविषा विधेम ॥१॥
 य ओजोवा बलवा यस्य विभ्व उपासते प्रशिर् भूय देवाः ।
 यस्य ऋषयावृतं यस्य मृत्युः कस्मै देवाय हविषा विधेम ॥२॥
 यः प्राणतो निमिषतो विधत्ता पतिर् विभ्वस्य जगतो बभूव ।
 ईशो यो अस्व त्रिपदा वतुष्पदः कस्मै देवा[य] हविषा विधेम ॥३॥
 येन घोर उमा पृथिवी च दडा येन सप्त कर्मित येन नाकः ।

मे नमो नमो नमो ॥ मे ... नाता * * *

...प्रतिर् * *

* * विधत्ता ...

यन * * * इह ... नाकं

श्री ४.२ मे २.१३.२३ का }
 ४०.१ ते ४.१.८ वा २३. }
 १ अ १०.१२१

अर्धं मन्त्र इतराह संविताह न वती

श्री ४.८.१,२,३,४,५,६ का
[४.७.९]

तै मा २.७.८.१

न २.१८.४ इत्यादि

शे २.१.९

अन्वय विस्तार

तै मा २.७.१५.४,५

का २.७.९

श्री २.१.१.१० तै मा २.७.१५.१

तै मा २

तै मा

तै मा ३

तै मा २.७.८.१,२

तै मा

तै मा २.७.१३.२ श्री २.५३.२

श्री २.७.१-८,८.१,२,३

श्री कोष्ठेन परमेष्ठि मयि

यो अन्तरिक्षं विममे वरीयः कस्मै देवाय इविना विधेम ॥४॥
 य इमे पावापृथिवी तत्समागे अर्धायद् अर्धंसा रेजमाने ।
 पस्मिन् अथि वितत पति सूरः कस्मै देवाय इविना विधेम ॥५॥
 यस्य विभे हिमवन्तो महित्वा समुद्रं यस्य रत्नयो सहायः ।
 विशो यस्य प्रविशः पञ्च देवीः कस्मै देवाय इविना विधेम ॥६॥
 आपो ह यस्य विभम् आयुर् दधाना गर्मे जनयन्ति मातरः ।
 तत्र देवानाम् अथि देव आस्त एकस्थेने विमिते इह उमि ॥७॥
 आपो गर्मे जनयन्तीह वत्सम् अग्रे सम् येरयन् ।
 तस्योत आयमानस्योत्स [मा]सीद् धिरण्ययः ॥८॥
 हिरण्य उख आसीद् यो ऽग्ने वत्सो अजायत ।
 इत्वं यो त्योर्द्वं अहम्योः परं अपश्यद् ऊर्ध्वं महीः ॥९॥ ॥का०१॥

४.२

भूतो भूतेषु पय मा इधाति स भूतानाम् अधिपतिर् बभूव ।
 स ते सुव्युश वरते राजस्यं स राजा राज्यम् अनु मन्वसीम् इवम् ॥१॥
 अग्निं प्रेहि वीडयस्वोम्रय वेत्ता सपत्नहा ।
 मा तिष्ठ मित्रवर्धन तुभ्यं देवा अथि भुवन् ॥२॥
 आतिष्ठन्तं परि विष्टे अभूवम् द्विषो वसानय वरति स्वरोधिः ।
 महत् तद् वृष्णोर्द्वं असुरस्य नामा विश्वरूपो असुतामि तस्यै ॥३॥
 एना व्यात्रं परिष्वजानाः सिंहं द्विन्वन्ति महते सौमगाय ।
 महिषं न सुभुवत् तस्थिवांसं परि वृष्यन्ते द्विपिनम् अन्वद् अन्तः ॥४॥
 व्यात्रो अथि वैयात्रे वि क्रमस्व विद्यो महीः ।
 विशास् त्वा सर्वा मा वाम्स् आपो दिव्याः पयस्वतीः ॥५॥
 या आपो दिव्याः पयसा मवन्स् अन्तरिक्षं उत पाथिधा याः ।
 तासां त्वा सर्वासाम् अपाम् अग्निं विश्रामि वर्धसा ॥६॥
 अग्निं त्वा वर्धसासुजन् दिव्येन पयसां संह ।
 यथासो मित्रवर्धनस् तथा त्वा सविता कर्तु ॥७॥ ॥का०२॥

४.३

यत् ते वन्द्यं कश्यप रोचनावद् यत् संहितं पुष्कलं चित्रमातु ।
 यस्मिन् सूर्या आर्पितास् संत लोकं तस्मिन् राजानम् अथि वि अयेमम् ॥१॥
 येमिन् शिख्यैः पप्रथानाम् अर्धहृद येमिर् धाम् अभ्यर्पितात् प्रविहान् ।
 येमिर् वाचं पुष्कलेमिर् अभ्यर्षेत् तेन माग्ने वर्धसा सं सुजेह ॥२॥
 येमिस् सूर्यस् तपति प्र केतुमिर् येमिर् अग्निर् वृक्षो चित्रमातुः ।
 येमिर् आपय वन्द्यवर्णा अग्निवन्द्यं तेन माग्ने वर्धसा सं सुजेह ॥३॥
 माग्ने मातु प्रविशः पञ्च देवीर् इन्द्र इव ज्येष्ठो अवनतु प्रजानाम् ।
 अस्मिन् येहि पुष्कलं चित्रमातु माग्ने पूणातु रजसोर् उपस्थम् ॥४॥
 अनु त्वेन्द्रो ऽवत् अनु इहस्पतिर् अनु त्वा लोमो ऽन्व अग्निर् आवीत् ।
 अनु त्वा विभे अवन्तु देवास् सत राजानो य उदाभिषिक्तः ॥५॥
 अनु त्वा मित्रावरुणा इहावताम् अनु पावापृथिवी सहोवधीमिः ।
 सूर्या ऽहोमिर् अनु त्वावतु वन्द्यमा नक्षत्रैर् अनु त्वेदम् आवीत् ॥६॥
 यौध्वं च त्वा पृथिवी च प्रवेतसा शुक्रो इहद् दक्षिणा त्वा पिपतु ।
 अनु स्वप्ना चिकितां लोमो [अ]ग्निः पूषा त्वावतु सविता सवेन ॥७॥
 ॥का०३॥

४.४

स्तुधानम् अन्न मा नच यातुधानं किमीदिनम् ।
 त्वं हि देवानां स्तुती इत्ता दस्योर्द्वं बभूविष ॥१॥
 आण्यस्य परमेष्ठिर् आतवेदस् तनुवशिन् ।
 अग्ने तुलस्य माहात्म यातुधानम् वि क्षापय ॥२॥
 वि क्षपन्तु यातुधाना अग्निर् यो किमीदिनः ।

०० विमम ...
 ... संसमाना वीर ...
 ० विमो ...
 ... वनवन्त मातर ...
 ... वात्स 'सूने विमते ...
 ... रत्नय ...
 ० 'स्योव ...
 ० ज्वासीह ...

०० वीडावलो ...
 ... अमूर्तं दिव्यो ...
 ०० विष्णोर् ...
 वेना ० 'जाना ... सामगाव
 ० नस् धुनवस् ... नम्रुतः
 ०० वेन्वाग्ने ...
 विशास् ० सर्वावान् ...
 व ... आन्तरिक्ष ...

०० 'सुव ...
 ... सविता *

००० कश्यपो * विद ... 'मातुः
 अग्निर् सूर्यापितस् ...
 ० क्षिमे ० पप्रथानामर्धहृद् ... 'विश्वः *

... माग्ने ...
 अर्ध ... देवी ...
 ००० अर्ध ...

०० मित्रावरुणावताम् ... मोषधीमिः
 ... नावि
 ... पिपन्तु
 ०० सित्ता ...

० अन्ना नव ...
 ०० देवा ०० तस्योत वभूवन्ना
 ० परमेष्ठि ... तनुवशिन्
 ०० 'माहात्मं 'धानम् ० 'यः
 ०० 'धानाग्निो ...

अयेदम् अग्ने नो हविर् इन्द्रश्च व प्रति ह्येतम् ॥३॥
 अग्निः पुरस्ताद् आ वञ्छतु प्रायेन्द्रो नुवद् बाहुमान् ।
 ब्रवीतु सर्वो यातुमान् अयम् अस्मीत्य् पत्य ॥४॥
 पश्यामि ते वीर्यो जातवेदः प्र णो हृदि यातुधानान् नृचक्षः ।
 त्वया सर्वे परितस्ताः पुरस्ताद् आ याप्सु प्रभुवाणा उपेदम् ॥५॥
 आ रभस्व ब्रह्मणा जातवेदो हृदि कामाय रन्ध्रय ।
 कृतो नो अग्न उत् तिष्ठ यातुधानान् इहानय ॥६॥
 त्वम् अग्ने यातुधानान् उपबन्धान् इहानय ।
 अथैवाम् इन्द्रो वज्रेणाप शीर्षो[नि] वृक्षतु ॥७॥
 इदं हविर् यातुधानान् नदी फेनम् इवा बहत् ।
 य इदं स्त्री पुमान् अकर इह स स्तुवतां जनः ॥८॥
 यातुधानस्य सोमप जहि प्रजां नयस्व च ।
 नि स्तुवानस्य पातय परम् अस्य उतावरम् ॥९॥
 अयं स्तुवान आगमत् तं स्मोत प्रति ह्येत ।
 बृहस्पते वशो कृत्वाग्नीषोमा [वि] विष्यतम् ॥१०॥ ॥का०४॥

४.५

यां त्वा गन्धर्वो अकनद् वरुणाय व्रतभजे ।
 तां त्वा वयं कनामस्य ओषधीं शेषहर्षणीम् ॥१॥
 वृ[ष]णस् ते कनितारो वृषा त्वम् अस्य ओषधे ।
 वृषासि वृष्ण्यावति वृष्णे त्वा कनामासि ॥२॥
 उद् उषा उद् उ सूर्य उद् उष्मोषधीनाम् ।
 उद् पञ्चतु प्रजापतिर् वृषा शुष्मेण बाजिनाम् ऊर्ध्वकाणिम् इदं कधि ॥३॥
 यथा स्म ते विरोहतो अभितप्तम् इवानति ।
 ततस् ते शुष्मवत्तरम् इयं कृजोत् ओषधिः ॥४॥
 अयां रस ओषधीनाम् अयो वनस्पतीनाम् ।
 अयो सोमस्य आतास्य आर्ष्यम् असि वृष्ण्यम् ॥५॥
 अभ्यस्य क्रश्यस्य वस्तस्य पुक्वस्य च ।
 य ऋषभस्य बाजास् तान् अस्मै देव ओषधे ॥६॥
 सं बाजा ऋषभाणां सं शुष्मा ओषधीनाम् ।
 सं पुंसाम् इन्द्र वृष्ण्यम् अस्मै देहि तनूबलम् ॥७॥
 अद्यान्ने अद्य सवितर् अद्य देव बृहस्पते ।
 अद्य मे ब्रह्मण[स् प]ते वनुर इवा तानया पत्नः ॥८॥
 ऊर्ध्वोत् तिष्ठन्ति गिरय ऊर्ध्वो वाता उद् ईरते ।
 ऊर्ध्वो ऽयं मामको मायुः वीकाहाद् भूम्याम् ॥९॥
 उद् तिष्ठो अग्ने वि धूनुष्व वि तेष् आ यन्तु नाम्नाऽद्याः ।
 अतो द्रो ष्य पा य व ना व म्ना यो ऽधि मुक्तयोः ॥१०॥ ॥का०५॥ ॥अनु०१॥

४.६

हिरण्यगृहो वृषभो यस् समुद्राद् उवाचरत् ।
 तेना सहस्येना वयं नि जनान् स्वापयामसि ॥१॥
 न भूमिं वात उद् वञ्छि नाति प[श्य]ति सूर्यः ।
 जनांश्च व सर्वान् स्वाप्य शुनश्च वेन्द्रसका चरन् ॥२॥
 वक्षोशयाः प्रोष्ठेशया नादीर् वात् तस्यशीवरी ।
 क्षियो याः पुण्यगन्धात् तान् सर्वासं स्वापयामसि ॥३॥
 एजदेजद् अजग्रमं बभूव माणम् अजग्रमम् ।
 अक्राम्य अ[ज]ग्रमं सर्वा रात्रीनाम् उत शर्षरे ॥४॥
 य [अ]स्ते यश्च [व] चरति यश्च तिष्ठन् विपश्यति ।
 तेषां सं वृष्मो [अ]क्षानि यथेदं हर्ष्यं तथा ॥५॥
 स्वप्नु माता स्वप्नु पिता स्वप्नु भ्रा स्वप्नु विस्पतिः ।
 स्वप्नु सर्वे ज्ञातयस् सर्वे नि ऽभ्याजं शप्यः ॥६॥

ययेदम्... इवेताम्
 * पुरस्ताद् * * मय इन्द्रो * अबाहुमा
 ब्रवीतु * यमान् * अस्मीत्या
 ... देव * * मृदि वातुधाना नृचक्षा
 ... परस्ताद् * * प्रभुवाणा *
 * रन्ध्र(उपरि न)स्य ब्रह्मणा ...
 * नु अभिर ...
 * * वज्रेण अप ...
 * * धानां * हेनम् * वहां
 नीदं * * कर्षं शुम्भुवतां *
 ... नयस्व *
 न्व ... पदमक्षतावरं
 * स्तुवानागमत् वं ...
 ... कृता * विव्रतम्

* * * वनद् ...
 ... ओषधिरं शेषहर्षणी
 * * कनितारो * त्वापयन् *
 * वती ...
 ... अ * * शुष्मा ओषधीनाम्
 * पश्चिन्तु ... वविनाम् ...
 * सि ... नती
 ... अषधीः
 * रसोषधीनाम् ...
 अयो * आताम्यारिभ्यन् * वृष्णेर्
 * कृष्यस्य भस्तस्य ...
 वे * वावस्तम् ...
 * पूषाम् * वृष्णिहमस्यै * वरं
 * अन्य सवितुर् * देवि बृहस्पतिः

* * * मयू ...
 * * नय * धोनुष्व ...
 (प्राप्ते आसीर्वचनं)

... समग्रम् *
 ... जनान्त्वा *
 * * वातोद्वातु नाय ...
 विनश्च * * * सनश्च * चरं
 वैशेषका पुच्छिका * वा तस्यशीवरे
 ... सर्वास्त्वा (उपरि स्त्वा)
 देजनेजर् ...
 अक्राम्य ...
 ... वस्य तिष्ठं *

सप्त * सप्त * सप्ताका सप्त विस्पतिः
 स्वप्नुस् ...

श्री ४.४.१ । 'ओ वृत्तभजे

श्री ४.०.१४

श्री ४।

श्री १

श्री ५

श्री ८

श्री ४

श्री ६

श्री ४.५.१-७

श्री ७.५.५.७

श्री ८

श्री रात्रीनामतिनां चरे

श्री ६

श्री स्वप्नवचनमिदो जनः

स्वप्न स्वप्नाधिकरणेन सर्वं नि व्यापय्य जगम् ।
ओत् सूर्यम् अम्यान् स्वापयोद् स्युषं वरताद् अहम् इन्द्र इषारिष्टो
अक्षतः ॥७॥ ॥का१॥

४.७

मक्षीभ्यां ते नासिकाभ्यां कर्णाभ्याम् आस्याद् उत ।
यक्ष्मं शीर्षण्यं मस्तिष्कात् ललाटाद् वि बृहामसि ॥१॥
प्रीवाभ्यस् त उष्णिहाभ्यः कीकसाभ्यो अनुक्यात् ।
यक्ष्मं दोषण्यम् अंसाभ्याम् उरस्तो वि बृहामसि ॥२॥
होमस्त ते इदयाद् अधिः इलीक्यात् पार्श्वोभ्याम् ।
यक्ष्मं मतस्नाभ्यां प्लीहो यक्तस् ते वि बृहामसि ॥३॥
आम्नेभ्यस् ते गुदाभ्यो वनिष्ठोर् उदराद् उत ।
यक्ष्मं पाण्योर् अङ्गुलिभ्यो नखेभ्यो वि बृहामसि ॥४॥
अस्थिभ्यस् ते मांसेभ्यस् स्नायुभ्यो धमनिभ्यः ।
यक्ष्मं पृष्ठिभ्यो मज्जभ्यो नाभ्या वि बृहामसि ॥५॥
ऊरुभ्यां ते अङ्गीवङ्गघां पार्णिभ्यां प्रपदाभ्याम् ।
यक्ष्मं भसघं भ्रोगिभ्यां भंससो वि बृहामसि ॥६॥
अङ्गादङ्गाल् लोमोलोमो वक्षं पर्वणिपर्वणि ।
यक्ष्मं त्वचस्यं ते वयं विष्वञ्चं वि बृहामसि ॥७॥ ॥का२॥

४.८

अग्नी रक्षोहा तिग्मस् तिग्मभृङ्ग इषिरा ऋषयः कविः कवितमः ।
अपाघशंसं दुरितं सहताम् अरातिं प्रत्यङ् प्रतिहरणेना ।
अघायते अघं प्रति हराम ॥१॥
इन्द्रो रक्षोहा [तिग्मस् तिग्मभृङ्ग इषिरा ऋषयः कविः कवितमः ।
अपाघशंसं दुरितं सहताम् अरातिं प्रत्यङ् प्रतिहरणेना ।
अघायते अघं प्रति हराम ॥२॥
सोमो रक्षोहा [तिग्मस् तिग्मभृङ्ग इषिरा ऋषयः कविः कवितमः ।
अपाघशंसं दुरितं सहताम् अरातिं प्रत्यङ् प्रतिहरणेना ।
अघायते अघं प्रति हराम ॥३॥
वरुणो रक्षोहा [तिग्मस् तिग्मभृङ्ग इषिरा ऋषयः कविः कवितमः ।
अपाघशंसं दुरितं सहताम् अरातिं प्रत्यङ् प्रतिहरणेना ।
अघायते अघं प्रति हराम ॥४॥
वायू रक्षोहा [तिग्मस् तिग्मभृङ्ग इषिरा ऋषयः कविः कवितमः ।
अपाघशंसं दुरितं सहताम् अरातिं प्रत्यङ् प्रतिहरणेना ।
अघायते अघं प्रति हराम ॥५॥
त्वष्टा रक्षोहा [तिग्मस् तिग्मभृङ्ग इषिरा ऋषयः कविः कवितमः ।
अपाघशंसं दुरितं सहताम् अरातिं प्रत्यङ् प्रतिहरणेना ।
अघायते अघं प्रति हराम ॥६॥
धाता रक्षोहा [तिग्मस् तिग्मभृङ्ग इषिरा ऋषयः कविः कवितमः ।
अपाघशंसं दुरितं सहताम् अरातिं प्रत्यङ् प्रतिहरणेना ।
अघायते अघं प्रति हराम ॥७॥
सविता रक्षोहा [तिग्मस् तिग्मभृङ्ग इषिरा ऋषयः कविः कवितमः ।
अपाघशंसं दुरितं सहताम् अरातिं प्रत्यङ् प्रतिहरणेना ।
अघायते अघं प्रति हराम ॥८॥
सूर्यो रक्षोहा [तिग्मस् तिग्मभृङ्ग इषिरा ऋषयः कविः कवितमः ।
अपाघशंसं दुरितं सहताम् अरातिं प्रत्यङ् प्रतिहरणेना ।
अघायते अघं प्रति हराम ॥९॥
वज्रमा रक्षोहा [तिग्मस् तिग्मभृङ्ग इषिरा ऋषयः कविः कवितमः ।
अपाघशंसं दुरितं सहताम् अरातिं प्रत्यङ् प्रतिहरणेना ।
अघायते अघं प्रति हराम ॥१०॥

...जिनं

* * अम्यान् स्वापय द्विषं ...

* स्ते ... नास्याद् *

... वदेमसि

... अनुक्याः

* दोषण्यं मांसाभ्यां पुरस्तो * बृहामसि

* * इदयाभ्यां ...

यक्ष्मं मतस्नाभ्यो प्लीहो यक्तस्ते * बृहामसि
अधिभ्यस् ... अनुक्यादुतराद् *

इत्येभ्यस् * * साकभ्यो धमनिः*

... नाभ्यां विष्वहामसि

ऊरुभ्यां पार्णिभ्यो * प्रपदाभ्यां

* मज्जं * * वीरहामसि

{ यक्ष्मन् तत्तस्यां * * विष्वचं * बृहामसि ॥
अङ्गादङ्गाल् तच्च पुरुषः

अघे * * * ऋषिरा ... तमा

* दुरितां ...

* रक्षोहा

वायु ...

त्वाहा ..

श्री २.३३.१ क १०.१६३.१

श्री २ क २

श्री ३ । 'श्री इलीक्यात्

१क ३

श्री ४.१ क ३.२

श्री ४.५

श्री ४.२

श्री ४

श्री ५ क ४

श्री ७ क ६

बृह[स्प]ती रक्षोहा [तिग्मस् तिग्मभृङ्ग इषिरा क्लवय× कवि× कवितमः ।
[अपाघंशंसं दुरितं सहताम् अराति प्रत्यङ् प्रतिहरणेना ।
[अघायते अघं प्रति हराम ॥११॥
प्रजापती रक्षोहा [तिग्मस् तिग्मभृङ्ग इषिरा क्लवय× कवि× कवितमः ।
[अपाघंशंसं दुरितं सहताम् अराति प्रत्यङ् प्रतिहरणेना ।
[अघायते अघं प्रति हराम ॥१२॥
परमेष्ठी रक्षोहा तिग्मस् तिग्मभृङ्ग इषिरा क्लवय× कवि× कवितमः ।
अपाघंशंसं दुरितं सहताम् अराति [प्रत्यङ्] प्रतिहरणेना ।
अघायते अघं प्रति हराम ॥१३॥ ॥का०१॥

श्री ७.१०९.६,१,२,५,६,७,४

४.९

संवसव इति वो नामधेयम् उग्रपस्या राहुभृतो भू अक्षाः ।
तस्मै त इन्द्रो हविषा विधेम वयं स्याम पतयो रयीणाम् ॥१॥
इदम् उग्राय बभ्रवे यो [अ]क्षेभु तनूवशी ।
घृतेन कस्यं शिक्षाम स नो मृदातीदृशो ॥२॥
घृतम् अग्ने अप्सराभ्यो बह त्वं पांसुन् अक्षेभ्यस् सिक्ता अपश्व च ।
यथाभागं हव्यवाति जुषाणो मध्वन्तु देवा उभयानि हव्या ॥३॥
यो नो देवो धनम् इदं विदेष्टो वो [अ]क्षाणां ग्रहणं शेषणं च ।
स नो [अ]वतु इविद् इदं जुषाणो गन्धर्वस् सधमादं मदेम ॥४॥
या अप्सरसस् सधमादं मध्वन्तु अन्तरा हविर्धानं सूर्यं च ।
ता नो इस्तं कृतेन सं सृजन्तु सपत्नान् न× कितवान् रन्धयन्तु ॥५॥
यद् देवान् नायितो ब्रुवे अक्षवर्चं यद् ऊचिम ।
अक्षान् यद् बभ्रुन् आलमे ते नो मृदस्व ईदृशो ॥६॥

श्री घृतेन कवि शिक्षामि

श्री जुषाणाः

श्री मृद्वनं (सायणः ग्रहणं=स्व-
[कीचरक्षित्वा स्वीकरणम्])

श्री आदिनवं प्रतिदीप्ते घृतेना-
स्मी अग्नि हर । ब्रह्ममिवा-
हन्वा जहि वो अस्मान्
प्रतिदीप्यति ॥

आदिनवं [... ..]
[... ..] ॥७॥ ॥का०४॥

४.१०

भगस् त्वेतो नयतु इस्तपुष्ठा बृहस्पतिः [पु]रपता ते अस्तु ।
देवस् त्वा सविता सत्यधर उपसथां नमस्यां कृणोतु ॥१॥
याम् अग्निना मधुकशां देवा अग्ने अजनयन् ।
तया त्वा पत्याम्? अवतां कृणो मधुमतीं वयम् ॥२॥
उत्तरा श्वभुवा भव ननान्दुर उप शिक्षाः ।
विशस् त्वा पत्यां? कृष्ण[न्तु] भवा[सि] देवेषु मिषा ॥३॥
अग्निर् आत्मानं तन्वं शुम्भमाना गृहान् मेदि महिषी भवासि ।
तत्र त्वाहुर गार्हपत्याय देवाः प्रजापतिर् जरदधिर् यथासत् ॥४॥
उद् उत्तरम् आरोहन्ती व्यस्वन्ती पूतम्वतः ।
अग्निर् द्वा? शनोर् मूर्धानं सहपुत्रा विराद् भव ॥५॥

श्री १४.१.२०१ । श्री ७.८.११

आ म १.६.७

श्री ९.१.१८१

श्री १४.१.३६१

श्वभृणां श्वशुराणां गृ[हा]णां च धनस्य च ।
वि राज पत्यां? देवेषु अजातानां विराद् भव ॥६॥
यद् गिरिषु पर्वतेषु नृष्व अश्वेषु यन् मधु ।
येनाक्षा अभ्यविध्यन्त तेनाहम् अस्या मूर्धानम् अग्नि पिश्यामि नार्चाः ॥७॥
यद् वषां गवि कस्याणे यद् वा सूर्ये ऽवसे तृणे ।
अभ्यजनस्य यद् वर्षत् तेन मानर्जिं वर्षत्सा ॥८॥ ॥का०५॥ ॥मृ०१॥

४.११

येनावरद् उद्याना काव्यो ऽग्ने विज्ञात् कर्तुनाम् उत देवतानाम् ।
सहदयेन हविषा जुहोमि सत्रीधीनं वो मनो [अ]स्तुमम् ॥१॥
महत् सत्वं महद् धविर् उद्याना काव्यो महान् ।
देवानाम् उग्राणां शतं इदयानि सहावरा ॥२॥

... कविः * * *
* दुरिता...
... न्तराम

* * तो... अक्षा
वदम् * वभ्रव... तनुं
... बृहत् इदृशे
... पांसुं नक्षेत्रसिक्तपम् *
* भागो...
... तितेज * * * अघणं *
... सधमादं *
वाप्सरसस्तदमादं पादन्त्य...
... सपत्नं * कितवं *
* देवां तातितो... ऊचिम
अक्षाण् * वभ्रुणाकमेता * * वृहन्त *

आदिनवमित्येका(अत्र प्रतीकेनैव निर्देशः)

... सत्वधरोपसत्वां नमसा *
... देवाग्ने अजनवं
... कृणो मधुमती *
... नानादुरपशिक्षा
विश... मिषः
* आचमानं...
* * गृहपत्याय...
यद् * आरोहन्तीर्व्यस्वन्तीं पूतम्वतः
... भवः

... देवेषु * विराद् *
* गिरिषु...
येनास्याम्... नार्चाः
... सत्वं * *

सहदयेन...
अहना * * *
... वर

अहं सत्येन सयुजा कराम् अहं देवीम् अनुमतिं प्र वेद ।
 इन्द्रो देवानां हृदयं वो [अ]स्तु सध्रीचीनं वो मनो [अ]स्तुग्रम् ॥३॥
 त्वष्टा वायुः कश्यप इन्द्रो अग्निर् मनसा त्वायन् हविषस् पदेन ।
 अविम्वन् शक्नोः रजसि प्रविष्टं सध्रीचीनं वो मनो [अ]स्तुग्रम् ॥४॥
 येनेमे पाषाणपृथिव्यम् अतः कर्तुं? येनाभव[द् अ]स्तरिप्तं स्वर यत् ।
 मनसा विद्वान् हविषा जुहोमि सध्रीचीनं वो मनो [अ]स्तुग्रम् ॥५॥
 पाषाणपृथिवी हृदयं सस्रवध्री? येनेदं त्वष्टा व्याकृणोतु धीरः ।
 तस्योपायानां कर्तुमिह संविदानश्च चित्तं विवेद मनसि प्रविष्टम् ॥६॥
 चित्तं वैतद् आकृतिश्च य येन देवा विवेहिरे ।
 एतत् सत्यस्य अजया ज्ञेयस्य सत जुहति ॥७॥ ॥का०१॥

४.२२

त्वया मन्यो सरथम् आ कजन्त हर्षमाणासो धृषता मदत्वन् ।
 तीक्ष्णेष्व आयुधा संशिशाना उप प्र यन्ति नरो अग्निरूपाः ॥१॥
 अग्निर् इव मन्यो त्वर सासहस्र सेनानीर् नत् सङ्गरे हृत एधि ।
 जित्वाय शत्रून् वि भजस्र वेद ओजो मिमानो वि मूधो नुदस्र ॥२॥
 सहस्र मन्यो अभिमातिम् अस्ते कजन् मृणन् प्रमृणन् प्रेहि शत्रून् ।
 उग्रं ते शत्रो नन्व आ कजन्ते? वशी वशं नयासा एकज त्वम् ॥३॥
 एको बहूनाम् असि मन्यद् ईदितः पशुपशून् युद्धाय सं शिशधि ।
 अकृत्तकृ त्वया युजा वयं युगमस्तं घोषं विजयाय कृण्वहे ॥४॥
 विजेष्वहद् इन्द्र इवानवग्रहो ऽस्माकं मन्यो अधिपा भवेह ।
 प्रियं ते नाम सङ्गरे गृणीमसि विद्या तम् उत्सं यत आबभूय ॥५॥
 आभूत्या सहसा? वज्र सायक सहो विभर्ण्य अभिभूत उत्तरम् ।
 कृत्वा नो मन्यो सह मेघ एधि महाधनस्य पुरुहूत संसृजि ॥६॥
 संसृष्टं धनम् उभयं समाकृतम् अस्मभ्यं वृत्तं वरुण च मन्यो ।
 भियो दधाना हृदयेषु शत्रवः पराजिता यन्तु परमां परावतम् ॥७॥ ॥का०२॥

४.२३

शं नो देवी पृथिव्यपण्यं अशं निर्ऋतये ऽकरत् ।
 उग्रो हि कण्वजम्भनी तां त्वाहार्यं सहस्वतीम् ॥१॥
 सदाश्वामाग्नी प्रथमा पृथिव्यपण्यं अजायत ।
 तया कण्वस्य शिरश्छिनधि शकुनेर् इव ॥२॥
 ऊर्जधृतं प्राणधृतं प्रजानाम् उपतर्पणीम् ।
 सवात्स् त्वं पृथिव्यपण्यं अतः कण्वा अनीनशः ॥३॥
 समाकृतीन् आ निर् अवात? स्तीर्णमृग इवर्षमः ।
 [अ]रायं कण्वं पाप्मानं पृथिव्यपण्यं सहस्वति ॥४॥
 त्वम् अग्रे पृथिव्यपण्यं अग्निर् इव पुन्वहि? ।
 कण्वा जीवितयोपनीर् गिरिम् एना [आ] वेद्यय ।
 तमांसि यत्र वाह्यस्र? तत् पापीर् अप पातय ॥५॥
 [अ]रायम् असृक्पावानं यश्च च स्फाति जिहीर्षति ।
 गमादं कण्वं नाशय पृथिव्यपण्यं सहस्वति ॥६॥
 या नो गयान् या नो गृहान् या च स्फातिम् उपाहरन् ।
 उग्रे पृथिव्यपण्यं त्वं तां कण्वाम् आ ताशयेतः ॥७॥ ॥का०३॥

४.२४

यस्मिन्मा ॥ आसीस्ति हित इदं तद्वत्स्यो वेणुर् वेष्टनं तेजसं च ।
 ॥ मौ निर्जनित्री जनेयेहि शृण्वम् अयं तातुमयतहितु प्रहित? ॥१॥
 अस्थि भिस्वा यवि मज्जः ॥ पापाय यदि वा सरितः पुरुषं निकामे? ।
 उषी गण्यतिम् अत्स एष अर्वाक् पश्चाद् रश्मीन् उद् धनस् सूर्यस्य ॥२॥
 मातरिभ्यन् पवमानास्त्वं अयं सूर्यम्राजन् तन्वां दृशीकः ।
 अजो गन्धात् पुंसः प्रत्य अजस्र वि मुच्यस्व यो ऽन्य आस्ते ऽज ॥३॥

...मति * *

इन्द्रे देवानां...

...इत्यम् * * त्वायं * *

अविन्द्रां...

येन मे...

...न्यकृणोतु *

तस्या उशनः...

चित्तं...

...अद्वय * * जुहती

...अवमानासो अववा मस्तं

तीक्ष्ण इषवः * संशिशानोप...

* * * त्वार * स्तेनानीन् * * हुत *

* * * अजास्र ... नुदस्र (उपरि त्व)

* * * अग्ने ... शत्रून्

* * * अहो * * * हरुके * * * नवातह * * * अ

* * * मन्यमीवताः *

अकृत्तकृ कया अजा...

...वम्रो * * * मधिपा *

वियं * * * गृणामसि ... वव *

आवभूत्या * * * सायकस्...

* * * मघ...

संसृष्टं ... वरुणश्च * *

* * * पृथिव्यपण्यं...

...स्वती

...पृथिव्यं *

* कण्वस्तां * * शकुनीर् *

* त्वा पृथिव्यपणीं यतः * * अनीनशः

...मृगैव अयमः

...पृथिव्यं महस्वती

* * * पृथिव्यं...

* * * नी प्रामेणावेष्टव

...पातयः

...जिहीर्षति

* * * नाशय पृथिव्यं सहस्वती

आ * गावा नो गृहां...हरां

* पृथिव्यपण्यं कण्वामानशेतः

अस्थि * वद मज्जः...

...अश्वमीनुदतः *

...रिश्वान् * आवं सूर्यां तन्वा दृष्टेकः

...वास्ते *

का २०.८४.२-३ शो ४.२१.२-३

तै मा २.४.१.२० । "शो हविता-
 [सो (हवितासो वा) सायनः
 [हवितासः तै मा हवता

१ का शो सहजा

शो २.२५.१

शो २

शो ४.५ । "शो ४" अनुवहविधि

"शो ५" गण्यति

शो १

प्रत्य् अवस्थ तान् अत्य् एव् अर्वाङ् तात् ते विद्वा बहुधाव वीर्ये ।
इमात् स्वसारो अयम् इत् पिता केयं ते मातेमम् एहि वन्धुम् ॥४॥
अमित्रैर् अस्त्वा? यदि वा सुमित्रैर् देवैर् वा देवी प्रहितावसुष्टा ।
; वद्वान्भृगं पुरुषे जहाति भृगो शिष्यरत् सं सुजाम् इतः? ॥५॥
सिषासि सको यदि वास्य् अग्रे यदि वास्य् अरितः? पुरुषस्य मांसे ।
; दधुर् पाशान् उपवृज्य मुक्तासि शस्य् कृणुतां आयिनाय ॥६॥
; इत्ताभ्यस्तं शमयो भीयमाणो बहिष्ठापय्यां वीर्यां बलेन ।
; अग्निं प्राणक्त स्यात् सत्यकः कोशे जमीनां निहतं इ अंसः ॥७॥
; षष्टिरात्रे षष्टिशस्य शस्यस्य परिधिं कृतः ।
; यतस् त्वाम् अद्य देवयुम् आस्थानाद् छयावयामसि? ॥८॥ ॥कां४॥

४.१५

सं [ते] मज्जा मज्जा भवतु सम् उ ते पक्वा पक्वः ।
सं ते मांसस्य धिक्कस्तं सं क्वावम् अस्तु पर्व ते ॥१॥
मज्जा मज्जा सं धीयताम् अस्मास्थि वि रोहतु ।
क्वाव ते सं दध्मः क्वाजा चर्मणा चर्म रोहतु ॥२॥
लोम लोम्हा सं धीयतां त्वचा सं कल्पया त्वचम् ।
असृक् ते [अ]क्वा रोहतु मांसे मांसेन रोहतु ॥३॥

रोहिण्य् असि रोहिण्य् अस्म्यन् शीर्णस्य रोहिणी ।

; रोहिणी रोहिण्याम् मर्हं आतासि? रोहिण्य् अस्म्य् ओचये ॥४॥
यद् उ शीर्णं यद् उ सुक्ष्मं अस्थि पेष्टं? त आत्मनः ।
धाता तत् सर्वं कल्पयात् सं दधत् पक्वा पक्वः ॥५॥
; यदि वज्रो विस्मृष्टा स्थायका जातु पतित्वा यदि वा विरिहम् ।
; वृक्षाद् वा यदि वा विभ्यसि शीर्षमूर् इति स एवं संघामि ते पक्वः? ॥६॥
उत् तिष्ठ प्रेहि सम् उ धाहि? ते पक्वः सं ते धाता दधानु तन्वो विरिहम् ।
रयत् सुवक्त्रस् सुपविद् यथैति सुवत् सुनामि प्रति तिष्ठ एवम् ॥७॥
॥कां५॥ ॥अनु१॥

४.१६

उद्यन् आदित्यो ब्राणान् हन्तु सूर्यो निजोचन् रश्मिभिर् उ हन्तु ।
तावन् नो अधि संहतम् ॥१॥
अप्सरा मूलम् अखनद् गन्धर्व पर्य अग्रवीत् ।
तेन वो वृत्रहा सूर्यो नि जस्यान् नि मृचत? ब्राणान् ॥२॥
ब्राणान् हन्तु आयती ब्राणान् हन्तु परायती ।
ब्राणान् [अ]वग्रती हन्तु ब्राणान् पिमष्टि पिषती ॥३॥
ब्राणां किं वनेह वः [... ...] ।
प्रतिबुद्धा अभूतन प्रदोषं तस्करा इव ॥४॥
ब्राणानां मध्यतो ज्येष्ठं कनिष्ठ उत मध्यमः ।
इता वत् सर्वं ज्ञातयो ब्रूमा माता इतः पिता ॥५॥
यथा फेन उक्ते वृक्षानो निजस्यति ।
एवा वयं ब्राणान् सर्वान् साकं वाचा नि ज्ञासयामसि ॥६॥
नि गावो गोष्ठे असवन् नि सुगावो अविस्रत ।
नित्यम् आदित्य रश्मिभिर् ब्राणान् सर्वान् अजीजसः ॥७॥
उद्यन् रश्मीन् आ तनुष्व बाणान् अभि सम् अपेय ।
. ब्राणान् त्वं पर्वणादित्य घोरया तन्वो तपः ॥८॥ ॥कां१॥

४.१७

; यानतः परजतो? वारोर् इवापतक्षजम् ।
शर्कोटो नाम वा असि कुतस् त्वं विषवान् असि ॥१॥

* अवस्था तात् * * अवोक्तु...
* * * अत् * चयं...
... वृष्टा
* (वपरि स)नी...

* त्वम् * देवयमास्थाना इयां

सं मज्जा...
... स्नावमसु * *
* मज्जा... अध्यास * *
ज्ञान * * दध्म... रोहत्
... त्वचं * * *

रोहिणी सं रोहिण्य्...

* अ शीर्णे... तापुनः
* * * कल्पयाया मं दधत...

... तन्नो विरिहं
रयत् चक्र सुपवर्धयै वथैति सुवत्...

* * गुणान्... वन्तु

* * अपनद्... अग्रवीत्
* * वत्तहा * * जस्त्वा * * ज्ञां
गुणान् * * ज्ञान्...
... गुणान् * विद्यतां
गुणान्...

गुणाना मध्यतः कनिष्ठा...
* वा...
... जस्वतु
एवान् * गुणान्...

* * * गुणान्...
उचं रवीन् * * वाग्वसि...
गुणा...

* * वासि * * विषवानस

श्री ४.१२.३

श्री ४.१

श्री ४.१

श्री ४.१.२

श्री ४.१.२

श्री १.१.२ रोहिण्यसि रोहिण्य-
स्थनसिद्धस्य रोहिणी साय-
णः रोहिण्यसि रोहिण्यस्म-
द्विजस्य रोहिणी

श्री २.१.१ शो पेष्टं सायणः प्रेष्टं

श्री ३

श्री २.१४.१.१

श्री १.१९१.२

श्री ७.१.१ सर्वं साकं नि जस्वत

श्री ५.१.२

श्री ४.१.२.१.२

श्री १.१.२.१.०

श्री ७.५१.८

य उभयेन प्रहरसि पुच्छेन वास्येन च ।
 आस्ये च न ते विषं कुतस् ते पुच्छधाव् असत् ॥२॥
 विद्वस्तस्य? वानवस्य तस्य त्वं न वादसि? ।
 तस्याग्रे अरसं विषं ततस् त्वं अवारसं? विषम् ॥३॥
 [अ]रसारसं त्वाकरं वध्रे वधि त्वाकरम् ।
 वधि त्वा वक्रुर् देवा अमृतासासुरम्? ॥४॥
 [इ]वत्तक* कुपुम्भकस् तर्कं भिनन्न अन्नमना ।
 ततो विषं परा सिचम् अपाचीम् अनु संवतम् ॥५॥
 इमा* पश्चा मयूर्यस् सप्त स्वसारो अमुवः ।
 तास् ते विषं वि अहर् उर्वर् कुम्भिनीर् इव कृपात् कुलजनीर् इव ॥६॥
 नवानां नवतीनां [विषस्य रोपुषीणाम् ।
 [सर्वासाम् अन्नं नाम बीतापेतारसं विषम्] ॥७॥ ॥का१॥

४.१८

मातम् अह सपक्षिणां मातं तुण्डीयशाम्? उत ।
 मातं बुद्धिबर्लानां महं प्रज्वा रक्षा? इव चातये ॥१॥
 प्रवका प्रमादैता निष्ठा तन्नीस् तीतीयका? ।
 तान् जङ्गिडस्याग्निना सर्वा* अप यजामहि ॥२॥
 अशुग्धान् न* परि पाहि रक्षोभ्य उत जङ्गिड ।
 यातुधानात् किमीदिनस् तस्मान् न* पाहि जङ्गिड ॥३॥
 अत्तराभ्यो गन्धर्वेभ्यो देवेभ्यो असुरेभ्यः ।
 यातुधानात् किमीदिनस् तस्मान् न* पातु जङ्गिडः ॥४॥
 निस् ते शत्रून् द[ह]ति देवो अग्निर् निद अरातिम् असितं यातुधानम् ।
 आ याहि शत्रून् दुरितापन्नायांस? तान् नो यक्ष्मेभ्य* परि पाहि
 जङ्गिड ॥५॥
 अकर्मभिम् अधिपाम् अस्य देवम् अम् आ रप्स्व सहसा दैव्येन ।
 सहस्वान् नस् सहसा पातु जङ्गिडो यतो जयेम पूतनाज्येषु ॥६॥
 सत्यो [अ]ग्नित् सत्या आपस् सत्ये इमे यावापृथिवी ।
 विश्वशंभु सत्यम् इदं ब्रह्मास्माकं कृतम् अस्तु ।
 यम् अब्रह्मद् उशनेन्प्राय तं ते ब्रह्मामि जङ्गिडम् ॥७॥ ॥का१॥

४.१९

इयसिका शकुप्तिका सका जघास ते विषम् ।
 ऽमहं मृष्य? असाव् असौ पुरुषो [अ]मृतः ।
 सो बिन् [जु] न मराति मा वयं मरामारे ।
 अस्य योजनं हरिष्ठा मधु त्वा मधुलाकरत् ॥१॥
 सूर्ये विषं सं सृजामि इति सुरावतो गृहे ।
 ऽमहं मृष्य? असाव् असौ पुरुषो अमृतः ।
 सो बिन् जु न मराति मा वयं मरामारे ।
 [अस्य योजनं हरिष्ठा मधु त्वा मधुलाकरत्] ॥२॥
 त्रित् सप्त विष्णुलिङ्गका विषस्य पुष्पकम् अस्तु ।
 ऽमहं मृष्य? असाव् असौ पुरुषो अमृतः ।
 ताश् बिन् जु न मराति मा वयं मरामारे ।
 [अस्य योजनं हरिष्ठा मधु त्वा मधुलाकरत्] ॥३॥
 ऽमाव्स्तरौटं विषं वितापी? कर्मो [अ]रसं विषम् ।
 ऽमहं मृष्य? असाव् असौ पुरुषो अमृतः ।
 सो बिन् जु न मराति मा वयं मरामारे ।
 [अस्य योजनं हरिष्ठा मधु त्वा मधुलाकरत्] ॥४॥
 वाद् उग्रम् अरसं विषम् अग्निन्न विषवर्षणिः ।
 ऽमहं मृष्य? असाव् असौ पुरुषो अमृतः ।
 सो बिन् जु न मराति मा वयं मरामारे ।

श्री ९७.८

श्री १.१९१.११

श्री १०

श्री १२

श्री १.९.१

वास्ये... दावसत्

* चक्रुन्...

* ककुम्भकस् * भिनन्ति तं मया

... सिच सपाचीम् * संवितं

इम* ...

* * * * * जहृ...

* नवतीनामिधिका (पूर्वत्र साकम्बेनाधीत-
[त्वादन्न प्रतीकेन निर्देष्टः])

तां जंगिडस्यां सर्वं * वजामसि (प्राग्मे महि)

अशुग्धा... जंगिनः

... जंगिडः (उपरि वः)

वत्तराभ्यो...

... पातुं जंगिडः

नि... अग्निस्त्रिरातुम् * भानां

} ... तां * * * * * वः ॥ नि ते सतृन्वदति
देवो शिञ्जिरातुमसितं यातुधानां । आ याहि

[शत्रू दुरितापन्नायांस तां नो

[यक्ष्मेभ्य* परि पाहि जंगिडः ॥

* * सत्पापः सत्ये मे *

विषशम्भू...

* * सखा जघाम...

* * असौ (तथैव वहे मन्त्रे)...

स ज न मराति...

भ्यो जनं हरिष्ठा...

सर्वं विष * * द्वितीय...

त्रि पुता विन् * * अन्नना

पे ३.९.७

[अस्य योजनं हरिष्ठा मधु त्वा मधुलाकरत्] ॥५॥
 शकुनिका मे अत्रवीद् विषपुष्पं धयस्तिका ।
 न रोपयति न सादयति न विषं हन्ति पुरुषम् ।
 ॥मह मृष? असाव् असौ पुरुषो [अ]मृतः ।
 सो विन् [नु] न मराति मा वयं मरामारे ।
 अस्य योजनं हरिष्ठा मधु त्वा मधुलाकरत् ॥६॥
 मवानां नवतीनां [विषस्य रोपुषीणाम् ।
 [सर्वासाम् अप्रमं नाम वीतापेतारसं विषम्] ॥७॥ ॥का°४॥

४.२०

श्री ७.३६.१

॥मधुमती पत्येस्सियकाराय मधुमत्तरः ।
 ॥अथो मधुमव्यसेमंसोमधोविपतनेह? ॥१॥
 मधुना मा सं सृजामि मासुरेण सुराम् इव ।
 वाक् मधो मधुना संसृष्टास्यो मे मधुसंहरी ॥२॥
 मधु घौर मधु पृथिवी मध्व इन्द्रो मधु सूर्यः ।
 स्त्रियो या जह्निरे मधु ताम्यो ऽहं मधुमत्तरा ॥३॥
 मधुमतीर् ओषधय आपो मधुमतीर् उत ।
 गावो या जह्निरे [म]धु ताम्यो ऽहं मधुमत्तरा ॥४॥
 मधोर् जातो मधुघो वीरघां बलवत्तमः ।
 तेनाहं सर्वस्मै पुंसे कृण्वे निकरणं हृदि ॥५॥
 यथाश्वो बन्धनेष्टो बद्धवाम् अभिधावति ।
 एवा त्वम् उग्र ओषधे [अ]मुं कनिकवत्तम् आ नय ॥६॥
 ॥अंगोनमो दिवि श्वसो अंगोनमो दिवि स्तनः? ।
 अन्या विविस्समानो अन्याः पराजिघांसन् ।
 माम् अनु प्र ते मनश् शय्यायां तम् हवानयत् ॥७॥ ॥का°५॥ ॥अनु°४॥

४.२१

श्री ४.७.६

पे २.१.४, ५ श्री ४.७.५
श्री ४.४२.१, २

पे ४.२२.३

॥अनमि त्वा तयिमाताहमारसि बाहवः ।
 ॥दासस्य प्रकीदुस्तुतश्चमरससं विषम्? ॥१॥
 अवन्ति त्वा कर्कटश कुरङ्गा अधि सातुषु ।
 पापी? अग्निं प्रसूद अस्य अग्निजाते? न रुदपः ॥२॥
 अथ ज्याम् इव अन्विनश् शुष्मं तनोमि ते विष ।
 ॥परा रोरंस्य पातय सूर्यपूर्वा शवोषसुः? ॥३॥
 सिन्धु× पश्चात् परिहितस् सूर्यस्योदयनं पुरः ।
 ततो यद् अन्तरा विषं तत् सर्वं वि[ष]वृषणम् ॥४॥
 मधु त्वा मधुक्त कृणोतु पितुं त्वा पितुक्त कृणोतु ।
 ततो निषद्य ॥पातये रघो वाय? तिष्ठते ॥५॥
 ॥अघास त्वा लोमकन्यस् तन् माम् उपरिण्यापइ ।
 ॥उद् वैमैश अकिरे सृज सर्वं न्वैषजो विषम्? ॥६॥
 उर्युडरक्षतस्तुरायातुरस्य? व ।
 भूम्या हि जग्रमं नाम विषं कैरिजताद् इति विषं वृषयताद् इति ॥७॥ ॥का°१॥

४.२२

श्री ४.४.२

पे ४.२१.३

॥अहं वा इन्द्रमातरम् इन्द्रो माम् इन्द्रजातरम् ।
 ॥इन्द्रादिबक्रां वीरुधम् अयं विषवृषणी? ॥१॥
 यत् किं वित् पञ्च कृणवत् यत् कान्ठे यत् व पुष्पवत् ।
 उद् एजतु प्रजापतिस् सर्वं तद् विषवृषणम् ॥२॥
 सिन्धु× पश्चाद् वरुणस्य सूर्यस्योदयनं पुरः ।
 ततो यद् अन्तरा विषं तद् बाबा वृषयामसि ॥३॥
 यावत् सूर्यो ऽविपतिर् यावत् व घौर विपद्यति ।
 तावद् विषस्य वृषणं वधो निद्र मन्त्रयामहे ॥४॥

॥ * प्रवीद्...°कः
 ॥ * * * मादयति...पौरुषं
 ॥ * असौ...
 स जन न मराति...मरामारे
 त्यो जनं ह(प्राप्ते ह)रिष्ठा मव...
 * नवतीनामित्येक (पूर्वत्र साकश्वेनाधीत-
 [त्वाद्यत्र प्रतीकेन निर्देशः])

...संसृष्टास्यो मी *

...°तारः

* उषधय...

...°तारः

मधुर् * मधुग...

...°कवतिम् * *

* * * अवावन्...

इदन्ति * कर्कटशः कुरङ्गा * सातुषु
 ...अग्निजाते * रुदपः
 * कामिनि ...विषः
 (प्राप्ते वशोषमः)
 सिन्धु× ...

...वावताम्...

इति किं वि पदत्त तमवत् वाय * वध् * *

* एजितु...

* * वरुणस् * पुनः

* * विपति वावत्वा वा वववति

‘श्री १९.१९.२’ न बाधं पुष्पो
[रिचत्

जिह्वा मे मधुसंज्ञाया जिह्वा मे मधुवादिनी ।
जिह्वे वर्षस्वती मध माप ते पुष्टयो रिचत् ॥५॥
हा ही? कस्याणि सुभगे पुष्पिपर्ण्य अनातुरे ।
इमं मे अथ पौष्टवं वीर्यायुत्वायो अन्वयः? ॥६॥
या यौर वर्षन्तु वृष्टयो यामिद् जीवन्स्व अन्वयः ।
ता मे विचस्य वृषणीत् सविता काशयत् ॥७॥ ॥का२॥

श्री १९.४६.१, २, ३, ४, ५, ६, ७

४.२३

अजापतिष् द्वा बभ्रातु प्रथमम् अस्तुतं वीर्याय कम् ।
तं ते बभ्रात् आयुषे वर्षस ओजसे च बलाय चास्तुतस् त्वामि रक्षतु ॥१॥
ऊर्ध्वस तिष्ठन् रक्षन् अग्रमादम् अस्तुतेम मा त्वा वभ्रन् पणयो यातुधानाः ।
इन्द्र इव दस्यून् अथ धृ[तु]ष्व वृत्तम्यतस् सर्वांश् छद्मन् वि बह-
स्वास्तुतस् [त्वामि रक्षतु] ॥२॥
घृताद् उल्लम्बो मधुमान् पयस्वा[न] सहस्रप्राणश् शतयोनिर् वयोधाः ।
शंभूश् च मयोभूश् ओर्जस्वांश् च पयस्वांश् चास्तुतस् [त्वामि
रक्षतु] ॥३॥

‘श्री उल्लम्बो

अस्मिन् मणाव् एकशतं वीर्याणि सहस्रं प्राणा अस्मिन् अस्तुते ।
व्यात्र शत्रून् अभि तिष्ठ सर्वान् यस् त्वा वृत्तम्याद् अधरस् सो [अ]-
स्व अस्तुतस् [त्वामि रक्षतु] ॥४॥
शतं च न ग्रहन्तो मिदन्तो न तस्मिरे ।
यस्मिन् इन्द्रः पर्यदत्त बभ्रुः प्राणम् अथो बलम् अस्तुतस् [त्वा-
मि रक्षतु] ॥५॥

‘श्री श्री देवानामधिराजो बभ्रुव

इन्द्रस्य त्वा वर्मणा परि धा[पया]मो [... ..] ।
पुनस् त्वा देवाः प्र णयन्तु सर्वे अस्तुतस् [त्वामि रक्षतु] ॥६॥
यथा त्वम् उत्तरो [अ]सो [अ]सपत्नस् सपत्नहा ।
सजातानाम् असो वशी तथा त्वा सविता करद् अस्तुतस् त्वामि
रक्षतु ॥७॥ ॥का२॥

४.२४

अपश् च रवश् ओष्मा च वाः पञ्च शोकश् चाभिविषोक ।
तृतीयेकश् च परेपरश् च ते तक्मनेतो नश्यतः ॥१॥
वेद वै ते तक्मन् नामाग्निष् टन् नामासितम् ।
त्वेतो वि नयामस्व अनु तक्मन् वृत्रस्य रोमि? नमस्यो नपात् ॥२॥
वीर्यं चास्व पृथिवी च तक्मानं नाशयताम् इतः ।
पञ्चपत्तुग्नि? नाम ते माता अस्येकपुत्रु सुत्यसे ॥३॥
तस्याहं वेद ते नाम अश तक्मं निद अतो ध्रुवः? ।
इन्द्र अस्व नामासि प्रियातिथिश् च तम् इतो नाशयामसि ब्रह्मणा
वीर्यावता ॥४॥

अथस्तात् ५.१.५

श्री १.१२.२ श्री १.२५.२, ३,
[श्री ४.१७.११-५]

यो ऽसि अजस्यश् च लपश् चां मातुश् च तपैश् च ।
तृतीयेकश् च परेपरश् च ते तक्मनेतो नश्यतः ॥५॥
विकिलेव वि रोहतु वृकामः कलित् अर्जुन ।
गिरि गच्छ धूमकेतो ऋषेण मां स्र संवते? ।
वृहत् त्वम् अग्ने रक्षो अभि सं अहि मध्यमेम् उत्तमम् शृणीहि ॥६॥
शं नो अग्निर् ज्योतिर् अनीको अस्तु शं पावापृथिवी अनेहसा ।
मालेव पितेव रक्षतेन मुञ्चतेन पर्य अंहसः ॥७॥ ॥का४॥

उपरिष्टात् १.१.५

‘श्री १९.१०.४’ ॥ ४.७५.१०

४.२५

बाताद् जातो अम्तरिक्षाद् विद्युतो ज्योतिषस् परि ।
स नो हिरण्यदाय शङ्खः कृशः पात् अंहसः ॥१॥
हिरण्यानाम् वको ऽसि स होमाद् अभि अग्निवे ।
रथेन वर्यातस् त्वम् इधुषी रोचनस् त्वम् ॥२॥

श्री ४.१०.१

‘श्री हिरण्यजाः

श्री १. श्री सोमाद्

... साप * * *

...पृष्णि * *

* वो ... अघ्या

त ...

... अमृत * * * [७मे अम्रे तत् त्वामि]

... वर्षसो जसे * * * तत् त्वामि * (अथस्तात्)

* तिष्ठं रक्षं प्रमादसम्भूतेभ्यः * * * दमे * ना

इन्दीव न भस्व दधि * पृथ्वतः * छद्मन्...

* * * मधुना * सवत् * * वा

* मनाद् ... यस्मिन् रक्षि

* छद्मन् ... वृत्तम्याद् ...

* * * मित्रन्तो ...

यस्मिन् * पर्यदत्त ... अमृतः

* * * देवा ... त्वस्तुतः

* * * सो ...

... त्वा अभि

... तक्मं * ट * *

... तक्मा ...

गोहुर * नामासि * * तन्नेतो * *
‘वता

... तक्मानेतो नचत

... मध्यमं नुत्तमं *

* * * अनेको * सं * वनेहसा

* * रक्षत परं ...

* * * वा ...

... होसाचि *

* वर्यातमिषौ * *

श्री २

यो [अ]प्रतो रोचनानां समुद्राद् अधि जज्ञिषे ।
 शङ्गेन [ह]त्वा रक्षांस्य अग्निणो वि बहामहे ॥३॥
 ये [अ]ग्निणो यातुधाना रक्षांसो ये किमीदिनः ।
 सवाथ छङ्ग त्वया वयं विदूषो वि बुधामहे? ॥४॥
 शङ्गेनामीवाम् अवधं शङ्गेनोत सवान्वाः ।
 शङ्गे नो विश्वमेधजः कृशानः पात्स् अहसः ॥५॥
 विवि जातस् समुद्रतस् सिन्धुतस् पर्य आहृतः ।
 स नो हिरण्यवाथ शङ्ग आयुष्मतरणो मणिः ॥६॥
 देवानाम् अस्थि कृशानं बभूव तद् आत्मन्वश्च चरत्य अप्स्व अन्तः ।
 तं ते बभ्राम्य आयुषे वधसे बलाय च कार्शानस् त्वाभि रक्षतु ॥७॥
 ॥का०५॥ ॥अनु०५॥

* * रोचनानां...

* * 'भाना'...

* भिवाम् * शङ्गेनोतस्सवान्वा

... आयुःप्र मतिः

* अन्त...आत्मन * * *

...कारिणस् * *

श्री ७ । 'सायणस्तु देवानामस्थि

क ८.११.१,२,४,६,५,६,७

४.२६

क उभयत्र सुनवै

कन्या वार अवायती सोमम् अ[वि] कृताविदत् ।
 अस्तं भरन्त्य अग्रवीद् इन्द्राय सुनवानि त्वा शक्राय सुनवानि त्वा ॥१॥
 असौ य एषि वीरको गृह्यगृहं विचाकशात् ।
 इमं जन्मसुतं पिब धानावन्तं करम्मिणम् अपूपवन्तम् उक्थियन्म् ॥२॥
 कु[वि]श्च छकत् कुविस् करत् कुविन् नो वस्यसत् करत् ।
 कुबित् पतिद्विषो यतीर् इन्द्रेण संगमामहे ॥३॥
 आ चन त्वा चिकित्सामो ऽधि चन त्वा नेमसि ।
 शनैर् इव शनकैर् इवेन्द्रायेभ्यो परि श्रव ॥४॥
 इमानि व्रीणि विष्टपा तानीन्द्र वि रोहय ।
 शिरस् ततस्योर्वराम् आद् इदं म उपोदरे ॥५॥
 असौ च या न उर्वराद् इमां तन्वं परि ।
 अथो ततस्य यश्च छिरस् सर्वा ता रोमशा कुचि ॥६॥
 खे रथस्य खे ऽनसः खे युगस्य श[त]कतो ।
 अपालाम् इन्द्र त्रिः पूत्य अकुणोत् सूर्यत्वचम् ॥७॥ ॥का०१॥

४.२७

विदत् पृष्ठे मधुपृचस् सुपर्णाः पञ्चशते भुवनस्य गोपाः ।
 आनुजावरम् अनुरत्? उग्रा तेषाम् इन्द्र वीर्यैरयन्त ॥१॥
 पुरोहितः परमेष्ठी स दाज्ञायाभि वधम्? अस्मै कुणोद् बृहस्पतिः ।
 तेन सपत्नान् अधरान् कृणुष्व क्षेमे पशून् बहुलान् वर्धयित्वा? ॥२॥
 जैत्रायोद् यातु रथवाहनं ते ।
 गोभागम् उषन्त ये समानास् सर्वे समग्रा दधुषा भरन्त ॥३॥
 अमि वर्धस्व आरुष्यान् अमि ये त्वा पूतम्यतः ।
 नि शिण्डि सर्वान् धूर्वतो अभीवधो यथासति ॥४॥
 अमिवर्धम् अमिमवम् अभीवेषं महागणम् ।
 विदास् त्वा सर्वा वाष्पस्त्व आपो विभ्याः पयस्वतीः ॥५॥
 अमि वर्धस्व प्रजया वाक्पुधानो अभ्य अभीकैः पशुभिर् महासि ।
 ब्रह्मराजस्यैर विभैर् वाक्पुधानो शनैर् अतीह? सभया पूतम्यतः ॥६॥
 वर्धस्व क्षेत्रैः प्रवतस्व? प्रजया वर्धस्व वीरैः पशुभिर् बहुर् भव ।
 भिया स उदकैर् यमस् त्वा पूतम्याद् आपृतस् तुभ्यं शपलः? कृत्याव
 तिष्ठतु ॥७॥ ॥का०१॥

४.२८

इन्द्रं मित्रं वरुणम् अग्निम् ऊतये माततं शार्धो अविर्ति बहामहे ।
 रथं न दुर्गाद् वसवस् सुदानवो विन्वस्मान् नो अहसो निष् पिपर्तन ॥१॥
 त आवित्स्या आ गता सर्वतातये भूत देवा वृत्रतृप्येणु शंभुवः ।
 रथं न दुर्गाद् वसवस् सुदानवो विन्वस्मान् नो अहसो निष् पिपर्तन ॥२॥
 अवन्तु नः पितरस् सुप्रवाचना उत देवी देवपुत्रे कृतावृधा ।

*...भुतावदत्

* हस्त * अग्र * शनिममि * * शनिममि *

* अथयेषु वीरको * विचकशात्

* * पिब...

* सतियशो ...मही

* चनि...

...मा *

* * * उर्वारिा * तत्वस् *

* तदस्तु...

ख...योगस्व *

...अकुणोत् *

* * * सुपर्णाः...

...वीमा(उपरि वा) ईरयन्त

...अस्ता * * (अथः बृहस्पतस्तः)

* सपत्नान्...वर्धयेत्वा

गोभागम् ऊं...दधुषा *

...उदम्यतः

* शिण्डि सर्वा * अभीवर्धतो *

अमी...मयाभि

...पूतम्यतः

...पूतम्याद्...। अवि दापृतस्त्वयं अपक श्रव्याव
[तिष्ठतु]

श्री १.२९.४

श्री ४.८.४.५

क १.१०६.१-७

रथं न दुर्गाद् वसवस् सुदानवो विश्वस्मान् नो अंहसो निष् पिपर्तन ॥३॥
 नराशंसं वाजिनं वाजपत्नं क्षयद्वीरं पूषणं सुवैर ईमहे ।
 रथं न दुर्गाद् वसवस् सुदानवो विश्वस्मान् नो अंहसो निष् पिपर्तन ॥४॥
 बृहस्पते सवम् इन् न[स] सुगं कृधि शं योर् यत् ते मनुर्हितं तद् ईमहे ।
 रथं न दुर्गाद् वसवस् सुदानवो विश्वस्मान् नो अंहसो निष् पिपर्तन ॥५॥
 इन्द्रं कुत्सो वृत्रहणं शचीपतिं काटे निबाढ ऋषिर् अहद् ऊतये ।
 रथं न दुर्गाद् वसवस् सुदानवो विश्वस्मान् नो अंहसो निष् पिपर्तन ॥६॥
 देवैर् नो देव्य अदितिर् नि पातु देवस् त्राता त्रायताम् अप्रयुच्छन् ।
 तन् नो मित्रो वरुणो मामहन्ताम् अदितिस् सिन्धुः पृथिवी उत
 धीः ॥७॥ ॥का१॥

४.२९

अप नश् शोशुचद् अघम् अग्ने शुशुभ्य आ रयिम् ।
 अप नश् शोशुचद् अघम् ॥१॥
 सुभेष्टिया सुगातुया वसूया च यज्ञामहे ।
 अप नश् शोशुचद् अघम् ॥२॥
 प्र यद् भन्विष्ठ एषां प्राप्ताकासश् च सूरयः ।
 अप नश् शोशुचद् अघम् ॥३॥
 प्र यत् ते अग्ने सूरयो जायेमहि प्र ते वयम् ।
 अप नश् शोशुचद् अघम् ॥४॥
 प्र यद् अग्ने[स] सहस्रतो विभ्वतो यन्ति भानवः ।
 अप नश् शोशुचद् अघम् ॥५॥
 त्वं हि विभ्वतोमुक् विभ्वतः परिभूः असि ।
 अप नश् शोशुचद् अघम् ॥६॥
 द्विषो नो विश्वतोमुक्ताति नावेव पारय ।
 अप नश् शोशुचद् अघम् ॥७॥
 स नस् सिन्धुम् इव नावयाति पर्वस् स्वस्तये ।
 अप नश् शोशुचद् अघम् ॥८॥ ॥का२॥

४.३०

देवाश् शरणकृतश् शरणा मे भवत ।
 प्राच्या विशो ऽग्निना राक्षाय्यक्षेण यशा भूयासम् ।
 यशसं मा कणुत चारुम् अन्त्रादं परा द्विषन्तं शृणीत ॥१॥
 [देवाश् शरणकृतश् शरणा मे] भवत ।
 वक्षिणाया विश इन्द्रेण राक्षाय्यक्षेण यशा भूयासम् ।
 [यशसं मा कणुत चारुम् अन्त्रादं परा द्विषन्तं शृणीत] ॥२॥
 [देवाश् शरणकृतश् शरणा मे] भवत ।
 प्रतीच्या विशो वरुणेन राक्षाय्यक्षेण यशा भूयासम् ।
 [यशसं मा कणुत चारुम् अन्त्रादं परा द्विषन्तं शृणीत] ॥३॥
 [देवाश् शरणकृतश् शरणा मे] भवत ।
 उदीच्या विशस् सोमेन राक्षाय्यक्षेण यशा भूयासम् ।
 [यशसं मा कणुत चारुम् अन्त्रादं परा द्विषन्तं शृणीत] ॥४॥
 [देवाश् शरणकृतश् शरणा मे] भवत ।
 भुवाया विशो विष्णुना राक्षाय्यक्षेण यशा भूयासम् ।
 [यशसं मा कणुत चारुम् अन्त्रादं परा द्विषन्तं शृणीत] ॥५॥
 [देवाश् शरणकृतश् शरणा मे] भवत ।
 ऊर्वाया विशो बृहस्पतिना राक्षाय्यक्षेण यशा भूयासम् ।
 [यशसं मा कणुत चारुम् अन्त्रादं परा द्विषन्तं शृणीत] ॥६॥
 [देवाश् शरणकृतश् शरणा मे] भवत ।
 उत्तमाया विशः प्रजापतिना राक्षाय्यक्षेण यशा भूयासम् ।
 [यशसं मा कणुत चारुम् अन्त्रादं परा द्विषन्तं शृणीत] ॥७॥

**** सुधानवो ...
 ... अमहे

**** सुधा ... मनुर्हितं तुरीमहे

* कुत्सं * * कटे निबाढ ... उतये
 **** सुधानवो ... (उपरि इन्द्रं मित्रं दीधीच)
 ... देवास् * * *

(उपरि प्राप्तो अपन्नाहकं)

{ ओं कुत्स कृषिः गावभ्याश्छन्दः अभिदेवता
 { अपन्ना अष्टौ शुचये विमिवोगः ॥ ॥ ओं अप *
 [* अग्ने शुचकर * *

सुभेष्टियां सुधा ...

अपन् ...

* * * एतां ...

... जायेमहे * ति *

अपन् ...

अपन् ...

अपन् ...

अपन् ...

... नाववाते * *

अपन् ...

ओं ... (प्राप्तो वरुणं सक्तं)

प्राच्यां ...

... शृणीतः

वक्षिणा विशो ...

उदीच्यां ...

श्री ४.११.१-८

श्री नावाति

[देवाथ शरणकृतश्च शरणा मे] भवत ।
परमाया विशा× परमेष्ठिना राक्षस्यक्षेण [यशा भूयासम् ।
[यशसं मा कृणुत चादम् अम्नादे परा द्विचस्तं शृणीत] ॥८॥
देवाथ शर[ण]कृतश्च शरणा मे भवत ।
सर्वाभ्यो [वि]ग्न्य ईशानेन राक्षस्यक्षेण यशा भूयासम् ।
यशसं मा कृणुत द्विचस्तं शृणीत ॥९॥ ॥का°५॥ ॥मनु°६॥

... सृणीतः

श्री ३.१६.१-७

४.३१

प्रातर् अग्निं प्रातर् इन्द्रं हवामहे प्रातर् मित्रावरुणा प्रातर् अश्विना ।
प्रातर् भगं पूषणं ब्रह्मणस् पतिं प्रातस् सोमम् उत रुद्रं इवेम ॥१॥
प्रातर्जितं भगम् उग्रं इवेम वयं पुत्रम् अदितेर् यो विधत्ते ।
आध्रश्चिद् यं मन्यमानस् तुरश्चिद्[र्] राजा चिद् यं भगं भक्षीत्य
आह ॥२॥

अग्निश्...

भग प्रणेतर भग सत्यराधो भगेमां धियम् उद् अवा वदन् नः ।
भग प्र णो जनय गोभिर् अश्वेर् भग प्र नुभिर् नृवन्तस् स्याम ॥३॥
उतेवानो भगवन्तस् स्यामोत प्रपित्व उत मध्ये अह्ना[म्] ।
उतोदितौ मघवन् सूर्ये वयं देवानां सुमतो स्याम ॥४॥
भग एव भगवी अस्तु देवस् तेना वयं भगवन्तस् स्याम ।
तं त्वा भग सर्वं इज् जोहवीमि स नो भग× पुरयता भवेह ॥५॥
सम् अधरायोवसो नमन्तु दक्षिणावेष शुचये पदाय ।
अर्वाचीनं वसुचिदं भगं नो रथम् इवावसा ज्ञाजिन आ वहन्तु ॥६॥
अश्ववतीर् गोमतीर् न उपासो वीरवतीस् सवम् उच्छन्तु भद्राः ।
घृतं तुहाना विश्वत× प्रवीणा यूयं पात स्वस्तिमिस् सवा नः ॥७॥ ॥का°१॥

* प्रणेतेर्... उग्र * उग्र *

* प्रा... इवन्तस् *

* मघवन्...

* * भगवान् * देवास्तेन...

* * भगस् सर्वं...

* * नसतो...

... इवाव * अवन्तु

... उच्छन्तु *

श्री विश्वतः प्रपीता

श्री ४.३२.१-७ का १०.८३.१-७

४.३२

यस् ते मन्यो ऽविध्व बज्र सायक सह भोज× पुण्यद् विश्वम् आनुचक ।
साध्याम दासम् आर्यं त्वया युजा वयं सहस्कृतेन सहसा महीयसा ॥१॥
मन्युर इन्द्रो मन्युर एवास देवो मन्युर होता वरुणो जातवेदाः ।
मन्युर विशा ईडेते मानुषीर् या× पाहि नो मन्यो तपसा सजोषाः ॥२॥
अमीहि मन्यो तवसस् तवीयान् तपसा युजा वि जहीह शत्रून् ।
अमित्रहा वृत्रहा वस्युहा च विश्वा वस्यन् आ भरा त्वं नः ॥३॥
त्वं हि मन्यो अमिभृत्योजास् सर्वभूद् भामो अमिमातिषाहः ।
विश्वचर्षणिस् सधुरिस् संदीयान् असास्व भोज× पूतनासु धेहि ॥४॥
अभागस् सन् अप परेतो अग्नि तव कृत्वा तविषस्य प्रचेतः ।
तं त्वा मन्यो अकतुर् जहीहाहं स्वा तनूर् बलदावा न एहि ॥५॥
अयं ते अस्म्य उप मेष्टु अर्वाङ् प्रतीचीनस् सधुरे विश्ववाचन् ।
मन्यो वज्रिन् उप न आ वस्यस् इनाव वस्यन् उत वोष्म आपेः ॥६॥
अभि मेहि दक्षिणतो भवा नो ऽथा वृत्राणि जह्नाव भूरि ।
जुहोमि ते धरुणं मध्वो अभम् उभा उपांशु प्रथमा पिबेव ॥७॥ ॥का°२॥

* * सधो... मनुषं

... य× ...

* * तपस्तवीर्यं * * विज्रीह सधुन्

अमित्रहा...

... भासो मातेषाहः

... इत्वा तवविषस्य प्रचेताः

... पुनर्मन्वा * *

... सुदे विश्वार्थं

मनु वज्रिन् * ना वस्य * * पोष्मापे

... वृत्राणि जंघनाच *

* * धरुणे... पिबेव

क सहावाच

क बलदेवाच मेहि

क विश्ववाचः

क श्री पिबाव

श्री ४.३३.१, ४, २, ३, ५, ६, ७

४.३३

अग्नेर् मन्वे प्रथमस्य प्रचेतस्य× पाञ्चजन्यस्य बहुधा यम् इन्धते ।
विशोवि[श×] प्रविशिर्वांसम् ईमहे स नो मुञ्चस्व अहसः ॥१॥
सुजार्तं जातवेदसम् अग्निं वैश्वानरं विभुम् ।
हव्यवाहं हवामहे स नो मुञ्चस्व अहसः ॥२॥
यथा हव्यं वहसि जातवेदो यथा यदं कल्पयसि प्रजानन् ।
एवा देवेभ्यस् सुमतिं ह्य आ वह स नो मुञ्चस्व अहसः ॥३॥
यामन्यामन् उपयुक्तं वहिष्ठं कर्मन्मन् आमगम् अग्निम् ईडे ।
रक्षोहणं यज्ञबुधं घृताहुतं स नो मुञ्चस्व अहसः ॥४॥
येनर्षयो बलम् अघोतय[न् यु]जा येनासुराणाम् अनुचन्त मायाः ।
येनाग्निना पणीन् इन्द्रो जिगाय स नो मुञ्चस्व अहसः ॥५॥

* विशिष्टिर्मांसम्...

सजार्तं * अग्निर्...

वामन्यामन् उपयुक्तं वहिष्ठं कर्मन्मन् * * *

* यज्ञवृत्तं...

* * इषो * वना° अवन्त *

* * विबाव...

येन देवा अमृतम् अन्वविन्दन् येनौषधीं मधुमतीं अकृण्वन् ।
येनैवं स्वर् आभरन् स नो मुञ्चत्व अंहसः ॥६॥
यस्येदं प्रतिशि यद् विरोचते यद् जातं जनितव्यं च केवलम् ।
स्तौम्य अग्नि नाथितो जोहवीमि स नो मुञ्चत्व अंहसः ॥७॥ ॥का०३॥

४.३४

बायो[स] सवितुर् विद्यमानि मम्महे याव आत्मन्वद् विशाधो यौ च रक्षथः ।
यौ विश्वस्य परि[भू] बभूव[धु]स तौ नो मुञ्चतम् अंहसः ॥१॥
ययोस् संख्याता वरिमाणि पार्थिवा याभ्यां रजो गुह्यितम् अन्तरिक्षे ।
ययोः प्रायं नातु कथं वनानशो तौ नो मुञ्चतम् अंहसः ॥२॥
तव व्रते नि विशान्ते जनासस् त्वय्य उदिते प्रेरिते चित्रमानौ ।
पुवं बायो सविता च भुवनानि यच्छयस् तौ नो मुञ्चतम् अंहसः ॥३॥
प्र क्षुमति सवितर् वा[य] ऊतये महस्वन्तं मत्सरं मादयेताम् ।
अर्वाग् वामस्य प्रवता नि यच्छतस् तौ नो मुञ्चतम् अंहसः ॥४॥
रयि मे पोवं सवितोत वायुस् तन् वक्षाम आ सुवतां सुशेवौ ।
याव अयक्ष्मतां महो अस्मासु घञं तौ नो मुञ्चतम् अंहसः ॥५॥
अपेतो बायो सविता च पुच्छतम् अप यक्षं समिदां सेधतं परा ।
सं भू ऊर्जया सृजयस् सं बलेन तौ नो मुञ्चतम् अंहसः ॥६॥
उप भ्रेष्टा न आशिषो देवयोर् धामन् अस्मिन् ।
स्तौमि देवं सवितारं च वायुं तौ नो मुञ्चतम् अंहसः ॥७॥ ॥का०४॥

४.३५

मरुतां मन्वे अधि मे भुवन्तु प्रेमं वाजं वाजसाता भवन्तु ।
आशून् इव सुपमान् अह ऊतये ते नो मुञ्चन्त्व अंहसः ॥१॥
उत्सम् अक्षितं व्यचन्ति ये सदा ये वा सिञ्चन्तु रसम् ओषधीषु ।
पुरो इधे मरुतः पृथिमातृन् ते नो मुञ्चन्त्व अंहसः ॥२॥
पयो धेनूनां रसम् ओषधीनां जघम् अर्वातां कवयो य इन्वथ ।
शम्मा भवन्ति मरुतस् स्योनास् ते नो मुञ्चन्त्व अंहसः ॥३॥
अपस् समुद्राद् दिवम् उद् वहन्ति दिवस् पृथिवीम् अग्नि ये सृजन्ति ।
ये अद्भिर् ईशाना मरुतश्च वरन्ति ते नो मुञ्चन्त्व अंहसः ॥४॥
ये कीलालैस् तर्पयन्ति ये धृतेन ये वा वयो मेवसा संसृजन्ति ।
ये [अद्भिर्] ईशाना मरुतो वर्षयन्ति ते नो मुञ्चन्त्व अंहसः ॥५॥
यवीद् इदं मरुतो मादतेन यदि देवा दैव्येनेह्य आर ।
यूयम् ईशिष्ये वसवस् तस्य निष्कृतेस् ते नो मुञ्चन्त्व अंहसः ॥६॥
तिग्मम् अनीकं विततं? सहस्वन् मारुतं शर्धः पूतनास्रम् ।
स्तौमि मरुतो नाथितो जोहवीमि ते नो मुञ्चन्त्व अंहसः ॥७॥

॥का०५॥ ॥अनु०॥

४.३६

मन्वे वां पावापृथिवी सुभोजसौ ये [अ]प्रयेताम् अमिता योजनानि ।
प्रतिष्ठे ह् अभवतं वसुतां ते नो मुञ्चतम् अंहसः ॥१॥
प्रतिष्ठे ह् बभूवधुर् वसुतां प्रविष्टे देवी सुभगे उरुषी ।
पावापृथिवी भवतं मे स्योने ते नो मुञ्चतम् अंहसः ॥२॥
ये कोत्या विद्युयो ये मनुष्यास् ये अमृतं विद्युयो हवींषि ।
पावापृथिवी भवतं मे स्योने ते नो मुञ्चतम् अंहसः ॥३॥
ये उक्षिप्य विद्युयो ये वनस्पतीन् ययोर् वा विश्वा भुवनान् अस्तः ।
पावापृथिवी भवतं मे स्योने ते नो मुञ्चतम् अंहसः ॥४॥
ये कीलालैस् तर्पयथो ये धृते[न] याभ्यां नतं किं वन शक्नुवन्ति ।
पावापृथिवी भवतं मे स्योने ते नो मुञ्चतम् अंहसः ॥५॥
असंतापे सुतपसा ह्रुवे वाम उर्वी गमीरे कविभिर् नमस्ये ।
पावापृथिवी भवतं मे स्योने ते नो मुञ्चतम् अंहसः ॥६॥

...येनौषधी *

* * आभरं...

* अग्नि ...

...आत्मन्वृषितो वे * रक्षतः

* संख्याता...*

* प्रवां * वद् च नातु...

* * * विशन्ते * त्वयते प्रेरिते चित्रमानौ

दिवं बायोस् * * * यच्छतस् ...

* * ससुमतिर् * * महस्वन्तं ...

...तनो अक्षिवां सवितायुषौ

अवेवक्ष्मतां मुहस्तासु...

* बायोस्... उपे यक्षं ससमितां सदति वर

* * ऊर्जा सृजत...

* * नाशिषो * धमन्वस्मिन्

स्तौम...

* मन्व * * भुवन्तु * वोजो वाजसाताभ्यन्तु

आशून् * सुपमां भूतवे...

* * वचन्ति * * व...

* * मारुतः पृथिमातरं...

* धेनूनां * * वसु...धन्व

सधमा भवन्ति मरुतं वीनास्...

* * दिवम्...वा *

यत्रीषानां सुतश...

* * तर्पयन्तो धृतेन व...

* * मारुतो...दैवेनवहगारः

* एतिष्ठे * * निष्कृषे...

...सहस्वं * सवः पूतनासु उमं

* मारुतो नाथिते...

* * अभवन्तं...

...उरुषी

* प्रोत्या विभ्रतो * मनुष्या * वृतं विभ्रतो...

यत्रभिया विभ्रतो...

* * तवन्तो...

असंतापव स्वतपसा...

येन मेदम् अभिशोचति येन वा येन कृतं पौरुषेयं न वैष्यम् ।
स्तौमि चाबापृथिवी [नाथितो] जोहवीमि ते नो मुञ्चतम् अंहसः ॥७॥
॥का१॥

श्री ४.२८.१,२,५,४,३,६,७

४.३७

भवाशर्वो मन्वे वां तस्य विसं ययोर् वां यद् इवं वितिष्ठते ।
याव् अस्थेशाये द्विपदो यौ चतुष्पदस् तौ नो मुञ्चतम् अंहसः ॥१॥
[य]योर् अभ्यध्व उत यद् दूरे खिद् यौ वितताद् इषुधुताम् असिन्धी ।
भवाशर्वो भवतं मे स्योनी तौ नो मुञ्चतम् अंहसः ॥२॥
ययोर् बधान् नापपद्यते किं चानान्तरं देवेषु त मातुषेषु ।
भवाशर्वो भवतं मे स्योनी तौ नो मुञ्चतम् अंहसः ॥३॥
याव् आरेभाये बहु साकम् उग्रौ प्र वेद् अक्षाष्टम् अभिमां जनेषु ।
भवाशर्वो भवतं मे स्योनी तौ नो मुञ्चतम् अंहसः ॥४॥
सहस्राक्षौ वृत्रहणा इवे वां दूरेदेती स्तुवन् पम्प उग्रौ ।
भवाशर्वो भवतं मे स्योनी तौ नो मुञ्चतम् अंहसः ॥५॥
य× कृत्याकृद् यातुधानो महलो? नि तस्मिन् यद्वतम्? अधि वज्रम् उग्रौ ।
भवाशर्वो भवतं मे स्योनी तौ नो मुञ्चतम् अंहसः ॥६॥
अधि मे वृतं पूतनासुग्री सं वज्रेण सृजतं य× किमीदी ।
स्तौमि भवाशर्वो नाथितो जोहवीमि तौ नो मुञ्चतम् अंहसः ॥७॥ ॥का१॥

श्री यः कृत्याकृन्मूलकृष्णातुधानो
[नि तस्मिन् यद्वतं वज्रमुग्रौ]

श्री ४.२९.१,२,३,५,४,६,७

४.३८

मन्वे वां मित्रावरुणाव् क्रतावृधौ सत्यौजसौ वृद्धणो यौ नुदेये ।
यौ सत्यावानम् अवथो इवेषु तौ नो मुञ्चतम् अंहसः ॥१॥
सत्यौजसौ वृद्धणो यौ नुदेये प्र सत्यावानम् अवथो इवेषु ।
यौ गच्छथो वृक्षस्य बधुणा सुतं तौ नो मुञ्चतम् अंहसः ॥२॥
याव् अग्निरसम् अ[व]थो याव् अगास्ति मित्रावरुणा ज[मवृद्धि]म् अग्निम् ।
यौ कश्यपम् अ[व]थो यौ बसिष्ठं तौ नो मुञ्चतम् अंहसः ॥३॥
यौ भरद्वाजम् अवथो [यौ] वज्रयम्बं विश्वामित्रं वरुण मित्रं कुत्सम् ।
यौ कक्षीवन्तम् अवथ× प्रोत कण्वं तौ नो मुञ्चतम् अंहसः ॥४॥
यौ इयावाहवम् अवथो यौ गविष्ठिरं मित्रावरुणा पु[रु]मीवम् अग्निम् ।
यौ विमदम् अवथस् सप्तर्षिं तौ नो मुञ्चतम् अंहसः ॥५॥
यौ मेघातिथिम् अवथो यौ त्रिशोकं मित्रावरुणा उशानां काव्यं यौ ।
यौ मुद्गलम् अवथो गौतमं च तौ नो मुञ्चतम् अंहसः ॥६॥
ययो रथस् सत्यवर्त्मर्जुरक्षिर् मिथुया चरन्तम् अभियाति वृषयन् ।
स्तौमि मित्रावरुणा नाथितो जोहवीमि तौ नो मुञ्चतम् अंहसः ॥७॥
॥का१॥

श्री ४.२४.१,२,३,५,४,६,७

४.३९

इन्द्रस्य मन्वे शम्भव् यस्य मन्विरे वृत्रघ्न स्तोमा उप मेम आगुः ।
यो दानुषस् सुकृतो हवम् देयात् स नो मुञ्चतम् अंहसः ॥१॥
यश् चर्षणिप्रश् चर्षणिल् सुर्विद् यस्य प्राषाण× अवदन्ति वृष्णम् ।
यस्याध्वरस् सप्तहोता मधुच्छुत् स नो मुञ्चतम् अंहसः ॥२॥
य उग्रानाम् उग्रबाहुर [यसुर] यो दानुषानां बलम् आससाद् ।
येन जितास् सिन्धवा येन गावस् स नो मुञ्चतम् अंहसः ॥३॥
यस्य वशास आषभास उशणो यस्य मीयन्ते खरवस् स्वर्षिदे ।
यस्मिन् वृक× प्रवर्तते ब्रह्मशुम्भितस् स नो मुञ्चतम् अंहसः ॥४॥
यस्य जुष्टि सोमिन्× कामयन्ते यं हवन्त इषुवन्तं गविर्हौ ।
यस्मिन् अर्कश् शिन्धिये [य]स्मिन् ओजस् स नो मुञ्चतम् अंहसः ॥५॥
य उत्तम× कर्मकृत्याय जज्ञे यस्य वीर्यं प्रथमस्यानुवृषम् ।
येनोद्यतो वज्रो ऽभ्यावतादि स नो मुञ्चतम् अंहसः ॥६॥
यस् संग्रामान् नयति सं युधे वशी य× पुष्टानि संसृजति इषानि ।

श्री उग्रीणाम्

श्री वस्मै वृकः पवसे

* * वी...

यावैषोते * यश्...

* * उम * वीरे... इषुधुताम् *

* शर्वो...

* ओरमे... उग्रो * चितस्वराष्टम् *

... स्योने तो * * *

... इती सुनेमी उग्रो

... वज्रम् *

* * वृतं पूतनास उग्रौ ... * वि

... सत्यौजसौ वृद्धाणी वो निरेते

सत्यौजसो वृद्धाणी वो निरेते...

* गच्छतो वृक्षस्य आपद्भुणा...

वदग्निरसोम् * वावगस्ति...

* भार * * वध्वध्व...

* * अवतः...

* यावात्यम्...

वो * * सप्तर्षि...

वो * * अवतो... उशानं काव्य...

* * वरमर्जुरक्षिर् * चरन्तिम्...

...स्तौमा * मेमा अगुः

* * * * यथा...

* * चर्षणि... वृष्णे

यस्याध्वरुस् * मुदिच्छुत्...

वो व्रणाम्...

* वशास * * वरिमनिर्वते स्वर्वस् *

* वृक * * शुम्भितम्...

* जुष्टि * * वो...

* अर्कस्समिधे...

... मन्वे * * उग्रं

वो * * इ...

... पुष्टानि संसृजति *

स्तौमीन्द् गायितो जोहवीमि स नो मुञ्चत्वं भंडसः ॥७॥ ॥का०॥

४.४०

शुभं वत्सन् उपाकरोमि शुभं वप्नामि तन्म्याम् ।
आप्रयणं ब्रह्मणा हविस् तस्मिन् जागर कथं चन ॥१॥
बाहुं वत्सम् उपाययन् पात्रे गां दुहन् अग्रवीत् ।
अरिहं ब्रह्मभ्यो हविश् शिवं कृणोतु कश्यपः ॥२॥
त्रयस् तिष्ठन्ति सुकृतस्य लोके त्रयो ऽतीकाशा[स्] त्रीणि शीर्षाण्य एषाम् ।
त्रयस् तिष्ठन्ति प्रपुष्टा कुम्भं यथा हविः कश्यपो यताते ॥३॥
सत्यात् संभूतो वदति तद्बुद्ध्यान् क्षीर आवपम् ।
अपिह ब्रह्मभ्य आप्रयणं नि चेद् एतु कश्यपः ॥४॥
अनुमुषे चन्द्र भागाः पात्रम् ओदनम् उद् धरात् ।
प्रापन्तु ब्रह्माणो हविर् यथा वेदेन कश्यपः ॥५॥
ये भूतान् अहजन्त ये भूतान् अकश्ययन् ।
सर्वस्य विद्वान् अभ्यर्च्युर्षं वण्णां भवति कश्यपः ॥६॥
शिवा आपो वत्सेभ्यश् शिवा भवन्तु ओषधीः ।
वातो वत्सेभ्यः कश्यपश् शिवं तपतु सूर्यः ॥७॥ ॥का०॥ ॥जनु०॥

इत्यथवेदे वैष्णवशाखायां चतुर्थः काण्डस् समाप्तः ॥

५.१

नमः पिशङ्गभावे सिन्धुजाताया उग्रायै ।

यो अस्यै नम इत् अकरद् अपेद् अस्य गृहाद् अयत् ॥१॥
अपेहि नो गृहेभ्यो [अ]पेहि वत्सतन्म्याः ।
आत्मानम् अत्र ऽरोषित् सचरोहम्? अहो नश ।
[.....] हाम्ब सुतले [अ]यो वै सा म शंसम? ॥२॥
पुत्रो यत् ते पुत्रिबाहुस् तम् उ त्वं शासनं कृधि ।
अयो दुहितरं नप्नीम् अयो त्वं शासना भव ॥३॥
भूतपतिर् निद् अजत् इन्द्रश् चेतस् सदान्वाः ।
गृहस्य बुध्न आसीनास् ता वज्रेणाधि तिष्ठतु ॥४॥
अपेतैतस् सदान्वा अहिस्तनीर् इमं गृहम् ।
धेनुर् धात्र स्यान्म्य असत्प मनङ्गान् वेडया सह ॥५॥
यत् सद्मानय चरसि क्षासहान इवर्षभः ।
सदान्वाभं त्वा ववं जैत्रावाच्छवदामसि ॥६॥
सहस्र नो अभिमाति सहस्र पुतनायतः ।
सहस्र सर्वा रक्षांसि सहस्रानास्य ओषधे ॥७॥
त्वं व्याघ्रान् सहसे त्वं स्पृही? उभथावतः ।
सस्य भेतः छत्राणा मधु त्वं सहस्रौषधे ॥८॥ ॥का०॥

५.२

[इ]वं पित्रे राष्ट्रम् एतद् अमे प्रथमस्य अनुषे भूमनेष्टाः ।
तस्मा एतं सुवचं ब्रह्म अहं धर्मं धीमन्तु प्रथमस्य धासेः ॥१॥
ब्रह्म अहं प्रथमं पुरस्ताद् वि सीमतस् सुवचो वेन आबः ।
स पुण्या उपमा अस्य विद्वत् सतश् च योनिम् असतश् च वि वः ॥२॥

* आत्मानपाकरोमि * * तन्म्यां
आप्रेण...

* * उपनवं ...

वपत्...

...कश्यपुं वधाते

...तन्मुखाद् क्षीरावपं

* ब्रह्मलाप्रेणं...

प्रापन्तु... कश्यप

* * 'ति...

...कश्यप

शिवापो...

* वत्सेभ्यः * शिवशिवं * *

इति अथवेदवैष्णवकाद... ताः

{ वच पञ्चमाः काण्डा विन्यते ॥ ॥ भो नमो
गणेशाय ॥ भो नमो व्याकामकस्यैः ॥ ॥ भो
नमः पिशङ्गभावे...

* त्वे नमेत कनर...

...तन्म्या

...पुणि * अ...

* * नप्नीम् * * सामना अभव

* * अजात् * * चेतित् सदान्वा

* बुभ्रासीना...

अपेतैतित् सदान्वाहिस्तनी ...

* * स्वाम् * * वेदवा *

...सासहानैव ऋषभ

* * जैत्रावाच्छवदामसि

सहस्रिनो मिमातिर्...

* व्याघ्रां ... उभथावत

मधु चित ... सहस्रौषधे

* * राष्ट्रवत् * * * भूमिनी

* * सुवच ... नृपन्तु प्रथमस्य धासेः

* बुद्धवा उपमांस विद्व * * * अस्ततश्...

का १०.१३ शी ४.१.३

का शी ४.१.४

शी ४.१.५

शी ४.१.६ [गले पूर्वस्य

शी ४.१.७ शी पूर्वस्य अपि कृत्या-

शी ४.१.८ शी पूर्वस्य अपि विहिते ससम्पु

शी ४.१.९ शी कृतस्था

शी ४.१.१० शी विप्राः

शी ४

प्र यो जज्ञे विंही अस्य वपुं विभ्वा देवा[र्ना] जनिमा विवक्ति ।
[ब्रह्म] ब्रह्मण उज्जु जभार मृग्यान् नैवाम् उवा स्वधयामि प्र तस्वी ॥३॥
महान् मही अस्क्रमायत् वि जातो यां हिता पार्थिवं च रजः ।
स बुभ्याद् मातृ अनुषाभ्य अग्रं बृहस्पतिर् देवता तस्य सन्नाद ॥४॥
नूनं त[द]स्य काव्यो हिनोति महो देवस्य पूर्वस्य मही ।
एष जज्ञे बहुमिस् साकम् इत्थं पूर्वम् अराव विदुराज सहुः ॥५॥
स हि दिवस् स हि पृथिव्या क्रवेष्टा मही क्षामद् आजसीं वि क्रमायति ।
अहर् यच्च सुक्रं ज्योतिषो जनिष्ठाधा पुमन्तो वि वसन्तम् अरिमाः ॥६॥
यथा वाथर्वा पितरं विभ्वेवं बृहस्पतिर् नृकसाच च गच्छात् ॥७॥
त्वं विभ्वस्य अनुषो घातात्स् अग्रे कविर् देवी अवमायुस् स्वधावान् ॥८॥
मूर्जा यो अग्रम् अभ्यर्त्त ओजसा बृहस्पतिम् भा वि वासन्ति देवाः ।
भिनद् बलं विमृषो दर्वरीति कनिकवति गा स्वर् अपो जिगाय ॥९॥

॥का१२॥

५.३

उद् अपतद् असौ सूर्यः पुरदहो अदहहा ।
उदायन् रश्मिभिर् इन्त्यायन् रसी अकः ॥१॥
ऽन्य अन्नोचद् असौ सूर्यो विभ्वदहो अदहहा ।
निन्नोचन् रश्मिभिर् इन्त्यु निन्नोचन् रसी अकः ॥२॥
ये च दह्य ये चादह्य उत ये अविध्यवः ।
तेषां वो अग्रमं नाम स्वर्ं स्ताकं नि जस्यत ॥३॥
अदहहननी वीरुव् असि भोज्या विषासहिः ।
व्युकाकणि त्वं जज्ञिषे सादहा जतिसोहि ॥४॥
जहि ज्येष्ठम् अदहानां सर्पाणां मोषचारिणाम् ।
किमीणां सर्वजातानि ऽपौज्यही यवयं शृजा ॥५॥
यश्च च तोदी यश्च च सपो यश्च चादह्य च यो दृषा ।
व्युकाकणि त्वं तान् मञ्जीर् वृक्षं परशुमान् इव ॥६॥
सं वृक्षीनांश्च व्युकाकणि वृक्षं परशुमान् इव ।
किमीणां सर्वजातानि संदहामिर् इवोलपम् ॥७॥
मेथिष्ठा अग्निर् अखिलस् त्विषीमान् किमीणां जातानि पृतम्यतु सदा ।
बृहस्पतिर् मेविनी जातवेदा अदहान् इन्त्यु दहवेच साकम् ॥८॥ ॥का१३॥

५.४

ममाग्रे वचो विहवेष् अस्तु वयं त्वेग्यानास् तन्वं पुपेम ।
मद्यं नमन्तां प्रविशाय वतसस् त्वयाभ्यक्षेण पृतना जयेम ॥१॥
अग्रे मय्युं प्रतिनुवन् परेषां त्वं नो गोपा परि पाहि विभ्वतः ।
अपाञ्चो यन्तु प्रबुधा दुरव्ययो अग्रेषां चित्तं बहुधा वि नश्यतु ॥२॥
मम देवा विहवे सन्तु सर्वे इन्द्रवन्तो मदतो विष्णुर् अग्निः ।
ममास्तस्मिन् उदलोकम् अस्तु मद्यं वातः पवतां कामे अस्मिन् ॥३॥
मद्यं यजन्तां मम यानीष्टाकृतिस् संत्या ममसो मे अस्तु ।
एनो मा नि गां कतमन् वनम् विभ्वे देवा अभि रक्षन्तु माम् इव ॥४॥
मद्यं देवा द्रविणम् अयि यजन्तां ममाशीर् अस्तु मम देवकृतिः ।
देवा होतारस् सनिषन् न पतद् अरिहात्स ह्यम तम्बा सुषीराः ॥५॥
देवीषु वर उर्वीर् उद नस् कराथ विभ्वे देवास् इव मावधयम् ।
मा हासहि प्रजया मा धनेन मा रधाम द्विषते सोम राजन् ॥६॥
उदव्यथा नो महिषश्च शर्म यच्छद् अग्निर् इवे पुदहत् पुदहत् ।
स नः प्रजायै इर्यश्च वृद्धयेन् मा नो दीरिषो म पदा वाः ॥७॥
घाता विधर्ता भुवनस्य यस् पतित् सविता देवो [अ]भिमातिवाह ।
बृहस्पतिर् इन्द्राग्नी अश्विनोमा देवा पान्तु यजमानं मित्रया[व] ॥८॥
इहावाञ्छम् अति इय इन्द्रं जैत्राय जेतवे ।
अस्माकम् अस्तु वणो यतः कुणोतु वीर्यम् ॥९॥

मा * * विदा * * विना ...

... जितः * * *

* बुध्वाराग् * अकं ...

* गम्भो हनोति ... परि

... मवि क्कामं अजसी *

* वर्यवृक्षं * भनिहाभा भ्यमन्तो * * अरिमा

... मनसा वो दत्तः

* अनुष्मा पतत्वाभि * देवां अवमानुस् स्वभाव

... बृहस्पतिर् मा * * *

मिन्नर् बलं विमृषोर्दरीति ... मिषाय

... पुरदहो *

उदायं रश्मिभुवनपुदायं * *

नि अतद् ...

मिन्नोचं रश्मिभवन्यु मिन्नोचं ...

... उम * विषावः

... अस्वच

... तोजा विषासहि

... सुजा

... इभि * * *

संवृक्षीनांश्च व्युकाकणि ... संवृक्षीनांश्च व्युकाकणि

हृमीं ...

[वृक्षं परशुमानि]

मेथिष्ठाभिरसकत् * मा हृमीं * पृतनोद् *

... साका

* * प्रतिनुदं ...

* * प्रबुधा * ममीषा ...

... इन्द्रवचो * * *

* * यानीष्टाकृतिस् ...

वनो ...

... यजन्ता समा * * *

* * सनिचं * एतरदिग् * तम्बास् *

देवीः * * अगुरुस् कराभि * देवास्स * *

* हस्महि ... रधाम द्वि[उपरि] वि[उपरि]ते * *

... वाते पुदहत् पुदहत्

* * * इर्यश्च वृद्धयेन् ...

वाञ्छाञ्चम् * इवार ...

* * वने ...

का १०.१२८.१ शी ५.१.१ ते ४.

[७.१४.१]

का ६ शी २ ते २, ३.

का २ शी ३ ते १

का ४ शी ४ ते २

का ३ शी ५ ते १, २

का ५ शी ६ ते २

शी ७.१.४

का ८ शी ८ ते ३, ४. ॥ का ते

[बंसद्]

का ७ शी ९ ते ३

॥ का ते न्यथाय

ते ४.७.१४.४ को ११

को ७.८१.१

को ५.१.७.१

न ९ को १०

अर्वाङ्गम् इन्द्रम् अवतम्? इवामहे यो गोजिह्वं धनजिह्वं अम्बजिह्वं यः ।
 इमं नो यथा विह्वे वृषस्वासाकं कृष्णो हरिवो मेदिनं स्वा ॥१०॥
 वातारम् इन्द्रं अवितारम् इन्द्रं इवेहवे सुहवं शूरम् इन्द्रम् ।
 वृषेभ्यः शक्रं पुण्ड्रतम् इन्द्रं स्वस्ति नो मघवान् उ पातु इन्द्रः ॥११॥
 तिस्रो देवीर महि मे शर्म यच्छन् प्रजायै मे तन्वे यश्च क पुष्टम् ।
 मां विशात् संमनसो वृषस्तां पित्र्यं शक्रं प्रति आनात् अस्मात् ॥१२॥
 यो नश्च शक्राभिमन्वुनेन्द्रमित्रो हि जिघांसति ।
 तं त्वं वृत्रहन् जहि [श]वत् सोऽसभ्यम् आ भर ॥१३॥
 ये नश्च शपन्त्य अप ते भवन्त्य इन्द्राभिम्याम् अप बाधाम योनिम्? ।
 आदित्या वक्रा उपरिस्पृशो माम् उभं वेतारम् अधिराजम् अक्रन् ॥१४॥
 ॥का०४॥

५.५

दूधिबी वशा साभि गर्भे दधे ।
 सो मां पाहि तस्यै ते विधेयं तस्यै ते नमस् तस्यै ते स्वाहा ॥१॥
 अन्तरिक्षं वशा सा वार्युं गर्भे दधे ।
 [सो मां पाहि तस्यै ते विधेयं तस्यै ते नमस् तस्यै ते स्वाहा] ॥२॥
 धीर वशा सा सूर्यं गर्भे [दधे ।
 [सो मां पाहि तस्यै ते विधेयं तस्यै ते नमस् तस्यै ते स्वाहा] ॥३॥
 क्रूर वशा सा साम गर्भे [दधे ।
 [सो मां पाहि तस्यै ते विधेयं तस्यै ते नमस् तस्यै ते स्वाहा] ॥४॥
 विश्व वशा सा स्रजियं गर्भे [दधे ।
 [सो मां पाहि तस्यै ते विधेयं तस्यै ते नमस् तस्यै ते स्वाहा] ॥५॥
 दक्षिणा वशा सा यज्ञियं गर्भे [दधे ।
 [सो मां पाहि तस्यै ते विधेयं तस्यै ते नमस् तस्यै ते स्वाहा] ॥६॥
 वायु वशा सा परमेष्ठिनं गर्भे [दधे ।
 [सो मां पाहि तस्यै ते विधेयं तस्यै ते नमस् तस्यै ते स्वाहा] ॥७॥
 वशा वशा सा राजन्यं गर्भे [दधे ।
 [सो मां पाहि तस्यै ते विधेयं तस्यै ते नमस् तस्यै ते स्वाहा] ॥८॥
 समा वशा सा संबत्सरं गर्भे दधे ।
 सो मां पाहि तस्यै ते विधेयं तस्यै ते नमस् तस्यै ते स्वाहा ॥९॥
 ॥का०५॥ ॥अनु०१॥

५.६

सप्त सूर्या दिवम् अनुप्रविष्टास्तान् पयेवान् पतु दक्षिणावान् ।
 ते अस्मै सर्वे घृतम् आ तपन्तुर्जं दुहाना अनपस्फुरन्तः ॥१॥
 आ तपन् बीदमीया च सध्याधि निष् उपन् ।
 अधायत् तपन् सूर्य उदयद् बृहतीर अनु ॥२॥
 आत् पिता पितृन् विश्व इन्द्रोऽग्निहस्त ता वयम्? ।
 गुहा आयन् ये सूर्यास्त स्वधाम् अनु वरन्तु ते ॥३॥
 धीस्त सतेर्बैवराष्ट्र जनास्तः पश्य त्वे पुरो विवा क्षियन्ति ।
 तां वक्रा देवं बृहद् आ विवेश तान् प्र वेद प्रवरम् अधिर्यता? ॥४॥
 यो दधाति यो यजते यं धीरश्च भद्रधानो धधे ।
 यमो वैवस्वतो नु राजा सर्वान् उक्षतुं सवधीः? ॥५॥
 मा विधन् पर्यायिणो येऽदक्षिणा परिमुञ्चन्ति धत्तम्? ।
 सुनन्? तान् पथे सर्वान् यमो रज्जाति नेषत् ॥६॥
 येन पथा वैवस्वतो यमो राजा ययौ ।
 अग्निं नस्त तेन नयतु प्रजान् वैवस्वतः पथिक्त्विद्वयुहिः? ॥७॥
 न हि ज्योतिर निहितं मर्त्येषु येन देवास्तो अतरन् अरातीन् ।
 तेनेमं सेतुम् अति नेप्थ सर्वे वैवस्वतं ज्योतिर अमीह देवाः ॥८॥
 उद् वयं तमस्तस् परि ज्योतिश्च पश्यन्त उत्तरम् ।

ते आ १.७.४
अवस्तात् १.०.१

को ७.५१.७

... कृष्णो * * *
 * * अवतारम् ...
 * * * स्वस्ते ...
 तिस्रो ... तन्व वश * *
 ... इत * *
 * * चक्राभिमन्वुनेन्द्रमित्रो ...
 ... स * * *
 * * * उप ...

* * सा अभि गर्भे च दधे
 * यं ...

* वशासा सा ...

सो मं ...

... तां * अवतु * वा
 तस्यै ... दुहाना अपस्फुरन्ता
 * तपं ... तपं

... इन्द्र (प्राग्ने) न् * * *
 गुहायन् * सूर्या ...

... धीमन् अहं *
 * वैवस्वता ...
 सा विधं * वयो यो ...
 * तां ... नययत्
 ... यश्च
 ... नेतु * देव * *
 * * ज्योतिश्च निहत मर्त्येभ्येन * * अराती

ते आ १.७.१ । ते आ आरोगो-
उपरिष्टा १.५ [आजः पदरः]

शो ४.१५.१ । शो वन्तु

शो २ । शो समीक्षयन्तु

शो ६

शो ५

शो ४

शो ७

शो ९.१

शो १०

शो ८

शो ११ । सायनः विष्णोः
शौनकमन्त्रविभागः सर्वार्थं
[विनष्टाति]

शो १२

शो १३

शो १४ । सायनः ऋ ७.१०१.१
[वाचं]

शो १६

शो ४.६.१

शो १

शो ४ । शो वस्त आस्वत्

शो ५

शो ६

शो ७

शो ८

शो ४.७.१

देवं देवता सूर्यम् अगन्म ज्योतिर् उत्तमम् ॥९॥
आरोकोऽज्ञाः पवारः पतङ्गस्वर्णरो ज्योतिषीमान् विभासः ।
ते अस्मै सर्वे धृतम् आ तपन्तुर्जं बुधाना अनपस्कुर्वन्ताः ॥१०॥ ॥का१॥

५.७

समुत्पतन्तु प्रविशो नमस्वतीस् सन् भस्माणि वातजूतानि यन्ति ।
महर्षमस्य नवतो नमस्वतो वाभा आपः पृथिवीं तर्पयन्तु ॥१॥
सम् ईक्षयद्? विष्णवातो नमोऽस्य अपां वेगासः पृथग् उत् पतन्तु ।
वर्षस्य सर्गा मह्यन्तु भूमि पृथग् जायन्ताम् ओषधयो विभक्ताः ॥२॥
अभि क्रम्य स्तनयार्दयोदधि भूमि पर्जन्य पयसा सम् अहूषि ।
त्वया वर्षं बहुलम् देतुं सुहृन् आसारेषी कृष्यगुर पत्न्य अस्तम् ॥३॥
उद् ईरयत मरुतस् समुद्रतस् त्वेषा अर्का नम उत् पातयन्तु ।
प्र वर्षयन्ति तविषास् सुदानवो अपां रसेर् ओषधी[स्] सचन्ताम् ॥४॥
गणास् त्वोप गाथन्तु माकताः पर्जन्य द्योविणः पृथक् ।
सर्गा वर्षस्य वर्षतस् सृजन्तु पृथिवीम् अनु ॥५॥
सम् अवन्तु सुदानव उत्सा अजगरा उत ।
वाता वर्षस्य वर्षतः प्र वहन्तु पृथिवीम् अनु ॥६॥
वातो विष्टुः अन्नं वर्षं सम् अवन्तु सुदानवः ।
प्रा व्यायस्व प्र विष्टुः सं भूमि पयसा सृज ॥७॥
अपाम् अग्निस तन्मिस् संविदानो य ओ[व]धीनाम् अविषो बभूव ।
स नो वर्षं वनुतां जातवेदाः प्राणं प्रजाभ्यो अमृतं दिवस् परि ॥८॥
आशामाशां वि द्योततां वाता वान्तु विशोदिशः ।
मरुद्भिः प्रच्युता मेघा वर्षन्तु पृथिवीम् अनु ॥९॥
प्रजापतिस् सलिलाद् आ समुद्राद् आप ईरयन् उदधिम् अर्दयाति ।
प्रा व्यायतां वृष्णो [अ]भ्यस्व रेतो अर्वाह पतेन स्तनयित्सुनेहि ।
अपो निविष्मन् असुरः पिता नः ॥१०॥
असन्तु गर्गरा अपाम् अव नीचीर् अपस् सृज ।
वदन्तु पृथिव्याहवो मण्डूका इरिणानु ॥११॥
संवत्सरं शशयाणा आह्वाना व्रतचारिणः ।
वाचं पर्जन्यजिम्वितां प्र मण्डूका अवाविष्टुः ॥१२॥
उपप्रवद् मण्डूकि वर्षम् आ वद तापुरि ।
मध्ये ह्रदस्य प्लवस्व विष्टुः सतुरः पदः ॥१३॥
महापतं कोषम् उद् अवाभि विष्ण्व सविष्टुर्त भवति वातु वातः ।
तन्वतां यत् बहुधा विष्टुम् आगन्दिनीर् ओषधयो भवन्तु ॥१४॥ ॥का१॥

५.८

यावती यावापृथिवी वरिष्णा यावद् वा सप्त सिन्धवो वितष्टुः ।
वार्षं विष्टस्य दृषणीं ताम् इतो निद् अवाविष्टम् ॥१॥
सुपर्णस् त्वा गरुत्मान् विष्ट प्रथमम् आदयत् ।
नारोपयो नामादय उत्तमा अमवः पितुः ॥२॥
भूयां कास्तुतः पञ्चानुरि वक्रात् विद् अघि धावनः ।
अपस्कम्पस्य बाहोर् निद् अवाचम् अहं विष्टम् ॥३॥
शल्याद् विष्टं निद् [अ]वाचम् आह्वानात् पर्जयेर् उत् ।
अपाह्वात् कुक्कात् कुसुमज्ज निद् [अ]वाचम् अहं विष्टम् ॥४॥
अरस्तस् त इषो शल्यो अयो ते [अ]हसं विष्टम् ।
उतारसस्य वृक्षस्य धनुर् दे अरस्तारसम् ॥५॥
ये अवीचम् ये अनुप्यन् य आस्वन् ये अवाचजम् ।
सर्वे ते वज्रयस् सन्तु वज्रि विष्टगिरिः कृतः ॥६॥
वज्रयस् ते कमितारो वज्रि[स्] त्वम् अस्य ओषधे ।
वज्रिस् स पर्वतो गिरिर् [व]तो जातम् इहं विष्टम् ॥७॥
वाद् इहं वारपाठे वरणावत्या! आहृतम् ।

...मां विभास
तस्मै ... तपतोर्जं बुधानानव

*** सपचाणि * ३

मार्षमस्य * वाभाफ * तर्पयन्तु

समिष्टः * नपांस्...

* स्वर्गा मावन्तु ... विष्वाकपाः

* स्तनयान्दयोदधि ... अघि

तवा * * पत सृष्ट सामारेषी कमण्डूवतस्

... विष्वाकानमृत *

* तमिषा * पां रसीर् * *

* तोष ...

स्वर्गा * वर्षदुष्...

* सुदानवोत्साजगरा *

* वर्षदुष्...

... वर्षं सुदानवः

*** पितृस्व मं ...

... वेनुतां जातवेदः प्राणं प्राणं ... । ओं प्राणं प्र-

आमामासां ... [आभ्यो अमृतं विष्टरि

* प्रसृता ...

... जगदीशं निदधिष् *

* * विष्णो * नेतो ...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

तत्रामृतस्यासिकं तच्च चकारारसं विषम् ॥८॥ ॥का०१॥

५.९

आदिरेण शललेनाथो कङ्कतदम्भा ।
अथो विषस्य यद् विषं तेन पापीर अनीनशम् ॥१॥
कित्याथ? शतपर्वणस् सदास्तेन शर्मणा ।
तीक्ष्णमिदं अन्निमिदं वयं निदं अवामास्? सदास्वान् ॥२॥
मासं ह्यसत्यमीदं काण्वा परो नुदः ।
मायाधनागता याश्च बिह गृणीं पुरः? ॥३॥
न चाइत्यानचाइहावमासतो? असे व[श] शृङ्गवच्च छिरः ।
सदास्वा ब्रह्मणस् पते तीक्ष्णशृङ्गोदवन् इहि ॥४॥
वितेनमन्याश्च शिरेवितदेते अगदो हि नि वदौ ।
ते अभ्यगौ? कण्वे परेष्टु अवरं वृणे? ॥५॥
यास्ते अङ्गे तिष्ठन्ति या बलीके या पर्यङ्गे प्रेङ्गयन्त्य? उत यानि घोरा ।
या गर्भान् प्रमृशन्ति सर्वा? पापीर अनीनशम् ॥६॥
यश्च बेलं वसता उत या नस्त नुषं? नीलं पिशङ्गम् उत लोहितं याः ।
या गर्भान् प्रमृशन्ति सर्वा? पापीर अनीनशम् ॥७॥
याकिदन्तीर विषदन्ती? प्राणम् अस्यापि निष्यत? ।
दुर्णाङ्गीस् सर्वास् संगत्य मामुप्योत् सिक किं खन ॥८॥ ॥का०४॥

५.१०

यंया मुशलाहता त्रिशतपृष्ठा विषा सुत ।
तपुद अग्निसु तपोर घौस् तपम्बं सुरे भव विषं त्वेतो अकम रोह्यस्तो
अनुवन? ॥१॥
विषं कुम्भे [अ]व क्व विषं तामनोसुरे? ।
विषं त्वं हस्ताहत विषं प्रतिहिता? भव ॥२॥
सिहस् ते [अ]स्तु तण्डुलो व्याघ्र? पर्य ओदनं प्रजा ।
कूरस्य नक्रहुर? वृकस्य इदि संभवः ॥३॥
यंय्यापात्रासु ताशण्यस्स का विषस् परि ।
बराहमन्य रुजंनु चानपादसम्बयः ॥४॥
उवदनी प्रच्यवनी अपां सुभगा विषस् परि ।
उताकार्तमन्यु रुजंन्युत पश्चात् तपुरस् कृषि ॥५॥
विषं ते पवने सुरे रुधिरं स्थाले अस्तु ते ।
मध्यन्तस् अन्यो अन्यस्माद् इषुधियं तद् धनुस् त्वत्? ॥६॥
इषुपावानो रुधिराथ चरन्ति पातारो मर्यास् तव ये सुमेरे? ।
हतासो अन्ये योधयस् अन्यस्? त्वमदिदिष्ठं समहिमानं सुराया? ॥७॥
त्वं वीरधो विक्रधो बलेनोत् पातय सादय योधनायै ।
मिशारिर्निर्मिषशीर्णां सम् कृच्छताम् आत्मचेलो विक्रधं ते सुराया ॥८॥
विषो सुतां पिबति चर्म्मपाणो मर्या संसृष्टान् रुधिरं मिभान्? ।
छिन्नहस्तश्चरति प्राप्ते अन्तर् वीरहस्यानि बहुधा पणायन् ॥९॥
अनुमतीम् इषुमतीम् उन् नयाम सिताद् अधि ।
साधयाभि साधया हरिबीणां परि रोपया ।
अन्यो अन्यस्य मोच्छिष्यम्? ॥१०॥ ॥का०५॥ ॥अनु०२॥

५.११

अनु ते मन्यताम् अग्निं वरुण[स] ते अनु मन्यताम् ।
ततस् ते पुत्रो जायतां स बली गोषु युज्यताम् ॥१॥
इदं वायोर् अजानीहवम् इन्द्राद् इहस्पतेः ।
आञ्जनं पुत्रवेदनं कृष्णं पुंसवर्नं वयम् ॥२॥
येनैतत् परिहमितं यस्मात् पुत्रं न विन्दसे ।
इन्द्राङ्गी तस्मात् त्वनस्य परि पाताम् अहर्विचि ॥३॥

...पामीर *
...णास् ... चर्मणा
...अवा(?)मास् सदास्वा

* ब्राह्मणस् * इशान् *

* * * न्के तिष्ठन्त * * * प्रयंसे प्रयंसयन्त * * *
* गर्भात्...
... पिशङ्गम् * * * या
* गर्भा...
* विषदन्तीविषदन्तीविषदन्ती * * *
दुर्णाङ्गीस्...

विषं...

* * * हस्त्याहत...
* * * तण्डुलो...
कूरस्य...

...वनस् *

त्वां * * * बलेन उत...

मिशारम्...
* * * पिबति... * * * मिभान्
... पणायं
* इषुमतीस्...
* साधय...

...वस्वी(उपरि र्मी) * *

* वायोर् अजानीह वयिम् इन्द्र इहस्पते
आञ्जनं * कृष्णं पुंसमलम् *
येनैतत्...
* * * त्वनस्य * *

श्री ५.२५.३

अथर्वाणो अङ्गिरसो विभे देवा क्रतावृषः ।
 शृण्वस्व अग्नि मे हवम् अह्यै पुत्राय वेत्तवे ॥४॥
 इन्द्राणी वरुणाणी सिनीवास्त्य उतादितिः ।
 मरुतवप्रा पत्नीनां पुत्रम् अह्यम् अनु देष्टु ते ॥५॥
 पुत्रं ते मित्रा[व]रुणा पुत्रं देवी सरस्वती ।
 पुत्रं ते अश्विनौ देवा आ चक्षां पुष्करज्जा ॥६॥
 येषां च नाम जग्रभ तेषां च नोप सस्मर ।
 देवास् ते सर्वे संगत्य पुत्रं जैबादकं वृधे ॥७॥
 आत्मनीनं निद मिमीष्य स त्वत् परि जायताम् ।
 त्वं बीजम् उर्वरेव त्वं विमर्षि योम्याम् ॥८॥
 पृथिवी सह यद्वै नक्षत्रैस् सह सूर्यः ।
 वातः पतत्रिमिस् सह पुत्रम् अह्यम् अनु देष्टु ते ॥९॥ ॥का०१॥

५.१३

श्री ५.२५.९

वृषा जज्ञे मधवानो [अ]यं मधुमतीभ्यः ।
 [अ]सौ ते योनिम् आ शयां वद वक्षः पुरुषो भुवन ॥१॥
 योनि गच्छ मधवान योम्यां पुरुषो भव ।
 ततः पुनर् निद आ यासि शीर्णां श्रोणीमिन् नोनुवत् ॥२॥
 बाणवान् इषुधेर् इव कृण्वन् पुत्रोर् यथा म्रियम् ।
 श्रोण्योर् मन्व अन्तरा? दशमास्त्य आ यासि ॥३॥
 स प्रत्यङ् प्रत्य आ वर्ता? एते संवत्सरे पुनः ।
 यथा जीवासि भद्रयाभि भर्ता महान् भवेः ॥४॥
 सं ते योनिम् अवीकृत्यं सुमजस्त्याय भद्रया ।
 तत्रा सिञ्चस्व वृण्यं दशमास्त्यम् अग्नि व्रतम् ॥५॥
 गर्भस् ते योनिम् आ शायि गर्भो जराव् आ शयाम् ।
 कुमार उल्बम् आ शयां त्वष्टा कल्पतो वयापदः ॥६॥
 यथा राजन् मधवान तं बीजं विरोहयसि ।
 एषा त्वम् अस्या निद विमिषि कुमारं योम्या अधि ॥७॥
 गर्भाधानो मधवानो गर्भं देवो बृहस्पतिः ।
 गर्भं त इन्द्रश्चाग्निश्च गर्भं घाता वधातु ते ॥८॥ ॥का०२॥

५.१३

श्री ४

का १०.१६.५

शिवश्च शिवामिद वयस्त्वं सं गच्छस्व तन्वा जातवेदः ।
 रत्नं वधानस् सुमनाः पुरस्ताद् गृहेभ्यस् त्वा वर्चसे निद वपामि ॥१॥
 पृथिव्यां वर्मस् स्तमितो अन्तरिक्षे दिवि क्षितः ।
 यौर् एनं सर्वतः पातु यस् त्वा पचत्य ओदन ॥२॥
 ये समुद्रम् परेयन् ये च सिन्धुं ये अन्तरिक्षं पृथिवीम् उत घाम् ।
 ये वातेन सरयं याप्ति देवास् तान् भाज्योत् ओदनः पाकाच? ॥३॥
 क्रवा कुम्भी नि धीयतां साक्षा पच्यत ओदनः ।
 अंशं सोमस्यैकं मन्वे दैवदेवम् इदं हविः ॥४॥
 उल्लूके मुसले यस् कर्णं भूम्याम् उजायां यदि वासि संज? ।
 या विप्रो या विनिर्जैनानि सर्वे तत् ते ब्रह्मणा सूक्ष्मामि ॥५॥
 ऊर्ध्वं मेहि माप व्यष्टा व्यदजो? अन्तरम् ।
 रक्षांसि सर्वा तीर्त्वा यथा रोहं दिवं त्वम् ॥६॥
 तुरो नो [अ]तुरो भव सं धीमिद वीपताम् अयम् ।
 सं पृथिव्या सम् अग्निना सं संपद्य रक्षिमिभिः ॥७॥
 सं देवानाम् अपस्? आ च शिक्स् सुकृतस्य कोके ।
 एतीये नाके अग्नि रोचने दिवः ॥८॥
 मृत्योः पदं योपयन्तो अहम् एत ।
 पूष्णमि कृत्य? मृत्युम् पदयोपनेन ॥९॥ ॥का०३॥

श्री ९.५.५

काण्व २.५.२ ते मा ३.७.३.२१

का ९.८६.२७

अपूणो ऽव मन्त्रः । श्री १२.२.३०
 श्री १९ काण्व मन्त्रोद् पदयोपनेन

आ...

* अह्य ... वेत्तवे

... 'वाही उता'

... जन * *

... पुष्करज्जा

... संस्मर

... वैवायिकं दवे

आत्मनेन * मनीष्य ...

पृथिवी ...

... अग्नि * *

* अवी ...

... व(१)क्ष * सुर्व

* * मधवानो ...

* पुनन् * * वासि शीर्णाश्च * *

बाणवां * * कृण्वन् ...

श्रोणियो * * दशमास्तावसि

* प्रत्या प्रत्यावन्ता ...

* * भद्रवाविभन्ता मक्षा अवे

* * * अवेक्षिपे ...

... शयी * जरावु वा शया

कुमारा उल्बम् ... क्षितो *

* राजं मधुवानस् * * 'रोहसि

... योम्याधि

'धान ...

... गच्छस्व (वपरि प्व) * *

* वन ... मुतः

* एनां ... पचन्तोदनः

* * अवीरवं ...

... ओदना *

* कुमि दिनीवता * पच्यतोदना

* मुसले ...

* विप्रुषो * विनिर्जैनानि ...

ऊर्ध्व ...

... रक्षिमन्

सत्त्वोरपद * अनेल

५.१४

भूत्या मुक्तम् असि सत्यस्य रश्मिर् उच्चैरुल्लोको दिवं गच्छ ।
उच्च क्रियेतां हविष्कृतौ साधु देवान् सपर्यताम् अजैवस्? अप लुरुपतु? ॥१॥
भापो देवीर् यज्ञकृतः शुक्रा देवीर् हविष्कृतः ।
एकपात्र ओदनो अग्निहोमेन संयतः ॥२॥
गायत्री इत्येवाह असि देवताग्निसु सप्त इध्यसे ।
सहस्रभारं सुकृतस्य लोके घृतपृष्ठम् अमत्युः? ॥३॥
तपश् च सत्यं चौदनं प्राप्तीतां परमेष्ठिनौ ।
ताभ्यां वैश्वानरावृतं? तेनाधिपतिर् उच्यसे ॥४॥
उदगायोशिवायोः प्राणेन सम्यतः ।
अपवृष्टानि मज्जज्ज? ॥५॥

अप क्षीय दुरितम् अहम् अप रक्षांसि तेजसा ।
देवेभ्यो इम्यम् अर्चतं व्यबस्वान् सुप्रधात् स हि ॥६॥
उच्चैर् सुपर्णो दिवम् उत् पतासीन्निर्धं देवेभ्य आकृण्वन् क्रषिभ्यः ।
परि देहि मां शुक्रं शुकेण भक्ष्यं पिबन्तु सुकृतो मधु ॥७॥
इया देवास् तपनं यज्ञम् आकुर यान् ओदनो द्विषदे? याश् च पृष्ठः? ।
आदित्या अग्निरसस् स्वर्गम् इमं प्राप्नन्तु क्रतुमिदं निषद्य ॥८॥ ॥का०४॥

५.१५

पीयूषस्य क्षीरस्य सर्पिषो मन्त्रस्याग्रं सं भ्राम्य पतत् ।
यथाभागं? [हुतादो अन्ये अ] हुतादो अन्ये वैश्वदेवं हविर् उभये सं
वरन्ति ॥१॥

ते सम्यज्ज इह मादयस्ताम् इमम् ऊर्जं यजमाना यम् इच्छत? ।
मो स भवो मा शर्वो वधीत् प्राम्यान् वत्सान् को मभयो वधं न? ॥२॥
ये जाता ये च गर्भेष्व अन्तर् अरिष्टा अग्रेस् तन्वम् आ रमस्ताम् ।
इमा गावो विजावती× प्रजावतीस् स्त्रीषु संमनसो भवन्तु ॥३॥
आ समौमान् अपि पृच्छन्ति देवास् सांस्तरायुषा मेवसा सं सुजामि ।
प्र वीयन्तां स्त्रियो गावो विष्णुर् यो योनिम् अनुकल्पयति ॥४॥
प्रति गृह्णात् क्रयमस्य रेत उक्षान्द्राश् चरति वाशिताम् अनु ।
प्रेरम्? अयं न हिनस्ति किं वन यथाकामं कृणुत सोम्यं मधु ॥५॥
साधुर् यज्ञस् स हुतादो नयतु रायस् पोषा यजमानं सचस्ताम् ।
नि ते प्रधां पृथिवीं यन्तु सिन्धवो यद् ओषधयो निहितां प्रेक्षताम् इराम् ॥६॥
पर्जन्यस्य भद्रतो वधिर्यसान्? वात भद्रं सस्यं पच्यतां मोवतां जगत् ।
सत्सर्पयस् सप्त स्वरांस्य एषां सप्त क्षयो? ऽग्निनोः ॥७॥
पञ्च वाजा× प्राणौ व्यानो मनु आकृतिर् वायु देवी ।
देवेभ्यो इम्यं वहतु प्रजानन् ॥८॥
ये च इहा ये वाइहा× किमय× किङ्कषाश्? च ये ।
तेषां शिरांस्य अलिना छिनधि यथा सांस्तरायुषा मेवसा संसुजामि ॥९॥
॥का०५॥ ॥मनु०१॥

५.१६

धीश् चेमं यज्ञं पृथिवी च सं हुतातां मातरिषा पचमान× पुरस्तात् ।
त्वहा वायुस् सह सोमेन वात इमं सं हुतुर् अनपस्फुरन्तः ॥१॥
इमं तपाम् अमृतस्य धारया देवेभ्यो इम्यं परिदां सवित्रे ।
शुक्रं देवाश् श्रुतम् अदन्तु इम्यम् आसन् हुतानम् अमृतस्य योनौ ॥२॥
उच्च वासयाग्रेय श्रुतम् अकर्म इम्यम् आ रोह पृष्ठम् अमृतस्य धाम ।
वानस्पत्या उप बर्हिस् स्तुषीतं मया सप्त अक्षय्यं घृतवत् कराय ॥३॥
योन्ती यक्ष्मश्? शमयामि तं च ऊर्जं गम्यति सप्त अमज्ज्य पताम् ।
तं वं की? क्षीरम् अविषं न× कुयोम् अंशं तयन्तो? पीयूषम् पतत् ॥४॥
इहानो पीत इत पिब्यामः पयो धवम् अहृणीयमानाः ।

भूत्या...
* * हविष्कृतो * * सपर्यताम्...
...शुक्र देवीन् *
एकपात्रोदनो * संयता

* देवराभृत...

...सुप्रधा * *
...पतासीन्निर्ध * * *
...मक्षयां पिबन्तु * *
* देवा तपनो...
आदित्याग्निरसम्...

...अन्यस्वाग्रं * भ्राम्य *
पतभागं(?) स ... उभये *

...ऊर्जं यजमाना यमत्सव
मे... प्रामा वत्सां *
...अरिष्टाग्रेस् तनुम् * *
...क्षीयसंमनो *

प्र विषन्तां...
* गृह्णाती(?)... वाशिताम् *

साधुर् यज्ञसहुतादो नयन्त ... सचस्ताम्
... पृथिवी ... निहितां प्रेक्षता मिराद्

...मनाकृतिर् * *
...प्रजाङ्गान्

...सांस्तराणां * * *

...सन्दहतां...
...हुतं आनपं
* तपाम्... परिदे *
* * अमृतजंघु * आसं जुहानाम्...
* * श्रे मुतम्...

वनस्पतया * बर्हि * वप्या(?) समत् * *
... योन्ती गम्यति घृतवत्स वेता

* * अविषं... पिब्यामः

इहानो(?) आ पीता * पिब्यामः ... अहृणीयमानः

श्री ३.३.२.५

ऋतुभिस् सस्यम् उत कल्पत्तम् अस्तु यो गोपा रक्षतु वायुर् एनम् ॥५॥
 पिबत घृतं यत? चाषयेद् गुहा यतं निहितं मानवेषु ।
 विश्वे देवा वैश्वदेवस्याग्नौ यथाभागं हविषो माषयन्त्वम् ॥६॥
 यो देवानाम् असि भ्रेष्ठो रक्षस् तमिचरो वृषा ।
 अरिष्टा अस्माकं वीरा मेतद्? अस्तु हुतं तव ॥७॥
 पूर्णम् अहं करीषिणं शतवन्तं सहस्रिणम् ।
 विश्वेभिर् अग्ने देवैर् इमं गोघोमं हृद् ॥८॥ ॥का१॥

५.१७

श्री ४.१११.३

श्री ८.२.२७, ४.१११.३

देवैनसाद् उन्मदितं क्षेत्रियाद् उपथाद् उत ।
 मुञ्चन्तु तस्मात् त्वां देवा उन्मत्तं रक्षसस् परि ॥१॥
 मुनि भवन्तं मर्याणि वाहुतो रक्षांस्यक्नु उला कनिकती? ।
 अतस् तं नो अधि पाहि वाजिम् इन्द्रेण मेदी बृहते रणाय ॥२॥
 यथामि देवा क्रमवो मनीषिणो [अमु]म् उन्मत्तम् अस्तुजन् भार एनसः ।
 एव ते शक्रो अमयं कृणोतु मुञ्चस्वैनसो वि नयासि रक्षः ॥३॥
 यथा गावश् च भूम्यां पुरुषाश्चिन्व? ओकसः ।
 एवोन्मत्तस्य ते मुने स वृक्षातु पृथिवीम् अनु ॥४॥
 मुनि वाधार पृथिवी मुनि द्यौर् अभि रक्षति ।
 मुनि हि विश्वा भूतानि मुनिम् इन्द्रो अधीधरत् परा रक्षस् सुवामि ते ॥५॥
 इमं मे अग्ने पुरुषं मुमुग्धि यो विबजो प्राज्ञा कालपीति ।
 अतो ऽधि ते कृणवद् भागधेयम् अनुमदितो अगदो यथास्तत् ॥६॥
 अग्निष् डे नि शमयतु यत् ते तन् मन उवृधुतम् ।
 जुहोमि विद्वांस ते हविर् यथानुमदितो भवः ॥७॥
 पुनस् त्वा दुर् अप्तरस् पुनर् वातः पुनर् विशः ।
 पुनर् यमः पुनर् यमस्य इतास् ते त्वा मुञ्चन्तु मंहसः ।
 जीघातवे न मर्तवे अथो अरिहतातये ॥८॥ ॥का२॥

५.१८

श्री १०.१३७.१ श्री ४.१३१.१

श्री ४ श्री ५

श्री २ श्री २

श्री २ श्री ३

श्री ५ श्री ४

श्री १०.६०.१२ श्री ६

श्री १०.१३७.७ श्री ७

श्री ६ श्री ३.७.५ श्री ३.२.७

उत देवा अबहितं देवा उद् धरथा पुनः ।
 उतो मनुष्यं तं देवा देवाः कृणुत जीवसे ॥१॥
 आ त्वागमं शंतातिभिर् अथो अरिहतातिभिः ।
 वक्षं ते भद्रम् आमार्षं परा सुवाम्य अनयं? ते ॥२॥
 द्वाद् धमौ वातौ वात आ सिन्धोर् आ परावतः ।
 वक्षं ते अन्य आ वातु परान्यो वातु यद् रपः ॥३॥
 आ वात वाहि मेवजं वि वात वाहि यद् रपः ।
 त्वं हि विश्वमेवजो देवानां वृत् ईयसे ॥४॥
 त्रायन्ताम् इमं देवास् त्रायन्तां मरुतो गजैः ।
 त्रायन्तां विश्वा भूतानि यथायम् अगदो ऽसति ॥५॥
 घृतेन द्यावापृथिवी घृतेनापस् समुक्षिताः ।
 घृतेन मुञ्चस्वैनसो यद् आ त्वा कृतम् अहयाः ॥६॥
 अयं मे हस्तो [मनवी] अयं मे] भगवत्तरः ।
 अयं मे विश्वमेवजो [अ]यं शिवाभिमर्शनः ॥७॥
 हस्ताभ्यां वृक्षाशकाभ्यां जिह्वा वाक् पुरोगवी ।
 अनामयित्नुभ्यां शंसुभ्यां [ताभ्यां] त्वामि सुशामसि ॥८॥
 आप इद् वा उ मेवजीर् आपो ममीववातनीः ।
 [आपो विश्वस्य] मेवजीस् तास् त्वा कृण्वन्तु मेवजम् ॥९॥ ॥का३॥

५.१९

श्री ३.३०.१

श्री २

सहस्रं सामनस्यम् अधिष्ठेयं कृणोमि वः ।
 अन्यो [अ]न्यम् अभि नवत वत्सं ज्ञातम् प्रवाण्या ॥१॥
 अनुवतः पितुः पुत्रो मात्रा भवति संवत्सः ।

... क्लिप्तम् ...
 पिबत ... निहतं *
 ... बभामागो *
 ... त्वमिचरो *
 अरिहत्माकं ... हुतं *
 ... करीषणं ...
 ... गोघमां हुद्

* तस्मा त्वा ... पवि

... वर *
 ... सक्ते ... नवामि *
 ... गावाश्च ...
 यवोन्मत्तस्य * * घ ...

मुनिवर्हि ... रक्ष स्वामि *
 ... समुग्धि वा विमो * कलापीति
 उतोविते कृणवन्मोग्धिश्च मुनि मुदितो * *
 * * न शमयतु * * उम् * *
 ... बभानमुदितो भव
 * * मुत्तरः ...

... धरता *
 ततो ... देवः * *
 * * भि ...
 * * * आरिषं * सुवास्वानयत्
 ... वात * *

... वाता
 ... आहताः

... वातः *
 इनामयित्नुभ्यां शंसुभ्यां त्वा अभिमर्शमसि
 ... से * *

* साक्षस्वम् ...
 * * न्युत ...
 ... वत्सः

श्री १

श्री ४

श्री ५

श्री १

श्री नामिसिवाभितः

श्री ७

जाया पत्ये मधुमतीं बाधं वदतु शान्तिवाम् ॥३॥
 मा जाता भातरं शिखन् मा स्वसारम् उत स्वसा ।
 सम्पञ्चत् सवता भूत्वा बाधं वदत भद्रया ॥३॥
 येन देवा न विवस्ति नो न विविषते मिथः ।
 तत् कृणो ब्रह्म वो गृहे संज्ञानं पुष्टयेभ्यः ॥४॥
 ज्यायसन्ताश् चित्तिनो मा वि यीह संराधयन्तस् सधुराश् चरन्तः ।
 भन्यो [अ]न्यस्यै वस्तु वदन्तो यात समप्राः स्व सन्धीचीनाम् [...] ॥५॥
 समानी प्रया सह वो अन्नभागस् समाने योक्ते सह वो पुनरिभि ।
 सम्यञ्चो ऽग्निं सपर्यतारा नामिम् इवाधुताः ॥६॥
 येन देवा इविषा यजत्रा अप पाप्मानम् अपुनत ।
 क्रोधं मम्युम् क्रतं भारं दुरुक्तम् अशोचनं रजम् नि वप्ससि ॥७॥
 सन्धीचीनाम् वत् समनसः कृणोम्य एकदनुहीन् संबनेन सहद् ।
 देवा इवेद् अमृतं रक्षमाणास् सायंप्रातस् सुसमितिर् वो [अ]स्तु ॥८॥
 ॥का'४॥

५.२०

ऽपरो ऽपरश् च परस्तस्मपरस्तरं ? ।
 अग्नेर् वातस्य भ्राज्याप बाधे अहं तान् ॥१॥
 उक्कस्येवम् अयनं बान्तस्येवम् निमज्जनम् ।
 ऽअग्नेर् नमस्यायं पण्या नेह तर्वायनं तव ? ॥२॥
 परि त्वा कृष्णवर्त्मन् अग्निर् धूमेनार्चिषा ।
 स त्वं तर्द परश् चराण्य अतो ऽप्य अह्नी ? ॥३॥
 ऽयथा एतन् मासुरेविताश् च ये ? ।
 सर्वोत् तान् ब्रह्मणा वयं शलभान् जम्भयामसि ॥४॥
 शलभस्य शलभ्यास् तर्दस्योत पतत्रिभिः ।
 अग्नेर् वातस्य भ्राज्यापि नद्यान् मास्यम् ॥५॥
 यदीवं गवि मेवजं विष्टवाद् क्रपात् ? समाधुतम् ।
 आबोद् पुणस्य तर्दस्य तेषां आत्मापि नद्यात् ॥६॥
 एहा त्वम् असि गन्धेनौषधिर् पुणजम्भनी ।
 आबोद् पुणस्य जातानि तानि जम्भय तेजसा ॥७॥
 त्वं तर्दस् पुणस्यासु मूलम् आबुद् चियेचितः ।
 अथो वृक्षस्य फस्तु यद् आ पुणा यन्तु सयवम् ॥८॥ ॥का'५॥ ॥अनु'४॥

५.२१

यौश् च धाः पिता पृथिवी च माता चाग्निश् च दूषसा जातवेदाः ।
 ते तक्मानम् अधराब्धं न्यम्बं दशाहं नमस्यं त्वरधि ? दूर्म् अस्मत् ॥१॥
 ऽतक्मन् इमं ते क्षेत्रभागम् अपमजन् पृथिव्याः पूर्वं अर्थे ।
 ऽमति दायति मति नो दिनस्विद् प्राहिः कीत्वा गृहेभ्य इति किला
 सुशीर्णः ? ॥२॥
 तक्मन् पर्वता इमे हिमवन्तस् सोमपृष्ठाः ।
 वातज्जुतं मिषजं नो अक्रन् नश्येती मरजान् ? अमि ॥३॥
 न त्वा स्त्रियः कामयन्ते न पुमांसः कतिमे ? वन ।
 ऽनेह तक्म काम्यालोरो ऽतितरो महान् ? ॥४॥
 मा नो हिंसीद् महतो मा हिंसीद् मदीयस् त्वम् ।
 कुमारान् बभ्रो मा हिंसीद् मा नो हिंसीः कुमारीद् इह ॥५॥
 वत् साकम् उत्पादयसि वलासं कासम् अन्व क्रतुम् ? ।
 भीमात् ते तक्मन् हेतयस् तामिस् स परि वृक्षि नः ॥६॥
 अन्यक्षेत्रे न रमते सहसाहो [अ]न्यैः ।
 अभूद् उ प्रार्थस् तक्मा ऽत्मी नो मुहायिष्यति ? ॥७॥
 तक्मन् न महियाइवा ? न गावो नेह ते च गृहाः ।
 शकंभरस्य मुदिहा पुनर् शक्नु महाधुवान् ॥८॥ ॥का'१॥

...सन्तिवां

* माता * पुष्ट(उपरि पुष्ट)...

* सुमता...वदतु *

* * * वीवन्ति...

* कृणो...

जावस्तुन्नाभितनो * * * वंष्ट * सुपिरास् *

* * * वदन्तु वच... 'ना

...न्यभागस् समान् योक्ते * * *

* ग्न्यो सपरीवताया * 'वृता

* * * वजत्राय * आप्नुत

* मन्व्य...

'वीनां तस् * * एकदनुहिन्वं * संहद्

* वक्स् * 'माणस्...

अग्निर्...

* एनं...

अग्निर्... तन्वावनं तथा

... 'वर्मनि * धूमनार्चिषा

* त्वन् तर्धा * चरान्वत * *

...शलभा *

* शकम्बस्तन्वस्वोर् *

अग्निर् * आत्मापि निन्वाभ्यासं

यदीद...

* * तन्वस्व तेषा * नक्षतः

... गन्धेन औषधिर् पुणजम्भनी

* तन्वस्तृणास्वातु...

* * * अ... साववन्

* इवं * * 'नवं...

तक्मं...

वातं जुतं * * अकं * मरजांमि

...पुंसाः * *

* * हिंसीन् * * हिंसीर् मदीयस् *

* * * हिंसीन् * * हिंसीः कुमार *

...वकाशं * * काजं

भीमस्... मा

* न...

अभूति * तक्म...

...गृहा

कतं नरत्वं... 'इषान्

श्री ५.२२.१०५

श्री ५.२२.११

श्री ५.२२.१२

श्री ५.२२

५.२२

श्री १.११.२

श्री १.१२.२

श्री १.१३.१

श्री ४.१७.१

श्री २

श्री ३

श्री २.१४.४

श्री २.७.२

श्री ४.१७.४

श्री तथा सायणस्तु त्वया

श्री ५

श्री १

श्री ४.१८.१

श्री २

श्री ३

श्री दशधायां सायणः दशधायां

श्री ४

श्री ५.२१.११, ५.२८.१, श्री

यौ हेमन्तं शापयथो बलेनार्वाय विष एत उत यो परो विषः ।
मवावप्रयोस्तु सुमतिं वृणीमहे अन्वशास्मद् अघविषा भ्य एतु ॥१॥
यो धाम् आतनोतु यो ऽस्तरिक्षं स्तब्धात्प ओजसो जायमानः ।
तस्मै रुद्राय इविषा विधेमाम्यन्वशास्मद् अघविषा भ्य एतु ॥२॥
ययो रोधान् नापपद्यते किं खनाम्ताद् देवेभूत मानुषेषु ।
ताभ्यां रुद्राभ्यां इविषा विधेमाम्यन्वशास्मद् अघविषा भ्य एतु ॥३॥
याद् ईशाते पशूनां पार्थिवानां वतुष्वयम् उत वा ये द्विपादः ।
ताभ्यां रुद्राभ्यां इविषा विधेमाम्यन्वशास्मद् अघविषा भ्य एतु ॥४॥
यस्य प्रतिहिता यास्तः ? व्यञ्जन्तु यस्यारण्याः पशव उत ग्राम्यास्तः ।
तस्मै रुद्राय इविषा विधेमाम्यन्वशास्मद् अघविषा भ्य एतु ॥५॥
यस्माद् ऋद्वयो वेधीयमाणा यस्त्य अस्मान् रक्षसो न युच्छन्ति विभे ? ।
तस्मै रुद्राय इविषा विधेमाम्यन्वशास्मद् अघविषा भ्य एतु ॥६॥
यः पर्वतान् वना इधिषे ? विद्वान् यो भूतानि कल्पयसि प्रजानम् ।
तस्मै रुद्राय इविषा विधेमाम्यन्वशास्मद् अघविषा भ्य एतु ॥७॥
याद् ईशानो वरतो द्विपदो यौ वतुष्वयो याद् उग्रो क्षिप्रधन्वानौ ।
ताभ्यां रुद्राभ्यां इविषा विधेमाम्यन्वशास्मद् अघविषा भ्य एतु ॥८॥
पुनश्च वज्रं पुनः प्राणं पुनर् आयुर् वेदि नो जातवेदः ।
रुद्र जलाशमेज विद्वान् वृत्तेना ? इविषा विधेमाम्यन्वशास्मद् अघविषा
भ्य एतु ॥९॥ ॥का१॥

५.२३

ईशानां त्वा मेघजानां विजेष आ युद्धीमहे ।
कमे सहस्रधीर्यं सहस्रान् ओषधे त्वम् ॥१॥
सत्यजितं शापयथावेनी सहमानां पुनश्चराम् ।
सर्वास्तु सम अहम् ओषधीर् इतो मा पाटयाम् इति ॥२॥
या शशाप शापनेन या वार्य मूरम् आकृषे ।
या वा रसस्य प्रसारणे ? तोकम् अरु सा ॥३॥
प्रतीचीनफलो [हि त्वम् अपामार्गो वभूविथ ।
[सर्वास्तु मय्युपयसी अघि वरीयो धावयास्तु त्वम्] ॥४॥
यच्च व आतुष्वथ शापति यच्च व अजुष्य शापति नः ।
ब्रह्मा यन् मन्युतथ शापात् सर्वे तन् नो अघस्यवम् ॥५॥
यां ते वज्रं आमे पाधे यां सुखे नीलकोहिते ।
आमे मांसे कृत्यां यां वज्रं त्वया कृत्याकृतो जहि ॥६॥
दुष्पञ्चयं दुर्जीवतं रक्षो अभ्यम् अराध्यः ।
दुर्वाचस्तु सर्वे दुर्भूतं तम् इतो नाशयामसि ॥७॥
क्षुधामारं तृष्णामारम् अगोताम् अनपत्यताम् ।
अपामार्गं त्वया वर्यं सर्वं तद् अयं सुजमहे ॥८॥ ॥का१॥

५.२४

समा भूमिस्तु सूर्येणाहो रात्री समावती ।
कुणोमि सत्यम् ऊतये [अ]रुषास्तु सन्तु कृत्वरीः ॥१॥
यो देवाः कृत्यां कृत्वा इराद् अघिदुषो गृहम् ।
वत्सो वाक् इव आतरं तं प्रत्यग् उप पद्यताम् ॥२॥
ममा कृत्यां पाप्मानं यस्तु तेषाम्यं जिघांसति ।
अहमानस्तु तस्यां जगदाख्या ? वज्रं फट् करिकतु ॥३॥
सहस्रधामम् विशाखां विम्रीषां शापया त्वम् ।
प्रति स्म वज्रं कृत्यां प्रियां प्रियावते इर ॥४॥
यां वज्रं न शशाक सभे पादम् अङ्गुलिम् ।
वज्रं अहम् अस्मभ्यम् अगो जगद्विषा ॥५॥

यो... देवैस्तु दे *

* वृमति ... अघविषा *

... अघविषा *

... अघविषा *

* देशाति...

... अघविषा * * । मे अन्वशास्तदभविषा

... वारण्याः * * *

... अघविषा *

वत्सो दोषदो व वन्तीस्मान् रक्षसो * वृमति *

... अघविषा *

* पर्वतां न्वन देपति ... जागम्

... अघविषा *

* देशानो * * वज्रं * वा जगो *

... अघविषा *

... अघविषा

ईशानम्... विधेवापृणीमहे

* वावनीयं सहस्रानां *

सर्वा * अहम्योषधी वतो...

* सिताय * * वाव...

* * रसस्य * तोषमुत्तु सः

* कमा इवेका (पूर्वक साकमेवनाधीतत्वाद्वा
(प्रतीकेन विवेकाः)

यच्च आतुष्वथपति यच्च आतुष्व *

ममायं मन्वतद्वपाद् * त * *

वाग्निं ... वक्रस्तवा...

दुस्त्वन्मं * * न्योमराय

... अघोमामनुपस्यतां

... नपि वज्रमहे

... * श्री

* * कृत्यो कृता...

* भार * * त्व...

ममा... त्वया

अन्तःकालां * * फटि * पुः

* वज्रं * वज्रीयं कृता *

* * वज्रं ... विधापते *

... वज्रं, वज्रं *

श्री ४.१८.५

श्री ७

[सर्वा भराण्यः]

श्री ८.१.१ अपवृज्य वायुधानानप

श्री ४.१९.१

श्री २

श्री ३

श्री ४

श्री ५

श्री ६

श्री ७.१

श्री १.४७.१.५

श्री ८

अनयाहम् ओषध्या सर्वाः कृत्वा अनुपमम् ।
 यां क्षेत्रे बह्वर्षां गोम्यो यां वा ते पुष्पेभ्यः ॥६॥
 अपामार्गो [अ]प मार्तुं क्षेत्रियं शपयन् च यः ।
 अपाह यातुधानीह अप सर्वा भराण्यः ॥७॥
 [... ..] ।
 अपामार्गं प्र जया त्वम् [भरा]ज्यो अति सुजस्य नः ॥८॥ ॥क०४॥

५.२५

उतैवास् अवन्युक्तं उतैवासि नु जामिहत् ।
 उतो कृत्याकृतः प्रजां नष्टम् इवा छिन्धि वार्षिकम् ॥१॥
 ब्राह्मणेन प्रयुक्तसि कण्ठेन मार्बदेन ।
 सेनेष्वेति त्विषीमती न तत्र भयम् अस्तु यत्र प्रामोष्य ओषधे ॥२॥
 अत्र यद् ओषधीनां ज्योतिषेवामिदीपयन् ।
 उत माकस्य प्रातास् उत इन्तासि रक्षसः ॥३॥
 यद् अतो देवा असुरांसं त्वयामे मिरकण्वत ।
 तस्माद् अथि त्वम् ओषधे अपामार्गो अजायथाः ॥४॥
 विमिष्वती शतशाका विमिष्वन् नाम ते पिता ।
 प्रत्यग् वि मिष्वि त्वं [तं] यो अस्मी अमिदासति ॥५॥
 असद् भूम्यास् सम् अभवत् त[द्] घाम् पति बृहद् व्यचः ।
 तद् वै ततो विष्णुपायत् प्रत्यक् कर्तारम् अचच्छनु ॥६॥
 प्रत्यक् हि संवभूविथ प्रतीचीनफलस् त्वम् ।
 प्रतीचीः कृत्या आकृत्यामुं कृत्याकृतं जहि ॥७॥
 शतेन मा परि पाहि सहस्रेणामि रक्ष माम् ।
 इन्द्रस् ते वीरुषां पते भद्रः ओज्जमानम् आ दधत् ॥८॥ ॥क०५॥ ॥अनु०५॥

५.२६

रा! पावापृथिवी छिन्नं मूलम् अथो शिरः ।
 विच्छिद्य मण्यतस् पृथीस् तां कृत्वाध्याम् अथस्वप्नम् ॥१॥
 इदं भृशु जातवेदो यद् अनुष्याद् बभो मम ।
 रात्यात् सर्वम् इत्यत् पुष्पिद् बृहत्तम् अभिर्नां ॥२॥
 या स्मे-या [च] वरति दौर्धृत्वा जनी अनु ।
 अरातिम् इन्द्र त्वं जहि ताम् अभिद् इव स दह ॥३॥
 ओष्ठो मे राजा वरुणो अयं सत्येन गच्छतु ।
 अरातिं हत्वा संतोकात् प्रो देवो ऽमि दासतु ॥४॥
 ज्येष्ठा च या सिनीवाली सत तिको ऽभ्य आयत् ।
 [अ]रातिं विद्वा भूतामि भन्तु वालीम् इवागमीम् ॥५॥
 सोमो राजीवधीमिस् सूर्याचन्द्रमसा उभा ।
 अरातिं सर्वे गन्धर्वा भन्तु अन्तरस्य च याः ॥६॥
 भवो राजा भवाशर्वाद् इन्द्रो वायुर् बृहस्पतिः ।
 त्वष्टा मे ऽप्यहं पूषा ते ऽरातीन् भन्तु सुमताः ॥७॥
 ये च देवा भूमिभरा ये ज्ञानी दिव्य मासते ।
 ये [अ]न्तरिक्ष आसते ते ऽरातीन् भन्तु सुमताः ॥८॥
 या वसितासुरैर् देवेभिर् इषिता च या ।
 अथो वा मण्योद् जायते अरातिं इन्मि ब्रह्मणा ॥९॥ ॥क०१॥

५.२७

तरि मे अदित्सर्वं महद् यक्षं बृहद् वपुः ।
 विश्वैर् देवैर् निर्जीतस् त का मुजामरं वृषोद् ह जायते ॥१॥
 भन्तुं सुक्षितान् पथो वयद् जहि वै राजन्तम् ओजसा ।
 आयुर्कृति शस्त्रम् अतिमम् अथ वणिहि हि मुं ओजसा ॥२॥
 पावती पावापृथिवी वरिष्ठा प्राचद् वा सह सिन्धवो महित्वा ।

श्री ५.८.१.१

... सर्वा कृत्यावादविदुषो गृहं

* * * बह्वर्ष...

* * * मार्तुप... मत्

अपाहयातुधानोनुप * * * भ्य

* * * म्वा...

उत पयास् * उतायेस्व न जामित

... नम्रसिवादिहन्द् *

ब्रह्मणेन परियुक्तोसि ...

... प्रातोष *

अग्नेश्च... पिथीपवं

... इन्तासु *

* अतो दवास्तुरास् * तः

... अजायत । मे अपामार्गो अजायत

विम्वती * विम्वि...

* * मित...

असद् भूम्या... बृहत्पचः

उदि त्वचो व्यभूमवत्...

प्रत्यं हि संवभूयच...

प्रतीः कृत्याकृत्या अनु...

... मं

... पत अत्रोऽग्नेममादधुः

* * * इकृतं...

विच्छिद्य सचतस् पृथास् * कृत्वाध्याम् *

... दौर्धृत्वा * *

रातिम्... त्वान् * * * सा *

... ई * *

रातीर्षं कृत्वा...

... त्वं जावा

... दवागमी

* राजोष *...

रातीर्षं... वः

... पूष... सुमत

* * * स्वेते * रातीर्षं * सुमत

... रातीर्षं हमि *

अथस्तात ४, ५

ते ४.२.५.४ का २८.१३ । ते }
 बन्धमानः का बाधमानः }
 ते वसवे का वसवे }
 ते वेद ते का प्रवि सूरि (का सु-
 ते (रि) वि चदे

ते ४.२.५.२ शी २.१४.५

ते १०.१७

ते २.२८.४

तावती निर्गतिर विभवाया विभवाया या जायमानस्य देवी ॥३॥
 विभवाया जायमानस्य देवि पुष्टयस्य वा पुष्टिपतित्व भूयथा ? ।
 नमो ऽस्तु ते निर्गते मात्ममस्मान्परा मजेनापरं हातयासि ॥४॥

देवीम् अहं निर्गतिं वर्धमानम् ? पितेव पुनं वसते ? वचोभिः ।

विभवाया जायमानस्य देवी शिरश्शिरः प्रदिशो रोदुवस्वे ? ॥५॥
 असुन्वन्तम् अयजमानम् इच्छ स्तेनस्येत्यां तस्करस्यातु शिष्य ।
 अस्मद् अन्यम् ? इच्छ सा त इत्या नमस्तु ते निर्गते अहं कृणोमि ॥६॥
 असुन्वका निर्गतिस् संजिघत्सुर् नास्याः पिता विधत्ते मोत माता ।
 मध्याश्च काम् अनु जिघासि सर्वं न देवानां सूर्यं सम आप ? ॥७॥
 यद् अस्य पारे तमसश्च शुक्रं ज्योतिर् अजायत ।
 स न परं अति द्विषो [अ]ग्ने वैश्वानर सुमत् ॥८॥ ॥का०२॥

५.२८

प्रमुच्यमानो भुवनस्य गोप पशुर नो [अ]त्र प्रति भागम् एतु ।
 अग्निं यत् जिघत्तं सततम्तु देवो देवेभ्यो हव्यं वहतु प्रजानम् ॥१॥
 यो ते वंश सुविही रोपयिष्व जिघायेते वक्षिणा सं च पश्यतः ।
 अनाष्टं नः पितरस् तत् कृणोत यूषे वत् प्र वि मुच्यमा ? यद् अन्नम् ॥२॥
 अहिष्टस् त्वम् अभिष्टुष्टः परेहीन्मस्य गोष्ठम् अपि धाव विज्ञान् ।
 धीरासस् त्वा कवयस् सं सृजन्स् इषम् ऊर्जं यजमानाय मत्सतः ? ।
 ऋषिभिर् द्वा सतभिर् अग्निनाहं प्रति गृह्णामि भुवने स्थोने ॥३॥
 जमदग्निः कवयपस् स्वाह एतद् मर्याजो मध्व अहं कृणोतु ।
 प्रतिग्रहीते गोतमो वसिष्ठो विभ्वामिन्नो वदो ? शर्म यच्छात् ॥४॥
 यन् नो अन्नं इविष आजगामाक्षस्य पात्रम् उत सर्पिणो वा ।
 यद् वा धनं वहतोर् आजगामाग्निष् टद् धोता सुहुतं कृणोतु ॥५॥
 यद् आज्यं प्रतिजग्राह यांश्च व्रीहीन् आजं बन्धेन सह यज्जगाम ।
 बृहस्पतिर् इविषो नो विधर्ता मा नो हिंसीत् सह गो अक्षो
 विषा च ? ॥६॥

अग्निं नयतु प्रति गृह्णतु विज्ञान् बृहस्पतिः प्रत्य एतु प्रजानम् ।
 इन्द्रो मरुत्वान् सुहुतं कृणोत् अवेक्ष्यान्नम् अनमीवो [अ]स्तु ॥७॥
 यन् नो वदुर् वराम् अक्षितिं वसु यद् वा कस्यम् उपनेनेन ? नस् सह ।
 यद् धाव्येत सह बृहन्नोता ? अग्निष् टद् धोता सुहुतं कृणोतु ॥८॥
 यन् नय शाळां विष्वभोगाम् इमां वदुर् युहं वा योक्नं सह कृत्येत ।
 यद् बाहरन् उपनायेन देवा अग्निष् टद् धो[ता] सुहुतं कृणोतु ॥९॥ ॥का०३॥

५.२९

सूर्यवर्च इति यद् सुधावाहं येन प्रजा ज्योतिर् अग्राथ करन्ति ।
 सोमे वचो यद् गोषु वचो मयि देवा राङ्गुतस् तद् अकम् ॥१॥
 यवे वचो मरुतो यद् अङ्गु बायुः पशून् पूजत् सं मगेन ।
 गन्धर्वाणाम् अप्सरसां च अस्मि मयि देवा राङ्गुतस् तद् अकम् ॥२॥
 यवे वचो यजमाने च वचो यद् अभिषिक्ते राजनि यद् च वचोः ।
 सुराणां वचो [अ]ग्नि यन् मयि देवा राङ्गुतस् तद् अकम् ॥३॥
 रथे वचो रथवाहने च वचो इषुधौ वचो कवच एव वचोः ।
 अश्वेषु वचो [अ]ग्नि यन् मयि देवा राङ्गुतस् तद् अकम् ॥४॥
 सभायां वचो लमित्यां च वचो वचनां वचो उत वचो वरेषु ।
 वक्षिणायां वचो [अ]ग्नि यन् मयि देवा राङ्गुतस् तद् अकम् ॥५॥
 सिंहे वचो उत वचो व्याघ्रे वृक्षे वचो मन्त्रारे ? च वचोः ।
 शयने वचो पशुनां ? यद् वचो मयि देवा राङ्गुतस् तद् अकम् ॥६॥
 हिरण्यवर्चसम् उत इक्षिर्वर्चसं संग्रामं यद् यद् जिघां वचो आहुः ।

...देवा

* * निर्गतिर...

विषवस्वे जा देवि...

अपन्वन्तम् * * तेनसेभ्यः * *

स्वपन्तम् इच्छ * त बीम्वा ...

* * संजगत्सु...

* * * * देवं...

वृ * * सुषवी * जिघत्तेतं ... त

... कृणोतु ...

अहिष्टस्त्वमभिष्टुष्टः परेहि रिन्मस्य...

* * * * सृजन्...

प्रतिग्रहिणे...

...जगामाक्षस्य पात्रम् * * *

...सुरतं *

...वचुः व्रीह्यं अन्नं * * * जगाम

* * सुरतं * अवेक्ष्यान्नम्...

* * वदुर् ...वस्यम् * * *

...सुरतं *

* बाहरन् ...सुरतं *

* * यद् सुधावाहं...

* * * * वचं ...जगन्

* * मरुतोवचरहं...

* * ली ...

...आभिषिक्ते...

* वचं * * वचो...

* वचो

* * सुमिता...

* वचो...

कृप्यां क्षेत्रवयो ऽन्व आनुधुद मयि देवा राष्ट्रधृतस् तद् अक्रन् ॥७॥
मयि वषां मयि अबो मयि शुक्लं मयि त्विषिः ।
अधस्पर्दं पृतम्बवो [अ]हं भूयासम् उत्तमः ॥८॥ ॥का०४॥

५.३०

पयस्वतीर् ओषधयः पयस्वन् मामकं वषाः ।
अथो पयस्वतां पय आ इरामि सहस्राः ॥१॥
अहं वेद यथा पयश् चकार धाम्यं बहु ।
संभृत्वा नाम यो देवस् तं वयं यजामहे सर्वस्यायज्वनो गृहे ॥२॥
यथा यौश् च पृथिवी च तस्थतुर् वरुणाय कम् ।
एवं स्फाति नि तनोषि मयनेषु खलेषु च ॥३॥
यथाकपश् शतधारस् सहस्रधारो मक्षतः ।
एवा मे अस्तु धाम्यं सहस्रधारम् अक्षतम् ॥४॥
शतहस्त समाहरस् सहस्रैश्च सं किरः ।
यथेयं स्फातिर् आयसि कृतस्य कार्यस्य च ॥५॥
इमा याः पञ्च प्रविष्टो मानवीः पञ्च कृष्टयः ।
सर्वाश् शंभू मयोभुवो बृष्टे शापं नदीर् इवेह स्फाति समाचष्टान् ॥६॥
इह स्फातिर् ओषधीनां देवानाम् उत संगमा ।
इहेवाश्विनोर् अस्तो द्वापरस्योर् उत ॥७॥
तिष्को मात्रा गन्धर्वाणां वतको गृहपत्याः ।
तासां या स्फातिवत्तमा तथा त्वामि मृशामसि ॥८॥
ज्येष्ठस्य त्वाक्षिरस्य हस्ताभ्याम् आ रभामहे ।
यथासव् बहुधाम्यम् अयस्मं बहुपुरुषम् ॥९॥ ॥का०५॥ ॥अनु०१॥

५.३१

अत्स् आसरत् प्रथमा धोक्ष्यमाणा सर्वांश्च यज्ञान् विभ्रती वैश्वदेवी ।
उप वत्सं सुजत बाह्वयते गीर् म् अस्तुष्टु लुमना हिंक्रणोति ॥१॥
वधान वत्सम् अमि वेहि भुञ्जती निज्य गोधुर् उप सीव गुग्गि ।
इराम् अस्मा ओदनं पिब्यमाना कीलालं घृतं मध्वम् अन्नभागम् ॥२॥
सा भावतु यमराक्षस् सवत्सा सुकृतां पथा प्रथमेह दत्ता ।
अथो ऽपृष्टिदत्ता प्रथमेवम् आगन् वत्सेन गां सं सुज विष्टवरूपाम् ॥३॥
प्रथमेवम् आगन् पूर्वस्मात् अत्रैताभ्य् अस्मिन् लोके मण्य उ त्वा ददाति ।
सेमं धेनो प्रथमं पारयासि भद्रया दत्ता परमे व्योमन् ॥४॥
जा नीह सि संस्तीर्य धेनवो गोपतिं यस त्वा ददातु प्रथमस् स्वधावान् ।
पूर्वा हि तत्र सुकृतः परेभ्य अतैवैता रजस परस्तात् ॥५॥
अति धेनुर् अनङ्गाहम् अभ्यन्नद् ययोः कमीम् ।
अति वत्सानां पितरम् ऋषभं प्रति सासरत् ॥६॥
ज्योतिष्मती प्रथमा याहि सृरे स्योनात् ते धेनो पतयो भवन्तु ।
सत त्वा सूर्या अम्वातपन्तीर् इयं धाम सातिसरः परावैः ॥७॥
धात्रे सुत्रय महां वधानोभौ लोको भुञ्जती वि कमस्व ।
इयम् ऊर्जं दक्षिणां संवत्सना भगस्य धाराम् अवले प्रतीमः ॥८॥
सहस्राङ्गा शतं ज्योतिषां ह्य अस्या यज्ञियस्य पमिर् अमृता स्वर्गा ।
सा न येतु दक्षिणा विश्वरूपा हिंसास्तीं प्रति पृथ्वीम यनाम् ॥९॥ ॥का०१॥

५.३२

ये ते पाशा वरुण सत्सुतसीत् देवा तिष्ठन्ति वषता वषन्तः ।
किञ्चिद् सर्वे अदुतं वदन्तं यस स्रस्यवाय अति तं सुजामि ॥१॥
इह स्पशः प्र वरन्तीमे अस्य सहस्राङ्गा अति पश्यन्ति भूमिम् ।
सोऽस्य वतं प्र मुनाति कश्चिन्न न स मुच्यते वरुणस्य पाशात् ॥२॥
ज्येष्ठम् अस्य पृथिवी संमीची प्रीर् इदस्य [उर्व] अन्तरिक्षम् ।
उतो सनुग्री वरुणस्य कक्षाद् उताश्विन् अयम् उदके निषकः ॥३॥

*** आनधुर्...
*** लुवो...
*** पृतम्बवो...

*** ओषधयः पयस्वान्...
... इरामि सहस्रामि सहस्रता
... वडुः
*** नापः वेदस्त वं * सर्वस्यायज्वनो *
... तस्तु * *
*** स्फाति * तनोसि मयोभु...

... गिरः
यथेय... कृतश्च * *
... मानवीः * गृष्टयः
... इति * * इवे इह * 'इष्टा'
... 'गम'

... पत्न्याः
* * 'वर्तमा... सपोमयि
... 'पौरुषम्

अम् * * धोक्ष्यमाणा...
* * सुजर् * * विष्टुस् * 'हृणोमि
वधानं वेहि मयि वेहि भुञ्जन्ती नवगोर् * *
* * * 'माना... मधुम् अभ्यभां
* * यमराक्षस्यवत्सा...
अतो * प्रथमेनसां... विशाकषा
* आगं पूर्वमाह अत्र यताम्बस्मिन् लोके मण्य...
* धेनोर् * ...
* संस्तीव ... प्रथम स्वधावां
... राजस * *

* * पितर... सासरत्
... तोनस् * धेनवो * *
* * सूर्याम्वा 'इयं'...

... प्रतीम
* 'जाज्ञ * ज्योतिषं...
* त्रेतु * 'रूपा अहिंसन्ती...

*** वरुणा...
... सत्यवायुर् अति तुं *
* * प * * त्वाम्...
* कश्चिन्नस्त् मुच्यते...
वतान्... इहसीर्...
* सनुग्री * कक्षाद्... नमकाः

श्री १.२४.१

श्री १

श्री ४

श्री ५

श्री ६

श्री ६

श्री २०.५१.४

श्री १२.२१

श्री

श्री

श्री अतर्जवत्ता

श्री ४.१९.१. श्री कृष्णः सायन-
[उ कृष्णः]

श्री ४

श्री १

वा २६.१

अथस्तात् ८

वि ३.३९.१९

श्री ६.९७.२

न १०.१३६.१

यथा प्रजापतये प्रजापतिमिह समनमन् एवा मङ्गं संनमस् सं नमन्तु ।

विंति भूतिं पुष्टिं पशुं ब्रह्म ब्राह्मणवर्चसम्

संनतेस् तु संनेनेमतस्? स्वाहा ॥१॥

सत् संनमो [अ]हमी धीति[स] साधनी ।

सकामान् अध्वनः कणु संज्ञानम् अस्तु नो धने ॥१२॥ ॥का०५॥ ॥अनु०७॥

५.३६

ये वारुणा उत नैनुयस्? पथीनां वीरुषां च पाशाः ।

ये औमा भूम्या अधि संबभूवुस् ते त्वा न हिसन् शिवतातिह अस्तु [ते] ॥१॥

ये अन्तरिक्षे दिवि ये च पाशान् ये विष्टु[.....] ।

[.....ते त्वा न हिसन् शिव]तातिह अस्तु ते ॥२॥

ये ते मानुषं मनुष्याथ अध्वने यां वा होत्रां पित्र्याम् आरभन्ते ।

समाभ्यो वरुणो य आजगाम स त्वा न हिसात् शिवतातिह अस्तु ते ॥३॥

अपप्रगा यदि वा समाभिषे [अ]ग्निम् आरेभिषे यदि वा समिद्धम् ।

विद्वान् अविद्वान् अनुतं यद् उवकथ त्वा ता त्वा न हिसान् शिवतातिह अस्तु ते ॥४॥

यत् प्रतीच्यां क्षिपत्? पृष्टांस पेय्यं चामपात्रे उपपात? ।

हीनस् सत्येनानुतं यद् उवकथ [त] त्वा न हिसान् शिवतातिह अस्तु ते ॥५॥

यं प्रावाणम् आरभन्ते येनांशान् अभिषुष्वन्ति सोमम् ।

यद् वा धनं धनकामो निरेभिषे ह्यत्रं गाम् अर्धं पुरुषं वोमयावत् ।

[त] त्वा न हिसान् शिवतातिह अस्तु ते ॥६॥

यो बाणवन्तं सुधियं जघान तस्याधमा शानाद् अधि लोहावृत्तस्य ।

[स] त्वा न हिसात् शिवतातिह अस्तु [ते] ॥७॥

अपप्रगा यदि वा व्याभिषे [अ]ग्निम् आरेभिषे यदि वा समिद्धम् ।

[विद्वान् अविद्वान् अनुतं यद् उवकथ त्वा ता त्वा न हिसान् शिवतातिह अस्तु ते] ॥८॥

जाम्या हस्तं धृतम् आ रेभिषे धनुर् बोद्धतम् इत्या चक्रमितिवा ।

मन्युर् वा राक्षो वरुणस्या ममन्ध स त्वा न हिसात् शिवतातिह अस्तु ते ॥९॥ ॥का०१॥

५.३७

या ते प्रजा पीडता पराभूद् योगिद् वा मुग्धा निहता पिशाचै? ।

अस्त्राणां वाभ्य उपतिष्ठसि घोरं सर्वं तत् ते ब्रह्मणा पूरयामि ॥१॥

यद् अस्याः प्रजा वरुणेन शुष्विता? दुर्णामानो वा ऋत्विग्यम् अस्यार्हन्ति? ।

देवात् सहपत्न्याद् विधि चक्रम् अस्या यत्नान् राक्षो अप हन्स्व अग्निः? ॥२॥

अस्यास्त्रं स्त्रिया यदि लक्ष्मीद् अपुष्या गर्भो वास्या यातुधानैः परावृतः ।

दुष्कर्म्यं वा यत् स्वपती वृद्धोन्द्राप्ती तत् कणुतां मद्रया पुनः ॥३॥

देवैस्ताद् यदि पुत्रं न विन्दसे मनुष्याणां वा त्वा शपथो रराध ।

पितृभिर् वा ते अधि सुतः प्रतिष्ठित इवं तद् मिष्टं दन्धो जनयासि पुत्रम् ॥४॥

वैश्वानरो जम्ममा जातः प्रजापतिस्त्रिंशत्[तु] रेतोऽस्याम् ।

वाधेथा देवो निर्कृति परस्वैः पुत्रिणीम् इमां प्रसवं कृणोतु ॥५॥

इह प्रजाम् अग्निद् अस्वै इदात् आदित्येभिर् वसुमिह संविद्वान् ।

विश्वे देवा इवम् आ यन्तु मे सं पुत्रो [अ]स्यां जायतां वीर्यवान् ॥६॥

येन देव्य अदितिर् गर्भम् आधरे येन प्रजात् सुजतु प्रजापतिः ।

तेनाहम् अस्वै इविषा जुहोमि यथा पुमांसं जनयासि पुत्रम् ॥७॥

वन्ते ते पुत्रं परि देवताभ्यो अनु मन्वन्तां मदतः पुत्रिमातरः ।

गर्भस् त्वा वदामास्यः प्र विदात् कुमारं जातं पिपृताद् उपस्ये ॥८॥ ॥का०२॥

५.३८

केस्य अग्निं केही विषं केही विभर्ति रोदसी ।

*** समनमं देवा ...

*** अध्वनिः ...

... वतीनां *** पाशात्

*** भूमा ... धीमां शिवं ...

... अपंत *** होत्रात् मित्वात् *

*** वाजगाम ... हिसा शिवं ***

अपप्रगा धारि ...

*** अवविद्वान् ... इवत् *** स *** सिता *

... पेय्यां चामपात्रे उपपात

हीनस्त्रैनानुतं * इवत् *** हिसा ...

... रमन् * सुत् * पन्वन्ति *

... वोमयावत्

*** हिसा ...

ये *** तस्यहम् ...

*** हिसं शिवं ...

*** इति ...

... इत चक्रमितिवा

*** वो *** मित्वात् *** हिसा शिवं

अस्त्राणां वाभ्य तिष्ठसि ...

... दुर्णामानो ...

अग्निः

यत्ना ... वृतात्

दुष्कर्म्यं *** तिरश्चै इन्द्राप्ती ...

... शपथे *

... दण्डो *

... प्रसवं *

*** जती वदाभ्य ...

*** नै ...

*** आदते ...

... पुत्रि

... उपस्ये

अ २
अविज्ञात

अ ३

अ ४

अ ५

अ ६

अ ७

केशी विश्वं सद् इहो केशीवं ज्योतिर् उच्यते ॥१॥
मुनयो वातरक्षणाः पिशाङ्गा वसते मला ।
वातस्यानु भ्राजि यन्तु यद् देवासो अयुक्षत ॥२॥
उन्मविता मौनेयेन वाती आ तस्थिमा वयम् ।
शरीरेद् अस्माकं यूयं मर्तासो अभि पश्यथ ॥३॥
अन्तरिक्षेण पतति स्वर् भूतावकाशतः ।
मुनिर् देवस्यदेवस्य सौकुल्याय सखा यतः ॥४॥
इन्द्रस्याभ्यो वायोस सखायो देवेभितो मुनिः ।
उभौ समुद्राव् आ क्षेति सद्यः पूर्वम् उतापरम् ॥५॥
गन्धर्वाणाम् अप्सरसां देवानां चरुणं चरम् ।
मुनिः केतस्य संविद्वाञ् सखा क्षीरं मविन्तमः ॥६॥
बाबुर अस्मा उपामन्थत् पिबहि स्ना कुर्ननमा ।
मुनिर् विषस्य पात्रेण यद् वरेणापिबत् स्वह ॥७॥
संयुक्ते घावापुण्ड्रिणी तिष्ठन्ते विमूढे ।
केशेनैकस्य देवस्य विष्टभाच्च कवीपत्निः ॥८॥ ॥का०१॥

५.३९

अ तम् अंहो न दुरितं देवासो अह मर्त्यम् ।
सजोषसो यम् अर्यमा मित्रो नयस्ति वरुणो अति द्विषः ॥१॥
तद् धि वयं वृणीमहे वरुण मित्रार्यमन् ।
देव निर् अंहसो यूयं पाथ नेथाथ मर्त्यम् अति द्विषः ॥२॥
ते जूतं नो ऽयम् ऊतये वरुणो [मित्रो अर्यमा] ।
नयिष्ठा नो नेषणि स्थ पर्विष्ठाः पर्वण्य अति द्विषः ॥३॥
शुनम् अस्मभ्यम् ऊतये वरुणो मित्रो अर्यमा ।
शर्म यच्छन्तु सप्रथ आदित्यासो यद् इमहे अति द्विषः ॥४॥
आदित्यासो [अ]ति सुधो वरुणो मित्रो अर्यमा ।
वर्गं मरुद्भिर् उग्रं इवेमेन्द्रम् आदित्य स्वस्तये ऽति द्विषः ॥५॥
नेतार ऊ बु णस् तितरो वरुणो मित्रो अर्यमा ।
अति विश्वानि दुरिता राजानश्च कर्षणीनाम् अति द्विषः ॥६॥
यूयं विश्वे परि पाथ वरुण मित्रार्यमन् ।
सुष्माकं शर्मणि प्रिये स्याम सुप्रणीतयो ऽति द्विषः ॥७॥
यथा ह त्यद् वसवो गौर्यं चित् पवि विताम् अनुज्ज्ञता यजत्राः ।
एवो ष् अस्मन् अनुज्ज्ञता म्य अंहः प्र तार्ये अग्ने प्रतरं न आयुः ॥८॥ ॥का०४॥

५.४०

देवस्य त्वा सचितुः प्रसवे अभिजोर् बाहुभ्यां पूज्जो हस्ताभ्यां प्रसृतो
ब्राह्मणेभ्यो निर् वपामि ।
स मे मा श्रेष्ठ मयम् इष्यमाणः ॥१॥
पितृणां लोके अनु मयं पृथिव्येमं पशाम्य अनु घोर मन्यताम् अन्व
अन्तरिक्षम् ।
अनु मन्यताम् अवितिर् देवपुत्रा पिबेत् स्वर्गे लोके ऽस्तु ॥२॥
ब्राह्मणेभ्याम् अचि वषाम्य अग्नी भूम्यां त्वा भूमिम् अचि धारयामि ।
अग्निः पञ्च रक्षत् ओदनम् इमं रक्षः पिशाचान् जुदतां जातवेदाः ॥३॥
अभ्युतम् अक्षिति विश्ववानिम् अस्त्रम् इव मयम् अक्षीयमाणम् ।
पिता पितामह उत यत् वृतीवः प्रथतं भागम् उप जीवन्तु अत्र ॥४॥
प्रपीनम् अक्षिति विश्ववानिं सोमम् इव पुनर् आप्यायमाणम् ।
पुत्रः पौत्र उत यः प्रपीनस् तेषाम् अस्तु निहितो भाग एवः ॥५॥
मामेजायैः निहितो भाग एव मानुषं मार्षतः कस्तो ऽस्तु ।
वैवस्वते निर्वधे रोषणिम् परं तोक्षत्ः सुजातु मयम् इव पुनः ॥६॥
पूर्वतां वो इवन् तस्यादिनो ऽयं तिष्ठत्य अक्षितित् सदा ।

॥ सद् इहे ...
॥ वातरक्षणाः ... मलाः
॥ मोनेयेन वाती आ तस्थिमा ॥
... मन्तासो वि पश्यत
॥ पततिस्वन् भूताविषा
॥ देवस्या ॥ वत । ओ असौकुल्याय सखायत
... सखातो दिविषितो ॥
॥ ॥ क्षिति ...
... चरं
॥ केतस्य ...
... कुर्ननमः
॥ विश्वस्य ॥ ॥ वरेणापिबत् ॥

... वरुणो मित्रा अर्यमन्
यन् नो निहसो ... मयम् ॥
तत्रो तन् वृषत् ॥ वरुण
॥ नैषति ह ॥ पर्विष्ठा ॥
... वरुण मित्रार्यमन्
॥ वच्छन्तु सुप्रथ ॥ अय ...
... अदितियं ॥ ॥
नेतार ...
॥ विधानति ॥ ॥ कर्षणीनाम् ॥
॥ शर्माणि प्रथा ...
॥ ॥ त्वदि ॥ ॥ चित् मेपता वि मुन्यता ॥
॥ इव ... प्रतरन्त ॥

॥ ॥ प्रसवैभिर्नोः ...
ब्राह्मणेभ्यो ...
स मे मा श्रेष्ठ ...
॥ ॥ मया ... मन्यताम् ॥

... पिशाचां ॥
॥ ॥ दानीम् ...
॥ अक्षति ॥ दान्यो ... अप्यायमाणं
... निहतो ॥
॥ निहतो ... कृतो ॥
॥ व ... अक्षितित् ॥

का २.४ इत्यादि

वे १.११.१

श्री १८.४.१६

वैवस्वतेन कृतो ऽस्तु रात्रौ समेता उप जीवन्तु मे स्वाः ॥७॥
शतधारं सहस्रधारम् उत्तमं अक्षितं व्यध्यमानं सलिलस्य मध्ये ।
ऊर्जं दुहानम् अनपस्फुरन्तम् उपासीयात् सुकृतां वन्न कोकाः ॥८॥
॥का०५॥ ॥अनु०८॥

इत्यथर्ववेदे पैप्यकादशाखायां पञ्चमः काण्डः [समाप्तः] ॥

श्री १०.१२०.१-९, श्री २०.
[१००.४-१२]

६.१

तद् इद् भास भुवनेषु ज्येष्ठं यतो जह्नु उग्रत् त्वेवदृग्मः ।

सद्यो जह्नुनो नि रिणाति शत्रून् अनु यं विश्वे भवन्त्य ऊमाः ॥१॥
बाहुधानश्च शवसा भूयोऽजाश्च शत्रुर् दालाय भियसं दधाति ।
भयनम् च व्यनम् च सखि सं ते भवन्त्य पिपृता भवेयुः ॥२॥
त्वे क्रतुम् अपि वृद्धन्ति विश्वे हिरे यद् पते त्रिद भवन्त्य ऊमाः ।
स्वावोत् स्वावीयस् स्वावुना वृजा सन् भवत् सु मधु मधुनामि योषीः ॥३॥
इति विद् धि त्वा घना जयन्ते रणरणम् अनुमदन्ति विप्राः ।
भोजीयो धृष्णो स्थिरम् आ तनुष्व मा त्वा दभन् दुरेवा यातुधानाः ॥४॥
त्वया वयं शाश्वतदे रणेभ्यु प्रपश्यन्तो युधेभ्यामि भूरि ।
बोधयामि त आयुधा बभोमिह सं ते शिशामि ब्रह्मणा वयांसि ॥५॥
स्तुषेभ्यं पुदवर्षसम् क्रन्धम् इततमम् आप्यम् आप्यनाम् ।
आ दधते शवसा सत दानून् प्र लाक्षते प्रतिमानानि भूरि ॥६॥
नि तद् दधिषे ऽवरं परं च यस्मिन् आविधावसा दुरोणे ।
आ मातरं स्थापयसे जिगत्सू भत इनोषि कर्बरा पुरुषि ॥७॥
इमा ब्रह्म बृहद्विषो विवकीन्द्राय शपम् अग्रयत् स्वर्गाः ।
महो गोत्रस्य क्षयति स्वराजो दुर्यश्च विश्वा भवुणोद् अप स्वाः ॥८॥
एवा महान् बृहद्विषो ऽधर्वावोषत् स्वां तन्वम् इन्द्रम् एव ।
स्वसारो मातरिम्बरीद् अरिमा दिव्यन्ति च शवसा वर्धयन्ति च ॥९॥ ॥का०१॥

६.२

। बृधर्मन् योनि नो विभावा? भवतास्तु स्वजन्मा वर्धमानः ।
भवन्त्यासुर । आजसा इहव? त्रितो दाधार जीणि ॥१॥
वि नि यो धर्माणि प्रथमस् सत्ताद् ततो वपुषि कुण्ठे पुरुषि ।
यश्च योनि प्रथमं अविशे शा यो बाधम् अनुचिदां जिगाप ॥२॥
यत् ते शोक्तं तन्वा शिरश्च सारद् चिरन्तं शुचयो अनु स्वाः ।
अत्रा दधूषे [अ]मृतानि नामाक्षो वस्त्राणि । विश्वा परयन्ताम् ॥३॥
प्र यद् पते प्रतरं पूर्व्यं शुल् सवस्वद् मातिहन्तो भव्यम् ।
कविश्च शुचस्य मातरा रिहाणे जान्ये पुर्वं यतिम् परयेयाम् ॥४॥
तद् ऊ पु ते महत् पूयुजम्? नमः कविः काव्येना कुजो[मि] ।
। यत् सम्यज्जो ऽभ्यज्जो यज्ञादामैवोद् वक्रा ववर्धा? ॥५॥
सत मर्वादाः कवचस् ततमृत् तासां अनेकाम् अन्धं अनुरो वात् ।
। उतामृतास्तु मते कुर्वं असुराः पूतस् स्वधया समवृणु? ॥६॥
उतायु[र] ज्येष्ठो रक्षा दधात् ऊर्जा । बायुं च ते कविर् दात् ।
पुनो वा यत् पितरं सन्नम् इति ज्येष्ठं मर्वादिम् अन्नयन् स्वस्ति ॥७॥
दर्शनं तु । तां वरणे च इहव् जावज्जित? कुजवो वपुषि ।

* गुरुतो * * समीतोप * * स्वा
* * * अक्षतं यवमानं ...
* * * उपासीय ... ॥ भौ उपासीय सुकृतां वन्न
कोकाः (हिरुकिः काण्डसमाप्तिसुचिका)

इत्यथर्वणि...

{ अथ वक्रः काण्डा किञ्चते ॥ भौ नमो नमो ज्वा-
कामगव्यै ॥ भौ नमो तिक्तमावेः ॥ भौ
उद् * * * भवनेषु ... त्वेव (उपरि व)

* * * अनु कणीत ...
* * * अन्नु ...
* * * अन्वन् * * * सखि ...
... ऊमा
* * * स्वावीय * * * भवन् ... योषी
* * * वि ...
* * * शिरम् ... दमे दुरवसा *
* * * शास् ...
* * * बाधुवा ...
* * * लु * * * काव्यम् ...
* * * धर्मेते ...
* * * विद् दधिषे ... आवसा *
* * * मातर * * * जिवन्त ...

* * * * दुराष्ट ...
* * * मां * * * वर्वानोचत् * * * तनुन् ...
... ववसा * *

... अमृतास्तु * *
अनुचिदा * * * यतो ...
* * * धर्मणि प्रथम स्वस्त अतर् वपुषि * * * पुरोणि
* * * प्रथमाविशे...
* * * * * कुविरन्तो * * * न स्वा
* * * नामादिम वक्राणी वरवस्त
मेद् एते * * * सवस्वपातिहन्तो दुर्व
करि * * * जामीवधुः प्रतिमानमिता
* * * त महा प्रवर्तते ...

* * * पितरा अनुवृन्ति... अन्नं *
दई...

श्री ५.१.१

श्री २

श्री ३

श्री ४

श्री ५

श्री ६.१

श्री ७

श्री ८.१

श्री ८.२

श्री १-१
श्री १-१

अर्धम् अर्धेन शवसा पुणश्च अर्धेन शुष्म वर्धयसे अमूर ॥८॥
अवीवृषाम शम्भ्यं सखायं वरुणं पुत्रम् अविसेद् इषिरम् ।
कविशस्तान् अस्मै वयंश्च अवीवाम रोदसी सत्यवाची ॥९॥ ॥का०१॥

६.३

को वः पश्चात् प्राविच्छयत् कः पुरः पुराकनत् पथा यद् एजानु
परिमाणा वरुणप्रसृता अपः प्रजापतिर् असृजत स पुरः
पुरा स नो अवाचुजत् तेन सृष्टाः क्षरामसि ॥१॥
पुनानासो बहुधा क्षियन्तीमांश्च व लोकान् प्रविशन् व सर्वाः ।
पुरं तस्माद् उरिताद् अविषा मुञ्चन्तु सृष्टोर् निरुक्तेर् उपस्थात् ॥२॥
आपो अस्मान् मातरस् सुवयन्तु घृतेन नो घृतपुत्रः पुनन्तु ।
विश्वं हि रिप्रं प्रवहन्तु देवीर् उद् उद् आभ्यश्च शुचिर् आ पूत एमि ॥३॥
आपो देवीर् मातरस् सुवयिष्णोर् घृतस्तुतो मधुना सं पपृञ्जे ।
ता अस्मभ्यं सुवयो विश्वम् आयुः क्षप उक्ता वरिवस्यन्तु शुभाः ॥४॥
उक्कस्योदकत्वम् आ रेवस्वम् आ रेवतीनाम् ।
शुन्धोत्वाम् आपश्च शुन्धन्स्व अस्माद् ॥५॥
यूयम् आपो वीरभियो यूयं सुवव्या शुचिम् ।
यः कुमाकमिद् दिशो महिर्यन्तेः प्रविशः पृथक् ॥६॥
यूयं मित्रस्य वरुणस्य योनिर् यूयं सोमस्य जेनवाम् अधिष्ठः ।
यस्मान् देवीर् देवा ह्री यती र्यं रीः यूयं जिम्बत ब्रह्म क्षत्रम् आपः ॥७॥
ऽशम्भ्वामिश्च शाशवानां शमनां नयामसि ।
आपो विश्वस्य सुवनीर् या देवा मनवे वपुः ॥८॥
ऽयद् धावन् विपुनतेद्द् आपो यस् तिष्ठति शुद्धा यद् उद् भवन्ति ।
ऽनासाम् अवयम् अवयस्य रिप्रम् सनाद् एव मधुना सं पपृञ्जे ॥९॥
हिरण्यवर्णाश्च शुचयः पावकाः प्र चक्रमुद् हित्वावयम् आपः ।
शतं च वः प्रजवजेषु देवीस् सवसं च पवितारः पुनन्ति ॥१०॥
तास् त्वा वृषीः ब्रह्माणं सुवयस्य ऽअङ्गोष्ठिया स्तोत्रिया जीवधम्याः ।
या विश्वस्य ऽसुचक्रियो वया योर्गावैवपयसास् ता अजायः ॥११॥
विश्वाद् रिप्राश्च मुञ्चन्तु सिन्धवो नो यान् एनांसि चक्रमा तनूभिः ।
इन्द्रप्रसृष्टा वरुणस्य प्रसृताः सिञ्जतापो मन्वा समुद्रे ॥१२॥ ॥का०१॥

६.४

रात्री माता नमः पितार्यमा ते पितामहः ।
शिक्षादीः नाम वा असि सा देवानाम् असि स्वसा ॥१॥
यस् त्वा पिबति जीवति त्रायसे पुदरं त्वम् ।
धर्मी च शम्भताम् असि ऽशम्भतां त्यम्बवनीः ॥२॥
यद् दण्डेन यद् दण्डा यद् अदर इरसा कृतम् ।
तस्य त्वम् असि मेवजी निष्कृतिर् नाम वा असि ॥३॥
भद्रा भ्रष्टेण तिष्ठस्य अभ्यत्ये कविरे धवे ।
भद्रा न्यग्रोधे पर्णे सा न एष अदन्धति ॥४॥
वृक्षवृक्षम् आ रोदसि वृषण्यन्तीव कम्पला ।
जयन्ती प्रत्यातिष्ठन्ती संजया नाम वा असि ॥५॥
हिरण्यवर्णे युवते शुष्मे कोमशवक्षणे ।
अपाम् असि स्वसा कासे वातो ऽहात्मा बभूव ते ॥६॥
हिरण्यवाहु सुमगे सुवर्धने वपुदमे ।
कतं गच्छसि निष्कृते सेक्षं निष् कृधि पूववम् ॥७॥
पुताचीः नाम कानीनो अजवन्तु पिता तव ।
अम्बो यमस्य यश्च ह्यावत् तस्य हात्मास्य उक्षिता ॥८॥
अम्बस्वात्मास्य संपतिता सा पर्णम् अमि सिन्धवे ।
सरा पतविष्णु असि सा च यम् अदन्धति ॥९॥

*** पुणश्च * शुष्म * अमूर
* अम्बो साधाय...
कविशस्तान् अस्मै वयं वीवाम * *

* सो * अनवाचुजत् * सृष्टा *
* सी...कोकां * * सर्वा
* तस्मा...उपस्थाः

...भेमि
...पपृञ्जे
...आतु...
उक्कं * रेवस्वम्...

* * 'मियोर् * सुव' *

...वयं सोमस्ये * *
वयमां...क्षत्रावः

...वत् तद् *
...पपृञ्जे
* * पावक * चक्रमुद् * आपा
...पुनन्ती

...अ(उपरि इ)मान
...एनांसि * *
* * प्रसृता...

* * वासि...
...पिबति...
धर्मी...
...उद्धा * अदर * *
* * * मीवजी निष्कृतिर् * वासी
* भ्रष्टेण...
...नेग्रोधति

...वासी
...कोमसमक्षणे
* * * * * वत्सा वपुदमे
'इ'...
कतं गच्छसि निष्कृति * * * * * री'
* * * तववृ * भव
* वमस्ये आवत् तास्य हात्मास्य उक्षत
'त्वस्'...शुष्मत
सरा पतविष्णु मा भ्रष्टावन्ती

श्री ५.५.१
श्री शिक्षापी
श्री २

श्री ४
श्री ५
श्री ५

श्री ३

श्री ४

श्री ६

श्री ८

श्री ९

धृताक्षके वामरते विद्युत्पथे भद्रमिति ।
 १ यातु रङ्गमिच्छासि त्वम् अङ्ग निष्करीयसि ॥१०॥
 २ यत् ते जगर्थं पिशाचैस् तत् तार्हाप्यायतां पुनः ।
 ३ लाक्षाय त्वा विद्वभेषजीद? देवेभिस त्रायतां सह ॥११॥ ॥का०४॥

६.५

यथा द्यौश् च पृथिवी च न विभीतो न रिप्यतः ।
 एषा मे प्राण मा बिभेद् एषा मे प्राण मा रिषः ॥१॥
 यथा वायुश् चास्तरिक्षं च [न विभीतो न रिप्यतः । एषा...] ॥२॥
 यथा सूर्यश् [च] चन्द्रमाश् च [न विभीतो न रिप्यतः । एषा...] ॥३॥
 यथा ह्यश् च रात्री च [न विभीतो न रिप्यतः । एषा...] ॥४॥
 यथा धेनुश् चानङ्गाश् च [न विभीतो न रिप्यतः । एषा...] ॥५॥
 यथा मित्रश् च वरुणश् च [न विभीतो न रिप्यतः । एषा...] ॥६॥
 यथा ब्रह्म च क्षत्रं च [न विभीतो न रिप्यतः । एषा...] ॥७॥
 यथेन्द्रश् चेन्द्रियं च [न विभीतो न रिप्यतः । एषा...] ॥८॥
 यथा वीर्यश् च वीर्यं च [न विभीतो न रिप्यतः । एषा...] ॥९॥
 यथा प्राणश् चापानश् च [न विभीतो न रिप्यतः । एषा...] ॥१०॥
 यथा मृत्युश् चामृतं च [न विभीतो न रिप्यतः । एषा...] ॥११॥
 यथा सत्यं चानृतं च [न विभीतो न रिप्यतः । एषा...] ॥१२॥
 यथा भूतं च भव्यं च न विभीतो न रिप्यतः ।
 एषा मे प्राण मा बिभेद् एषा मे प्राण मा रिषः ॥१३॥ ॥का०५॥ ॥अनु०१॥

६.६

मधुमन् मे निक्रमणं मधुमन् मे परायणम् ।
 बाबा मधुमद् उद्यामाक्ष्यो मे मधुसंहरी ॥१॥
 १ माम् अनुप्रसारयं स स पत्तो नि मे विवाम् ।
 अथो ते पुनर् आयतो अक्षी कामेन शुष्यताम् ॥२॥
 वशा मधुष ते मातोक्षा आजर्षमः पिता ।
 धेन्वा अधि प्रजातो ऽसि राजा स मधुमत्तमः ॥३॥
 वृषाणं वृष्यावन्तं सा पर्णम् अमि शिष्यतम् ।
 इन्द्राण्य् अग्न अमर्षं? मधुरी भगाय कम् ॥४॥
 पितृभोजनो मधुषस् सौ?काम्यो? इव्याय कम् ।
 स मा मधुना ह्य् अनक्तु यथाहं कामये तथा ॥५॥
 सिन्धुप्रजानो मधुषो ऽहवीच नीयते जनी अनु ।
 स मा [मधुना ह्य् अनक्तु यथाहं कामये तथा] ॥६॥
 मधुमती सिनीवाली मधुना मा सम् अक्षतु ।
 सा मा मधुना ह्य् अनक्तु यथाहं कामये तथा ॥७॥
 यथा मधु मधुक्तस् संभरन्ति मधाद् अधि ।
 एषा युनज्मि ते मनो अण्य् अस्यां मामकी तन् ॥८॥
 यत् ते मनः परागर्हं? इदं वम्? इह वेह वा ।
 तत् तया वर्तयामसि अपि ब्रह्मामि ते मनः ॥९॥ ॥का०१॥

६.७

कश्यपश् च सुपर्णश् च यन् 'मरीच्याम् अमिच्छताम् ।
 सुपर्णं पर्य् अवापश्यत् समुद्रे भूमिम् आहूताम् ॥१॥
 सुपर्णम् अमि पिञ्जतां पर्य् अपश्यद् अस्तद् महत्पर्य् अर्षणे ।
 तां सुकरत्वाय मायां तिरस् समुद्राद् उद् आभरत् ॥२॥
 यां समुद्राद् उदाभरद् भूम्यां सुकरमायाम्? ।
 तेषा विषस्य रूपण्य् अक्षी भवतु भेषजी ॥३॥
 अच्युता हिरण्येन या सत्वे अधितिष्ठति ।
 तस्यात् ते विश्वधापसो विषदूषणम् उद् भरे ॥४॥

...ती

...पान * रिषवा

...पान * रिष

* * उद्याम अक्षो ...

...क्षो * *

* मधुग * * आजकपनः *

वेन्वाधि ... सं *

वि° ...

* अद्याभरं ...

* मधुगसु ...

* * * वक्तु ...

सिन्धु * प्रजानो मधुगो ...

* मां

* * मधुमानक्तु * * *

यवान् * * * इव * * * तद्

वे दु ...

कश्यपस्य सुपर्णम् ...

* * 'पश्यद् ...

* * पञ्जतां * अपश्य ...

* * माया ... आभर

* * उदाभरो * 'माया

... भवन्त *

वे १.१५.४

यस्याः कुलाय [सलिले अमृतं महत् अर्णवे ।
[तस्यास् ते विश्वधायसो विषवृषणम् उद् अरे ॥५॥
यस्या भूम्या उपचीका उद् गृहं कृषतात्मने ।
तस्यास् ते विश्वधायसो विषवृषणम् उद् अरे ॥६॥
यस् त्वा भूमिं नाविन्वद् यस् त्वा भूमिम् उदाभरत् ।
तयोस् सहस्रधामान् अहं नामानि जगम ॥७॥
याम् उ इन्द्रो अकृणोद् भौमे नामानि वृषहा ।
तानि ते बभ्रोस् सं विभस् सदैव विषवृषणि ॥८॥
यानि ते मरुतश्च बभ्रुः यानि सप्तर्षयो विदुः ।
विष्व आवित्या यां विदुस् सा भूमिर् विषवृषणी ॥९॥ ॥का०२॥

६.८

वा १२.९९

सहस्र यातुधानां सहस्र यातुधान्यः ।
सहस्र सर्वा रक्षांसि सहस्रानास्य ओषधे ॥१॥
सहस्रमे सहस्रति सहस्रानाम् उत्तरा ।
उताहम् अस्मि सासहि[स] सहसेव सदान्वाः ॥२॥
या सहस्रानां करति सासहान इव वृषभः ।
सदान्वाग्नी रक्षोग्नी सा त्वम् उग्रास्य ओषधे ॥३॥
॥केले हलं मनस्तनि नखेभः पुरा मुतः पथान्त्वाममम्यत विद्वो अ-
क्षे बुभुक्षु वच्छिरः ॥४॥
॥अमुवाने बहुपुत्रे अनंजय्ये महोदरि ।
॥पथस्तत्सत्तरे त्वं शर्करावत्सतीतरः ॥५॥
य इरायाश्च करति पाकस्येच्छन् त्वा शुचिम् ।
तान् अग्ने कृष्णावर्त्मने तीक्ष्णभृङ्गोदयम् इहि ॥६॥
अथो यद् दासं ब्रूवते सिन्धोर् मध्ये अपुरुषम् ।
तद् आ रमस्व दुर्हणो तेन याहि परस्तरम् ॥७॥
॥अस्याजनिहम् इहगां अरिष्टाः किमयः पुरुषाय ।
॥तस्यै बलासपत्नी नमः कृणोमि ॥८॥
॥कुण्डी सर्वपुत्रे भव पत्न्यानुजासत् सदान्वाः ।
तस्याधि पुत्रान् भान्त्थ च यत्र त्वा वि नयामसि ॥९॥ ॥का०३॥

६.९

ते मा २.४.०.१

ते मा

ते मा १

ते मा

ते मा १,२

१ ते मा वृषिन्वा अम्बक्षन्

ते मा १

ते मा

वृषायम् अंशुर् वृषमाय गृह्यते वृषायम् उग्रो वृषक्षसे ।
विष्यो निद् यो अविक्कदन् वृहन् नामर्षमस्य यत् ककुत् ॥१॥
विष्वान् वृष्यो भवत् अयं यो वृपतिर् मम ।
अथो इन्द्र इव देवेभ्यो वि ब्रवीतु जनेभ्यः ॥२॥
मनुषेभ्यो ऽपि ब्रवीतु सज्ज इन्द्रेण मेदिना ।
अग्निश्च तुभ्यं सहस्यो राट् वैभानरो वधत् ॥३॥
यस्यायं भागः क्वभ इन्द्राय परिणीयते ।
स इन्तु शत्रून् आयतो अथो इन्तु परापतः ॥४॥
स इन्ता शत्रून् भवतु इन्ता भवतु वोधताम् ।
विषासहः प्रणीद् अयम् अग्र उद्भिन्वताम् असत् ॥५॥
आयुष्मन्तं वर्षस्वस्तम् अथो अधिपतिं विशाम् ।
अस्याः पृथिव्याश्च वेत्तनेम् इमम् इन्द्र वृषभं कृणु ॥६॥
यत् सुभ्रुक्षत् सुवृषभः कस्याणो बहिर् आसदत् ।
कार्षीवलप्रमाणेन क्वभेन यजामहे ॥७॥
क्वभेन यजमाना अहरेणेव सर्पिषा ।
वृषश्च च सर्वा इन्द्रेण वृत्ताय च सहामहे ॥८॥
यं तुभ्यं भागम् क्वभं देवाः कैवस्यं वदुः ।
तेन वृत्राणि जोहमश् शत्रूश्च च जघ्म माहवे ॥९॥
अहि शत्रून् प्रति रन्ध्रवस्व कृष्यात् संभूतो ऽसि वीर्यवान् ।

मत्वाः कुलाय इत्यका (पूर्व साकम्बेना-
[वीतत्वाव प्रतीकेन निर्देयः])

...उपचीकाद् गृहं *

* * * न विन्द...

* * * भामं...मः

वानि...

...जी

विश्वदित्या...

* * * नां * न्याः

* * * संहत्वा *

...सदान्वा

* * * मान ...सासहानेव *

वेरायाश्च * इहं...

* * * इहं...

उच * रमस्व...

* कुरु...

* * * कदं नर्द...

विपुं * भवत् * * *

* इन्द्रेव * वि विप्रवीतु *

* * * तुभ्यां...

यस्यायं भागम् क्वभम्...

...अहन्ता * *

...अग्र मनुभिर्देताम् *

अस्व शत्रु वृषक्षरः * * *

कार्षीवलप्रमाणेन...

* * * कीरेणैव *

...सामहे

* * * सभून् मन् प्रति * कृष्यात्...वीर्यं

श्री १.५.२
श्री १.३.१.२८
क १.१२.५
ते मा ५

इन्द्राय भागं परि त्वा नयामो [अ]रुह नो लोको अपृतम्यो ऽस्तु ॥१०॥
घृतघृह घृताहुत सहस्रभृह सुधुत ।
घृताहवन वी[दि]हि ॥११॥
यो घृतेनाभिघारित उग्रो जैत्राय तिष्ठसि ।
स नस् संकासु पारया घृतनासाद्येषु च ॥१२॥ ॥का०४॥

६.१०

कवित् सुभागर्षभस्य पत्नी प्रजाकामा बशिनी वाशिता गौः ।
तां सहस्रम् एकमुखा ददाति गर्भं दधाना मिथुना वरन्ती ॥१॥
गर्भं दधाना अप इद् दुहाना अभिहोत्रं वैश्वदेवीर् दुहानाः ।
वौर्गमाहिंसीर् वरुणस्य पत्नीः कर्क्यायानि ? सुमनसो ऽभि गावः ॥२॥
प्रजाम् इच्छन्तो धिषणाश् वरन्तीमान् एव अक्षिति[र्] विश्वरूपा ।
अभि क्रन्दन्ति भुवनान्य उरुणि ? ॥३॥
प्रजापतिनेषिताम् ऋत्विषावर्ती न हीनां प्रजाया क्रवभाश् भयस्ते ।
वृषण्यन्तीं वृषणस् सप्तनाक्षीं हिंरुण्वन्तो अभि नुदन्ति वाशिताम् ॥४॥
सा प्रत्युसनिस् ? सुषवा सुवर्णा शुक्ल वसाना वरुणश् च निर नुदः ।
वैश्वदेवी सुधयाम् आ रमन्ते प्रजां दाता पुष्यतु गोपतिष्ठे ॥५॥
स्वयं स्थावरी वृषभाय तिष्ठति प्रतीची सोमं प्रति सूर्यम् अभिम् ।
अहिंसन्ती वाशितेमाम् उपेहि पशून् दाता पुष्यतु गोपतिष्ठे ॥६॥
वशीता ? भवतु वाशितायाम् अभेर भागम् उक्षियां यो ददाति ।
मियं धाम हृदयं सोम्यं मधु वाजिनीं त्वा वाजिनो वाजयन्तु ॥७॥
यो वाशितायां गव्यं अन्तरं अग्निर् यद् अस्यां नृग्नं महिना बभूव ।
नमस् ते ऽस्तु प्रतिघृहन् वृणामि स्योना मे ऽस्तु तम्वे सुशोभा ॥८॥
येम गं वाशिता तां प्रतीमं पुंसां वातेन सा पुष्टयाना गौः ? ।
ऊर्जं दधाना घृतम् इद् दुहाना सहस्रपोषाय मे ऽस्तु दात्रे ॥९॥
॥का०५॥ ॥अनु०२॥

६.११

ब्रह्म जहानं [प्रथमं पुरस्ताद् वि सीमतस् सुखो वेन आवः ।
[स वृष्या उपमा अस्य विष्ठास् सतश् च योनिम् असतश् च वि वः] ॥१॥
अनासा ये वः प्रथमा यानि कर्माणि चक्रिरे ।
वीरा[न्] नो अत्र मा दभन् तद् व एतत् पुरो दधे ॥२॥
प्रजान् मानात् परि ये संवभूवुश् स्लोकवन्तस् सीमनस्य मन्तवः ।
अपानक्षासो बधिरा अहासत क्रतस्य पत्न्यां न तरन्ति दुष्कृतः ॥३॥
सहस्रधारम् अभि ते सम् अस्वरन् विषो नाके मधुजिह्वा असञ्चतः ।
तस्य स्पशो न नि मिषन्ति भूर्णयः पदेपदे पाशिनस् सन्तु सेतवे ॥४॥
पर्य ऊं पु प्र धन्व वाजसातये परि वृत्राणि सक्षणिः ।
दिवस्तु वर्णवान् नीयसे ? ॥५॥
सहस्रशो ? नामासि त्रयोदशो मासः । इन्द्रस्य गृहो ऽसीन्द्रस्य
शर्मासीन्द्रस्य कर्मासीन्द्रस्य वरुणम् असि ॥६॥
य् एतेनारात्सीर् असौ स्वाहा ।
तिग्मायुधो तिग्महेती सुशोभा अग्नीषोमाद् इह सु मृदतं नः ॥७॥
[अपैतेनारात्सीर् असौ स्वाहा] ।
[तिग्मायुधो तिग्महेती सुशोभा अग्नीषोमाद् इह सु मृदतं नः] ॥८॥
[अपैतेनारात्सीर् असौ स्वाहा] ।
[तिग्मायुधो तिग्महेती सुशोभा अग्नीषोमाद् इह सु मृदतं नः] ॥९॥
मुमुक्षम् अस्मान् गृमीयाद् अवघाज्य जुषेयां यज्ञम् ।
अमृतम् अस्मासु धत्तं स्वाहा ॥१०॥
चभ्रुषो हेते मनसो हेते ब्रह्मणो हेते [तपसश् च हेते] ।
मेम्या मेनिर् असि अमेनवस् ते सन्तु ये ऽस्मान् अन्यथायन्ति स्वाहा ॥११॥

... रं * * * *
... सुधुतः
* रितम् ...
* * संकुह ...

कवीत् * पत्नी * ...

* दधानापदुहानाभिहोत्रं * वी दुहाना
* * पत्नी * स * *
* * णस् ... विश्वा *
* * * ऊनां
* * वती ... कषभा *
* म्ती ...
... सुवर्णां * * * * निम् *

* स्थावरे वृषभाय तिष्ठति ...

* वाशितायम् * अंतर्द ... गृणां * *
* * * * गृणोमि ... * वी

* * * * नां पोषाह * * *

ब्रह्मा जहानमित्येका (पूर्वत्र साकल्येनाधीत-
[स्वाद्यत्र प्रतीकेन निर्दिष्टः])

... दमे तद् वेतत् * *
प्रजामानाद् ... वंतवः
* बधिरमस्तन्तस्य पत्न्या ...
* * * समस्मर ... अहासतः
* सरयो * * * तूर्णयः ...
पदुष * * वाज्र ...

सर्मासि इन्द्रस्य बर्मासि इन्द्रस्य वै * *

वीतेनावैतेनामेतेनारात्सीर्द असौ स्वाहा तिग्मा-
युधो तिग्महेती सुशोभाप्रीषोमाविह सुवधतं नः

समुक्तम् अरमाद् ...

* * * नमनवत् * * * नो * अन्यथायन्तु *

वे ५.२.२
श्री ४.७.७, ५.६.२
क १.७३.६
क ४ श्री ५.६.३
क १.११०.१ श्री ४
श्री का ३८.१४
श्री ५
क ६.७४.४१.१
श्री ६
श्री ७
श्री ८
श्री ९

श्री ५.१.८

श्री

श्री ५.१.११

श्री १२

श्री १३

श्री १४

श्री ५.१.७

श्री ५.१.०.१

श्री १

श्री ३

श्री ५.१.०.४

श्री ५

श्री ६

श्री ५.१.१.५

श्री ३,४

श्री २,३

अथपाठ्यक्रमे ऽथ कण्ठ आत्मानं न
विदुषोति

यो ऽस्मांश्चि वक्षुषा मनसा यथ च वाचाकृत्या चित्या ब्रह्मणाद्यायुर्
अभिवासात् त्वम् अग्ने तं मेन्यामेमि कृणु स्वाहा ॥१२॥
उक् आयुर् उक् कृतम् उक् बलम् उक् मनीषाम् ।
उक् इन्द्रियं वृष्णम् अस्मात्तु वेदि स्वाहा ॥१३॥
आयुष्कद् आयुष्मती स्वधावन्तौ गोपा मे स्वो गोपायतम् मा ।
आत्मसद्वी मे तं मे सुशेवौ मा मा हिंसिहं स्वाहा ॥१४॥ ॥का०१॥

६.१.२

इन्द्रस्य गृहो ऽसि [तं त्वा प्र विशामि सर्वं सर्वात्मा सर्वंगुत् सर्व-
पूरुषो यन् मे ऽस्तु तेन] ॥१॥
[इन्द्रस्य शर्मसि [तं त्वा प्र विशामि सर्वं सर्वात्मा सर्वंगुत् सर्व-
पूरुषो यन् मे ऽस्तु तेन] ॥२॥
इन्द्रस्य वर्मसि [तं त्वा प्र विशामि सर्वं सर्वात्मा सर्वंगुत् सर्व-
पूरुषो यन् मे ऽस्तु तेन] ॥३॥
इन्द्रस्य वरुधम् असि तं त्वा प्र विशामि सर्वं सर्वात्मा सर्वंगुत् सर्व-
पूरुषो यन् मे ऽस्तु तेन ॥४॥
अस्तुतो नामाहम् अयम् अस्मि स आत्मानं परि द्ये चावापृथिवीभ्यां
गोपीधाय प्र ह्यसे ॥५॥
अस्तुतो नामा प्राजापत्यो देवपुराणं अन्तः प्रहणां देवपुरात् सह
प्रामस् स्वस्तये ॥६॥

संभ्रुत्सरस्य सप्यतस् सर्वैस् सहोदरैस् सह प्रहणां देवापुरायेवासि मे वनं
यो मा कथं चाभिवासति सं प्रजापतिम् इव गच्छति ॥७॥

अस्मात्तु प्रतिस्पशः पाहि रिषः पाहि द्विषः पाह् अवेध्या अभि-
शस्त्यास् स म इह तन्वं पाहि ॥८॥
यो [अ]स्मान् प्राच्या दिशो ऽद्यायुर् अभिवासाद् एतत् स ऋच्छाद्
अहमवर्म जो ऽस्तु ॥९॥
[यो] अस्मान् दक्षिणाया दिशो ऽद्यायुर् अभिवासाद् एतत् स ऋच्छाद्
अहमवर्म जो ऽस्तु ॥१०॥
[यो] अस्मान् प्रतीच्या दिशो ऽद्यायुर् अभिवासाद् एतत् स ऋच्छाद्
अहमवर्म जो ऽस्तु ॥११॥ ॥का०२॥

६.१.३

[यो] अस्मान् उदीच्या दिशो ऽद्यायुर् अभिवासाद् एतत् स ऋच्छाद्
अहमवर्म जो ऽस्तु ॥१२॥
[यो] अस्मान् भ्रुवाया दिशो ऽद्यायुर् अभिवासाद् एतत् स ऋच्छाद्
अहमवर्म जो ऽस्तु ॥१३॥
यो [अ]स्मान् ऊर्वाया दिशो ऽद्यायुर् अभिवासाद् एतत् स ऋच्छाद्
अहमवर्म जो ऽस्तु ॥१४॥
प्राच्यै दिशे स्वाहा ॥१५॥
दक्षिणायै दिशे स्वाहा ॥१६॥
प्रतीच्यै दिशे स्वाहा ॥१७॥
उदीच्यै दिशे स्वाहा ॥१८॥
भ्रुवायै दिशे स्वाहा ॥१९॥
ऊर्वायै दिशे स्वाहा ॥२०॥
दिवे स्वाहा ॥२०॥
अन्तरिक्षाय स्वाहा ॥२१॥
पृथिव्यै स्वाहा ॥२२॥ ॥का०३॥

६.१.४

महाकण्ठं करीषजम् अथवायम् अनाहुतम् ।
ओहः कोकमुक्थ च यत् ताव इतो नाशयामसि ॥१॥

... वि(प्रान्ते चि)त्वा *
*** त्वं ...
*** वर वरुधं ननीषो
वर इन्द्र ...
आयुष्मतावृष्मती वन्तो ... गोपायतम् मा
सम् * सन् वे सुशेवौ ...

* मर्हतम् * त...सर्वा ***
पोरुषः सम् वे ***
* अवाय * आत्मानं ***
गोपीवाय *

*** सहोदरी सह । मे सर्वैस्तहोदरी सह *
[***]

* स्मशः ... पाहि देव्याभि-
शस्त्यात् स मीव * *
... वित्साद्

* अस्मां ...

... रिस्साद्
अहमवर्म ...
प्रान्ते ...

प्रतीचे ...

देवे स्वाहा ॥ इति राक्षोभयकम् ॥

* करीषजम् ...
* कोकमु * ...ताम् * *

दासभक्ष्यं ? कोदयं प्रहसन् बह्विधमिहम् कञ्चुपं बद्धाहकं-भोजं नर्त-
भगादिनम् ।

यदुं । इत्यायनं त्या प्रमुखादिन सत्यम् । [तान् इतो नाशयामसि] ॥२॥
भीमहस्तं सरीसृपं भद्राक्षं मुहुर्मुहुः ।

। नकोपं दंष्ट्रीर्षं तां पर्यन्मि मिवापदं । [तान् इतो नाशयामसि] ॥३॥

किरीडमाणो रूपकम् अथो शल्लब्धं शेषकृताम् ।

। तण्डम् अग्रे तुण्डिक दस्यंशः । उत वत्सपं [तान् इतो नाशयामसि] ॥४॥

। दासप्रस्थं सनिक्षसम् उद्रपयेवं चारुस्यन्तां ।

। दियद्धानां केशार्थं रक्षश् चरत् आहुतं [तान् इतो नाशयामसि] ॥५॥

वर्दिः । प्रेदम् इच्छति । अस्यो नपास्योश् चये ।

। कानुशावां शुकिहानसः । तान् इतो नाशयामसि ॥६॥

। यः कुमारो जरस्यामि तणां दासासुरं अरायः के

। द्या किल न योद्धवान इत्थं किंच । तम् इतो नाशयामसि ॥७॥

। हीराक्षो नाम गेहो उरायो नाम सुनुहा ।

तम् इतो नाशयामसि ॥८॥

। नितुलमसम् आशिर्दं वनकोशं च रोगहम् ।

। आमादं प्रयतीषिणं पर्यवानं परित्रयं दृकस्य दृक्चनं प्राणं । तान् इतो
नाशयामसि ॥९॥ ॥का०॥

६.१५

यश्च कः भूमा या च स्फुटिह या कोर्जा यो रक्षश्च कः के ।

हरामि शकः तान् अहं स्वया प्रहसन् दंष्ट्रीपथे ॥१॥

। क्षेप्राक्षेपाद् आ हरामि स्फुटिहः सर्वो दंष्ट्रीपथे ।

। कयाहं बुधहन् पितुम् आ हरामि गृही उप ॥२॥

। बास् ते क्षीता भगाः श्वः अयश्चिहः यश्च दंष्ट्रीपथे ।

। अथो या निष्ठा ते क्षेप इत आहर्षि प्रहणा ॥३॥

। यत् कले रक्षम् आहर्षिदे यद् योष्ठे यद् च क्षेपथो ।

। अथोक्षुस्स्यासि । तस्य ते रक्षम् आ ददे ॥४॥

। ऊर्जा या के । नृपतस्म्योर्जाः अयश्चिहस्यः ते ।

। ऊर्जा ते पच्यमानस्योर्जा पिष्टां त आ ददे ॥५॥

। [ऊर्जा या] ते । नृपतस्म्योर्जा बाता अस्यः ते ।

। ऊर्जा ते पिच्यमानस्योर्जा पक्तां त [आ ददे] ॥६॥

। ऊर्जा या ते । नृपतस्म्योर्जा यः अयश्चिहस्यः ते ।

। ऊर्जा ते बुधमानस्योर्जा बुध्वां त आ ददे ॥७॥

। आ ते ददे । नृपतस्म्योर्जाः अयश्चिहस्यः आ ददे ।

। अजानाम् ऊर्जाम् आदायात देकशफाम् आ ददे ॥८॥

। ऊर्जा या ते । बुधमानस्योर्जाः अयश्चिहस्यः ते ।

। ऊर्जा ते सर्वेषाम् अहं गृह्णातां प्रहणा ददे ॥९॥ ॥का०॥

६.१६

पितुं तु स्तोत्रं महोर्जां तविरीम् ।

। यस्य त्रितो व्य भोजसा दृक् विपर्वम् अर्धयत् ॥१॥

। स्वादो पितो महो पितो बयं का विदुस्महे ।

। अस्माकम् अविता मव ॥२॥

। उत नः पितव् आ गहि शिवश्च शिवामिदं ऊतिभिः ।

। मयोभूः अक्षिपेभ्यस् सखा दृष्टोय पथि नः ॥३॥

। तव स्ये पितो रसा रजास्त्रं ननु विष्ठिताः ।

। दिवि वाता इव भिताः ॥४॥

। तव स्ये पितो ददतस् तव स्वादिष्टं तेः पितो ।

। प्र स्वादानो रसानां तुविप्रीवा स्वेरते ॥५॥

। अत ते पितो महानां देवानां मनोः क्षिप्तम् ।

रामस्त सोपनं ...

... श्रपं (प्राप्ते पाठः सरीसृपं) अस्ताहं *

विप्रीवमाणो ...

वर्दिः (उपरि दिः) ...

... ताव *

... राव नाम सुनुह

... ताव *

... जीमा * * * स्ताति वयोर्षं * * * रत स्व *

... तान् इतो नाशयामसि * * *

... स्फुटिह * * *

... दृक्चनं प्राणं * * *

... नृपतस्म्योर्जा * * * चक्षीयते

... तम् * * *

... नयम् ...

... ददे

ऊर्जा * * * पिष्टात् तावदे

ऊर्जा * * * पिष्टात् वपसा ते

... नृपतस्म्योर्जा * * * मथितस्व *

ऊर्जा ... * * * तावदे

... तावदे * * * ऊर्जम् * * * अयित्वा ददे

... अजानाम् ऊर्जाम् * * * एकशपा ददे

... पुत्रपुत्री *

ऊर्जा ...

... न ...

... विपर्वम् *

ऊर्जा * * * पितव् (पितुर्) ...

... स्वादिष्टं * * *

... दृष्टोय पथि *

न का परिचय

अकारि चाह केतुना तवाहिम् अवसावधीत् ॥६॥
 यद् अद्ः पितो अजगन् विवस्व पर्वतानाम् ।
 अत्रा विन् नो मधो पितो [अ]रं मक्षाय गम्याः ॥७॥
 यत् ते सोम गवाशिरो यवाशिरो भजामहे ।
 वातापे पीव इद् भव ॥८॥
 यद् अपाम् ओषधीनां बलिसम् आरिशामहे ।
 वातापे पीव इद् भव ॥९॥
 कर्म ओषधे भव पीवो बृह उदारयिः ।
 वातापे पीव इद् भव ॥१०॥
 तां त्वा वयं पितो वक्षोभिर् गावो न इव्या सुषुप्तिम् ।
 अस्मभ्यं त्वा सधमादं देवेभ्यस् त्वा सधमादम् ॥११॥ ॥कां६॥

६.१७

न १.१९.१,२,३,५,४,६-९

प्रति त्वं चारुम् अश्वरं गोपीधाय प्र ह्वयसे ।
 मरुद्भिर् अग्न आ गहि ॥१॥
 नहि देवो न मर्यो महस् तव क्रतुं परः ।
 मरुद्भिर् अग्न आ गहि ॥२॥
 ये महो रजसो विदुर विश्वे देवासो अनुदः ।
 मरुद्भिर् अग्न आ गहि ॥३॥
 ये शुभा घोरवर्षसस् सुक्ष्मालो रिशावसः ।
 मरुद्भिर् अग्न आ गहि ॥४॥
 य उग्रा अर्कम् आनुचुर अनाधृष्टास् ओजसा ।
 मरुद्भिर् अग्न आ गहि ॥५॥
 ये नाकस्याधि रोक्षणे दिवि देवास् सहासते ।
 मरुद्भिर् अग्न आ गहि ॥६॥
 य ईक्ष्यन्ति पर्वतान् तिरस् समुद्रम् ओजसा ।
 मरुद्भिर् अग्न आ गहि ॥७॥
 आ ये तन्वन्ति रश्मिभिस् तिरस् समुद्रम् अर्णवम् ।
 मरुद्भिर् अग्न आ गहि ॥८॥
 अग्नि त्वा पूर्वपीतये सृजामि सोम्यं मधु ।
 मरुद्भिर् अग्न आ गहि ॥९॥
 आ यन्तु मरुतो गणैस् स्तुता दधतु नो रयिम् ।
 आ त्वा कण्वा [अ]ह्वयत गुणन्तु विप्र ते धियः ।
 मरुद्भिर् अग्न आ गहि ॥१०॥ ॥कां७॥ ॥अनु१॥

६.१८

न १.१४.२

श्री ७.११.१

सं मा सिञ्चन्तु मरुतस् सं पूषा सं बृहस्पतिः ।
 सं मायम् अग्निस् सिञ्चतु प्रजया व धनेन व ।
 दीर्घम् आयुः कृणोतु मे ॥१॥
 सं मा सिञ्चन्तु आदित्यास् सं मा सिञ्चन्तु अग्नयः ।
 इन्द्रस् सम् अस्मान् सिञ्चतु [प्रजया व धनेन व ।
 [दीर्घम् आयुः कृणोतु मे] ॥२॥
 [सं मा] सिञ्चन्तु अरुणास् सम् अर्का ऋषयश् च ये ।
 पूषा सम् [अस्मान्] सिञ्चतु [प्रजया व धनेन व ।
 [दीर्घम् आयुः कृणोतु मे] ॥३॥
 [सं मा सिञ्चन्तु] गन्धर्वाप्सरसस् सं मा सिञ्चन्तु देवताः ।
 भगस् सम् [अस्मान्] सिञ्चतु प्रजया व धनेन व ।
 [दीर्घम् आयुः कृणोतु मे] ॥४॥
 [सं मा] सिञ्चतु पृथिवी सं मा सिञ्चन्तु या दिवः ।
 अन्तरिक्षं सम् [अस्मान्] सिञ्चतु प्रजया व धनेन व ।

* * * मधु ... गन्वा

* * * गवाशिरो ...

कर्म ...

तं ...

अस्मभ्यं * सदमादं ... सदमादम्

...पुत्राः

व मोह ...

... रिशावसः

... आनुचुर अनाधृष्टास् *

अयं क्षयन्ति पर्वता ...

* * * पीतव ...

* * * अनुषा ...

[दीर्घम् आयुः कृणोतु मे] ॥५॥
 [सं मा] सिञ्चन्तु प्रविशत् सं मा सिञ्चन्तु या विशः ।
 आशात् सम् [अस्मान् सिञ्चन्तु प्रजया व धनेन व ।
 [दीर्घम् आयुः कृणोतु मे] ॥६॥
 [सं मा] सिञ्चन्तु कृषयः सं मा सिञ्चन्तु ओषधीः ।
 सोमत् सम् [अस्मान् सिञ्चन्तु प्रजया व धनेन व ।
 [दीर्घम् आयुः कृणोतु मे] ॥७॥
 [सं मा] सिञ्चन्तु नद्यः सं मा सिञ्चन्तु सिन्धवः ।
 समुद्रत् सम् [अस्मान् सिञ्चन्तु प्रजया व धनेन व ।
 [दीर्घम् आयुः कृणोतु मे] ॥८॥
 सं मा सिञ्चन्तु आपत् सं मा सिञ्चन्तु वृहयः ।
 सत्यं सम् [अस्मान् सिञ्चन्तु प्रजया व धनेन व ।
 दीर्घम् आयुः कृणोतु मे ॥९॥ ॥का०॥

६.१९

सं भर्गो वर्षसा माग्ने सं विष्णुः पुष्ट्यासृजत् ।
 क्षेत्रं सम् [अस्मान् सिञ्चन्तु प्रजया व धनेन व ।
 आयुष्मन्तं कृणोतु माम् ॥१॥
 सं विराज् वर्षसा माग्ने सं देवी पुष्ट्यासृजत् ।
 इडा सम् [अस्मान् सिञ्चन्तु प्रजया व धनेन व ।
 [आयुष्मन्तं कृणोतु माम्] ॥२॥
 सं धाता वर्षसा माग्ने सं सिद्धिः पुष्ट्यासृजत् ।
 सं देवो [अ]स्मान् अर्यमा प्रजया व धनेन व ।
 [आयुष्मन्तं कृणोतु माम्] ॥३॥
 सम् अंशो वर्षसा माग्ने सं वायुः पुष्ट्यासृजत् ।
 वातत् सम् [अस्मान् सिञ्चन्तु प्रजया व धनेन व ।
 [आयुष्मन्तं कृणोतु माम्] ॥४॥
 सं सभा वर्षसा माग्ने सं सरा पुष्ट्यासृजत् ।
 सूर्यत् सम् [अस्मान् सिञ्चन्तु प्रजया व धनेन व ।
 [आयुष्मन्तं कृणोतु माम्] ॥५॥
 सं सविता वर्षसा माग्ने सं सूर्यः पुष्ट्यासृजत् ।
 वन्द्रत् सम् [अस्मान् सिञ्चन्तु प्रजया व धनेन व ।
 [आयुष्मन्तं कृणोतु माम्] ॥६॥
 सं पशवो वर्षसा [मा]ग्ने सं यजः पुष्ट्यासृजत् ।
 दक्षिणा सम् [अस्मान् सिञ्चन्तु प्रजया व धनेन व ।
 [आयुष्मन्तं कृणोतु माम्] ॥७॥
 सं मा सिञ्चन्तु द्रविणं सं मा सिञ्चन्तु इन्द्रियम् ।
 तेजत् सम् [अस्मान् सिञ्चन्तु प्रजया व धनेन व ।
 [आयुष्मन्तं कृणोतु माम्] ॥८॥
 सं मा सिञ्चन्तु वर्षाणि सं मा सिञ्चन्तु मृतयः ।
 सरस्वती सम् [अस्मान् सिञ्चन्तु प्रजया व धनेन व ।
 आयुष्मन्तं कृणोतु माम् ॥९॥ ॥का०॥

६.२०

आ रात्रि पार्थिवं रजः पितुर् अग्राणि धामनिः ।
 विषत् सदांसि वृहती वि तिष्ठत् आ त्वेवं वर्तते तमः ॥१॥
 न यस्याः पारं दृशे न योयुवद् विष्वक् अस्यां नि विशते वद् यजति ।
 अरिष्टासत् त उर्वि तमस्तति रात्रि पारम् अशीमहि अग्ने पारम्
 अशीमहि ॥२॥
 ये ते रात्रे वृषक्षतो वृषारो नवतिर् नव ।

आशा ...

संमास्तं

* * * नम्यत् ...

समुद्रात् ...

* मात् ...

इडा ...

वन्द्र ...

सा ...

... पितरः मातुः *

* दृषांसि वृहती व * * * त्वेवं ...

... योयुवद् वत्स सस्यां निमिषतो रजति

नरिष्टा सत्यं न उदुर्वति सत्यं न रात्रि * * * *

१ * * * वृषारो * नवः

* बु इति सावयः । वी न
६-१ मन्वाणां वीनकोष्ठेषु तदनुक्रम-
ण्यां च नाना विभागः संस्कारादिषु च

* वी कोष्ठेषु अथ, अन्ध

*
वी १९.४८.१-६

अशीतित् सन्ध्व अद्या उतो ते सप्त सप्ततिः ॥३॥
बहिश् च वद् उ च रेवति पञ्चाशत् पञ्च नद्यमिहि ।
चत्वारिंशत् च त्रयस् त्रिंशत् च चात्रिणि ॥४॥
द्वा च विंशतिश् च ते राभ्य एकादशावमाः ।
तेभिर् नो [अ]द्य पायुभिर् नु पाहि दुहितर दिवः ॥५॥
रक्षा माकिर् नो अघशंस ईशत मा नो दुश्शंस ईशत ।
मा नो [अ]द्य गवां स्तेनो मावीनां वृक ईशत ।
माभ्वानां भद्रे तस्करो मा नृणां यातुधान्यः ॥६॥
परमेभिः पथिभिः[स्] स्तेनो धावतु तस्करः ।
परेण दत्वती रज्जुः परेणा[घा]युर् अर्धतु ॥७॥
अन्धो ? रात्रि तिष्ठधूमम् अशीर्षाणम् अहिं कृणु ।
इन् वृकस्य जम्भयास् तेन तं वृषदे जहि ॥८॥
त्वयि रात्रि विशामसि स्वपिण्यामसि आयुहि ।
गोभ्यो नश् शर्म यच्छाद् अद्वेभ्यः पुठवेभ्यः ॥९॥ ॥का०॥

६.२१

अथो यामि तमस्सहे ? यामि चान्तः परीजहि ।
तानि ते परि दक्षसि ॥१॥
रात्रि मातद् उचसे नः परि देहि ।
उवा नो अहे परि द्वात् अहस् तुभ्यं विभावरि ॥२॥
यदि किं चेदं पतेद् यदि किं चेदं सरीसृपम् ।
यदि किं च ऽपद्मद् आमुन्म्व ? तस्मा[त्] त्वं रात्रि पाहि नः ॥३॥
सा पश्चात् पाहि सा पुरत् सोत्तराद् अघराद् उत ।
गोपाय नो विभावरि स्तोतास् त इह स्मसि ॥४॥
ये रात्रिम् अनुतिष्ठन्ति ये च भूतेषु जाग्रति ।
पशून् ये सर्वान् रक्षन्तु ते न आत्मसु जाग्रतु ते नः पशुभिर् जाग्रतु ॥५॥
वेद वै रात्रि ते नाम घृताची नाम वा असि ।
तां त्वा भरद्वाजो वेद सा नो विसे ऽधि आयुहि ॥६॥ ॥का०॥

६.२२

ब्रह्मास्य शिरो बृहद् अस्य पृष्ठं वामदेव्यम् उदरम् ओदनस्य ।
छन्दांसि पक्षौ मुखम् अस्य सत्यं विष्टा[री] यज्ञस् तपसो ऽधि जातः ॥१॥
अनस्थाश् शुक्राः पचनेन पूताश् शुचयश् शुचीन् अपि यन्ति लोकान् ।
नैतेषां शिष्टं प्र दहति जातवेदास् स्वर्गे लोके बह्व स्रैणम् पचाम् ॥२॥
विष्टारिणम् ओदनं ये पचन्ति नैतान् यमः परि मुष्णति रेतः ।
आस्ते यम उप याति देवान् सं गन्धर्वैर् मयते सौम्यैः ॥३॥
विष्टारिणम् ओदनं ये पचन्ति नैतान् अवर्तित् सचते कुतश् चन ।
रथी इ भूत्वा रथयान ईयते पक्षी इ भूत्वाति दिवं सम् पति ॥४॥
एष यज्ञो विततो बहिष्ठो विष्टारपको दिवम् आ ससाद् ॥५॥
अनुकुम्भ्यं अनुषां ददाति क्षीरेण पूर्णम् ? उदकेन दध्ना ।
पतास् त्वा कुस्या उप यन्ति विश्वहा स्वर्गे लोके स्वधया पिब्यमानः ॥६॥
घृतद्वया मधुकुस्या[स्] सुरोदकाः क्षीरेण पूर्णा उदकेन दध्ना ।
पतास् त्वा कुस्या उप यन्ति विश्वतस् स्वर्गे लोके स्वधया मादयन्तीः ॥७॥
पुण्डरीकं कुमुदं सन् तनोति विसं शालूकं शफको मुलाढी ।
स्वर्गे लोके स्वधया पिब्यमाना उप मा तिष्ठन्ति पुष्करिणीसं सम-
काः ॥८॥

यम् ओदनं पचसि ऽभिद् दधानो ? विष्टारिणं लोकमितं स्वर्गम् ।
स मे मा क्षेष्ट मयम् दध्यमानो विश्वरूपा कामदुषा धेनुर् अस्तु मे ॥९॥
वृषमं सप्तं सई स्रुताय स्वर्गे लोके अमृतं दुहाम् ।
य इमे पुत्राः पितरश् च सन्ति ते त्वा विष्टारिण्य उप सर्वे सवेयुः ॥१०॥

* * जाद्यः...
दृष्टव्यं... रेवत्ये वाद्यत् वंच *
... वादिनि
... रात्री एकादशावमा
... नृ * दुहितर *
... मावेनां इकेवतः
सा (ग्राम्ये मा) ...
... दावतु *
... अक्षतु
... गिम् * *
इनो * जम्भया द्वेन नृपते *
ते * * सपुष्टनामसि आयुषि

... परेणिहि
* वे * दध्मसि
... ना * वेदि
जुवा * अद्या...
... देदं *
... ना
* * साहि मा पुरत् सत्तराद् * *

... मि
* * * * नात्वमसि जाग्रतु ...
... नामि वासि
... आयुषि (ग्राम्ये पितृव्यं)

ग्रह्मासि ...
... जाता
अनस्थाद् ... [ण्यां ... लोक * वीणिद् *
नैदिषां सिष्णं प्र दद्यान् जातवेदाः नैदिषां सि-
... रेतो (३, २, १, २, १) इति कोष्ठे पाद्-
वास्ते ... असदिति स्वीनैः [क्रमः]
* * * * नैननिबन्ति सजते ...
* व * रधवान् * व भूत्वाय दिवं समवति

* इ (अपरि कु) म्वा ... प्रजा * *
... ना
* * स्वरोदका ...
* * मुस्या ... लोक * ती
* कुमिर्द ... विसं शाळूकं शफको *
* * स्वधय ...
* क
... जितिवं *

* * सह सौम्यता... दुहाने
वे मे * * * सति * * रिद्...

य इमान् यज्ञान् अभि विद्धितो ऽसि यस्येमे लोकास् स्वधया समकाः ।
य इमे पौत्रा उत ये पितामहास् तेभ्यो विहारिन् अमृतं नि धुस्व ॥११॥
यदि पृथिवीं यद्य् अन्तरिक्षं यदि दिवं देवतायां जगन्थ ।
य इमे प्रपौत्राः प्रपितामहाश् च तेभ्यो विहारिन् अनु प्र ङ्गु ?
तत्र ॥१२॥

स्वर्गे लोके अप्सरस एनान् जाया भूत्वोप शेरते ।
विहारिणम् ओदनं ये पचन्त्य् अस्मिन् लोके दक्षिणायाः परिष्कृतम् ॥१३॥
निन्नु दैनां स्वान् अप तनाद् अधि ।
विभ्रं शम् अस्यै कृण्वो विद्युद्दीर्घशतामसु ? ॥१४॥
अपार्चीं प्रतिमां कृण्व् अघराचीं धियं नय ।
अतीमान् दश पर्वतान् अतीमा नाय्या दश ॥१५॥
अघराचीम् अपाचीम् अतो कुलशलां भिषं ? ।
विभ्रं शम् अस्यै कृण्वस् तेनैनं प्रतिमा मसि ? ॥१६॥
आजनिवज विलं विलाद् अरण्यम् आ कुर्व् अरण्याद् अरणं जनम् ? ।
मृगान् अनु प्र पातय वातस्यैनां शिखां कुरु ॥१७॥
वाताग्रे यस्य हृदयं मनोद् एष्व् अनु दम्भसि ।
विभ्रं शम् अस्यै कृण्वो विभ्रं संमामकुण्डसे ? ॥१८॥
शर्वम् अनु परि प्लव ताम् अन्तरा घावापृथिवी उमे ।
यथा न वन्नि दान्तराद् विशा तूलम् इवोपरि ॥१९॥
अशम् अस्यै वातो वात्स् अशी तद् अति सूर्यः ।
अथो यद् अजम् अज्जाति तद् अस्तु विषवत्तरम् ॥२०॥
सिंहस् ते ऽस्तु चक्षुषो [भ्यान् परिषु ? जने ।
[अग्निद् वाम् अस्तु अन्तरो यथा वां नशासति ?] ॥२१॥
एष वाम् अग्निद् अन्तरः स विष्वज्जीव्य् अस्यतु ।
यथा वां सा मस्य उत्तरस्थोश् चनायुषी ॥२२॥
उत्पातय शिमिदाद् अति । इमीव्य् अस्य दम्पतीः पर्व मांसम् इवाशि-
नां मेहम् अस्मिन् । पतौ रंस्तमोस्थो शयने स्वे । जहति वस-
नोश् चम् ? अहिद् जीर्णाम् इष त्वचम् ॥२३-२४॥
यथा मृताश् च जीवाश् चास्मिन् लोके व्योकसः ।
एवेमो दम्पती स्ताम् अस्मिन् लोके व्योकसौ ॥२५॥ ॥का०५॥ ॥अनु०४॥

इत्यथर्ववेदे पैप्पलादशाखायां षष्ठः काण्डः समाप्तः ॥

७.१

सुपर्णस् त्वाम् अभिन्त् सुकरस् त्वाकण्ठं नसा ।

दिप्तीषधे त्वं दिप्स्तम् प्रति कृत्वाकृते दह ॥१॥

[... ..]

अथो यो [अ]स्मान् दिप्सति तम् उ त्वं जह्य ओषधे ॥२॥

अग्ने पुतनायाद् पुतनास् सहस्र ।

प्रति कृत्वा कृत्वाकृते प्रतिहरणेन हरामसि ॥३॥

इष्वा ऋजीयः पततु घावापृथिवी तत्पुतस्य ।

उत तं मृगम् इष विष्यत् कृत्ये कृत्वाकृते कृता ॥४॥

य इमानि * * विद्वानि * * स्वस्वधया *
ये मे पौत्रा (उपरि पिता) ... विहारं अकृता * *
यत् पृथिवीयं ...
ये मे ...

* * * एनं ...

* * अत्ये ...

अपार्चं प्रतिमा कुण्व् अघराचीयं शिवं *
अतीमां ...

... अर्ण्याम् * * * * *

वृणां ... ना * *

* यस्ता ...

* * * * ततस् ती विषवत्तरम्

* * * चक्षुष इत्येका (पूर्वत्र साकस्येनाधी-
[तत्वाद्वा प्रतीकेन निर्देशः])

* * अग्निम् अन्तरा ...

... चास्मि * *

पिताः पितरौ पुत्रमातामातामहास् तेन ब्रह्णास् तेन
चक्रवर्त्तास् स्वर्गो लोकस् स्वर्गस्य लोकश्च गमयते
य एवं वेद ॥अनु०४॥ इति आश्वमेधसंहिता ॥
अं अस्मिन् लोके व्योकसौ ॥ इत्य् अथर्वणि
पैप्पलादशाखायां षष्ठः काण्डः ॥

{ अब सप्तमः अं नमो नारायणाय ॥ अं नमो
ज्वालाभगवत्यैः अं नमो तिष्ठोतमायैः ॥
अं सुपर्णस्याम् ...

दिप्तीषधे ... कृतो *

... इतना *

वाः कारीय पततु ...

अः * * * विषय ...

प २.५८.२

श्री ५.१४.१

श्री २ । श्री अब जहि वातुबाना-
[नच कृत्वाकृतं जहि

श्री ८

श्री १२

ये नस् सेतुः कृत्याकृतः किञ्चिदकृतसः सख्यः [म्] ।
 पुनस् तान् यक्षिया देवा [न]यन्तु यत आगताः ॥१॥
 अवरेण सर्वरजो नेनजं हस्ति बलं ? ।
 घाता नो भद्रया नेवत् स नो गोपायतु प्रजाम् ॥७॥
 कृष्वे ऽहं रोदसी वर्म स्याम सवितुस् सवे ।
 माता नो भद्रया भूमि[र] यौथ वास्मान् पात्स् अंहसः ॥८॥
 यद् असुराणाम् अहम् अस्मान् पापात् मेघिनः ।
 देवानां पश्य वैद्यम् आपश् शुग्धन्तु माम् इमाम् ॥९॥
 आ ते पितर मरुतां सुखम् एमि मा नस् सूर्यस्य संवत्सो युवथाः ।
 अमि नो वीरो [अ]र्बन्ति क्षमेत प्र जायामहि रुद्र प्रजया ॥१०॥
 यो गर्भे अमर्त यो वृधे अमर्त यद् जातं जमितव्यं च पौरुषम् ।
 तस्मा क्रज्या सं हविषा इवर्षं स नः प्रजां जरदहि कृणोतु ॥११॥
 ॥का१॥

* न सीदुः कृतकृत किञ्चिदकृत *
 * त्वान्...

*** नेवत्(उपरि ६७) ***

या * पितुः...

* इषा * * इमं स नः(अवः) प्राप्ते मा
 [नः]...

७.४

इन्द्रस्य बाहू स्वविरौ वृषाणौ बित्रा इमा वृषभौ पारयिष्णु ।
 तौ योक्ष्ये प्रथमो योग आगते याभ्यां जितम् असुराणां सद् यत् ॥१॥
 आशुय शिशानो वृषभो न भीमो घनाघनः सोमनश् वर्षणीनाम् ।
 संक्रन्वो ऽनिमिष एकवीर्य शतं सेना अजयत् साकम् इन्द्रः ॥२॥
 संक्रन्वेनामिमिषेण जिष्णुनायोध्येन दुश्कृयवनेन धृष्णुना ।
 तद् इन्द्रेण जयत तत् सहस्रं युधो नर इन्द्रस्तेन वृष्णा ॥३॥
 स इन्द्रस्तैस् स निष्क्रिभिर् वशी संजहा स युध इन्द्रो गणेन ।
 संसृष्टजित् सोमपा बाहुशर्ष ऊर्ध्वधन्वा प्रतिहिताभिर् अस्ता ॥४॥
 बलविज्ञायस् स्वविरः प्रवीरस् सहस्रान् वाजी सहस्रान् उग्रः ।
 अमिबीरो अमिसत्वा सहोजिज् जैत्रम् इन्द्र रथम् आ तिष्ठ गोविदम् ॥५॥
 इमं वीरम् अनु हर्षणम् उग्रम् इन्द्रं सत्त्वानो अनु सं रभणम् ।
 प्रामजितं गोजितं वज्रबाहुं जयन्तम् अजम् प्रसृजन्तम् भोजसा ॥६॥
 अमि गोत्राणि सहसा गाहमानो अदाय उग्रश् शतमन्युर् इन्द्रः ।
 दुश्कृयवन् प्रतनापाद् अयोध्यो ऽस्माकं सेना अबतु प्र युत्सु ॥७॥
 बृहस्पते परि दीया रथेन रसोहामित्री अपवाधमानः ।
 प्रमज्जन् शत्रून् प्रसृजन् अमित्रान् अस्माकम् एष्व अविता तनूनाम् ॥८॥
 इन्द्र एवां नेता बृहस्पतिर् दक्षिणा यद् पुर एतु सोमः ।
 देवसेनानाम् अभिमञ्जतीनां जयन्तीनां मरुतो यन्तु मध्ये ॥९॥
 इन्द्रस्य वृष्णो वरुणस्य राक्ष आदित्यानां मरुतां शर्ष उग्रम् ।
 महामनसां भुवनध्यवानां घोषो देवानां जयताम् उद् अस्थात् ॥१०॥
 अस्माकम् इन्द्रस् ससृतेषु ध्वजेष्व अस्माकं या इषवस् ता जयन्तु ।
 अस्माकं वीरा उत्तरे भवन्तस् अस्मान् देवास्तो ऽवता ह्वेषु ॥११॥ ॥का१॥

इवत्... वमा * *
 त बोक्षे प्रथम योगागतं * चतम् असुराणां * *

... इन्द्रा
 * * * नक्रिभिर * संसृष्टा जवि * *
 * * बाहोऽशुय(उपरि ६७) * * । अर्जु
 [ध्वधन्वा प्रति हिताभिरस्ता
 * अमिस्तत्वा... जैत्रावे आ रथम् * * कोविदम्
 * * * इषाध्वन्...
 ... अस्मा * *
 * * * मदायुस्माश् चतमस्तु * *

बृहस्पति...
 प्रमज्जन् सतुम्...
 * * नवता * दक्षिणो...

* * मरुतस्व...
 ... अस्ताम्
 * वीर * भवन् अस्मा...

७.५

वैश्वानराद् अरोचन् जातो हिरण्ययो मणिः ।
 तम् आमरद् बृहस्पतिर् कश्यपो वीर्याय कम् ॥१॥
 बृहस्पतिस् तम् अकृणो[र] मणि वैश्वानरं सह ।
 सतर्षयो बलाय कं सं ददुर् द्वा वयोधसः ॥२॥
 विज्ञे देवास् त्व इन्द्रियं सतर्षयश्च न सं ददुः ।
 जातो हिरण्ययो मणिर् अमेद् वैश्वानराद् अवि ॥३॥
 अभवत्यो जातः प्रथमो [अ]न्तेः मियतमा तनूः ।
 वैश्वानरस्य सुहया कृत्यावृषिः कृतो मणिः ॥४॥
 कृत्यावृषि त्वाविदं कृत्यावृषि भरणि त्वा ।
 कृत्यावृषि कृणोमि त्वा कृत्यावृषि वयोधसम् ॥५॥
 पतन्ती पक्षी बलवान् कृत्यावृषिस् सपत्नहा ।

... कश्यपो * *
 बृहस्पतिस्...

अवधो...

... सपत्नहा

नितभि[र] ? विश्वमेवज उग्रः पतिको मणिः ॥६॥
 पतत्री ते बलाय कं नितभिद ? भेषजाय ते ।
 आतो हिरण्ययो मणिद अप रक्षांसि सेधतु ॥७॥
 देवो मणित् सपत्नहा रक्षोहामीवचातनः ।
 हिरण्यमयं नरंश्मान ? कश्यपेनाधृतं सह ॥८॥
 वैश्वानरं ते नमैकम् आदुर अग्नेर योनेस् सह बन्धेज आतम् ।
 गयस्काणः प्रतरणो वयोधः कृत्यादुषिद बलगाहास्य उग्रः ॥९॥
 यस्येवं भूम्याम् अधि निष्कान्तं पांसुरे पदम् ।
 सुवा नस् तन्वो यद् रपस् तस्याह्माहि तनूवशिन् ॥१०॥
 दृषां त्वा विष वयं देवस्य सवितुस् सवे ।
 जीवातवे भ्रामसि मद्या अरिहतातये ॥११॥
 आछेदनः प्रच्छेदनो द्विषतस् तपनो मणिः ।
 शत्रुंजयस् सपत्नहा द्विषन्तम् अप बाधताम् ॥१२॥ ॥का०५॥ ॥अनु०१॥

७.६

१ पत्यस्य स्थूणां पृथिवी वाधार कतेन ? देवा अमृतम् अन्व अविन्वन् ।
 भुवेण त्वा हविषा धारयाम्य अमि तद् द्यावापृथिवी शुणीताम् ॥१॥
 येमिद् होमैद् विद्वक्कर्मो दाधारैर्मा पृथिवी मातरं नः ।
 तेमिष् द्वा होमैद् इह धारयाम्य कृतं सत्यम् अनु करन्तु होमाः ॥२॥
 इह भ्रियष्वं धरणे पृथिव्या उशत्या मातुस् सुमगाया उपस्ये ।
 अपराशुत्वा ? महसा मोदमाना अस्मिन् वास्तौ सुप्रजसौ भवाधः ॥३॥
 सुप्रजसो महसा मोदमाना वर्ष्मन् पृथिव्या उपरि भ्रियष्वम् ।
 अस्यै शालायै शर्म यच्छन्तु देवा धारामिद् एनां पृथिवी पिपर्तु ॥४॥
 इमां शालां भ्रैष्ठ्यतमां वसानाम् अरिहवीराम् अमि सं करेम ।
 इहा उपमितो भवन्तु स्थिरवीरा उपसवो भवन्तु ॥५॥
 इमां शालां सविता वायुर् इन्द्रो बृहस्पतिर् नि मिनोतु प्रजानम् ।
 उक्षन्तूषा मरुतो घृतेन भगो नो राजा नि कृषिं दवातु ॥६॥
 मानस्य पत्नि हविषो जुषस्व तीमान्तस्य बहुलमध्यमस्य ।
 आ त्वा शिशुर् वाद्यताम् आ कुमार आ वाद्यन्तां येनवो नित्यवत्साः ॥७॥
 इहास् ते स्थूणा भवन्तु भूम्याम् अधि इहाः पक्षासस् सविषे विशाले ।
 स्थिरवीरा अजसिता न पथि शर्म नो यच्छ द्विपदे वतुण्यदे ॥८॥
 शाला देवी गार्हपत्याय अकल्पे दृषां वसाना जगती सुशोभा ।
 स्थिराङ्गां त्वा स्थिरपौरुषाम् अस्य १ पत्निः स्थिरा ? त्वा वीरा अमि
 सं करेम ॥९॥

वास्तोष् पते प्रति जानीष्व अस्मान् स्वावेशो अनमीवो न पथि ।
 यत् त्वेमहे प्रति नस् तज् जुषस्व वतुण्यवो द्विपद आ वेशयेह ॥१०॥
 ॥का०१॥

७.७

दुर्म उग्र ओषधीनां शतकाण्डो अजायत ।
 [मणित्] सहस्रवीर्यः परि णः पातु विश्वतः ॥१॥
 यथा दुर्मो जायमानस् त्वचं मिनसि भूम्याः ।
 एवास्य मिद्यतां जनो यो द्रः पापं चिकित्सति ॥२॥
 अप नात्रम् अप कृत्याम् अप रक्षांसि घन्वा ।
 अमीबाथ् जातयामसि सर्वाथ् च यातुधाम्यः ॥३॥
 अस्मि ? वै निबत उड्डलं न वै सर्वम् अनुक्लषम् ।
 अस्ति त्वं तस्य दूषणो यो नः पापं चिकित्सति ॥४॥
 परि साचं परि प्रातः परि मध्यदिनं परि ।
 दुर्मो हिरण्यहस्तः परि णः पातु विश्वतः ॥५॥
 गिरौ जातस् स्वरा[द् अ]सि साकं सोमेन बहुणा ।

* * नमेकम्...

* * वयोधः...

* तन्नो वद्(उपरि इ)यस् तत्स्वनाहि तनूवशी
दृषा * विदं...

* प्रत्येदनो...

* शत्रुंज...

...अमृतान् * *

भुवेन * इहविषा...शुणीतान्

* * दधारै...

* * * * धारयाम्य...

* सहमा ... प्रजसौ भवाध
सुप्रजसौ सहसा...

* * तमे...

* त(प्राप्ते क)पसितो * स्थिरा...

...बृहस्पतिमिन्द्रो...

उक्षन्तूषां ... कं *

* * कृषिवीर्यान् * * * वाद्यन्तां...

...तविषे *

...चक्षि * * * पुसेवा

राजं * वषा...

वन् * वत * * * * द्विपदा वैश्वदे

दुर्मो...

* अमो अजायमानस् * मिनस्य भूम्यां

...रक्षस्वान्

* * सर्वाथ् यातुधानः(उपरि नः)

गर्मो...

मा पापकृत्वन्तश्च शिखो? मा पाकः पुरुषो रि[बत् प]रि जः पातु
 बिम्बतः ॥६॥
 सहस्रकाण्डस्तु तविषत् तीक्ष्णवक्षो विवासहिः ।
 दमेण सर्पा[न] रक्षांस्य अमीवाश्चाप धामसि ॥७॥
 अपदग्धं दुष्कण्ड्यम् अपदग्धा अरातयः ।
 सर्वाश्च वातुधान्यः ॥८॥
 मा त्वा दधन् यातुधाना मा दधुर्धु शकुनिः पतन् ।
 दधो राजा समुद्रियः परि जः पातु बिम्बतः ॥९॥ ॥का०२॥

७.८

यो नः पापेन वक्षसा घोषतो दकवृषत्? ।
 आराध् कपथम् प्राप्ताम्? अप नुपतु सर्वतः ॥१॥
 यन् नश्च शपाद् वरो नो यत् सपत्नी इवभूर वा यच्छुशुरो वा शपाति ।
 ज्यायसश्च शपथान् वा ये अवैतान् यावयामसि ॥२॥
 ॥यां समस्यन्ते पथां बाह्वं पादुत्याम् अधि ।
 ॥युवं तं बिम्बद् बाहो पूर्वः प्रतिस्पृणीयतां? ॥३॥
 ॥ऋग्वेदो यवोम? वभूर मघवा नो न साध्यः ।
 ॥हिरण्यधन्वां शपथां तुपेजु? तां पीत्वेन्द्रो वृत्रं शक्रो जघान ॥४॥
 ॥वास्तवसैवाद्यत ऋषमस् सहस्रं शपथां इव? ।
 आराध् चरन्तु शपथा इतहतो जिहोविता अस्तात् सन्तु सर्वे ॥५॥
 नास प्राहा वाचो हेडा वीक्षिता? ।
 अघोरचक्षस[श्च] शर्म ते वर्म कृण्वसि ॥६॥
 अपाञ्चो यन्तु शपथा अनेनास्ता अघायुना ।
 यो नो दुरस्या? जीवसे सेना नाकस्येवते ॥७॥
 परि [मा] पातु शपथाद् अनुताद् दुरिताद् उत ।
 परि मा ज्यायसश्च शंसाद् देवो रक्षतु माम् इवम् ॥८॥
 अनास्त? यन्नं शपथेद् अनुचिध्याद्वयं? कृतम् ।
 वृहद् वर्म प्रति मुञ्चामि ते ॥९॥
 युवं तस्यैयायांसीव? पक्षणा ।
 [आ] विशन्तु पतत्रिणश्च शतारं शपथाः पुनः ॥१०॥ ॥का०३॥

७.९

आ नो विश मा परि ष्ठा अराते मा नो धक्षीद् दक्षिणां यातुमावान् ।
 पुनः प्र धाता सविता च यच्छतां नमो वीत्सताया असमृद्धये च कृण्वः ॥१॥
 यम् अराते पुरोभस्ते पुढ[वं परि]रापिणम् ।
 नमस् ते तस्मै कृण्वो मा वनि मम व्यथः ॥२॥
 अनवद्याभिः प्र युज्महे मनसा हृदयेन च ।
 अराते तन्वो मा वीत्सेद् दिवस्सन्तं परिरापिणी ॥३॥
 प्र णो वनिर् देवकृता दिवा नक्तं च लिभ्वतु ।
 [अ]रातिम् अनु प्रेमे वयं नमो [अ]स्तु अरातये ॥४॥
 उत नग्मा बोभुवती स्वजया सचसे जनम् ।
 [अ]राते विसि वीत्सेन्त्य आकृति पुरुषस्य च ॥५॥
 परो मेष् असमृद्धे वि ते हेति नयामसि ।
 यं द्विषस् तं विद्वकस्या भूत्वा सुगमणी? कृमणी दरोत् ॥६॥
 ॥नमस् ते [अ]स्तु समृद्धे मा माहं पुरोधि कृण्व अथ वर्मी त्वाहं ।
 ॥नमीवर्ती नुतद्वर्ती मा ते मर्यां ससन्त्येभ्यो अधि निर्बद्वर्ती? ॥७॥
 मा नो वनि मा वाचं वीत्सीद् उग्राद् इन्द्राग्नी न आ भजतां वसुनि ।
 सर्वे नो [अ]द्य दिवस्सन्तो अरासि प्रति ह्येत ॥८॥
 [... ..]

विद्वः

... सदि

गमेण ...

० दुग्धं दुग्धनि ...

सर्वे ...

* * * दमे ० बानां सा सा अग्निश्च ० पयम्

आराध् कपथम् * उप नपातु *

* * * वर णो * सपरिनिश्च ...

* चपथां वयिषवेन *

... साम्य

आरा * * इताहतो ० दितारसात् * *

* * शपथादनेनास्तावानुना

... विवो ० * *

वृहद् ...

* * * शपथारं ...

[मावां

अ * विव * * ष्ठारातेर * * दक्षेर् दक्षिणा

* * जाता * * * * वीत्सतायासमृद्धये * कृण्व

* * ० वत्सै * ० पूर्ण

* * * कृण्वो ...

अनवद्याभिः ...

अराती * * वीरिष्ठे दिवस्सन्तं ० पूर्ण

पृ ...

* * प्रेमे ... अरातये

* * नग्न आपोभवति रक्त्नम्या सुषेते चनं

* * विसि वीरिष्ठे * * *

* * * अतिवृद्धे य * * *

* * * विव * ...

* * * * वीरिष्ठम् * * * नां * *

* * जो * दिवस्सन्त * * ह्येत

श्री ५.७.१

श्री २

श्री १

श्री ८

श्री ७.१

श्री ७.५

श्री १

[नतो हवामहे

श्री ४ सरस्वतीमनुमतिं अगं व-

श्री वाचं जुष्टं मधुमतीम्
श्री ५

श्री १९.१९.१-१०

[... ...] स वदामि देवानां वेबद्विति ॥९॥
यं वाचा मम कुर्याद् जिह्वयौष्ठापिधानया ।
अथा तम् अथ विन्दतु वसा सोमेन बभ्रुणा ॥१०॥ ॥का०५॥

७.१०

पेतु देवस् त्रायमाणः कुष्ठो हिमवतस् परि ।
तक्मानं सर्वं नाशयन् सर्वांश्च य यातुधाम्यः ॥१॥
शीणि ते कुष्ठ नामानि नद्यमारो नद्यारिणो न घायं पुरुषो रिषत् ।
अस्मै परि ब्रवीमि त्वा सायंप्रातर् अथो दिवा ॥२॥
जीबला नाम ते माता जीबन्तो नाम ते पिता भार्वा नाम ते स्वसा ।
[न घायं पुरुषो रिषत् ।
[अस्मै परि ब्रवीमि त्वा सायंप्रातर् अथो दिवा] ॥३॥
उत्तमो [अ]स्य ओषधीनाम् अनङ्गान् जगताम् इव व्याव्रथ श्वपदाम् इव ।
न घायं पुरुषो रिषत् ।
अस्मै परि ब्रवीमि त्वा सायंप्रातर् अथो दिवा ॥४॥
त्रिंशु शांभुभ्यो [अ]ङ्किरेभ्यस् त्रिंशु आदित्येभ्यस् परि ।
त्रिंशु जातो विश्वदेवेभ्यः ।
स कुष्ठ विश्वमेवज साकं सोमेन तिष्ठसि ।
तक्मानं सर्वं नाशयन् सर्वांश्च य यातुधाम्यः ॥५॥
अश्वत्थो देवसदनस् तृतीयस्याम् इतो दिवि ।
तत्रामृतस्य चक्ष्णं ततः कुष्ठो अजायत ।
[स कुष्ठ विश्वमेवज साकं सोमेन तिष्ठसि ।
[तक्मानं सर्वं नाशयन् सर्वांश्च य यातुधाम्यः] ॥६॥
हिरण्ययी नोर् अचरद् धिरण्यबन्धना दिवि ।
[तत्रामृतस्य चक्ष्णं ततः कुष्ठो अजायत ।
[स कुष्ठ विश्वमेवज साकं सोमेन तिष्ठसि ।
[तक्मानं सर्वं नाशयन् सर्वांश्च य यातुधाम्यः] ॥७॥
यत्र नावः प्रभंशनं यत्र हिमवतश्च शिरः ।
तत्रामृतस्य चक्ष्णं ततः कुष्ठो अजायत ।
स कुष्ठ विश्वमेवज साकं सोमेन तिष्ठसि ।
तक्मानं सर्वं नाशयन् सर्वांश्च य यातुधाम्यः ॥८॥
यं त्वा वेद पूर्वं इक्ष्वाको यं वा त्वा कुष्टिकाश्च ।
अदिक्ष्यावसो अनु सारि इच्छत् तेनसि विश्वमेवजः ॥९॥
शीर्षालाकं तृतीयकं सवन्दि यश्च हायनः ।
तक्मानं विश्वधावीर्याधराश्च परा सुव ॥१०॥ ॥का०५॥ ॥अनु०२॥

७.११

ये पर्वतास् सोमपृष्ठा आप उत्तानशीवरीः ।
वातः पर्जन्य आद् अग्निस ते क्रव्यादम् अशीशमन् ॥१॥
यस् ते इन्तु चराचरम् उत्थास्यन्तं सरीसृपम् ।
गर्भे यो वशमास्यं तम् इतो नाशयामसि ॥२॥
यद् अग्निभ्यो [अ]प्सरसो गन्धर्वा गेह्या उत ।
क्रव्यादो मूखेविनस् तान् इतो नाशयामसि ॥३॥
यस् त ऊर्ध्व आरोहत् अखुक् ते रेढणाय कम् ।
आमाद् क्रव्यादो रिपुंस् तान् इतो नाशयामसि ॥४॥
यस् ते भोणी व्यवैत् अन्तरा इम्पती शये ।
योनिं यो अम्तर् आरोहत् तम् इतो नाशयामसि ॥५॥
यस् त्वा स्वप्नेन तमसा मोहयित्वा निपद्यते ।
[अ]रायं कण्वं पाप्मानं तम् इतो नाशयामसि ॥६॥
इहा इी कर्बु अङ्गुते नैगुरकर्णं तुण्डिल ! ।

... जिह्वो
अथ चम् * वसास्...

* * माण ...
* * नाशयं...

... दिवः
... इवशः

... श्वाम स्वपदाम् *

... दिवः
तिष्णामि विचो गिर्येभ्यस् * * *

* कुष्ठो ...
* * नाशयं...

... त्वः * जावतात्

सः हिरण्ये नोनचरिण्यबन्धना *

स यत्र नवः परिभ्रमन् ...

* कुष्ठं ...
* * नाशयं ...
* * * पूर्वक्ष्वाको ...

... सन्ती * * *
* * शीर्षा अथ * सुवः

* * पृष्ठाप वरि
* पर्जन्याद् * * * समं

* अग्निभ्य * गन्धर्वा * *
* देवेनस्ताप् * *
* ता उव ...
* क्रव्यादि * ताप् * *
* * * न्यावयत् ...
योनी...

श्री यं वा त्वा कुष्ठ काम्यः
श्री यं वा वसो वमात्स्वः

श्री १९.१९.१०

न १०.१९.१.१० श्री २०.१९.
[११.१०]

न ४ श्री १४

न ४ श्री १४

न ११.१ श्री ११.१

इन्द्रस्य तिष्ठम् आयुधं तेन त्वा नाशयामसि ॥७॥
नमस् पुण्ड्राय नमः कुसुमाय नमः प्रतिष्ठाम्ने नमः कश्यपे !
नमस् तुभ्यं निर्गते विहवधारे जले संचापये तां विहवकृपाम् ॥८॥
यावद् यौद् यावत् पृथिवी यावत् पर्वति सूर्यः ।
तावत् त्वम् उग्र गुल्गुल परीमां पाहि विश्वतः ॥९॥ ॥का० १॥

७.१२

एकराक्षीम् एकव्रताम् एकस्थाम् एकलामिकाम् !
पाटां सपत्नीचातनीं जैत्रावाच्छावदामसि ॥१॥
एकराक्ष्य एकव्रत एकस्थ एकलामिके ।
न त्वा सपत्नी ससाह शैरेचनबाह्या ? ॥२॥
उत्तराहम् उत्तराभ्य उत्तरेद् अचराभ्यः ।
अधस् सपत्नी सामकृत् ? अधरेद् अचराभ्यः ॥३॥
न सैन्धवस्य पुण्यस्य सूर्यस्य स्नापयति त्वचाम् ? ।
पाटे स्नापया त्वया सपत्न्या वर्ष आ वदे ॥४॥
न वै पाटेपाटे ? वहसि सुभगं करणीद् असि ।
पाटे भगम् आ नो धेद् अथो मा महिषीं कृणु ॥५॥
यत् पाटे अघो वृक्षे वातप्लवा महीयसे ।
जयन्ती प्रत्यातिष्ठन्ती संजया नाम वा असि ॥६॥
उत्तानपर्णा सुभगां सहमानां सहस्वतीम् ।
अच्छा वृहद्वदां वद् पाटां सपत्नीचातनीम् ॥७॥
पाटाम् इन्द्रो अय आस्माद् धन्तवा अशुरेभ्यः ।
तया सपत्नीं साक्षीय महेन्द्रो दानवान् इव ॥८॥
पाटा विमर्त्य अङ्गुशं हिरण्यवन्तम् अङ्गिनम् ।
तेन सपत्न्या वर्ष आ लुम्पसि समेधमत् ॥९॥
इमां कनाम् ओषधिं वीरुधां बलवत्तमाम् ।
अथा सपत्नीं बाधते कृणुते केवलं पतिम् ॥१०॥ ॥का० २॥

७.१३

यासाम् आराद् आघोषांसो वातस्येव पृथग् यताः ।
तासां सम्बनाम् ? इन्द्रो अप कुन्तश्च छिरः ॥१॥
याः पुरस्ताद् आचरन्ति साकं सूर्यस्य रश्मिभिः ।
[तासां सम्बनाम् ? इन्द्रो अप कुन्तश्च छिरः] ॥२॥
या वाचम् ; अनसव्यं नृ ? अन्तरिक्षाद् अथो दिवः ।
[तासां सम्बनाम् ? इन्द्रो अप कुन्तश्च छिरः] ॥३॥
यासां प्रेङ्क्षो दिवि वृद्धो अन्तरिक्षे हिरण्ययः ।
[तासां सम्बनाम् ? इन्द्रो अप कुन्तश्च छिरः] ॥४॥
याः पतन्ति वातरथाद् उत्तानाः पादघातिनीः ।
[तासां सम्बनाम् ? इन्द्रो अप कुन्तश्च छिरः] ॥५॥
[या] वृक्षं परिसर्पन्ति साचक्षुः करिकृति ।
[तासां सम्बनाम् ? इन्द्रो अप कुन्तश्च छिरः] ॥६॥
याश्च त्वा रिशं गच्छन्ति विकुम्भाय बेलनाशिनीः ।
[तासां सम्बनाम् ? इन्द्रो अप कुन्तश्च छिरः] ॥७॥
यासां सिकतावान् इषुर्गृहो मितो हिरण्ययः ।
[तासां सम्बनाम् ? इन्द्रो अप कुन्तश्च छिरः] ॥८॥
या रोकैः प्रपद्यन्ते पुष्कलैर् इव जामयः ।
[तासां सम्बनाम् ? इन्द्रो अप कुन्तश्च छिरः] ॥९॥
या नदीः प्रतिगाहन्ते संरभ्य कम्बवा वयः ।
[तासां सम्बनाम् ? इन्द्रो अप कुन्तश्च छिरः] ॥१०॥
यात् तीर्थम् अवगाहन्ते अण्ण्याश्च भ्रसतीर् इव ।

इन्द्रश्च ...

नसत्तप्याय ... मरिचाम्ने * *

... मेषापये * * ५

* * उग्रगुल्गुलो ...

वैकराक्षीम् ...

* सपत्नीचातनी *

वैकराक्षी म्रता * ला *

* * * ससाह *

... सूर्यो * *

... सपत्नी वर्षावदे

... सुभगं *

* भगम् नो धेवो * * *

* * अथ ...

* * सजाया * वासि

* वृहद्वदा * पाटे सपत्नी

* इन्द्राणां धन्तवा अशुरेभ्यः

* सपत्न्यं ...

... वातस्यै * यतः

* * इन्द्र * कुतश्च *

... अन्तरिक्षेदधो *

* प्रेङ्क्षो ...

... पादघातिनी

... नासिनी

* सिकताम् ...

* * पपचन्ते ... जामय

* * गाहन्ते * कम्बा *

* तीर्थम् * भ्रसन्तितीर *

श्री १.१८.४

श्री ५.५.१.५

श्री १.१८.२.१

श्री २.१६.१.१ श्री २.२७.४.१

श्री १.१८.१.१

श्री २

[तासां सम्बन्धाम्? इन्द्रो अप कृत्स्नं छिरः] ॥११॥
यात् समुद्राद् उच्चरस्य उच्चैर् घोषान् करिकति ।
आगच्छन्तीद् जर्जजनम् इच्छन्ती* प्रहितं बहु ।
तासां सुन्वतीम्? इन्द्रो अप कृत्स्नं छिरः ॥१२॥ ॥का०१॥

७.१४

अग्निं आयुष्मान् स वनस्पतिभिर् आयुष्मान् ।
स मायुष्मान् आयुष्मन्तं कृणोतु ॥१॥
वायुर् आयुष्मान् सो अन्तरिक्षेणायुष्मान् ।
[स मायुष्मान् आयुष्मन्तं कृणोतु] ॥२॥
सूर्य आयुष्मान् स दिवायुष्मान् ।
[स मायुष्मान् आयुष्मन्तं कृणोतु] ॥३॥
बन्ध आयुष्मान् स नक्षत्रैर् आयुष्मान् ।
[स मायुष्मान् आयुष्मन्तं कृणोतु] ॥४॥
सोम आयुष्मान् स ओषधीभिर् आयुष्मान् ।
[स मायुष्मान् आयुष्मन्तं कृणोतु] ॥५॥
यज्ञ आयुष्मान् स दक्षिणाभिर् आयुष्मान् ।
[स मायुष्मान् आयुष्मन्तं कृणोतु] ॥६॥
समुद्र आयुष्मान् स नदीभिर् आयुष्मान् ।
[स मायुष्मान् आयुष्मन्तं कृणोतु] ॥७॥
इन्द्र आयुष्मान् स वीर्येणायुष्मान् ।
[स मायुष्मान् आयुष्मन्तं कृणोतु] ॥८॥
ब्रह्मायुष्मत् तद् ब्रह्मचारिभिर् आयुष्मत् ।
तन् मायुष्मद् आयुष्मन्तं कृणोतु ॥९॥
देवा आयुष्मन्तस् ते [अ]मृतेनायुष्मन्तः ।
ते मायुष्मन्त आयुष्मन्तं कृण्वन्तु ॥१०॥
प्रजापतिर् आयुष्मान् स प्रजाभिर् आयुष्मान् ।
स मायुष्मान् आयुष्मन्तं कृणोतु ॥११॥ ॥का०४॥

७.१५

दक्षिणा मा दक्षिणतो दक्षिणा पातु सम्यतः ।
पश्चाद् अनव्याधात्? पातु सर्वस्या भवहेत्याः ॥१॥
पशुना त्वां पशुपते क्षिपाहता? वतुष्यदा ।
आत्मन्वती दक्षिणा प्राणवत्ता प्राणे[न] हि ॥२॥
यां दधासि भद्रधानो दक्षिणां ब्राह्मणकृते ।
सा त्वा यक्ष्मात् पारयत्य् अग्नेस् संतापाद् दिव्यस्य शोकात् ॥३॥
वदामीमां दक्षिणाम्? आताममश् छस्याद् यक्ष्मात् विबर्हीमो वयं ते? ।
कर्णशीलम् उपहृत्यारातीस् सर्वे यक्ष्मा उप तिष्ठन्तु साकम् ॥४॥
अस्येन प्राणी वनुते तिरोधसे परिधानेन यक्ष्मा? ।
हिरण्यम् अश्वं गां ददातु कृणुते वर्म दक्षिणा ॥५॥
उष्णीशं त्या शीर्षक्या. द्रास स्वात्तं नामया बन्धं हिरण्यं मिथ्या-
कर्णाद् वत्सं शुक्रं भाजातु वायुर्पात् पातु दक्षिणा । उपवर्हणं
कृत्वा प्रीवा मयाद् मणयो यक्ष्माद् अन्नया आङ्गरोगाद्? ॥६-७॥
अभ्यञ्जनं मन्यन्तां निष्कामया? अधस्पदा ।
दामयत* पदो रोगान् उपानहो वण्डस् त्वा वत्स* परि पातु सर्पात् ॥८॥
दक्षिणत* प्रेतो दक्षिणेन सौमनसं दक्षिणां धोक्ष्यमाणः ।
इवम् ऊर्जं दक्षिणां संवसाणा घृतस्य धाराम् अ[ब]से प्रतीमः ॥९॥
सहस्राङ्गा शतं ज्योतिषां द्व अस्या यज्ञस्य पमिर् अमृता स्वर्गा ।
आ न पतु दक्षिणा विभक्ताहिंसन्तीं प्रति पृथ्वीम एनाम् ॥१०॥
॥का०५॥ ॥अनु०१॥

०न्ती ...
... कृतम् *

... कृणोतु

... ओषधिभिर् *

इन्द्रेणातुं ...

*युष्मात् तद् * आयुष्मान्
* मायुष्मा * *

* वा आयुष्मन्त आयुष्मन्तं कृणुत

* * आयुष्मन्त *

... दक्षिणा * *

... हेत्या

* * वरदानो...

... अग्ने * * शोका

... छस्याभ्यक्ष्माद् * * *

* * रातिस्...

... दद(दपरि दा)तु...

* शीशक्या...

* * * उपनहः ... सर्पा

... दक्षिमाण

सहस्राङ्गा * ज्योतिषं ...

* नेतु... अहिंसन्ती * * *

श्री १९.१७.१-१०

७.१६

अग्निं मा पातु वसुभिः पुरस्तात् ।
 तस्मिन् क्रमे तस्मिन् भये तां पुरं ब्रवीमि ।
 स मा रक्षतु स मा गोपायतु तस्मा आत्मानं परि वदे स्वाहा ॥१॥
 वायुर् मास्तरिक्षेणैतस्या दिशः [पातु ।
 [तस्मिन् क्रमे तस्मिन् भये तां पुरं ब्रवीमि ।
 [स मा रक्षतु स मा गोपायतु तस्मा आत्मानं परि वदे स्वाहा ॥२॥
 सोमो मा रुद्रैर् दक्षिणाया दिशः [पातु ।
 [तस्मिन् क्रमे तस्मिन् भये तां पुरं ब्रवीमि ।
 [स मा रक्षतु स मा गोपायतु तस्मा आत्मानं परि वदे स्वाहा ॥३॥
 वरुणो मादित्यैर् एतस्या दिशः [पातु ।
 [तस्मिन् क्रमे तस्मिन् भये तां पुरं ब्रवीमि ।
 [स मा रक्षतु स मा गोपायतु तस्मा आत्मानं परि वदे स्वाहा ॥४॥
 सूर्यो मा द्यावापृथिवीभ्यां प्रतीक्या दिशः [पातु ।
 [तस्मिन् क्रमे तस्मिन् भये तां पुरं ब्रवीमि ।
 [स मा रक्षतु स मा गोपायतु तस्मा आत्मानं परि वदे स्वाहा ॥५॥
 आपो मौषधीमतीर् एतस्या दिशः पाल्नु ।
 तासु क्रमे तासु भये तां पुरं ब्रवीमि ।
 ता मा रक्षन्तु ता मा गोपायन्तु ताभ्य आत्मानं परि वदे स्वाहा ॥६॥
 विश्वकर्मा मा सप्तर्विभिर् उदीक्या दिशः [पातु ।
 [तस्मिन् क्रमे तस्मिन् भये तां पुरं ब्रवीमि ।
 [स मा रक्षतु स मा गोपायतु तस्मा आत्मानं परि वदे स्वाहा ॥७॥
 इन्द्रो मा मरुत्वान् एतस्या दिशः [पातु ।
 [तस्मिन् क्रमे तस्मिन् भये तां पुरं ब्रवीमि ।
 [स मा रक्षतु स मा गोपायतु तस्मा आत्मानं परि वदे स्वाहा ॥८॥
 प्रजापतिर् मा प्रजननवान् सह प्रतिष्ठाया ध्रुवाया दिशः [पातु ।
 [तस्मिन् क्रमे तस्मिन् भये तां पुरं ब्रवीमि ।
 [स मा रक्षतु स मा गोपायतु तस्मा आत्मानं परि वदे स्वाहा ॥९॥
 बृहस्पतिर् मा विश्वैर् देवैर् ऊर्वाया दिशः पातु ।
 तस्मिन् क्रमे तस्मिन् भये तां पुरं ब्रवीमि ।
 स मा रक्षतु स मा गोपायतु तस्मा आत्मानं परि वदे स्वाहा ॥१०॥ ॥का१॥

... तस्मिन् भयेतां * *
 ... तस्मात्मानं * * *
 * क्षिण तस्या ...

वरुण मा नतीनेतस्या दिशम्

अपो लोषधीमतीर् * * *
 * * तावाभ्येषां * *
 ... ताभ्यानुत्मानं * * *
 * * * उदीचा ...

* * * सप्त मिष्टाया...

* * * तस्मिन् भयेतां * *
 ... तस्मात्मानं * * *

श्री १९.१८.१-१०

७.१७

अग्निं ते वसुमन्तम् ऋच्छन्तु ।
 ये माघायवः प्राच्या दिशो ऽभिदासान् ॥१॥
 [वायुं ते ऽन्तरिक्षवन्तम् ऋच्छन्तु ।
 [ये माघायवः एतस्या दिशो ऽभिदासान् ॥२॥]
 सोमं ते रुद्रवन्तम् ऋच्छन्तु ।
 ये माघायवो दक्षिणाया दिशो ऽभिदासान् ॥३॥
 वरुणं त आदित्यवन्तम् ऋच्छन्तु ।
 ये माघायव एतस्या दिशो ऽभिदासान् ॥४॥
 सूर्यं ते द्यावापृथिवीवन्तम् ऋच्छन्तु ।
 ये माघायवः प्रतीक्या दिशो ऽभिदासान् ॥५॥
 [अपस् त ओषधीमतीर् ऋच्छन्तु ।
 [ये माघायव एतस्या दिशो ऽभिदासान् ॥६॥]
 विश्वकर्माणं ते सप्तर्विवन्तम् ऋच्छन्तु ।
 ये माघायव उदीक्या दिशो ऽभिदासान् ॥७॥
 इन्द्रं ते मरुत्वन्तम् ऋच्छन्तु ।
 ये माघायव एतस्या दिशो ऽभिदासान् ॥८॥
 प्रजापतिं ते प्रजननवन्तम् ऋच्छन्तु ।

इमामघायवः ... दासां

इ... दासां
 * स्वादित्य *
 इ... दासां
 * * वन्त इच्छन्तु
 इ * एतस्या * मिदासां

इ... दासां
 * मे...
 ... दासां

ये माघायवो ध्रुवाया विशो ऽभिदासान् ॥९॥
इहस्पति ते विश्वदेववन्तम् अरुहन्तु ।
ये माघायव ऊर्ध्वा[या] विशो ऽभिदासान् ॥१०॥ ॥का०१॥

७.१८

वैकङ्कतेनेध्मेन देवेभ्य आज्यं वह ।
अग्ने ती इह सादय सर्व आ यन्तु मे हवम् ॥१॥
इन्द्रां याहि मे हवम् इदं करिष्यामि तच्छ कृणु ।
इमम् इन्द्रातिसरा आकृति सं नमन्तु मे ।
तेभिश्च शकेम वीर्यं जातवेदस् तनूवशिन ॥२॥
यद् असाव् अमुतो देवा अदेवस् संशु चिकीर्षति ।
मा तस्याग्निद् इदं सासीव धवं देवा अस्य मोप गुरु
ममैव हवम् एतन् ॥३॥
अति धावतातिसरा विश्वस्येशाना ओजसा ।
वृध्वातामुष्य जीवति? इन्द्रेण सह मेदिना ॥४॥
अतिस्रस्तातिसरा इन्द्रस्योजसा इत ।
अग्निं वृकीव मधीत ततो वो जीवन् मा मोषि ।
[प्रतीचx] पुनर् आ कृधि यथामुं तृणहं जनम् ॥५॥
यम् अमी पुरोदधिरे ब्रह्माणम् अभिभूतये ।
इन्द्र स ते अधस्पदं तं प्रत्य् अस्यामि मृत्यवे ।
क्रव्याद् एनं शमयतु ॥६॥
यदि प्रेयुर् देवपुरा ब्रह्म वर्माणि चकिरे ।
तनूपानं परिपाणानि चकिरे सर्वं तद् अरसं कृधि ॥७॥
अथैनम् इन्द्र वृत्रहन् उग्रो मर्मणि विध्य ।
अत्रैवेनम् अभि तिष्ठथ शक्र मेघ अहं तव ।
अनु त्वेन्द्रा रभामहे स्याम सुमती तव ॥८॥
यथेन्द्र उद्धातनं? लब्ध्वा चक्रे अधस्पदम् ।
कृण्वे ऽमुम् अधरं तथा शश्वतीभ्यस् समाभ्यः ॥९॥ ॥का०३॥

७.१९

आग्निरसो जम्भनासि तम् उ द्वाहुर् वनस्पतिम् ।
स पीलो रक्षो बाधस्व साकम् इन्द्रेण मेदिना ॥१॥
अप रक्षांसि बाधस्व बाधस्व परिरापिणः ।
पिशाचान् पीलो क्रव्यादो बाधस्व मूरुदेविनः ॥२॥
अथाहुस् तिष्ठं? कटुकम् अवगूढं पले कुलम् ।
तस्यै हिरण्यकेयै नमः कृण्वो अरातये ॥३॥
या महती महोन्माणा सर्वा आशा ध्यानशो ।
तस्यै हिरण्यकेयै नमः कृण्वो अरातये ॥४॥
यस् ते योनिं प्रतिरेदथ आण्डादो गर्भवृषणः ।
रायं पुत्रं प्राप्य त्वं पीलोस् सहजासिथ ॥५॥
यदा पील मङ्गलः पक्वो तिष्ठ? वनस्पते ।
तद् आहुर् इन्द्रं जहानं शक्रं प्रज्जहो? प्रति ॥६॥
यथा सेविम् अपबाधतापश्यमानो वनस्पते ।
एवा पीलो रक्षो बाधस्व साकम् इन्द्रेण मेदिना ॥७॥
यत् पिशाचैः पुरुषस्य जघ्नं भवत् आत्मनः ।
आ पीलो व्यायते पुनस् तव चाभातु पिप्लवम् ॥८॥
पीलुं त्वाहुः पीत्वा आहुर् अथो त्वाहुर् वनस्पतिम् ।
सर्वा ते भद्रा नामानि तेभिर् नः पाण्यं अहसः ॥९॥
रक्षोहणं वृत्रहणं पीलुं पिशाचजम्भनम् ।
जहानम् अग्ने वृक्षाणां तं ते ब्रह्मण्य आयुषे ॥१०॥ ॥का०४॥

इ... दासां
... विश्वदेवान्तरुहन्तु
इ... दासां

अग्नेयवान् * * * सर्वा * * *

इममिन्द्रातिराकृती सं नमं भू मे

... बन्धि

यदासामयुचो देवादेवासश्च * *

वा... देवाश्च * *

... एतुनः

* * * स्रता ...

... मेधिना

अतिस्रस्तातिसरा स्त्रो जसा *

* * * सक्तीच * * * जीवं * * * मोषिः

... यथा मन्त्रिणहं *

इन्द्रस्य ते * * * त्वं पृष्टामि *

... समयतु

वहिभैर् ...

... विषय(?)

अत्रैवेनम् * * * नेचवन्तवः

यथेन्द्रम्...

कृणे मिम्...

आग्निरसो...

स्व... मेधिना

... परिरपुण

... पूरं

... कृण्वो *

* * * सहती महोन्माणा सर्वासा *

* * * नमस्कृण्वो *

* * * प्रप्यम् * पीडुस्तद्वज्रासिता

* * * सेधिम...

... चण्णातु पिप्लवं

* * * त्वे * * * मानामानि ...

* * * ने...

७.२०

सगराय शत्रुहणे स्वाहा ॥१॥
 शरणीकाय? शत्रुहणे स्वाहा ॥२॥
 सर्वसाय? शत्रुहणे स्वाहा ॥३॥
 शिराय शत्रुहणे स्वाहा ॥४॥
 अवस्यवे शत्रुहणे स्वाहा ॥५॥
 बायवे शत्रुहणे स्वाहा ॥६॥
 वाताय शत्रुहणे स्वाहा ॥७॥
 समुद्राय शत्रुहणे स्वाहा ॥८॥
 मातरिश्वने शत्रुहणे स्वाहा ॥९॥
 पवमानाय शत्रुहणे स्वाहा ॥१०॥ ॥का०५॥ ॥ननु०४॥

इत्यर्चयेदे पैप्पकादसावासां सतमः काण्डसु समातः ॥

इत्यर्चयेदिकपैप्पकादसां शाखायां * * *

श्री ५.११.१-११

८.१

कथा विष्णयासुराय प्रवामः? कथा पित्रे हरये त्वेवमुज्जः ।

पूम्नि वरुण दक्षिणां दवावान् पुनर्मय त्वं मनसा विकित्से ॥१॥
 न कामेन पुनर्मयो भवामि स पूम्नि कं पूम्निम् एताम् उपाजे ।
 केन स त्वम् अथर्वन् काण्ड्येन केन जातेनासि जातवेदाः ॥२॥
 सत्यम् अहं गभीरः काण्ड्येन सत्यं जातेनासि जातवेदाः ।
 न मे दासो नायौ महित्वा व्रतं मीमाय यद् अहं धरिष्ये ॥३॥
 न त्वद् अम्यः कवितरो न ऽवेधा अनु? धीरतरो वरुण सधावः ।
 त्वम् अङ्ग विश्वा जम्मानि वेत्थ स चिन्नु त्वज् जगो मायी विभ्राय ॥४॥
 त्वं इ अङ्ग वरुण सधावो विश्वा वेत्थ जम्मा ऽअह्वानि ते? ।
 किम् एना रजसः परो ऽस्ति किम् अवेरेणावरम् अमूर ॥५॥
 यद् एकम् एना रजसः परो ऽस्ति पर एकेन दृडाहं? चिद् अम्यत् ।
 तत् ते विद्वान् वरुणः प्र ब्रवीम्य् अघोवचसः पणयो भवन्तु
 नीचैर् दासा उप सर्पन्तु रिमा ॥६॥

त्वं इ अङ्ग वरुण ब्रवीषि पुनर्मयेष्व् अवद्यानि भूरि ।
 मो दु पर्णीद् अम्य एतावतो भूद् मा त्वा बोचन् अराधसं जनासः ॥७॥
 मा मा बोचन् अराधसं जनासि पुनस्त ते पूम्नि जरितर् दवामि ।
 स्तोत्रं मे [वि]भ्रम् वा वाहि जनेष्व् अन्तर देवेषु मातुषेषु विभ्र ॥८॥
 या ते स्तोत्राणि बन्धूनामि याम्य् [अन्तर देवेषु मातुषेषु विभ्र] ।
 देहि तन् मह्यं यद् अवेक्षम् अस्ति पुण्यो नत् सप्तपदसु सखासः ॥९॥
 समा नौ बन्धुर् वरुण समा जा वेद वैतद् बर्ध? समा जा ।
 दवामि तुभ्यं यद् अदत्तम् अस्ति [पुण्यसु ते सप्तपदसु सखासि] ॥१०॥
 देवो देवाय गुणते बयोषा विभ्रो विभ्राय स्तुवते छुमेधाः ।
 अजीजनो हि वरुण सधावम् अघर्षाजं पितरं वैश्वदेवम् ।
 तस्मा उर्वायुः? कणुहि प्रधासं सखा नो ऽस्ति वरुणम् च बन्धुः
 ॥११॥ ॥का०१॥

८.२

वृषा मे रवो रमसा नि तम्यतुर् जुमेज तं वचसा वाये तु ते ।
 अहं तम् अख्य रुमिद् अग्रमं रसं ज्योतिषेव तमस उद् यमु सूर्यः ॥१॥

{ अथाहमं लिख्यते ॥ ओं नमो नारायणाय ॥
 ओं नमश्चिदाभगवतै ओं कवा दिव अ-
 मुराव प्रवामः * * * हरयेत् * }

पुम्निर * * * वां ...
 ... पूम्नि * * * पूम्निम् * * * उपाजेत्
 * * * म * * * अथर्व...
 सत्यसं गभीरम् * * * सत्यं * * *
 म * * * महित्वं व्रतम् * * * मीमाय
 * * * * * वेत्थमत् न तुक्वजो मां विभ्रावः
 ... अह्वानोते
 ... अमूर
 व... परिकेन * * * त्वज् * * *
 त त्वे * * * * * ब्रवीन्...
 नीचोर्मासाय * * *

सो क्षपाण्वरुण वतावचामूर * * * अराधसं * * *
 आ * * * अराधसं ... पूम्नि जनमिर्देवासि
 ... रिमा

* * * * * यानि
 * * * * * यदितत्त्वम् * * * वचो * * * पतत् * * *
 * * * नो * * * वरुणसु * * * जाः वद ...
 वजामि * * * वदितत्वम् * * *

* * * स्वधावं ... विन्देवं

... वाये * * *
 * * * * * ग्रमिर् * * * * * तपतोवचसु *

श्री ५.११.१

श्री २

यत् ते अपोदकं? विषं तत् [त ए]तामिदं अग्रमम् ।
गृह्णामि मध्यम[म् उच्यते रस]म् उतावमं मियसा नेशवाद् उ ते ॥२॥

श्री ४

बलेन ते बलं हस्मि तन्वा हस्मि ते तनूम् ।
विषेण हस्मि ते विषम् अहे मरिचा? मा जीवी× प्रत्यग् अम्प्य पतु
त्वा विषम् ॥३॥

श्री १.४.४.१.१ श्री ६

श्री ५

असितस्य तैमातस्य बज्रोद् उपोदकस्य च ।
सात्रासाहस्य मय्योद् ज्याम् उग्रस्येव धन्वनो वि मुञ्चामि रयी इव ॥४॥
कैरात पृष्ठ उपतृण्य बभ्रव् आ मे भृशुतासिता अलीकाः ।
मा नस् सस्युस् स्वामानम् अपि द्वाताभाचयन्तो नि विषे रमन्वम् ॥५॥

[च
श्री ७ । 'श्री आङ्गिरी च विङ्गिरी

। आलका च ध्यचलुः पिता यस्य ते माता च ।
विष्म ते विश्वतो बन्धु सो ऽरस× किं करिष्यसि ॥६॥
उक्कूलाया? दुहि[ता] जाता दास्यसिक्म्या ।

श्री ८

श्री प्रचङ्गं बभ्रुवीणां

श्री ९

प्रतंगते मुहुरीनुषा? अहीन् अरसी अकः ॥७॥
कण्ठा? भ्राविद् अग्रवीद् गिरेद् अवचरन्तिका ।
या× काथ वेमा× कनिभिमास् तासाम् अरसतमं विषम् ॥८॥

श्री १०

। तावुचं न तावुचं न हेरसिकं [तावुचम्] ।
। तावुचेनारसं विषम् ॥९॥

श्री ११

। तस्तुवं [न तस्तुवं] न हरिसिकं तस्तुवम् ।
। तस्तुचेनारसं विषम्? ॥१०॥

श्री ८.१.१

[अ]रसं ते ऽहे विषम् इयं कृणोत् ओषधिः ।
त्रायमाणां सहमानां सहस्वतीम् अहातायद्? गोर् अश्वात् पुरुषाद्
विषम् ॥११॥ ॥का१॥

८.३

श्री ४.१.१

यद् आज्ञनं त्रैककुदं जातं हिमवतस् परि ।
यातृश् च सर्वांश् जम्भयत् सर्वाश् च यातुघान्यः ॥१॥

श्री २

उतैवासि परिपाणं यातुजम्भनम् आज्ञन ।
उतामृतत्वस्थेशिष उतास× पितुभोजनम् ॥२॥

श्री २

परिपाणं पुरुषाणां परिपाणं गवाम् असि ।
अश्वानाम् अर्बतां परिपाणाय तस्थिषे ॥३॥

श्री २.७.४

परीमां परि ण× प्रियं परि ण× पाहि यद् धनम् ।
अरातिद् नो मा तारीन् मा तारीत् किं चना ममत् ॥४॥

श्री ४.१.५

न तं प्राप्नोति शपथो न कृत्या नाभिश्चोचनम् ।
नैनं विष्कन्धम् अहनुते यस् त्वां विमर्त्य आज्ञन ॥५॥

श्री ६

असम्मलयाद् दुष्कम्प्याद् क्षेत्रियाद् छपथाद् उत ।
उर्ध्वार्धश् चक्षुषो घोरात् तस्मान् न× पाप्म आज्ञन ॥६॥

श्री ८

त्रयो दासा आज्ञनस्य तस्मा बलास आद् अहिः ।
वर्षिष्ठ× पर्वतानां त्रिककुन् नाम ते पिता ॥७॥

श्री १

बृजस्यासि कनीमिका पर्वतस्यास् अक्षयौ ।
देवेभिसु सर्वे× प्रीतिं परिधिर् नाम वा असि ॥८॥

श्री १० । 'श्री पातुनम्

वेदो हि वेद ते नाम गन्धर्वपरिवादनम् ।
यद् आज्ञन प्रजापसे तद् पप्म अरिहतातये ॥९॥

श्री ४ का १०.१७.११

यदि वासि त्रैककुदं यदि वासनुम्? उच्यसे ।
उमे ते भेदे नास्ती ताभ्यां न× पाप्म आज्ञन ॥१०॥

श्री ४ का १०.१७.११

यस्याज्ञन प्रसर्पस् अन्नमन्नं पदुष्यद् ।
तस्माद् यस्मिं वि वाच त्वम् उग्रो न्ययमशीद् इव ॥११॥

श्री ६.७६.४.१

नैनं अस्ति पर्यायिणो न सज्जी अच गच्छति ।
अने स न प्रमीयते यस् त्वां विमर्त्य आज्ञन ॥१२॥

श्री ४.१.७

इदं विद्वान् आज्ञन सत्यं वक्ष्यामि नानृतम् ।
सनेयम् अश्वं गां वास आत्मानं तव पूरुष ॥१३॥ ॥का१॥

का १०.१७.४.१

* * मोदक ...

... नेसदात् * *

... तर्मां सन्मि * तन्ने

अपेण... जीवी * अमेतु

* तयिमातस्य ...

मानाहस्तस्य * * उग्रस्य च धन्वनो ... रयी * *

कैलात्पृष्णिकपतणिं बभ्रुवा मे क्षुणुतासितालीका

* नक्षत्राणामपृष्ठातास्वाचवादी वने *

... रवा * * * *

विद् तो बरतो बन्धुस् स...

... जाशहाण्या

... गिरेद् *

* * वेमा ...

* * त्रैककुदं ...

यातृश् * सर्वां ...

उतैवासि... आज्ञनः

परिमाणं * 'माणं रकाम् *

अश्वानां सर्वतामि परिमाणाहि तस्थिषे

... पाप्म *

रातिर्... तर× * * *

* निनिष्कन्धम्... आज्ञनः

आसमत्स्यां दुष्कम्प्या...

अश्विश्... अज्ञन

* चसाजनस्य * बलासादेहे

* पक्षतानां ...

बृजस्यास्... 'क्षौ

* सर्वे... वासि

... गन्धर्वपरिवाचनं

यताज्ञन * ततेक्ष *

* वास ...

उग्र ते भद्री नास्तीत् ताभ्याम् * * अज्ञन

वस्याज्ञनः प्रसर्पसाह

* * * वाच ध्वम् * * *

नैनोग्रन्थु पर्वावणो न मन्वा इव *

... अज्ञन

* * अज्ञनस् ...

* * * वासा * * पौरुषः

श्री ५.१६.१-११

८.४

य एकवृषो ऽसि सृजारसो ऽसि ॥१॥
 यो द्विवृषो ऽसि [सृजारसो ऽसि] ॥२॥
 यस् त्रिवृषो ऽसि [सृजारसो ऽसि] ॥३॥
 यश् चतुर्वृषो ऽसि [सृजारसो ऽसि] ॥४॥
 यः पञ्चवृषो ऽसि [सृजारसो ऽसि] ॥५॥
 यश् षड्वृषो ऽसि [सृजारसो ऽसि] ॥६॥
 यस् सप्तवृषो ऽसि [सृजारसो ऽसि] ॥७॥
 यो अष्टवृषो ऽसि [सृजारसो ऽसि] ॥८॥
 यो नववृषो ऽसि [सृजारसो ऽसि] ॥९॥
 यो दशवृषो ऽसि [सृजारसो ऽसि] ॥१०॥
 यो ऽपोदको ऽसि सृजारसो ऽसि ॥११॥ ॥का०४॥

* एवृषो...
 * चतुर्वृषो...
 * * *

५...

[को ऽसि
 श्री बधेकादसो ऽसि सो ऽपोद-
 श्री ५.१५.१-११

८.५

एका च मे दश चापवकार ओषधे ।
 ऋतजात ऋतावरि मधु त्वा मधुला करत् ॥१॥
 द्वे च मे विंशतिश् [चापवकार ओषधे ।
 [ऋतजात ऋतावरि मधु त्वा मधुला करत्] ॥२॥
 तिस्रश् च मे त्रिंशद् [चापवकार ओषधे ।
 [ऋतजात ऋतावरि मधु त्वा मधुला करत्] ॥३॥
 चतस्रश् च मे चत्वारिंशद् [चापवकार ओषधे ।
 [ऋतजात ऋतावरि मधु त्वा मधुला करत्] ॥४॥
 पञ्च च मे पञ्चाशद् [चापवकार ओषधे ।
 [ऋतजात ऋतावरि मधु त्वा मधुला करत्] ॥५॥
 षट् च मे षष्टिश् [चापवकार ओषधे ।
 [ऋतजात ऋतावरि मधु त्वा मधुला करत्] ॥६॥
 सप्त च मे सप्ततिश् [चापवकार ओषधे ।
 [ऋतजात ऋतावरि मधु त्वा मधुला करत्] ॥७॥
 अष्ट च मे अशीतिश् [चापवकार ओषधे ।
 [ऋतजात ऋतावरि मधु त्वा मधुला करत्] ॥८॥
 नव च मे नवतिश् [चापवकार ओषधे ।
 [ऋतजात ऋतावरि मधु त्वा मधुला करत्] ॥९॥
 दश च मे शतं [चापवकार ओषधे ।
 [ऋतजात ऋतावरि मधु त्वा मधुला करत्] ॥१०॥
 शतं च मे सहस्रं चापवकार ओषधे ।
 ऋतजात ऋतावरि मधु त्वा मधुला करत् ॥११॥ ॥का०५॥ ॥अनु०१॥

...चापवकारोषधे
 बधिषाद वतावरि...

...०१००

...०१००

...०१००

...०१००

...०१००

...०१००

...०१००

* * * * * बधुलोषधे
 बधिषाद वतावरि...

८.६

आ पश्यसि प्रति पश्यसि परा पश्यसि पश्यसि ।
 धाम् अन्तरिक्षम् आद् भूमिं तत् सर्वं देवि पश्यसि ॥१॥
 तिस्रो दिवस् तिस्रः पृथिवी[श्] षट् वेमाः प्रविशो महीः ।
 तथाहं सर्वान् यादून् पश्यामि देव्य ओषधे ॥२॥
 सुपर्णस्य दिव्यस्य तस्य ह्यसि कमीनिका ।
 सा भूमिम् आ रोहेद् वक्षो आन्ता वधूद् इव ॥३॥
 तावन् मे सहस्राक्षो देवो दक्षिणे हस्त आ वधत् ।
 तेनाहं सर्वं पश्यामि यद् भूवं वध् च भव्यम् ॥४॥
 यथा दवा चतुरस्रो यथाश्वश्च द्वावो ऽर्वाताम् ।
 यथाग्निर्द विश्वतः प्रत्यङ्क पथा त्वम् अस्य ओषधे ॥५॥

...धेवम् सद्विषो मही
 * सर्वो वातुन * * *

...नक्ष * * *

...हस्तावधत्

* * पश्चात्पश्यतं...

* * * वधान त्वावो *

* * प्रलं...

* चतुरस्रत्वं (आन्ते त्वं) त्वावधुत्वा
 ...०१००

श्री ४.२०.१

श्री २

श्री ३

श्री ४

श्री ५

श्री १.१

श्री ८ । श्री परिपाणाद् यातुधानं

श्री ९

श्री ५

दृश्य मा यातुधानान् दृश्य यातुधान्यः ।
 आपस्सुग् एव तिष्ठन्तं दृश्य मा किमीदिनम् ॥७॥
 उद् अग्रमं परिपाणं यातुधानात् किमीदिनः ।
 तेनाहं सर्वं पश्याम्य उत शूद्रम् उतार्यम् ॥८॥
 यथा सूर्यश्चन्द्रमाश्च विन्धा भूता विपश्यतः ।
 एवा वि पश्यतात् त्वम् अघायुर् मोप गाद् इह ॥९॥
 यो अन्तरिक्षेण पतति भूम्या यश्चोपसर्पति ।
 दिवं यो मन्यते नार्थं तं पिशाचं ददो कुरु ॥१०॥
 आविष् कृणुष्व रूपाणि मात्मानम् अप गूहयाः ।
 एवा सहस्रवक्षो त्वं प्रति पश्यास्य आयतः ॥११॥ ॥का०१॥

८.७

।सौक्ष्मे जांस्त्वो दांस्तु मलं पतिष्ठाम उपार्शतां ? ।
 महीनां सर्वेषां विषम् अरसं कृण्व ओषधे ॥१॥
 मध्वकम्बस्य वाण्डस्य ? पुष्पाकोद् गोतुशेर ? उत ।
 भिज्जाणां सर्वेषां विषम् अरसं कृण्व ओषधे ॥२॥
 चांपाकस्य ? गवकस्य गोधापिष्टेर ? अहेर उत ।
 असितानाम् एतज् जातम् अरिष्टे [अ]रसं कृषि ॥३॥
 एतज् जातं स्वजानां तद् उ बभ्रो ऽरसं कृषि ।
 सर्वस्य बभ्रो मेघज् असीय ? वि[ष]कृषणी ॥४॥
 त्रायमाणा प्र ब्रवीतु सर्वे राक्षो महीनाम् ।
 तिरभिराजैर् असितान् अयोपशयाश्च ये ॥५॥
 सहस्रान् यातुधानं सासह यातुधान्यस् सहस्रान् सासह ।
 सं इ नाम जग्रभ महस्रार्कं पैत्रेनोमेण वचसा मम ॥६॥
 ।अन्धायुंश्च हृदयांश्च ? च शपथांश्च च रथं वृहः ।
 समा उत पद्यन्तां सर्वान् अरसी अकः ॥७॥
 ।असितस्य विद्रधस्य हरितो यश्च विद्रधः ।
 ।इमंसी विद्रधानां यो सृजां त्वयि ता अजीजनत् ॥८॥
 यस् स्वजानां नीलम्रीवो वस् स्वजानां हरिर् उत ।
 कल्माषपुच्छम् ओषधे जम्भयास्य अरुन्धति ॥९॥
 मायंसल अजहिज हः पितरसात्स द्विषं ? ।
 इमां ह् अस्मा ओषधिम् आ इराम्य अरुन्धतीम् ॥१०॥
 एतज् जातं पुष्पाकनाम् अरसं जीवले कृषि ।
 इन्द्रस्य भद्रिका वीरज् ज्यसीय ? विषकृषणी ॥११॥ ॥का०२॥

८.८

शतम् अर्वाक प्र स्यन्दन्ते प्र स्यन्दन्ते शतं परः ।
 शतं वृत्रस्य काण्डानि तेभ्य आपो वि धावता ॥१॥
 अन्तरिक्षे पथयिष्णवो नमसः परि जहिरे ।
 आपो हिरण्यवर्णास् तास् ते भवन्तु शं हृदे ॥२॥
 शं ते सन्तु हृदयाय शं ते हृदयाभ्यः ? ।
 शं ते अक ? ह्योमज्जयश्च शम् उ ते बन्धेहेभ्यः ? ॥३॥
 यद् अङ्गैर् अपः पस्पुशे यद् छीर्णां यद् च पृष्ठिभिः ।
 आपस् तत् सर्वं निष् करन् त्वष्टा रिष्टम् इवानशत् ॥४॥
 सं हृदयेन हृदयम् ओपशेन सम् ओपशः ।
 अङ्गिर मुञ्चापस् सितं तान् ज्यो ? [अ]तस् सम् एतु ते ॥५॥
 आचरन्तीः पर्वतेभ्यो देवीर् देवेभ्यस् परि ।
 आपो यम् अथ प्रापन् न स रिच्यात् पूरुषः ॥६॥
 शं त आपो हैमवतीश्च शम् [उ] ते सन्तुत्स्याः ।
 शं ते सनिष्यवा आपश्च शम् उ ते सन्तु वप्याः ॥७॥

दृश्ये * नां शवव *
 आपस्सुग् ...
 तद् ... विन
 ... उतर्ष
 * * चन्द्रमास्या * * त
 * * पश्यता ...
 * * * ओमीश् *
 ... त्वं * * *
 ... अपि रुहता
 ... पश्याम्यावत

... प्रदाकोर * *

... न * * *

तिरभ् * * पसवाश् * *
 शांसां * सहस्र * सहस्रान् *
 मं हा ...
 ... रथ शिष्टः
 सामा * पशतां * अरसं *
 * विद्रवस्य * वरस्य विद्रध

व * * व * इरीर् *
 कल्माषपुच्छम् * जम्भयाम्बन्धती

इमा ...
 * * प्र ...

... पर
 * * काण्डा(उपरि ण्वा)नि ... धावताः
 * पथयिष्णवो ...
 ... सं *
 * * * हृदयाय ...

* * अप सस्पुशे ...
 ... करं * * हः
 * हृदेन * ओपतेन ...

... प्रापं * * * पौषः
 * तापो ... त्वष्टा
 ह * सनिष्यवापः ...

श्री १.१०.१

नीलवस्त्रोपनिषदि २१

श्री १.१४.१

श्री १९.१.१

श्री २

शं त आपो धन्वम्याथ शम् उ ते सन्द् अनूष्यः ।
 शं ते कनिषिमा आपश् शं या० कुम्भेभिर् आपृतः ॥८॥
 अनन्धय० कनमाना विप्रा गन्मीरे उपसः ।
 मिषग्न्यो मिषकरा आपो अच्छावदामसि ॥९॥
 अपाम् अह दिव्यानाम् अपां ज्योतस्यानाम् ।
 अपाम् अह प्रणेजने भन्वा भवत बाजिनः ॥१०॥
 ता अपश् शिवा अपो अयस्मंकरणीर् अपः ।
 यथैव तृप्यते मयत् तात् त आ वत् भेषजीः ॥११॥ ॥अ०१॥

८.९

श्री १९.२२.२१, २३.१०

ब्रह्मज्येष्ठा संभृता वीर्याणि ब्रह्माग्ने ज्येष्ठं दिवम् आ ततान ।
 भूतानां ब्रह्म प्रथमो ऽधि जग्ने तेनार्हति ब्रह्मणा स्पर्धितुं कः ॥१॥
 ब्रह्मेमे यावापृथिवी ब्रह्मेमे सप्त सिन्धवः ।
 ब्रह्मेमे सर्व आदित्या ब्रह्म देवा उपासते ॥२॥
 ब्रह्म ब्राह्मणो वदति ब्रह्म रात्री नि वसते ।
 सावित्रे ? ब्रह्मणो जातं ब्रह्मणाभिर् वि रोचते ॥३॥
 ब्रह्मौषधयो ऽनु तिष्ठन्ति ब्रह्म वर्षन्सु बृहयः ।
 ब्रह्मेवं सर्वम् आत्मन्वद् यावत् सूर्यो विपश्यति ॥४॥
 ब्रह्म होता ब्रह्म यज्ञो ब्रह्मणा खरवो मिताः ।
 अप्वर्युर् ब्रह्मणो जातो ब्रह्मणोस्तर्हिते ? इक्षिः ॥५॥
 ब्रह्म कुचो घृतवतीर् ब्रह्म ऋग्यो भद्ररेता ब्रह्म गावो हविष्कृतः ।
 ब्रह्म रथस्य दैवस्य युजे याति स्वरंकृतम् ॥६॥
 ब्रह्मणा सावं वनति ब्रह्मणा मुज्यते रथः ।
 ब्रह्मणा पुरुषो ऽभ्युपानं ध्ययते खरम् ॥७॥
 ब्रह्मणो जाता ऋग्यो ब्रह्मणो राजन्या उत ।
 ब्रह्मेवं ब्रह्मणो जातं ब्रह्मणो विष्यन्नम् ॥८॥
 । ब्रह्म शूद्रा राजन्यानां ब्रह्मैवाम् उत विस्ततः ? ।
 ब्रह्मैषां भद्रं सावनं । ब्रह्मणैषां सभा खदा ? ॥९॥
 । ब्रह्म दासद् ब्रह्म दासाद् ? ब्रह्मेमे कितवा उत ।
 स्त्रीपुंलौ ब्रह्मणो जातौ । स्त्रियो ब्रह्मोश्च बाधना ? ॥१०॥
 ब्रह्मोद्भूतो निवतो ब्रह्म सर्वतो
 बानस्पत्या पर्वता वीरवो ब्रह्मेवं सर्वम् अन्तरा
 उतानाम् ? अन्तरा यावापृथिवी उमे ॥११॥
 ब्रह्मैवामवद् उत्तरं जातवेदो भवद् वज्रो यातुषानं महाबलम् ।
 भवाशर्षीं तपुषीं हेतिम् अस्मे नयधितौ ? वि खजतां बधाय ॥१२॥ ॥अ०१॥

८.१०

श्री ४.१०.७.५

यद् अश्विना ओषधीष्व जाहिष्कां पुष्करज्जा वीरवो मधु विजतीमः ? ।
 तेनाहम् अस्या मूर्धानम् अमि विज्ञामि नार्याः ॥१॥
 [यद् अश्विना पुष्करज्जा वि माहिष्कं मधु संवृतम् अचे कवचेन मधुमतेन ।
 तेनाहम् अस्या मूर्धानम् अमि विज्ञामि नार्याः] ॥२॥
 [यद् अश्विना गुग्गुलम् आङ्गने मधु संवृतं यद् अश्विन् मधुमे मधु ।
 तेनाहम् अस्या मूर्धानम् अमि विज्ञामि नार्याः] ॥३॥
 यद् अश्विना ह ? मधु गोष्व अग्नेषु यद् मधु ।
 सुराणां सिध्यमानायां कीलाळे ऽधि वन् मधु ।
 तेनाहम् अस्या मूर्धानम् अमि विज्ञामि नार्याः] ॥४॥
 यद् अश्विना गोवर्षसं हिरण्यवर्षसं हस्तिवर्षसम् अश्विना ।
 तेनाहम् अस्या मूर्धानम् अमि विज्ञामि नार्याः ॥५॥
 अमि नन्दम् अमि मोदम् अमि तर्कां कृणोमि ते ।
 आ ते भगं वर्तयेताम् अश्विना पुष्करज्जाः ॥६॥

श्री ४.१०.१.५

तन्नापोधन्वि * * * सप्त न्वन्वा
 * * * कनिषमापः ... जाहता
 ... गन्मीरेप्ता
 * मिषकरापो अस्त्रावदामसि
 * * * मास्त्रोदस्त्रानां
 * * * न्वा ...
 तापहिस्त्रवापो अववर्धनं *
 भवैव इवते * त्वाभ्यन्व भेषजी

°ज्येष्ठात्...ततानः
 ... स्पर्धेति *

* सन्ध्यादित्वा ...

ब्रह्म ओषधयो न...

... ह्युपे मिता
 * * * ब्रह्मणोत्तरिते *
 * वृचो... इत
 * * देवस्य युजे * इता

... खरं
 * जात ...

... ब्रह्मेमेते * *

ब्रह्मोन्वतो...
 ... अन्वा

भव' उपविषं... ॥ अन्वपुष्करज्जम् ॥१॥

* * * 'विकं...
 तिमिरवन्त * * * नायः

* * * गुग्गुलं ... मधुगो *

तेन

* * * मोदद्...
 वा * * * वचनेताम् * 'स्तुवा

यद् अस्तु ते वर्षस्य सुभगे जिह्वायां ते मधूलकम् ।
अस्यौ नकरणी? तच्च प्रतीकं मधुमत्तरम् ।
। आशितस्य तलाशेव वृक्षेवापतिकम् पति? ॥७॥
त्वं सम् अग्रमीम् पुंसस्य इयेन इवाभ्यान् पतत्रिणः ।
आयि? ते ऽहार्चम् उक्कम् अपो भगाविषेचनम्? ॥८॥
यत् ते वक्षो ऽपक्राप्तं मनस्य प्रतिवक्षणः? ।
पुनस्त तद् अश्विना त्वय्य आ धत्तां पुष्करज्ज्जा ॥९॥
अभि त्वा वर्षसासृजन् विष्येन पयसां सह ।
यथा पतिविष्यसो? देवभ्यो मधुमत्तरा ॥१०॥
भगं ते मित्रावरुणा भगं देवी सरस्वती ।

भगं ते अश्विनोभा धत्तां पुष्करज्ज्जा ॥११॥

पति ते राजा वरुणम् पति देवो बृहस्पतिः ।
पति त इन्द्रश्च वामिशश्च पति धाता वधातु ते ॥१२॥ ॥का०५॥ ॥मनु०२॥

८.११

वतसस्त ते कल कलीद अथो मध्यम् अहं कल ।
धाराश्च वतसस्त तोष्यामि वेदिं मानुष्यवर्धनीम् ॥१॥
ऊर्जस्वन्तम् आ रम्यं स्फातिवन्तं पुनीत नः ।
इन्द्रो बीजस्याभ्याबोधा भग एतु पुरोगवः ॥२॥
भगस्य हानङ्गादौ युजाते राशिवाहनौ ।
अथ पुयिष्याम् कीकालम् इहा वदताम् अश्विना ॥३॥
अभिहितम् परिहितो धानेन विभुः प्रभुः ।
धर्ता मनुष्याणां जज्ञे देवानाम् आज्यं कलः ॥४॥
। सुखा संपत्नी खणीका परिष्कृत ।
। कीनाशा सं नो तारो बीजदासाद् धविष्मतिः ॥५॥
। इहेन्द्र मुष्टिर्ष्वस्त्रजस्वपूर्णाविह सौमनसस्त समृद्धयताम्? ।
होतारो ये च गन्धर्वास्त ते हि स्फातिं सम् आवहन् ॥६॥
अतिपश्यो नृणां यकयङ्कम्? पक्कम् आ भर ।
ईशाना गन्धर्वा भुवनस्य सं वहन्तु कले स्फातिम् इहासौवृतां? च ॥७॥
आ पश्वाद् आ पुरस्ताद् उत्तराद् अधराद् उत ।
इन्द्राय वसोद् ईशानः कले स्फातिं सम् आवहन् ॥८॥
स्फातिम् इन्द्रम् कले वहीम् । इहोत्पानम् उत पूजत्? ।
स्फातिं मे विश्वे देवास्त स्फातिं सोमो अथो भगः ॥९॥
स्फातिं मे अस्तु हस्तयोस्त स्फातिं यत्र मा रारमे ।
शतहस्तेन मोत् पूज समुद्रस्येव मध्यतः ॥१०॥
इह मे भूय आ भर यथाहं कामये तथा ।
यथेयम् अथ स्फापते यत्रैव हस्तिनस्त सह ॥११॥ ॥का०१॥

८.१२

स्वद्विषं? ता अभिना सुरे कणुतां पुष्करज्ज्जा ।
याम् असिञ्चन् सौमन्वना विभ्ये देवा मरुतानाः ।
याम् अश्विनासिञ्चतां सा सुरा बहु धावतु ॥१॥
स्वादीयसी अथ मधोद् मधुतरा मथ ।
अथ ज्ञान्येस्य यवमार्ष्ये वाक्यं? सुभगे मथ ॥२॥
मञ्जा[ज्] जातं वर्षा[ज्] जातम् अथो जातं दिवस्त परि ।
अथो समुद्राद् जातं तत् सुराधरणं मथ ॥३॥
नाडीनाम् असि जनुषा सा सुराधरणी मथ ।
शाखा हि मरुस्थासि । बृहत् स्वातु विरगन्तं? ॥४॥

अथो * तवपुतीकं *

* * * नीव ...

... दत्तां * जाः

* * * सृजं ...

* * * देव कन्धो मनुमत्तरा

... दिवी *

{ * * * दत्तां आदत्तां पुष्करज्ज्जा (ग्राम्ये मरु) ते मित्रावरुणौ भगं दिवी सरस्वती भगं ते अभिनौ देवौ आ दत्तां पुष्करासृजम् । पाठः }

पतिपति ते ...

... दाता ददातु *

... * विनी

ऊर्जस्वन्तम् ... पुनीदि *

... भगैतु पुरोगव

* इनं * वंजात राशिर्वा

अथा * ... वदताम् *

... कल

... मय आवहः

* * * स ...

... आहं

स्फाति ...

* मय ...

* * * भूषा * * * *

* उच स्फापातेनैव * *

* असिचं सौमन्विना ...

* * * माञ्जना * *

... विदम् *

... सुराधरणं *

* आसि ...

स्वा * * * ती ...

असुरस् त ऊर्ध्वनभस्य चकार प्रथमस् स्वरे ।
 सुरे दासश्च चित्वा गृहे सिरध्माधस्य चकक्रतुः ॥५॥
 निष् पुण्यकं कशीकाया? निर धारय सुराम् उत ।
 उद् पद्मि वाजिनीवति किम् अङ्कितिव् इच्छति ॥६॥
 किम् एतं जन्मा आसते ऽगस्तीर् अभिधुण्यवः ।
 सुरे देवि परि प्रेहि मादयन्ती जनजनम् ॥७॥
 अस्या गृह्णामि स्थालेन गाम् भव्यं धाम्यं वसु ।
 सा सुरा बहु धावतु ॥८॥
 आचरन्तीः पर्वतेभ्यः कनमाना भनञ्जयः ।
 यासां समुद्रे संस्थानं यासां नास्ति निवेशनम् ।
 तास् ते ददतु बुद्धुदम् इवं कुद चेमां सुराम् ॥९॥
 यां ह्वा कामयामहे तावन्म? भगस् ताम् अदिवा तावन्मावह? ।
 सरस्वती ।
 अयं देवो मयुलपथ? इवशुराद् अरणं ददत् ॥१०॥
 संज्ञवणाः परिज्ञवणा गिरिभ्यस् पर्य आधुताः ।
 मध्ये शतस्य मप्तिष्को? [अ]नङ्गान् इमा मेहतु ॥११॥ ॥का०२॥

८.१३

समुद्राद् ऊर्मिर् मधुमी उद् आरुद् उपांशुना सम् अमृतत्वम् आनद ।
 घृतस्य नाम गुह्यं यद् अस्ति जिह्वा देवानाम् अमृतस्य नाभिः ॥१॥
 वयं नाम प्र ब्रवामा घृतस्यास्मिन् पक्षे धारयामा नमोमिः ।
 उप ब्रह्मा शृण्वन् चक्षुमानं चतुश्शृङ्गो ऽवमीद् गौर एतत् ॥२॥
 चत्वारि शृङ्गा त्रयो अस्य पादा द्वे शीर्षे सप्त हस्तासो अस्य ।
 त्रिधा बहो वृषभो रोरवीति महो देवो मर्त्यो आ विवेश ॥३॥
 त्रिधा हितं पणिभिर् गुह्यमानं गवि देवासो घृतम् अम्ब अविम्बन् ।
 इन्द्र एकं सूर्य एकं जजान वेनाद् एकं स्वधया निष् उतष्ठुः ॥४॥
 एता अर्धन्ति हृषात् समुद्रात् छतमजा रिपुणा नावचक्षे ।
 घृतस्य धारा अभि चाकशीमि हिरण्ययो वेतसो मध्ये आसाम् ॥५॥
 सम्यक् अवन्ति सरितो न धेना अन्तर ह्वा मनसा स्यमानाः ।
 एते अर्धन्त्य ऊर्मयो घृतस्य मृगा इव क्षिपणोर् ईषमाणाः ॥६॥
 सिन्धोर् इव प्राध्वने शृघनासो बालप्रमियः पतयन्ति यक्षाः ।
 घृतस्य धारा अरुषो न वाजी काष्ठा भिम्बन् ऊर्मिभिः पिम्बमानः ॥७॥
 अभि प्रवन्त समनेव योषाः कल्याण्य[त्] स्यमानासो अग्निम् ।
 घृतस्य धारास् समिधो नसन्त ता जुषाणो ह्वयति जातवेदाः ॥८॥
 कन्या इव बहत्तुम् एतथा उ अज्य अजाना अभि चाकशीति ।
 यत्र सोमस् स्यते यत्र यज्ञो घृतस्य धारा अभि तत् पवन्ते ॥९॥
 अम्ब अर्ध[त्] सुन्दुर्ति गव्यम् आजिम् अस्मासु भद्रा द्रविणानि धत् ।
 इमं यज्ञं नयत देवता नो घृतस्य धारा मधुमत् पवन्ते ॥१०॥
 घामन् ते विष्वं भुक्त्वम् अधिभितम् अन्तस् समुद्रे ह्य अन्तर आयुषि ।
 अपाम् अनीकात् समिधाद् य आधुतस् तम् अदपाम मधुमन्तं त
 ऊर्मिम् ॥११॥ ॥का०३॥

८.१४

द्वे विरूपे चरत[त्] स्वयं अन्याभ्या वत्सम् उप धापयेते ।
 हरिर् अन्यस्यां भवति स्वधावान् शुक्रो अन्यस्यां वरुषो सुवर्चाः ॥१॥
 वृषोमं त्वष्टुर् जनयन्त गर्भम् अतन्द्रासो युवतयो विवृण्वम् ।
 तिग्मानीकं स्वयशसं जनेषु विरोचमानं परि वीं नयन्ति ॥२॥
 बीजि जाना प्रति भूषन्त्य अस्य समुद्र एकं दिव्य एकम् अण्डु ।
 पूर्वाम् अनु प्र विशं पार्थिवानाम् आत्त महासद् वि दधाद् अनुष्टु ॥३॥
 क इमं वो निण्यम् आ चिकेत वत्सो मानुर् जनय[त्] स्वधाभिः ।

... धाराया * *
 * ईदि * * तीम् *
 * * जन्मासते * आभिधुण्य

* गृह ...

... व

* * * उरुद्वं ...

* गात् ... श्रुतः

... इम *

* उर्मि मधुमां ... आनत्

इवं नामा ... नवो(उपरि नो)भिः

* ब्रह्माशृण्वन् ... गौर *

* शृङ्गस् * * * हि ...

* हिं ...

... इतष्ठुः

... निपुणा *

... रितसो * *

* * * * देवा ...

... । ओ वृण इव क्षिपणोरीषमाणास्

* इवं * * * वतः मिमयः * यज्ञां

* * * अर्धो * * * भिर्मत्य * *

* * वन्ति ...

* * * रसन्ति ...

* * * वातमेतथा उ अन्य जाना * *

* * * * आजम् ...

... पवन्ते

* * * * श्रुतम् ...

* * * समिधाद् वाधुतस् तपस्यामि * ऊर्

* * रूप ...

* * * स्वधावां ...

* * * त्वाङ्ग ... विवृण्व

* * * वीं * *

* * जाना ...

... कभृत् * * * *

... चिकेत * * * मातुम् ...

४.५८.१-११ का ४०.७

४.१५.१-११

[बह्वीनां गमो अवस्थाम् उपस्थान् महान् कविर् निम्नं चर]ति स्व-
धावान् ॥४॥

आविष्टो वर्धते चादर मासु जिह्मनाम् ऊर्ध्व[स] स्वयशा उपस्थे ।
उमे त्वष्टुर विभ्यतुर् आयमा[न]त् प्रतीची सिद्धं प्रति जोषयेते ॥५॥
उमे मग्ने जोषयेते न मेने गावो न बाभा उप त्वष्टुर् एवैः ।
स दक्षणां दक्षपतिर् बभूवाञ्जितं यं दक्षिणतो हविर्भिः ॥६॥
उद् ययमी[ति] सवितेव बाहू उमे सिचौ यतते भीम कक्षान् ।
उद् धुक्कम् अत्कम् अजते सिम् अक्षान् नवा मातृभ्यो बलना जहाति ॥७॥
त्वेवं रूपं कृणुत उत्तरं यत् संपूज्यमानस् सवने गोमिर् अग्निः ।
कविर् दुष्णं परि मर्त्ययेते धीस् सा देवताता समितिर् बभूव ॥८॥
उद् ते जयः परं यत् दुष्णं विरोचमानं महिषस्य धाम ।
विभ्येमिर् मग्ने स्वयशो[भि]र् इहोऽव्येभिः पायुभिः पात्स् अक्षान् ॥९॥
धन्वन् क्षीतः कृणुते गातुम् ऊर्मि शुक्लैर् ऊर्मिभिर् अभि नक्षति क्षाम् ।
विभ्या सनानि जडेषु धत्तेऽस्तर् नवासु चरति प्रसृजु ॥१०॥
एवा नो मग्ने समिधा घृणानो रेवत् पावक भवसा वि भाहि ।
तन् नो मित्रो वरुणो मामहन्ताम् अदितिस् सिन्धुः पृथिवी उत धीः ॥११॥
॥४॥

८.१५

यो जामदग्न्य इह कौशिक आग्नेय उत काश्यपो यः ।
माप्राजा गीतमा ये वासिष्ठास् तेभ्यः प्र भूम इह किंविषाणि ॥१॥
माणस्यो यः काण्वः कुत्सापक्षवणा विभ्वरूपा गार्गा मुद्रला भयस्काः ।
शौनकास् संकृतयो ब्राह्मणा ये न मुद्रास् तेभ्यः प्र भूम इह कि-
न्विषाणि ॥२॥

यो नोऽतिष्ठद् ब्राह्मणो नाधमानेनाभ्येन ! तत् उत धैर्येण ।
विश्वे देवा उपद्रष्टारोऽत्र तस्मिन् एवं सं नयां किंविष्यः ॥३॥
यारोपयन् किंविषे ब्राह्मणस्याथा निजीनांसि ! बहुधा दुष्कृतानि ।
अनुतिष्ठन् प्रोक्तास्मा तु तन् नि धत्ते तस्मै तद् देवा उत वेद्ययन्ति ॥४॥
नाक्षीयान् न पिबेत् न शयीत् न निशीत् आयाम् ।
नोत् पुत्रं ब्रह्मकिंविषे प्रोक्तो देव तिष्ठेत्स्वरितस्य पन्थाः ॥५॥
शतर्चिर्नो माभ्यमा ये महर्चवः क्षुद्रस्त्रकानाम् उत या प्रजेह ।
ऋषीणां यानि जनिमानि विष तेभ्यः प्र भूम इह किंविषाणि ॥६॥
सोर्वाणां पञ्चदधानां द्यतानां त्रयस्त्रिंशद् उत शिष्यन्तु देवाः ।
एकस्मिन् विद्ये सर्वे कथं त्वद् ब्राह्मणकिंविषम् अम् अविष्व ॥७॥
तस्मै तद् मुद्रा ही रं ना यद् यो नोऽतिष्ठद् यो नो जातोऽस्मिन् ।
ब्राह्मणस्य किंविषं नायितस्य सोर्द्वयताम् इच्छतो ब्राह्मणेषु ॥८॥
उत्तिष्ठद् ब्राह्मणास् सं विद्वन् जीतं याचामि पुनर् येतु सर्वम् ।
इन्द्राग्नी विश्वे देवास् ते मे जितं पुनर् आ वधेयन्तु ॥९॥
स दीर्घम् आयुर् कृणोति सुप्रजायै जिगीषति ।
यो ब्राह्मणस्य ब्राह्मणो हुतोऽनुः किंविषे ॥१०॥
नास्य प्रजा शर्वा इति न रद्रो नाशानिः ।
यो ब्राह्मणस्य ब्राह्मणस् सत्यं वदति किंविषे ॥११॥
त्वं सोमपीथो घृणुये शुचक्षा प्राचमिस् सह ।
यो ब्राह्मणस्यास्तं हवस् सूर्य इवापातुपत् तमः ॥१२॥
य उत्थाप किंविषे ब्राह्मणस्याहम् देच्छन् अवायते ।
उतैनं यावापृथिवी सं तप्ताम् अथैत् ऋतस्य पन्थाम् ॥१३॥ ॥४॥
॥अनु॥

८.१६

नव य या नवतिथि य कदा वक्षणा अनु ।

...विह्वानां • त्वयसां •
• • विभ्वन्तर् • • नी • • जोषयेते
... बाभा • • एवै
• दक्षिणां • बभूवा दुष्कृति ...
अव • • तम वजते • • क्वय
• • अस्मद्भुम् • • समस्ता • • मत्तना •
... सवने • •
• • मग्ने • • सव्ययेते ... तविष्टुर् •
• • • पतेतु वध्ने • • महिषस्य •
वध्ने • • कृणते गार्तम् ...
... इह • • •
य • • • वृणानो • • पावकम् ...

• • वं वसिष्ठास् ...
जगत्स्य ... गणा • •
... दुद्रास् तथाः • • • •

• • तिष्ठद् ...
'व' ...
'ह' • • तं ...
'वा' • • पिबेवं • • क्षेत् • • निशीतु •

• • • विषम् ...

... बन्धिन्
... वाता •

... वाचमि • • •

... प्रजायै जिगीषति

... नि
यो ब्राह्मणस्य ब्राह्मणास्तस्य वदति किंविषे
... चक्षुः • •
• • ब्राह्मणस्यास्तं • • सूर्यपापाहवत् •
... ब्राह्मणस्यास्तं नैवर्तं नवायते
• • • ततामैवैवकस्य •

... वध्नातु

श्री १
श्री २
श्री ३
श्री ४
श्री ५
श्री ६

इतस् तास् सर्वा नश्यन्त्य अनुताः प्रथमो मयः ॥१॥
सत च यास् सततिश् चाकडा वक्षणा अनु ।
इतस् तास् सर्वा नश्यन्त्य अनुताः प्रथमो मयः ॥२॥
पञ्च च याः पञ्चाशद् चाकडा वक्षणा अनु ।
इतस् तास् सर्वा नश्यन्त्य अनुताः प्रथमो मयः ॥३॥
ऊरभ्यां ते [अ]प्रीवद्भ्यां पार्णिभ्यां भंससः ।
क्षियाः जारैव पुत्थगीनः प्र मृषीमसि ॥४॥
अनसुताम् अहनेषु पूष्णां पापीयां शमिद्धतीम् ।
ताम् एतां दस्यूनां दासीं प्र वहेतश् चुकाफणिः ॥५॥
प्र पताति सुकङ्कालि सुकेः कुकीतको यथा ।
स्वके ते त्रिपुं भुक्षामि सा न शिष्यसि पुत्थगी ॥६॥
यदास्यात् सुके वहेद् यदा मूर्धानम् अग्निना ।
ताम् एतां दस्यूनां दासीं प्रथगेन लयिष्यते ॥७॥
संघत्सरम् अजरो सुरेभ्यः पतं किमीत् ।
यत्र क्षेत्रस्य दुर्गभिश्च तत् त एतन् न्यञ्जनम् ॥८॥
नैतत् तव मातुणं स्यां न त एतन् न्यञ्जनम् ।
अस्माकम् एतद् वीरेभ्यो देवैः प्रजननं कृतम् ॥९॥
गिरौते ऽस्मि पुतम् उदकं हिमवत्सु तत्रोप प्रस्कथ
दुत्तुप्रजामियुथेनपुत्थगी ॥१०॥
स त्वं गोभिर् अह्वैः प्रजया प्रजननं भव ।
यो मा तत्र प्राह्वीद् यत्र जीवन्तु भद्रया ॥११॥ ॥क१॥

८.१७

मित्रः पृथिव्योद् अक्रामत् तां पुरं प्र जयामि वः ।
ताम् आ विशत तां प्र विशत सा व[श] शर्म च वर्म च यच्छतु ॥१॥
वायुर् अन्तरिक्षेणोद् [अक्रामत् तां पुरं प्र जयामि वः ।
[ताम् आ विशत तां प्र विशत सा वश शर्म च वर्म च यच्छतु] ॥२॥
सूर्यो दिवोद् [अक्रामत् तां पुरं प्र जयामि वः ।
[ताम् आ विशत तां प्र विशत सा वश शर्म च वर्म च यच्छतु] ॥३॥
अमरमा नक्षत्रैर् उद् [अक्रामत् तां पुरं प्र जयामि वः ।
[ताम् आ विशत तां प्र विशत सा वश शर्म च वर्म च यच्छतु] ॥४॥
सोम ओषधीभिर् उद् [अक्रामत् तां पुरं प्र जयामि वः ।
[ताम् आ विशत तां प्र विशत सा वश शर्म च वर्म च यच्छतु] ॥५॥
यज्ञो दक्षिणामिर् उद् [अक्रामत् तां पुरं प्र जयामि वः ।
[ताम् आ विशत तां प्र विशत सा वश शर्म च वर्म च यच्छतु] ॥६॥
समुद्रो नदीमिर् उद् [अक्रामत् तां पुरं प्र जयामि वः ।
[ताम् आ विशत तां प्र विशत सा वश शर्म च वर्म च यच्छतु] ॥७॥
ब्रह्म ब्रह्मचारिभिर् उद् [अक्रामत् तां पुरं प्र जयामि वः ।
[ताम् आ विशत तां प्र विशत सा वश शर्म च वर्म च यच्छतु] ॥८॥
इन्द्रो वीर्येणोद् अक्रामत् तां [पुरं प्र जयामि वः ।
[ताम् आ विशत तां प्र विशत सा वश शर्म च वर्म च यच्छतु] ॥९॥
देवा अमृतेनोद् अक्रामत् तां पुरं प्र जयामि वः ।
ताम् आ विशत तां प्र विशत सा वश शर्म च वर्म च यच्छतु ॥१०॥
प्रजापतिः प्रजामिर् उद् अक्रामत् तां पुरं प्र जयामि वः ।
ताम् आ विशत तां प्र विशत सा वश शर्म च वर्म च यच्छतु ॥११॥ ॥क२॥

८.१८

संयजन्तः प्रकृषन्तो यद् वो देवाः उपोषिरे ।
ताम् एभ्यस् सत्याम् आशिम इन्द्रं अस्वाद् समुदयः ॥१॥

यदस्तस् गिरिवन्त् * * *
* ज वत् * * * वक्षणा
वक्षणा * गिरिवन्ताः * * *
* ज(उपरि न्या) वा पञ्चाशद् * वक्षणा
वक्षणा तास् सर्वे...
* इ... भंससः

* * तस्युनां दासी * वक्षणा *

* * वीरेभ्यो(प्रान्ते वरा)...

* एता तस्युना ...

...उद् ततं *

* * * * * तत *

* * * प्राह्वी... भद्रवः

...व

* * विष्णु * * विष्णु मा...

* अन्तरिक्षेणोद्...

* दिवम्...

* * उ

* ओषधीभ्यः

* दक्षिणाभ्यः

* नदीभ्यः

* ब्रह्मचारिभ्यः

देवाभ्यो अक्रामत्...व

ते मा विष्णु ते मा प्र विष्णु ते * वर्म * * *

...व

* * विष्णु ता * विष्णु...

संयजन्तः * ता...

* ता *

१६ ८.१२.६'

को २०.५

१६ ८.११.९'

अमद्वाहस् सत्यावानस् सीरं कृणोतु मे वधः ।
 अत्राहीतद्? वि जायते तत् पर्जन्यो ऽमि वीवृषत् ॥२॥
 विष्या आपो वै शाकरीद् अनु [र]मन्तु गह्वरे ।
 ऊर्जस्वती[र] घृतवतीः पयस्वतीद् दशे भवथ मा गुहा ॥३॥
 उद् एहि बाजिनीवति पूर्णपात्रा त्विषीमती ।
 तुहाना पोषं रक्षता? कामम् एषां सम् आ पूणः ॥४॥
 अहिंसिता फलवती शतवत्सा वि रोहतु ।
 इमं सहस्रभोगम् अस्या इन्द्र उपावतु ॥५॥
 अश्विना फलं कल्पयेताम् उपावतु बृहस्पतिः ।
 यथासद् बहुधान्यम् अयक्ष्मं बहुपुरुषम् ॥६॥
 यद् वो देवा उपोचिर इह भूयस् स्याद् इति ।
 इह ताम् उत् पूणाद् वयं देवीम् उप ह्वयामहे ॥७॥
 इदं व उत् पूणाद् इति स्फातिं व उत् पूणाद् इति ।
 राशिं मे वर्धयाद् इति ऽस्फातिकारो बहुकारस् स्फिरस्कोटाय मा-
 क्षिकः? ॥८॥
 अस्मिन् धामन् न्युप्यते यवो व्रीहिद् अथो तिलः ।
 तस्य गृहीत यत् कृतं परिक्षाय? खतुश्शतम् ॥९॥
 शार्कर्यवज्जयावश्चकैवृत्? किं व यद् वृषे ।
 तद् वै स्फातिद् उपायती सर्वम् एवातिरिच्यसि? ॥१०॥
 सन्न जने परा जहि सहस्रपोषमन्वये ।
 वही न ओषधे भवः समुद्रस्येव संज्ञवः ॥११॥ ॥का१॥

८.१९

आज्याद् अजस् सम् अभवद् देशेभ्य ओदनाय ।
 येनातिपश्यन् बृहस्पतिस् स वै पञ्चौदनो ऽभवत् ॥१॥
 खतुभियतां? सम् अभव ओदनस् त्वं बृहस्पते ।
 अज [आ]ज्याज् जातस् स एषां पञ्चमो भव ॥२॥
 धूमेन विषम् आप्नोत्य अन्तरिक्षम् अधोष्मणा ।
 दिश आप्नोतु खट्वा अजः पञ्चौदनस् सवः ॥३॥
 यत् ते माता यत् ते पिता भ्रातरो यन् व ते स्वसा ।
 अजं पञ्चौदनं पक्त्वा सर्वे तम् उप जीवत ॥४॥
 ये ते पूर्वे परागता अपरे पितरश्च व ये ।
 तेभ्यो घृतस्य कुक्ष्यैतु शतधारा व्युम्सती ॥५॥
 ये सर्वदा ददति ये वारं वारस्य ओदनम् ।
 ते वै यमस्य राज्याद् उत्तरे लोक आसते ॥६॥
 नातिरात्र आप्नोतु नैनम् आप्नोत्य उक्थ्यः ।
 नाग्निहोम आप्नोत्य अजं पञ्चौदनं सवम् ॥७॥
 दशरात्रेण सम्यतो द्वादशाहेन कल्पते ।
 दीर्घमात्रेण सम्यतो [अ]जः पञ्चौदनस् सवः ॥८॥
 य[द्] एषां बर्हिष्यं सर्वं यन् नष्टं यन् व संयतम् ।
 यन् व तेनोपायति स एषां पञ्चमो भव ॥९॥
 या पूर्वं पतिं विस्त्वा यथाम्यं विस्वते ऽपरम् ।
 पञ्चौदनं व ताद् अजं पक्वतो न व्य अञ्चतः ॥१०॥
 समानलोको भवति पुनर्भुवापरः पतिः ।
 अजं व पञ्चौदनं दक्षिणाज्योतिषं ददत् ॥११॥ ॥का१॥

८.२०

सूर्यो मा वर्षसोऽस्तु सताम् अश्विनोमा ।
 मादित्य ऊर्ध्व उत्तरम् असौ मा वर्षसोऽस्तु ॥१॥
 वर्षसा मां पितुर्? अग्निं वर्षसा मा बृहस्पतिः ।

...पृणोतु * *

...वोवृषत्

विष्यापो व शकं...

* पूष...

अहिंसीता * * वत्सं ...

* * भोगास्या * *

* फाल...

... पीरुषं

* * * उपोधिरे...

* * * स्फातिकारो * कार * स्कोटाय म *

अस्मि भां नुं ...

सहं ... सहसा *

* नोषधी ... व

...पञ्चौदनो *

* * * अन्तरि * अधो *

दिश आप्नोतु * * पञ्चमोदनस्यवः

...मे स्वा

* पञ्चौदनं ... जीवित

वत् * * परागतापरं ...

* * कुल्लीतु * धारां विनृती

* * द्रव्येदवार * *

...लोकासते

* रात्रामोतु ...

* द्योमातोत्स्य ...

...सवतं

* * से * व * * *

...विस्त्वा यथानं * *

* * * अतं * * * अञ्चतः

* * पुनर्भवां *

...दक्षिणं *

* * वर्षसोऽस्तु सताम् *

* * उत्तरं ...

शी १८.३.७२

शी ९.५.२७

* वी द्वातो न वि नोषतः

शी ९८

सुरायास् सिध्यमानायाः कीलालो वर्चसा येन ।
 तेन माम् अभिनोमा उक्षतां पुष्करज्जा ॥२॥
 वर्चस्वन् मे मुखम् अस्तु रोचमानं विषासहि ।
 यो मा हिरण्यवर्चसं कृणोमि पश्यतां प्रियम् ॥३॥
 मधोर् अहं मधुतरो मधुमान् मधुमत्तरः ।
 माम् अनु प्र विशतु वर्चं क्लृप्तो वाशिताम् इव ॥४॥
 यद्वर्माजनमानमवर्चस्वसा कनिकदं ? ।
 अथा कनिकदश्च चराणि वर्चसा च भगेन च ॥५॥
 वर्चसाग्निर्[र] मा ददाति वर्चसा ददाति सूर्यः ।
 यावद् वर्चो गोर् हिरण्यस्य तावन् मे वर्चो भूयात् ॥६॥
 यावत् त्वं देव सूर्योऽयम् अभ्यक्षपश्यसि ।
 तावन् मा वर्चसाभ्य अभपश्य ॥७॥
 पूर्णो भगस्याहं भूत्वा तक्षन् वर्चसो रथम् ।
 स मा वहतु सर्वदायुष्मन्तं सुवर्चसम् ॥८॥
 भगेनाहं परिहितो वर्चसा द्रविणेन च ।
 यथा चराणि सर्वदा रोचमानो विभावस्तुः ॥९॥
 एवा मा भग आगमद् एवा मा वर्च आगमत् ।
 एवा मा तेज आगमद् एवा मा यश आगमत् ॥१०॥
 हिरण्ययेन चक्रेण भगस्यापिहितो गृहः ।
 तं युग्जापि ? ब्रह्मणा तस्य मे दत्ताम् अभिना दत्तां मे पुष्करज्जा ॥११॥
 ॥का०५॥ ॥अनु०४॥

इत्यथर्ववेदे वैष्णवावसंहितायां अष्टमः काण्डः समाप्तः ॥

... कीलाल वर्चसेनसा

वर्चस्वान्...

...ता *

...मां *

*** विशन्तु ... वाधिं *

यथा कनिकदश्च...

*** दधति वर्चसो वदति *

*** गोविहिरण्यत्...

...अमेव

पणो *** उक्षं ...

...नं *

यथा * अगागमद् *** वर्चागमत्

*** तेजागमद् *** वशागमत्

हिरण्येन * पिहितो *

...दत्तम् * दत्तं * जः

इत्यथर्वणिक वे° ...

श्री ५.२७.१-१२, का १८.१७
 [वे २.१२.५ तै ४.१.८ इत्यादि]

९.१

ऊर्ध्वा अस्य समिधो भवन्त्य ऊर्ध्वा शुक्रा शोर्ध्व्य अग्नेः ।

सुमत्तमा सुप्रतीकस्य स्तोः ॥१॥

तनूनपाद् असुरो विश्ववेदा देवो देवेषु देवः ।

पथो ऽयुक्तः मध्वा धृतेन मध्वा यक्षं नक्षति प्रीणानः ॥२॥

नराशंसो ऽग्निस् सुकृद् देवस् सविता विश्वधारः ।

अच्छायम् एति शवसा धृतेन ॥३॥

ईडे वह्निं नमसाग्निं सुचो ऽध्वरेषु प्रयत्सु ।

सुवे ? यक्षद् अस्य महिमानम् अग्नेः ॥४॥

स्वनमिन्द्र सुप्रयुक्ते ? ।

वसुश्चेतिष्ठो वसुधातमश्च च ॥५॥

ह्यारो देवीद् अम् अस्या विश्वेद् ब्रता वदन्ते ऽग्नेः ।

उरभ्यचस्ता धाक्ता पत्यमानाः ॥६॥

ते [अ]स्य वृषाजो ? दिव्या न योना उपसानका ।

इमं यज्ञम् अवताम् अप्वरं नः ॥७॥

दैवा होतार इमम् अप्वरं नो अग्नेर् जिह्याभि गृणीतम् ।

कृणुतं नस् स्विष्टिम् ॥८॥

तिक्रो देवीद् बर्हिर् पदं सवम् इडा सरस्वती महाभारती गृणानाः ॥९॥

तन् नस् तुरीपम् अद्भुतं पुरुषु त्विहा सुवीर्यम् ।

रायस् पोषं वि ष्यतु नाभिम् अग्ने ॥१०॥

{ नवमं आरम्भः कृताः । ओ नमो नाराय-
 णाय । ओ नमश्शारिकाभगवत्यै । ओ नम-
 स्सरस्वत्यै ॥ ओ ऊर्ध्वा ... शुचीष्य *

प्रादम्भसुरो विश्वेदाः ...

नुराधसस्तुष्टः ***

*** नमसाग्निं ... प्रयुक्त

*** क्षतस्व * अग्ने

*** अम् ...

अवचस्व * पव्य

... जिह्वेभि गृणीतः

कृणुता न *

...ना

तं ...

*** विद्वत् नाभिमस्ते

वनस्पते ऽव सृजा रराणस् सुमना देवेभ्यः ।
अग्निं इष्यं शमिता सूदयाति ॥११॥
अग्ने स्वाहा कृणुहि जातवेद इन्द्राय भागम् ।
विभ्ये देवा हविर् इदं जुषन्ताम् ॥१२॥ ॥का१॥

श्री ५.२१.१,२,३,४,५,६,७,८,
[११,१०,९,१२]

९.२

यजूषि यज्ञे समिधसु स्वाहाभिः प्रविष्टान् इह वो युनक्तु ॥१॥
युनक्तु देवसु सविता प्रजानम् अस्मिन् यज्ञे सवुजसु स्वाहा ॥२॥
इन्द्र उक्थामदानि यज्ञे अस्मिन् प्रविष्टान् युनक्तु सयुजसु स्वाहा ॥३॥
छन्दांसि यज्ञे मरुतसु स्वाहा मातेव पुत्रं पिपृतेह युकाः ॥४॥
मैत्रा निविद आग्नेयो यजूषि शिष्टाः पक्षीभिर् बहतेह युकाः ॥५॥
एयम् अगन् बर्हिषा प्रोक्षणीभिर् यज्ञं तन्वानादितिसु स्वाहा ॥६॥
विष्णुर् युनक्तु बहुधा तपांसु अस्मिन् यज्ञे सयुजसु स्वाहा ॥७॥
त्वष्टा युनक्तु बहुधा विरूपा अस्मिन् यज्ञे सयुजसु स्वाहा ॥८॥
इन्द्रो युनक्तु बहुधा वीर्योण्य अस्मिन् यज्ञे सयुजसु स्वाहा ॥९॥
सोमो युनक्तु बहुधा पर्यासु अस्मिन् यज्ञे सयुजसु स्वाहा ॥१०॥
अग्नो युनक्तु आशिषो सु अस्मा अस्मिन् यज्ञे सयुजसु स्वाहा ॥११॥
अग्निना ब्रह्मणेतम् अर्वाङ् वषट्कारेण यज्ञं वर्धयन्तो ।
वृहस्पते ब्रह्मणेष्ट अर्वाङ् यज्ञो अयं स्वर इदं यजमानाय धेहि स्वाहा ॥१२॥
॥का२॥

९.३

आपः पुनन्तु वरुणः पुनात्व अयं च यः पवते विश्वदानीम् ।
यज्ञो अग्नो अग्निषकाधिषकाग्निश् च नः पावयेतां सूर्यश् च ॥१॥
दशशीर्षो दशजिह्वा आ रमे वीरुधो भिषक् ।
मा ते रिषन् अनिता यस्यै च त्वा खनामसि ॥२॥
दशरात्रेण किलासस्य वीरुधा वेद भेषजम् ।
यतस् तद् अन्नियाखनं किलासं नाशयामसि ॥३॥
अस्तु अन्या वि रोहति धन्वम्य अन्याधि तिष्ठति ।
किलासम् अन्या नीनशब्दं वर्चसाभ्यां सत् भञ्जतु ॥४॥
आज्येन घृतेन जुहोमि किलासभेषजम् ।
वीरुधाम् अग्नेस् संकाशे किलासं नानु विद्यते ॥५॥
पिशङ्गं रूपे भवति कस्मापम् उत संदशि ।
किलास नश्येत् परः प्र त्वा धक्षामि वीरुधा ॥६॥
यानि पृथग् उत्पत्तन्ति नक्षत्राणीव संदशे ।
किलासं सर्वं नाशयन् नो भीषाद्येमः वीरुधा ॥७॥
यदि वा पुरुषेचिताः किलासं पर्याजगन् ।
नमो नमस्यामो देवान् प्रत्यक् कर्तारम् अश्नुतु ॥८॥
शीर्ष्वास् ते स्कन्धेभ्यो ललाटात् परि कर्णयोः ।
ओषध्या [वर्षजूतया] किलासं नाशयामि ते ।
शस्ता वर्णा इत्य् अनरातिसु सद्दोषधिः ॥९॥
प्रीषाभ्यस् त उष्णिहाभ्यः कीकसाभ्यो अनुक्यात् ।
[ओषध्या वर्षजूतया किलासं नाशयामि ते ।
[शस्ता वर्णा इत्य् अनरातिसु सद्दोषधिः] ॥१०॥
अंसाभ्यां ते दोर्भ्यां बाहुभ्यां परि हस्तयोः ।
[ओषध्या वर्षजूतया किलासं नाशयामि ते ।
[शस्ता वर्णा इत्य् अनरातिसु सद्दोषधिः] ॥११॥
पृष्ठिभ्यस्ते पार्श्वभ्यां भ्रोगिभ्यां परि मंससः ।
[ओषध्या वर्षजूतया किलासं नाशयामि ते ।
[शस्ता वर्णा इत्य् अनरातिसु सद्दोषधिः] ॥१२॥

श्री ११.९.१

श्री ११.१४.५

श्री ४.७.१-१

... वरुषति

* यजूषि * * स्वाहाभे * ...

* * * नन् वस्मिन् ...

* युक्ता * ... प्रनक्तु * *

* यज्ञं ... पिपृतेष्वप्य

* नविदामिभ्यो ... बातेहि युका

वेन् अयं * प्रोक्षणेभिर् ...

* * * उपास्मिन् * * *

... विरूपास्मिन्

* * * न्य् अस्मास्मिन् ...

... वर्धयन्तो स्वाहा

* श्राद्धोषध्यां वषट् वषट् स्वरितं * * *

* * * वन्ताभिश्च * * * सर्वस्व

* जिह्वारमे वीरुधो *

* रिषं खमितास्मे * * *

* किलमस्त्य ...

* तुष्टं ... नाशयामि ते

... पत्वं * *

* * नीनीनशब्द ...

वीरुधान् ...

* रूपश्च * कस्तमापम् ...

... दक्षामि *

... हस्ति

* * नाशयं ...

* * तात् किलासं * * *

* * * न्नेभ्यो ...

... सद्दोषधी

* ता ...

... मंससे

९.४.१०

ऊरुभ्यां ते [अ]डीवङ्ग्यां पाणिभ्यां प्रपदाभ्याम् ।
ओषध्या वर्षक्षतया किलासं नाशयामि ते ।
शस्ता वर्णा इत्य् अनुरोतिस्? सहीषधिः ॥१३॥ ॥का१॥

९.४

सहेव वो हृदयानि सह विज्ञानम् अस्तु वः ।
सहेन्द्रो वृत्रहा करत् सह देवो बृहस्पतिः ॥१॥
समानम् अस्तु वो हृदयं समानम् उत वो मनः ।
समानम् अग्निर् वो देवः ॥२॥
समानं? राष्ट्रम् उपाध्वं सं जानीध्वं सहृदयाः ।
सर्वे संमनम्? अस्तु वः ॥३॥
नष्टो वो मन्युर जीर्णे ऋष्यात् सह जीवाय मद्रया ।
यथा पुत्रः प्रवावदः पितृभ्यां वदतु प्रियम् ॥४॥
सहेव वो धाम्यानि समानाः पशवश् च वः ।
सह पृथिव्यां वीरघत् सह वत् सन्त् ओषधीः ॥५॥
सह वीक्षा सह यज्ञो विबाहो वत् सहमतिः ।
सह प्रफर्वा नृत्यन्ति सह वत् स्त्रिय [आ]सताम् ॥६॥
सहे[व] वो वीर्याणि सत्यानि रन्ध्रयाध्वै ।
सह पतत्रिणीम् इधुम् अम्यस्यै हेतिम् अरूपत ॥७॥
सं वाशयामि सुमति मधुना वाचमां रिरवम्? ।
युष्माकम् अम्ये भृण्वन्मदितं संगये जने ॥८॥
युष्मान् अमित्रा वृणुतां युष्मान् प्रतिजना उत ।
युष्मे ज्ञातित्वं प्रेष्ठत्? अमृतं मर्त्याय च ॥९॥
सं समिधत् समाकरं? सह यूथा गवाम् इव ।
समानम् अस्तु वो मनो ज्येष्ठं विज्ञानम् अन्वतः? ॥१०॥
यद् ई यद् एषां हृदयं तद् एषां हृदये भवत् ।
अथो यद् एषां हृदं तद् एषां हृदि जितम् ॥११॥
समानम् अस्तु वो मनश् भ्रेष्ठं विज्ञानम् अन्वतः? ।
यद् ई यद् एषां मन एषां यानि मनांसि च ।
मद्रयम् एन्द्र तच्छृणु रये पादाव् इवाहितौ ॥१२॥ ॥का२॥

९.५

सहजबाहुः पुरुषत् सहजशस्त सहजपात् ।
स भूमिं विश्वतो वृत्वात् अतिष्ठद् दशाङ्गुलम् ॥१॥
त्रिभिः पङ्क्तिर घाम् अरोहत् पादो ऽस्येहामवत् पुनः ।
तथा व्य अकामद् विष्वङ्क अशानानशने [अनु] ॥२॥
तावन्तो [अ]स्य महिमानत् ततो ज्यायांश् च पुरुषः ।
पादो ऽस्य विश्वा भूतानि त्रिपाद् अस्यामृतं विवि ॥३॥
पुरुष एवेवं सर्वं यद् भूतं यद् च अम्यम् ।
उतामृतत्वस्येभरो अम्येनामवत् सह ॥४॥
यत् पुरुषं व्यक्पुः कतिचा व्यकस्पयन् ।
मुखं किम् अस्य किं बाहू किम् ऊरु पादाव् उच्येते ॥५॥
ब्राह्मणो ऽस्य मुखम् आसीद् बाहू राजम्यो ऽभवत् ।
मध्यं तद् अस्य यद् वैश्यः पदभ्यां शूद्रो अजायत ॥६॥
विराद् अग्रे सन् अमवद् विराजो अधि पुरुषः ।
स जातो अत् अरिष्यत पश्चाद् भूमिम् अथो पुरः ॥७॥
यत् पुरुषेण हविषा देवा यज्ञम् अतन्वत ।
वसन्तो अस्यासीद् आर्यं प्रीप्स इमंश् शरद् धविः ॥८॥
तं यज्ञं प्रावृषा प्रीक्षन् पुरुषं जातम् अज्रशः ।
तेन देवा अयजन्त साध्या वसवश् च ये ॥९॥
तस्माद् अग्ना अजायन्त ये च के बोधयावतः ।

ऊरुभ्यां ते... मापदाभ्यां
ओषधा... नाशयामि ते
... वधि

सेन्द्रो...

... रो * (ब्रान्ते समाना हृदयं मनः पाठः)

सा... सहृदयात्

... अस्त व

... मद्रयः

* * प्रवावद ...

... सशमतिः

... व * *

... सात्वानि *

सा...

* वधयामि ...

* * इणुता निष्मान * *

युष्मे...

* * * सा ...

* ई...

... अतं

* ई...

मत्रियम्...

... क्षाम् *

... पाद * *

* * क्रावुर् विष्वं अशानाशने

... पुरुषः

पाद...

... सहः

... अमकस्पयन्

* * * नासीत ...

* * अस्तु ...

* आग्ने * अमर * * पौषात्

* * अन्त् ... पुरा

... इष्मात् * *

* * इषात् प्रीक्षं... अज्रशः

श्री १९.४.१-४, ९-१२ क १०.

[९०.१ इत्यादि]

गावो ह जज्ञिरे तस्मात् तस्माद् जाता अजावयः ॥१०॥
 तस्माद् यज्ञात् सर्वभुत कृत्स्न सामानि जज्ञिरे ।
 छन्दांसि जज्ञिरे तस्माद् यजुस् तस्माद् अजायत ॥११॥
 तस्माद् यज्ञात् सर्वभुतस् संभूतं पृषदाज्यम् ।
 पशून् तांश्च कक्रिरे वायव्यान् आरण्यान् प्रान्यांश्च च ये ॥१२॥
 सतास्यासन् परिधयस् त्रि[स] सप्त समिधः कृताः ।
 देवा [यद्] यज्ञं तन्वाता अबधन् पुरुषं पशुम् ॥१३॥
 मूर्ध्नो देवस्य दृढतो अंशवस् [सप्त] सप्ततिः ।
 राक्षस् सोमस्याजायन्त जातस्य पुरुषाद् अधि ॥१४॥ ॥का०५॥ ॥मनु०१॥

१.६

इमां जनान् ओषधिम् अदृष्टवदनीम् अहम् ।
 ऽश्वस्यावो वृषति त्वा वैरूपो वाजिनीवतिः ॥१॥
 नादृष्ट वो जिह्वास् सगति न दन्ता हन्वोर् अधि ।
 नापि मध्यम्यं शिरस् ते यूयं किं करिष्यथ ॥२॥
 ऽइन्द्रामित्रा इन्द्रं इता नु वदन्ति नुश्चनः ।
 इन्द्रो वत् सर्वासां साकं शक्रस् तृणेदुः वृत्रहा ॥३॥
 अव्यतरान् अव्यशक्तान् यान् इन्द्रो अधि तिष्ठति ।
 तैर् वो ऽपि नष्टेते ऽमुक्त्वान्यदु च सर्पिणः ॥४॥
 अपि नष्टम् अदृष्टानां मुखं पादं हतेर् इव ।
 उत्तैषां जिह्वा जिघृस्ता न दन्ता हन्वोर् अधि ॥५॥
 ऽअधिकम् असृगादा न्यक्रोडादालिप्सत ।
 ऽअभीत्सं सर्वेषाम् आत्मानि ये दृष्टा पृथिवीक्षितः ॥६॥
 ऽकृप्यास पौरुषाक्षो वर्मासो वैरिणा उत ।
 मौञ्जा अदृष्टास् सैयास् सर्वे साकं नि जस्यत ॥७॥
 अदृष्टानां सप्त जाता पृथिवी निषसे मही ।
 तान् इन्द्रो बाहुभ्यां सर्वान् शक्रो न्व अपावपत् ॥८॥
 व्य अस्यन्तु सप्त जाता अदृष्टा पुरुषादिसः ।
 प्राष्णांश्च इव सोमस्य तान् अहं सर्वान् प्र मृणीमसि ॥९॥
 [य] आत्मजा ये वास्विजा अरुषा य उतोविमः ।
 तेभ्यः जनान् ओषधिं तेभ्यो बिम्बी वधः कृता ॥१०॥
 अदृष्टेभ्यस् तरुणेभ्यो धवेभ्यस् स्थविरेभ्यः ।
 अद्वर्षम् उग्राम् ओषधिं तेभ्यो बिम्बी वधः कृता ॥११॥
 ये च दृष्टा ये चादृष्टास् तितीलाभ्यलुनांश्च च ये ।
 तेनाग्रे सर्वान् सं दृढ किमीन् अनेजातो जहि ॥१२॥ ॥का०१॥

१.७

ऽशीतजलायत शीतावात उपागन्तु हिमेनाग्निमावृतः ।
 हिमेनाग्निं परीकृतस् तं त्वा देवा ऽरुधेनात् समुद्रियम् अजावयः ॥१॥
 हिमो जघान वो ऽजं हिमो वक्षन् हि मत्सतिः ।
 हिमाद् अधि प्र यामसि हिमे ऽग्निविष्मेचनम् ॥२॥
 ऽहिमवटं शधरनर्धेन्द्रस् सप्तवध्रे ।
 ऽअवका तत्र रोहतु कले परि बिलं तव ॥३॥
 अर्धिष् टे अग्ने प्रथमम् अङ्गानाम् अपरम् उत ।
 गृभ्णामि ब्रह्मणा नाम धामधा[म] परुषरुः ॥४॥
 शीतिका नाम ते माता जलावो नाम ते पिता ।
 इह त्वम् अन्तरा भव वाहीकम् अस्तु यद् रपः ॥५॥
 हिमे जातोदके दृष्टा सिन्धुतस् पर्यावृता ।
 तथा ते अग्रमं नामाभ्यम् इवाभ्यामिधान्या ॥६॥
 आमा नामास् ओषधे तस्यास् ते नाम जग्रम ।

छन्दो ह जज्ञिरे...

सप्तास्यास्तन्... ॥१०॥

... अंसवत्...

राजस्...

... महीनीम् *

... इन्दोर् *

... करिष्यतः ॥ ॥ मे ते यूयं किं करिष्यतः

मे इन्द्रां...

... तृणेदु *

... रं * वा...

तैर्...

... ना * पाद...

... इन्दोर् *

... शिकः

... वीरणा *

... जास्यच

... सर्वा * नु पावपत्

व्य * * जातादृष्टा *

... सत् * * तयाई...

... वल्लिजावका *

... कृत

... धवम्ब *

अद्वर्षम्... कृत

... अनेजितो *

... इता त...

... वधं *

... न्वविमोचनं

... अषरा *

गृभ्णामि... परुषरुः

... वाहीकम् * * रपा

... नृत

... पिधान्या

... त * जग्रमः

को १११.७

को ७

क १.१११.१ । 'क सरासः कु-
'क ७' [सारासः

अगस्त्यस्य पुत्रासो मा विधातुः पुत्रवान् मम ॥७॥
 मा नो अग्ने तन्वं मा वाससो ऽस्य रीरिषः ॥८॥
 यं त्वा समुद्रज वयम् आरोहाम स्वस्तये ।
 ॥ दिवस्तादावापद् कम्पारात् समुद्रिवाः ॥९॥
 अप हिरण्यकुम्भो हरितो ऽवकाभिः ।
 परिहृते तेनाग्निं शमयामसि ॥१०॥
 शमयाम्य अर्षिद् अग्ने शिवस्तस्मै मविधाः ।
 गृभीते धावापृथिवी गृभीतं पार्थिवं रजः ॥११॥
 नि मुञ्जेषु यद् उदकं नि नञ्जेषु यद् अमृतरम् ।
 यत् समुद्रे यत् सिन्धौ तेनाग्निं शमयामसि ॥१२॥
 वेतसस्यावकायाः नडस्य वीरणस्य च ।
 रोहीतकस्य वृक्षस्याग्निशमनम् उद् धरे ॥१३॥
 ॥ आयती उत जायौं वि ते हरन्तु यद् रपः ।
 परायतीः परावतं परा वहन्तु यत् तपः ॥१४॥
 हिमस्य त्वा जरायुगान्ने परा व्ययामसि ।
 शीतिके शीतिम् इत् करो हिमके हिमम् इत् करः ॥१५॥ ॥का० १॥

१.८

अकृण्वत लाङ्गलेन पट्टता पथयिष्णुना ।
 लाङ्गलपृष्ठाचर्कपुरं वृकेण यवम् अभिना ॥१॥
 देवा एतं मधुना संयुक्तं यवं सरस्वत्याम् अग्निं मजाद् अचर्कपुरः ।
 इन्द्र आसीत् सीरपतिश्च शतक्रतुः कीनाशा आसन् मरुतस् सुदानवः ॥२॥
 हिरण्यं कलमं सुदानवो दिव्या कृतम् अवाधृतम् अभिना सारवं मधु ।
 ततो यवो व्य अरोहत् सो ऽभवद् विषवृषजः ॥३॥
 यवा र्वायां सरसायः पृथायमश्वा भरत् ।
 [ततो यवो व्य अरोहत् सो ऽभवद् विषवृषजः] ॥४॥
 यद् वृकं मधुपावनं सं वर्धयतम् अभिना ।
 [ततो यवो व्य अरोहत् सो ऽभवद् विषवृषजः] ॥५॥
 केरुण्डा नाम सरथो वृकस्य संस्याधिः ।
 ततो यवो व्य अरोहत् सो ऽभवद् विषवृषजः ॥६॥
 यद् अस्य ॥ भरथो मधु सरथा सर्थश्च वरत् ।
 सद्यत् तु सर्वतो यवं पुनर् आ घत्तम् अभिना ॥७॥
 यो वां दिग्धविद्धो ऽहिदृष्ट उपाचरत् ।
 तीर्थे रधम् इव मज्जन्तम् उत् तं भरतम् अभिना ॥८॥ ॥का० १॥

१.९

स यं वहस्य अद्यायोगा पडयोगा यं कतुर्गवाः ।
 सर्वे ते विषं वि बाधस्तामं उग्रो मध्यमशीर् इव ॥१॥
 यस्य यव प्र सर्पश्च अङ्गमङ्गं पश्यदः ।
 तस्माद् विषं वि बाधस्तं उग्रो मध्यमशीर् इव ॥२॥
 शकलं च न ते यवो ऽभ्यान् हस्य ओषधिः ।
 यवैव यावयद् गोर् मश्वात् पुत्रवात् विषम् ॥३॥
 यवो राजा यवो मिथश्च यवस्य महिमा महान् ।
 यवस्य मन्थं पयिवान् इन्द्रश्च चकार वीर्यम् ॥४॥
 आ भरतवृत्तं घृतस्य [घृतस्य] पुण्यम् आ भर ।
 अमन्त्रिणातोषधिर् इव दूषयद् विषम् ॥५॥
 इहायन्तु दिग्धविद्धा[य] शूद्रा राज्ञ्या उत ।
 चक्षुर् मे सर्वा दृश्यते [या]यन्तु कृदा मुनः ॥६॥ ॥का० १॥

१.१०

जीवातवे न मर्तवे शिरस् त आ रमाह

... वासं त्व *

* ता ...

* हिरणं ...

* शी *

... नद्रे(मान्ते त्रे)दु **

... तेनाग्न्यं *

... पर *

... किर.

अकृण्वता...

* गृहचरक्रतुर् वृकेणयम् *

... मधु * अचरक्रतु

* * सीरपतिश्च * कनीशासर्...

* * विरोहत् * * दूषणा

* * पावान सवावयवान् *

* वतो विरोहत्... दूषणा:

... चनद्

* * * दुषं ...

* वं * दिग्धोपाचरत्

... ना:

... वा

... पातान् * * *

यत्येव...

* * * वाषस्य ...

* पुत्रा * * *

* यावयावद्...

... रम

अमन्त्रिणातोषधि...

... पात्रावाह

१.२.६.१२

रसं विषस्य नाविदम् ऊर्ध्वं केनम् अदम् इव ॥१॥
 भूम्या मध्याद् विषो मध्याद् भूम्या मध्याद् अथो विषः ।
 मध्ये पृथिव्या यद् विषं तद् वाक्वा वृष्यामसि ॥२॥
 अश्वत्थे निहितं विषं कपाले निहितं विषम् ।
 शिलायां जले तैमातः प्रथमो विषवृषणः ॥३॥
 विषस्याहं वैश्वकस्य विषस्य वात्स्यस्य च ।
 अथो विषस्य मैत्रस्य शमनीं वाक्वम् अग्रमम् ॥४॥
 तद् इव वदन्त्वं अर्थिता उत शूद्रा उतार्याः ।
 विषाणां विश्वगतानां सर्वथैवारसं विषम् ॥५॥
 पुरुषस्त त्वामृत कण्वो विष प्रथमम् आ वयम् ? ।
 यथा तन्वारोपयस् तथास्य अरसं विषम् ॥६॥
 यद्वो देवा उपचीका यद् वेधं सुशिरं वधुः ।
 तन्नामृतस्यासिकं तच्च वकारारसं विषम् ॥७॥
 शकुन्तिका मे [अ]व्रीद् विषपुष्पं ध्यस्तिका ।
 न रोपयति न सादयत्य् अरसं शरभ्यं विषम् ।
 अभ्य अपप्तानि बुर्गाणि सारीश शकुनयो यथा ॥८॥
 इहेन्द्राणीं वरुणाणीं सिनीवालीं क्रकोष्ठ्याम् ? ।
 गृहान् शरपुत्रान् देवं वाक्वामो विषवृषणम् ॥९॥
 आलकं व्यालकं यावं जात्य जिगीमहे ।
 अरक्षिषं यवा मिषम् वयम् इव छासामहे ? ॥१०॥
 अस्याद् द्यौः अस्याद् पृथिव्य अस्याद् विश्वम् इदं जगत् ।
 अस्थुर विश्वस्यारोपयो अनङ्गाहः कृषायवः ? ॥११॥
 यावत् सूर्यो ऽभितपति यावच्च क्षामिविपश्यति ।
 तेनाहम् इन्द्र तत् तेन कृणोम्य् अरसं विषम् ।
 तद् विषम् अरसं विषम् अधोभागे ऽरसं विषम् ॥१२॥ ॥का०५॥

१.११

मातरिश्वा सम् अमरद् धाता सम् अदधात् पदः ।
 इन्द्राग्नी अभ्य अरक्षतां त्वष्टा नाभिम् अकल्पयत् ॥१॥
 भगत् त्वाभ्य अरक्षद् वरुणस् ते असुम् आभरत् ।
 रात्रीत् त्वाभ्य अगोपाय[न] सा त्वं भूते अजायथाः ॥२॥
 द्यौश्च ऽ आयुर् गोपायद् अन्तरिक्षम् असुं तव ।
 माता भूतस्य भव्यस्य पृथिवी त्वाभि रक्षतु ॥३॥
 यां त्वा देवास् समवधुस् सहस्रपुरुषां सतीम् ।
 साजे वित्तम् आस्येजम् अपाज व्यज विषम् ॥४॥
 याः पुरस्तात् प्रस्यन्मस्ते दिवा नक्तं च योषितः ।
 आपः पुरस्तात् क्षवन्तीस् ता उ ते विषवृषणीः ॥५॥
 आतपस् ते वर्षम् आसीद् अग्निश् छायाभवत् तव ।
 उर्वं ते अभ्रम् आसीत् सा त्वं भूते अजायथाः ॥६॥
 गन्धर्वस् ते मूलम् आसीच्च छायाप्सरस् तव ।
 मरीचीद् आसन् पर्णानि सिनीवाली कुलं तव ॥७॥
 अजरा देवा आदधुर अमृतं मर्त्येष्व् आ ।
 तस्यैतद् अग्रम् आ वधे तद् उ ते विषवृषणम् ॥८॥
 अनङ्गयः जनमाना विप्रा गन्मीरे ऽपसः ।
 मिषक् बभ्रुर् मिषक् कर्णं तद् उ ते विषवृषणम् ॥९॥
 याः पुरस्ताद् वितिष्ठन्ति गांश्च प्रमाजिनीद् इव ।
 अमृतस्यैव वा अस्य अतो हास्य अदन्धती ॥१०॥
 यवमयस् सरवायाः पोषाव मध्व आभरत् ।
 ततो यवः प्राजायत सो ऽभिवद् विषवृषणः ॥११॥
 यवस्यैतत् पलाकिनो योधूमस्य तिलस्य च ।

...वज्रः * * *

...मध्या भूम्यां त्वाः * *

* 'हत् * 'हत् *

... 'णी

* वैश्वकस्य ...

...तामानी * *

...वताव

...वद् वेधं सुशिरं *

...तच्च वाक्वा *

शकुन्तिका ...

...सार्व *

गृही 'पुत्रा ...

अस्ता * अवात् ...

* * वितपति * 'वपश्यति

उद्...

* * अनङ्गद् ...

...अजायताम्

योद्युर्...

* * * 'वदुस् सहस्रपुरुषं *

...भ्यजा *

* पुरस् * * * मे 'णी

आतःपस्...तमः

...अजायताम्

* आसं पूर्णानि ...

* देवावधुर् ...

* * * वदे ...

अनङ्गो 'न विषं * प्तं

* * * क्षणे ...

* वास् * * *

योमवत्सवधोवा पृषाव * *

* * प्रजायतस् * * वितवृषणा

* * गोधूमस्य ...

मीहेर यवस्य वैवेन कृणोम्य भरसं विषम् ॥१२॥
 महीयोनी समुद्रस्य स्थानं न निर्दे नृचायव ? ।
 तां देवा गुह्याम् आसीनां समुद्रात् खोद् आभरन् ॥१३॥
 समुद्रात् खोदाधृत्योत् तां पुष्करा अद्भुतः ? ।
 अस्याः पृथिव्या देव्याश्च बभूवुः आकाशम् असि विषदूषणम् ॥१४॥
 ॥का०१॥ ॥ननु०२॥

९.१२

समानम् अर्थं पारयन्ति देवा रूपंरूपं तपसा वर्धमानाः ।
 तद् आदित्यम् अभि सं विशन्ति तद् एककूपम् अमृतत्वम् एवाम् ॥१॥
 देवो देवेभिर् आगमन् मंहन् नो अदितिः पिता ।
 सुप्रीत जातवेदसम् एककूपो शुद्धा भवं ? ॥२॥
 आतिथ्यम् अभिर् अबतु देव उभयेभिः पितृभिस् संविदानः ।
 महान् मरीया उप भक्षम् आगन् सं गुर आदित्यां निविष्टवह्निः ? ॥३॥
 त आ विशन्ति पुरुषं शयानं प्राणा विष्टुः नि शमयन्त्य एनम् ।
 ते नो रात्र्या सुमनस्यमाना अह्ना रक्षन्स् अहणीयमानाः ॥४॥
 पशुभ्यो नः पशुपतये मृदस् सर्वस्यो निद्रं हायताम् ? ।
 मा नः प्राणो ऽप रीरिषः ॥५॥
 वायुस् सत्ये ऽधिष्ठितः प्राणापानाद् अमिरक्षन् प्रवायुरेदिमां देवा-
 यत्ना प्रजापता सादित्याश्च येमिरे ? ।

पूषा रश्मिषु यत ।
 आदित्यो विष्णुर् आक्रमे स्वा रोहन् दिवं रोहति ॥६-७॥
 प्र यातु देवस् सविता सर्वे त्वष्टा रूपाणि पिशतु ।
 अञ्जन्तो मधुना पयः ॥८॥
 अतन्द्रं यातम् अभिना विष्टे देवाः प्रयातन ।
 आदित्यासस् सजोषस् पुरः पश्चात् स्वस्तये ॥९॥
 ब्रह्म वर्मं बृहस्पतिस् संग्रहो नो ऽभि रक्षतु ।
 देवो देवैः पुरोहिता ? ॥१०॥
 मरुतो वृष्ण्या न आगमन् सत्यधर्माण ऊतये ॥११॥
 अपराहेतु जिम्बित इन्द्रो राजा दिवस् परि ।
 रहद् मिमाय तिष्ठसि ? स न इमाः कल्पयाद् विशः ॥१२॥ ॥का०१॥

९.१३

आवतस् ते परावतः परावतस् त आवतः ।
 इहैव भव मा तु गा मा पूर्वा अनु गा गतान् अनु वभ्रामि ते वृद्धम् ॥१॥
 यत् स्वामिषेदः पुरुषस् त्वो यद् अरणो जगः ।
 उम्नोचनप्रमोचने उमे वाचा वदामि ते ॥२॥
 यद् बुद्धोद्विध शेषिषे स्त्रियै पुंसे अश्विस्था ।
 [उम्नोचनप्रमोचने उमे वाचा वदामि ते] ॥३॥
 यद् एनसो मातृकृतैश्च छेपे पितृकृता उत ।
 उम्नोचनप्रमोचने उमे वाचा वदामि ते ॥४॥
 यत् ते माता यत् ते पिता आमिर् जाता च सर्जत ।
 प्रत्यक् सेवस् मेघ[जं] जरदहि कृणोमि ते ॥५॥
 पक्षोहि पुनर् एहि सर्वेण मनसा सह ।
 वृत्तौ यमस्य मातु गा अयि जीवपुत्र [र]हि ॥६॥
 अनुवृत्तः पुनर् एहि विज्ञान उवचने पयः ।
 आरोहणम् आक्रमणं जीवतो जीवतो ऽयनम् ॥७॥
 मा बिभेद् न मरिष्यसि जरदहिर् भविष्यसि ।
 निद्रं अवोचम् अहं यस्मिन् अग्नेभ्यो अङ्गवचरं तव ॥८॥
 शीर्षरोगम् अङ्गुरोगं यश्च ते हृदयामयः ।

* ववत्त्ववत्...
 महीयोनी...
 ... च उद्याभरं
 * च उद्याभृत उताम पुष्करावदुः

* * पारयन्ति * रूपोरूपं...
 उद् आदित्याम् * सं विशन्ति * एको...
 * * आगमं मंहं...

... आगं मं * * *
 ताविशन्ति * * * निष्ट्वा * वसन्त्य *
 * * * नाः अह्ना रक्षांस् ना

... पु *
 * * भुतः नास् रक्षं...

* * यत्ता-
 विष्टो... स्व रोहं दिव *
 * * * सविषु...

* वायुम् अभिनां...
 * दित्यास्तस्य...

* * नागमन्...
 अपराहेतु जिम्बितः...
 ... नैमाः * *

इहैव * * * ग * पूर्वा... उदं
 वत्... तो * अरणो दनः
 * उमव वाचा...
 * अत्रोहित * की * चित्ता

... मातरिष्यक् * पितृपुत्राद् *
 * उमव...

... आमन् * * *
 * उवस्व...
 शेषिषे पुनर्...
 शतो * * गाधि...
 अनुवृत्तः...

* बिभेद् * मरिष्यसि * *
 * बोधमं वस्मन्...
 ... मव

श्री ५.२.५.५

श्री ५.१०.१-१०

श्री ५.१०.११-१७

श्री कृष्णात्

श्री त्वया वक्ष्यं निरवोचम्

श्री ५.१७.१ क १०.१०९.१

श्री २ क २

श्री ३ क ३

श्री ४

श्री ५ क ५

श्री ६ क ४

श्री ७

श्री १२.५

क ६ श्री १०

श्री ११ क ७

श्री ५.१७.१८

श्री ५.१९.१५

यक्ष्मश्च स्येन इव प्रापतद् वाचा नुक्तः परस्त[रा]म् ॥९॥
 ऋषी बोधप्रतीबोधाद् अस्वप्नो यश्च जागृषिः ।
 तौ ते प्राणस्य गोप्तारौ दिवा स्वप्नं च जाग्रतुः ॥१०॥ ॥का०२॥

९.१४

अयम् अग्निर् उपसद्य इह सूर्य उद् पतु ते ।
 उद् एहि मृत्योर् गम्भीरात् कृष्णाच्च चित् तमसस् परि ॥१॥
 नमो यमाय नमो [अ]स्तु मृत्यवे नमः पितृभ्य उत ये नयन्ति ।
 उत्पारणस्य यो वेद तम् अग्निं पुरो दधे [अस्मा अरिष्टतातये] ॥२॥
 ऐतु प्राण ऐतु मन ऐतु चक्षुर् अथो बलम् ।
 शरीरम् अस्य सं विदां तत् पद्भ्यां प्र[ति] तिष्ठतु ॥३॥
 प्राणेनाग्ने चक्षुषा सं सृजेमं सम् ईरय तन्वा सं सज्जेन ।
 वेत्थासृतस्य मा मृत मो दु भूमिगृहो भुवत् ॥४॥
 मा ते प्राण उप दसन् मापानो अपि धायि ते ।
 सूर्यस् त्वाधिपतिर् मृत्योर् उदायच्छाति रश्मिभिः ॥५॥
 इ[य]म् अन्तर् वदत्य उमा जिह्वा पणिष्यद्वा ।
 तया रोगं हि नयामश् शतं रोपीथ च तक्मनः ॥६॥
 अयं लोकः प्रियतमो देवानाम् अपराजितः ।
 यस्मै त्वम् इह जज्ञिषे दिष्टं पुण्य मृत्यवे ।
 तस्मै त्वाहु इयामसि मा पुरा जरसो मृधाः ॥७॥ ॥का०१॥

९.१५

ते ऽवदन् प्रथमा ब्रह्मकिंस्विषे [अ]कृपारस् सलिलो मातरिभ्या ।
 वीडुहरस् तप उग्रं मयोभुव आपो देवीः प्रथमजा ऋतस्य ॥१॥
 सोमो राजा प्रथमो ब्र[ह्म]जायां पुनः प्रायच्छद् अहणीयमानः ।
 अन्वर्तिता वरुणो मित्र आसीद् अग्निर् होता इस्तयुष्मा निनाय ॥२॥
 हस्तेनैव प्राह्य आधिर् अस्या ब्रह्मजायेति वेद् अवोचत् ।
 न वृताय प्रहेया तस्य पथा तथा राष्ट्रं गुपितं क्षत्रियस्य ॥३॥
 याम् आहुस् तात्कां विकेशीडत् प्रायः ग्रामम् अवपद्यमानाम् ।
 सा ब्रह्मजाया प्र दुनोति राष्ट्रं यत्र प्रापादि शश उक्कुषीमान् ॥४॥
 ब्रह्मचारी चरति वेविषद् विषस् स देवानां भवत्य एकम् अङ्गम् ।
 तेन जायाम् अम् अविविषद् बृहस्पतिस् सोमेन नीतां जुहं न देवाः ॥५॥
 देवा एतस्याम् अजायन्त पूर्वं सप्तर्षयस् तपस् ते ये निषेदुः ।
 भीमा जाया ब्राह्मणस्यापनीता दुर्धा दधाति परमे व्योमन् ॥६॥
 ये गर्भो अवपद्यन्ते जगद् यच्च चापलुप्यते ।
 वीरा ये हन्यन्ते मिथो ब्रह्मजाया दिनस्ति तान् ॥७॥
 सर्वे गर्भाः प्र वयद्यन्ते कुमारो दशमास्याः ।
 यस्मिन् राष्ट्रे निरुप्यते ब्रह्मजायाधिस्या ॥८॥
 पुनर् वै देवा अद्वुः पुनर् मनुष्या उत ।
 राजानस् सत्यं कृण्वाना ब्रह्मजायां पुनर् वदुः ॥९॥
 पुनर्वाय ब्रह्मजायां कृत्वा देवैर् निकिस्विषम् ।
 ऊर्जं पृथिव्या भक्ष्त्वोदगायम् उपासते ॥१०॥ ॥का०४॥

९.१६

न तत्र धेनुर् दोष्ठा नामङ्गान् सहते धुरम् ।
 विजामि[र्] यत्र ब्राह्मणो रात्रिं वसति पापया ॥१॥
 न वर्षे मैत्रावरुणं ब्रह्मज्यम् अग्निं वर्षति ।
 नास्मै समितिः कल्पते न मित्रं नयते वशम् ॥२॥
 अमुक्कमती? चरति ब्रह्मजाया शालं पक्कीः प्रविशत्य वतकाः ।
 यः क्षत्रियः पुनर् एतां वदातु स विदो वारां यवानु प्रपीणाम् ॥३॥
 पुनर्वाय ब्रह्मजायां राजा कस्ये न पद्यते ।

वक्ष्यं इवेनैव प्रापयत...
 ...जागृषि
 ते * प्रणस्य गोप्तारौ... जाग्रतु

* * * नममो * * * पितृभ्यः...
 उत्पारिणस्य * * * त्वम्...

शरीरम् * * * विदा... विष्वदु
 प्राणेनाग्ने... सृजनेन

* * * * दसं * प धाय *
 * * मत्वा...
 ...मणिः पदा
 तातया रोमं * * * रोमी * उक्कना

तस्मै... अद्वुः * * *
 * त्वानि देवामसि... मृधा

तं वदं प्रथा...
 वीडुहरस्... अपोपो * * *

अन्वर्तिता... * गृह्य *
 * * आविर्...
 * * प्रथा तस्त * * राट्...
 ...प्रागाममवपद्यमाना
 * * * तिनोदु * * प्रापादि सनु उक्कुषीमां
 * * वेविषद्... भावत्य * *
 ...निहता * * *
 * एतस्यापजयन्तु...
 * * ब्रह्मणस्यापिनिहिता दुर्धा वदाति...
 य गर्भोवपद्य(उपरि त्व)न्ते * * चापिह्यन्ते
 * * हन्यन्ते... तान्
 सर्वे...
 अस्मिन्... वादित्वा

* * कृण्वानो * न पुनर् *
 यो पुनर्वाय... निकिस्विषं
 ...भक्तोभगायम् *

* * धेनु रोहे...
 ...रात्रि * * * (ग्राम्ये विदत्र)
 ...ब्रह्मज्याम् * *
 नास्मै...
 * * जाया...
 ...गाय
 यो पुनर्वाय...

श्री ५.१७.८

श्री ९

श्री ५.१८.१

श्री २

श्री ४.१३

श्री १३.५

श्री १३.५

श्री ४.५

श्री ५.१९.९.५

श्री ५.१८.७

श्री अक्षं यो ब्राह्मणां मन्त्रः

श्री ५

श्री ६

श्री १४

श्री इत्याभिषेकः

श्री ३

श्री ५.१८.१५

श्री ९

श्री ८

श्री १०

श्री ११

श्री १२.५, ५.१९.११.५

श्री ५.१९.२ [कान्वावचन]

श्री देवस्तेषामुपवादनविस्तो-

श्री १. श्री कोशे तु शुद्धम् अथि

श्री ७

दुर्योणे [अ]क्षा ओषधिर् याकाहयाभिषिपद्यती? ॥४॥
 विषम् उष्णात् अर्पा विषम् उष्णाति वीरुधाम् ।
 यो ब्रह्मजायां न पुनर् ददाति तस्मै देवास् स्वधितिं दिग्धम् अस्यान् ॥५॥
 उत यत् पतयो वरा स्त्रियाः पूर्वं [अ]ब्राह्मणाः ।
 ब्रह्मा चेद् ध[त्त]म् अभ्रहीत् स एव पतिर् एकधा ॥६॥
 ब्राह्मण एव पतिर् न राजा नोत वैश्यः ।
 तत् सूर्यः प्रह्वन् एतु पञ्चभ्यो मानवेभ्यः ॥७॥ ॥का०५॥

९.१७

नैतां ते देवा अदुस्रं तुभ्यं नृपते अत्तवे ।
 मा ब्राह्मणस्य राजस्य गां जिघत्सो अनाद्याम् ॥१॥
 अक्षुद्रो राजस्य पाप आत्मपराजितः ।
 स ब्राह्मणस्य गाम् अद्याद् अद्य जीवानि मा श्वः ॥२॥
 निर वै अक्षं नयति हन्ति बर्धो [अ]ग्निर् [इ]वाकम् प्र पुनोतु राष्ट्रम् ।
 यो ब्राह्मणं देवबन्धुं हिनस्ति न स पितृणाम् अन् एतु लोकम् ॥३॥
 देवपीयूषं चरति मत्स्येषु गरगीणो भवत्य अस्त्रिभूयान् ।
 यो ब्राह्मणं मन्यते अक्षम् एव स विषस्य पिबति तैमातस्य ॥४॥
 विषं स पिबति तैमातं पश्यन् अग्निं प्र सीदति ।
 यो ब्राह्मणस्य सद् धनम् अग्निं नार[द्] मन्यते ॥५॥
 शतापाष्ठा नि वीरत तां न शक्नोति निष्किदम् ।
 अन्नं यो ब्राह्मणां नन्दन् स्वाद् अक्षीति मन्यते ॥६॥
 य एनां इत्यान् सुतुं मन्यमानो देवपी[यु]र् धनकामो न विप्तात् ।
 स तस्येन्द्रो हव्ये अग्निम् इन्द्र उभे एनं द्विष्टो नमसी चरन्तम् ॥७॥
 न ब्राह्मणो हिसितव्यो [अ]ग्नेः प्रियतमा तनूः ।
 सोमो ह्य अस्य दायाद् इन्द्रो [अ]स्याभिषास्तिपाः ॥८॥
 अग्निर् वै न पववाय[त्] सोमो दायाद् उच्यते ।
 जयते ऽभिषास्त इन्द्रस् तत् सत्यं देवसंहितम् ॥९॥
 आविहितावधिषा प्रदाकूद् इव चर्मणा ।
 ब्राह्मणस्य राजस्य दृष्टेया गौर् अनाद्या ॥१०॥ ॥का०६॥

९.१८

इषुद् इव दिग्धा नृपते प्रदाकूद् इव गोपते ।
 सा ब्राह्मणस्येषुद् दिग्धा तया विष्यतु पीयतः ॥१॥
 तीक्ष्णेष्वो ब्राह्मणा हेतिमन्तो याम् अस्यस्ति शरण्यां न सा मृषा ।
 अनुहाय तपसा मन्थुना चोत कूराद् अ[व] मिष्वन्ति ते तया ॥२॥
 जिह्वा ज्या भवति कुस्मलं वाक् माडीका दन्ता[त्] तपसा सुदिग्धाः ।
 तेभिर् ब्रह्मा विध्यातु देवपीयुं निर्जलै[र्] धनुर्मिर् देवजूतैः ॥३॥
 ये ब्राह्मणं हिसितारस् तपस्विनं मनीषिणं ब्रह्मचर्येण भास्तम् ।
 अवर्तिमद् भविता राष्ट्रम् एषां तपसैव निहतं नानु वेतु? ॥४॥
 ये सहस्रम् अराजन् आसन् दृष्टाशता उत ।
 तेभ्यः प्र अवीमि त्वा वैतहव्याः परामबन् ॥५॥
 गौर् एव तान् हन्यमाना वैतहव्या इवाचरत् ।
 ये केसरप्रावन्धायाश् चरमाजम् अपेचिरन् ॥६॥
 अतिमात्रा अजायन्त गोव् इव विषम् अस्पृशन् ।
 प्रजां हिसित्वा ब्राह्मणीम् अलम्ब्य परामबन् ॥७॥
 ये वृहत्सामानम् आक्षिरसम् आर्पयन् ब्राह्मणं जनाः ।
 तेवह स्तोकां उभयादव यत् स्तोकां आमयत् ॥८॥
 ये ब्राह्मणं प्रत्यङ्गीवन् ये चास्मै शुक्कम् इषिरे ।
 अक्षस् ते भ्ये कुस्वापाः केशान् कादन्त आसते ॥९॥
 अद्यापदी चतुरङ्गी चतुरभोजा चतुर्दण्डः ।

दुर्योणे * *धीर् *नपद्यती

* * अपा...

...उषिषं * अस्यां

तत् पश्यो दिश...

ब्राह्मणेष पतिन्... वैश्यत्

...अयतु * *

* * देवाद्दुस्...

...नाडयाः

अक्षुद्रो * पापान्ममपरा°

* * * अथ तद्वच * म था

...हन्त * * * पृ तन्नोतु *

...हिनस्ति त स्व * * *

*धीर्दृष्ट * *गीत्यो * भूयां

...त्वा

* * अद्...

सतापाष्ठा * * * शिखनोत निष्किर्

अन्न * ब्रह्मणा नन्दन् साद् अनमीत *

* * इन्धं युद् * * वनकामो * विन्ता

सन् तस्येभ्यो * अभिषन्धो उभेनं दृष्टो * *

* * हिसितव्यो * ...

...पाद्

जयताभिषास्त...

*तवहविषा प्रनाकूद् * धर्मणा

* राजस्यं तुप्तीषा * अनाडयः

* * त्वेषु... पीतया

[* सुषां

तीक्ष्ण इष्वो ब्रह्मणा * * अस्तन्ति धर्म्या नि

अनुहायति... [[उपरि प्राप्ते दिग्धा

* भ्या(उपरि प्राप्ते था) * कुम्भं... सिद्धि-

* ब्रह्मा विषा(उपरि था)तु देवपीयं * वतुमिर्

...मणीषिणं * * [* ज्योः

* * अराजनां दृष्टाशता * *

...धुषं

* * तां हन्यमानो वैतहव्या * *

...केसरप्रावन्धायाश् चारमादा उपेचर्

अभि° जायन्ति * इवि दिवि पस्पृशं

खग हिसित्वा ब्रह्मीम् अनुमन्त्र्य पराजुषं

...जात्यं * *

* * प्रत्यङ्गीवं वय * * ईषिरे

अक्षस्... अजादन्तासते

...ता *

श्री ५.१९.४

श्री १०

श्री ८

श्री १५, ८५

श्री ५.१८.१२

द्विजिज्ञा द्विमाणा भूत्वा सा राष्ट्रम् अब धृनुते ॥१०॥ ॥का°७॥

९.१९

ब्रह्मगवी पच्यमाना यावत् साभि विजङ्गहे ।
 तेजो राष्ट्रस्य निरु हन्ति न वीरो जायते पुमान् ॥१॥
 आक्रमणेन वै देवा द्विपन्तो प्रप्ति पूरवम् ।
 ते अजन् ब्रह्मज्यं क्षेत्रे [अ]धानुनवादिनम् ॥२॥
 विषम् एतद् देवकृतं राजा वरुणो अब्रवीत् ।
 न ब्राह्मणस्य गां जग्ध्वा राष्ट्रे जागार कश्चन ॥३॥
 तद् वै राष्ट्रम् आ स्रवति मित्रा नावम् इषोदकम् ।
 ब्राह्मणो यत्र जीयते तद् राष्ट्रं हन्ति दुष्पुत्रा ॥४॥
 एकशतं वै जनता भूमिर् या व्यधृनुत ।
 प्रजां हिसित्वा ब्राह्मणीम् असंमर्थं पराभवन् ॥५॥
 याम् उदाजन् ब्रह्मयो मनीषिणश्च शपुसाता ? बृहतीं देवजुताम् ।
 सा ब्रह्मज्यं पचति पच्यमाना राष्ट्रम् अस्य बृहती यच्च च वर्षः ॥६॥
 वाचा ब्राह्मणम् इच्छति जामिने ? हन्ति चिरया ।
 मित्राय सत्ये द्रुहति यं देवा प्रप्ति पूरवम् ॥७॥ ॥का°८॥

९.२०

एकपात् छन्द एकपदश्च च पशन् स तद् आप्नोति खाव च दम्भे
 प्रथमया राट्या प्रथमया समिधा ॥१॥
 द्विपात् छन्दो द्विपदश्च च पशन् [स] तद् आप्नोति खाव च दम्भे
 द्वितीयया राट्या द्वितीयया समिधा ॥२॥
 त्रिपात् छन्दस् त्रींश्च च लोकान् स तद् आप्नोति खाव च दम्भे
 तृतीयया राट्या तृतीयया समिधा ॥३॥
 चतुष्पात् छन्दश्च चतुष्पदश्च च पशन् [स] तद् आप्नोति खाव च दम्भे
 चतुर्थ्या राट्या चतुर्थ्या समिधा ॥४॥
 पञ्च दिशः पञ्च [च] प्रदिशस् [स] तद् आप्नोति खाव च दम्भे
 पञ्चम्या राट्या पञ्चम्या समिधा ॥५॥
 षष्ठुमं छन्दो विराजं स्वराजं सप्तजं [स] तद् आप्नोति खाव च
 दम्भे षष्ठ्या राट्या षष्ठ्या समिधा ॥६॥
 सप्त प्राणान् सप्तापानान् सप्तर्षींश्च [स] तद् आप्नोति खाव च
 दम्भे सप्तम्या राट्या सप्तम्या समिधा ॥७॥
 ओजश्च तेजश्च सहरश्च बलं च [स] तद् आप्नोति खाव
 च दम्भे अष्टम्या राट्या अष्टम्या समिधा ॥८॥
 अम्भश्च महश्च चाक्षं चाक्षायं च [स] तद् आप्नोति खाव च दम्भे नवम्या
 राट्या नवम्या समिधा ॥९॥
 ब्रह्म च क्षत्रं चेन्द्रियं च ब्राह्मणवर्चसं च [स] तद् आप्नोति खाव च दम्भे
 दशम्या राट्या दशम्या समिधा ॥१०॥
 विश्वावसु च सर्ववसु च [स] तद् आप्नोति खाव च दम्भे एकादश्या
 राट्येकादश्या समिधा ॥११॥
 पाङ्क्तं छन्दः प्रजापतिं संवत्सरं [स] तद् आप्नोति खाव [च] दम्भे द्वादश्या
 राट्या द्वादश्या समिधा ॥१२॥ ॥का°९॥ ॥अनु°१॥

९.२१

यो वा एकशरावं निर्बपेद् एकक्रविम् एषानु निर्बपेत् ।
 एष वा एकक्रविर् यद् अग्निः ।
 एकक्रविं चैव लोकं खावदम्भे ।
 एकक्रविर् इव तपस्य एकक्रविर् इव दीदायैकक्रविर् इवाज्ञादो भवति
 य एवं वेद ।
 स एवं विद्वान् प्राप्तीयाद् एताम् एव देवतां मनसा ध्यायेत् ॥

...अवि *

* पच्यमाना ... वज्रगहे

...पौरवं

* आर्जं ब्रह्मर्जं * ता अनृतं

ते * * दुग्ध्वा * जागर ...

...कं । ब्राह्मणो यत्र जीयते तद् राष्ट्रं स्रवति मित्रा

...इवि दुष्पुत्रा [नावमिषोदकं]

* * जवता * याद् विधृतः *

प्रजा हिसित्वा ब्राह्मणीम् असं पराभुवं

* * आजं गृधयो ...

* * * पच(उपरि प्रान्ते पच्य)माना ...

...चिन्म्या

...पौरवम्

* * एकपादश्च त आप्नोति ...

* प्राणां सप्तानां ... च ।

...राट्या अष्टम्या *

* * * च अक्षं च अन्नाक्षं ...

पाङ्क्तं...

भो यो...एकक्रविम् * *

* * तपस्ये * * दीदाय एकक्रविर्...

एककवेत् त्वा चक्षुषा पश्याम्य एककवेत् त्वा हस्ताभ्याम् आ रमे ।
 एककवेत् त्वास्तेन प्राप्ताम्य एककवेत् त्वा जठरे साधयामि ॥
 इति स यथा हुतम् इष्टं प्राप्तीयाद् एवैनं प्राप्ताति ॥१॥
 [यो] वै त्रिशरावं निर्बपेत् प्राणापानाव् एषातु निर्बपेत् ।
 एते वै प्राणापानौ यन् मातरिभ्या चासिथ च ।
 प्राणापानौ चैव लोकं चाव दन्दे ।
 ज्योर् जीवति सर्वम् आयुर् एति न पुन जलत् प्र भीयते य [एवं वेद ।
 [स एवं विद्वान्] प्राप्तीयाद् एताम् एव देवतां मनसा ध्यायेत् ॥
 प्राणापानयोस् त्वा चक्षुषा पश्यामि प्राणापानयोस् त्वा हस्ताभ्याम् आ रमे ।
 प्राणापानयोस् त्वास्तेन प्राप्तामि प्राणापानयोस् त्वा [जठरे साधयामि ।
 [इति स यथा हुतम् इष्टं प्राप्तीयाद् एवैनं प्राप्ताति] ॥२॥
 [यो] वै त्रिशरावं निर्बपेत् त्रीण्य एव त्रिकटुकाण्य अतु निर्बपेत् ।
 एतानि वै त्रीणि त्रिकटुकाणि यन् कृत्वा सामानि यजुषि ब्राह्मणम् ।
 ब्रह्म चैव लोकं चाव दन्दे ।
 ब्राह्मणवर्चसी भवति य [एवं वेद ।
 [स एवं विद्वान्] प्राप्तीयाद् एताम् एव देवतां मनसा ध्यायेत् ॥
 ब्रह्मणस् त्वा चक्षुषा पश्यामि ब्रह्मणस् त्वा हस्ताभ्याम् आ रमे ।
 ब्रह्मणस् त्वास्तेन प्राप्तामि ब्रह्मणस् त्वा [जठरे साधयामि] ॥
 [इति स यथा हुतम् इष्टं प्राप्तीयाद् एवैनं प्राप्ताति] ॥३॥
 [यो] वै चतुश्शरावं निर्बपेत् चतस्र एवोर्वा अतु निर्बपेत् ।
 एता वै चतस्र उर्वा यद् विशाः ।
 विशाश् चैव लोकं चाव दन्दे ।
 कल्पन्ते ऽस्मै विशो विशां प्रियो भवति य [एवं वेद ।
 [स एवं विद्वान्] प्राप्तीयाद् एताम् एव देवतां मनसा ध्यायेत् ॥
 विशानां त्वा चक्षुषा पश्यामि विशानां त्वा हस्ताभ्याम् आ रमे ।
 विशानां त्वास्तेन प्राप्तामि विशानां त्वा [जठरे साधयामि] ॥
 [इति स यथा हुतम् इष्टं प्राप्तीयाद् एवैनं प्राप्ताति] ॥४॥
 [यो] वै पञ्चशरावं निर्बपेत् वैश्वानरम् एव पञ्चमूर्धानम् अतु निर्बपेत् ।
 एष वै वैश्वानरः पञ्चमूर्धा यद् द्यौश् च पृथिवी च रसा बति यः ।
 वैश्वानरं चैव लोकं चाव दन्दे ।
 वैश्वानर इव तपति वैश्वानर इव दीदाय वैश्वानर इवाजावो भवति य
 [एवं वेद ।
 [स एवं विद्वान्] प्राप्तीयाद् एताम् एव देवतां मनसा ध्यायेत् ॥
 वैश्वानरस्य त्वा चक्षुषा पश्यामि वैश्वानरस्य त्वा हस्ताभ्याम् आ रमे ।
 वैश्वानरस्य त्वास्तेन प्राप्तामि वैश्वानरस्य त्वा [जठरे साधयामि] ॥
 [इति स यथा हुतम् इष्टं प्राप्तीयाद् एवैनं प्राप्ताति] ॥५॥
 [यो] वै षडशरावं निर्बपेत् षडयाज्ञ एव देवाश्च अतु निर्बपेत् ।
 एते वै षडयामानो देवा यद् ऋतवः ।
 ऋतवश् चैव लोकं चाव दन्दे ।
 कल्पन्ते ऽस्मा ऋतवो ऋतव्यं जातु कल्पन्त ऋतुनां प्रियो भवति य [एवं वेद ।
 [स एवं विद्वान्] प्राप्तीयाद् एताम् एव देवतां मनसा ध्यायेत् ॥
 ऋतुनां त्वा चक्षुषा पश्यामि ऋतुनां त्वा हस्ताभ्याम् आ रमे ।
 ऋतुनां त्वास्तेन प्राप्तामि ऋतुनां त्वा [जठरे साधयामि] ॥
 [इति स यथा हुतम् इष्टं प्राप्तीयाद् एवैनं प्राप्ताति] ॥६॥
 [यो] वै सप्तशरावं निर्बपेत् सप्तकवीन् एषातु निर्बपेत् ।
 एते वै सप्तकवयो यद् प्राणपानभ्यामाः ।
 सप्तकर्षीश् चैव लोकं चाव दन्दे ।
 सप्तकर्षि इव तपति सप्तकर्षि इव दीदाय सप्तकर्षि इवाजावो भवति
 य [एवं वेद ।
 [स एवं विद्वान्] प्राप्तीयाद् एताम् एव देवतां मनसा ध्यायेत् ॥

*** पश्यामि एक...रमे
 * त्वास्वतु...

...रमे

* त्वास्वतु...

[त्रिकाटुकाण्यनु निर्बपेत्

...त्रिकाटुकाण्य * * * एतानि वै त्रीणि

...त्रिकाटुकाण्य अतु यजुस् सामानि * *

ब्राह्मण्य * * * ब्रह्मणस्...रमे

* * चतुश्शरावं...

* वेद...

...रमे । विशानां त्वा चक्षुषा पश्यामि विशानां
 [त्वा हस्ताभ्यामारमे

यो...

वैश्वानरं तपति वैश्वानरीय * वैश्वानरीनाजावो * *

...रमे । वैश्वानरस्य त्वास्तेन प्राप्तामि वैश्वान-
 [रस्य त्वा हस्ताभ्यामारमे

* * * वानो...

कल्पन्ते रमे * * * आह्वान्यत कर्तुनां...

* * * पश्यामि...रमे

...सामि कर्तुनां...

...पानाभ्यामा

सप्तवीह...

सप्तर्षि * * सप्तर्षि * * सप्तर्षीनाजावो *

सतऋषीणां त्वा बभ्रुषा पश्यामि सतऋषीणां त्वा हस्ताभ्याम् आ रमे ।
 सतऋषीणां [त्वा]स्येन प्राप्तामि सतऋषीणां त्वा [जठरे साधयामि ॥
 [इति स यथा हुतम् इहं प्राप्तीयाद् एवैनं प्राप्ताति] ॥७॥
 यो वा अष्टशराखं निर्वपेत् विराजम् एवाष्टापदीम् अनु निर्वपेत् ।
 एषा वै विराज् अष्टापदी यद् योश्च ब प्रथिषी वापश्च बौधयश्च ब ।
 विराजस्तु अक्षिश्च ब लोके ऽमुष्मिश्च ब ।
 वैराज ऋचम इत् एतम् आहुः य [एवं वेद ।
 [स एवं विद्वान्] प्राप्तीयाद् एताम् एव देवतां मनसा ध्यायेत् ॥
 विराजस्तु त्वा बभ्रुषा पश्यामि विराजस्तु त्वा हस्ताभ्याम् आ रमे ।
 विराजस्तु त्वास्येन प्राप्तामि विराजस्तु त्वा [जठरे साधयामि ॥
 [इति स यथा हुतम् इहं प्राप्तीयाद् एवैनं प्राप्ताति] ॥८॥
 [यो] वै नवशराखं निर्वपेत् नवयान् एव देवान् अनु निर्वपेत् ।
 एते वै नवयामानो देवा यन् मासः ।
 मासश्च वै लोके चाव रुन्दे ।
 कल्पन्ते ऽस्मै मासा मासानां प्रियो भवति य [एवं वेद ।
 [स एवं विद्वान्] प्राप्तीयाद् एताम् एव देवतां मनसा ध्यायेत् ॥
 मासानां त्वा बभ्रुषा पश्यामि मासानां त्वा हस्ताभ्याम् आ रमे ।
 मासानां त्वास्येन प्राप्तामि मासानां त्वा [जठरे साधयामि ॥
 [इति स यथा हुतम् इहं प्राप्तीयाद् एवैनं प्राप्ताति] ॥९॥
 [यो] वै द्वादशशराखं निर्वपेत् [द् द]दाम् एव धेनुम् अनु निर्वपेत् ॥
 एषा वा इडा धेनु यद् यद् पशवः ।
 इडां वै धेनुं च यद् च लोके च पशून् चाव रुन्दे ।
 कल्पन्ते ऽस्मा इड इडां प्रियो भवति य [एवं वेद ।
 [स एवं विद्वान्] प्राप्तीयाद् एताम् एव देवतां मनसा ध्यायेत् ॥
 इडायास्तु त्वा बभ्रुषा पश्यामीडायास्तु त्वा हस्ताभ्याम् आ रमे ।
 इडायास्तु त्वास्येन प्राप्तामीडायास्तु त्वा [जठरे साधयामि ॥
 [इति स यथा हुतम् इहं प्राप्तीयाद् एवैनं प्राप्ताति] ॥१०॥
 यो वा एकादशशराखं निर्वपेत् रोहितम् एवानु निर्वपेत् ।
 एष वै रोहितो यद् इन्द्रः ।
 इन्द्रं वै लोके चाव रुन्दे ।
 कल्पन्ते ऽस्मा इन्द्रिया प्रिय इन्द्रस्य भवति य [एवं वेद ।
 [स एवं विद्वान्] प्राप्तीयाद् एताम् एव देवतां मनसा ध्यायेत् ।
 इन्द्रस्य त्वा बभ्रुषा पश्यामीन्द्रस्य त्वा हस्ताभ्याम् आ रमे ।
 इन्द्रस्य त्वास्येन प्राप्तामीन्द्रस्य त्वा [जठरे साधयामि ॥
 [इति स यथा हुतम् इहं प्राप्तीयाद् एवैनं प्राप्ताति] ॥११॥
 यो वै द्वादशशराखं निर्वपेत् विद्वान् एव देवान् अनु निर्वपेत् ।
 एते वै विद्वे देवा यद् इहं सर्वम् ।
 विद्वांश्च वै देवान् लोके चाव रुन्दे ।
 कल्पन्ते ऽस्मै विद्वे देवा प्रियो विद्वेषां देवानां भवति य एवं वेद ।
 स एवं विद्वान् प्राप्तीयाद् एताम् एव देवतां मनसा ध्यायेत् ॥
 विद्वेषां त्वा देवानां बभ्रुषा पश्यामि विद्वेषां त्वा देवानां हस्ताभ्याम्
 आ रमे ।
 विद्वेषां त्वा देवानाम् आस्येन प्राप्तामि विद्वेषां त्वा देवानां जठरे साधयामि ॥
 इति स यथा हुतम् इहं प्राप्तीयाद् एवैनं प्राप्ताति ॥१२॥ ॥का१॥

९.२२

इमां सातां ! निर्वप ओदनस्य तस्य पन्था मुच्यतां किंविचेभ्यः ।
 अभि द्रोहाद् एतसो दुष्कृताश्च ब पुनातु मा पवनैः पवित्रः ॥१॥
 भद्रो हस्तो भद्रा जिह्वा भद्रं भवतु मे वचः ।
 मद्यो पवित्रम् ओदनं ब्रह्मणा निद्वेषामसि हस्ताभ्यां निद्वेषामसि ॥२॥

सतऋषीणां त्वा • • सतऋषीणां...रमे
 सतऋषीणां • • सतऋषीणां...

...पदी • •
 एष वावा...नोष •
 विराजम्...
 • • • अमेय...

...रमे । विराजस्ता बभ्रुषा पश्यामि विराजस्ता
 ...त्वा ॥१॥ [हस्ताभ्यामारमे]

...यामानो • • मास

...रमे

एष वावान् इडा...

• रमे इडो...

...रमे

...रोहितम् • •

• लो इन्द्रियायै प्रिये इन्द्रश्च...

...रमे

...विद्वान् एव • • •

• • देव...

• रमे
 ...देवानां त्वा जठरे साधयामि

श्री १०.५.२२.१

श्री ७.६५.१

श्री ७.६५.१

श्री ३.७.१२.५

यन् मयि गर्भे सति माता चकार पुष्कतम् ।
 अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्स् अंहसः ॥३॥
 यद् अर्वाचीनम् ऐकहायनाद् अनृतं किं बोदिम ।
 [अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्स् अंहसः] ॥४॥
 यद् पुष्कतं यद् छमलं यद् एतद् चक्रमा वयम् ।
 [अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्स् अंहसः] ॥५॥
 यन् मातरं यत् पितरं यद् वा जामातरं हिंसः ।
 [अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्स् अंहसः] ॥६॥
 यन् मातृग्रा यत् पितृग्रा भूषणा यत् सहासिम ।
 [अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्स् अंहसः] ॥७॥
 इषावदता कुनखिना स्तेनेन यत् सहासिम ।
 [अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्स् अंहसः] ॥८॥
 गुण्डानां पौष्कलानां तत् कृणां यद् अन्नम् आशिम ।
 [अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्स् अंहसः] ॥९॥
 यद् अपाम् अपि जडुद् मुष्णुज् अपपि लोदकम् ।
 [अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्स् अंहसः] ॥१०॥
 यद् उक्ताद् आमम्यतो वयं ब्राह्मणस्य निजमस्तु पदावागामु पेदिम ।
 [अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्स् अंहसः] ॥११॥
 यद् ब्रह्मचर्ये ज्ञातव्ये अनृतं किं बोदिम ।
 [अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्स् अंहसः] ॥१२॥
 किलासेन दुश्चर्मणा बण्डेन यत् सहासिम ।
 [अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्स् अंहसः] ॥१३॥
 [यद्] चारमिषिकेन [... ..सहासिम]म ।
 [अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्स् अंहसः] ॥१४॥
 यत्र क्षेत्रम् अभितस्यापार्थं वा यद् निरेमिषे ।
 [अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्स् अंहसः] ॥१५॥
 यद् अक्षेणु हिरण्ये गोष् अक्षेणु यद् धने अनृतं किं बोदिम ।
 [अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्स् अंहसः] ॥१६॥
 बभ्रुर् जायां स्वां दासीं सुतिकां लोहितवतीम् अद्युजां यद् उपेयिम ।
 [अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्स् अंहसः] ॥१७॥
 परिषिष्य परिषेदेनोऽप्यजातेन परिभक्षितेन दिविषूपत्या यत् सहासिम ।
 [अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्स् अंहसः] ॥१८॥
 यद् उक्तासीदं विमेजमद् विमेयं धनकाम्याः ।
 [अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्स् अंहसः] ॥१९॥
 यद् इये कं यत् जये कम् उभये कम् इति यद् वदौ ।
 [अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्स् अंहसः] ॥२०॥
 यत् परमाणं शेषकम् अपर्कं मांसम् आशिम ।
 [अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्स् अंहसः] ॥२१॥
 यद् अन्नम् आशिम क्वं यद् अन्नम् अन्नकाम्या ओदनस्यापि शक्या ।
 [अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्स् अंहसः] ॥२२॥
 यदि विद्वांसो यदि वा विद्वांसो अनृतं किं बोदिम ।
 अयं मा तस्माद् ओदनं पवित्रं पात्स् अंहसः ॥२३॥
 यद् देवस्य सवितु पवित्रं सहस्रधारं विततं हिरण्यम् ।
 येनेन्द्रो अपुनाद् अनारतम् आर्यात् तेनायं मा सर्वपशुं पुनातु ॥२४॥
 येनापुनत् सविता रेवतीद् अथो येनापुनीत वरुणश् च वयः ।
 येनेमा विश्वा भुवनानि पूता तेनायं मा सर्वपशुं पुनातु ॥२५॥
 अति कामामि दुरितं यद् एगो जहामि रिमं परमे सधस्थे ।
 येनेन्द्र [य]व पुनाति पुष्कतत् तम् आ वृद्धेन सुकृताम् उ लोकम् ॥२६॥
 मा यस्मिं मिहामिहमारिहन्तो विनातु नः ।

* मे ...

* उर्वा ... बोदिमः

* * * * * रा जामदि बंधिमः

... सिमः

प्याव ... यद् चहाशिमः

शुशुब्धानां पीहचक्रानां ... आशिमः

... ॥ [का] १ ॥

* उक्तम् * * ब्रह्मणस्य निजमस्तु ...

... वण्डे * सहाशिमः

भारामिषिकेन मा

* * 'तिहाताथे * यं *

... रेपेयिम

[क्षिम

* विषय परिविदेनना * अन्नतेन दिविषूपत्या *

... उपवे * * * *

} * माणा शवकम् ... आशिमः ॥ [का] २ ॥

... अद् * अन्नकाम्योदनं शाक्या

यद् ... बोदिमः

वेद् ... वितयं *

येनेन्द्र अपुनं नातिमत्याम् ...

... वरुणस्य वायः

* * * पूताम् ... [जहामि रिपुं परमे सधस्थे

... रिपुं * * * येनेन्द्र पुनं नाति दुरितं वदेनो

* * पुनं नाति * यद् ...

समेव पुण्यम् अस्तु नस् त्वं नयतु दुष्कृतम् ॥२७॥
इमं पचाम् ओदनं पवित्रं पचनाय कम् ।
स मा मुञ्चतु दुष्कृताद् विभ्वस्माच्च जैनसस् परि ॥२८॥ ॥का०२॥

९.२३

सहस्राक्षं शतधारम् ऋषिभिः पावनं कृतम् ।
तेना सहस्रधारेण पवमानः पुनातु माम् ॥१॥
येन पूतम् अन्तरिक्षं यस्मिन् वायुर् अधिष्ठितः ।
[तेना सहस्रधारेण पवमानः पुनातु माम्] ॥२॥
येन पूते घावापृथिवी आपः पूता अथो स्वः ।
[तेना सहस्रधारेण पवमानः पुनातु माम्] ॥३॥
येन पूते अहोरात्रे विशः पूता उत येन प्रविशः ।
[तेना सहस्रधारेण पवमानः पुनातु माम्] ॥४॥
येन पूतो सूर्याचन्द्रमसौ नक्षत्राणि भूतकृतस् सह येन पूताः ।
[तेना सहस्रधारेण पवमानः पुनातु माम्] ॥५॥
येन पूता वेदिर् अग्नयः परिधयस् सह येन पूताः ।
[तेना सहस्रधारेण पवमानः पुनातु माम्] ॥६॥
येन पूतं बर्हिर् आज्यम् अथो हविर् येन पूतो यज्ञो वषट्कारो हुताहुतिः ।
[तेना सहस्रधारेण पवमानः पुनातु माम्] ॥७॥
येन पूतौ व्रीहियवा [या]भ्यां यज्ञो अधिनिर्मितः ।
[तेना सहस्रधारेण पवमानः पुनातु माम्] ॥८॥
येन पूता अम्बा गावो अथो पूता अजावयः ।
[तेना सहस्रधारेण पवमानः पुनातु माम्] ॥९॥
येन पूता ऋक्स सामानि यजुर् ब्राह्मणं सह येन पूतम् ।
[तेना सहस्रधारेण पवमानः पुनातु माम्] ॥१०॥
येन पूता अथर्वाङ्गिरसो देवतास् सह येन पूताः ।
[तेना सहस्रधारेण पवमानः पुनातु माम्] ॥११॥
येन पूता ऋतवो येनार्तवा येभ्यस् संवत्सरो अधिनिर्मितः ।
[तेना सहस्रधारेण पवमानः पुनातु माम्] ॥१२॥
येन पूता वनस्पतयो वानस्पत्या ओषधयो वीरुधस् सह येन पूताः ।
[तेना सहस्रधारेण पवमानः पुनातु माम्] ॥१३॥
येन पूता गन्धर्वास्तरसस् सर्पपुण्यजनास् सह येन पूताः ।
[तेना सहस्रधारेण पवमानः पुनातु माम्] ॥१४॥
येन पूताः पर्वता हिमवन्तो वैश्वानराः परिभवस् सह येन पूताः ।
[तेना सहस्रधारेण पवमानः पुनातु माम्] ॥१५॥
येन पूता नद्यस् सिन्धवस् समुद्रास् सह येन पूताः ।
[तेना सहस्रधारेण पवमानः पुनातु माम्] ॥१६॥
येन पूता विश्वे देवाः परमेष्ठी प्रजापतिः ।
[तेना सहस्रधारेण पवमानः पुनातु माम्] ॥१७॥
येन पूतः प्रजापतिर् लोकं विश्वं भूतं स्वर् आजमार ।
[तेना सहस्रधारेण पवमानः पुनातु माम्] ॥१८॥
येन पूतस् स्तनयितुर् अपाम् उत्सः प्रजापतिः ।
[तेना सहस्रधारेण पवमानः पुनातु माम्] ॥१९॥
येन पूतम् ऋतं सत्यं तपो वीक्षा पूतयते ।
[तेना सहस्रधारेण पवमानः पुनातु माम्] ॥२०॥
येन पूतम् इदं सर्वं यद् भूतं यच् च भव्यम् ।
तेना सहस्रधारेण पवमानः पुनातु माम् ॥२१॥ ॥का०३॥

९.२४

उच्चैर्घोषो दुग्धुभिस् सत्त्वनायन् वानस्पत्यस् संवृत उक्षियामिः ।

* * * नो ...

... विदमश्मस्मास् * *

तेनतेना ...

... भूतः

येन पूते वावापृथिवी आपः पूता अथो स्वः

* * सूर्याचन्द्र ...

... पूतो * वषट्कार *

... ताः

* पूताम्बा ...

* * क्वासु * * ब्राह्मण ...

* पूतान् आभ * ...

* * स्तरोसस् ...

... नर * * * *

* * स्तनयितुर् * वत्स *

येन ...

* * सत्त्वनाय ...

श्री ५.२०.१, २, ४, १, ५, ८, १, १,
[१, ५, १, १, ८, १, ५, ९-१२]

वाचं वृषुवानो वसयन् सपत्नान् सिंह इव द्वेषन् अमि तंसनीति ॥१॥
 सिंह इवास्तानीद् वृषयो विषजो अभिकन्दन् ऋषभो वाशिताम् इव ।
 वृषा त्वं वधवत् ते सपत्ना वेपथुस् ते शुभो [अ]मिमतिवाहः ॥२॥
 संजयन् पूतना ऊर्ध्वमायु[र] गृह्णा गृह्णानो वृषा वि वत्सः ।
 देवीं वाचम् आ गुरत्स वेधाश्च शत्रूणाम् उप भरत्स वेदः ॥३॥
 वृषेव यूयं सहसा विवानो गम्यन् अमि रोह संघनाजित् ।
 शुचा विष्य हृदयं परेषां हित्वा प्रामान् प्रच्युता यन्तु शत्रवः ॥४॥
 दुग्धुमेद् वाचं प्रयतां वदन्तीम् आगृण्वती नायिता घोषधुजा ।
 नारी पुत्रं धावतु हस्तगृह्णामित्री भीता समरे वृधानाम् ॥५॥
 चीमिः कृतः प्र भरत्स वाचम् उद् धर्षय सत्त्वनाम् आयुधानि ।
 अमित्रसेनाम् अमित्रज्जवानो घुमद् वद दुग्धुमे वृषुलीकत् ॥६॥
 पूर्वो दुग्धुमे वि वदत्स शत्रून् भूम्यास् पृष्ठे वद वद रोचमानः ।
 इन्द्रमेवी सत्वनस् सं ह्यस्व मित्रैर् अमित्रान् अब जङ्घनीहि ॥७॥
 अन्तरेमे नभसी घोषो अस्तु पृथक् ते ध्वनयो यन्तु शीभम् ।
 अमि कन्द स्तनयोत्पिपानश्च श्लोककृन् मित्रतृषि अबी ? ॥८॥
 संक्रन्दन् प्रस्तावेन धृष्णुषेण प्रवेदकृद् वृषा प्रामघोषी ।
 भ्रेयो बन्वानो वयुनानि विद्वान् कीर्तिं वृष्यो वि भज द्विराजे ॥९॥
 भ्रेयः केतो वसुधितिस् सहीयाद् मित्रं वृषानस् त्विषितो विपश्चित् ।
 अंशान् इव प्राचा वृषणे ? उग्रिद् गम्यन् दुग्धुमे अधि नृत्य वेदः ॥१०॥
 शत्रूणां नीषाद् अमिमतिवाहो गवेषणः सहमान उद्वहत् ? ।
 वाग्धी मग्धा ? प्र तनयस् वाचं सांप्रामजित्यायेषम् उद् वदेह ॥११॥
 मच्युतच्युत् समवो गमिहो वृषो जेता पूतनाबाद् अयोध्वः ।
 इन्द्रेण क्लृप्तो विदथा निषिष्यद् वृषोतनो द्विषतां याहि शीभम् ॥१२॥

॥का०१॥

१.२५

इमास् तपस्व ओषधीर् ओषधीनाम् अयं रसः ।
 अश्वात्थस् ते ऽयं इव अग्निर् भूतो य् ओषतु प्र पतानु ममाप्यः ॥१॥
 यथा ऽसुतं लाक्षा रक्त माज्येनानु विष्यध्यते ? ।
 एषा ते कामस् सर्पत् अन्तर् अयेषु मज्जतु प्र [पतानु ममाप्यः] ॥२॥
 यथा कुड्गः प्रयस्यति यथा वृद्धते अविषा ।
 एषा ते वृद्धतां मनः प्र [पतानु ममाप्यः] ॥३॥
 पुंसः कुड्गं प्र क्षरति स्तोक आधीमिद् आकृतः ।
 स ते हृदये विवर्ति तन् मन आधीमिस् तव प्र [पतानु ममाप्यः] ॥४॥
 एष ते स्तोको हृदयं दिग्धेरेषुः प्र पयता[म्] ।
 अस्त्राक्षरं यथेविता कामो विष्यतु त्वा मम प्र [पतानु ममाप्यः] ॥५॥
 इरितेति शुष्कासा सर्वदा हृदयामयी ।
 निहस्ते अन्याम् अहर्हर्षुः अयो त्वा वाभि शोचतु प्र [पतानु
 ममाप्यः] ॥६॥
 शोचीनुद् अस्तु कैः श्रयनं शोचानुद् अपि वेदानम् ।
 शुची[र्]म् अस्तु ते मनी यथा त्वनरमासा ? प्र पतानु ममाप्यः ॥७॥
 वाचीन मनस् सप्रो निद् माम् अव ? संगयेषु ।
 कपामं त्वाभि शोचतु स्तोकस्तोक उचरोत्तरः ॥ [पतानु ममाप्यः] ॥८॥
 अन्तर् महतु कर्मणोषिवासेमिद् आकृतम् ।
 सर्वाङ्ग यज्ञः प्र याशयाद् इहा चीमिस् तव प्र [पतानु ममाप्यः] ॥९॥
 हृदये तु सन् मृष्यतां स्वेद् वृत्तेमिद् पयते ।
 अग्निः कामस्य वो महात् स मज्जं लब्धवतु त्वा प्र [पतानु ममाप्यः] ॥१०॥
 अश्वम् अग्निम् आज्यम् इन्द्रं तान् व कुण्डे मनोजवाद् ।
 अग्निम् वदम् इवाचीना कामो विष्यतु त्वा मम प्र [पतानु ममाप्यः] ॥११॥
 शयानम् मज्ज आसीनम् अश्वात्थस्य सवसिनी ।

• सपत्नानो • सपत्नाम् सिंह इव द्वेषन् • तंसनयति
 सिंह इवास्तानीद् वृषयो • कन्दन् • वाशिताम् •
 वृषा त्वं • सपत्नाम् इन्द्रस् ...
 संघनां ...
 देवी • गुरत्स मेधा शत्रूणाम् • भरत्स वेदः
 • सहसा • गम्यन् अम ...
 शुचा विष्य • हृदयं • वृषा ...
 दुग्धुमेद् ...
 • • इन्द्रमेविने भीता • वधानः
 • • भरत्स • धर्षयत् सत्त्वनाम् •
 अमित्रसेनानाम् • विमद् वत् • •
 ... 'मानाः
 'सेदीन् • इन्द्र इव अमितैर् ...
 अन्तरेतो ... वनयो • •
 • • स्तनयोत्पिपाना कोक कनतृषाव •
 • प्रलवणे ...
 मवो वृषानो • • कीर्तिं वाडुष्यो ...
 निव • केतो ...
 वेदः • आना ...
 शत्रूणां नीषाद् 'शावो • सहमानोद्वहत्
 • मिन्द्रं पूतनवस्तु • सत्प्रामजित्वा एषम् • वदेहः
 अच्युतच्युत् समवो गमिह मवो जयता ...
 • द्विषो वितथा निषिष्यद् दुग्धोतनो ... शीतम्

... पतानो ममाप्य

... काम सर्वस्वं त्वर्थं • प्रा

... लोकाधीमिद् •

... विवर्त तान् मनाधीमिस् ...

... दिग्धेरेषु • •

अस्त्राक्षरं यथेहा • विषतु तामव प्रा

• 'वत् ...

... शभि • •

... अप •

• उचरोत्तर प्रा

... शोचिम् •

... कन्दकृद् • प्राः ॥८॥

• • • इ वाभि • • 'जवां

... प्राः

• वापामानम् ...

॥ वरुणम् उपतिष्ठन्त समाधीमिह वि विजयन्तं ? प्र [पतानु ममाप्यः] ॥१२॥
 ॥ वरुणसि स्थ तिष्ठन्त मासीदमुप संसति ? ।
 रेष्मा वृषम् इव मन्नातु बहन् कामरथो मम प्र [पतानु ममाप्यः] ॥१३॥
 यथेन्द्रायास्तुरान् अरुणयद् बृहस्पतिः ।
 एवा त्वम् अग्ने अश्वत्थान् अमून ममम् ? इहा नय प्र [पतानु ममाप्यः] ॥१४॥
 अहं ते मन आ इवे गुडेन सह मेदिना ।
 इवा मनुष्या गन्धर्वास् ते ममं रणयन्तु त्वा प्र [पतानु ममाप्यः] ॥१५॥
 यथाश्वत्थस्य पर्णानि मिलयन्ति कदा चन ।
 एवासौ मम कामेन माव स्वाप्सीत् कदा चन प्र पतानु ममाप्यः ॥१६॥
 कुष्ठं तपस्त मदतस् स्यात्वं इराजानं ? स्वरयन्तो अर्चिषा ।
 यथा न स्वपात् कतमश्च जनाहायैव गच्छान् ममाप्यः ॥१७॥
 ॥ का ५॥ ॥ अनु ४॥

इत्यर्चयेद् वैष्णवदद्यात्वां नवमः काण्डस् समाप्तः ॥

• • एव वरुणतु वरं • • मा
 • वरुणवपु •
 ... अमयत् • • प्राः
 • • मना इवे ...
 ... रणयानु • • प्रः
 ... नीक्यन्ति • •
 ... पततातो ममाप्यः
 • मत् • • जनाहायैव • • ॥ अनु १॥

इत्यर्चयेद्विष्णुपञ्चादं ...

१०.१

॥ हास्व तेजने धेनो लम्बनस्तन्मि ।
 ॥ न तद् विदो यद् अश्छसि यद् अविशं न तद् धसः ? ॥१॥
 पुत्रो यस् ते पुत्रिबाहुस् तम् उ त्वं सामनं ? ऊचि ।
 अथो दुहितरं नृप्रीम् अथो त्वं सामना ? अथ ॥२॥
 ॥ असांमे कुरु मैतगुर अस्य श्वसाराते निभ्यते म ते स्तुहि ते ।
 ॥ परेतकस्तुपकं वः पुनद् वदामि योन-
 ॥ वेहद् त्वं इव ? तस्यास् तपतु सिष्णिहम् ।
 तस्याधि पुत्रान् अन्तुं च तस्य गोष्ठं वि तावत ? ॥३॥
 ॥ यस्य सोत नास्ति वाकीर् ? यस्याम् आवा इविर्गृहम् ।
 ॥ नृगौक्षीत् तत्र गच्छत तत्र सर्वाः परेतन ॥४॥
 परि धामान्य [आसाम् आशुः गाष्ठाम् इवासरम् ।
 [अजिघं सर्वां आजीन् वो नश्यतेतस् सदात्वाः] ॥५॥
 ॥ अज आरान कोशो चराम् ? अथो गोष्ठान् विचारिणीम् ।
 अथो यास् स्वमे पश्यामि ता इतो नाश्यामसि ॥६॥
 कण्वा या गर्दभीव निभ्रजत् सूकरीव ।
 तस्ये प्रति प्रवर्तय तस्म अश्मानम् अशनिम् ? ॥७॥
 ॥ योनिर् यामि गच्छत् मियं कस्तौ पस्तोधिनी कस्तौ पमस्वाश् छिद्यत् ? ।
 अथैनां ज्ञातपातै परमां ज्ञेत् परावताम् ॥८॥
 या मद्रा या शिवा योजा पयसा सह ।
 अग्निम् द्वास्माकं गृहे गार्हपत्यो नि यच्छतु ॥९॥
 इदं नो देवस् सवितेदं देवो बृहस्पतिः ।
 इदं नो विष्णो देवा अश्वत्थानम् अशुभन्त ? ॥१०॥
 परि प्रागाद् देवो अग्नी रक्षोहामीषयातनः ।
 लेखन् विभ्वा अप शिबो बहन् रक्षांसि विभ्वहा ॥११॥
 परीमे गाम् अनेवत वर्यं अग्निम् अहृषत ।
 देवेभ्य अकत अथः क इमी जा दधर्वति ॥१२॥ ॥ का १॥

१०.२

त्वयीन्निदं त्ववि वर्यत् त्वं धर्मवतिर मव ।

{ अथ दक्षमस्वारम् ॥ ॥ ओ नमो नागवन्मास त
 { ओ हास्व ...

पत्रो • • पुत्रिबाहुस्तकं • •
 • • नतेय ...

... गृहः ।
 पुत्राजीक्षन् गच्छतु ...
 • धामानीत्येका (पूर्वत्र साकश्वेनाधीतत्वाद्वा
 (प्रतीकेन निर्देशः)

• वत् ... इत •
 ... निभ्रजत् •
 तस्ये ... आसिनी

• • वा ...

• नो ...
 ... देवावसानमशुभम्

... नोवीति •
 पर्वमे ... अहर्षत
 • अहर्षत ... दयां या •

त्वम् उत्तरो भ्रातृव्येभ्यस् तव लक्ष्मीः पयस्वती ॥१॥
 तवेताम् अभिना वाहो? तव राष्ट्रं दिवि क्षितम् ।
 त्वम् आयुष्मान् सपत्न्योत्तरो द्विपतो भव ॥२॥
 तीक्ष्णशृङ्गो वृषभस् समुद्र इवाक्षतृक्कम् ।
 त्वं सहजवीर्यस् तवावाहो? गवां पते ॥३॥
 भ्रातृव्यश्च सपत्न्यश्च यस् त्वां शत्रुर् जिघांसति ।
 भ्रियन्तं सर्वेषां ददातु य इव वेद ।
 भ्रियन्तं सर्वेषां मादायो गृह वि धारय? ॥४॥
 त्वं घशी सत्याकृतिस् सत्यधर्मा गवेषणः ।
 अनाष्टस् त्वं सर्वास्ती? त्वं भ्रातृव्याणां भ्रियं रुह ॥५॥
 तुभ्यं श्रयन्तु बलयस् तुभ्यं शुल्कः प्र दीयताम् ।
 तुभ्यं विराट् पयो रुहां त्वां वाञ्छन्तु विशो महीः ॥६॥
 वाञ्छन्ति त्वा वृहद्राष्ट्रं त्विषिस् तेषां सुखाहिता ।
 त्वं देवानां भव प्रियस् त्वयि गावो अधिभिताः ॥७॥
 त्वयीन्द्रियं त्वयि यजस् त्वयि यज्ञो अधिभितः ।
 तवायन्तु हवं देवीस् त्वं प्रियो इ? वृहस्पतेः ॥८॥
 अग्नीषोमा पवमानो विराट् देवी पयस्वती ।
 अतन्द्रं सर्वे रक्षन्तु राष्ट्रं ते नापदाद्यं? ॥९॥
 अग्निर् इव तृणं प्रवृद्ध कण्कूलम् इवा रुज ।
 भ्रियं भ्रातृव्याणाम् अधस् त्वाण्डीकम् इवाधिपः कराः? ॥१०॥ ॥का०२॥

१०.३

अथ इव रथम् आ धत्स्व सिंह इव पुरुषं हर ।
 हस्तीवार्धकं बलं भद्रं भ्रातृव्याणां भ्रियं रुह ॥१॥
 उत् ते कृणोतु कश्यपो ब्रह्म देवैर अभिष्टुतम् ।
 आप्रीतम् इवारङ्कम् एतं खविरम् आ इ[र] ॥२॥
 × × [व]र्मा इराट् उतैतं पर्णम् आ इराट् अविदुषो गृहं यत् ।
 इमां देवैस् समां भूतां तां प्र [व]दाट् वृहस्पतिः ॥३॥
 तान् आ धेहि समाहिते [अ]ग्नी सूर्यविचक्षणे ।
 तेभिष् दूम उत्तरो भव भ्रातृव्याणां भ्रियं रुह अथो एषां पयो हर ॥४॥
 आवित्या रुद्रा वसव ऋषयो भूतकृतश्च ये ।
 भ्रियं च भ्रजम् ओजश्च तुभ्यं देवा असाविषुः ॥५॥
 असुरो ऽसीन्द्रनामायुष्मान् शतशारदः ।
 स इन्द्र इव देवेषु त्विषीमान् विश आ वद ॥६॥ ॥का०१॥

१०.४

इदं राष्ट्रं प्रथतां गोमिर अभ्यै इदं राष्ट्रं मघेनेरया? रसेन ।
 अस्मै षड् उर्वारं उप सं नमन्तु सप्तहोत्रा इतशत्रून् सखितान् ॥१॥
 इमे राजान इषुभिर् प्रन्तु शत्रून् इमे राजानस् समित्यां वदेयुः ।
 इमे राजानः पृतनाङ्कसहन्ताम् अहं ब्रह्मा विमृधो ऽहं निरक्षाः ॥२॥
 इदं राष्ट्रं कृतमद् वीरवज्रं जिष्णून्म इदं राष्ट्रं गातुमद् विजयोषधम् ।
 अस्मै राष्ट्राय बलं नि हरन्तु अहं देवेभ्यो हविषा विधेयम् ॥३॥
 यदि युञ्जे यद् मृजतं? वो [अ]स्तु देवेनसाद् यदि वा पिड्येण ।
 येनत्वियाद् एनो वो अस्तु तस्मा अहं देवेभ्यो हविषा जुहोमि ॥४॥
 यद् व × कूरं मनसा यच्च च वाचो देवेनसाद् यदि वा पिड्येण ।
 अपैव कुण्डल्प्यम् अपि धत्स्व बद्धम् अथा नन्दिनस् सुमनसस् समेत ॥५॥
 एकव्रता विधिनं भजत्पुरोहि? तेन वो राष्ट्रं प्रथयन्तु देवाः ।
 सम्यग् वो राष्ट्रं सह वो मनांसि समीची[ना]नां पशवो विश्वरूपाः ।
 समीचीनानां वो अहम् अस्मि ब्रह्मा सम्यक्श्रो देवा इवम् आ यन्तु म इमम् ॥६॥
 यथापस् समुद्राय समीचीर बहन्तु भ्रियम् ।

अथे * वद ... अत

... समुद्राद्यतोदक

* * वीर्यान् * * पती

* * सपुत्रश्च ... शत्रो *

... गवेषिणः

अनाष्टास् * * त्वा ...

... शुल्का * *

... विषो मही

... दिषिस् * सुखाहित

... अभिभूत

... त्वं * * भूतः

... इ वृहस्पतिः

अतन्द्रं ...

* * * प्रथय ...

... इवादिपुष्करात्

अथेव ... सिंहैव * *

हस्तीवर्धकं वकां ...

... * * भूतं

* * इवराङ्कं ...

* * हरम् ...

* * धहि * * सूर्यां

... येषां * *

असुरसीन्द्रां * शारद

* इन्द्रीव ... विद्या *

... राष्ट्रमघेनेरया *

... सखितान्

इमे * इविभिर ...

* * पृतना ...

... जिष्णु उग्रम् * * गदमश्च *

अस्मै राष्ट्राय बलं ने ...

... देवेनसाद् * * *

येन अत्विषायेन वो ...

... देवेनसाद् * * *

आपैव कुण्डल्प्यम् * * वत्सु बभूव ... इमेता

... प्रथयन्तु *

... इवाम् * * मेधिमम

... वष्टु *

एवा राष्ट्राय मे देवास् सम्यञ्चो वहन्तु अभियम् ॥७॥
 संसृष्टं वो राष्ट्रं प्रथयन्तु गोभिर् अश्वैस् संसृष्टम् अन्येनेरया रसेन ।
 मया ब्रह्मणा प्रथमानासो वसीयांसस् सदम् उग्रा भवाथ ॥८॥
 बहुद् यो वा प्रमृणो धूष्णुर अस्तु बहुकुमाराः प्रतिकृपाः पितृणाम् ।
 सत्यं वदन्तस् सुमतिं वरन्तो मित्रं गृह्णाना जनासो यन्तु सत्यम् ॥९॥
 इह क्षत्रं युज्यम् उत राष्ट्रं शमी त्व इन्द्रियं पशुभिस् संविदानम् ।
 मध्नातु तान् अग्रियान् यांश् च द्विष्मः ॥१०॥
 इदं राष्ट्रं प्रथतां सर्वदेव[म्] इदं राष्ट्रं कृतमद् वीरवज् जिष्णून् प्रम् ।
 इदं राष्ट्रं पशुमद् ब्रह्मवृद्धम् इदं राष्ट्रं हतशत्रु जिष्णु ॥११॥
 सपत्नसाहं प्रमृणम् इदं राष्ट्रं हठम् उग्रम् ।
 साढामित्रम् अभिमातिषाहं सर्गो जिगाय धृतवा वृष्टिः ॥१२॥ ॥का०४॥

१०.५

औदुम्बरेण मणिना पुष्टिकामाय वेधसा ।
 पशूनां सर्वेषां स्फाति गोष्ठे मे सविता करत् ॥१॥
 यो [नो] अग्निर् गार्हपत्यः पशूनाम् अधिपा असत् ।
 औदुम्बरो वृषा मणिस् सं मा सृजतु पुष्ट्या ॥२॥
 करीषिणीं फलवतीं स्वधाम् इरां च नो गृहे ।
 औदुम्बरस्य तेजसा धाता पुष्टिं दधातु मे ॥३॥
 यद् द्विपाच् [च] चतुष्पाच् च यान् अजानि ये रसाः ।
 गृहीयां तेषां भूमानं बिभ्रद् औदुम्बरं मणिम् ॥४॥
 पुष्टिं पशूनां परि जग्रमाहं चतुष्पदां द्विपदां यच् च धान्यम् ।
 पयः पशूनां रसम् ओ[व]धीनां बृहस्पतित् सविता मे नि यच्छात् ॥५॥
 अहं पशूनाम् अधिपा असानि मयि पुष्टिं पुष्टिपतिर् दधातु ।
 मष्टाम् औदुम्बरो [मणिर् द्रविणानि नि यच्छतु ॥६॥
 [उप मौदुम्बरो] मणिः प्रजया च धनेन च ।
 इन्द्रेण जिन्वितो मणिर् भा मागन् सह वर्चसा ॥७॥
 देवो मणिस् सपत्नसा धनसा धनसा[त]ये ।
 पशोर् अजस्य भूमानं गवां स्फाति नि यच्छतु ॥८॥
 यथाग्रे त्वं वनस्पते पुष्ट्या सह जज्ञिये ।
 एवा धनस्य मे स्फातिम् आ दधाति सरस्वती ॥९॥
 आ मे धनं सरस्वती पयस्स्फाति च धाम्यम् ।
 सिनीवास्य उपावहद् अयं औदुम्बरो मणिः ॥१०॥
 त्वं मणीनाम् अधिपा वृषासि त्वयि पुष्टिं पुष्टिपतिर् अजान ।
 त्वयीमे वाजा द्रविणानि सर्वौदुम्बर स त्वम् अस्मत् सहस्वाराद्
 अरातिम् अभीति क्षयं च ॥११॥
 प्रामणीर् असि प्रामणीर् उत्थायाभिषिक्तो ऽभि मा सिञ्च वर्चसा ।
 तेजो ऽसि तेजो मयि धारया न धरीर शरीर् मयि चेहि ॥१२॥
 पुष्टिर् असि पुष्ट्या मा सम् अकृधि गृहमेधी गृहपति मा कृणु ।
 औदुम्बर स त्वम् अस्मात् [धेहि] रयि [च नस्] सर्ववीरं नि यच्छ ।
 रायस् पोषाय प्रति मुञ्चे अहं त्वाम् ॥१३॥
 अयम् औदुम्बरो मणिर् वीरो वीरायोच्यते ।
 स नस् सनि मधुमतीं कृणोतु रयि च नस् सर्ववीरं नि यच्छात् ॥१४॥
 ॥का०५॥

१०.६

भगस्य राष्ट्रस् सुमतिं गमेम यं हवन्ते बहुधा मानुषासः ।
 कर्म कृष्णानो भगम् आ वृणीते स नो जवेषु सुभगान् कृणोतु ॥१॥
 भगं पुरस्तात् प्रतिबुध्यमानां पश्येम देवीम् उपसं विभातीम् ।
 प्रतीची शुभा प्रविणेन साकं भगं वहत्य् अदितिर् न वेतु ॥२॥

...वहतु *

...वशीवांस स्वदम् **

* * * धृष्णिर्...

...जनसो **

मभ्रस्वानामियान्याश्च द्विष्म

...शत्रु *

* प्रमृणामीदं...

* * * सगे...

...वेषसी

* * * गोष्ठं...

उडुं(उपरि औदुं)...

करीषिणं फलवतीं...गृह

उडुं...ते

* * * * च यन्वाये *

...भौमानं विभ्रता उदुम्बर *

* जिन्वितो * * * मं * वर्चसाः

* अन्यस्व भौमानं...

...दधाति *

* * * चिनो...

...चोडुं * । ओ अयं औदुम्बरो मणिः

ओ त्वं * इपा * नै...

त्वयिमे * * * सधो...

* अभिति * *

* * * प्रामणीहृष्टायाभिषिक्तो...

...अपि गृहमेधे * * *

उडुं * त्वमे स्मात् रय्यं...

...तां

* ओ...वीराय उच्यते

* * * सनी...

...यो * * *

...सुभगा *

...उडुं यमाना * * * उशंस *

...अदितिना एतु

श्री १९.११.१-१४

श्री भारवाधि रथिरसि रयि मे धेहि

भगं नो ऽथ सविता दधातु देवानां पन्था विभिन्नो न एहि ।
 अर्वाची भद्रा सुमतिर् न एत्थ भधा भगे सा सुमना नो [अ]स्तु ॥३॥
 भगेन वाचम् इषितां वदामि सरस्वतीं मधुमतीं सुवर्चसम् ।
 भगेनाक्षं उप मेवम् आगन् यथा वर्चस्वान् समितिम् आवदामि ॥४॥
 भगो मा गोष्वा अवतु भगो मावतु धान्ये ।
 अक्षेषु स्त्रीषु मा भगो भगो मावतु रात्र्याम् ॥५॥
 भगो मा मध्यमाक्षेषु प्रातर् मा भग आ गमत् ।
 भगो मा प्रातर् अवतु भगो मध्यंदिनं परि ॥६॥
 अपराह्णे वयं भगं वास इव परि वृष्म ते ।
 भगं देवेभ्यस् सुभगं भगं मनुष्येभ्यः ॥७॥
 दिवस् पृथिव्या अहम् अन्तरिक्षाद् भगं वृणे ।
 सो ऽग्रे रमतां मयि स मा प्रावतु वर्चसा ॥८॥
 भगं वृणा वरुणं? वहुन्ति वने प्रयन्तो भगम् इद् धवन्ते ।
 भगेनाक्षम् उप मेवम् आगन् विश्वं भूतं द्रविणेन भद्रम् ॥९॥
 भगेन देवस् सम् अगन् मयीमा विश्वा भुवनाभिबस्ते ।
 प्रयच्छन् एति बहुधा वसूनि स नो दधातु अतमद्? वसिष्ठम् ॥१०॥
 वातो भगो वरुणो वायुर् अग्निः क्षेत्रस्य पक्षी सुहवा नो [अ]स्तु ।
 हिरण्याक्षो अतिपश्यो नृवक्षास् सर्वैस् साकं सज्जमानो न एहि ॥११॥
 उद् एहि देव सूर्य सह सौभाग्येन ।
 सहर्षभस्य वाजेन सहावतां करणेन ॥१२॥
 हिरण्येन[... ... ...]
 [... ... ...] ॥१३॥ ॥का०१॥ ॥अनु०१॥

भगो * * स्तविते ... विभिन्नो * *
 * भद्रस् ... म सुमता * *
 ... ०ती * सुवर्चसः
 * * * आगान् ...

* न मध्यमानेषु * * भगागमत्

.. वासेव * दमं ते

* पृथिव्याहम् ...

* * * बनि ...
 भगेन दत्तम् * * आगं ... भद्रा
 * देवास् ...
 * अयति ...

* अग्नि० ...

सा ऋषभस्य * सहावतं *
 हिरण्येनस्यैका (प्रतीकेनैव निर्देशः)

* * पात्वंभो ...

* * माक्षणा ... इन्द्री

माभितु ...

* * त्रिवृत्ताप ... त्रिवृत्तास् त्रिवृत्तिभिः
 * नाकां त्रीणि सद्युद्रां त्रीणि त्रिणां त्रीणि त्रैष्टपां
 त्रीणि * त्रीणि * गोपितुन् ...
 ... वर्धयं
 ... दमं
 * व ... सीवनो दमं
 ... मावत *
 * * दधत * * संहत
 ... अजनव
 आयुष्कृता जीवायुष्मां ... वृषा
 ०नात्मान्यतां ... विषं
 * निवृत्तां निषिद्धमिन्द्रान्विन्दं ...
 * * जुष्टमिन्द्रं ... त्रिवृत्ताम् *

श्री १९.२.७.१-१०

१०.७

गोभिष द्वा पात्वं ऋषभो वृषा त्वा पातु वाजिभिः ।
 वायुर् द्वा ब्रह्मणा [पा]त्वं इन्द्रस् त्वा पात्वं इन्द्रियैः ॥१॥
 सोमस् त्वा पात्वं ओषधीभिर् नक्षत्रैः पातु सूर्यः ।
 माङ्गयस् त्वा चन्द्रो वृत्रहा वातः प्राणेन रक्षतु ॥२॥
 तिस्रो दिवस् तिस्रः पृथिवीस् त्रीण्य अन्तरिक्षाणि चतुरस् समुद्रान् ।
 त्रिवृते स्तोमं त्रिवृत् आप आहुस् तास् त्वा रक्षन्तु त्रिवृत्तस् त्रिवृद्भिः ॥३॥
 त्रीन् नाकान् त्रीन् समुद्रान् त्रीन् ब्रह्मान् त्रीन् वैष्टपान् ।
 त्रीन् मातरिभ्यस् त्रीन् सूर्यान् गोप्सुन् कल्पयामि ते ॥४॥
 घृतेन त्वा सम् उक्षाम्य अग्न आज्येन वर्धयन् ।
 अग्नेश् चन्द्रस्य सूर्यस्य मा प्राणं मायिनो दधन् ॥५॥
 मा वः प्राणं मा वो ऽपानं मा हरो मायिनो दधन् ।
 आजन्तो विश्ववेदस्ते देवा दैव्येन मावत ॥६॥
 प्राणेनाग्निं सं दधति वातः प्राणेन संहितः ।
 प्राणेन विश्वतोमुखं इन्द्रो देवा अजनयन् ॥७॥
 आयुषायुष्कृतां जीवायुष्मान् जीव मा मृषाः ।
 प्राणेनात्मन्वतां जीव मा मृत्योर उप गा वशम् ॥८॥
 देवानां निहितं निधिं यम् इन्द्रो अन्वविन्दत् पथिमिर् देवयानैः ।
 आपो हिरण्यं जुगुप्सु त्रिवृद्भिस् तास् त्वा रक्षन्तु त्रिवृत्तस् त्रिवृद्भिः ॥९॥
 त्रयस्त्रिंशद् देवास त्रीणि च वीर्याणि त्रियायमाणा जुगुप्सु अन्वः ।
 अस्मिन् चन्द्रे अधि यद् धिरण्यं तेनायं कृणवद् वीर्याणि ॥१०॥ ॥का०१॥

श्री १९.२.७.११-१५

१०.८

ये देवा दिव्य एकादश स्थ ते देवासो इविर् इदं जुषध्वम् ॥१॥
 [ये देवा अन्तरिक्ष एकादश स्थ ते देवासो इविर् इदं जुषध्वम् ॥२॥
 [ये देवा पृथिव्याम् एकादश स्थ ते देवासो इविर् इदं जुषध्वम् ॥३॥]
 असपक्षं पुरस्तात् पश्चान् नो [अ]भयं कृतम् ।

सविता मा दक्षिणत उत्तरम् मा शशीपतिः ॥४॥
दिवो मादित्या रक्षन्तु भूम्ना रक्षन्तु अग्नयः ।
इन्द्राग्नी रक्षतां मा पुरस्ताद् अश्विनाम् अमितशु धर्मं यच्छताम् ।
तिरस्मीनाम्ना रक्षन्तु जातयेदा भूतकृतो मे सर्वतस् सन्तु बर्म ॥५॥ ॥का० १॥

१०.९

ये ऽस्व् अन्तर् अग्नयः प्रविष्टा न्नोको मनोहा न्नो निर्वाह आत्मवृषिस्
तनूवृषिः ।
इवं तान् अति खृजामि निर् एनं निर्गतं खृजामि ॥१॥
आभूत्या सत्त्वोयः? निर् दुष्कृष्यं खृवामि ।
वसिष्ठादन्धती सा मा पातां प्रजापते ॥२॥
प्रस्तरो बृहस्पतेः केशा अर्धुक् बभूव सुभृतौ कर्णौ ।
अक्षतौ प्राणापानौ इदयाजरसं मा मासीन् मध्यमारिषः ॥३॥
आपो मा शुन्धन्तु दुष्कृता दुरिता यानि चक्रुः ।
अयो म शुद्धा उवितस् तनूभिः? ॥४॥
वैश्वानरो रश्मिभिर् न पुनात वातः प्राणेनेषिरो नमोभिः ।
द्यावापृथिवी पयसा पयस्वती ऋतावरी यज्ञिये मा पुनीताम् ॥५॥
पुनन्तु माग्नयो गार्हपत्या पुनन्तु मा पृथ्व्यो देवजृताः ।
पुनन्तु मा शक्वरीस् सोमपृष्ठा पवमानासो वज्रिणः ॥६॥
यः पविता स पुनातु मा बृहद्भिर् देव[स्] सविता बर्षिष्ठैर् द्यात्मवो
परि? ॥७॥

ब्रह्मसवै पुनातु मा राजसवै पुनातु मा ।
शतं पवित्रा वितता तिरश्च य या तेभिर् मा देवस् सविता पुनातु ॥८॥
शतं च मा पवितार पुनन्तु सहस्रं च स्रवणेष् आपः ।
आप इव पूतो ऽस्म्य अग्निर् इव सुवर्णा[स्] सूर्य इव सुवक्त्राः ॥९॥
उरुणसाव् असुतृषा उदुम्बरी यमस्य वृती वरतो जनी अनु ।
ताव् अस्मभ्यं दशोदशे? सूर्याय पुनर् दाताम् असुम् अघोह भद्रम्
॥१०॥ ॥का० ३॥

१०.१०

अगन् देवास् स्वर् अगन्म? ज्योतिर् अगन्म ।
महेन्द्रो ऽसि परमेष्ठी सुमित्र विद्वतोमुक्त्वा मा ते अयानि संदशः ॥१॥
उच्यन् अद्य मित्रमहस् सपत्नान् मे [अ]व जहि ।
विष एनां रश्मिभिस् सह रात्रीणां तमसा वधीस्? ते यस्व अक्षमं
तमः ॥२॥

सूर्यस्यावृतम् अम्बावर्ते दक्षिणाम् अन्व आवृतम् ।
अग्नेस् तेजसा तेजस्वी भूयासम् इन्द्रस्येन्द्रियेणेन्द्रियावान् भूयासम् ॥३॥
इदम् अहम् अग्नेस् तेजसेन्द्रस्येन्द्रियेण सोमस्य पुष्टेन विष्टेषां देवानां
क्रतुनामुष्यामुष्यायणस्यामुष्या पुत्रस्य वर्चस् तेज इन्द्रियं प्राणम्
आयुर् नि वेष्टयामि । आयुर् नि यच्छेत् ॥४॥
इदम् अहम् अग्नेस् तेजसेन्द्रस्येन्द्रियेण सोमस्य पुष्टेन विष्टेषां देवानां
क्रतुनामुष्यामुष्यायणस्यामुष्या पुत्रस्य वर्चस् तेज इन्द्रियं प्राणम्
आयुर् आवाय दत्तायनं पाशेशित्वा? दुष्कृष्येन संसृज्य मृत्योर्
व्यासे सम् अपि दधामि ॥५॥ ॥का० ४॥

१०.११

यो नस् स्वो यो अरणो आतृष्यश्च य जिघांसति ।
इन्द्रश्च य तस्याग्निश्च य मर्म स्कन्धेभु विन्वताम् ॥१॥
यो मा शयानं आप्रतं यश्च य सुप्तं जिघांसति ।
इन्द्रश्च य तस्याग्निश्च य बाह्व मर्मणि वृद्धताम् ॥२॥
यो मा वरस्तं तिष्ठन्तम् आसीनं य जिघांसति ।

...दक्षिणत उत्तरान् * *

...रक्षन्तु प्रयः

अन्ना...वर्मः

...प्रविष्टस्त्रोको * * निर्देह *

तनोवृषि

* स्यान् अनु * निर...

...प्रजापते:

...अर्धुक् वक्षस् शुभृतौ *

...योमा चक्रुः

...तनोभिः

...नवोभिः

* मा अग्नयो...पृथ्व्या देवजृता

...सवितः बर्षिष्ठैर् *

* असुपा...वरतो जनी *

...दाताम् अस्मद् देहि *

* देवास् * अगन्मागन्म * *

...सपत्नान् मे * *

दिवीनां * * रात्रीणास्...इन्व *

तमा

* अन्वावृते ...

* * * तेजसेन्द्र * ...

* * * तेजसेन्द्र * ...

व्यासा संन् * *

* * शयानां ...

इन्द्रश्च तस्मिन् अग्निश्च तुरितं प्रति मुञ्चताम् ॥३॥
 यो मा बभ्रुषा मनसा [य]श्च वाचा जिघांसति ।
 इन्द्रश्च तस्मा अग्निश्च [च] दिनांसि ब्रह्मापिता ॥४॥
 यः पिशाचो यातुषान् कम्पाद् यो मां जिघांसति ।
 इन्द्रश्च तस्याग्निश्च कुडौ दिग्धामिदं अस्वताम् ॥५॥
 यो मा ब्रह्मणा तपसा यश्च यज्ञैर् जिघांसति ।
 इन्द्रश्च तस्याग्निश्च हृदये धनं विन्दताम् ॥६॥
 यो मे ब्रह्म यो मे तपो बलं भेष्टं जिघांसति ।
 इन्द्रश्च तस्याग्निश्च मूर्धानं प्रति विन्दताम् ॥७॥
 यो मे अन्नं यो मे रसं वाचं भेष्टं जिघांसति ।
 इन्द्रश्च तस्मा अग्निश्च वाक्त्रं हिंकारम् अस्वताम् ॥८॥
 यो मे तन्तुं यो मे प्रजां बभ्रुश्च भोजं जिघांसति ।
 इन्द्रश्च तस्मा अग्निश्च हेति देवेषु विन्दताम् ॥९॥
 यो मे गो[भ्यो] भीक्षुर् अम्भेभ्यः पुरुषेभ्यः ।
 इन्द्रश्च तस्मा अग्निश्च ज्ञानं देवेषु विन्दताम् ॥१०॥ ॥का०५॥

१०.१२

यो मे भूतिम् अनामयद् युसम् आयुर् जिघांसति ।
 इन्द्रश्च तस्मा अग्निश्च दिवो ऽश्माशनिम् अस्वताम् ॥१॥
 यो मे वेष्टम् यो मे शफान् भियं भेष्टं जिघांसति ।
 इन्द्रश्च तस्याग्निश्च कृत्यां वि तनुतां युष्टे ॥२॥
 यो मे मृत्युम् असमृद्धिम् अह्ना रात्र्या विस्तति ।
 इन्द्रश्च तस्याग्निश्च कार्ष्णिषा ब्रह्मा स्वम् ॥३॥
 यो मे प्राणं यो मे ऽपानं व्यानं भेष्टं जिघांसति ।
 इन्द्रश्च तस्याग्निश्च प्राणप्राणम् अनु हताम् ॥४॥
 यो मा देवजनेस्त्वं सपैर् विष्यता ब्रह्मणा घमा ॥५॥
 अगस्त्येन मेदिनाद् इन्द्रश्च चाग्निश्च तं हताम् ॥६॥
 तं सत्यौजाः प्र ब्रह्मा अग्निर् वैभानरो ब्रुवा ।
 यो मा तुरस्याद् देहातेर् यश्च विप्सति विद्वलः ॥७॥
 यो मा विप्सत् अविप्सन्तं यश्च विप्सति विप्सन्तम् ।
 वैभानरस्य वृद्धयोर् अग्नेर् अपि दधामि तम् ॥८॥
 अभि तं पापापृथिवी संतपतां तत् ते ऽघमेनिर् उच्यताम् ।
 निर्ऋत्या बभ्रतां पापो यो नः पापं चिकित्सति ॥९॥
 प्रत्यग्वचः प्रत्य उज् जहि आदृत्यान् घोरचक्षुषः ।
 इन्द्राग्नी पनान् ब्रह्मतां मैत्राम् उच्छेदि कश्च चक्षुः ॥१०॥
 प्रत्यग्वचेन प्रच्युतान् आदृत्यान् द्विषतो मम ।
 अपानान् प्राणान् सचिद् यद् द्विषतस् पारयाधरा ॥११॥
 अग्ने ये मा जिघांसन्तस्त्वं अग्ने ये च द्विषन्ति माम् ।
 अग्ने ये मोप तप्यन्ते तेषां प्रियतमं जहि ॥१२॥
 तं द्विषन्तम् अवधिषन् अन्वेन तमसावृतम् ।
 एतं मर्त्यो ऽमि पद्यस्व मा ते मोक्षि महोदरः ॥१३॥ ॥का०६॥

१०.१३

पापापृथिवी सं नष्टोर्था मम राष्ट्राय जयन्ती अमित्रेभ्यो हेतिम्
 अत्यन्ती ॥१॥
 वाता पवमानौ सं नष्टोर्था मम राष्ट्राय जयन्ता अमित्रेभ्यो हेतिम् अत्य-
 न्ती ॥२॥
 इन्द्राग्नी सं नष्टोर्था [मम राष्ट्राय जयन्ता अमित्रेभ्यो हेतिम् अत्यन्ती] ॥३॥
 मित्रावरुणा [सं नष्टोर्था मम राष्ट्राय जयन्ता अमित्रेभ्यो हेतिम् अत्यन्ती] ॥४॥
 मन्वाशर्वा सं [नष्टोर्था मम राष्ट्राय जयन्ता अमित्रेभ्यो हेतिम् अत्यन्ती] ॥५॥

* * तमस्मिन्...

* * तस्मात्...

...धनं विन्दतां

...तपं * * *

* * तस्याग्निश्च...

...भेष्टं *

* * तस्माद् वाक्त्रं हिंकारम् *

* * तस्याग्निश्च हेतिं * *

* * तस्याग्निश्च...

...श्माशानम् *

...वेष्टम् * * शफां * भेष्टं *

...मृत्युं तनुतां *

...देवसमि

...प्राणान् *

...विष्यता ब्रह्मणा *

* मेदिने...

तं सत्यं उजां प्र ब्रह्मा अग्निर् वैभानरो ब्रुवा *

* * तुरस्तं ...विद्वलः

* * विप्सति विप्सन्तं...

* * संततां * * वमेन् *

* वभ्रतां ...

...जहिः आदृत्यान् घोरचक्षुषः

...मित्रावरुणोऽपि *

प्रत्यग्वचेन प्रच्युतान् आदृत्यान् द्विषतो मम *

अपानां प्राणां ..

वर्त...

वर्त...

...अत्यन्ता *

श्री ४.१३.२

श्री ११.१.१३

अश्विना सं नद्योऽं मम राष्ट्राय जयन्ता अमित्रेभ्यो हेतिम् अस्यन्तौ ॥६॥
 मडतस् सं नद्योऽं मम राष्ट्राय जयन्तो [अ]मित्रेभ्यो हेतिम् अस्यन्तः ॥७॥
 पितरस् सं नद्योऽं मम राष्ट्राय जयन्तो [अ]मित्रेभ्यो हेतिम् अस्यन्तः ॥८॥
 सूर्याचन्द्रमसौ सं नद्योऽं मम राष्ट्राय जयन्ता अमित्रेभ्यो हेतिम् अस्य-
 न्तौ ॥९॥
 अहोरात्रे सं नद्योऽं मम राष्ट्राय जयन्ती अमित्रेभ्यो हेतिम् अस्य-
 न्ती ॥१०॥ ॥का०॥

१०.१४

गन्धर्वाप्सरसस् सं नद्योऽं मम राष्ट्राय जयन्तो अमित्रेभ्यो हेतिम्
 अस्यन्तः ॥१॥
 सर्वपुण्यजनास् सं [नद्योऽं मम राष्ट्राय जयन्तो अमित्रेभ्यो हेतिम्
 अस्यन्तः] ॥२॥
 वनस्पतयस् सं [नद्योऽं मम राष्ट्राय जयन्तो अमित्रेभ्यो हेतिम्
 अस्यन्तः] ॥३॥
 ज्ञानस्पत्यास् सं [नद्योऽं मम राष्ट्राय जयन्तो अमित्रेभ्यो हेतिम्
 अस्यन्तः] ॥४॥
 ओषधयस् सं [नद्योऽं मम राष्ट्राय जयन्तो अमित्रेभ्यो हेतिम्
 अस्यन्तः] ॥५॥
 वीरधस् सं नद्योऽं मम राष्ट्राय जयन्तो अमित्रेभ्यो हेतिम् अस्यन्तः ॥६॥
 सूर्याचन्द्रमसौ सं नद्योऽं मम राष्ट्राय जयन्ता अमित्रेभ्यो हेतिम्
 अस्यन्तौ ॥७॥
 प्रजापते सं [नद्योऽं मम राष्ट्राय जयन्न् अमित्रेभ्यो हेतिम् अस्यन्] ॥८॥
 परमेष्ठिन् सं नद्योऽं मम राष्ट्राय जयन्न् अमित्रेभ्यो हेतिम् अस्यन् ॥९॥
 उदारा उदीर्ध्वं विश्वानि भूतानि सं नद्योऽं मम राष्ट्राय जयन्त्य
 अमित्रेभ्यो हेतिम् अस्यन्ति ॥१०॥ ॥का०॥

१०.१५

अग्नि रक्षिता स इमां सेनां रक्षतु ।
 अनुष्ठातः अनु तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे ॥१॥
 इन्द्रो रक्षिता [स इमां सेनां रक्षतु ।
 [अनुष्ठातः अनु तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे] ॥२॥
 सोमो रक्षिता [स इमां सेनां रक्षतु ।
 [अनुष्ठातः अनु तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे] ॥३॥
 वरुणो रक्षिता [स इमां सेनां रक्षतु ।
 [अनुष्ठातः अनु तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे] ॥४॥
 वायू रक्षिता [स इमां सेनां रक्षतु ।
 [अनुष्ठातः अनु तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे] ॥५॥
 त्वष्टा रक्षिता [स इमां सेनां रक्षतु ।
 [अनुष्ठातः अनु तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे] ॥६॥
 धाता रक्षिता [स इमां सेनां रक्षतु ।
 [अनुष्ठातः अनु तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे] ॥७॥
 सविता रक्षिता [स इमां सेनां रक्षतु ।
 [अनुष्ठातः अनु तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे] ॥८॥
 सूर्यो रक्षिता [स इमां सेनां रक्षतु ।
 [अनुष्ठातः अनु तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे] ॥९॥
 चन्द्रमा रक्षिता स इमां सेनां रक्षतु ।
 अनुष्ठातः अनु [तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे] ॥१०॥ ॥का०॥

१०.१६

अस्य रक्षित तद् इमां [सेनां रक्षतु] ।

... जयन्ता * *

* जनस् *

* * वनस्पत्यास् *

... जननन्तो * * *

... नद्योऽं * * जयं अमित्रेभ्यो *

प्रजापतये *

परमेष्ठिन् ... जयं * * अस्मां

... नद्योऽं * * जयन्ती

* * अस्यन्ती

* रक्षता * इमां सेना *

* रक्षता (एवमुत्तरत्राधि)

अस्य रक्षत...

अनुष्ठातॄ अनु तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे ॥१॥
 राक्षी रक्षित्री सेमां [सेनां रक्षतु] ।
 अनुष्ठातॄ अनु तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे ॥२॥
 इन्द्राणी रक्षित्री सेमां सेनां रक्षतु ।
 [अनुष्ठातॄ अनु तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे] ॥३॥
 वरुणाणी रक्षित्री सेमां सेनां रक्षतु ।
 [अनुष्ठातॄ अनु तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे] ॥४॥
 सिनीवाली रक्षित्री सेमां सेनां रक्षतु ।
 अनुष्ठातॄ अनु तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे ॥५॥
 समुद्रो रक्षिता [स इमां सेनां रक्षतु] ।
 [अनुष्ठातॄ अनु तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे] ॥६॥
 पर्जन्यो रक्षिता [स इमां सेनां रक्षतु] ।
 [अनुष्ठातॄ अनु तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे] ॥७॥
 बृहस्पती रक्षिता [स इमां सेनां रक्षतु] ।
 [अनुष्ठातॄ अनु तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे] ॥८॥
 प्रजापती रक्षिता [स इमां सेनां रक्षतु] ।
 [अनुष्ठातॄ अनु तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे] ॥९॥
 परमेष्ठी रक्षिता स इमां सेनां रक्षतु ।
 अनुष्ठातॄ अनु तिष्ठ सर्वे वीरा भवन्तु मे ॥१०॥ ॥का०१०॥ ॥अनु०१॥

इत्यथर्ववेदे वैष्णवसंहितायां दशमः काण्डः समाप्तः ॥

११.१

ब्रूया ते ऽहं ब्रूयन्मयै नमं वक्षामि योग्याम् ।
 यदि देवपरिच्छिता प्रजां लोकं न विन्दसे ॥१॥
 धाता ते तं सिनीवाली वरुणाणी प्र वच्छति ।
 पुमांसं पुत्रम् इन्द्राणी सततायां वक्षतु ते ॥२॥
 संवृक्षस् ते वरुणास्तु गर्भः पुंसां पुमान् कृतः ।
 सर्वाङ्गस् तान्यो जायताम् अग्निर् वारुण्यो रक्षिभिः ॥३॥
 गन्धीरं कर्मण्यं प्रस्थं तान् वधीन् सर्वांश्च कृणोमि ।
 आत्मनस् ते लोहिताद् गर्भस् तं वर्ततां ब्रूयाकथिः ॥४॥
 त्वष्टा पिशतु ते प्रजां धाता लोकं वक्षतु ते ।
 राका सीम्यन् च सुख्य भूतस्येष्टता मुक्तस्य देवी ॥५॥
 सिनीवालीम् अनुमतिं राकां गुणं सरस्वतीम् ।
 देवानां पत्नी या देवीन्द्राणीम् अक्षये ब्रूये ॥६॥
 अभिजाता बृहगर्भा अरिष्टास्ति वीरसु बा ।
 वि जायतां प्र जायतां वधी भवतु पुत्रिणी ॥७॥
 परिकुतं गर्भं वेदि मास्याः प्र ष्योह कोदितम् ।
 अनूनः पूर्णो जायताम् अस्थापुः ऽनन्यो ऽपिष्टाक्षपीतः ॥८॥
 त्वं वक्षसि द्विपदे चतुष्पदे गर्भे प्रज्ञाम् पश्यते विश्वरूप ।
 कनिष्ठवद् ब्रूयतो वीरुमोपाः प्रजापदे तन्वां वेदि गर्भसु ॥९॥
 अमिहन्वद् स्तनयन् वेदि गर्भं विद्योतमानः पवमानो ऽविभिः ।
 पर्जन्येनां पृथिवीं रेतसाविथायां रसेनैवधीनां पशूनाम् ॥१०॥
 वा ते नयामि ब्रूयाणं यः प्रजानां प्रजाकृतिः ॥

• रक्षी (एवमुत्तरत्राणि) सायमां
 अनुष्ठातिवतु

• रक्षी सा इमां
 अनुष्ठातिवतु
 • रक्षता (एवमुत्तरत्राणि)

इत्यथर्ववेदे वैष्णवसंहितायां...

{ अथ पञ्चमः काण्डः विन्दते ॥ ॥ ओं नमो
 नारायणाय ॥ ओं नमस् तिष्ठोत्तमाय ॥ ओं नमो
 अनात्मन्यवले ॥ ॥ ओं नमो गणेशाय ॥ ॥
 ओं ब्रूया... ब्रूयन्मयी • वक्षामि •

• ओं धाता ...

• तानोर... वारुण्यो रक्षिभिः
 वक्षीरं • प्रस्थं ता वधि सर्वा •

• अनुमती • गुणं •

• पत्न्यै • देवीन्द्राणीम् • •
 अभिजाता बृहगर्भा अरिष्टास्ति • वा

परिकुत • वेदि ...

अनोनः ...

• • द्विपदे... चतुष्पदे •

...वेदि •

• कनिष्ठ... वीरिः

पर्जन्येनां पृथिवी रेतसाविथायां रसेनैवधीनां [पशूनां]

• • • ब्रूयन्...

मा गृ २.१८.२

मा ग २.११.११

का ५.८१.१

का ७

स ते दध्यात् पृथीयं गर्भं योभ्यां विजां प्रजाम् ॥११॥
 ये वृषाणो गर्भकृत क्रिययाणां सुमेधसः ।
 तां ते दयामि [सूतये] तद् उ ते सं पद्यताम् ॥१२॥
 अग्नेस् ते त्वष्टुर् वदणाद् इन्द्रात् सोमाद् बृहस्पतेः ।
 पुत्रं ते पुत्रकामायै देवेभ्यो निदं ममे प्रजाम् ॥१३॥
 अङ्गावङ्गात् सं जयतु तद् योनौ प्रति तिष्ठतु ।
 प्रजा ते ऽवक्षणा शया तं? ते बीजं निदं ऊहतु ॥१४॥ ॥का०१॥

११.२

अहं सखौ यमनं सखौ भूतिर् यक्षमम् अजीजरत् ।
 इमं सहस्रभाग इन्द्रो विषं नाशयामि ते ॥१॥
 यः कार्यो यश्च कृतस् स्वयं उत हार्यः ।
 देवा इन्द्रज्येष्ठा इन्द्रो विषं नाशयामि ते ॥२॥
 विशारस्य विजम्भस्येषुभिर् माता धनुः पिता ।
 आदित्याः पुदित्याः? विषं नाशयामि ते ॥३॥
 धम्विनो ज्याया इष्वा अपस्कम्भस्य बाह्वोः ।
 अपाङ्गाश्च कृष्णाश्च कुर्मलाश्च विषं नाशयामि ते ॥४॥
 अलवतेर् मार शीर्ष्णम् अथो [अ]स्या यन् मुक्कम् ।
 देवीः पर्जन्यरेतस इषवे कृणुता नमः ॥५॥
 इमाम् अत्रयो ऽङ्गिरसो गौतमा धीरधं विदुः ।
 तथा भरद्वाजः कण्वो विषं नाशयामि ते ॥६॥
 यास् त्वा औणा उपसवो याः पुंसो [अ]प्प आदहन ।
 आह्वान्तं संह्वान्तं ऽजाव तद्? ते कल्पयामसि ॥७॥
 वाता इवाभं व्यावयामि यक्षं ते तन्वः परि ।
 वाता य[श्च] बभूव ते गुर्व अदजा लघु कृण्वसि ॥८॥
 तेनाहम् क्रतो? तेन विषं नाशयामि ते ।
 यथा नस् सत्यं पुरुष सदा बभितुम् अहंसि ॥९॥
 विष्कन्धं तद् अपिशरं विशरं कृण्वया वयम् ।
 जम्भदनुं प्राह शङ्खं त्वानुजयेमां? अजामसि ॥१०॥
 शुनम् इव वा मोषधयो नि इक्षे भेषजाय कम् ।
 घनायवस् सनायवः पुरुषं पारयिष्णवः ॥११॥
 या ते पत्राणी देवजता वीरव आयुष्या कृता ।
 तथाहम् इन्द्रवत्तया विषं नाशयामि ते ॥१२॥
 अलस्य व्यञ्जनस्य वेदतस् स्कोतर्पणधे? ।
 ग्रन्थे[र्] ज्याया इष्वास् तु यद् विषं नाशयामि ते ॥१३॥
 साकं विष्कन्धं प्र पत खावेण किकिदीण्या ।
 साकं वातस्य भ्राज्या साकं नद्य निहाकया ॥१४॥ ॥का०२॥

११.३

अङ्गिहो ऽसि अङ्गिहो रक्षितासि अङ्गिहः ।
 द्विपाश्च वतुण्याद् अस्माकं सर्वं रक्षतु अङ्गिहः ॥१॥
 ऽयाः कृष्णास्? त्रिपञ्चाशीय शतं कृत्वाकृतश्च ये ।
 सर्वान् विनक्तु? तेजसो अरसान् अङ्गिहस् करत् ॥२॥
 [अ]रसं कृत्रिमं नाहम् अरसात् सप्त विक्लसः ।
 अपेतो अङ्गिहामतिम् इदुम् अस्तेव साधय ॥३॥
 कृत्वापूषणो वा अयम् अथो [अ]रातिपूषणः ।
 अथो सहस्वान् अङ्गिहः प्र ण आर्कृषि तारिचत् ॥४॥
 स अङ्गिहस्य महिमा परि णः पातु विम्भतः ।
 विष्कन्धं येन सासाह संस्कन्धम् ओज ओजसा ॥५॥
 निष्? हा देवा अजमधन् निष्ठितं भूयाम् अचि ।

• • दधात्...
 ...सुमेधसः
 ...पद्यतां

• सखौ • सखौ... अजीजनात्
 ...विशन् • •
 ...स्वयंजा • •
 ...विशन् • •
 • विजम्भस्येषुभर्...

• जाया • अपस्कतस्व •
 • छंगात्...
 अलवतीर् अर... बो •
 देवी रेतस्...

...विशन् • •
 वत् • स्त्रीणा वः...

वातेवात्रं... तन्वं •
 • • चमुत् ते गुरु रुजा...
 ...विशन् • •
 ...पुरुषस् • वदुन् •
 • • आपिशरं...
 'इतु...
 • • बोष' • दधे...
 • सनायवः...
 आ त... वीरवाविष्वा •
 ...विशन् • •

• अजाया युष्मात् त्विदं विविन्...
 ...चपेण 'दिव्या
 ...द्राज्या • नद्यस निहाकय

अङ्गिहसि • रक्षितासि •
 ...॥१५॥

वा कृष्णास्? छत्रं...
 सर्वं विनक्तु • रसां...
 ...अरसम् • •
 अपेतु... इदुपस्तेव साधया
 'इदुप वायम्...
 • 'स्वां... परि नं बोषि तारिचं
 • • महीसा...
 विहवं स्कन्धं • सामवा संस्कसोन् •
 • • • अजमधं...

श्री ११.१.१-१०

[स्वा',जा'

'श्री कोष्ठेनु नामा व्यापुत्स्वत्,वा',
 'श्री कोष्ठेनु नामा विनिष्ट,अनकि,
 'श्री नावन् [विनक्त,विनक्तु
 'श्री अस्तेव वातव

श्री कोष्ठेनु सर्वं वृष्टा-(निष्,हा')

१ शो अथोपदान
१ शो उम्मा प्रसत

१ शो आशरीकं

शो ११.१.५.१-५

शो कोणेनु य कृष्णवो देवकृताय
[[देवकृता य वा] उतो वन्धुये-
[[ते वा]म्यः]

१ शो १८.४.५०

तम् उ त्वाङ्गिरा इति ब्राह्मणाः पूर्या विदुः ॥६॥
न त्वा पूर्वा ओषधयो न त्वा वरन्ति या नवाः ।
विबाध उमो जङ्गिडः परिपाणस् सुमङ्गलः ॥७॥
अश्वयोपदानि भगवो जङ्गिडमितवीर्य ।
पुरा त उमाय सत उपेन्द्रो वीर्यं वधौ ॥८॥
उम इत् ते वनस्पत इन्द्र ओजमानम् आ वधौ ।
अमीवास् सर्वा रक्षांसि जहि रक्षांस्य ओषधे ॥९॥
आशरीरं? विशरीकं बलासं पूष्टयामयम् ।
तक्मानं विष्टशारदम् अरसं जङ्गिडस् करत् ॥१०॥ ॥का१॥

११.४

इन्द्रस्य नाम गृह्णन्त ऋषयो जङ्गिडं वदुः ।
देवा यं चक्रुर् मेघजम् अग्रे विष्कम्भधूषणम् ॥१॥
स नो रक्षतु जङ्गिडो धनपालो धनेष ।
देवा यं चक्रुर् ब्राह्मणाः परिपाणम् अरातिहम् ॥२॥
दुर्हार्दे घोरचक्षुषं पापकृत्वानम् आगतम् ।
नास् त्वं सहस्रचक्षो प्रतीबोधेन नाशय परिपाणो ऽसि जङ्गिडः ॥३॥
परि मा दिषः परि मा पृथिव्याः पर्य अन्तरिक्षात् परि मा वीढङ्गयाः ।
परि मा भूतात् परि मोत भव्या[र्] दिशो दिशो जङ्गिडः पात्व
अस्मान् ॥४॥

य ऋष्णवो देवकृता य उतो विधुयेत्याः ।
सर्वास् तान् विष्ममेघजो अरसान् जङ्गिडस् करत् ॥५॥ ॥का२॥

११.५

प्रतिगृह्णानि पृथिवीनियतम् एतद् आज्यस्य मयितम् ।
शरीरम् [र्]मां धेनुम् अस्य दातुस् त्वं रक्ष बर्हिष्या यथासत् ॥१॥
उत त्वाद्दुर् वदणस्य पक्षीम् अथो त्वाद्दुर् अविति विष्मरूपाम् ।
अधिजरायुम् आघारे इष्यवाहम् अग्रात् अस्या महिमानं जुहोमि ॥२॥
स सहस्वान् तन्मुम् अश्व आ ततान सो ऽग्निहोमान् वशातं सम् आप ।
अधिजरायुं सवत्सां यो वदाति तं वै देवास् स्वर् आ रोहयन्ति ॥३॥
अधिजरायु[स्] स्वर् आ रोहयन् अनेन वत्ता सुवृषा वयोधाः ।
सहो ऽस्मै दुर्हां शतधारम् अक्षितम् अनुष्मिन् लोके युग उत्तरस्मिन् ॥४॥
पूर्ववत्सेन सा बत्सिनी गौर वेणस्याः वत्सो अजरो जरायुवत् ।
तृतीयं मांसं परिनिम्बितं यत् तस्माद् देवा अधिजरायुम् आहुः ॥५॥
आ धावय शवसा बाहुधानो [अ]न्तरा त्वक् सुवादे ऽस्मै ।
इमम् इन्द्र महता मे वि रक्ष सं प्रजया तन्वा सं वलेन ॥६॥
पुर्वेदावस्ताद् बहुधा परस्ताद् विष्मे देवाः प्रति पश्यन्त्य आयतीम् ।
या भद्रा या सर्वतस् समीची सेद् आहुर् भवतु मे ऽजरायुः ॥७॥
गृहि धेनुम् अधिजरायुं स्वर्धां कृष्णान् प्र वदातु ब्रह्मणे ।
सहो ऽस्मै दुर्हां सहस्रधारम् अक्षितम् अनुष्मिन् लोके परमे व्योमन् ॥८॥
वत्सं जरायु प्रवदस् पशून् यो नो वदातु सुदुष्कम् उ धेनुम् ।
तस्य देवा अपि ववत्सायुस् स आ रोहतु सुकृताम् उ लोकम् ॥९॥
परीषालाम् अधिजरायुं नधा जीवो यद्वां दप्रपत्तः ।
स्योनां शग्मां शिवां शिवेह मा नी हिंसीर् [म]हसा दैव्येन ॥१०॥
मद्रक्तं सुकृतम् आविशं भुवं सर्वा भुवं प्रति गृह्णास्य आपतीम् ।
भूतभियं नमसी संवसानो देवान् मनुष्यान् असुरांन् अतर्हि ॥११॥
पञ्च देवाः प्रविष्टवन्त एताम् इन्द्रस् त्वष्टा वदणो मित्रो अग्निः ।
ते सर्वे सवितुर् मह्यम् एतां त इह जीवं प्र तिरन्त आयुः ॥१२॥
कश्यपो ऽयं जमदग्निर् वसिष्ठ ऋषयो युनस्यः सेतुर् अग्रे एताम् ।
अरहाजो गोतमो अर्बिरनः स्योनां विष्ममित्रो वदुषः प्र तिरन्त आयुः ॥१३॥

... बति ब्राह्मणः ...
... चरन्त्या नवा
... पाणास् *
... भुतवीर्यः
... सतोपेन्द्रो * * ॥६॥
... वे वनस्पतय इन्द्रो जमानसा (उपरि मा) *
... रक्षांसि * रक्षांस्य *
... बलासं पूष्टयामयं
... ॥७॥

* व * * उग्रे *
... धनेष
... अरातिवं
दुष्टान्तरं घोरचक्षुः...
पर * * पर... पर * *
पर * * पर मोष...

वे * * बोधो *
सर्वस्वान् * रसां...

* * धनुम्...
* * * पशून्...
... सहस्वं * * * ततानः * शिहोमां ...
... रोहयन्ती
* * * रोहयन्त्य * वत्ताः ...
सह * * अक्षतमनुष्मिन् * * *
... जरायुम् *

* * * नि... तत्वा * *
... बरथाद् बहुधा...
* * * समीचीन्...
गृहं... वधातु *
सह * * उर्हां सहस्रधारमक्षतम्...
* * जरायुः प्रवदस्... वधातु * * अ *
* * वधावि ववत्तं आहुः सा रोहतु * * अ *

* * शिवा...
* * * भुव सरं...

* * * इवन्...
... तेह * * *
... सेतुर् * *
* * गोतमो * स्योनम्...

श्री ८९.१२

श्री १०.९७.१-११ तै ४.२.२.

[१-४ तै २.७.१३ का १४.१३

[इत्यादि]

ऊर्जं देवेभ्यस् सुभग ऊर्जं पितृभ्यो अयुहाम् ।
ऊर्जं वधतु मा विश ऊर्जं मनुष्या उत ॥१४॥ ॥का०५॥

११.६

या जाता ओषधयो देवेभ्यस् त्रियुगं पुरा ।
मन्ये नु बभूवाम् अहं शतं धामानि सत ब ॥१॥
शतं वो अम्ब धामानि सहस्रम् उत वो रुहः ।
अथा शतक्रतवो यूयम् इ[मं मे] अगदं कृत ॥२॥
पुष्पवती× प्रसूयती× फलिनीद् अफला उत ।
अम्बा इव सजित्वरीद् वीरुध× पारयिष्वावः ॥३॥
ओषधीद् इति मातरो यद् वो देवीद् उप भुवे ।
रपांसि विप्रतीद् इव रक्षश् चातयमानाः ॥४॥
निष्कृतिद् नाम वो माता निष्कृतिद् नाम ब× पिता ।
सदा पतत्रिणीस् स्थ[न] यद् आमेयति निष् कृत ॥५॥
अम्बार्थे वो निर्वदनं पर्णे वो वसति× कृता ।
गोमाज इत् किलासथ यत् सनवथ पूरुषम् ॥६॥
यद् अहं वाजयम् इमा ओषधीद् इस्त आध्वे ।
आत्मा यस्मस्य नश्यति पुरा जीवशुभो यथा ॥७॥
उषु कुष्मा ओषधीनां गावो गोष्ठाद् इवेरते ।
धनं सनिष्पन्तीनाम् आत्मानं तव पूरुष ॥८॥
यद् ओषधयस् समम्मत राजानस् समिताव इव ।
विप्रस् स उच्यते मिष्य रक्षोहामीषधीतनः ॥९॥
अम्बावतीं सोमावतीम् ऊर्जयन्तीम् उदोजसम् ।
आ वित्ति सर्वा ओषधी[र] नृतो? मा पारयान् इति ॥१०॥
अति विम्बा× परिष्ठा[त्] स्तेन इव मज्जम् अकमुः ।
ओषधय× प्राबुध्यतुर् यत् किं ब तम्बो [रपस्] । तं शक्नी विषवृषजम्? ॥११॥

॥का०६॥

११.७

अहिजम्भाथ वरामसि मुक्तावहो गवाम् इव ।
कीला उपसृजन् इम्य उपस्तम्भे पृथक्कम् ॥१॥
ये के बेलम पाद्वेपुर्वा दं वमीते निषदलं वृषधीपापते गृहः? ।
आहिजं त्वा बालो इत् आहिजम् अमि वर्धतु ।
आकुलेन मेघजेन तेनाहीन् जम्भयामसि ।
समेत कामक्षकः शयनाद्? अरसी अकः ॥२-३॥
असितस्याहर् विषम् उमबोस् स्वजस्य ब ।
अधिकस्य? या रोपीस् ता इतो वि नयामसि ॥४॥
इदं पैत्रो अजावतेवम् अस्य विवर्तनम् ।
इदं कनिकदो मगो? विषते तु परावसम् ॥५॥

श्री १०.४.१०

श्री ७.१

...अम्

[२,३]

...विश(कोसे पादानी क्रमो अम्बा १,४,

* न ... सत्य तः

श्री संत ... उत * * । श्री इमं मे अगदं कृत

श्री पुं ...

* वरुषारि त्वरी * *

श्री ओषधी कृत ... उष भुवे

अपांसि * इति रक्षाश्चातयमानां

... पिता

सदा पुं ...

अम्ब * ... वसति * *

गोमांसि तद् किलासित वत् सनो अपिषीषजम्

वदाव वाजयन् * * इस्त आ ध्वे

* * नृ ...

* सनिष्पन्तीनाम् * * पौषः

* "विष् सगमत नृषु सं" *

अम्बवती ... उदोजसं

(अम्बस्तेन पादः स्वरेण वीचते)

* * * स्तेनैव * अकमेव

* प्राविष्यतुर् * * * तम्बो ...

* जम्भ * * वरो ...

* उपसृजं इमि ...

अहिजं ... अहिजम् ...

* सवनान * अक

असिताहरा ...

* * * ताव ...

* * अजावते इदम् * *

विष्वक् विषं प्र मेह त्वं शतधार इवावटः ॥६॥
निरतं हरितस् सुजम् मित्रो वर्तयते रथम् ।
तेनापि लक्ष्मीय तेन पीयूषं नहिनापिनः ? ॥७॥
येमेन्द्रजस्य येन नृग्नो येन बृहं परामिनः ।
तेना शतक्रतो त्वम् अहो जातानि जम्भयः ॥८॥
प्रत्य् अमोदतः पृथिवी प्रति द्यौः प्रति सूर्यः ।
पैत्रो यद् अम्भमाता क्रन्देनाहीव अपावपत् ।
रज्जुयः च वृत्तती शोरे पयस्ती ? पृथिवीम् अनु ॥९॥
आपो जीयन्ते नाघ्नत सेन्द्राणी अविधवामवत् ।
नत्वा मस्ते ? विष्वग् विषम् आत्मानम् इव सायकम् ॥१०॥
इन्द्राग्नी मित्रावरुणा त्वष्टारम् अदिति भगम् ।
इयामो अर्वाञ्च पैत्रं मा नो ऽयं पुरुषो रिचत् ॥११॥
सद्यो जातो ऽकनिकदत् स उखो अप्य अधुनुत ।
क्रन्देनापवस्य वाजिनो हन्त्यन्ताहयः पृथक् ॥१२॥ ॥का०॥ ॥अनु०॥

इत्यथर्ववेदे पैप्यकादशाखायाम् एकादशः काण्डस् समाप्तः ॥

पीयूषीनां...विष्वक् * *
विष्वक् विष... ॥१॥
* * सुज...

...जम्भयं ॥२॥

* * रश्मती... ॥४॥
* * नाघ्नत मे...
* विष्वक् * अत्मानम् * * ॥५॥
* ववणस्...
इयमर्वाञ्च * मानवं * विष्वक्
...सोऽयं अधुनुतः
...हन्त्यन्ताहयः * ॥६॥

इत्यथर्वणि पैप्यकादशाश् शाखायाम् एकादशोऽध्यायः
[समाप्ताः]

न १.१४.१,२,४,१,१,५,७-

१२.१

[१३]

इमं स्तोमम् अर्हते जातवेदसे रथम् इव सं महेमा मनीषया ।

अत्रा हि नः प्रमतिर् अस्य संसर्ग अग्रे सक्ये मा रिचामा वयं तव ॥१॥
यस्मै त्वम् आयजसे ? स साधत्य अनर्वा क्षेति दधते सुवीर्यम् ।
स त्वाव नैनम् अमोत्प्य भंहतिर् अग्रे [सक्ये मा रिचामा वयं तव] ॥२॥
मरामेध्मं कृणवामा हवींषि ते खितयन्तः पर्वणापर्वणा वयम् ।
जीवातवे प्रतरं साधया धियो अग्रे [सक्ये मा रिचामा वयं तव] ॥३॥
शकेम त्वां समिधं साधया धियस् त्वे देवा इविर् अदम्य आहुतम् ।
त्वम् आदित्यी भा वह तान् म् उहमस्य अग्रे [सक्ये मा रिचामा वयं तव] ॥४॥
त्वम् अश्ववैर् उत होतासि पूर्वः प्रशाला पोसा अनुवा पुरोहितः ।
विश्वा विह्वी आर्तिव्या धीर पुष्यस्य अग्रे [सक्ये मा रिचामा वयं तव] ॥५॥
विशां गोपा अस्य वरन्तु जस्तवो द्विपद् च यद् उत वतुष्यद् अकुमिः ।
वित्रः प्रकेत उपलो मही अस्य अग्रे [सक्ये मा रिचामा वयं तव] ॥६॥
यो विश्वतस् सुप्रतीकस् सदङ्कृ अलि दूरे चित् सन् तलिद् इवाति रोचसे ।
रात्र्याश् चिद् अग्नो अलि केन पश्यस्य अग्रे [सक्ये मा रिचामा वयं तव] ॥७॥
पूर्वां देवा भवतु सुष्वती रथो [अ]स्माकं शंसो अभ्य अस्तु वृहथः ।
तद् मा आनीतोत पुष्यतां वचो अग्रे [सक्ये मा रिचामा वयं तव] ॥८॥
ववैर् दुष्टांसी अव वृहथो जहि दूरे वा ये अस्ति वा के चिद् अग्निजः ।
अथा यथाय गृणते सुगं कृण्य अग्रे [सक्ये मा रिचामा वयं तव] ॥९॥
यद् अयुक्था अदथा ? रोहिता रथे वातज्ज्ञा कृषमस्येव ते रवः ।
आव् इष्यसि वनिनो धूमकेतुनाग्रे [सक्ये मा रिचामा वयं तव] ॥१०॥
अथ कनाद् उत विभ्युः पतत्रिणो द्रष्टा व[त्] ते ववसावो म् अस्मिन् ।
सुगं तत् ते तावकेभ्यो रथेभ्यो [अ]ग्रे [सक्ये मा रिचामा वयं तव] ॥११॥
अयं ? मित्रस्य वदण[स्] धायसे [अ]वयातां मवतां हेतो अवधुतः ।
वृडा सु नो भूत् एषा मनः पुनर् अग्रे [सक्ये मा रिचामा वयं तव] ॥१२॥
देवो देवानाम् अलि मित्रो अद्वुतो वसुद वसवाम् अलि वा[त्] अ[व]ज्ये ।

* अग्रे इहापि च लळिविधानि
[रोचसे इति साधीवान् पाठः]

{ अथ इत्यसोमाकाण्डे अथर्वणध्यायं क्रियते ॥
अ नमो मारावणाव ॥
अ इमं...जातवेदसे...देमा सनीकया *
...संसर्ग * संस्ये * * * *
* आहुतवेदसे * आदित्यनर्वाञ्च क्षोत तवते
* वृ... [सुवीर्यम्]
...जितेजस्तः * * *
...वचो मे
ससेम त्वं समिधं साधये * ते...
* * * इव ताध्यादमस्याधि
...पोमर् * हिताः
...आर्तिव्या * * आग्निः
दिवा गोपास्व जरन्तु * द्विपद्...
* प्रकेतस * मही * आग्नि
* * * सद्रुसि * विह्वन् * इवाति रोचसे
रात्र्याश्च तवो * * * आग्नि
...अभ्य * *
...स्तो मे
वपुर्दुर्हसी अवि...
* * गृणते * कृण्य *
* वक्ता वा रोहितो...
सुभिर्गति * *
* स्वनाद् * त्रिपुः * प्रप्ता...
त्व... वयस्य * मरुत * *
देवे...

*न प्रजापता

शर्मन् ह्याम् तव सप्रयस्तने [अ]ग्ने [सक्ये मा रिषामा वयं तव] ॥१३॥
 तत् ते भद्रं यत् समिदस् [स्वे वमे] सोमाहुतो जरसे वृद्धयस्तमः ।
 दधासि रत्नं द्रविणं च दाशुषे अग्ने सक्ये मा रिषामा वयं तव ॥१४॥
 यस्मै त्वं सुप्रविणो दधाशो अनागास्त्वम् अदिते सर्वताता ।
 यं भद्रेण शवसा बोधयासि प्रजावन्तो राधसा ते ह्याम् ॥१५॥
 स त्वम् [अ]ग्ने लौभगत्वस्य विद्वान् अस्माकम् आयुः प्र तिरेह देव ।
 तन् नो मित्रो बरुणो मामहन्ताम् अदितिस् सिन्धुः पृथिवी उत धौः
 ॥१६॥ ॥का१॥

श्री १९.५३.१-१०,५४.१-५

१२.२

*श्री सन्तः

कालो भव्यो बहनु सतरश्मिस् सहस्राक्षो अक्षरो भूरिरेताः ।
 तम् आ रोहन्ति कवयो विपश्चितस् तस्य चक्रा भुवनानि विश्वा ॥१॥
 सप्त चक्रान् बहनु काल एष सप्तास्य नाभीर् अमृतं च अक्षः ।
 स इमा विश्वा भुवनान्य् अजन् कालस् स ईयते प्रथमो नु देवः ॥२॥
 पूर्णः कुम्भो अधि काल आहितस् तं वै पश्यामो बहूषा नु सन्तम् ? ।
 स इमा विश्वा भुवनानि प्रत्यक् कालं तम् अद्भुः परमे ध्योमन् ॥३॥
 स एष सं भुवनान्य् आभरत् स एष सं भुवनानि पर्य पेत् ।
 पिता सन् अमवत् पुन एषां तस्माद् वै नान्यत् परम् अस्तु तेजः ॥४॥
 कालो ऽमृ दिवम् अजनयत् काल इमां पृथिवीम् उत ।
 कालेन ? भूतं भव्यं चेषितं ह वि तिष्ठते ॥५॥
 कालो भूतम् असृजत काले तपतु सूर्यः ।
 काले विश्वा भूतानि काले चक्षुर् वि पश्यति ॥६॥
 काले मनः काले प्राणः काले नाम समाहितम् ।
 कालेन सर्वा नन्दन्त्य् आगतेन प्रजा इमाः ॥७॥
 काले तपः काले ज्येष्ठं काले ब्रह्म समाहितम् ।
 कालो ह सर्वस्येश्वरो यः पितासीत् प्रजापतेः ॥८॥
 तेनेषितं तेन जातं तद् उ तस्मिन् प्रतिष्ठितम् ।
 कालो ह ब्रह्म भूत्वा विमर्ति परमेष्ठिनम् ॥९॥
 कालः प्रजा असृजत कालो [अ]ग्ने प्रजापतिम् ।
 स्वयंभूः कश्यपः कालात् तपः कालाद् अजायत ॥१०॥
 कालाद् आपस् सम् अभवन् कालाद् ब्रह्म तपो विशः ।
 कालेनोद् अयतु सूर्यः कालेन विशते पुनः ॥११॥
 कालेन वातः पवते कालेन [पृथिवी मही ।
 [धौर् मही काल आहिता ॥१२॥
 [कालो ह] भूतं भव्यं च पुत्रो [अ]जनयत् पुरः ।
 कालाद् ऋचस् सम् अभवन् यजुः कालाद् अजायत ॥१३॥
 कालो यज्ञं सम् पेरयद् देवेभ्यो भागम् अक्षितम् ।
 काले गन्धर्वास्तरसः काले लोकास् समाहिताः ॥१४॥
 काले ऽयम् अक्षिरा देवो [अ]थर्वा आधि तिष्ठतः ।
 इमं च लोकं परमं च लोकं पुण्यांश् च लोकान् विधृतीश् च पुण्याः ।
 सर्वान् लोकान् अभिजित्य ब्रह्मणा कालस् स ईयते परमो नु देवः ॥१५॥
 ॥का२॥

*श्री काले निविशते

श्री कोकेन सर्वं विबोधय

...रजसे वृद्धवाचसः

दधासि रत्नं * * * मेः ...

अग्ने * सोद्रविणे दधाशो नागासिस् * तात

...प्रजावन्तो राधसा * *

* * * बरुणो मा^१ अदितिम् * पृथिवी * धौः

* स्तो बहनुस् ...

* * * विपश्यतस् ...

सा ... अत्रं काल सैव्यते * * *

* * * कालाहितस् ... नि *

* बव ... बव * * * परीदेः

* सनभवतु ...

... कालेमां * *

* * * च पयतः ...

* * * असृजत् कालो ...

* मनाः * * * प्रणः ...

... प्रदा *

... ससमाहितम्

* * * सृजति ...

... ततः * *

* * * अभवत् ...

... । कालेन विशते पुनः

* कजस् ...

* यवो * ईरवद् ... अक्षति

... तिष्ठत

... पुण्या

* * * अभिहित्य ब्रह्मणा * काला सैव्यते ...

* राशिर् ...

* अक्षोपाय ब्रह्मणो * गृहां ... त्वां

तुष्टं विषम् इव तैमातम् इन्द्राशिश् शाले शये ॥३॥
 अयं शये तम्बो रक्षाणो अयं [.....] ।
 [.....] अ]विषनाभ्य अवचक्षाणाव एनम् ॥४॥
 मध्ये जलस्य निर्मित इन्द्राशिश् महोदरः ।
 भीमो मन्यस्य शङ्कसे अभैवाभ्युत्तिनी? नडम् ॥५॥
 अन्येन्द्राशिश् इवैतु वर्षयतु जलमन्या ।
 स्फाति च जल्यं युद्धातु गवां च बहु पुष्यतु ॥६॥
 यम् ओव? अम्बिना शेपतु यम् इन्द्रो ब्रह्मणस् पतिः ।
 तं शक शिवम् अस्मभ्यं पुषयो? जीवनाय कम् ॥७॥
 इडांशाकुस्तमयः? धृतम् आसीत् कुपवम् ।
 पकुरास्वप्यस्तःशेर? यत् तम्ब [अ]हुतं इविः ॥८॥
 अनहुहान् पृथिवहान् बहूतान् बहू? आपृणाम् ।
 कीनाशस्य समस् त्वेदाव? इन्द्राशिश् अजायत ॥९॥
 यदि कीनाशस् सस्वेद पति शिरस्तस् तम्बं परि ।
 अपां गाव इव तुष्यन्तीन्द्राशि सो [अ]नुते ॥१०॥
 यदि कीनाशं सीरपतिद दण्डेन इन्नु मन्युतः ।
 यदि किं च जल्वं स्वाम्ना इन्द्राशा उदाहृतम् ॥११॥
 उलूखलं मुसलं तानि? खोदयन् प्र शूर्पं नय पवते कुणुष्व ।
 बाहि पुत्राय गोतमम् इन्द्राशिश् मधुमन्तं कुणोतु ॥१२॥
 एतच्च कूर्पं जनितद आहरोलूखलं मुसलं कुम्भ्या गहि ।
 पुत्रा नो ऽथ सुजनित्वे अङ्घ्रि पितुम् अहमन्ति मधुमन्तम् ओषम् ॥१३॥
 अग्निर् नो हूतः प्रहितो [अ]यम् आगन् मनो मन्यम् ।
 अन्नम् अविषं कुणोमि ॥१४॥
 निराविद्धम् आकृतं ब्रह्मणे नो अदो मयं पितुम् अभ्यवस्तुता? ।
 स्वाधो पितो मधो पितो उप नः पिताव आ गहि शिवश् शिवा-
 मिद ऊतिभिः ॥१५॥
 सिद्धो भूत्वा गा मृणाम् अग्निर् भूत्वा धाम्यम् ।
 इन्द्राशिश् निर्मितो मयाथारं बाधं गच्छतु ॥१६॥ ॥क॥१॥

क १.१८०.२१, ११.१

जी १९.१२.१-१०

१२.४

शतकाण्डो दुह्यवनस् सहस्रपर्ण उत्तरः ।
 दर्भो य उग्र ओषधिस् तं ते बभ्राम् आयुषे ॥१॥
 नास्य केशान् प्र वपस्ति मोरसि ताडम् आ प्रते ।
 यस्मा अक्षिपण्येन दर्भेण शर्म यच्छतु ॥२॥
 विवि ते तूलम् ओषधे पृथिव्याम् अधि निहिता ।
 त्वया सहस्रकाण्डेनायुः प्र वर्षयामहे ॥३॥
 तिस्रो दिवो [अ]त्य अचणत् तिस्रो चां पृथिवीम् उत ।
 त्वया बुधांर्वा जिह्वां हि वृणधि वचांसि च ॥४॥
 त्वम् असि सहमानो मेहम् अस्मि सहस्वान् ।
 उभौ सहस्वन्तौ भूत्वा सपत्नान् सहिषीवहि ॥५॥
 सहस्व नो अभिमाति सहस्व वृत्तायतः ।
 सहस्व सर्वान् बुधांर्वस् सुधावो मे बहून् कधि ॥६॥
 दर्भेण देवजातेन विवि हस्मेन शम्बद् इत् ।
 तेनाहं शम्बतो जनी असनं सनवानि च ॥७॥
 मियं मा दर्भं कणु ब्रह्मराजम्याभ्यां शम्बाय चार्थाय च ।
 यस्मै च कामयामहे सर्वस्मै च विपश्यते ॥८॥
 यो जायमानः पृथिवीम् अहंद् यो [अ]स्तज्जाव अस्तस्मिन् दिवं च ।
 यं विभ्रतं ननु पाप्मा विवेद स नो ऽयं दर्भो वर्षणो ऽधिवाकः ॥९॥
 सपत्न्या शतकाण्डस् सहस्वान् ओषधीनां प्रथमस् स बभूव ।

*श्री तिस्र इमाः पृथिवीक

*श्री बहूनां दिवा कः

* * * त इमातिन्...

... अवचक्षाणे *

* * निर्मितो ...

* * शङ्कसे ...

वेदेन्द्राक्षिपवातु वर्षयातु जलमन्या

* * जाला ...

[अस्मभ्यवचकोन]

इमोवविनः शेपो इन् * * * । त्वं चक्र शिव

त्वं चक्र * अस्मभ्य ...

... आसीत्वापदं

* * या ...

* * हान पुष्णिहान् वचतां ...

... अजायतः

* * सस्वेदेति सतस्तस् * *

* * गावेव तुष्यन्ती इन्द्राक्षी ...

* * सं सीव * * मन्यतः

... साधाम् इन्द्राक्षो उदाहितम्

उलूखलं मुसलं * * * प * नाव ...

... मुसलं कुम्भ्या *

... सुजनिते * पितुस्मिन्ते मधुमन्तौसं

* * इतः ... आगं * मयं

अनम् ...

* * अकृतं ...

* * मधु ...

* * * पणम् *

* * योम ...

... मती

यस्मादिह * ...

तथा ...

तथा बुधावो जिह्वा * वृणधि ...

... सहस्वा

उतौ ... सपत्न्या * वही

सहस्विनो अभिमाति सहस्वा *

* * सर्वां बुधाम्स्त्वाहाम्बो * * यदु *

* * दिव * सपत्न्या

* * सस्वतो वजानघनं सनवानि *

अधे ... द *

श्री १२.१.७.१-५

श्री सहस्रार्धः

श्री देवो

श्री उच्छुद्धो

स नो ऽयं वर्मः परि पातु विश्वतस् तेन साक्षीय पृतनाः पृतम्यतः ॥१०॥
॥का०५॥

१२.५

सहस्रार्धशु शतकाण्डः पयस्वान् अपाम् अग्निर् वीरुषां राजसूयम् ।
स नो ऽयं वर्मः परि पातु विश्वतो वैवो मणिर आयुषा सं सृजातु नः ॥१॥
धृताद् उल्लुब्धो मधुमान् पयस्वान् भूमिर्दंडो ऽच्युतः [शु] क्यावयिष्णुः ।
नुदन् सपत्नान् अचरांश्च कृण्वन् वर्मा रोह महताम् इन्द्रियेण ॥२॥
त्वं भूमिम् अत्स् एष्य भोजसा त्वं वेद्यां सीदसि चारुद अश्वरे ।
त्वां पवित्रम् ऋषयो भरस्तस् त्वं पुनीहि दुरितान् अस्मत् ॥३॥
तीक्ष्णो राजा विषासही रक्षोहा विस्ववर्षणिः ।
तेजो देवानां बलम् उग्रम् एतत् तत् ते बभ्रामि जरसे स्वस्तये ॥४॥
वर्मण त्वं कृणु वीर्याणि वर्मं विभज् आत्मना मा व्यथिष्ठाः ।
अतिष्ठाय वर्षसे ऽप्य अन्यान् सूर्य इवा भाहि प्रदिशाश्चतस्रः ॥५॥
॥का०५॥

१२.६

उद् ईरतं पृथिवी जीरवानुशु शतेनामन्तः अर्वाङ् अनु वाति वातः ।
ऋत्विषावती पृथिवी प्रति युक्तातु बीजं सहस्रबलिशं सुपुषा रोहन्ती ॥१॥
इन्द्र[शु] सैनं हर्यश्वो अग्निर् वा रोहिताश्वः ।
अश्विना रासभाश्वा कृषिं देवीम् अयोयुजन् ॥२॥
शुनं वरुणम् भा यच्छ शुनम् अश्वम् उद् इक्षय ।
शुनं तु तप्यतां फालशु शुनं बहनु लाङ्गलम् ॥३॥
युनक्त बाहा वि युगा तनोत कृते क्षेत्रे वपतेह बीजम् ।
तथा धाता तथा भगस् तथा कृणुताम् अश्विना तथा देवी सरस्वती ॥४॥
सुपिप्पला ओषधयो नारीनाम् अक्षतस् तद् ? ।
इन्द्रो वरुणो वायुर् अश्विनो मे प्रावता वक्षः ॥५॥
धाता पूषा बृहस्पतिर्[र] भूम्यास् समजीम् अकन् ।
कृषिं देवास् स्वर्विदः कल्याणी सुभगेव या ॥६॥
संस्थायान्वपुषेण्यासान्निरात्रः मधुमन्तम् अंशम् ।
अन्यस्य भौमा पुरुषस्य भौमा भौमा पशूनां नु हि अयन्ताम् ॥७॥
तीमा वर्षन्तु बृष्टयो भूतये महसे बृष्टे ।
पिन्वान् पर्जम्यस् तिष्ठति स पुरुषायोद् रति ।
सूर्य आनन्दं जनयन् युवः सर्वा अरातीर् अराधमानः ॥८॥
वि जिहीष्व पृथिव मयूः विपक्षा ।
मृद्धी भव भद्रं रोहतु धाम्यम् ॥९॥
उत्सेम सेध गा अजान् विन्देहेरां बहस् कृधि ।
मा नो रिषत् कूटप्रादो मा वा शालिलाङ्गलम् ॥१०॥
सो ऽस्माकम् उग्रस् संरक्षस् तं न किं क्षाममस् ।
रायस् पोषं शुनासीरायो सीता भगश्च यः ॥११॥
ज्येष्ठी समुद्रं सिनीवाली कृषिं नो ऽभीहेन्वतः ।
इमा याः पञ्च प्रदिशास् ता वातो ऽभीहेन्वतु ।
बलीके सत्त्वताम् इव तीमा वर्षन्तु बृष्टयः ॥१२॥
शुनं कीनाशो अन्व एति बाहान् शुनं फालो विनीतम् एतु भूमिम् ।
शुनासीरा हविषा बाबुधाना शुनं धाम्यानि कृणुतम् ॥१३॥
या नः पीपरद् अश्विना ज्योतिष्मती तमस् तिरः ।
ताम् अक्षे रासाधाम् इषम् ॥१४॥ ॥का०६॥

१२.७

ऊर्ध्वश्चुतो वै नामैता आपो यद् ओषधयश्च वनस्पतयश्च । तासाम्
अग्निर् अधिपतिः । यो वा एता ऊर्ध्वश्चुत आपो वेदानिम् अधिपतिम्

... वृतना * ॥५॥

सहस्रार्धश्...

वृताल * मधुवी पयस्वी 'दुरो...

... महतामेन्द्रियेण

* भूमि गम्... शिरसि * अश्व

... पुनिह * *

... सदि * 'णी

... विभत् * *

अतिष्ठायो * ध्वना सूर्वेवा * * चतस्रः

... अर्वाङ् * * वाता

ऋत्विषावती ... बीजं 'बलुशं * *

* चनां ...

... 'जं

* वृषाम् ... इंगवः

शुनकु * श्लोका तनोह हते ...

... अश्विना ॥४॥ * *

... अकं

... मधुमन्तम् *

* वर्षन्तो (प्राप्ते न्यु) * भूपदे ...

* * तिष्ठत सा * अवति

... सर्वारातीर् *

* जीध्व ... विपक्ष

* सेद गाजं 'राप् * *

* हो ...

* भाकमुप्रास्संस्थास्तन्ना * ...

* * 'रायो (प्राप्ते यो) ...

* समुद्र ... भीहीत्व(उपरि न्यु)तः

... भीहीन्वतु

... बाहां * * विनतं नवतु *

* * 'नाः ...

युवं ...

* अस्मे राक्षसताम् *

* शिता * नामैतापो यद् ओष' ...

* * * * * बला ऊर्ध्वशितापो * *

श्री १२.७.६.५

श्री २.२.२.१.१ श्री २.१.१

श्री १०.१.७.१.५

श्री १.१.७.५

श्री १२.५०.४ श्री १.४९.६

अथैतम् एता ऊर्जा उप तिष्ठन्त्य एव । एनम् ऊर्जा उप तिष्ठन्त्य
अधिपतिर् भवति स्वानां चान्येषां च य एवं वेद ॥१॥
प्रस्कङ्करी[र] वै नामैता आपो यत् परुषास् । तासाम् आदित्यो अधि-
पतिः । यो वा एता प्रस्कङ्करी आपो वेदादित्यम् अधिपतिम्
अथैता एतस्मिन् उच्यते प्र स्कन्धस्त्य एव । अस्मिन् आयति प्र स्क-
न्वन्ति । अधिपतिर् [भवति स्वानां चान्येषां च य एवं वेद] ॥२॥
तकरीर वै नामैता आपो या[स्] स्रवः । तासां पृथिव्य अधिपती ।
यो वा एतास् तकरीर आपो वेद पृथिवीम् अधिपतीम् अथैता
एतस्यां प्रणुत्तास् तकस्तीर यन्त्य एव । एनेन द्विषन्त प्रणुत्ता यन्ति ।
अधिपतिर् [भवति स्वानां चान्येषां च य एवं वेद] ॥३॥
वशिनी[र] वै नामैता आपो या[स्] स्यन्वन्ते । तासां वरुणो अधिपतिः ।
यो वा एता वशिनीर आपो वेद वरुणम् अधिपतिम् अथैव
एतासां स्यन्वमानानां वशम् आदत्त एवा । द्विषतां वशम् आ दत्ते
अधिपतिर् [भवति स्वानां चान्येषां च य एवं वेद] ॥४॥
ऊर्जा वै नामैता आपो यद् भावः । तासां त्वष्टाधिपतिः । यो वा
एता ऊर्जा आपो वेद त्वष्टारम् अधिपतिम् ऊर्जस्वी तेजस्वी
भवति प्रसहन् पशून् आप्नोति । अधिपतिर् [भवति स्वानां चान्येषां
च य एवं वेद] ॥५॥
ओजो वै नामैता आपो यन् मधु । तासाम् इन्द्रो अधिपतिः ।
[यो वा एता ओज आपो वेदेन्द्रम् अधिपतिम्] ओजस्वी
वीर्यावान् इन्द्रियावी भवति परराजसभायां मधुपर्कम्
आप्नोति । अधिपतिर् [भवति स्वानां चान्येषां च य एवं वेद] ॥६॥
वर्चो वै नामैता आपो यद् घृतम् । तासां पूषाधिपतिः । यो वा
एता वर्च आपो वेद पूषाणम् अधिपतिं वर्चस्वी तेजस्वी भवति ।
एतस्यान् इत्य उक्तस्य मुक्तं रोचते । अधिपतिर् [भवति स्वानां
चान्येषां च य एवं वेद] ॥७॥
उग्रा वै नामैता आपो यद् आनुनयः । तासां मरुतो [अधिपतयः । यो वा
एता उ]ग्रा आपो वेद मरुतो अधिपतीन् उग्रो बलवान् भवति । मारुतं
शर्घ इत्य एनम् आहुर । अधिपतिर् [भवति स्वानां चान्येषां
च य एवं वेद] ॥८॥
सहो वै नामैता आपो यद् वर्षम् । तासां पर्जन्यो अधिपतिः ।
यो वा एतास् सह आपो वेद पर्जन्यम् अधिपतिम् अयास्मै मित्रबाहवो
भवन्त्य अथैनेन स्वा नमन्त्य अस्माद् वयम् इत्य अस्माद् छवौ
वृष्टे महीयते । अधिपतिर् [भवति स्वानां चान्येषां च य एवं वेद] ॥९॥
अभिमन्या वै नामैता आपो यत् स्वरा । तासाम् अश्विनाधिपती ।
यो वा एता अभिमन्या आपो वेदाश्विनाद् अधिपती अभि मन्यते
आतृष्या[न्] नैनं आतृष्या अभि मन्यन्ते । तस्मान् मन्तोद मत्तम्
अनु मन्यन्ते । अधिपतिर् [भवति स्वानां चान्येषां च य
एवं वेद] ॥१०॥
परिचितो वै नामैता आपो या करिष्वास् । तासां यमो अधिपतिः ।
यो वा एता परिचित आपो वेद यमम् अधिपतिं पर्य एनं
स्यास्य विद्वास्या ? वशन्ति । अधिपतिर् [भवति स्वानां चान्येषां
च य एवं वेद] ॥११॥
रन्तयो वै नामैता आपो यास् स्त्रियः । तासां कामो अधिपतिः । यो
वा एता रन्तीर आपो वेद कामम् अधिपतिं रमन्ते ऽस्मिन्
रमणीयो भवति काम एव स्त्रीणाम् । अधिपतिर् [भवति स्वानां
चान्येषां च य एवं वेद] ॥१२॥
विश्वभृतो वै नामैता आपो यत् पुरुषः । तासां मृत्युर् [अधिपतिः ।
[यो वा एता विश्वभृत आपो वेद मृत्युम्] अधिपतिं विश्वस्य

* * नामैतापो * परुषास् ...

* * * यता * ...

... यावति * *

* * नामैतापो ...

* * यतास् ...

* प्रणुत्तास् तकस्तीर...प्रणुता *

* * नामैतापो ...

* * यता ...

ऊर्जे * नामैतापो ... भासां त्वष्टाधिपतयः * *

यता ऊर्जापो ...

* * नामैतापो ... अधिपतीपतीन्

* इन्द्रियावे ...

[यतावर्चापो वेद पूषणमधिपतयः * *

* * नामैतापो * * * पूषा अधिपतयः । यो वा

यता वर्चापो ...

* * नामैतापो * आनुनयम् ...

मापो ...

* * नामैतापो ... पतयः

* * यता मरुतो वेद ... अहस्त्वै *

मवत्येनेन * * अस्माग् * इति * *

अभिमन्य * नामैतापो ... अधिपतीन्

* * यतामभिमन्यापो वेद अभिनामधिपतीन् *

* * आतृष्यामभिमन्यन्ते ...

* मते ...

* चित्तो * नामैतापो * * तां ...

* * यता परिचितिर् * * यमम् * * एनं

* वश्यन्त्य ...

* * नामैतापो ...

* यता ...

रमणिषोवो * कामैव ...

* * नामैतापो ...

... अधिपतीन् *

भर्ता भवति विद्वद्भ्यः एनं विद्वत्सु सं त्रयो अग्नयो गृहे धीयन्ते
दक्षिणाग्निः [६] गार्हपत्य आहवनीयः । एनं चत्वारि नामानि
गच्छन्ति निष्कः कंसो मध्वतरो [६] स्ती ? । अधिपतिर [भवति
स्वानां चान्येषां च य एवं वेद] ॥१३॥
हिमा वै [नामैता आपो यत्...] तासाम् अपां हिमवान् नोधात् सोमो
वत्सः परमेष्ठिन् अधिपतिः । यो वा एता [हिमा आपो वेद
ता]साम् अपां हिमवन्तं नोधात् सोमं वत्सं परमेष्ठिनम् अधि-
पतिम् परमेष्ठी भवतु गच्छतु परमेष्ठिन् ? रामम् । अधि-
पतिर भवति स्वानां चान्येषां च य एवं वेद ॥१४॥ ॥का०॥
॥अनु०॥

इत्यथर्ववेदे पैपलादशाखायां द्वादशः काण्डस् समाप्तः ॥

... विभक्तोः * * * गृह *
* गार्हपत्याहवनीयः ...

इमां वाय... हिमवानीयः *
* * * * वता
... नोष * * परमेष्ठिन् *
पतिः ...

इत्यथर्वणिकपण्डाद... समाप्तः

१३.१

अग्निस् तत्कमानम् अप बाधताम् इतस् सोमो प्राधा मरुतः पूतवक्षाः ।

वेदि [६] बर्हिस् समिधस् संशिशाना अप रक्षांस्य अमुया धमन्तु ॥१॥
अयं कुरो अभिशोचयिष्युर् विष्टा रुपाणि हरिता रुणोपि ।
तस्मै ते अरुणाय बध्ने तपुर्मववाय ? नमो ऽस्तु तत्कमने ॥२॥
तत्कमन् सार्धिनम् इच्छस्व वशी सन् मृलयासि नः ।
अथेहि यत्र ते गृहा अभ्यत् पूर्तेषु दाम्यतु ॥३॥
यः पुरुषः पार्श्वयो अवध्वंस इवारुणः ।
तत्कमानं विष्टवाचीर्याधराक्षं परा सुव ॥४॥
अधराक्षं प्र हिणोमि नमः कृत्वाय तत्कमने ।
शकभरस्य मुष्टिहा पुनर् गच्छ महावृषान् ॥५॥
महावृषान् मूजवतो कँधि ? परेत्य ।
प्रेतानि तत्कमने ब्रूमो [अ]न्यक्षेत्राणि वा इमा ॥६॥
ओको अस्य मूजवन्त ओको [अ]स्य महावृषाः ।
महान् जातस् तत्कमन् तद् असि बह्निकेषु न्योचरः ॥७॥
तत्कमन् व्याल वि गद् व्यङ्ग भूरि यावय ।
वासी निहकरीं पृच्छ तां वज्रेण सम् अर्पय ॥८॥
गिरि गच्छ गिरिजा असि रौतेन मायुषो गृहाः ? ।
वासीम् अम्ब इच्छ प्रकर्ष्य तां तत्कमन् नीव धूनुषि ॥९॥
यत् त्वं शीतो अथो कुरस् सह कासाधीविपः ।
भीमास् ते तत्कमन् हेतयस् तामिह स्म परि वृहन्ति नः ॥१०॥
तत्कमन् भ्राता बलासेन स्वसा कासिकया सह ।
पाप्मा भ्रातृव्येण [सह] नश्येतो मरुजान् ? अभि ॥११॥
गन्धारिभ्यो मूजवङ्गयः काशिभ्यो मगधेभ्यः ।
धाने प्रियम् इव शेषधि तत्कमानं परि वृक्षसि ॥१२॥
गार्कविदीं नार्विवालां नदीर्यवतुकावतीं ? ।
प्रेतानि तत्कमने ब्रूमो [अ]न्यक्षेत्राणि वा इमा ॥१३॥
अन्यक्षेत्रे न रमते सहसाओ [अ]मर्त्यः ।
अभूद् उ प्रार्थस् तत्कमा स गमिष्यति बह्निकान् ॥१४॥
अदो गच्छ मूजवतस् ततो वा गः परस्तराम् ।
मा स्मातो ऽभ्य क्रणोः पुनः प्र त्वा तत्कमन् उप सुवे ॥१५॥

{ अथ मयोदशः काण्डा किल्वते ॥
अि नमो नागवगाय ॥
अि अधिन् * * बाधताम्... दक्षा
* मुष्टि * संशिशानोप * अमुया धमन्तु

तत्कमन्... सं * *
यथेष्ट * गृहान्वय * वम्बु
* पुरुषः * बध्वंस इवारुणस
* विष्टवाचीर्याधराक्ष * *
* हिणोपि * कृत्वाय *
... इषां
"इषां... परेत्यः
प्रेतानि... वसां
कोच * ओक * "इषां
मया * तवम * * बह्निकेषु न्योचरः
* * व कद् व्यङ्ग तूर यावयः
* नस्तकुरीम...
* गिरिजासि...
* कस्तुह्य * तीक्ष्णम्...
.. क्षीम * कुरत् सहापात्सहवीव
मीमम्... वृद्धि ना
तत्कमन्...
अपाका... मरुजान् * ॥११॥
गां मीजवङ्गयः * मगधेभ्यः
जाने * * शेषधि तत्कमानं * वृक्षसि

प्रेतानि... ब्रुमां

* इ प्रातु * त्व गमिष्यति बह्निकं ॥१४॥
... ग परस्तर
* * मीमेः पुनः ...

परस्मा एव त्वं वर परमस्यां परावति ।
अथा नूनं त्वम् आयस्य अथा नूनम् अग्नि शोषय ॥१६॥ ॥४०*१॥

१३.२

यथेषम् उर्वी पृथिवी विज्ञेय गर्भम् आवधे ।
एवा वधामि ते गर्भं तस्मै त्वाम् अवसे द्रुवे ॥१॥
पर्वताद् दिवो योनेर् [गामाहाभात् समाभितम् ।
[ऽरेतो देवस्य देवत्? सरो पर्वम् दवाधात्] ॥२॥
विष्णुर् योनिं कल्पयतु त्वहा रूपानि पिशतु ।
आ सिञ्चतु प्रजापतिर् धाता गर्भं दधातु ते ॥३॥
गर्भं धेहि सिमीबालि गर्भं धेहि सरस्वति ।
गर्भं यो[न्या]म् अश्विनास्याम् आ धत्तं पुष्करज्जा ॥४॥
गर्भं ते राजा वदणो गर्भं देवो बृहस्पतिः ।
गर्भं [त] इन्द्रश्च चाग्निश्च व गर्भं धाता दधातु ते ॥५॥
गर्भो ऽस्य ओषधीनां गर्भो वनस्पतीनाम् ।
गर्भो विश्वस्य भूतस्य सो अग्ने गर्भम् द[ह] धाः ॥६॥
यद् ओषधयो गर्भिणीः पशवो येन गर्भिजः ।
एषां गर्भस्य यो गर्भस्त तेन त्वं गर्भिणी भव ॥७॥
वि ते प्रमथि वृतामसि धाता गर्भं दधातु ते ।
आ योनिं पुत्रो रोहनु जननं प्रति आयताम् ॥८॥
अनिष्ठा इह मैत्रायो अन्यं समुद्या वर ।
अथा सोम इव भक्षणम् आ गर्भस्त सीदद् अतिवियम् ॥९॥
सवितश्च भेष्टेन [रूपेणास्या नायां गवीभ्योः ।
[पुमांसं पुत्रम् आ धेहि वशमे मासि सुतवे] ॥१०॥
[.....] भेष्टेन [रूपेणास्या नायां गवीभ्योः ।
[पुमांसं पुत्रम् आ धेहि वशमे मासि सुतवे] ॥११॥
विष्णो भेष्टेन [रूपेणास्या नायां गवीभ्योः ।
[पुमांसं पुत्रम् आ धेहि वशमे मासि सुतवे] ॥१२॥
त्वह्यं भेष्टेन [रूपेणास्या नायां गवीभ्योः ।
[पुमांसं पुत्रम् आ धेहि वशमे मासि सुतवे] ॥१३॥
भग भेष्टेन रूपेणास्या नायां गवीभ्योः ।
पुमांसं पुत्रम् आ धेहि वशमे मासि सुतवे ॥१४॥
अथि [क्रुद्ध वीरयस्य गर्भम्] आ धेहि योन्याम् ।
[वृषा]नं वृज्यावर्त्तं प्रजायै त्वा नयामसि ॥१५॥
यद् वेद राजा वदणो वेद देवो बृहस्पतिः ।
इन्द्रो यद् वृषहा वेद तद् व-गर्भक[रत्वं पि]बा ॥१६॥
वि जिहीष्व बाह्वत्सामे गर्भस्त ते योनिम् आ शयाम् ।
ददन् ते पुत्रं देवांसु सोमया उभयाविनम् ॥१७॥
सोमस्य दत्वि यो[न्या]म् गर्भकृत्वावम् ।
ततस्त ते पुत्रो अविता कर्तव्यं वीर्येभ्यः ॥१८॥ ॥४०*१॥

१३.३

आयस्यामे अम्भरथाद् अग्ने सत्रायोजसे ।
उभ आशयिकाद् अथि यो वृक्षाद् अग्निरोहति ॥१॥
विषाधं चित् सहमानं त्वाम् अग्ने जनयामसि ।
जाताम् अनिभ्यमाजान् सपत्न्याम् वृज्यस्व मे ॥२॥
अम्भरथस्यावरोहस्य वृक्षस्यारण्य-कृता ।
ततो जाताव मे ऽजान[द्] वीतुज्जम्भो अग्निर् अग्ने ॥३॥
त्वा जातं जातवेदसम् आ दवाभ्य-अमर्त्यम् ।
पावकम् अग्निम् उतये शुचिमन्तं विषासहिम् ॥४॥

वरस्मै * वर...
वधा * * जावति वधा नृनामिहोवधा

...विधीय * * (ग्राम्ये गर्भरक्षणार्थादुतेः)

वधा...

* * योनेरित्येका (पूर्वस्य साकल्येनाधीतत्वा-
[वत् प्रतीकैर्नैव निर्देष्टः])

...त्वाद्य * *

अशिञ्चतु...

* देहि * * देहि सरस्वती

...पुष्करज्जा(अथः ग्राम्ये अज पाठः)

... अथे * * धा

वेधा...

* * * वृतामसि...

...अवता...

अनिष्ठ * * निषं * वरत्

* सोमैव...स्वेव... ॥१॥

तविदुश्च * ॥१॥

} भेष्टेन ॥२॥

} त्वह्यं * ॥३॥

भगः...नाथा *

अि X X X X धि *

...गर्भकX Xधा

* जन्...

वदन्...

...गर्भकृत्वावम्

...कर्तव्यं *

...कृतायो

समापयि... वधा *

जतां 'नायां सपत्न्या वृज्यस्व *

...कृता

...अम्भरथिप्रये

...अमर्त्या

...वती * विषासहि

क १०.१६६.१

उत् तदप्य धनुः प्रति मुञ्चस्व वर्म ।
 अहि शत्रून् वीर्या ते कृणोतु अत्रिरिक्षंतयूते? ॥५॥
 [ऋषभं त्वा समानानां] सपत्नानां विवासहिम् ।
 इस्तारं शत्रूणां कृणो विराजं गोपति गधाम् ॥६॥
 समुद्रो [अ]स्य अपां ज्येष्ठ इन्द्रो देवेषु वृत्रहा ।
 व्याघ्रं सिंहं त्वा कृणो दमितारं पूतन्यताम् ॥७॥
 इन्द्र इव दस्युन् अधरान् कृणुष्वोम इव बाहो वि सृजन् सपत्नान् ।
 ते शुष्यन् तप्ता आप इवाग्ने पर्यावैरथायना? ॥८॥
 सं वृक्षेनास् ते शुष्का वृक्षेनान् सोमजान् शिखस्? ।
 सपत्नान् सर्वास् तद्वा त्वम् एकवृषो भव ॥९॥
 त्वम् उग्रस् त्वं बली त्वम् एधि विवाचनः ।
 त्वं पूतन्यतः पूर्वां सपत्नान् अव धूनुष्व ॥१०॥
 असपत्नस् सपत्नहेन्द्र इवारिष्टो भक्षतः ।
 अधस् सपत्नास् ते पदोस् सर्वे सन्स् अभिष्टिताः ॥११॥
 म्लायन्तु ते आतमूलास् सपत्ना अग्निम् एषां निदं हवामि शरीरात् ।
 हविषे कामो विद्वा[त्] प्राणांस् तदे × ० × × × चिच्छतः ॥१२॥
 अभिवर्धम् अभिमवं सपत्नक्षयणं हविः ।
 राष्ट्राय तुभ्यं कृणुमस् सपत्नैभ्यः परामव ॥१३॥
 यो न[स्] स्वो यो अरणो अरातिर् अतिपूरवः ।
 युग्मस्येव प्रक्षायतस् तस्य मोक्षं छेपि किं खन ॥१४॥
 असपत्नं [पुरस्तात् पद्मान् नो अभयं कृतम् ।
 [सविता मा दक्षिणत उत्तरान् मा शशीपतिः] ॥१५॥
 [विषो मावित्या रक्षन्तु भूम्या रक्षस्व अग्रयः ।
 [इन्द्राग्नी रक्षतां मा पुरस्ताद् अभिनाद् अभितश् शर्म यच्छताम् ।
 [तिरङ्गीनाभ्या रक्षतु जातवेदा भूतकृतो मे सर्वतस् सन्तु वर्म] ॥१६॥
 ॥का० १॥

१३.४

श्री ४.३७.१

श्री २

श्री ३

श्री वीक्षा, प्रमन्वनी

श्री ४

श्री ५ । 'श्री यत्र यः प्रेक्षा

श्री ७

श्री ९

त्वया पूर्वम् अथर्वाणो जघ्न रक्षांस्य ओषधे ।
 त्वया जघान कश्यपस् त्वया कण्वो अगस्त्यः ॥१॥
 त्वया वयम् अप्सरसो गन्धर्वाश् चातयामसि ।
 अजम्भृङ्गम् अज रक्षस् सर्वान् गन्धेन नाशया ॥२॥
 नवीं [यम्ब] अप्सरसो अपां तारम् अवम्बसम् ।
 शुन्नुतु × पाला नलघ् औक्षगन्धि × प्रबन्धिनी ॥३॥
 यन्नामर्त्या अपस्व अन्तस् समुद्रे तु कण्यरी तुर्वशी? पुण्डरीका ।
 तत् परेताप्सरस × प्रतिबुद्धा अभूतन ॥४॥
 यत्र प्रेक्षो गन्धर्वाणां दिवि बन्धो हिरण्ययः ।
 [तत् परेताप्सरस × प्रतिबुद्धा अभूतन] ॥५॥
 गन्धर्वाणाम् अप्सरसाम् अनन्तम् इति संगमम् ।
 [तत् परेताप्सरस × प्रतिबुद्धा अभूतन] ॥६॥
 यन्नाभ्यस्था न्यग्रोधा महावृक्षाश् चि[क्]ण्डिनः ।
 [तत् परेताप्सरस × प्रतिबुद्धा अभूतन] ॥७॥
 यत्र वीक्षा? इतिता अर्जुना आघाटा × कर्कश्यत् संवदन्ति ।
 तत् परेताप्सरस × प्रतिबुद्धा अभूतन ॥८॥
 इयं वीक्षस् छिक्ण्डिनो गन्ध[र्व]स्याप्सरापतेः ।
 भिनक्तु मुष्काव् अपि यातु शेषः ॥९॥
 एयम् अगम् ओषधिर् वीक्षधा वीर्वावती ।
 अजम्भृङ्गम् अण्डकी तीक्ष्णमृद्धी न्य ऋषतु ॥१०॥
 अपेतो [अ]प्सरसो गन्धर्वा यत्र वो गृहः ।
 अजम्भृङ्गम् अण्डक्य तीक्ष्णमृद्धी न्य ऋषतु ॥११॥

* तदप्य धनुः ...

* शत्रून्...

* शत्रूणां कृणो...

* * अपा ज्येष्ठं ...

... इणो * पूतन्यतां

[सपत्ना]

इन्द्रेव भस्वो अघरां कृणुष्वोमेव * * सपत्ना

... तत्तापाविषधे * ॥२॥

ओ संवृक्षेनास् * शुष्कं 'ना' 'जा' *

सपत्नां सर्वास्किदा ...

* उग्राम् * बलीस् * एधि विवाचनं

* पूतन्यतः पूर्वां सपत्नां अभिवृत्तुम्

सपत्नस् * 'इष्टो *

... सत् अभिष्टुतः

... सपत्नाग्निः * * * शरीराः

* काम * प्राणास् ...

... सपत्नक्षीणं *

* * कृणुमस् सपत्नैभ्यः * 'तुव

... अरणो रातीर् 'वीक्षः

... मुश् छेप * *

असपत्नमिति ३ (पूर्वत्र साकश्येनाधीतत्वा-
 द्वा प्रतीकैर्न निर्देशः)

... जघनो * *

'श्व ...

... श्वस्वसं

... उच्छ * *

यन्नामर्त्याप्स्व ...

... 'बुद्धा *

* * आ° ...

* * हरिताजुनापादा × कर्करी अवं°

... 'बुद्धा *

... 'पते

भिनक्तु ...

येम् अगम् ...

अजम्भृङ्गि राटका * वरुण

... गृहा

अजम्भृङ्गि राटक्य अजम्भृङ्गी वर्तु

शो १२

[शतपृष्टीर

शो ८ । शो शतपृष्टीर सायणस्तु

शो इविरदान्

शो १०

शो ११

शो १२.४.५१.१

शो १.१६२.२१

जाया इव वो अप्सरसो गन्धर्वाः पतयो यूयम् ।
 अप क्रामत पुरुषाद् अमर्त्या मर्त्यं मा सखध्वम् ॥१२॥
 भीमा इन्द्रस्य हेतयश्च शतपृष्टीर अयस्मयीः ।
 तामिद् गन्धर्वान् अमेधाः अथकावान् व्य ऋषत ॥१३॥
 अथकावान् अभिशोचान् मिद्विः द्योतय मामकान् ।
 गन्धर्वान् सर्वान् ओषधे कृणु तस्वपपरायणः ॥१४॥
 उन्मादयन्तीर अभिशोचयन्तीर मुनिम् अग्निं कृण्वन्तीर मोक्षसिन्धुम् ।
 अप्सरसो याश्च चरन्ति गन्धर्वपत्नीर अजम्भृङ्गश्च आशे ॥१५॥
 द्वैधीकृण्वान् परुषं विभ्वा रुपाणि वो ऽभवत् ।
 भ्वैवैकः कपिर् इवैकः कुमारस् सर्वकेशकः ।
 प्रियो दृश [इव] भूत्वा गन्धर्व[स] सखते स्त्रियं तम् इतो नाशायामसि ॥१६॥
 ॥का०॥

१३.५

यो वै वशां देवयते पचते [इतां] बाहुतां वा ।
 मृत्योस् स बध्यते पाशे देवानां च यमस्य च ॥१॥
 दक्षिणां सूर्याम् अदितिं सरस्वतीं मृडया कल्पयन्तः ।
 इमां वशावाचम् आहुर वशेति तिस्रो वशा अतिहतास् सधस्ये ।
 तासाम् अग्नौ मनसैकां जुहोमि तां नस् स्वाह्नीं भूतपतिः कृणोतु ॥२॥
 स्वाह्नीं न एतां सविता कृणोतु स्वाह्नीं न एतां जनिता पशूनाम् ।
 जुहुन्म्य ? अग्ने वयुनानि विद्वांस तां नस् स्वाह्नीं भूतपतिः कृणोतु ॥३॥
 इवं तृतीयं वशिनी वशास्तु महिज्ञेण्व ? गर्भो ऽस्या विवेशः ? ।
 उशती त्वम् उशतो गच्छ देवान् सत्यास् सन्तु यजमानस्य कामाः ॥४॥
 इमां भजा वा जस्व ते स्ते मे जोर ? यस्याम् इन्द्रो वरुणस् तद् विशाते ।
 नृम्णां स उह्यम् आ गधीरः पशुर धीर्यम् आ विवेश [श] ॥५॥
 वशासि सुव स्वविरं विपश्चितं वशासि सुव बष्कयं दिविस्पृशम् ।
 वशासि सुव तरुण विभाजने वशासि सुव संवितिं धनानाम् ॥६॥
 यत् प्रोक्षणम् अयुतद् ? बहिष्यस् परि दक्षिणतो वेद्या अवैतु ।
 वशा संवृत्ता यथा गौर अमीमे [त्] तस्याः पीनो अभवद् वर्मवासः ॥७॥
 नमो महिज्ञ उत चक्षुषे वां वशार्थं मनसा तत् कृणोमि ।
 देवी अभूतं पथिमिश्च शिवेभिर् मा नो हिंसिष्टं हरसा दैव्येन ॥८॥
 वशम् अस्कन्धद् ऋषभस् तिष्ठन्तीम् अदितिं त्रिषु ? ।
 गर्भे तम् अद्य गो [र] वेद् इति या सोम कल्पतः ? ॥९॥
 रूपम् एकः परं अभवद् राजा नामैक उच्यते ।
 प्रतिरूपस्यैकं [रूपं] रूपम् एकस्य कर्तन ॥१०॥
 प्रजापतिः परमेष्ठी मृत्युर् वैश्वानरश्च [च] ।
 सरस्वत् आनस्वा ? यक्षश्च वशाया अधि जज्ञिरे ॥११॥
 यस्य गृह आज्ञयेत वशा देवकृतं हविः ।
 निधानम् अस्या येथा ? दुहितरो ज्ञायाम् इव ॥१२॥
 नास्यात्मकृतः प्र तिष्ठन् नास्य सुता गुदे स्या [त्] ।
 वशा कंनेव दुःका ? परीत्या विजानता ॥१३॥
 नैनां रक्षे ब्राह्मणेभ्यो न मा वि ग्लापयाति च ।
 अतीमं न प्रत्य आवर्तयद् यस्य गोषु वशा स्या [त्] ॥१४॥
 नास्य वशाम् आ रुन्धन्ति देवा मनुष्या अतीताः ।
 वशी यद् अन्विषे ? ब्रह्मणां तस्माद् एता भरद् वशाः ॥१५॥
 वशां कृण्वाना वशिनीयम् आगन् पदं कस्याण्य अपवास्यमाना ।
 अविष्टम् ? अभिजायमाना यक्षस्य भाजाम् अभिजस्यमाना ॥१६॥
 इन्द्रबन्तस् ते मरुतस् तुरीयं मेजिरे वशे ।
 तुरीयम् आवित्या रुद्रास् तुरीयं वसवो वशे ॥१७॥
 तुरीयभाज आवित्यान् वशायाः कवयो विदुः ।

* दोषे प्सरसो...
 * क्रामत्...सिखध्वं ॥२॥
 ...अयस्मै
 नामिर् * * अथकाशात्वार्षतः ॥३॥
 अथकाशं शापो * भ्वातव मानकां
 * सर्पां... ॥४॥
 'वन्ती' * मुनिन् * कृणुतीन् *
 * रषो वाश्च... ॥५॥
 द्वेती' ... उवत्
 शैवैकं पूर्वकं * 'केशिषः
 * इधो... सजते स्त्रियं... ॥६॥

...पचते बाहुताव मा
 * य... ॥७॥
 ...सरस्वती * *
 ...वशातिहता * [सविता कृणोतु
 ...ताम्रस्वाहीन् * * ॥८॥ स्वाह्नी नयतां
 * नयतां...नयतां * *
 ...साह्नी * * ॥९॥

[॥१०॥

* * उचतो... सया [उपरि त्या]म् * * कामः
 * * * यस्यान्...

वशासि सुव * विपश्चितं वशासि सुव बष्कयं दिव'
 * सुव... सुव सवितं *
 ...दक्षिणतो वेदवावदु
 वशां संवृत्त्या अथ... वर्मवाससं ॥१॥
 * महिज्ञ [ब्राह्मणे नमो महिष्णः पाठः]... वशार्थं भो
 [* * *

...नामयिक *
 प्रती'... एकस्तु कर्तुनः
 ...वे [ब्राह्मणे वि] श्वानरस्य
 ...यक्षस्य वशायाधि *
 * गृह [जा]...
 ...उचिओ * *
 'कृत प * नस्य...
 ...परित्या *
 * ओरधे * ना...
 अती...
 नास्या वशम् * संवति * मनुष्वातिता
 वशं * वशनीयमार्गं * * 'वस्वमानः
 ...मानाः
 ...तुरेव * *
 ...वसवो वशी
 * भाजयित्वा...

अथास्यात् सत्य एका तनुश्च शतस्य चाकल्पे दशः ॥१८॥
 वशां बन्धाम् अम्ब अपश्यन् नाकपृष्ठां स्वर्बिदः ।
 [आ]दित्याय नमन् आयन् ऋषयश्च तपस्विनः ॥१९॥
 पदेपदे [अ]कल्पस्तादित्याक्रिस्तो यजुः ।
 इजानां वयो वशानां तद् ईदृशं सह मुच्यते ॥२०॥
 वशोऽहं वशानुमतिर् वशाम् आहुस् सरस्वती[म्] ।
 विराजं मन्यन्ते वशां वशाशा पृथिवी [व]शा ॥२१॥
 वशा देही सिनीवाली वशोषा निम्नतिर् वशा ।
 वशायां मन्युर् अविश[त्] तं मन्युम् अविशद् वशा ॥२२॥
 अग्निर् वाग् उदकं चक्षुर् मनो वातो वशी वशा ।
 तन्वं को ऽस्यात् तां वेद यथोदकामद् एकया ॥२३॥
 यां चक्षुषा मनसा संविदाना हृदा पश्यन्ति कषयो मनीषिणः ।
 तस्याः प्रजाधिपतिः पशूनां वशा राक्षां तवीयसां स्विष्टा ॥२४॥
 को वशाया ऊधो वेद क उद्वं च जरायु च ।
 स्तनान् तस्याः को वेद क उत वेद यद् वहे ॥२५॥
 अहम् अस्या ऊधो वेदाहम् उद्वं जरायु च ।
 स्तनान् अस्या अहं वेदाधोत वेद यद् वहे ॥२६॥
 नैनां रक्षे ऽहं त्वद् या आमावास्याश्च मे ।
 स्तनान् अस्या अहं वेद क्षीरम् उद्वं जरायु च ॥२७॥
 कतुर् यो निदधी वासो जरायु पाण्डुमुत्वं ? नाभिर् उष्णीषम् ।
 अस्याम् अजरं दुहे तु मातरं वशी ब्रह्मभिः कलत्स स ह्य अस्या बन्धुः ॥२८॥
 [का]५॥ [अनु]१॥

१३.६

इन्द्रस्य तु वीर्याणि प्र वोचं यानि चकार प्रथमानि वज्री ।
 अहम् अहिम् अम्ब अपस् ततर्द्रं वक्षणा अभिनत् पर्वतानाम् ॥१॥
 अहम् अहिं पर्वते शिञ्जियाणं त्वष्टास्मै वज्रं स्वयं ततक्ष ।
 वाधा इव धेनवस् स्यन्ममाणा अजस्रं समुद्रम् अव जग्मुर् आपः ॥२॥
 वृषायमाणो ऽवृणीत सोमं त्रिकद्रुकेष्व अपिबत् सुतस्य ।
 आ सायकं मघवाद् वज्रम् अहम् एनं प्रथमजाम् अहीनाम् ॥३॥
 यद् इन्द्राहन् प्रथमजाम् अहीनाम् आन् मायिनाम् अमिनाः प्रोत मायाः ।
 आत् सूर्यं जनयन् घाम् उवासं तादीक्षां शत्रुं न किला विवित्स ॥४॥
 अहन् वृत्रं वृत्रतरं व्यंसम् इन्द्रो वज्रेण महता वधेन ।
 स्कन्धांसीव कुलिशोना विवृक्णादिश्च शयत उपपृक् पृथिव्याः ॥५॥
 अयोदेव दुर्मद आ हि जुह्वे महावीरं तुविबाधम् ऋजीषम् ।
 मातारीद् अस्य समृति वधानां संरराणाः पिपिष इन्द्रशत्रुः ॥६॥
 अपाद् अहस्तो अपृनन्थद् इन्द्रम् आस्य वज्रम् अधि सानो जघान ।
 वृष्णो वज्रिः प्रतिमानं बुभूषन् पु[र]ा वृत्रो अशयद् व्यस्तः ॥७॥
 नदं न मिश्रम् अमुना शयानं मनो रुहाणा अति यम्य आपः ।
 पाथ चि[व] वृत्रो महिना पर्यतिष्ठत् तासाम् अहिः पत्सुतृशीर् बभूव ॥८॥
 नीचावया अमवद् वृत्रपुत्रेन्द्रो अस्या अव वधद् जभार ।
 उत्तरा सूर अधरः पुत्र आसीद् दानुश्च शये सहवत्सा न भुनुः ॥९॥
 अतिष्ठन्तीनाम् अनिवेशनानां काष्ठानां मयै निहितं शरीरम् ।
 वृत्रस्य निष्यं चि खरत्स्य आपो वीथं तम आशयद् इन्द्रशत्रुः ॥१०॥
 दत्सपक्षीर् अहिगोपा अतिष्ठन् निरुज्जा आपः पणिनेव गावः ।
 अपां बिलम् अपिहितं यद् आसीद् वृत्रं जघन्वी अप तद् ववार ॥११॥
 अहयो वारो ऽमवत् तद् इन्द्रं सूक य[त्] त्वा प्रत्यहन् देव एकः ।
 अजयो गा अजयश्च शर सोमम् अवावृजत् सर्तवे सप्त सिन्धून् ॥१२॥
 नास्मै विधुन् न तन्वत्सु सिन्धे न यां मिहम् अक्रिर्द भ्राजिनं च ।
 इन्द्रश्च यद् विविधाते अदिश्च क्षोनापरीभ्यो मघवा चि जग्मे ॥१३॥

वशासाः सत्वीका * चतस्र साङ्गपे *
 वशा बन्धाम् * अपाद्वं * पृष्ठं स्वविदा
 * नामवाचं ...

इजानां न्यायं दशां उदीर्षं * *
 * वशानोमतिर् ...
 * * वशां वाववशा ...
 ... वशोसा * *
 ... तां * अवशद् *

तनं ... तान् * वयोदकमुद् *

* प्रजा अधिपतिः * वशं राक्षानां तवीयसां स्विष्टिः
 * वशाय तपो * * उद्वं * * जा
 तदा ... करो तुत * हृ *
 * * उदो वेदा अहम् * * जः
 उदानस्यां वेदा अपोतु * हृद् *
 नैनामोरुं * * यामिवस्याश्च * *
 उदानस्यां ... जः
 ... 'शम्

{ * अजरं दुहे ... अस्य * । इत्यर्धवर्णि पैपला-
 दयावशास्त्रायां वयोदशा काण्डस्तसमाप्ताः ॥
 प्रथमानुवाकः ॥

अथ चतुर्दशा लिख्यते ॥ ओ नमो नारायणाय ॥
 [ओ इन्द्रस्य न ...

अहंनहीम् * अपहस्तुतर्द्रं * वक्षमाणा ...
 अहन् * पर्वत ... उतक्ष
 अवासा * * 'मानांजः ...
 * वृणीम ...
 ... अहंनहीनं * *
 * 'हं * * आत् मयि * प्रत *
 * स्वयं * त्याम् * तावेना * * * ववृष
 अहं * वृत्रतुर्यं सुम् ...
 ... शयतं उपपृक् *
 योधेव ... जिह्वे * * ऋजीषं
 * * सुमति वसानां 'रराणा पिपिष *
 * * अपुनन्त * अहस्य ... शानो अप्यानः
 वृष्णो ...
 * * भिनम् ...
 ... तिष्ठन् * * प्रच्युतः शीशीम् *
 ... भर वदज् *
 उतत्तरा ... अये * *
 अतिष्ठन्तीनामनुवेशनानां काष्ठानां ...

* * अतिष्ठं ...
 ... जघन्वां * उद् *
 अथयो * भगस्तुन्द्रिभुके * * प्रत्यहं ...
 * गाम् * सूर सोम ववावृजत् सप्तवे * *
 ... मिषधं * याम्यामिह * *
 * वेद विधाते * चोतापवतीभ्यो ... अजे

श्री १२.४.१८

श्री १०.१०.२१

क १.३२.१-१५

* हाहुनि च

* वृत्रवाते

अहे[र] यातारं कम अपहय इन्द्र इति यत् ते जप्नुवो भीद भगच्छत् ।
नच ख यन् नचति ख सचस्ती[श] इयेनो न भीतो अतरो रजांसि ॥१४॥
इन्द्रो यातो ऽवसितस्य राजा शमस्य च शृङ्गिणो वज्रबाहुः ।
सेव उ राजा क्षयति खर्षणीनाम् अरात् न नेमिः परि ता बभूव ॥१५॥
॥का०१॥

श्री २०.३४.१-१५, १८, १६, १७

श्री २.१२.१

श्री २

श्री ३

श्री ४

श्री ५

श्री ६ विज

श्री ७

श्री ८

श्री ९

श्री १०

श्री ११

श्री १२

श्री श्लोकाः सायणवच नाना । द्विती-
[यस्मिन्मन्त्रे सायणो वचना]

श्री १२

श्री १३

१३.७

यो जात एव प्रथमो मनस्वान् देवो देवान् कतुना पर्यभूषत् ।
यस्य शुष्माद् रोदसी अभ्यसेता वृष्णस्य मङ्गा स जनास इन्द्रः ॥१॥
यः पृथिवीं व्यथमानाम् अहङ्क यः परेतान् प्रकुपितो अरम्भात् ।
यो अस्तरिक्षं विमर्शे वरीयो यो घाम् अस्तम्भात् स [जनास इन्द्रः] ॥२॥
यो [ह]त्वाहिम् अरिणात् स[त] सिन्धून् यो गा उदाज्द अपघा वलस्य ।
यो अश्विनोर् अन्तर अग्नि जजान संवृक् सप्तसु स [जनास इन्द्रः] ॥३॥
येनेमा विद्वा व्यवना कृतानि यो दासं वर्णम् अधरं गुहाकः ।
श्वर्ग्रीव यो जिगीवी लक्ष्म आद्व अर्थः पुष्टानि स [जनास इन्द्रः] ॥४॥
यै सा पृच्छन्ति कुह सेति घोरम् उतम् आहू नैवो अस्तीत्य एनम् ।
सो अर्थः पुष्टीर् भज ? इवा मिनाति अद् असौ घत्त स [जनास इन्द्रः] ॥५॥
यो रक्षस्य बोदिता यः कृशस्य यो ब्रह्मणो नाधमानस्य कीरैः ।
युक्तप्राणो यो ऽविता सुशिप्रस सुतसोमस्य स [जनास इन्द्रः] ॥६॥
यस्याश्वासः प्रविशि यस्य नावो यस्य प्रामा यस्य विश्वे रथासः ।
यस सूर्ये य उषसे जजान यो अपा नेता स [जनास इन्द्रः] ॥७॥
यै क्रन्त्सी संयसी विद्धयेते परे ऽवर उभया अभिजाः ।
समानं चिद् रथम् आतस्थिवासा नामा ह्वयेते स [जनास इन्द्रः] ॥८॥
यस्मान् न क्रते विजयन्ते जनासो यै पुथ्यमाना अबसे ह्वयन्ते ।
यो विश्वस्य प्रतिमानं बभूव यो अभ्युतच्युत् स [जनास इन्द्रः] ॥९॥
यथ शम्भतो मण्य एनो वधानान् अभुष्यमानान् शर्बा अघान ।
यथ शर्भते नानुवदाति शृङ्ग्यो यो वस्यो[र] हृता स [जनास इन्द्रः] ॥१०॥
यथ शम्बरं परेतु विष्यन्तु श्वत्वारिहयां शरथ् अन्वविन्तु ।
भोजयमानं यो [म]हि अयान दातुं शयानं स [जनास इन्द्रः] ॥११॥
यथ शम्बरं पर्यरक्षन् छवीमिद् यो वाक्कसद् यो वापिवत् सुतम् ।
अन्तर गिरौ यजमानं बभूव जने यस्मिन् आमुर्छत् स [जनास इन्द्रः] ॥१२॥
यस सत्तरक्षिद् वृषभस तुविष्मान् अवाखजत् सतैव सतं सिन्धून् ।
यो रौहिणम् अस्फुरद् वज्रबाहुर् घाम् आरौहन्तं स [जनास इन्द्रः] ॥१३॥
घावा चिद् अस्मै पृथिवी वसेते शुष्माश्च चिद् अस्य परेता मयम्ते ।
यस सोमपा निधितो वज्रबाहु[र] यो वज्रहस्तस स [जनास इन्द्रः] ॥१४॥

• यतारम् क्रम् • • इन्द्रि • • जप्नुवो मोर •
• • य • • • ध्योनो ...
• वतो वक्षितस्य • अमस्य • • नो •
अवति • • • अला • • केमि • • पकि • •

भो वो...

• • • अभ्यसेता ...

• पृथिवी वन्धतमानाम् ... प्रकुपितो अरिणा

वो अन्ते ... घाम् अस्तम्भात् •

• • कणात् ... पुषाज्द अपघा वरस्य

• • मनो ... संवृक्कामसु सः

येनेसा विवा ... उदर •

स्वर्ग्रीव • जिगीवी लक्ष्मोदधिर्वैः पुष्टयानि •

वो ... घोरम् • • नैवो • • एन

सूर्यः पुष्टीर् • इमा मिनाति अदस्ते ...

... कृशस्य • • नाधमानस्य •

... शुशिप्रो मुतसोमनस्वमानः (अपरि मन्त्रः)

... रथासः

... अपा • सः

... वते परि • • •

• • • • नामा ...

वस्मान्ते ... हरन्ते

• • प्रतिमानं वर्य • • व्यतर्षत् सः [व्यजान

वस्य भुतो • एनो वः (अपरि वा) धानात् • संवा-

• • अन्ते नानुवदाति शृङ्ग्यो ... सस्तन्त्र

• • परेतु • • रिवा • • विन्तु

योजयमानो ... सो • •

यथशम्बरं पर्यरक्षन् • • वाक्कस्य • •

... आसीवचस्य •

... अबसुजस्तैवे • •

• रो • • वदु • • आरौहन्तं सः

• • व तस्मै • • वसते शुष्माश्च ...

• • सीमका निधितो ... स • • इन्द्रः

न १४

न १५

१. श्री न विष्णु

[व्यङ्ग्यः, व्यक्तः]

१. श्री नोकेषु नाना व्यङ्ग्यत्वं, व्यक्तत्वं,

१. श्री स्तविष्यमाणो नो नो अस्मद्

श्री १५.१०.१-१०, ११.१-१
 न ७.४५.१-१०, १२, ११,
 १३-१५; ५.४७.७

यस्य सुख्यतम् अवति यं पचन्तं यं शंसन्तं यं शशमानम् ऊर्त्तु ।

यस्य ब्रह्म वर्धनं यस्य सौमो यस्यैव राघवः स जनास इन्द्रः ॥१५॥

यस्य सुख्यते पचते दुष्टं आ बिद् वाजं र्वर्षि स किलासि सत्यः ।

वयं त इन्द्र विशन्तः ? प्रियासस्य सुवीरासो विदयम् आ वदेम ॥१६॥

जातो यः अक्षतः ? पित्रोः उपस्थे भुवो न वेद जगितुः परस्य ।

तविष्यमाणो नो यो ऽक्षतः ? वता देवानां स जनास इन्द्रः ॥१७॥

यस्य सोमकामो हर्यश्च सूरिः यस्माद् रेजन्ते भुवनानि विश्वा ।

यो जघान शम्बरं यश्च न शुण्ठं य एकवीरस्य स जनास इन्द्रः ॥१८॥ ॥का०॥

१३.८

श्री न इन्द्राग्नी भवताम् अघोमिश्रं श्री न इन्द्रावरुणा रातह्वया ।

शम् इन्द्रासौमा सुविताय श्री यौश्वं श्री न इन्द्रापूर्वणा वाजसाती ॥१॥

श्री नो भगश्च शम् उ नश्च शंसो अस्तु [श्री नः पुरंधिश शम् उ सन्तु राघः ।

[श्री नस्य सत्यस्य सुयमस्य शंसश्च] श्री नो अर्यमा पुदजातो अस्तु ॥२॥

श्री नो धाता शम् उ धर्ता नो अस्तु श्री न उरुवी भवतु स्वधाभिः ।

श्री रोदसी वृद्धी श्री नो अग्निश्च श्री नो देवानां सुहवामि सन्तु ॥३॥

श्री नो अग्निर् ज्योतिरनीको अस्तु श्री नो मित्रावरुणाग्निना शम् ।

श्री नस्य सुकृतां सुकृतानि सन्तु श्री न इविरो अग्नि वातु वातः ॥४॥

श्री नो पावापृथिवीं पूर्ववृत्तौ शम् अन्तरिक्षं वहाये नो अस्तु ।

श्री [न] औषधीर् वनिनो भवन्तु श्री नो रजसः पतिर् अस्तु जिष्णुः ॥५॥

श्री न इन्द्रो वसुमिर् देवो अस्तु शम् आवित्येभिर् वरुणस्य सुशंसः ।

श्री नो [रुद्रो] रुद्रेभिर् जलाघश्च श्री नस्य त्वष्टा आभिर् इह शृणोतु ॥६॥

श्री नस्य सौमो भवतु ब्रह्म [श्री नश्च] श्री नो प्रावाणश्च शम् उ सन्तु यज्ञाः ।

श्री नस्य स्वर्कणां मितयो भवन्तु [श्री नः प्रस्थश्च शम् व अस्तु वैदिः ॥७॥

[श्री नस्य सूर्य उरुवह्ना उद् एतु] श्री नो भवन्तु प्रविशश्च चतस्रः ।

श्री नः पर्वता ध्रुवयो भवन्तु श्री नस्य सिन्धुवश्च शम् उ सन्तु आपः ॥८॥

श्री नो अदितिर् भवतु व्रतेभिश्च श्री नो भवन्तु मरुतस्य स्वर्कोः ।

श्री नो विष्णुश्च शम् उ पूर्वा नो अस्तु श्री नो भविमं शम् व अस्तु

वायुः ॥९॥

श्री नो देवस्य सविता प्रायमाणश्च श्री नो भवन्तु पसो विभातीः ।

श्री नः पर्जन्यो भवतु प्रजाप्यश्च श्री नः क्षेत्रस्य पतिर् अस्तु शम्भुः ॥१०॥

श्री नस्य सत्यस्य पतयो भवन्तु श्री नो अर्यन्तश्च शम् उ सन्तु गावः ।

श्री नः कर्मवस्य सुकृतस्य सुहस्ताश्च श्री नो भवन्तु पितरो हवेषु ॥११॥

श्री नो देवा विश्वदेवा भवन्तु श्री सरस्वती सह धीमिर् अस्तु ।

शम् अमिषावश्च शम् उ रातिषावश्च श्री नो दिव्याः पारिषावश्च

* * * भवति वं ... र्वित * * *

* * * जनस्त * *

... दुष्टा * * * रावै र्वदि वृ किंका * *

इवन्त इन्द्र ... सुवीरासो विदयम् * * * विदेम

जातो * * * पुत्रो ... जगितः परस्ता

यसि * * * इन्द्र

* * * इवस्य सूर ... भुवनानि * *

यवो ... जनास्त इन्द्रः ॥१॥

* * * न ...

* * * वसविताव ... वाजस्वतो

* * * जेति ... देवतां वविना *

शम्भु ... सुकृतानि ... वाय

* * * * देवो ...

... आभिर् * *

* * * सौमो ... वधः

* * * स्वर्कणां सुतयो ...

... भवः

... भवन्तु * *

... भविमं ... उ वस्तु

शम् ... विभाती

* * * विवे ...

* * * आभि ... आप्याव

[वीर्यम् आयुः कृणोतु मे] ॥१७॥ ॥का०१॥

१३.१०

वि मुञ्चामि ब्रह्मणा जातवेदसम् अग्निं होतारम् अजरं रथस्पृतम् ।
 सखा देवानां जनिमानि विद्वान् यथाभागं वदतु [इ]व्यम् अग्निः ॥१॥
 ये पुमांसो यातुधाना यास् स्त्रियो यातुधान्यः ।
 बलवद् इन्द्रस्य वज्रेणावाचीना नि बध्यन्ताम् ॥२॥
 यं शपामो यो नश् शपाति यं द्विप्सो यो द्वेषत् पिशाचः ।
 कव्यादम् अग्ने[र] महता वधेन तम् अत्रापि प्र द्वाज् जातवेदाः ॥३॥
 मा रेमे ऽस्य वधा अस्याप्सरा यः कण्वेन संविद् यातुमावान् ।
 उत्कृयातु[र] धूमलो यश् च यातुस् त्वं या नुदेषि वधास् सपित्र्यास्
 तेन भयाद् उत मंहिघेहिभिः? ॥४॥
 यः प्रपाद् रोधनस्यादिवेधनं? कव्यात् पिशाचः कविषस् तिष्ठत्सन् ।
 उत्कृयातु[र] धूमलो यश् च यातुस् त्वं [या नुदेषि वधास् सपित्र्यास्
 तेन भयाद् उत मंहिघेहिभिः?] ॥५॥
 यः पौरैरिति रथेन कव्याद् यातुः पिशुनः ।
 पिशुनः पिशुनः पिशाचो वैश्वानरेण संयुजा सूर्येण ॥६॥
 मो नो वनि मृगयां? यश् च नः कृषिं प्रतिष्ठाद् यातुभिः ।
 यश् च नश् शफडस्ता रुद्रस् सरथं त्वायुनस्यताम्? ॥७॥
 वा शातुमावृत्तसृङ्गता रम्? आलोका अस्मै प्रदिशो भवन्तु ।
 सम एनं तपतां रोदसी उभे तम् अत्रापि प्र द्वाज् जातवेदाः ॥८॥
 ज्योतिष्मतीस् तपना या[स्] सुरोचनाः प्रत्योषन्तीस् तन्वो यास् ते अग्ने ।
 ताभिर् मे वर्माण्य अभितो नुदस्व मा मा दधन् यातुधाना नृचक्ष[स्] ॥९॥
 आपो देवीः पिशाचानाम् अपि नष्टास्व आस्यम् ।
 यथेयमंसमात्मनम्? अनाधुष्य पुनः पतात् ॥१०॥
 सर्वं पुण्ये सर्वं फले सर्वम् इन्द्राभिरक्षताम् ।
 सदा पिशाचा मीयन्तां मैषाम् उच्च छेषि कश् चन ॥११॥
 ये पतन्तो यातुधाना दिवा नक्तम् उपाचरान् ।
 रात्री मा तेभ्यो रक्षस्व अह्नात्मानं परि ददे ॥१२॥ ॥का०१०॥

१३.११

इमं ब्रह्मणि ते मणिं वीर्यायुत्वाय वर्चसे ।
 वर्मे सपत्नजम्भनं द्विषतस् तपनं इदः ॥१॥
 [द्विषतस् तापयन् इदम्] शत्रूणां तापयन् मनः ।
 दुर्हार्दस् सर्वोस् त्वं वर्मे वर्मे इवाभीन् सं तापयन् ॥२॥
 वर्मे इवाभितपन् वर्मे द्विषतो निशोचन् मणे ।
 इदस् सपत्नानां भिन्दीन्द्र इव विरजन् बलम् ॥३॥
 भिन्दि वर्मे सपत्नानां इदयं द्विषतां मणे ।
 उद्यन् त्वचम् इव भूम्याश् शिर एषां वि पातय ॥४॥
 छिन्दि वर्मे सपत्नान् मे छि[न्दि] मे पृतनायतः ।
 छिन्दि मे सर्वो[न्] दुर्हार्दश् छिन्दि मे द्विषतो मणे ॥५॥
 भिन्दि वर्मे सपत्नान् मे भिन्दि मे पृतनायतः ।
 भिन्दि मे सर्वो[न्] दुर्हार्दो भिन्दि मे द्विषतो मणे ॥६॥
 कृन्त वर्मे सपत्नान् मे कृन्त मे पृतनायतः ।
 कृन्त मे सर्वो[न्] दुर्हार्दः कृन्त मे द्विषतो मणे ॥७॥
 पिश वर्मे सपत्नान् मे पिश मे पृतनायतः ।
 पिश मे सर्वो[न्] दुर्हार्दः पिश मे द्विषतो मणे ॥८॥
 विष्य वर्मे सपत्नान् मे विष्य मे पृतनायतः ।
 विष्य मे सर्वो[न्] दुर्हार्दो विष्य मे द्विषतो मणे ॥९॥
 निक्ष वर्मे सपत्नान् मे निक्ष मे पृतनायतः ।

... रथस्पृतं

* * * धानां वा ...

... नु वदयतां ॥ मेि अवाचीना नु वदयतां

मेि * शपो * निश् ...

कव्याधम् ...

... वाधाप्सरायुः * * * मावां

* भ्रमलो वस्व * * * निदेसि वाधां सिपि-

[स्थास्]

... पिशाच कविषस्तुष्टं

यातुं भ्रमलो वस्व * *

* * * णेत ... यातुः *

... सरथ *

... अलोकास्मै * *

स नेमं ... वेदः

* ततश्चा * सलोचनां शतीस् तनो ...

* * * ममाण्य ...

अपो दिवीः पशां अप निष्यन्तः *

... पथा

... तं

* पिशाचानिमयन्तान्महिषामृतेषि * *

* * * धानां ... रं

रात्रे ...

... शत्रूणां वं *

दुर्हार्दस् ... वर्मेवाभीन् स तापयं

वर्मेवाभितपन् * * * निष्यन्तः *

इदिः * भिन्दीन्द्रैव विरजं *

उचं * * * भूम्यां अवेधां * पातयः

* * * दुर्हार्दः (एवमुत्तरं) छिन्दि ...

कृन्त वर्मा * * * कृन्त ...

कृन्त * * * दुर्हार्दः कृन्त ...

विदि ... विदि * *

-विदि * * * दुर्हार्दो विदि ...

श्री २

श्री ३

श्री ४

श्री ५

श्री ६

श्री ७

श्री ८

श्री ९

श्री १०.१०.१

श्री २

श्री ३

श्री ४

श्री ५

निष्ठ मे सर्वान् दुर्हादो निष्ठ मे द्विषतो मणे ॥१०॥
 तन्निष्ठं वर्म सपत्नान् मे तन्निष्ठ मे पूतनायतः ।
 तन्निष्ठ मे सर्वान् दुर्हादो तन्निष्ठ मे द्विषतो मणे ॥११॥
 भक्षि वर्म सपत्नान् मे भक्षि मे पूतनायतः ।
 भक्षि मे सर्वान् दुर्हादो भक्षि मे द्विषतो मणे ॥१२॥
 मृद वर्म सपत्नान् मे मृद मे पूतनायतः ।
 मृद मे सर्वान् दुर्हादो मृद मे द्विषतो मणे ॥१३॥
 मग्ध वर्म सपत्नान् मे मग्ध मे पूतनायतः ।
 मग्ध मे सर्वान् दुर्हादो मग्ध मे द्विषतो मणे ॥१४॥
 पिण्डि वर्म सपत्नान् मे पिण्डि मे पूतनायतः ।
 पिण्डि मे सर्वान् दुर्हादो पिण्डि मे द्विषतो मणे ॥१५॥
 ओष वर्म सपत्नान् मे ओष मे पूतनायतः ।
 ओष मे सर्वान् दुर्हादो ओष मे द्विषतो मणे ॥१६॥
 वह वर्म सपत्नान् मे वह मे पूतनायतः ।
 वह मे सर्वान् दुर्हादो वह मे द्विषतो मणे ॥१७॥
 जहि वर्म सपत्नान् मे जहि मे पूतनायतः ।
 जहि मे सर्वान् दुर्हादो जहि मे द्विषतो मणे ॥१८॥
 यत् ते वर्म जराभ्युत्थ शतं मर्मसु मर्म ते ।
 तेनेमं मर्मणि? कृत्वा सपत्नान् जहि धीर्यैः ॥१९॥
 शतं ते वर्म वर्माणि सहस्रं धीर्याणि ते ।
 तम् अस्मै विश्वे त्वां देवा जरसे भर्तवा अद्भुः ॥२०॥
 त्वाम् इन्द्र देवचर्माद्भुस् त्वां वर्म ब्रह्मणस् पतिम् ।
 त्वाम् इन्द्रस्याद्भुस् वर्म त्वं राष्ट्रणि सर्वा रक्षसि ॥२१॥
 सपत्नक्षयणं वर्म द्विषतस् तपनं हवः ।
 मणि क्षत्रस्य वृद्धस्य तनूपानं कुणोमि ते ॥२२॥
 यत् समुद्रो [अ]भ्यक्रम्पत् परंभ्यो विद्युता सह ।
 ततो हिरण्ययो विन्दुस् ततो दधौ अजायत ॥२३॥ ॥का०११॥

१३.१२

अन्तर्हितं मे बृहद् अन्तरिक्षम् अन्तर्हिताः पर्वता अग्नयो मे ।

श्री ४.४०.१

महिषान् राष्ट्रे अवचर एष प्रत्यग् एनान् प्रतिसरेण हन्मि ॥१॥
 तपस्व मावान्तरो मद् अवचा दिवं वर्म पृथिवीं च कुण्महे ।
 [महिषान् राष्ट्रे अवचर एष प्रत्यग् एनान् प्रतिसरेण हन्मि] ॥२॥
 अन्तर्हितं मे साम प्रस्थितम् अन्तर्हितः परमेष्ठी प्रजापतिः ।
 [महिषान् राष्ट्रे अवचर एष प्रत्यग् एनान् प्रतिसरेण हन्मि] ॥३॥
 अन्तर्हितस् सर्पराक्षो विराण् मे अन्तर्हितः पुरुषो मेभ्यो मे ।
 [महिषान् राष्ट्रे अवचर एष प्रत्यग् एनान् प्रतिसरेण हन्मि] ॥४॥
 अन्तर्हिता मे षड् उर्वीन् संधीचीद् अन्तर्हितास् साध्या भृपापता मे ।
 [महिषान् राष्ट्रे अवचर एष प्रत्यग् एनान् प्रतिसरेण हन्मि] ॥५॥
 [अन्तर्हिता] म ऋषयः प्रवेतसो अन्तर्हितस् सूर्यो मातरिभ्यः ।
 [महिषान् राष्ट्रे अवचर एष प्रत्यग् एनान् प्रतिसरेण हन्मि] ॥६॥
 अन्तर्हिता नद्यस् स्यन्दमाना अन्तर्हिता ओषधीः पुष्पिणी मे ।
 [महिषान् राष्ट्रे अवचर एष प्रत्यग् एनान् प्रतिसरेण हन्मि] ॥७॥
 अन्तर्हिताः पशवः कक्षा मे अन्तर्हितं [मे] बभौ यत् पतत्रि ।
 [महिषान् राष्ट्रे अवचर एष प्रत्यग् एनान् प्रतिसरेण हन्मि] ॥८॥
 अन्तर्हिता म इषवो ब्राह्मणानाम् अन्तर्हिता वनस्पतयो म्यलाः ।
 [महिषान् राष्ट्रे अवचर एष प्रत्यग् एनान् प्रतिसरेण हन्मि] ॥९॥
 अन्तर्हिता देवतस्याः पुरो मे [अ]न्तर्हिता जगतीश् छान्दसा मे ।

* * * दुर्हान्दो (एषमुत्तरम्)...

भक्ति... भक्ति(ग्राम्ये भक्ति) * *

भक्ति * * * दुर्हान्दः भक्ति...

वृद्ध... वृद्ध * *

वृद्ध * * * दुर्हान्दः वृद्ध...

* वर्मा...

* * * दुर्हान्दः पिण्डि...

* * * वर्मस्... दह सह मे *

* * * दुर्हान्दो... महे

... शते सन्मसु मग्ध *

* मग्धणि कुन्वा सपत्नान् * बीर्वा(इपरि वे)

[मात्र]

त्वम्... दद्भुः

* इन्द्राद्... वर्मा ब्रह्मणस् *

... वर्मा * * * सर्व *

* जेण * च द्विषतस्...

सनि * वर्मस्व तनुं...

{ ... ॥ इति कुण्डलमेवम् ॥ ॥

{ इत्यधर्वाणि कृष्णकादयश्चास्त्राणां त्रयोदशः

{ काण्डस् समाप्तः ॥ काण्ड १३ ॥

{ अथ त्रयोदशः प्रथमपादः ॥ अर्चो नमो नारा-

{ यणाव ॥ अर्चो नमो महागणपतये ॥ अर्चो नमो

{ बालासगवत्यैः अर्चो नमस्तिलोत्तमायै ॥ अर्चो

{ नमस्तुलायै ॥ अर्चो अन्तर्हितं...

महिषां राष्ट्रेवचर एष प्रत्यग् एनान्...

* मावान्तरो * अवाधो... कुण्महे

* म माम... परमेष्ठी * *

* रावे...

... सभचीर् * * * पपता *

* मर्ववः प्रचीतसो...

* नवाः नानान्...

... स्तव *

... कृन्तान् *

[महिषान् राधे अवचर एष प्रत्यग् एनान् प्रतिसरेण हन्मि] ॥१०॥
अन्तर्हिता अग्नयो धूण्या मे अन्तर्हिता कृतव आर्तवा मे ।
[महिषान् राधे अवचर एष प्रत्यग् एनान् प्रतिसरेण हन्मि] ॥११॥
अन्तर्हिता समुद्रा द्वावशा मे [अ]न्तर्हिता उवसी तारका मे ।
[महिषान् राधे अवचर एष प्रत्यग् एनान् प्रतिसरेण हन्मि] ॥१२॥
अन्तर्हिता मे प्रदिशश् चतस्रो अन्तर्हितं भूतं हव्यं च देयम् ।
महिषान् राधे अवचर एष प्रत्यग् एनान् प्रतिसरेण हन्मि ॥१३॥ ॥का० १२॥

१३.१३

हन्मि ते ऽहं कृतं हविर् यो मे घोरम् अचीकृतः ।
अपाञ्चौ त उभौ बाह्व अपि नद्याम् आस्यम् ॥१॥
अपि नद्यामि ते बाह्व अपि नद्याम् आस्यम् ।
अग्ने देवस्य मन्थुना तेन ते ऽवधिषं हविर् यो मे घोरम् अचीकृतः ॥२॥
उदितश् शतयोजनम् इन्द्रो वर्तयते रथम् ।
सार्यकं धुरवन्तं मामिमहेजातानि? जम्भय[त्] ॥३॥
तृडा शयस्ति य आयन् इता उदरे सर्पिणः ।
पृच्छसि हेष्टायस्तस्त्वापिण्डमदन्? युव ॥४॥
पापक पापरूपक किं मे सखायम् आ तुदः ।
नमामि शक्यागतम्[.....] रपः ॥५॥
यस्यौषधयः प्रसर्पथाङ्गमङ्गं पठण्यदः ।
तस्माद् यक्षं वि बाधध्वम् उग्रो मध्यमशीर् इव ॥६॥
अन्या वो अन्याम् अवत् अन्याम्यस्या उपावत ।
औषधयस् संविदाना इदं मे प्र तिरता वचः ॥७॥
अवपतन्तीद् अवदन् दिव औषधयस् परि ।
ये जीवन् अक्षवामहे न से रिप्याति पुरुषः ॥८॥
या औषधयस् सोमराक्षी[र] बह्वि शतविषक्षणाः ।
बृहस्पतिप्रसृतास् ता नो मुञ्चन्त्व अहसः ॥९॥
जीवलां नघारिषाम् आ ते ब्रह्मन् औषधिम् ।
या त्वायुर् उपाहृता अप रक्षसि खातयात् ॥१०॥ ॥का० १३॥

१३.१४

किम् इन्द्रस्य परिहितं किम् अग्ने? किं विष्णोस् त्वष्टुर् वरुणस्य ।
वासो बृहस्पतेर् उत सोमस्य राह्? किं वसाना मरुतो वर्षन्तु ॥१॥
धात् रुद्रस्य किं बायोर् बाजिनां वृजनं महत् ।
किं पूषा ब्रह्मणस् पतिर् विश्वे देवाश् च विभ्रति ॥२॥
किं देवानां प्रतिधानं समानं यस्मिन् एषां साहजः? संवभूव ।
क रात्री नि विशते काह? केदम् अश्वं भवति यत् समेति व्येति च ॥३॥
कतमेनापो दिवम् उद् वहन्ति कस्य तद् अश्वेनैति नेननेतां? ।
वातस्य त्वा विद्युतो अस्तनयन् उरपां? पृच्छाम्य एषा म्य अग्ने ॥४॥
पृच्छामि त्वा पृषती रोहिणी च वत्सं पृच्छामि सहमातरं ते ।
इन्द्रं त्वा नि पृच्छामि साक्षात् सभानां च सभापतिम् ॥५॥
को वयसाम् अदधान् नामानि क? पशतां कस् सर्पाणाम् ।
देवजना ये आसन् को ऽस्य जन्तोर् अयत्? आ ब्रूहि नस् तत् ॥६॥
कति रोहा[स्] स्वर् आ रोहयस्ति येमी रोहितो दिवम् आहरोह ।
राष्ट्रभुत? स्रजभुतो वसुभुतो वसुवीनवो? वसुयवः ॥७॥
कश्चित् तावान् वि कामते महित्वा को रक्षति को वदति प्रसावम् ।
पुरुषं त्वा नि पृच्छामि साक्षान् मृत्वोर् अङ्गानि कति तानि वेत्थ ॥८॥
अहं विजरु कश्? चर्वणीनाम् इन्द्रो वज्रं महिना स्पर्धमानः ।
येन वृजं मघवा [सं पिबि]हे तन् न? प्र ब्रूहि यद् इदं प्रवेत्थ ॥९॥

... कृतवार्तवा *

* मे समुद्रा ...

... चतस्र अन्तर्भूत हव्यं * *

महिषा राधेवचर एषत् प्रत्यक् एनां ...

... दे * * *

अपाञ्चो तो * * * प्यास् *

* निप्यासि ... निप्याम्यस्यात्सं

* मन्थमाना * * * वर्ष ... बोमरमदीकृतः

इडा शेन्वाचं * उदर सर्पिणाः

... पुरा

* पदबाण *

यस्यौष? ... पठण्यद

* यक्षयै * बाधस्वम् * मध्यमशीर् *

... उपावतः

उषधयस्तंविधानां * * * त्पुता *

अवपतन्तीर् अविदं देव ... परि

* * * अक्षवामहि न ... पौषः

* * * सोम? इहं शतविषक्षणाः

... मुञ्चन्त्व *

स्या * अपा? ... चतया ॥ इत्यवर्षणि नवोदशा
[काण्ड प्रथमोऽनुवाकः ॥

... वासाना * *

धातो ...? ना व्रजिनं *

* देवा देवानां ...

* रात्री * * * काह ... वेति *

... अश्वेनैति * [रोहिणी च वत्सं

* * * विषतास्तनयन् ... । पृच्छामि त्वा पृषतिषं

* * * पृषतिषं ... सहमातरस्ता

* * * अदधां ...

* वासं को ... यत्

... एमी * देवम् *

... वसु?

* चत् तथा * कतमे ... रक्षन्तु क वो *

... वेत्थः

... वज्र * *

* * * * * वे तं न * मृष्ट * प्रवेत्थ

तैमा १.४.२.२

शौ ७.७०.४.१

ते ३

१३.१.४.२१ [किं च तन्वो रपः

१३.१.४.२१ ॥ का १०.९७.१० यत्

का १२ वै ८.१.११.९.९.२

का १४

का १७

का १८.१

का १५.१

प्राणाग्निहोत्रोपनिषदि १

क० पर्वतानाम् अदधा[न] नामानि को वनस्य[ती]नाम् अदधा[न]
बौषधीनाम् ।

पृच्छामि त्वा भुवनस्य नाभिं शं त्वा पृच्छामि कतमानि साक्षात् ॥१०॥

देवतरुणा देवकोशं केह तन् न० प्र ब्रूहि यद् एवं प्रवेत्थ ।

पृच्छामि त्वा गर्गर किं तेभ्यो अग्निं हव्यं बहत्तु प्रजानन् ।

[अ]हुतं मर्त्यैर् अमृतो मर्त्येभ्यः ॥११॥

स्वप्नेनैकस् तपसा [सा]सहीत्य् अङ्गानि शुक्लान् पुष्टान् रूपान् ।

स प्रसदं एति तपसा पुनस् सहज्जोतिरभ्यति क सृजेति? ॥१२॥

[अ]तपति मधुपति मधुपुत्रं मधुपतिम् ।

देवांस त्वां सर्वान् पृच्छाम्य् अहुताद्[शु] च ते कति ॥१३॥

को अन्तरिक्षात् प्रतिपश्यत एवं यस्माद् अत्र इन्द्रियं संबभूव ।

महत् सद् कस्माद् अभयं वि भाहि कस्येकुतस्याभ्यास कालो-
हितं? परापतत केह ॥१४॥

इत्थम् एके [अर्वाञ्च] प्र व्रजन्तीत्यम् एके वक्षिणा० प्रत्यञ्चः ।

उदञ्च० प्राञ्चो [अ]भि वृजन्त्य् एके तेषां सर्वेषाम् इह संगतिस्र साकम् ॥१५॥

स एको भूतिं षरति प्रजानन् । मरीचिर् आसीत् सा मनसस् सम्
अभवत् । सा प्रार्थीत सा गर्भम् आ धत्त । स गर्भो वर्धतु स वृद्धो

ऽब्रवीज् जायैति । तस्यै प्रजापतिर् जुहो[ति] स्वाधिष्ठानाद् एति
स्वाधिचरणाद् वैति ॥१६॥

प्रजापति[स्] ससृजे कपाले विजिह्वाताभ्यासां? मत्वा पतिं महान्तं
लोकम् अभिपत्यमानः ।

सोजा? ऋतस्य जातस्य पावापृथिवी पार्श्वे अस्तां समुद्रौ कुक्षी
सूर्याचन्द्रमसाद् अक्ष्यौ चिराद् शिरः । तस्माज् जातास् सर्वे
पाप्मानो वि जायन्ते य एवं वेद ॥१७॥ ॥का०१४॥ ॥अनु०१॥

०० अरिषा ...
जो०

०००० शां ० पृच्छाम ...

०० शां ० ताम् ० वृषादि ०

०००० तोवेभ्यो ...

०० इतं मर्त्यैर् ...

०० नेकस् ...

०० अति ०० सहाज्जोतिर् इति ...

०० तपति ०० वृषा ०

देवास्त्वं सर्व ० अहुताद् ० ० ० त ०

०० ० पश्चतेदे यस्माद् ...

०० सद् ...

००० व्रजन्ती इत्थम् ०० प्रत्यञ्चो-

-उदञ्च ०० वृजन्त्य् ...

०० भूतिस् ०० मरीच ००

०० प्रार्थीत ०००० पत्ता ...

०० जायायति ...

०० ससृजो ०० माहन्तं

०० माने

०० पार्श्वस्तां समुद्रौ ०

०० अक्षौ ... शिरः ...

इत्यथर्ववेदे पैप्पलादशाखायां त्रयोदश० काण्डस् समाप्तः ॥

इत्यथर्ववेदिकपैप्पलादयशाखायां त्रयोदश० ...

